MAANDBLAD

VAN HET

GENEALOGISCH-HERALDISCH GENOOTSCHAP

DE NEDERLANDSCHE LEEUW.

1922.

40STE JAARGANG.

INHOUD,

1922.

Kolom.

Bestuursberichten . . . . . 1, 41, 89, 129, 169, 201, 249, 297, 353.
De burggraven van Leiden vóór 1339, door Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland . . . . . 2, 42.
Genealogie van het geslacht van Bijlert, door J. L. van Bijlert . . . . . 7.
Genealogische aanteekeningen omtrent Goesche geslachten in de gouden eeuw, door Prof. C. L. van der Bilt . . . . . 15, 56, 109, 364.
De oudere generaties van het Zeeuwsche geslacht van Doorn, door C. A. van Woelderen . . . . . 24.
Familieaanteekeningen Alderkerk, van der Leij, Dispontijn e.a., medegedeeld door A. Hoynck van Papendrecht 27.
Geslacht Holst te Ootmarsum, door L. Calkoen . . . . . 30.
Fragment-genealogie Doudart de la Grée, door M. G. Wildeman . . . . . 51.
Bijbelschutbladen met familieaanteekeningen in het Rotterdamsche archief (Tack-Mcsdach, van Elsbroek-Vos, Schaap-Damen, Sijlmans-Boeser), door Dr. E. Wiersum. . . . . 66.
Uit de oude registers van Wassenaar, door W. J. J. C. Bijleveld . . . . . 70.
Een huwelijk van Rhemen met de Blanche, door J. D. Wagner . . . . . 74.
Lampsins, door C. A. van Woelderen . . . . . 76.
Johanna van Montfoort, dochter van Hendrik IV burggraaf van Biontfoort, door Mr. Th. R. Valck Lucassen 92.
Hoe de Wassenaer's Burggraven van Leiden werden, door Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland . . 98.
Het Gulden Vlies in de Ommelanden?, door Jhr. Mr. W. G. Feith . . . . . 106.
Van Assendelft-van den Wale, door Jhr. Dr. W. A. Beelaerts vau Blokland . . . . . 130.
Een onbekende tak van het geslacht van der Feltz, door W. J. J. C. Bijleveld . . . . . 144.
Familie-aauteekeningen van Poolsum, van Wijck en Musquetier, medegedeeld door Walrave Boissevain 146. 191.
46e Algemeene Vergadering van het Genootschap . . . . . 171.
Jaarverslag over 1921 . . . . . 172.
De zegels der voorvaderen van Philips van Wassenaer, Burggraaf van Leiden (1340), door Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland . . . . . 176.
De oudere generaties van het geslacht Rochussen, door C. A. van Woelderen . . . . . 181.
De voorouders van het „Vrouwtje van Mechelen", door Mr. J. P. W. A. Smit . . . . . 185.
Bijdrage tot de geschiedenis van het geslacht van Haclrfort, door Dr. J. S. van Veen. . . . . 188.
Een aanzienlijk. doch weinig bekend geslacht van Till, te Zutphen en Zwolle, door W. Wijnaendts van Resandt 203.
De afstamming van het geslacht van Lidth de Jeude, door J. P. de Man . . . . . 219.
Het Betuwsche geslacht Versteegh, door A. P. van Schilfgaarde . . . . . 223.
Bijdrage tot de genealogie van het geslacht May, door A. B. van der Vies . . . . . 230.
Ketel van Hackfort, door Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland . . . . . 235.
Bijbelblad Viervant en Huysman, medegedeeld door M. G. Wildeman . . . . . 23G.
Een beeldhouwwerk uit het midden der 15e eeuw, door J. D. Wagner . . . . . 237.
Excursie naar Kampen, Vollenhove en Salland . . . . . 251.
Een] drietal leden der hofhouding van Bisschop Jan van Diest (van der Goude-van Tsselt-Vlaming), door Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland . . . . . 252.
Mededeelingen over de Graven de Larrey, door W. Wijnaendts van Resandt . . . . . 255, 309.
De oorsprong van het Friesche geslacht de With (van Haersma de With), door J. M. de With . . . 262.
Het geslacht de Sille, door W. M. C. Regt . . . . . 267.
Jongere takken van het geslacht van Wassenaer, vóór 1300 daaruit voortgesproten, door Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland . . . . . 298, 355.
Het geslacht Hurgronje te Vlissingen, door C. A. van Woelderen . . . . . 316.
De stamreeks en een uitgestorven tak van het geslacht de Veer, door M. R. H. Calmeyer . . . . . 324.
Morgengaven te Tiel, medegedeeld door J. P. de Man . . . . . 331.

Kolom.

Boekaankondiging : „Nederland's Patriciaat" 1921/22, door Mr. F. E. Posthumus Meyjes . . . . . 339.
De oudste generaties van het geslacht Temminck, door L. Calkoen . . . . . 370.
De oplossing van een iconograpbisch raadseltje, door Mr. A. Stariog . . . . . 374.
De stamvader van het geslacht van Doorn, door Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland . . . . . 376.
Eenige sterfdata van meest Utrechtschen adel (1517—1557), door J. D. Wagner . . . . . 378.
Ketel van Hackfort, door W. Wijnaendts van Resandt . . . . . '380.
Eenige aanteekeningen uit de twee oudste kerkregisters van Valburg, door W. J. J. C. Bijleveld . . . 382.

K o r t e m e d e d e e l i n g e n: Pieter van Beoosteqzweene's Remissorium Philippi 32; Beeldsnijder 33 ; Lopes Suasso 34; Adelsgunsten 34, 78; De riddermatigheid van het geslacht van Wijnbergen 77; Van Doorn 78, 119, 342; Lampsins 120; Van Rhemen-de Blanche 120; Een vijftiende-eeuwsche O.L.V. orde 153; Moens 154, 195; Caen (Gaan) 155, 195; De Lannoy 156, 196, 354; Van Imbyze van Batenburg 194, 239; van Assendelft-van den Wale 196; De oude doop-, trouw- en begraafboèken 238; Snoeck 240; Van Wijnbergen 240;. Gemeentewapen 240; De' wapens der voormalige heerlijkheden 271; Versluys 272 ; Van Brand 273 ; Het Betuwsche geslacht Vèrsteegh 273; Nederlandsch-Indische titels 342; Het ontstaan van den naam Treussart van Rappard 385; Sweder en Sywert van Wijnbergen 384; Bosch uit Weede 384.

V r a g e n e n a n t w o o r d e n: Admiraal 342, 383, 386; Amesaga (van) 34; Aschat 79; Aylva (van) 273, 343; Bake 273 ; Beaumont (van) 386 ; Beeckman 196, 240, 275 ; Bentinck (Alard) 34, 79; Bergen (van) 79, 275; Beverwijck 80, 120; Biesing 121; Binkhorst 80; Bisschop 247 ; Blesman 386, Blok 197, 276, 343 ; Bok (de) 386: Bondt (de) 121, 196; Bongard (van den) 81, 156; Bonnet 386; Boot 81; 121; Borgerinck 122; Borssele (van) 344; Bosch 196, 240, 276; Bottichius 386; Bredahl 81; Broers 156, 197, 240, 241, 280; Bronkhorst (van) 198, 280; Brousson 285; Brugman 386; Bruyn (de) 280; Buchli 122: Bueren (van) 34, 35, 81, 157; Butler 35, 122, 241; Buttingha (van) 291; Caart van de Purmer 162; Camerlingh 280, 344; Campen (van) 294; Camstra (van) 273,343; Cannegieter 386; Chatvelt 387; Clement 36, 81, 280, 387; Clen 38, 83; Cloribus 81,121; Cortenbach 280; Cuyck (van) 36; Dalsen (van) 36; Dubbels van Hemert 127, 198; Dull 345; Dutry 281, 350; Echtelt (van) 281; Eekelen (van) 82,157; Engelenburg 281,345; Eppinge 122; Etten (van) 37, 82, 123; Euler 83; Ester (van) 346; Feith 244,281; Feldmann 281; Frésin (de) 82; Garneren (van) 244; Gavarelle (de) 123,157; Grafzerk (Onbekende) 351, 391; Gey van Pittius 157; Gils (van) 37,281; Goelet 346; Greydaous 281; Hackfort 83; Hagedoorn 122; Hamer (de Witt) 245,281; Hardenbroek (van) 123, 160, 198; Heeneman 123; Hein (Piet) 245; Heyden (von) 124, 161,282 ; Heymeriks 285; Heyningen (van) 124,161; Heuvel (van den) 282 ; Hilgers 387 ; Hoeckelum (van) 244, 281; Hofmeister 83 ; Hogenberg 124, 245, 282; Hoorn (van) 198; Hornman 37; Hosson (de) 283,346; Hoy (de) 283, 346, 388; Hugen 283; Hulst (van) 331, 391; Hulst (van der) 127; Hurgronje 388; Huyck 198; Huyghens 83; Hijmberch 37, 161: Jaussaud (de) 83; Jong(h) (de) 283, 346; Jordaens 388 ; Kerchem (van) 284; Keuchenius 346, 388,389; Kolk (van der) 389; Korthals 124, 161, 198, 347; Koster 124; Krauzin 285; Krayenhoff 83; Kruyff (de) 124, 162, 199, 247, 284, 285, 347; Kwik 285; Lange (de) 285; Leeuw (van der) 38; Leeuwen (van) 283, 285; Lentinck 283 ; Lier (van) 389; Lodisio 163, 199, 285, 349; Lommen (van) 390; Loncke 389; Lorzbach 38, 83; Lucassen 38; Marck (van der) 38; Marcken (van) 124; Mauregnault (de) 285, 349; May 286, 349; Meeckeren (van) 128, 165, 294; Meer (van der) 124, 161; Meerdink 288; Merkeu (van) 83, 125; Metting(h) 39; Miln 39, 84; Mitchel 84, 125; Mogge 288; Nollema 39, 125; Moorrees 84, 163; Naasthoven (van) 288; Noyeu 247, 289; Nypoort (van der) 199, 247; Olmius 293; Oosterlingh 196, 289; Orsoy (van) 156, 197, 240, 241, 280; Oudermeulen (van der) 289; Oudbuizen (van) 390; Ou(d)t 125; Outshoorn 125; Palairet 39, 84: Palm 289; Pant (vau der) 84; Pars 125, 164; Pelgrim 294 ; Pestel 165; Pferdmenges 85; Phitzinger 85 ; Pieck 289; Pipardus 85, 125, 165, 289 ; Plot ho (von) 40, 86 ; Poll (van de) 291, 349, 389; Poolsum (van) 199; Portretten Rijnlandshuis Leiden 352, 392; Puffvlidt (van) 291;. Pusch 291; Putte (van der) 125; Raesfelt (van) 86; Reenen (van) 349; Rhee (van) 389; Riemsdijk (van) 389; Rietberg 349, 389; Roock (de) 281,330; Roseveldt (van) 40; Rouwwapens 352; Sander 86; Schenkenberg 389; Scherenberg (van) 126; Schlingemann 350; Schrage 251; Ssrlé 126; Sierraalta 124, 245, 283; Sille (de) 350; Sittert (van} 40; Smaasen 399; Smith 291; Soesdijk van Cloon 350; Sohier 86, 126; Sonnesteyn 390; Speldernieuw 86, 291; Spiering 165, 273; Steelant (van) 390; Stellingwerf (van) 350; Sylvanus 291; Sijthoff 390; Tabingh 390; Tatum 390; Tengnagell (van) 281; Tenckinck 291, 350; Tets (van) 199; Torck 390; Veen 247; Veer (de) 390; Velsen (vanj 292; Vermeulen 126, 292, 390; Versteegh 292, 386; Volker(t) 293; Voogd (de) 199, 293; Vos 127, 200, 293; Voyer 351, 391; Vrolikhart 199; Wagewijn 86; Wall (van de) 87, 127, 248; Wapen van West-Friesland 248, 296 ; Wapens (Onbekende) 87, 88, 128, 166,167, 168,200, 294, 295, 351, 352, 391, 392; Weldam 351; Wcrff (van der) 391; Westenbergh 293; Wiegel 294; Wimersma (van) 281; Wiselius 294; Woerdenbach 84,163; Wolfsen 294; Wunder 127; Wijhe (van) 128, 165, 294; IJzendoorn (vanj 203; Zijlstra 40, 128.

MAANDBLAD

VAN LIET

Genealogisch-heraldisch Genootschap: „De Nederlandsche Leeuw,"

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan de leden van het Genootschap gratis toegezonden.
Bijdragen, correspondentie betreffende de redactie en opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den redacteur Mr. Te. H. Valck Lucassen, *huize „Sparrenheide", Driebergen.*
De jaarlijksche contributie voor het lidmaatschap bedraagt *f* 10.— en voor de leden te 's-Gravenhage, die de wekelijksche portefeuille ontvangen, *f* 15.—. Voor niet-leden is het Maandblad verkrijgbaar' tegeneen abonnementsprijs van *f* 10.— per jaargang.

Correspondentie betreffende het Genootschap gelieve men te richten tot den secretaris Mr. E. J. Thomassen à Thuessink van der Hoop, *Delistraat 35, 's-Gravenhage, en* die betreffende de Bibliotheek en de wekelijksche portefeuille, zoomede aanvragen om exemplaren van vroeger versohenen Maandbladen, tot den bibliothecaris Jhr. Mr. W.G. Feith, *Prinses Mariannelaan 34, Voorburg.*
De Bibliotheek van het Genootschap, gevestigd *Juffrouw Idastraat 3, 's-Gravenhage,* is voor de leden geopend iederen Maandag van 3-5 uur. (Voorloopig gesloten.)

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 1/2. XLe Jaargang. Januari/Februari 1922.

BESTUURSBERICHTEN.

Het adres van de Bibliotheek luidt thans:

Juffrouw Idastraat 3, 's-Gravenhage.

Schriftelijke aanvragen om toezending van boekwerken kunnen *vanaf* ***80 Februari a.s.*** weder worden ingewacht.
Voor persoonlijke ***raadpleging*** der Bibliotheek blijft deze tot nader order gesloten.

Aanvragen om exemplaren van vroeger ***verschenen*** *Maandbladen* gelieve men voortaan te richten tot den ***Bibliothecaris*** en niet meer tot den Redacteur.

Tot lid zijn benoemd:

C. W. van Dak . . . . . ***Druten.***
Cand. Notaris.
A. J. Domis . . . . . ***Amersfoort.***
Electrot. Ingenieur. *P.C. Hooftlaan 3.*
Jhr. Mr. H. Van der Goes. ***Berg en Dal*** *(bij Nijmegen).*
„'t Huis te Schengen".
Dr. R. F. baron van Heeckeren Van Wassenaer . . . . . *Delden.*
Kasteel „Twickel".
F. N. M. Michell . . . . . *Sappemeer.*
Adj. Commies ter Gem. Secretarie.
Mr. D. F. Pont . . . . . ***Amsterdam.***
Seoret. Amsterd. Bank. *Van Eeghenatran t 163.*

Adreswijzigingen.

G. W. de Bruyn . . . . . *'s-Gravenhage.*
Johan van Oldenbarneveldtlaan 54.
W. J. Hoffman J. Jzn. . . ***Brookline*** *(Mass. U. S. d.)*
Beacon Street 1047.
A. P. van Schilfgaarde . . . . . ***'s-Gravenhage.***
Balistraat 78.

Schenkingen aan de Bibliotheek.

Chr. C. de Villiers. Geslachtregister der oude ***Kaapsche*** familiën, 3 dln.
(v. *h.* ***Corresp. lid C. Graham Botha***).

J. v. d. Berg en M. Bouhon. Armorial *Liégeois*; ***1882.***
(*v.* ***h.*** lid *Mr. E. J. Th. à Th.* v. ***cl. Hoop).***
Stamboom ***Rutgers van*** *Rozenburg* (ged. tabel 19e eeuw).
(v. *h.* ***lid*** *Mr. E. J. Th. à* ***Th. v.*** *d.* ***Hoop).***
Gräfliches Taschenbuch 1900 ; *Freiherrliches* Taschenbuch 1899, 1900; *Adliges* Taschenbuch (*Uradel* ***1902).***
(*v. h.* ***lid*** *W. J. J. C. Bijleveld*).
G. D. Bom H.G.Zn. Bijdrage tot eene geschiedenis van het geslacht ***van Keulen,*** 1885. (*van* ***N. N.***)

De dossiers van het ***Documentatie-Bureau*** werden door ons medelid Jo h. Ruy s te Haarlem wederom met belangrijke aanteekeningen verrijkt.

Ledenlijst.

Tegelijk met dit nummer wordt verzonden de nieuwe ledenlijst, naar den toestand op 1 Februari 1922.

Register.

Titel, inhoud en register op den vorigen (39sten) jaargang van het maandblad worden den leden tegelijk met dit, nummer toegezonden.

De Burggraven van Leiden vóór 1339,

door Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland.

(Vervolg van XXXIX, 222 en 360.)

Heer Willem van Oestgeest en zijne nakomelingschap.

De eerste oorkonde, waarin van ***Willem van Oestgeest*** melding wordt gemaakt, is de bekende zoenbrief der drie gebroeders van Amstel met den Bisschop van Utrecht en Graaf Floris V d.d. 27 October 1286 (v. d. Bergh, Oorkb. 11 n°. 571). Onder de in Holland gezeten borgen der Amstel's wordt daarin genoemd ***Willem van. Oesghest,*** *knape*, en aan het stuk hangt nog diens goed bewaard gebleven zegel. Het zijn leden van de voor-

naamste geslachten dier dagen, in wier gezelschap hij hier voorkomt, maar van eenige verwantschap met een of meer hunner blijkt niet.

Ruim zes jaren later bleef *Willem van Oestgeest* wederom borg. Ditmaal voor *heer Dirk van Brederode, ridder, en* in den door hemzelf 6 Februari 1292 deswege gegeven brief, zegt hij uitdrukkelijk, dat hij diens maag is [1]).

Den 12den October 1297 (v. d. B., Oorkb. II nº. 1016) werd een verdrag gesloten tussohen de Abdis van Rijnsburg en enkele edelen over het onderhoud der brug te Kerkwerve. Deze edelen waren *Heinric, ridder ende burgh*grave *van Leiden, Jan van Teylingen ende Willem* van *Oestgeest, knapen.* Welk belang ieder hunner bij deze overeenkomst had, blijkt niet en evenmin, wie destijds die *ambochtsheere van Oestgeest* was, van wien daarin wordt gesproken.

Nadien verloopen er wederom een aantal jaren vóór wij nogmaals een *Willem van Oestgeest* vermeld vinden. Het is den 28ston Juli 1306 dat hij, knap e zijnde, voorkomt als getuige bij de beleening van *joncfr. Beatrix heren Dierix dochter van der Dorthoghe* door den Abt van St. Paulus te Utrechts). Haar grootvader heer Floris van Brederode van der Doortoge, was een oom van heer Dirk van Brederode, wiens maag en borg Willem van Oestgeest in 1292 was, zoodat het mogelijk ook banden des bloeds waren, die Willem in 1306 in de abdij van St. Paulus tegenwoordig deden zijn bij Beatrix' beleening met de tienden van Zevenhuizen, haar aangekomen van haren vader en grootvader. Overigens mag ik er hier zeker wel aan herinneren, dat de moeder van Beatrix een paar jaren later (1309) hertrouwd blijkt te zijn met *Willem van Leyden,* jongeren zoon van *Burggraaf Hendrik* (zie jaarg. XXXIX, kol. 361j.

Niet lang daarna moet *Willem van Oestgeest* den ridderslag deelachtig zijn geworden, Als ridder vond ik hem tot dusverre slechts eenmaal vóór zijnen dood vermeld, t.w. 8 December 1312, toen hij vermoedelijk op zijn sterfbed lag. Bij eene oorkonde van dien datum gaven *haer Willem van Oestgheest, ridder, joncvrouwe Kerstine, mijn dochter, ende Jan uten Werde, haer man, 40* schellingen Holl. 's jaars aan het 0. V. St. Marienaltaar binnen Kerchwerve uit *onsen vroentgnse, die gheleghen is binnen ambachten van Kerchwerve ende van Rensburgh.* Daar heer Willem destijds zelf geen zegel had, verzocht hij *haeren Janne van Kerchwerve, minen prochipape,* en zijnen schoonzoon *Jan uten Waerde* voor hem te zegelen [3]). Heer Willem van Oestgeest woonde dus in de parochie van Kerkwerve, hetgeen een nader licht werpt op de bovenaangehaalde overeenkomst met de Abdis van Rijnsburg uit den jare 1297.

Dat heer *Willem van Oestgeest* inderdaad kort daarop moet zijn overleden, leert ons de uitspraak van Graaf Willem 111 in het geschil tusschen *Burggraaf Hendrik* en jonkvrouw *Christina* met haren man *Jan uten Waerde* aangaande haars vaders nalatenschap, d.d. 15 Mei 1313 (v. Mieris, Charterb. 11 blz. 133). Die uitspraak hield in, dat de Burggraaf al het leengoed zou hebben, dat

1) Zie Bijlage 1.

2) Hollandsche leenkamer nº. 1, fol. 89.

3) Het origineel berust in het Algemeen Rijksarchief en wel in het archief der abdij van Rijnsburg. Het zegel van Jan uten Waerde vertoont een wapenschild met een kruis en dat van den pastoor een pelikaan met jongen.

heer Willem placht te houden en had bij zijnen dood, terwijl diens dochter en haar man alle eigen goederen, die hij naliet, zouden hebben. *Heer Willem van Oestgeest* is dus zonder leenvolger na te laten overleden en zijn eenige erfgename is zijne dochter *Christina* geweest, die door *Burggraaf Hendrik* als zijne nicht werd betiteld.

De goederen, welke *heer Willem van Oestgeest* heeft bezeten, worden in de uitspraak van 1313 niet nader aangeduid. Latere oorkonden leeren ons echter, dat de hoofdschotel der leenen, die aan den Burggraaf van Leiden zijn gekomen, moet hebben bestaan uit *t goed van Oestgheest* [1]). *Jan uten Waerde* is namelijk ook na de grafelijke uitspraak blijven mokken wegens dat gedeelte der erfenis, hetwelk hem ontging, en in 's Graven dienst zijnde viel het hem ten slotte niet moeilijk na den dood van *Burggraaf Hendrik* en in het vooruitzicht van het kinderloos overlijden van diens opvolger *Burggraaf Dirk,* toezeggingen van den Graaf te bekomen met betrekking tot het goed van Oestgeest. Deze toezeggingen werden hem gedaan 27 Augustus 1322 (v. M., Charterb. II. blz. 300 en 301).

Wie op iemands dood wacht, kan gemeenlijk lang wachten. Dit ondervond *Jan uten Waerde ook,* want toen hijzelf in of kort vóór 1327 ten grave daalde, was Burggraaf Dirk nog in leven. Zijne vrouw overleefde hem, immers van haar wordt nog gewag gemaakt in 1327 [2]) en 1330 [3]). Ook zij moet echter vóór Burggraaf Dirk zijn overleden, want het was hare dochter *jonkvrouw Willem Mabelia uten Waerde,* die na diens dood 9 December 1339 eindelijk met het goed van Oestgeest werd beleend [4]). Het was er echter verre van, dat zij toen in het rustig bezit daarvan kwam. Het goed van Oestgeest werd haar namelijk dadelijk betwist door *Burggraaf Dirk's* erfgenaam *Philips van Wassenaer.* Toen deze 2 April 1340 met het burggraafschap van Leiden werd beleend, moest hij den Graaf beloven, dat hij de *jonkvrouw uten Waerde,* destijds echtgenoote van *Floris van Cralingen,* in het rustig bezit van het goed van Oestgeest zou laten tot uiterlijk 1 October d.a.v., in welken tusschentijd de Graaf met zijnen Raad zou nagaan, of hij inderdaad gebonden was haar in dat bezit te handhaven, in welk geval de Burggraaf zou worden schadeloos gesteld [5]). Is hieruit reeds at te leiden, dat de rechten der jonkvrouw op het goed van haren grootvader niet te best gefundeerd waren, nog duidelijker blijkt dit uit den loop, dien deze zaak nam. Immers eene oorkonde van 12 Januari 1342 leert ons dat zij, die zich reeds in stede van *uten Waerde* was gaan noemen *van Oestgeest,* afstand van al hare rechten op dit goed deed en in de plaats daarvan van den Graaf 50 pond Holl. 's jaars ontving, uit de tienden

1) Hoewel de grafelijke uitspraak van 1313 door hare algemeene bewoordingen zou doen deuken, dat alle leenen van heer Willem van Oestgeest aan den Burggraaf van Leiden zijn gekomen, is dit niet juist en alleen zoo op te vatten, dat alle leenen, welke heer Willem van den Burggraaf hield, aan dezen zijn vervallen. Dat heer Willem nog andere leenen heeft bezeten en dat deze niet aan den Burggraaf maar ten deele ook aan zijne dochter Christina zijn gekomen, blijkt b.v. uit de Hollandsche leenboeken. Zie o.a. Bijdr. en Meded. van het Hist. Gen. te Utr. dl. XXII blz. 292.

2) Hollandsche leenkamer nº 1, fol. 66.

3) Ibidem, fol. 82vso.

4) Zie Bijlage II.

5) Zie Bijdr. en Meded. van het Hist Gen. te Utr. dl. XXII blz. 183.

van Waddingsveen [1]). Het goed van Oestgeest kwam toen weder aan den Burggraaf van Leiden.

De verdere lotgevallen van ***jonkvrouw** Willem Mabelia uten **Waerde*** kunnen wij hier laten rusten, in een ander verband zal ik echter op haar terugkomen.

Heeft het er na al het voorafgaande allen schijn van, dat ***heer** Willem van **Oestgeest*** buiten zijne dochter en erfgename ***Christina*** geene andere kinderen heeft nagelaten, in 1364 duikt plotseling een zoon van hem op.

Den 17den Februari 1364 werd nl. door *Florens heren Willems* van ***Oestgeest*** getuigenis afgelegd betreffende den watergang gekocht door die van Oud-Calslagon en Nieuwenveen van ***Proost** Willem **en*** den heer ***van Amstel***, zijnen broeder, met goedvinden van den Graaf van Holland en bij rade van ***Burggraaf Hendrik van Leiden*** en ***Willem** van **Egmond** (v.* M., Charterb. III blz. 1'72). Dat deze ***Floris*** inderdaad den hier behandelden en niet eenen lateren ***heer Willem** van **Oestgeest*** tot vader zal hebben gehad, blijkt uit hetgeen hij in zijn getuigenis verder zegt ten einde het meer kracht bij te zetten. Hij zegt namelijk: ***voorts soo kende ick dese** heeren ende **ick was hoer** maeg.* Houden wij in het oog, dat Proost Willem en diens broeder de heer van Amstel niemand anders geweest kunnen zijn dan ***Willem van Amstel,*** proost van St. Jan te Utrecht, vermeld 1267-1292, en ***heer** Gijsbert van **Amstel,*** befaamd door den moord op Graaf Floris V en vermeld 1252—1299, dan moet ***Floris,*** die deze hoeren heeft gekend, in 1364 welbedaagd zijn geweest en moet zijn vader te vereenzelvigen zijn met den ***heer** Willem **van Oestgeest,*** dien wij het eerst hebben ontmoet, knape zijnde, in 1286 toen hij voor deze zelfde heeren *van **Amstel*** borg bleef.

Uit het feit, dat bij den dood van *heer **Willem van Oestgeest*** van diens zoon ***Floris*** geene melding wordt gemaakt, integendeel diens goederen aan zijne dochter *Christina* kwamen behoudens zijne rechte leenen, àie bij gebreke van leenvolger aan den leenheer vervielen, moet worden afgeleid, dat ***Floris*** een bast aardzoon van ***heer** Willem van **Oestgeest*** is geweest. Dit te constateeren is van belang met het oog op de verdere mededeelingen, welke *Floris* in genoemde oorkonde van 1364 doet. Immers hij verklaarde daarin bovendien, hoe hij den heeren van Amstel en ***Burggraaf Hendrik*** bestond.

Wat laatstgenoemde betreft zegt ***Floris: die** Borchgrave **Henrick** van Leyden **was** mijn* oem. Ter verklaring dezer verwantschap zijn voor het oogenblik geene verdere gegevens voorhanden, zoodat wij onderstellenderwijze eene oplossing moeten trachten te vinden.

Ware Burggraaf Hendrik een oom van moederszij de van Floris geweest, dan zou, aangezien laatstgenoemde een bastaard was, diens moeder veeleer eene bastaardzuster dan eene wettige zuster van den Burggraaf zijn geweest.

Zijn er, die willen aannemen, dat de moeder van den bastaard Floris en de vrouw van den Burggraaf zusters zijn geweest, dus dat Floris' moeder eene zuster van Halewijn van Egmond was, dan zou hier geen sprake zijn van bloedverwantschap, maar van zwagerschap, en zouden de Burggraaf en de bastaard Floris elkander naar de gewoonte dier dagen als „zwager" hebben betitteld. Ik moet evenwel toegeven, dat dit niet eene gewoonte was, waarop geene uitzonderingen voorkomen.

Stellen wij nu, dat Burggraaf Hendrik Floris' oom van vaderszijde was, dan zou heer Willem van Oestgeest een broeder van Burggraaf Hendrik moeten zijn geweest. Voor deze onderstelling is m.i. meer aan te voeren dan voor de vorige. In de eerste plaats zou dan tevens duidelijk zijn, waarom Burggraaf Hendrik heer Willem's dochter Christina van Oestgeest zijne nicht noemt — zie boven —, hetgeen nadere opheldering behoeft, in geval wij aannemen, dat de Burggraaf Floris' oom van moederszijde was. Voorts meen ik, dat ook de geschiedenis van het goed, waaraan heer Willem zijnen toenaam ontleende, beter te begrijpen is, wanneer wij heer Willem van Oestgeest voor eenen jongeren broeder van Burggraaf Hendrik mogen houden. Hij zal dan het goed van Oestgeest als ouderlijk erfdeel hebben bekomen onder verplichting dat in recht leen te honden van zijnen oudsten broeder, den Burggraaf van Leiden, zooals" toen gebruikelijk was.

Intusschen zou heer Willem van Oestgeest een halfbroeder van Burggraaf Hendrik kunnen zijn geweest. Had hij echter met dezen zijne moeder en niet zijnen vader gemeen, dan moet worden opgehelderd, hoe hij in het bezit van het goed van Oestgeest kan zijn gekomen. Dat de Burggraaf deze vrij belangrijke bezitting aan zijnen halfbroeder van moederszijde zoude hebben verleend, is op zichzelf zeer wel mogelijk, immers het Burggraafschap zelf was van heer Hendrik's moeder Christina, erfdochter van Burggraaf Jacob, afkomstig. Nergens blijkt evenwel, dat Christina haren man heer Dirk van Cuyck heeft overleefd en daarna is hertrouwd, uit welk tweede huwelijk heer Willem van Oestgeest dan zou moeten zijn gesproten. Evenmin is zonder meer aannemelijk, dat heer Dirk van Cuyck vóór zijn huwelijk met Burggravin Christina getrouwd zou zijn geweest en eenen zoon, i.c. heer Willem van Oestgeest, hebben gewonnen. Niet alleen blijkt ook daarvan niets, maar daarenboven stuiten wij in dat geval wederom op de moeilijkheid, dat deze voorzoon een goed van den Burggraaf verkreeg, waarop hij geene betrekking had.

Summa summarum komt het mij voorloopig het waarschijnlijkste voor, dat ***heer Willem van Oestgeest*** een jongere, volle broeder van ***Burggraaf Hendrik is*** geweest, en dat zijne erfdochter *Christina **van Oestgeest*** is genoemd naar heer Willem's moeder ***Burggravin** Christina*[1]).

BIJLAGE 1.

6 Februari 1292.

Tc** Willaem **van** Oesgheest **doe kond allen denghenen, die dese lettere sullen zien of horen lesen, dat ic borghe ben van keren *Didderic **van Brederode, ridder, mes*** maech ic ben, alse van der zoene, die hi ghedaen heeft minen heer haren Florens grave

1) Zie Bijlage III.

[1]) Voor het oogenblik meen ik — om de quaestie waar het hier om gaat niet nog ingewikkelder te maken — niet in beschouwingen te moeten treden betrefferde het familieverband tusschen heer Willem van Oestgeest, en de heeren van Amstel en Brederode. Daarop hoop ik evenwel later terug te komen.

Het in den aanvang van dit stuk vermelde zegel van Willem van Oestgeest uit den jare 1285 hoop ik bij een volgend opstel te mogen doen reproduceeren. Het vertoont een wapenschild met drie plompebladeren en heeft dus geene overeenkomst met het door de Burggraven van Leiden gevoerde wapen, noch met dat der Cuyck's, hetgeen op zichzelf evenwel geen bewijs levert tegen de hier gestelde afstamming.

van Holland, van Zeland ende heer van Vriesland, alse van den broken, daer hi omme ghevanghen was, in deser manieren etc. In derselver manieren als die ander voerscreven brief hout.

A. R. A.: Hollanduche leenkamer nº. 24, fol. 19. Vermeld in v. den Bergh's Oorkondenboek, deel II, sub nº. 804; vgl. aldaar nº. 802.

BIJLAGE II.

9 December 1339.

Willaem, grave van Heynuegouwen etc. maken cond allen luden, dat wi verliet hebben ende verlien *joncvrouwen Willem Mabelien, Jans dochter uten Waerde,* t goet van Oichsegheest, also groet ende also cleyne alst die Buruhgrave van ons hilt ende ons van hem aneghecomen es, van ons ende van onsen nacomelinghen hoir ende hoir nacomelinghen te houden ten rechten line, sonder arghenlist. In oirconde etc. Ghegheven in die Hagh sDonresdaghes na sente Niclaesdach in denwinter int jair XXXIX.

A. R. A.: Hollandsche leenkamer nº. 30, fol. 25vso.

BIJLAGE III.

12 Januari 1342.

Willem, grave van Beynegouwen etc. maken cond allen luden, want *joncvrou Willem Mabelie van Oestgheest,* Jans *dochter uutten Wairde,* voir onse manne als den heer van Hoirne, den heer van Erkelen, den heer van der Merwede, heren Dirc van Brederode en anders vele van onsen mannen, mit heren Tielman des Moelnaers hand, hairs ghecoren monbair, mit rechte ende mit vonnisse ons opghedraghen en quijt ghescouden heeft alle dat goed van Oestgheest ende dat dairtoe behoird, also als wijt hoir ghegheven hadden, ende alsulc recht als si dairan hadde, ende ons hoir brieve dairof overghelevert heeft, soe hebben wi hoir ghegheven ende gheven mit desen brieve, [hoir] ende horen nacomelinghen van ons ende van onsen nacomelinghen te houden ten rechten liene vijftich pond Holl. tsyairs, ende bewisen hoir die jairlix in te nemen an onsen rentemeester van Noirtholland, oec wie hi es, voeren nut onse tyende te Waddinxvene, ende dat hi hoir van dien tiende, die te oeste die Leden is vercoft was, betale ende in late nemen die L ℔ Holl. voirscreven te Voerscoetermarct ende te Valkenburgermarct naistcoemende ende alsoe voert alle jare voeren uutter tyende voirscreven. Ende omme dat wi willen, dat dit vast ende ghestade blive ende wel ghehouden hoir ende horen nacomelinghen van ons ende van onsen nacomelinghen, zoe hebben wi desen brief doen bezeghelen mit onsen zeghele. Ghegheven te sinte Gheerdenberghe des Zaterdaghes na dortiendach int jair XLT.

A. R. A.: Hollandsche leenkamer nº. 30, fol. 30vso.

Genealogie van het geslacht van Bijlert,

door J. L. VAN BIJLERT.

Het hier behandelde geslacht, dat oudtijds *van Bijler* genoemd werd, voert, althans sedert eenige generaties, het volgende wapen: in rood een gouden keper, vergezeld van drie zilveren bijlen. Helmteeken: een vlucht. Dekkleeden: rood en zilver.

Personen van den naam *van Bijler*, *van Bijlert* en varianten van deze namen komen reeds vroegtijdig in verschillende streken voor, inzonderheid te Barneveld, waar eene riddermatige familie op het „Melis van Bijlers goed" woonde, en te Utrecht, waar personen van dezen naam gedurende de zestiende en zeventiende eeuw in verschillende maatschappelijke posities voorkwamen. Tot een Utrechtsche familie *van Bijler(t)* behoorden de glasschilder *Herman Beerntsz. van Bijler(t)*, die in 1627 overleed en diens zoon, de bekende schilder *Jan van Bijler(t)*, die in 1603 te Utrecht geboren werd en aldaar 13 November

1671 overleed (zie Nieuw Nederl. Biogr. Woordenboek deel II kol. 290). Het is niet gelukt eenig verband te vinden tusschen al die verstrooide naamgenooten en het hier bedoelde geslacht, dat misschien eerst in de eerste helft der zeventiende eeuw den naam van *Bijler* (later *van Bijlert*) heeft aangenomen of weer in eere hersteld. Met nadruk wil ik er echter op wijzen dat het wapen van deze familie, zooals het mij door een zegel uit de achttiende eeuw bekend is, volkomen verschilt van de wapens, door de adellijke en andere *van Bijler(t)*'s gevoerd.

Bij het samenstellen der volgende geslachtslijst heb ik van verscheidene personen hulp en voorlichting genoten. Bijzondere erkentelijkheid ben ik verschuldigd aan de Heeren Pastor H. Meier te Lengerich (Kr. Lingen), Jhr. H. H. Röell, oud-adj.-archivaris van Haarlem, Dr. J. C. van Slee, Bibliothecaris van de Athenaeum-Bibliotheek te Deventer.

1. *Henrick van Bijler*, geb. omstreeks 1680.

II. *Evert Henrickx van Bijler*, geb. omstreeks 1610, deed 28 Dec. 1649 den burgereed te Zutphen [1]), gehuwd (1º) Zutphen 7 Dec. 1636 [2]) met *Berentien van Suydlo*, dochter van *Jan Jansz.*; (2º) Zutphen 21 Aug. 1640 [3]) met *Wilmken Tonnis* (volgens een Latijnsch levensbericht van Antonius v. Bijlert heette haar vader *Antonius Assingius*, d.i. vermoedelijk *Assing* of *Assinck*), weduwe van *Henrick Muller*.

Uit het eerste huwelijk één zoon:

Henrick van Bijler, geb. Zutphen eind 1639 of begin 1640 [4]).

Uit het tweede huwelijk sproot één zoon:

111. *Antonius van Bijler(t)*, gedoopt Zutphen 6 Sept. 1646 [5]), werd 1663 student in de- rechten te Burgsteinfurt, in 1666 student in de rechten, oude talen en oudheidkunde te Utrecht (zijn naam komt echter niet voorin het Album Studiosorum); 1667 proponent te Deventer, na enkele maanden van den theoloog Ant. Perizonius onderwijs genoten te hebben; 26 Jan. 1670-7 Sept. 1674 te Zutphen praeceptor tertiae classis op een jaarlijksch tractement van f 316.—, 19 April 1672 met f 34.— jaarlijks vermeerderd; predikant te Qeesteren 1674-1684; conrector aan de Latijnsche school te Deventer 17 Sept. 1684—Sept. 1689 op een jaarwedde van f 700.— die tot f 600.— verminderd zou worden, zoodra voor zijn zoon een praebende ad f 100.— vrij kwam, tegelijk met welk tractement hij ook nog enkele andere voorrechten genoot; rector en derde predikant te Lingen 4 Oct. 1689—16 Juni 1693 op

[1]) Burgerboek te Zutphen 1630-1690, blz. 159: Opten 28 Dec. 1649: Evert van Byler sijnde begunstight mittet recht van Burgerschap heeft sijnen Burgereedt gednen en alsoo tot Burger aangenomen S. A.

[2]) Trouwboek Zutphen 7 Dec. 1636 (o. 20 Nov.): Evert Henricx, nwoonder a. en Berentien Jansz., Jan Jansz. van Suydlo, n. d.

[3]) Trouwboek Zutphen 21 Aug. 1640 (o. 2 Aug.): Evert van Biler, inwoonder a. en Wilmken Teunia, Henrick Muller n(agelaten) w(eduwe).

[4]) Het weesboek te Zutphen 1636-1650. fol. 244 meldt naar aaneiding van het hertrouwen zijns vaders: 'Lunae den 20 July 1640: Jonckhans van Warendorp en Willem de Loy sijn genominiert en geconfirmiert tot momberen over 't onmundige kint van Evert Henricks van Bÿlar, bij Berentien Jansen ehelick geprocreert, mit namen Henrick, omtrent ½ jaer olt.

[5]) Doopregister Zutphen 6 Sept. 1646: Tonnis V. Evert Hendrickx. M. Willemken Tonnis.

een tractement van f 700.— behalve vrije woning en vrijdom van schoolgeld en belasting; rector en tweede predikant te Lingen 16 Juni 1693-2 Aug. 1700, op een tractement van f 1200.—; hoogleeraar in de geschiedenis en welsprekendheid aan de Universiteit te Lingen van 2 Aug. 1700 tot zijn overlijden aldaar 28 Aug. 1712. Zijn levensbericht werd in 1728 door één zijner opvolgers, Daniel Johan van Hoven, gepubliceerd. Hij heeft verscheidene werken uitgegeven en andere, voor de pers gereed, nagelaten [6]).

Hij is tweemaal gehuwd geweest: (1e) Zutphen 11 Sept. 1670 [7]) met *Berentien Eggincks*, geb. Hengelo (Geld.) omstreeks 1645, overl. Geesteren omstreeks 1683, dochter van Willem *Eggincks*, kerkmeester te Hengelo; (2e) (waar?) 1683 [8]) met *Anna Sophia Westenberg*, geb. Neede 1646, leefde nog 1717 (wanneer zij als doopgetuige te Thuine voorkomt), dochter van Ds. *Bernardus Westenberg*, predikant te Neede 1624-1655.

Uit het eerste huwelijk 4 kinderen:

1. *Johannes van Bijlert*, ged. Zutphen 21 Juni 1671[9]), als jonkman overleden [10]).
2. *Wilhelmus van Bijlert*, volgt sub IV.
3. *Maria van Bijlert*, ged. Geesteren 23 April 1675 (vgl. doopregister aldaar), die kinderloos overleden zou zijn als echtgenoote van haar vollen neef *Eggincks* [11]).
4. *Johannes van Bijlert*, ged. Geesteren 3 Juni 1683 (vgl. doopregister aldaar), vermoedelijk reeds spoedig daarop overleden [12]).

Uit het tweede huwelijk sproot één zoon:

5. *Bernardus van Bijlert*, ged. Deventer 19 Juni 1685 [13]), werd 3 Sept. 1700 van de Latijnsche school te Lingen naar de Academie gepromoveerd [14]); theol. stud. te Utrecht 30 April 1706, te Leiden 14 Sept. 1706, later predikant te Freren (Hannover), ongehuwd overl. vóór 1743[15]).

IV. *Wilhelmus van Bijlert*, ged. Zutphen 21 Aug. 1672[16]), kwam 26 Jan. 1687 op de „triviale scholen" te Deventer; theol. stud. te Leiden 14 Sept. 1690, proponent 1696, stud. te Harderwijk in Rabbijnsche geschriften 1697, te Utrecht in Arabische taal 1698, predikant te Beesten (Hannover) 1699-1712, te Thuine (Hannover) 1712 tot zijn overlijden, begr. aldaar 4 Juli 1761[17]). Hij huwde Deventer 1709 met *Johanna Elisabeth Uwens*, geb. 1689, begr. Thuine (Hannover) 28 Juli 1771[18]), volgens een handschrift dochter van *N. N. Vwens*, apotheker te Deventer en van *Johanna Nieuwland*.

Uit dit huwelijk 8 kinderen:

1. *Sara van Bijlert*, geb. Beesten(?). leefde nog in 1752 (wanneer zij als doopgetuige voorkom< te Thuine), gehuwd (1e) met N. N. *Flaisse*; (2e) met N. N. Heyerman, kapitein ter zee in dienst der 0.1. c.
2. *Bernardina van Bijlert*, geb. Beesten (?) 17 12, leefde nog in 1780 (wanneer zij als doopgetuige te Thuine voorkomt), gehuwd Lengerich (Er. Lingen) 18 Aug. 1732[19]) met Ds. Arnold *Mauritz Rump*, weduwnaar van *Anna Amelia Theodora Hondela*, sedert 1724 predikant te Lengerich (Kreits Lingen), geb. (waar?) 1699, overl. Lengerich (Kr. Lingen) 28 Dec. 1768[20]).
3. *Antonia van Bijlert*, geb. Thuine 10 Mei 1714 [21]), heeft ongehuwd tot haar overlijden te Charlois in Sept. 1761[22]) gewoond bij haar broeder A. G. van Bijlert, predikant te Charlois.
4. *Antonius van Bijlert*, geb. Thuine 26 Maart 1716 [23]), overl. Thuine 6 Mei 1716 [23]).
5. *Sophia Anna van Bijlert*, geb. Thuine 5 April 1717 [24]), ongeh. overl. Thuine 28 Mei 1794[25]).

---

6) Vgl: Handschrift van Borger, letter B; Roternmnd, das gel. Hannover 1. p. 338; Das neue Gelehrte Europa X. p. 361:, neues Westphälisches Magasin XL, Heft S. 224 f; Goldschmidt, Geschichte der Grafschaft Lingen und ihres Kirchenwesens, Osnabrück 1850, blz. 205, 225, 228, 252.

7) Trouwboek Hengelo: 11 Sept. 1670:
D. Antonius van Bilert, collega van die Latijnsche Sohoele tot Zutphen, sone van Evert van Bilert, burger tot Zutphen, ende Berentien Eggincks, j.d., dochter van Willem Egginok, kerkmr. tot Hengelo.
Proclamatieboek der huwelijken Zutphen 1659-1682:
Den 14 Aug. 1670: Anthonius van Bilerd j.m. collega in de Latijnsche schoole alhyer — Beerentje Eggincks j.d.w. tot Hengeloh. In margine : copulati op 't stadhuys d. 11 Sept.

8) Navorscher, Jaargang XIV, blz. 213.

9) Doopregister van Gereform. Zutphen 1671:
Predicant Lamberg — Johannes — Ouders: Anthonius a Bylert en zijn huisvrouw — maandt: 21 Juny.

10) Volgens een thans niet meer aanwezigen brief van S. A v. Bijlert, (IV. 6) van 1788 met familiegegevens.

11) Volgens een handschrift van A. G. van Bijlert 1722—1782, predikant te Charlois, waarnaar diens kleinzoon verwijst, doch thans niet meer aanwezig.

12) Het handsohrift van A. G. van Bijlert 1722—1782, maakte nòch van zijn geboorte, nòch van zijn overlijden melding.

13) Doopregister Deventer 1685, 19 Juni: Bernhardus, zoon van Antonius van Bilert, conrector, en Anna Sophia Westenberg.

14) Bernardo van Bylert, jureni ad optima quaeque nato, cum, exantlatis feliciter trivialium studiorum laboribus, orationc etiam publioe habita, ad severiora academiae exercitia promovoret, ut generosum illum impetum magis magisque excitarent, hoc proemium decrevere Nobiliss Ampliss quatuor viri Soholae Lingensis constituendae. 3 Sept. 1700. (get.) Conrad Joannes Brumleve. Rector.

15) Blijkens een condioil van 29 Sept. 1743, door zijn broeder W. v. Bijlert en diens vrouw onderteekend.

16) Doopregister van Gereform. te Zutphen 1672: Predikant Lamberg — Willem — ouders: Anthonius a Bylert en. ... Eggincks — maand: 21 Augustus.

17) Register der Begrabenen zu Thuine: Begraven 1761. Juli 4. De Wellerw. Heer Wilhelmus van Bylaerdt in den ouderdom van 89 jaeren en 10 maenden, in 't 61"" jaer sijner bedieninge, namelijk48 als Pastor alhier in Thuine, en 13 jaer te Beesten, zijnde van deese plaets hier gekoomen.

18) Register der Begrabenen zu Thuine: Begraven 1771, Juli 28 Smiddags 12 en 1 uiren de Wellerw. Juff. de weduwe van Bylart in zijn weleerw. leeven Predikant alhier, en geborene Uwens, oud 83 jaeren, nen een heete kopp.

19) Trouw-register Thuine 1732, 18 August: De Heer Arnold Mauritz Rump, Witwer, predicant alhier, en Juffer Bernhardina von Bylert.

20) Register der Begrabencn zu Thuine: Anno 1769, Januarius d. 3: is beerawen de Welleerwaarde Heer Arnold Mauritz Rump, in leven Predikant alhier, gestorven den 28 XII 1768, in den ouderdom van 69 jaar en drie maand, na bijna 4 jaar aan een zware beroerte gelaboreerd te hebben.

21) Doopregister te Thuine: Item op den 10 Mai 1714 op Hemel vaartsdag is geboren Pastoris Bylertii filiola tertia en d. 24 dito gedoopt: Antonia.

22) Begraafregister te Charlois 1734-1811: van Bijlert, Anthonia 1761, 10 Sept.

23) Doopregister Thuine, 1716: Ook is dit. jaar hier gedoopt Pastoris Wilh. Bglertii soontjen Anthonius, geboren den 26 Martii om half vier namiddag, maar overleden den 6 May s'middags om 12, oud zijnde sess weken min een dag.

24) Doopregister Thuine 1717:
Addat Pastoris Bylertii filiola quarta Sophia Anna, geboren den 5 Aoril. Dooohefster is geweest de Grootmoeder Sofia Anna Westelberg weduwe' van de Prof. en Pred. van Linge Bylert.

25) Register der Begrabenen zu Thuine:

6. Johanna ***Elisabeth van Bijlert,*** ged. Thuine ***2 13 Nov. 1718***[26]), begr. Thuine 23 Dec. 1718[27]).
7. ***Johanna Willemina van Bijlert,*** ged. Thuine 22 Febr. 1720[28]), vermoedelijk spoedig daarop overleden[29]).
8. ***Antonius Gerhardus van Bijlert,*** volgt sub V.

V. ***Antonius Gerhardus van Bijlert,*** geb. Thuine 18 April 1722[30]), theol. stud. te Leiden 21 Sept. 1741—Juli 1744, proponent 1744, predikant te Valkenburg (bij Leiden) 1744—1747, te Charlois en Katendrecht 23 Juli 1747-27 Maart 1773, emeritus 1773, verhuisde 1777 naar Leiden, opnieuw theol. stud. te Leiden (honoris causa) 29 Nov. 1777, begaf zich in 1781 weer naar Charlois, waar hij 20 Juni 1782 overleed[31]). Hij huwde Thuine 21 Aug. 176032) met ***Catharina Wuyster,*** geb. Charlois 7 Febr. 1724, overl. Charlois 27 Nov. 1806[33]), dochter van ***Gerrit Wuyster,*** schepen en rentenier te Charlois, en van ***Anna Verheul.***

Uit dit huwelijk 5 kinderen:

1. ***Anna Elisabeth van Bijlert,*** geb. Charlois Mei 1761, overl. Charlois 12 Juni 1761.
2. ***Wilhelmus van Bijlert,*** geb. Charlois Aug. 1762, overl. Charlois 7 Oct. 1752.
3. ***Wilhelmus van Bijlert,*** volgt sub VI.
4. ***Gerrit van Bijlert,*** geb. Charlois Dec. 1766, overl. Charlois 31 Dec. 1765.
6. ***Gerrit van Bijlert,*** geb. Charlois Jan. 1768, overl. Charlois 20 Juli 176834).

VI. ***Wilhelmus van Bijlert,*** geb. Charlois 18 Dec. 1763, theol. stud. te Leiden 11 Oct. 1771-1780, proponent 18 Juni 1781, werd wegens zwakke gezondheid geen predikant, rentenier te Charlois 1781 tot zijn overlijden aldaar 14 April 1837. Hij huwde Charlois Dec. 1792 met ***Geertruida Bodé,*** geb. Rotterdam 18 Oct. 1760, overl. Charlois 30 Sept. 1832, dochter van ***Dirk Bodé,*** koekbakker en kruidenier te Rotterdam, en van ***Maria Cnabbenhouwer(s).***

Uit dit huwelijk 3 kinderen:

1. ***Antonius Gerardus van Bijlert,*** geb. Charlois Nov. 1793, overl. Charlois 9 Nov. 1793.
2. ***Antonius*** Gerardus ***van Bijlert,*** volgt sub VIT.
3. ***Dirk Bodé van Bijlert,*** volgt sub VII bis.

Gestorven 1794, Mai 28: De Welerm. Juffer Sophia van Bylaert, dogter van wijlen den welerw. Heer van Bylart, in zijn leeven Predicant alhier, 78 jaeren in de borst — watersugt.

[26]) Doopregister Thuine:
gedoopt 1718: November 28: Pastoris Bylertii dogtertje Johanna Elisabeth? in de naast volgende maand gestorven.

[27]) Register der Begrabenen zu Thuine:
17 18 Dec. 23. Pastoris Bylertii kleine dogtertje Johanna Elisabeth, oud een maand min een dag.

[28]) Doopregister Thuine:
1720. Februar 22. Pastoris Bylertii dogtnrtjen Johanna Willemina.

[29]) Een brief van haar zuster S. A. van Bijlert van 1788 met familiegegevens maakte, evenmin als van de vroeg overleden kinderen, van haar geboorte noch overlijden melding.

[30]) Doopregister Thuine:
1722: April 26. Pastoris W. Bylerts soontjen Antonius Gerhardus, d. 18 post Vam posmerid. natus.

[31]) Zie voor uitgebreide levensbeschrijving Boekzaal 1782 deel 137, bla. 201 en volgende.

[32]) Volgens het huwelijksregister te Charlois had 1 Aun. 1750 de le huwelijksproclamatie te Thuine plaats.

[33]) Begraafregister Charlois 1734—1811: Wuyster, Chatharina wed. A. G. van Bijlert 1806, 2 Dec.

[34]) De doop- en begraafregisters te Charlois 1734-1811 bevatten van bovengenoemde 5 kinderen korte inschrijvingen.

VII. ***Antonius Gerardus van Bijlert,*** geb. Charlois 7 Nov. 1794, theol. stud. te Leiden 1 Juli 1811, brak zijn studie af 12 Oct. 1813 (daar hij in aanmerking kwam voor Garde d'Honneur), opnieuw theol. stud. te Leiden 24 Oct. 1814, moest om gezondheidsredenen de studie in April 1816 voorgoed staken, surnumerair-ontvanger der registratie te Rotterdam ***30*** Aug. 1817, ontvanger der registratie en domeinen te Sliedrecht 7 Mei 1819, wegens ziekte eervol ontslagen 30 Juni 18 19, suppliant-vrederechter van het kanton Ridderkerk 18 Juni 1863, kantonrechter van Ridderkerk 10 Maart 1848 (geïnstalleerd 6 April d. a. v.) — 11 Jan. 1868, overl. Charlois 29 Dec. 1878. Hij hu wde Charlois 26 Oct. ***1820*** met ***Jucoba Oudraad,*** geb. Katendrecht 13 Sept. 1796, overl. Charlois 19 Mei 1855, dochter van ***Jacob Oudraad,*** grondeigenaar te Katendrecht, en van ***Jacoba Hoornweg.***

Uit dit huwelijk 12 kinderen:

1. ***Wilhelmus Antonius van Bijlert,*** geb. Charlois 12 Oct. 1821, candidaat-notaris 13 Nov. 1844, geassocieerd met notaris Mr. J. B. van der Ven te Rotterdam 26 Nov. 1860, notaris te Rotterdam 5 April 1864-23 Sept. 1891, ongehuwd overl. Nijmegen 8 Oct. 1894.
2. ***Jacob Oudraad van Bijlert,*** volgt sub VITT.
3. ***Geertruida Jacoba van Bijlert,*** geb. Charlois 19 Nov. 1824, ongehuwd overl. Nijmegen 29 Dec. 1890.
4. Maria ***Catharina van Bijlert,*** geb. Charlois 19 Aug. 1826, overl. Charlois 2 Jan. 1827.
6. ***Dirk Bodé van Bijlert,*** geb. Charlois 10 Nov. 1827, overl. Charlois 30 Dec. 1827.
6. ***Maria Catharinavan Bijlert,*** geb. Charlois 6 Maart 1830, overl. Charlois 26 Juli 1861.
7. ***Catharina Adriana van Bijlert,*** geb. Charlois 14 Febr. 1831, overl. Charlois 26 Aug. 1831.
8. ***Dirk Bodé van Bijlert,*** geb. Charlois 12 Jan. 1832, overl. Charlois 6 Maart 1832.
9. ***Catharina Adriana van Bijlert,*** geb. Charlois 26 Aug. 1834, ongehuwd overl. Nijmegen 4 Aug. 1858.
10. ***Jacoba Antonia van Bijlert,*** geb. Charlois 19 Sept. 1835, ongehuwd overl. Leiden 14 Juli 1882.
ll. ***Antonia Gerarda van Bijlert,*** geb. Charlois 20 Sept. 1837, overl. Charlois 18 Oct. 1839.
12. ***Antonia Gerarda van Bijlert,*** geb. Charlois 27 Oct. 1840, overl. Charlois 2 Mei 1841.

VIII. ***Jacob Oudraad van Bijlert,*** geb. Charlois 22 Maart 1823, med. stud. te Utrecht 3 Sept. 1841-4 Juli 1844, deed te Dordrecht Oct. 1844 examen voor apotheker, nam 18 Aug. 1849 de apotheek over van A. Y. A. Looyen te Nijmegen en richtte daarbij een fabriek van chemicaliën op, onder de firma „Looyen en van Bijlert", later geassocieerd met Th. A. J. Abeleven, met wien hij de apotheek dreef onder de firma „van Bijlert en Abeleven", trok zich ultimo Dec. 1894 uit de zaken terug, overl. te Nijmegen 13 Febr. 1898. Hij huwde Nijmegen 23 Sept. 1868 met ***Helena Mellink,*** geb. Lent 2 Jan. 1829, overl. Nijmegen 27 Mei 1912, dochter van ***Albertus Mellink,*** rijks-ontvanger te Elst, later te Nijmegen, en van ***Catharina Anna Gerhnrda Brouwer.***

Uit dit huwelijk 8 kinderen:

1. *Antonius Gerardus van Bijlert, geb.* Nijmegen 19 Sept. 1869, overl. Nijmegen 28 Jan. 1867.
2. Catharina *Anna Gerharda van Bijlert,* geb. Nijmegen 21 April 1861, ongehuwd overl. Nijmegen 12 Nov. 1917.
3. *Jacoba van Bijlert*, geb. Nijmegen 2 Oct. 1862.
4. *Albertus van Bijlert,* volgt sub IX.
6. *Wilhelmus Antonius van Bijlert,* volgt sub IX bis.
6. *Antonia Gerarda van Bijlert*, geb. Nijmegen 24 Maart 1867, gehuwd Nijmegen 18 Oct. 1898 met *Dries Johannes ten Klooster,* gep. luitenant kolonel kwartiermeester, geb. Kampen 4 Nov. 1850, zoon van *Dries Johannes ten Klooster,* cand.-notaris en gemeente-ontvanger van Kamperveen, en van *Susanna Constantia Piper.*
7. *Geertruida Jacoba Antonia van Bijlert,* geb. Nijmegen 11 Mei 1868, overl. Nijmegen 5 Febr. 1876.
8. *Willem* Paulus *Barend* van *Bijlert,* volgt sub IX ter.

1x. Dr. *Albertus van Bijlert,* geb. Nijmegen 15 Jan. 1864, student in de faculteit der wis- en natuurkunde te Amsterdam 1883—1890, gepromoveerd aldaar in de scheikunde 6 Mei 189 1, assistent a/h rijkslandbouw-proefstation te Breda 1 Mei 1891—1 Juli 1893, assistent a/h rijkslandbouw-proefstation te Wageningen 1 Juli 1893—1 Jan. 1894, directeur v/h rijks-landbouw-proefstation te Groningen 1 Jan. 1894—15 Jan. 1890, scheikundige aan de tijdelijke VIIIste afdeeling van 's lands Plantentuin te Buitenzorg 1 April 1895-1 April 1900, scheikundige, daarna waarn. directeur v/h Proefstation „Oost-Java" te Pasoeroean Sept. 1901—1903, docent van tropische landbouw a/d hoogere land- en boschbouwschool te Wageningen 1 Mei 1903, docent a/d rijks hoogere land- tuin- en boschbouwschool te Wageningen 1904-1918, hoogleeraar in de tropische landbouw-kunde a/d landbouwhoogeschool te Wageningen 9 Maart 1918. Hij huwde bij volmacht Naarden 6 Oct. 1896 met *Maria Vreedenberg,* geb. Amsterdam 17 NOP. 1873, dochter van *Armand Christiaan Jan Vreedenberg,* ingenieur, en van *Elisabeth Anna Sophie Deyll.*

Uit dit huwelijk 4 kinderen:

1. *Helena wan Bijlert,* geb. Buitenzorg (Java) 19 Juli 1898.
2. *Elisabeth Anna Sophie van Bijlert,* geb. Buitenzorg (Java) 28 Sept. 1899.
3. *Catharina Anna Gerharda van Bijlert*, geb. Naarden 16 Oct. 1900. overl. Bussum 12 Dec. 1901.
4. *Georgette Maria van Bijlert,* geb. Wageningen 1 Mei 1910.

IX bis. Mr. *Wilhelmus Antonius van Bijlert,* geb. Nijmegen 23 Maart 1866, student in de rechten te Amsterdam Sept. 1885—1890, gepromoveerd aldaar 20 Juni 1890, sedert 1 Aug. 1890 als advocaat en procureur te Nijmegen gevestigd. Hij huwde Nijmegen 23 Oct. 1894 met *Jansje Noteboom,* geb. Oudebiltzijl 28 Febr. 1872, dochter van Lamorael *Noteboom,* predikant te Oudebiltzijl en van *Catharina Heep.*

Uit dit huwelijk 6 kinderen:

1. *Jacob Lamorael van Bijlert,* geb. Nijmegen 3 Jan. 1896, overl. Nijmegen 6 Jan. 1896.
2. *Jacob Lamorael van Bijlert,* geb. Nijmegen 6 Mei 1898, techn. stud. te Delft Sept. 1916, assistent aan de Technische Hoogeschool te Delft 1 October 1920.
3. *Wilhelmus Antonius van Bijlert,* geb. Nijmegen 4 April 1900.
4. *Catharinus Johannes van Bijlert,* geb. Nijmegen 30 Nov. 1903.
6. *Lamorael van Bijlert*, geb. Nijmegen 2 April 1909, overl. Nijmegen 3 Mei 1909.
6. *Helena van Bijlert*, geb. Nijmegen 10 Juni 1911.

IX ter. *Willem Paulus Barend van Bijlert*, geb. Nijmegen 19 Oct. 1869, student aan de toenmalige Indische instelling te Delft, ambtenaar Binnenlandsch Bestuur op de Buitenbezittingen 1893, op Java sedert 1894, bij den Dienst der Opiumregie in 1901, als inspecteur 31 Aug. 1919 wegens ziekte eervol ontslagen, overl. Wageningen 3 Jan. 1920. Hij huwde Nijmegen 28 Sept. 1894 met *Susanna Wilhelmina Maria de Ronde,* geb. Nijmegen 3 Febr. 1873, dochter van *Frans Susan Wilhelm de Ronde,* officier van gezondheid le klasse en van *Johanna Elisabeth Geertrui Lentz.*

Uit dit huwelijk 2 kinderen:

1. *Johanna Elisabeth Geertrui van Bijlert,* geb. Djombang (Java) 28 Febr. 1896; gehuwd 's-Gravenhage 17 Mei 1921 met Ir. *Cornelis Dirk Grijns Gzn.*, ingenieur b. d. Braat's Kon. Fabrieken van Metaalwerken.
2. *Jacobus Helenus van Bijlert,* geb. Blitar (Java) 19 Juni 1898.

VII bis. *Dirk Bodé van Bijlert,* geb. Charlois 17 Sept. 1796, breekt in 1813 de studie voor med. doctor af, sedert April 1813 bouwtnan te Charluis, overl. Charlois 6 Sept. 1826. Hij huwde Charlois 11 Aug. 1816 met *Willempje van der Wel,* geb. Charlois, overl. Charlois 22 Jan. 1838, dochter van *Willem van der Wel,* bouwman te Charlois en van *Dingena Nieuwenhof.*

Uit dit huwelijk 4 kinderen:

1. *Geertruida Maria van Bijlert.* geb. Charlois 18 Maart 1816, overl. Rotterdam 6 Febr. 1902, gehuwd Poortugaal 13 Mei 1837 met *Jacob Vermaat,* koopmaa te Poortugaal, geb. 1819, overl. Rotterdam 11 Febr. 1892, zoon van *Willem Vermaat,* bouwman te Poortugaal.
2. *Willem* van *Bijlert*, volgt sub VIII.
3. *Dingena van Bijlert*, geb. Charlois omstr. 1820, overl. Rotterdam 26 Febr. 1896. gehuwd Charlois met *Adrianus Wilhelmus van der Hilt,* mr. verver aldaar, geb. Charlois, overl Charlois 13 Juli 1888.
4. *Antonius Gerardus Bodé van Bijlert*, geb. Charlois 2 Sept. 1821, scheepstimmerman, overl. Rotterdam omstr. 1875. Hij huwde Charlois 24 April 1843 met *Maria Stekelenburg.*

Uit dit huwelijk zijn, voor zoover bekend, geen kinderen.

VIII. *Willem van Bijlert,* geb. Charlois 7 Juni 1817, bouwman te Katendrecht, daarna caféhouder te Rotterdam, over1 Rotterdam omstr. 1866. Hij huwde omstr. 1836 met *Hillegonda Anceaux*, geb. Middelburg, overl. Charlois 1880.

Uit dit huwelijk 2 kinderen:

1. Maria *van Bijlert*, geb. Charlois 1836(?), ongehuwd overl. Charlois omstr. 18%.

2. *Willempje van Bijlert*, geb. Charlois 18 Nov. 1838, overl. Alblasserdam 30 Mei 1884, gehuwd met *Cornelis Vogelesang*, geb. Alblasserdam 23 April 182'7, overl. Rotterdam omstr. 1890, zoon van *Adrianus Vogelesang* en van *Pieternella Muller*.

Genealogische aanteekeningen omtrent Goesche geslachten in de gouden eeuw,

door C. L. VAN DER BILT.

Bij het onderzoek naar de eerste generaties van het geslacht *van der Bilt*, waarvan het resultaat is weggelegd in de nieuw opgemaakte volledige genealogie in Nederland's Patriciaat 1922, werden allengs verschillende bijzonderheden omtrent aanverwante Goesche geslachten verzameld, die mij, waar in de laatste jaren slechts weinig over Zeeuwsche families in dit Maandblad voorkwam, wel de moeite waard schenen gepubliceerd te worden.

Bij deze publicatie zal zoo min mogelijk in herhaling gevallen worden, wat betreft de vroegere publicaties van *van* der *Baan, van der Muelen, Caland, van Rheineck Leyssius e.a.* en dus voor nadere bijzonderheden naar deze verwezen worden.

Voor eventueele aanvullingen van andere zijde, houd ik mij voorts aanbevolen, te meer waar sommige familierelaties, zooals van den stamvader van mijn geslacht met eene familie *van de Velde* uit 's Gravenpolder en diens zoon *Zijwert* met eene familie *van den Berghe* uit Goes, trots velepogingen,nogniet duidelijkzijn geworden.

Aangevangen wordt dan met de familie *Noorthoeve*, zijnde de eerste parentage, waarvan nadere bijzonderheden werden gevonden, terwijl daarna achtereenvolgens naar aanleiding van de huwelijken der drie zoons van *Zijwert Jansz. van der Bilt*, de families *Moris, Ruyghaver, Schade(e), Craeye, Hoogkamer, van der Straten, Sommerzee* en *Lurkus* met hun parentage behandeld zullen worden.

1° Geslacht Noorthoeve en aanverwante families.

Ondertrouwd 1 Juny, getrouwd 4 July 1668 te Goes (trouwboek Goes) *Daniël Pietersz. Noorthoeve*, wedr. van *Catelijntje van der Noot* (over dit geslacht zie hierna), met *Jacobmijntje Sijverts (van der Bilt)* j.d. van Goes. De vrienden consenteerden. Hij was in 1677 overleden. (Not. *Adr. Hoogcamer).*

Het geslacht *Noorthoeue* was een oud Goesch geslacht dat o.a. vermaagschapt was aan de familie *Smallegange*. Immers in de „Kroniek van Zeeland" van *Smallegange* komt voor (blz. 741) een *Anthony Daniëls Noorthoeve*, gehuwd geweest met *Adriana Smailegange*, dochter van Cornelis *Mattheusx. Smallegange*, meermalen burgemeester van Goes en aldaar overleden in 1663 en *Maria de Rijcke Adrianus* dochter.

Deze *Anthony Daniëls (Noorthoeve)* was stadsrentmeester te Goes 1679-1680 (Ned. Leeuw 1914 kol. 15) en had volgens de Kroniek van Zeeland een zoon, waarschijnlijk *Daniël Anthonisz.* met vele nakomelingen.

Een oudere *Daniël Anthonisz.*, waarschijnlijk *Anthony*'s vader, was schepen te Goes in de jaren 1563-1564.

Een *Anthony Noorthoeoe* doet in 1619 den eed als poorter te Goes, een *Anthony Daniëls Noorthoeve was er* overleden in 1642. Hij was wellicht dezelfde als die

26 Febr. 1639 aan de Staten een request zond om te hebben „vergoedinge van sijn schip, in 's Lands dienst zijnde, tot Lillo door storm in den grond geloopen" (Staten-notulen) en den 7en Oct. 1632 getrouwd was met *Willemijntje Willems* j. d. van Goes.

Cornelis Noorthoeve heeft gedaan den eed als voogd van zijns broeders *Anthony N.*'s weezen, daar moeder of is *Cornelia Bijle* 21 Oct. 1662 (Weesk.-notulen).

Getrouwd 16 Dec. 1618 te Goes *Antoni Noorthoeve j. g.* van Capelle en *Cornelia Bijle* j. d. van Goes. *Daniël* en *Cornelis*, broeders brgom consenteeren [1]).

Adriaan Huyssen (waarschijnlijk dezelfde, die toentertijd schepen van Goes was) heeft 20 Juni 1626 bezworen de voogdij over de nagelaten weezen van *Daniël Noorthoeve.*

Daniël Anthony's Noothoeve (zie hierboven) en *Janneke Pieters* ontvangen consent om te Cloetinge te trouwen April 1604.

Vermoedelijk was zijn zoon *Pieter Noorthoeve*, die als burger te Goes in 1640 testeert aan zijn huisvrouw *Symontjen Harmens* (hij was te Goes met deze getrouwd 15 Febr. 1637) met onderhoudsplicht ten opzichte van zijn 2 kinderen *Daniël* en *Pieternelleke*, en was diens zoon dezelfde *Daniël Pietersx. N.* (zie hierboven), die huwde met *Jacomijntje Siewerts van der Bilt.*

Ik grond zulks o. a. op het feit, dat dit echtpaar eene dochter had, genaamd *Symontje*, ged. te Goes 6 Maart 1669. Zij huwt te Goes 26 Juni 1697 *Matthijs Ratel* (zie over dit geslacht hierna), z. van *Matthijs* en *Magdalena van der Straten* (zie over dit geslacht mede hierna). Haar zuster *Leyntje Noorthoeve*, ged. 1 Febr. 1671, tr. 16 Mrt. 1696 *Joos Pauwelsz. de Jonge j.* m. van Vlissingen, wiens kleinzoon *Joost de Jonge* zich onder een vers in het proefschrift van Mr. *Willem van der Bilt* in 1741 dan ook diens neef noemt. Deze *Joost de Jonge* was o.a. ouderman (kiezer) te Goes.

Daniël Pietersz. Noorthoeve, voornoemd, echtgenoot in 2de huwelijk van *Jacobmijntje van der Bilt*, had nog eene zuster en wel *Janneke Noorthoeve*, benoemd tot buitenmoeder van „het oude manhuys" 24 Juni 1695 (Stadsnotulen), 30 Juni 1666 gehuwd met *Pieter de Boot* en als diens weduwe 18 Mei 1671 met *Cornelis Hoogenhoed*, chirurgijn, weesmeester 1692, schepen 1696, '98, '99 en 1701, luitenant colveniers in 1693.

Diens ééne broeder was Dr. *Adriaan Hoogenhoed*, schepen te Goes 1681, '82, '84, '86, '90, '92, '96, gehuwd 1° met *Cornelia Beihaert* en 2° 11 Nov. 1683 met *Maria Eversdijk*, terwijl zijn oudste broeder *Gerard* huwde met *Maria van den Berge* uit een bekend Goesch geslacht, dat ik wellicht later eens zal behandelen en waarmede in het einde der 17de eeuw het mijne geparenteerd was (hoe is mij nog niet duidelijk).

Diens zoon was Mr. *Wilhelmus Hoogenhoed*, tr. in 1693 te Goes *Adriana Oyee* (ged. Goes 13 Maart 1676) eveneens van een Goesch regeeringsgeslacht (zie later onder „Lurkus").

Hierboven werd verwezen naar verschillende ge-

1) Evenzoo consenteeren *Claeys Janss* (blijkens zijn huwelijk 10 Nov. 1602 dezelfde als Nicolaas *Jansz. Oostdijck*) *en zijn* huisvrouw *Huybrecht Christiaansz. (eerder weduwe van Jan Jacobsen Bijle) ouders van de* bruid. Nicolaas *Jansz. Oostdijck* was schepen te Goes 1631, '32, '33. Zie verder over dit oude reg. geslacht: *Nagtglaa,* blz. 297.

slachten waarvan thans eenige aanteekeningen mogen volgen.

A. Het geslacht van der *Noot*.

In hoeverre dit vermaagschapt was aan het bekende adellijke geslachts), heb ik niet kunnen vinden.

Dit geslacht schijnt toen ter tijde in Goes en omstreken (Cloetinge) gewoond te hebben.

Zoo was o.a. *Cornelia van der Noot* j.d. van Cloetinge in 1676 gehuwd met *Isaac Snoep* (weesmeestor o.a. in 1692). Hij hertrouwde als haar weduwnaar met *Susanna de Witte,* uit een bekend Goesch regeeringsgeslacht. Deze *Cornelia* was een zuster van *Catharina* (*Catelijntje*) voornoemd.

Compareerden 2 l Mei 1677 *Jacobmijntje Zijwerts*, weduwe wijlen Sr *Daniël Noorthoeve* Z, Srs *Zijwert Janse van der Bilt* en *Herman Noorthoeve*, **voogden** van de nagelaten kinderen van voorz. *Noorthoeve ter* eenre ende Sr *Leonard van der Noot,* voogd van moederszijde van de oudste wese, genaamd *Pieter Noorthoeve*, bij hare zuster *Catharina* geprocreëerd, alsmede Sr *Boudewijn van der Noot* ter andere zijde, te kennen gevende. .... (not. *Adriaan Hoogcamer.*

Leonard van der Noot, voornoemd, was blijkens eene acte uit het weeskamer-archief d.d. 22 Maart 1664 gehuwd met *Adriana Ingels Boone* [3]). Hij was overleden 1691 (kohieren 200e penning).

Zij hadden (weeskamer-not. 21 July 1681) 3 kinderen *Joos, Engel* en *Martijntje.* Eerstgenoemde werd benoemd tot notaris te Goes in 1691.

Leonard (Leendert) *van der Noot was* voorts geparenteerd aan *Nicolaas Westerwijck* van het bekende Goesche regeeringsgeslacht, die met eene andere dochter van *Ingel* ***Boone*** gehuwd was. Hij was wijnkooper te Goes (acte notaris *Cornelis Lopsse* d.d. 7 Sept. 1672) en zijn hierboven genoemde broeder *Boudewijn* „collecteur van de Staten azijn impost voor de stad en den eylande van der Goes" íacte notaris ***Adriaan Hooqcamer*** d.d. 30 Septr 1672).

Beiden waren voorts, blijkens eene acte bij notaris *Marinus van Ossewaarde* (blz. 1 boek 1677-1681) zonen van sinjeur *Joos van der 'Noot.*

Deze *Joos van der Noot* (ook wel genoemd *Joos Jansz van der Noot)* woonde in Kloetinge 1636, was schepen aldaar in 1655 (Resolutieboek dier gemeente) en ontvanger der wereldlijke goederen in Zuid Beveland 1666—1674. Dezelfde betrekking had van *der Noot* (waarschijnlijk dezelfde) van 1 Jan. 1648-31 Dec. 1662. (Inventaris der registers, rekenkamer van Zeeland, kamer B, blz. 297 Rijksarchief te Middelburg).

Zijn vader of broeder *Jan was* (weeskamer-not. 7 Mey 1659) overleden in 1659, zijn zoon *Jan* trouwt als j.m. van Cloetinge 1682 *Maria Roepeling* te Goes.

B. Het geslacht *Ratel.*

[2]) Hiertoe behoorde o. a. *Jhr.* Charles *van* der *Noot*, in 1614 gouverneur der vesting Sluis en hoogbaljuw van het Vrije (zie o.m. *Nagtglas* blz. 667).

[3]) Van dit geslacht zaten in Goes in de regeering *Jacob Marinusse Boone*, herhaaldelijk vermeld als schepen tusschen 1612 en 1631 en *Cornelis Jansz. Boone*, schepen 1629, '30, '31, Cornelis *Boone*, schepen 1658—1661, burgemeester 1661, '62, '63. '65. '66, '70, '71. De vrouw van den bekenden burgemeester, mr. *Adolf Westerwijk*, betrokken in de onlusten te Goes in 1692 (zie o. a. Kok, Vaderl. Woordenboek) was eene *Boone* en wel een dochter van den burgemeester Cornelis (zie o. a Ned. Leeuw 1912 kol. 135) en niet een *van Angeren*, zooals Nagtglas opgeeft. *Dina van Angeren* was nl. met zijn zoon gehuwd.

Dit Goesche regeeringsgeslacht was waarschijnlijk uit Antwerpen afkomstig. Immers de oudste aanteekening, die ik vond was deze (uit het trouwboek te Goes):

Getr. 3 April 1614 *Geraert Cornelisz. j. g.* van Wemeldinge en *Susanna Ratel* van Antwerpen, weduwe van *Jan Jansz.* Verder vond ik:

Getr. 2 Sept. 1619 *Jan Janssen (Ratel) j. g.* van Goes en *Geertruit Smallegange. Jacob Janssen,* oom van den bruidegom en *Cornelis Adriaansz. Smallegange*, vader van de bruid consenteeren.

Dat *Jan Janssen* een „*Ratel*" was, bleek mij uit eene aanteekening Sept. 1626, Register Extracten, Verleyden enz. uit het Rijks-Archief te Middelburg, waarin gesproken wordt van *Jan Janssen Ratel,* getr. met *Geertruit Smallegange.* Hij hertrouwde 22 Juli 1628 *Neeltjen Jans* wede van *Job Pietersen,* was blijkens eene aanteekening in hetzelfde register van 12 Dec. 1639 pachter van impositiën op de consumptie van het zout, schepen te Goes in 1653, weesheer en burgemeester 1654, 1655. Augustus 1655 overleed hij te Goes.

Blijkens weeshuisdossier 1655 en weeskamernotulen 30 Sept. 1652, was hij een broeder van Mr. *Abraham Ratel.*

Deze Mr. *Abraham Ratel* wordt in eene aanteekening van 12 Dec. 1641 in de registers, extracten, enz. hierboven genoemd, vermeld als in huwelijk hebbende *Catharina Feijth* en hij noemt daarin zijne schoonmoeder *Magdalena Jans* en zijn schoonvader Rentmeester *Albertus Feijth* (zie over dit geslacht *Feijth* onder C). Het bleek mij later, dat dit huwelijk was voltrokken 19 Nov. 1628.

'Deze *Abraham Ratel* had verschillende kinderen n.l. (weeshuisdossier 1655) :

1. Dr. *Pieter Ratel,* ged. te Goes 30 Januari 1633, schepen aldaar 1684, '85 enz. tot en met 1699, gehuwd met een *Hoogewegen* [4]) (zie *Pieter de la Rue* over *Abraham Ratel),* overleden vóór 1658.
2. Maria *Ratel,* gehuwd met Dr. *Georgius Paludanus* (not. acte notaris *Corsten* van 19 Novr. 1659) schepen van Goes 1653, '54, '55.
3. *Matthijs Ratel,* huwt te 's Heer Hendrikskinderen 1 Februari 1656 *Magdalena van der Straten.* Het huwelijk werd voltrokken door ds. *Cornelis van der Straten,* den lateren schoonvader van *Zijwert van der Bilt.*
4. *Abraham Ratel,* ged. 13 Januari 1637.
5. *Suzanna Ratel.*
6. *Johannes Ratel.*
7. *Catharina Ratel.*

Alleen van Dr. *Pieter Ratel* voornoemd en *Matthijs* ben ik voorts kinderen tegengekomen en wel van eerstgenoemden:

a. Ds. *Abraham Ratel*, ged. te Goes 18 Augs 1658, predikant te Axel, te Heinkenszand in 1692, later te Vlissingen. Hij schijnt een lastig heer te zijn geweest (zie over hem o.a. de *la Rue* en *Vrolichert*).

b. Ds. *Jacobus Ratel,* predikant te Oost-Souburg;

van laatstgenoemden :

a. Nicolaas Rafel, ged. te Goes 23 April 1665, vaandrager en deken van de Handboog 1693 (Kron. van Zeeland), ouderman aldaar 1713, '14, weesheer 1715, '16.

b. Matthijs Ratel, tr. *Symontje Noorthoeve* (zie hiervoor).

[4]) *Pieter Adrianus Hoogewegen* was burgemeester van Goes (*Smallegange's* Kroniek van Zeeland).

c. (vermoedelijk) ***Laurens Ratel,*** is getuige bij den doop van *Jacoba* ***Ratel,*** dochter van het zooeven genoemde echtpaar.

Verder vond ik nog het volgende:

Ged. 14 Dec. 1672 ***Magdalena,*** 't kind van *Matthijs* ***Ratel*** en *Magdalena van* der ***Straten.*** Get. de secretaris *Jacobus van* ***Wallenburgh, Johan de Coo en Margarita van der Straten.***

Apollonia Ratel, wed^we^ van den Heer *Samuel* ***de Buisson, in*** sijn leven doctor en weesheer te Goes (boedelrekening 20 Sept. 1729 bij notaris *Hubertus* ***Crane*** N°. ***2185).***

C. De geslachten *Feijth* en *Gruiwart.*

Albertus *Feijth*, schepen van Goes ***1636, '37, '39,*** gedeputeerde Staat van Zeeland, Statenrentmeester, huwde drie maal n.l.

1) met ***Maria*** *Fruytiers.*

2) 10 Nei 1626 te Goes, als haar weduwnaar, met ***Maria*** *Keetlaer*, d. van *Dignus*, schepen van Goes 1601—1612, en *Susanna d'Ecclesia.*

3) als weduwnaar van deze 28 Dec. 1631 te Goes *Madeleene* ***Jans,*** weduwe van *Hieronymus Gruiwaert.*

Deze ***Magdalena Jans*** was eene dochter van ***Jan*** *Claesz. Backer* (meermalen burgemeester van Goes), aangezien deze als vader bij het huwelijk van ***Hieronimus*** *Gruiwaert* op 31 Januari 1618 (ondertr. 30 Dec. 1617) consenteert. Voor diens wapen zie ***Smallegange's*** Kroniek van Zeeland.

Hyeronimus Gruiwaert voornoemd was schepen te Goes 1617, '18, '20, '21, '26, '27. Hij had 2 zoons n.l. Mr. *Hyeronimus Gruiwaert*, geb. ***1625,*** eerst Secretaris van Goes, later Rekenmeester van Zeeland en Raadsheer in den Hoogen Raad en Dr. ***Ferdinand*** *Gruiwaert*, ged. Goes 19 Maart 1628, meermalen schepen vanaf 1671 en burgemeester (vanaf 1691) en gedeputeerde Staat van Zeeland. Hij overleed in 1701. Hij stond bij de onlusten in 1692 tegenover den Staatsgezinden burgemeester Mr. ***Adolf*** *Westerwijck* en schijnt een verdienstelijk geneesheer te zijn geweest (zie de ***Man,*** Levensberichten van Zeeuwsche medici). Hij is 29 Sept. 1655 gehuwd met ***Petronella*** *Wilhelmy* en de kinderen uit dit huwelijk zijn vermeld op blz. 268 van dit maandblad jaarg. 1913.

Anna *Gruiwart* trouwt eerst met Mr. ***Johan van Stapelen,*** schepen en burgemeester van Goes, en daarna in 1677 met Mr. dr. ***Johan van Dorth,*** ook schepen en burgemeester van Goes (in 1692).

Om op de familie ***Feijth*** terug te komen, bij welke ik geen verband vond met het bekende Elburgsche geslacht, vond ik nog de volgende bijzonderheden.

Getr. 17 Mei 1637 ***Willem Cornelisz. Oyee (zie*** over dit Goesche regeeringsgeslacht weder later onder „Lurkus" met ***Janneken Feyts j.*** d. van Goes.

Maayken ***Adriaensz.,*** moeder bruidegom, en de hr. *Aelbrecht Feyt*, vader van bruyt, consenteeren.

Josina ***Feyth,*** doopgot. 1 Maart 1637.

Ged. te Goes 10 Maart 1662 *Adriaan*, kind van *Philips* ***Feyt*** en *Neeltjen Daniels.* ***Get. Jan Chauldron*** en *Josyntie* ***Feyts.***

Ondertrouwd te Middelburg 6 April 1664 *Philips Feyt* wed^r^ van Goes en *Neelken Lievens* j.d. van Arnemuiden.

Ged. 30 Maart 1626, 't kind van *Philips* ***Feyts*** ged. *Philips*, get. *Adriaentje Claesd.*

Ged. 2 Oct. 1667 't kind van *Adriaan Oyé* en ***Maria*** *Goltzius*, get. ***Constant*** en *Johanna* ***Feyts*** sijn huisvrouw en *Hester Goltzius.*

Ged. 14 Feb. 1687 *Cornelia,* ***'t*** kind van *Daniel* ***Feyts*** en *Martijntje* ***Laurens, get.*** *Cornelia* ***Feyts.***

Ged. 17 Febr. 1671 *Jan,* 't kind van Simon *Moris* en ***Janneken Jans,*** get. *Philips* ***Feyt*** en *Neeltje* ***Lievens.***

Wij komen zoo van zelf op het geslacht *Moris.*

2°. Het geslacht Moris.

Ondertrouwd 13 Januari 1679, getr. 's Heer Hendrikskinderen *Jacomijntje* ***Syberts van der Bilt,*** weduwe van *Daniel* ***Noorthoeue*** met ***Jacob*** *Moris*, wed^r^ van *Jacomijntje Maka.*

Van dit geslacht *Moris* heb ik in Goes, behalve 't kind van ***Simon*** voornoemd, niets gevonden, mijne aandacht is er trouwens eerst laat op gevallen.

Smallegange geeft in de Kroniek van Zeeland het wapen en verklaart het te zijn van Schotschen oorsprong.

D^r^ de ***Man*** in zijne „Levensberichten van Zeeuwsche medici" noemt een D^r^ ***Pieter*** *Moris*, die 14 October 1676 te Leiden promoveerde en jarenlang in Middelburg praktiseerde, docter van het gasthuis aldaar en kiezer was.

Hij krijgt van ***P. de la Rue*** een goede aanteekening wegens zijne integriteit als zoodanig (zie *Nagtglas'* levensberichten van Zeeuwen 11 blz. 222).

Nagtglas noemt nog (11 blz. 221) een *Gideon Morris* en ***een*** *Thomas Morris*, welke laatste in Vlissingen ongeveer ter zelfder tijd notaris was.

Een „*Moris*" zonder meer, doch zeker verwant aan *Jacobmijntje Syberts* ***van der Bilt,*** wordt genoemd in notar. archief van Gocs n°. 1620 in eene acte van 12 Juni 1713, waarbij blijkt dat verschillende personen, familie of door 2° huwelijk ken familie, op ***Jacobmijntje's*** broer ***Pieter*** eene financieele vordering hebben gehad. Zij luidt als volgt:

Jacobmijntje van der Bilt, *Grietje* ***Weye*** (d. van ***Jacobus*** Adriaansz Weye en *Willemijntje Sibrants*, welker laatste verwantschap met *Sijwert Jansz van* ***der Bilt*** hoogst waarschijnlijk, maar nog nietgevondenis kunnenworden), ***Pieter*** *van* ***der Bilt*** (deze was de zoon van ***Pieter*** en *Quirina Ruyghaver*), *Pieter* ***Verbrugge*** (geh. met *Leyntje* ***van der Bilt)*** n° ***Moris, Henrick van Beinhem*** (wel zeker dezelfde, die huwde met eene dochter van *Willem* Willemsz *Beckering* [5]), zie hierna over diens huwelijk met *Francijntje Mispelblom*), mitsgaders de Binnenvader van het weeshuis tot Bergen n° *Samuel* ***Bekkering*** en ***Jan Bekkering,*** de laatste drie pro deo bediend wordende, crediteuren van Sr. ***Pieter van der Bilt,*** eischers en arrestanten contra ***Catharina Schade,*** wed°. van voorn. Sr, ***Pieter van der Bilt.***

3° het geslacht Ruyghaver.

Ondertr. 17 Nov., getr. 8 Dec. 1671 ***Pieter*** *Sijwertse* ***van der Bildt j.*** m. van Goes en ***Quirina*** *Ruychaver*, ***j.*** d. van Goes.

Ged. 9 Dec. 1676 ***Leyntje,*** ***'t*** kind van ***Pieter*** *van* ***der Bilt*** en *Quirina* ***Ruyghaver,*** getuigen *Marinus Ruyghaver* en ***Ziwert*** *Jansse* ***van der Bilt*** met *Jacomijntje* Sieuwerts.

Jan Pietersz. *Ruyghaver*, vader van *Quirina* voornoemd, trouwt als j. m. uit Oudenbosch en wonende te Vlissingen 30 Juli 1653 *Josijntje van* ***der Varent.***

Beiden schijnen jong overleden te zijn, immers ***Jan***

[5]) Zie de genealogie van dit geslacht bij *Vorsterman van Oyen.*

Pietersz. Ruychuver brengt 16 April 1656 staat over van goederen van zijn dochter *Crijna Jams*, geprocreëerd bij zijn overleden huisvrouw *Josijnken* **van** *Varent*, ten overstaan van ***Anthony Chrijson en Pr.* van *Varent en*** Quirina voornoemd is, blijkens eene verklaring in één van ***Pr. van der*** *Varent*'s testamenten van jongsaf bij hem opgevoed.

Deze P. ***van der Varent*** heeft mij bijzonder geinteresseerd, aangezien hij herhaaldelijk als getuige heeft gefungeerd bij den doop der kinderen van mijn stamvader ***Zijwert Jansz. van der Bilt.*** Hij was concierge van de „Voetboog" in Goes en in dit gebouw was hij o. a. getuige bij den koop van eene koekbakkerij, door *Zywert Jansz.* voornoemd op 25 Maart 1643.

Deze bakkerij werd gekocht van *Willem Zijwertsz.* ***(Sebouts),*** die ***(Caland*** heeft hem abusievelijk schout genoemd) als geboortig van Alkmaar 24 Mei 1637 den eed als poorter te Goes heeft afgelegd ***en*** de bakkerij kocht op 24 Februari 1639 (rechterl. archief Goes, vroeger N° 154 blz. 91 verso). Hoewel ten zeerste vermoedende, dat beide personen, zoowel *Pieter* van der ***Varent,*** die ***Zijwert Jansz. van der Balt*** tot één der executeurs van zijn boedel aanwijst (No. 2086 Not. ***Dignus Petri),*** als ***Willem*** *Zijwertsz.*, na aan genoemden stamvader verwant zijn geweest, heb ik hiervan trots veel nasporingen nochtans het bewijs niet kunnen vinden. Evenmin de verwantschap met een geslacht ***„van de Velde"*** uit 's-Gravenpolder afkomstig.

Genoemde ***Pieter van der Varent*** behoorde blijkbaar tot het bekende Vlaamsche geslacht van dien naam, want hij deed op 24 Nov. 1619 den eed als poorter te Goes, als geboortig van Dendermonde, waar hij, blijkens eene notarieele acte van 13 Nov. 1668 bij notaris ***Petri, ge***boren moet zijn in 1694. Hij overleed te Goes in 1679.

Hij trouwde drie keer en wel:

1° op 21 April 1619 (ondertr. te Middelburg 1 April 1619) als ***Pieter*** *Gillisz* ***van der Varent*** met ***Grietje Lenaers j.*** d. van Goes. *Gilles van der Varent* en ***Lenaert Hendriks*** consenteeren;

2° op 11 Juli 1621 ***Janneken van*** den *Broeke*, ***j.*** d. van Dendermonde (dus ook een Vlaamsche), wonende te Arnemuiden (waar zij ook ondertrouwd zijn);

3° op 26 Mei 1630 *Neeltie Antonis* ***Ebberechts,*** weduwe ***Samuel Mispelblom (zij*** was met dezen te Goes gehuwd 23 April 1623).

Hij had uit het 1ste huwelijk wellicht ***Leyntje*** *Pieters*, gehuwd met ***Zijwert Jansz. van der Bilt*** (volgens de laatste gegevens hel ik er echter meer toe over, dat zij een dochter zou zijn van ***Pieter de Wolff*** en ***Jacomijntje Mispelblom,*** d. van ***Hendrik*** en ***Leintje*** *Jacobs*), uit het tweede huwelijk een zoon ***Willem*** en een dochter ***Elisabeth,*** en uit het derde huwelijk de *Josijntje* ***van der Varent*** voornoemd, welke laatste van „jongsaf" bij hem in huis werd opgevoed (n°. 2086 notaris ***Dignus Petri,*** blz. 70). [6])

Hij wordt voorts genoemd in de Staten-notulen van van 17 Januari 1674, waarnaar ook *Nagtglas* verwijst en waar het volgende vermeld is:

Pieter van der Varent en ***Pieter Sywertsen*** *van* ***der Bilt, als*** in huwelijk hebbende ***Crina Jans Ruyghaver,*** susteneerende om redenen bij hare requeste breeder gementioneerd, dat de oorsake van het fidei-commis, daarmede ***Cornelia*** *Antonis* ***Egbrecht,*** huysvrouwe van den eersten en grootmoeder van tweeden suppleant hare goederen heeft beswaert, is vervallen en verzochten derhalve dat voornoemde fidei-commis mocht worden afgedaan ..... en ik heb mij afgevraagd of hij niet dezelfde Jhr. ***Pieter van der*** *Varent* is, door dezen schrijver vermeld als luitenant onder kapitein de ***Vassy,*** aangezien diens compagnie èn in Zuid-Beveland èn in Vlissingen heeft gelegen.

Hoe het zij, de volgende aanteekeningen over zijn familie en die zijner 3de echtgenoote zijn aan verschillende bronnen ontleend.

Haar familie was zeker, zooals zoovele Vlaamsche geslachten uit dien tijd, uit Vlaanderen uitgeweken. Immers haar vader (dien ik in de „plechten en schepenacten" van 1604 aangewezen vond als ***Anthony*** *Hebbe****rechtsen,*** bakker) was zoo goed als zeker dezelfde als ***Anthony*** *A(E)gbrechts* j.g. van Gent [7]), die 31 Januari 1601 trouwt met *Francijntje* ***de*** *Corte*, j.d. van Steken.

Thomas Abrechtse, broeder van bruidegom en ***Lieven de*** *Corte* vader van bruid consenteeren.

Immers als voogd van *Francijntje de Corte*'s weezen wordt ultimo Mei 1626 aangewezen ***Samuel Mispelblom,*** die in 1e huwelijk met *„Neeltje* ***Anthony Egberts"*** gehuwd was en een kind *Francijntje* had:

„De weduwe van ***Samuel Mispelblom,*** met naamen *Neeltjen* ***Anthony Egberts,*** mitsgaders ***Pieter van de Velde*** en mr. ***Jan Mispelblom,*** schoolmeester alhier, beyden voogden van de kinderen, nagelaten bij den voorsz. ***Samuel Mispelblom*** saliger .... hebben op zich genomen de kinderen met name *Francina* [8]) oud omtrent drye jaren en een halff en ***Heyndrick*** out omtrent één jaar te onderhouden. (Weesk.-not. 9 Febr. 1630.)

Neeltjen ***Anthony*** *(H)ebberechts* voornoemd had blijkbaar een oom *Willem:*

Trouwboek Goes 20 April 1605. *Guilleam* ***Hebberechts j.g.*** van Gendt en *Susanna* ***Frans*** van der Goes, wedwe. ***Jacob*** *Adriaensz. Smallegange.* ***Susanneke Hebberechts,*** moeder van bruidegom consenteert. Immers deze ***Guilleam Hebberechts*** „van vaderszijde" en ***Abraham*** *Corte* van „moederszijde" worden voogden van *„Anton* ***Ecberts*** weesen" 31 Dec. 1622.

Zij (*Neeltje Anthony Hebrechts*) sterft 31 Oct. 1669 en wordt in de Groote Kerk te Goes begraven [9]) als huisvrouw van ***Pieter*** *van* de ***Vaerde.*** Om met dit geslacht te eindigen: ***Pieter*** *Anthony* ***Hebberechts*** wordt in weesk. notulen 27 Januari 1653 genoemd en een ***Anthony Hebberechts als*** vaandrager der burgerwacht te Vlissingen in 1693 in de Kroniek van Zeeland. Deze was waarschijnlijk dezelfde, die door ***Pieter van der Varent*** als mede-executeur met ***Zijwert*** *Jansz.* ***van der Bilt*** werd aangewezen.

[6]) Een zoon *Gillis* ged. te Goes 30 April 1654, bij wiens doop o.a. *„Catolijntje Pieters"* ***ds*** getuige stond, schijnt jong overleden te zijn.

[7]) Eene familie ***Hebberecht*** zat aldaar in het begin der 17de eeuw in de regeering, zie de „Inscriptions funéraires van Oost-Vlaanderen. Grande Eglise des dominicains" blz. 75 N° 139.

[8]) Deze ***Francijntje*** trouwde niet N N ***Behring*** (zie dc genealogie van het geslacht *M.* in *Vorsterman v. Oyen*), maar ***op 5*** Febr. ***1650*** te Goes ***Willem Willemsz. Beckerinck (g)*** j.g. ***van*** Groningerland, met schriftelijk besaheid van de vrienden van bruidegom uit Groningen. Hij schijnt wel te Bergen op Zoom te hebben gewoond (zie hiervoor onder *„Moris"*) en „Behring" is vermoedelijk verkeerd gelezen voor „Beckring".

[9]) Genealogische en Heraldische gedenkwaardigheden in en uit de provinaic Zeeland door ***Mr. P. C. Bloys 'van Treslong Prins*** blz. 66.

Pieter van de** Velde* voornoemd, die vermoedelijk familie was van *Neeltje* ***Anthony's Hebberechts, had een zoon ***Jan,*** die gehuwd is met ***Elisabeth van de Varent*** (deze naam wordt ook wel geschreven *„van de Vaerde").*

Deze ***Jan** Pietersz. van de Velde* is overleden in 1660 en als voogden over diens kinderen ***Pieter, oud*** 12 jaar, Cornelis 6 j. [10]), ***Janneke 4 j.,*** *Anthony* ***2 j., Cornelia 3*** maanden, worden 4 Dec. van dit jaar benoemd *„Pieter* ***van Vaerde*** van moederszijde, beneffens *Sijbert* ***Janssen (van der Bilt,*** blijkens latere acten) ende ***Mahieu Bouchiljon*** van vaderszijde".

Hoe *Sybert Jansz.* ***van der Bilt en Mahieu Bouchiljon*** familie waren van Jan ***Pietersz.*** van ***de Velde*** heb ik van eerstgenoemde niet kunnen ontdekken.

Mahieu Bouchiljon, die als doopgetuige te Goes reeds in 1634 wordt aangetroffen en wiens kind *Martina* aldaar zelfs 23 Maart 1622 werd gedoopt, was het waarschijnlijk doordien hij met een zuster van ***Jan van de Velde, Antonijntje,*** getrouwd was. Als doopgetuige vond ik n.l. in 1650 *Antonijntjen Bouchillon* en in 1631 *Antonijntje* ***van de Velde,*** beiden bij kinderen van ***Jan** Pieters* ***van de Velde. Wel*** moge hier van laastgenoemde verklaard worden, dat hij schout van 's Gravepolder was, geb. was in 1597 en aldaar overleden 17 Juni 1665. Zijn grafsteen is beschreven door *Bloys* ***van 1 reslong*** *Prins* (Genealogische en Heraldische Bijzonderheden in en uit de Kerken der provinoie Zeeland) op blz. 71 onderaan, doch schijnt sterk afgesleten te zijn, waar zijn naam slechts met „Bo ....." wordt aangeduid. Deze kan thans worden aangevuld.

De naam was mij geheel onbekend, tot ik toevallig ontdekte een *„Gillis* ***Bouchellion",*** burgemeester van Haarlem in 1683, '84, dien ik in de Zeeuwsche archieven nochtans niet ben tegengekomen. De origine dier familie schijnt Dixmuiden, Vlaamsch te zijn geweest.

Immers 19 Oct. 1660 trouwt te Goes *Maljart Boucheljon* ***j.g.*** van Dixmuyden en *Magdeleentje* ***Petite,*** j.d. van Rijssel.

Jan Pietersz** van de Velde* voornoemd heeft nog eene nicht gehad, nl. ***Janneke Cornelisd.** van de Velde,* die getrouwd is geweest met ***Adriaan Caerman, schepen te Goes 1660, '61, '62, '63, '65, '66, die rekening aflegt van ***Jan van de** Velde*'s sterfhuis ten overstaan van *„Mahieu Bocheljoen,* ***Pieter van de Varent*** en *Siebert Jansz",* ***voogden*** van deszelfs nagelaten weezen (weeskamer-notulen 24 Juni 1664).

Zijne weduwe *Elisabeth* ***van der Varent*** is hertrouwd 31 Jan. 1664 te Goes met ***Pieter Hooywagen,*** geb. van Biezelingen, wonende te Hoedekenskerke (weeskamer-archief Goes), wr van Sara ***de Raet*** en ***Maatje de Koninck.*** Waar hij van Biezelingen geboortig was, behoorde zeker tot dit geslacht ***Adriaan Hooywagen,*** blijkens weesboek Kapelle aldaar 1681, '82 schout.

De genoemde ***Adriaan*** Caerman schijnt ook met eene familie ***van Renterghem*** geparenteerd te zijn. Immers : 12 Septr. 1669 hebben ***Anthony** Kaarman*, predikant tot Stavenisse in het land van Tolen, oom van 's vaders zijde ende ***Willem van Renterghem,*** oom van moeders zijde, de voogdij aangenomen en bezworen over de nagelaten wezen van wijlen de hr. *Adr. Kaarman*, met name Maria, oud 10 jaar, ***Bastiaan,*** oud 9 jaar en ***Bastina,*** oud 6 maanden.

10) Legateert nl. bij *Corn. Loppsse* ***aan zijn*** zusters kinderen.

Ds. Anthony Caerman kreeg later tot standplaats 's Gravenpolder en was 3 Dec. 1671 aldaar gehuwd (ondertr. Goes 1 Nov. 1671) met ***Cornelia** van Oostee,* zuster van ***Elisabeth van Oostee*** en ***Agatha** van Oostee,* gehuwd met mr. ***Adriaan 'van** Wissekerke. Zij* hertrouwde te Goes 4 Dec. 1686 Cornelis ***de Lerse,*** schepen van Goes en wednr van ***Elisabeth Schotte(acte*** notaris Hoogcamer van 11 April 1679).

(Wordt vervolgd.)

De oudere generaties van het Zeeuwsche geslacht van Doorn,

door C. A. VAN WOELDEREN.

De stamreeks der Zeeuwsche van Doorn's in Nederland's Adelsboek is sober, ik meen echter, dat dit geslacht genealogisch bij verschillende andere Vlissingsche geslachten, zooals o.a. Hurgronje, Rochussen en Versluys niet behoort te worden ten achter gesteld.

In de eerste plaats wordt in deze stamreeks de oudst bekende stamvader als houtzaag „molenaar" te Vlissingen vermeld, m. i. kan dit een verkeerden indruk wekken, bezitter van een houtzaagmolen ware beter.

In het begin der 18de eeuw vond men te Vlissingen 2 waterkorenmolens, 3 windkorenmolens, 2 windhoutzaagmolens, 1 kruitmolen, 1 windmolen om schors voor de huidvetters te maken, 1 windpel- of gortmolen, 1 oliemolen en 1 snuifmolen. De meeste eigenaren aan die molens waren met onze tegenwoordige industrieelen te vergelijken. Wel zullen velen van hen gedeeld hebben in de voordeelen van het bloeitijdperk der gouden eeuw, hun vermogen nam echter meestal minder snel en minder gemakkelijk toe dan bij de kooplieden der Oost- en West-Indische Compien en bij de kaapvaarders.

Verder was Mr. ***Abraham van Doorn*** sub IV stellig geen „homo novus", zooals zoo velen, die in den Napoleontischen tijd carrière maakten en zooals genoemde stamreeks zou kunnen doen vermoeden. Want niet alleen toonden hij en vooral ook zijn zoon Mr. ***Hendrik Jacob van Doorn*** (zie o.a. Historisch Gedenkboek 111, Hoofdstuk „Zeeland" door Dr. K. Heeringa blz. 418 e. v.) zich in de donkerste dagen van ons zelfstandig volksbestaan mannen van groote bekwaamheid en karakter, maar Mr. ***Abraham van Doorn*** kwam reeds tevoren, nadat hij 14 Juli 1778 burger van Vlissingen was geworden, op zeer jeugdigen leeftijd aldaar onder het oude regime in de regeering. Zoo vermelden volgens de uittreksels van Vrouwe Lambrechtsen de trouwboeken van de Waalsche kerk te Vlissingen o.a.:

27 Nov. 1785 Mr. ***Abr. van Doorn,*** Echev., Conseil. et Pens. Adjoinct de cette ville et Petra Willemina van Dishoeck j. f. de Vliss.

Van ***Hendrik van Doorn*** sub 1 der stamreeks heb ik nergens eenig spoor in het Vlissingsche archief kunnen vinden, evenmin als van de namen van Moerkerken, van Sweert en Lussen. Indien werkelijk ***Hendrik van Doorn*** te Vlissingen heeft gewoond, dan was dit m.i. slechts voor korten tijd; in de eerste jaren der 18de eeuw woonde hij in Guyana, waar zijn zoon ***Abraham*** sub 11 te Berbice werd geboren. Nu is het merkwaardig, dat de naam ***van Doorn*** in Vlissingen vóór de 18de eeuw nergens voorkomt, ook Smallegange

noemt in zijne kroniek van 1696 dit geslacht niet. Vanaf 1703, toen *Splinter van Doorn* uit Rotterdam poorter werd van Vlissingen (hij is met bovengenoemden Mr. *Abraham van Doorn* de eenige *van Doorn*, dien het poorterboek noemt) komt dan echter eensklaps de naam *van Doorn* veelvuldig te Vlissingen voor, eoodat men de vraag zou kunnen stellen of alle deze van. *Doorn's* niet tot eenzelfde geslacht behooren, waarvan dan *Splinter van Doorn* (*Do(o)ren*) *Senior* te Rotterdam de oudst bekende is.

Te Vlissingen vond ik de volgende akten:

Uit het poorterboek :

Splinter van Doorn van Rotterdampoorter 23 Oct. 1703.

Uittreksels trouwboeken :

12 Mei ondertr., 30 Mei 1703 getr. *Splinter van Doorn j.* m. van Rotterdam en Joh" Jaspers j. d. van Vlissingen, zij woont in de St. Jacobstraat Z. W. S p lin ter van Doorn vader. H. W. Adriaentie Blaes moeder, getr. te Koudek.

Uittreksels doopboeken :

24 April 1707 Splinter z. van *Splinter van Doorn* en Johanna Jaspers.

22 April 1708 *Jasper z.* van *Splinter van Doorn en* Johanna Jaspers, get. Corns Croeff en Marg. van der Heim (Croeff was een der grootste reeders te Vlissingen, *Splinter van Doorn* had dus goede relaties).

10 Oct. 1710 *Splinter, z.* van *Splinter* van *Doorn* en Joh" Jaspers.

Jan. 1706 't kind van *Splinter van Doren.*

Aug. 1707 't kind van *Splinter van Doorn.*

Jan. 1711 de vrou van *Splinter van Doorn.*

Splinter van Doorn is daarna hertrouwd met Anna van Ha(a)len, zij lieten o. a. te Vlissingen doopen:

29 Dec. 1715 *Francina* d. van *Splinter van Doorn* en Anna van Haalen.

22 Oct. 1720 *Sara* d. van *Splinter van Doorn* en Anna van Halen.

30 April 1722 *Janna* d. van *Splinter van Doorn* en Anna van Halen.

Begrafenisregisters :

Maart 1718, October 1718 en Jan. 1722 kinderen van *Splinter van Doorn.*

Mei 1730 de Vrouw van *Splinter van Doorn.*

Febr. 1748. *Splinter van Doorn.*

Tusschen 1713 en 1746 sluit *Splinter van Doorn* vrij regelmatig als kerkmeester jaarlijks het begrafenisregister af.

In de uittreksels der trouwboeken vindt men verder:

27 Aug. 1732 Antheunis Stam van Werkendam tr. *Paulina van Doorn.*

21 Mei 1738 Bernard Mauritz, van Wesel tr. *Johanna* van *Doorn*. (In „Chronik der Familie Mauritz", Dortmund 1902, vindt men op blz. 43: Bernard Mauritz, z. van Hendrik en Gertrud Maria Beernin(c)k, geb. te Wesel 4 Juni 1707, † 1762, tr. 21 Mei 1760 (dit is dus onjuist!) „*Johanna van Doorn* aus Vlissingen geb. am 2 Nov. 1699, gest. am 18 Sept. 1760, keine Kinder (inderdaad vermelden de begrafenisregisters, dat zij te Vlissingen in Sept. 1760 is overleden): In losse aanteekeningen van den heer W. van Os, die in het oud archief worden bewaard, vond ik, dat *Johanna van Doorn* de dochter zou zijn van *Daniël* en van Suzanna Eliassen. [1])

[1]) Zie ook Wapenher. 1916, blz. 341. Red.

23 April 1743 ondertr. (te West-Souburg getr.) *Rombout van Doorn* en Dina Johanna Fruytier j. d. van St. Maartensdijk.

(Volgens Vrolikhert, de Vlissingsche kerkhemel, blz. 266 was zij de oudste dochter van Mr. Daniel Fruitier, predikant te Ellewoutsdijk, St. Maartensdijk (Juli 1720 tot 6 Jan. 1724), Westzaandam, Steenbergen en Vlissingen, on van Johanna Maria Macaré, geb. te Middelburg. Na den dood van zijne eerste vrouw hertrouwde Ds. Fruytier in April 1743 te Vlissingen met Elisabeth Stam, geb. te Werkendam, „wed. van den Heere Bastiaan Wiggerts, in zijn leven Zeekapteyn in dienst van deze provincie").

Ten slotte waren schepen van Vlissingen:

1. Daniel van Doorn Geleijnz., schepen in 1722, 23, 27, 28, 30, 31 en 33, overleden te Vlissingen 23 Juli 1747.

2. *Anthony van Doorn*, schepen van 21 Febr. tot Mei 1733, vertrokken naar Oost-Indië.

In „Plechtige Inhuldiging van Z. D. H. Willem den Vijfden enz. als Erfheer van Vlissingen" (uitgave 1767) heeft Jona Willem te Water, predikant te Vlissingen eene waardevolle volledige opgave van Baljuwen, Burgemeesters, Schepenen, Raden enz. van Vlissingen, opgenomen ; deze opgave is in daarop volgende jaren tweemaal nader uitgewerkt, beide stukken zijn bewaard gebleven, waarvan er een is voorzien van goed geteekende wapens en daardoor een goeden bron vormt voor heraldici. De samensteller kende echter blijkbaar het wapen van *Doorn* niet: bij beide *van Doorn's* is het wapen niet ingeteekend.

De begrafenisregisters noemen nog :

Nov. 1707. Wed. *Antony van Doorn.*

Jan. 1711, Aug. 1719, Febr. 1726 en Maart 1731 kinderen van (dhr) *Anthony van Doorn.*

Febr. 1736 de vrouw van dhr *Daniel van Doorn.*

Oct. 1748 *Maria van Doorn.*

Daarna vindt men in de tot 1769 loopende begrafenisregisters den naam *van Doorn* niet meer vermeld, behalve in Sept. 1765 „de dogter van *J. van Doorn*", die van de armen werd begraven; de *van Doorn's* verlieten dus Vlissingen behalveenkelen, die in behoeftige omstandigheden geraakten.

M.i. zal op grond van het bovenstaande een onderzoek in de oude archieven van Berbice, Essequebo en Rotterdam, of *Hendrik van Doorn* verwant is met *Splinter van Doorn,* kerkmeester te Vlissingen en *Daniel van Doorn* en *Anthony van Doorn,* schepenen van Vlissingen, goede kansen bieden om de stamreeks der Zeeuwsche *van Doorn's* verder op te voeren [1]).

[1]) Wij zijn het met onzen geachten Vlissingschen medewerker eens, dat het onderzoek betreffende de oudere eeneraties van het geslacht ***van Doorn*** in de eerste plaats zou moeten plaats hebben in de archieven van Britsoh Guyana, waaraan voor de Red. van Neder]. Adelsb. wel eenige bezwaren zullen zijn verbonden. Wij betwijfelen of de verschillende personen van den naam ***van Doorn,*** die in de 18e eeuw te Vlissingen werden aangetroffen, tot een en hetzelfde geslacht hebben behoord. Kwam ***Splinter van Doorn*** eerst in 1703 uit Rotterdam naar Vlissingen, de familie van ***Anthony van Doorn***, schepen van Vl. in 1733. was reeds vóór dien tijd aldaar gevestigd. Volgens een oud MS: (zie dit Maandbl., jaarg. 1902, kol. 159) zou ***Anthony*** voornoemd 16 Aug. 1681 te Vlissingen het levenslicht hebben gezien als zoon van ***Anthony van Doorn*** alias van ***Doornik*** en ***Elisabeth van Gogh***, welk echtpsar 15 Oot. 1680 „binnen Vlissingen" zou zijn gehuwd. ***Van Gogh*** (Goch) was ***een*** bekend Vlissinnsch reeeerinaseeslacht. Wij vermoeden 'dan ook, dat de mededeeling van schr. „dat de naam van ***Doorn*** in Vlissingen vóór de 18e eeuw nergens voorkomt" moet

Pamilieaanteekeningen Alderkerk, van der Leij, Dispontijn e. a.,

medegedeeld door A. HOYNCK VAN PAPENDRECHT.

Eenige jaren geleden noteerde ik uit een familieboekje, dat in het bezit was van den oud-ingenieur in Oost-Indië den heer *J. J. Montijn* te Rotterdam (in den aanvang van het vorige jaar aldaar overleden), een aantal genealogische gegevens over de familiën *Alderkerk*, *van der Leij*, *Dispontijn* en andere, welke ik thans hier laat volgen.

Jacobus *Alderkerk*, uij tgevaren naer Oostindien January 1711 met het schip „Oedekenskerk" met de schipper *Turfkloot*, uijtgevaren voor de kamer van Delff voor onder-meester [1]) voor 22 gulden 'smaants.

David Alderkerk, uijtgevaren voor de kamer van Delff naar Oostindien den 23 April 1711 met het schip „Voorburgh" den 22 Augustus 1713, weder thuijs gekomen voor Zeland.

David Alderkerk, uijtgevaren na Oostindien voor de kamer van Delff den 4 Mey 1716 met het schip „Goudriaen" den 24 September 1732, weder thuijs gekomen voor Delff.

Tobias Gillisz. van der Leij, overleden 8 Maart 1636 op Saterdagavont ten 6 uuren. Overgrootvader van *Matthijs Pietersz. Alderkerk* van grootmoederszijde *Sara Tobiasdr. van der Leij.*

Tobias Gillisz. van der Leij is geboren 1670 den 22 December op Sint-Vincentsdag tot Antwerpen in de Stoelstraat in „De Kroon" en is den 4 April 1592 tot Delff in den houwelijken staat bevestigt met *Trijntje Jacobsdr.*, geboren tot Delff voorsz. den 22 Maart 1573 op Paasmaendagh.

Anno 1598 op Sinte Nicolaasavond is overleden in 's Gravenhage *Josynn van Calengys*, de moeder van *Tobyas Gillisz. van der Leij*, die getrout is geweest met *Gillis van der Leij.*

Anneke Tobiasdr. van der Leij is geboren den 20 Junij lb93 in 's Gravenhage in de huijsinge van de Prossedij op Sondagh. Getrout 19 Febr. 1612 in de Groote Kerk in 's Gravenhage met *Carel Dispontijn*, overleden 8 Julij 1636 op Dinsdaghsavonts ten 6 uuren in 't Achterom.

Gillis Tobiasz. van der Leij is geboren in 's-Gravenhage in de huijsinge van de Prossedij den 28 Dec. 1594 en overleden den 31 Aug. 1629 in 's Gravenhage; getrout 16 April 1618 in de Kloosterkerk in 's Gravenhage met *Maeijken Gillisdr. Arondeus*, geboren tot Amsterdam. Zij is overleden 1 Nov. 1624 in 's Hage.

Geertje Tobiasdr. van der Leij is geboren in 's Gravenhage in de Lange Achterom 11 Nov. 1697 op Dingsdag en overleden in 't jaar 1600 in 's Gravenhage.

Grietje Tobiasdr. van der Leij is geboren in 's Gravenhage in 't Lange Achterom den 28 November 1699 op Sondagh. Getrout 22 April 1622 in de Groote Kerk te 's Gravenhage met *Cornelis Hendricx Storm* van Sevenbergen. Hij sterft 6 Dec. 1663.

Sara 1 obiasdr. van der Leij is geboren in 's Gravenhage in 't Lange Achterom den 13 Dec. 1601 op Donderdagh. Getrout 21 Julij 1619 in de Groote Kerk te 's Gravenhage met *Matthijs Pietersz. van Alderkerk* van Utreght. *Pieter Mathijssen van Alderkerk* is geboren tot Delff in den jare 1620 den 22 Augustij op Saterdagh. *Jan Matthijse Alderkerk* is geboren tot Delff 20 Meij 1622 op Vrijdagh.

Catalijntje Tobiasdr. van der Leij is geboren tot 's Gravenhage in 't Lange Achterom den 19 Junij 1604 op een Saterdag. Getrout 27 Dec. 1622 tot Utregt met *Jacob Barentsz. van Nieuwenhuijsen van* Utregt, die is overleden 10 Meij 1625 tot Leijden.

Hendrik Tobiasz. van der Leij is geboren in 's Gravenhage in 't Lange Achterom den 8 Maart op Woensdagh 's morgens ten 7 uuren.

David Tobiasz. van der Leij is geboren in 's Gravenhage in 't Lange Achterom den 8 Maart 1606 op Woonsdagh 's morgens ten half acht en is overleden den 7 Februarij 1636 's avonts half twaalf.

Hendrik Cornelisz. Storm is geboren in 's Gravenhage in de Pooten den 17 Julij 1623. Overleden 26 Julij 1623 in 's Gravenhage.

Jannetje Jacobsdr. van Nieuwenhuijsen is geboren tot Leijden 17 Sept. 1623, overleden 26 Meij 1625.

David Gillisz. van der Leij geboren te 's Gravenhage in de Veenestraat 13 Nov. 1623. Overleden 10 Oct. 1691 tot Delff.

Adriaen Cornelisz. van Rietvelt is in den jare 1624 den 7 Julij in 's Gravenhage in den houwelijken staat bevestigt met *Grietje Tobiasdr. van der Leij.*

Leijntje Ariensdr. van Delff is op den lesten Maart 1625 in 's Gravenhage in de huwelijken staat bevestigt met *Gillis 1 obyasz. van der Leij.*

Tobias Matthijsz. Alderkerk is geb. den 31 Maart 1625 tot Delff.

Jannetje Ariensdr. van Rietveld is geb. in 's Gravenhage in de Pooten 1 Meij 1626 en overleden 12 Maart 1643 bruijd sijnde.

Jacob Jacobsz. van Nieuwenhuijsen is geb. in 's Gravenhage op de Mart den 14 September 1625.

David Karelsz. Dispontijn is geboren in 's Gravenhage in 't Lange Achterom den 16 December 1625.

Catelijntje Gillisz. van der Leij is geboren in 's Gravenhage den 20 December 1626.

Jacob Matthijsen Alderkerk is geboren tot Delff 6 Meij 1627.

Cornelis Ariensz. van Rietveld is geboren in 's Gravenhage 2 Aug. 1627.

Jan Hendricksz. Heijman is in de Groote Kerk in 's Gravenhage in den huwelijken staat bevestigt den 7 Nov. 1627 met *Catalijntje Tobiasdr. van der Leij.*

Tobias Gillisz. van der Leij is geb. in 's Gravenhage 1627.

Sara *Karelsdr. Dispontijn* is geboren in 's Gravenhage den 10 April 1628 en overleden den 14 dito 1628.

Barbara Karelsz. Dispontijn is geboren in 's Gravenhage den 10 April 1628.

Hendrik Jansz. Heijman is geboren in 's Gravenhage den 6 Julij 1628 en overleden den 10 September 1628.

---

worden verklaard door de onvolledigheid der gegevens, die hem ten dienste stonden. Wij zijn er met den geaohten inzender van overtuigd, dat een grondig onderzoek naar de oudere generaties van het geslacht *van Doorn* de moeite zou loonen; aan de hand van de thans aanwezige gegevens kunnen wij echter zijne genealogische gelijkstelling van dit geslacht met de hierboven in den aanhef genoemde 18e eeuwsche regenten-families voorloopig niet onderschrijven.

Red

[1]) **Hulp van den chirurgijn of „meester".**

Elisabet Gerretsdr. van Krimpen van Delff is op den 21 Januarij 1629 in de Grote Kerk in 's Gravenhage in den houwelijken staat bevestigt met *David Tobiasx. van der Lij.*

Cornelia Matthijsse Alderkerk is geboren tot Delff den 28 Junij 1629.

Annetje Jansdr. Hijmans is geboren in 's Gravenhage den 8 Augusti 1629.

Elisabet Davidts van der Leij is geboren in 's Gravenhage den 1 October 1629.

Sara Gillisdr. van der Leij is geboren in 's Gravenhage *4 Nov.* 16'19.

Josyna Ariensdr. van Rietveld is geboren in 's Gravenhage den 21 Januarij 1630.

Pieter Matthijsen Alderkerck is geboren 22 Aug. 1620 op den hoeck van de Nieuwstraet in „de Spaense Vloot" tot Delft. Getrout den 24 Aug. 1653 met *Maria Chrispijnsdr. Bosmans* tot Sloterdijck.

(P. Mzn Alderkerck was:) binnevader in 't Pesthuijs tot Amsterdam. Gestorven 22 April 1668 op Sondagh. *Maria Bosmans* is gestorven 6 Oct. 1680 als binnemoeder in 't Pesthuijs tot Amsterdam.

Rebecca Pietersdr. Alderkerck is geboren 22 Nov. 1604, gedoopt te Amsterdam in de Nieuwekerk en gestorven 29 Nov. 1654.

Rebecca Pieter&. Alderkerck is gedoopt te Amsterdam in de Oud0 Kerk en overleden 22 Julij 1668.

Matthias Pietersz. Alderkerck is geboren 7 Nov. 1667 te Amsterdam en gedoopt in de Suijderkerck. Den 28 Sept. 1722 is godsaliglijk in den Heere ontslapen *Matthias Pietersze Alderkerk,* oud zijnde 64 j., 10 m. en 21 d.; begraven te Leijden 5 Oct. in de Sint-Pieterskerk. Was getrout 7 Oct. 1681 met *Eva van der Leij* in 's Gravenhage in de Nieuw0 Kerk. (*M. Pzn. Alderkerk* was:) meester chirurgijn tot Leijden. (Hij hertrouwt :) 13 Febr. 1696 met *Magdelena Hasius* op Sondagh in de Sint Pieterskerck en getroudt van ds. *Stephanus van der Stijn. Zij* sterft 19 Sept. 1698; begraven in de Pieterskerck te Leijden. (Hij is in 3de huwelijk :) den 23 Sept. 1703 met *Constantia van Ruijnen* in de Pieterskerk tot Leijden getrouwd door Ds. *Johannes Rocfroij.* (Uit het eerste huwelijk zijn geboren :)

Pieter Alderkerk, geb. 6 Maart 1683, gedoopt in de Nieuw0 Kerk tot Leijden.

Adriana Alderkerk, geb. 26 Julij 1684, gedoopt in de Pieterskerk, overleden 23 Meij 1684, begraven in de Pieterskerck.

David Alderkerk, geb. 18 Aug. 1686, gedoopt in de Hooglantse Kerk tot Leijden. Overleden 21 April 1730, wonende tot Leijden, begraven 25 April in de Pieterskerck.

Jacobus Alderkerk, geb. 28 Febr. 1689, gedoopt in de Pieterskerck tot Legden, overleden 4 April 1721, chirurgijn tot Zegwaart, oud sijnde 32 jr. en 36 dagen, begraven tot Zegwaart.

Maria Alderkerk, geboren 5 Sept. 1691, gedoopt in de Pieterskerck, overleden 24 Aug. 1693 tot Delft. Begraven in de Oud0 Kerk tot Delft.

(Uit het tweede huwelijk van Matthijs Pzn. Alderkerk zijn geboren:)

Zijtje Alderkerk, geb. 18 Dec. 1695; gedoopt in de Pieterskerk; overleden 24 Januari 1696. Begraven in de Pieterskerk.

Johannes Alderkerk, geb. 16 Febr. 1697, gedoopt in de Hooglantse Kerk door *Ds. Franciscus Fabritius.* Getrouwt 7 Nov. 1730 als predicant in de Beverwijck met Mevrouwe *Maria Hnrtingh,* weduwe van wijlen den heere *Carolus Schulerus,* in sijn leven regerende burgemeester der stede Beverwijk.

Geslacht Holst te Ootmarsum,

door L. CALKOEN.

(Vervolg en slot van XXXIX, 371).

Het is vooralsnog niet wel mogelijk, de indentiteit vast te stellen der hieronder volgende twee personen genaamd *Derck Holst.*

De man van *Gesina Homoet,* chirurgijn te Ootmarsum, hertrouwde in 1696 met Cunera *Eylers*; hierdoor is hij duidelijk te onderscheiden van den man van *Clara Homoet,* burgemeester, di0 reeds in 1686 is overleden. Deze laatst0 is zonder twijfel identiek met den chirurgijn te Schüttorf en Bentheim, afkomstig van Ootmarsum. Wij missen echter nog een0 act0 waaruit blijkt:

a. dat de later0 Ootmarsumsche burgemeester en de vroegere Schüttorf-Bentheimsche chirurgijn een en dezelfde persoon was of

b. dat Clara *Homoet de* vrouw was van den burgemeester *Derck Holst.* Mijn vermoeden vindt echter bevestiging in de volgend0 feiten:

Derck Holst, geboortig van Ootmarsum, wordt in 1666 burger van Schüttorf en had zich aldaar gevestigd als barbier (chirurgijn). Hij zal zeker wel in of vóór 1660 te Ootmarsum getrouwd zijn (het trouwboek begint pas 1667) met de dochter van den sedert 1639 te Ootmarsum gevestigden predikant *Hermannus Homoet.* Zij hadden ook een dienstmeisje uit Ootmarsum, *Aeltgen ten Farwijk,* die 19 December 1664 te Schüttorf werd aangenomen. Opvallend is, dat te Schiittorf drie kinderen gedoopt zijn (de namen van de moeder en die der kinderen worden in de doopacten niet vermeld! !!) en dat wij naderhand te Ootmarsum eveneens slechts drie kinderen ontmoeten. Toch is er een vierde kind geweest, dat te Bentheim geboren is. Een der te Schüttorf geboren kinderen hebben wij verder niet ontmoet; dit is wellicht jong gestorven.

Het blijft alsnog van groot belang, het onderzoek aangaand0 de beid0 personen genaamd *Derck Holst* voort te zetten.

De volgorde der 6 dochters van Ds *Hermannus Homoet* kunnen wij opmaken uit het jaar wanneer zij werden aangenomen :

1. *Gesina,* aangenomen 25 Dec. 1662 tr. *Derck Holst,* chirurgijn.
2. *Magdalena,* aangenomen 30 Sept. 1666 tr. Apotheker *Heisen* te Bentheim.
   Judith, aangenomen in 1667 tr. *Jan ten Winkel,* burgr.
4. *Clara,* aangenomen in 1667.
5. *Christina,* aangenomen 22 Maart 1668 tr. *Reint Cremer.*

1. *Derck Holst,* geboren te Ootmarsum, barbier (chirurgijn) te Schüttorf, wordt 1656 burger aldaar, heeft later te Bentheim gewoond, van waar hij met zijne vrouw en zijne dochter Helena in 1682 met attestatie te Ootmarsum terugkeerde; hier ontmoeten

wij hem 21 November 1684 en 2 Februari 1685 als burgemeester. Hij overleed in 1686 (toen zijn zoon Hermannus met attestatie van Schüttorf te Ootmarsum inkwam). Hij huwde waarschijnlijk te Ootmarsum in of vóór 1660 *Clara Homoet,* vermoedelijk eene jongere zuster van den Ootmarsumschen predikant *Hermannus Homoet*, in 1660 burgeres van Schüttorf geworden, in 1682 met man en dochter uit Bentheim te Ootmarsumingekomen en in 1708 als weduwe wederom naar Ootmarsum teruggekeerd met attestatie van Goor (waarschijnlijk heeft zij aldaar en tijdlang bij hare dochter ingewoond).

Vooraf zij opgemerkt, dat te Schüttorf (zonder vermelding van namen) drie kinderen werden gedoopt, n.l. op

24 Juli 1661.
14 Januari 1663.
2 Juli 1666.

Kinderen :

1 *Geertruida Helena Holst,* wordt 29 Sept. (Michaeli) 1678 te Bentheim aangenomen, komt in 1682 (als Helena) met hare ouders te 0. met attestatie van Bentheim en vertrekt 17 Maart 1683 met attestatie naar Amsterdam. Zij was gehuwd met *Gerrit Boevinck* (Buevinck), organist te Goor, alwaar zij 28 April 1695 en 21 Aug. 1698 twee dochters lieten doopen : *Anna Clara en Odilia Theodora.* (Deze doopacten vermelden geen getuigen).

2. *Hermannus Holst,* wordt Paschen 1680 te Bentheim aangenomen, komt in 1685 met attestatie uit Schüttorf te Ootmarsum. Hij ondertr. 1° te 0. 11 April 1686 en huwde te Uelsen *Swaentjen Grol*, dochter van den righter Grol te Lage. Hij ondertr. 2° te 0. 27 September 1705 met *Stijntjen ten Postel*, weduwe, beiden wonende te 0. Uit geen dezer huwelijken werden te 0. kinderen gedoopt.

3. *Gerrit Holst,* gedoopt te Bentheim 16 April 1670/6 [1]), wordt Kerstmis 1694 te Bentheim aangenomen. Hij is de onder III in de gedrukte genealogie vermelde toenmaals bewezenstamvader, die als zoon van wijlen Derk Holst trouwde.

II. *Derck H.,* chirurgijn.
Ondertr. 0. 1° als j.m. van 0. 6 October × 0. 13 November 1678 *Gesina Homoet*, wede van *Lodewich Leverkink* (met wien zij 28 Nov. 1675 te 0. ondertrouwde en 15 Dec. te Bentheim huwde en die 6 Januari 1676 te Bentheim overleed), dochter van *Hermannus Homoet* († vóór 1676) predikant te Ootmarsum sedert 1639. Hij ondertr. 2° 0. 16 Aug^{s} × 0. 20 Sept. 1696 *Cuniera Eylers,* dochter van Mr. *Henrich Eylers* te 0. Uit dit huwelijk werden te 0. geen kinderen gedoopt. Kinderen ex I^{a}.

1. *Ambrosius H.* ged. 0. 11 Febr. 1680.
2. *Judith Aleida H.*
3. *Jurriana H.* } ged. 0. 1 Febr. 1682.

4. *Harmen* Jan *H.* ged. 0. 31 Maart 1684. Hij is de eenige Harmen Jan die te 0. voorkomt en waarschijnlijk indentiek met den weduwnaar in 0. die ondertr. 2° 0. 16 Aug. 1728 *Helena Theodora Cuipers*, j.d. tot Emsburen, doch uit welk huwelijk te 0. geen kinderen gedoopt zijn.

5. *Jurriana H.* ged. 0. 12 Juni 1687.

[1]) Over het grootste gedeelte der inschrijvingen 1670-1676 hebben de muizen zich ontfermd; hierdoor is het jaartal niet uit te maken.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Pieter van Beoostenzweene's Remissorium Philippi.

(XXXIX, 186, 261, 298, 346).

Met groote belangstelling nam ik kennis van de artikelen, die de heer Thomassen à Thuessink van der Hoop aan de platen in het Remissorium Philippi van Pieter van Beoostenzweene heeft gewijd. Het zijn die belangstelling en het beroep, dat de heer van der Hoop aan het einde van zijn laatste artikel op belangstellenden doet, welke mij aanleiding geven mijne bezwaren tegen de uitlegging van de vijfde plaat hier uit te spreken.

De verklaring, die de heer van der Hoop van de plaat geeft, berust op zijne opvatting van de woorden: „Iste vero Ludovicus cum sua conthorali pregnantisima privilegia donavit Hollandrinisque Zeelandrinis, et vicinis principibus pari lege sicut rex Guilhelmus antedictus". Hij vertaalt dit aldus: (Deze Lodewijk nu gaf met zijne gemalin zeer gewichtige privilegiën aan de Hollanders en Zeeuwen) „en volgens eene wet (d.i. recht), overeenkomende met die van naburige vorsten, evenals had gedaan de voormelde koning Willem." De privilegiën, die keizer Lodewijk evenals vroeger koning Willem aan zijne Hollanders en Zeeuwen gaf, komen overeen met die, welke de naburige vorsten aan hunne onderhoorigen schonken, wil dus naar zijne meerring Pieter van Beoostenzweene zeggen. Dat zijne vertaling eenigszins gewrongen is, erkent hij zelf in noot 3 van kolom 368: „Letterlijk staat er: en naar een aan naburige vorsten gelijke wet zooals .... enz." [1]) Dat zou er nl. staan, als „vicinis principibus" inderdaad van „pari" afhing; maar dat meen ik juist te moeten ontkennen.

Alvorens over te gaan tot het geven, ook mijnerzijds, van eene verklaring van het Latijn van het handschrift, merk ik op, dat onze schrijver het achtervoegsel „que" geheel als aequivalent van „et" behandelt: „Hollandrinisque" beteekent bij hem dus niet „et Hollandrinis" maar „Hollandrinis et". Dit blijkt afdoende uit de kort te voren door mr. van der Hoop geciteerde woorden: „Preterea vero iste idem rex valentiora privilegia in latino contulit militie, opidis et incolis Hollandie, Zeelandieque Frisie (d.i. aan de ridderschap, steden en inwoners van Holland, Zeeland en Friesland), que omnia conscripta sunt in libro regis alias Conincxboeck". Trouwens zoo vat ook mr. van der Hoop de zaak blijkbaar op.

Ik vertaal nu de woorden, waarom het hier gaat, aldus: Deze Lodewijk nu gaf met zijne gemalin zeer gewichtige privilegiën aan de Hollanders en Zeeuwen en aan de naburige vorsten, op gelijke wijze als de voornoemde koning Willem dat had gedaan. Koning Willem en keizer Lodewijk, wil onze schrijver zeggen, hebben niet alleen aan de Hollanders en Zeeuwen, maar ook aan de naburige vorsten ten behoeve van hunne respec-

[1]) Ook de constructie: „privilegia pregnantisima et pari lege" in plaats van „et pari lege conscripta" of iets dergelijks komt mij zelfs bij Pieter van Beoostenzweene onaannemelijk voor.

tieve onderdanen gewichtige privilegiën gegeven. Dat is inderdaad wel zeker het geval geweest, zoo men, gelijk men het recht heeft te doen, ook de concessies van tolvrijheid en dergelijke onder de privilegiën rekent. Ik ben het met den heer Van der Hoop eens, dat de zeven op de plaat onder Willem II, Lodewijk en Margaretha staande personen landen verbeelden : het zijn de landen, wier inwoners of waarvan inwoners privilegiën van de Hollandsche graven ontvangen hebben. De plaat zelve is met mijneopvattingin overeenstemming : boven staan de schenkers der privilegiën, zij houden elk een open brief, dien zij aanbieden, in de hand; daaronder staan de ontvangers, die het dicht gevouwen en gezegelde privilegie, dat hun geschonken is, vertoonen.

R. FRUIN.

Een kleine vergissing in het belangrijke opstel over het Remissorium Philippi wilde ik herstellen. In kolom 363 van den vorigen jaargang wordt Frank van Borselen een zoon genoemd van Floris bij *Margaretha* van Bergen op Zoom. Dit moet zijn Oda van Bergen, dochter van Hendrik van Bautershem, heer v. B. o. Z. en Beatrijs van Polanen. Volgens mededeeling van Goetschalckx huwde Oda den 16 September 1393 [1]). Uit de heerlijkheidsrekeningen (1393—1394) teekende ik aan : „item gegeven van scotelen ende van kannen, die georbort waren in miinre vrouwen bruloft van sinte Mertynsdyck; -- item des Dicendages XIII dage in Januario minen heere gegeven, dat was doen mijn vrouwe van sinte Mertensdyck ghehaelt wert te Bergen[2])". Oda overleed 23 Aug. 1420; haar grafzerk ligt nog te Poortvliet in de kerk [3]).

G. C. A. JUTEN.

Erratum. In kolom 356 van den vorigen jaargang gelieve men de jaartallen van kroning en overlijden van Willem 11 resp. te vervangen door 1248 en *1256*. Voorts leze men aldaar en in kolom 304 (stamtafel) als het sterfjaar van graaf Jan 1: 1299.

TH. à TH. VAN DER HOOP.

Beeldsnijder.

Mijn artikel over „De beweerde afkomst van het geslacht Beeldsnijder", in Jg. 1920, k. 277-282 van dit Maandblad, eindigde ik met een overzicht in tabelvorm van de eerste generaties van dit geslacht.

Ik kan het op die tabel medegedeelde nog aanvullen met gegevens, welke later in mijn bezit kwamen.

Ten eerste berichtte ons medelid Mr. A. S. Miedema mij, dat in de Testamenten en overdrachten van Steenwijk, dl. 1651-1677 verschillende door hem met namen genoemde *Beeltsnyder*'s voorkomen, o. a. op 11 Maart 1656 *Jacobken Beeltsnijder*, weduwe *Joan Schultinck* en op 28 April 1677 en 1685 *Wichert Beeltsnijder* uit Amsterdam. Hierdoor kan de voornaam van den echtgenoot van Jacoba Beeldsnijder, op de tabel voorkomende, worden ingevuld. De naam *Schultinck* of *Scholtinck* komt veelvuldig te Steenwijk voor.

Ten tweede vond ik onder de acten van notaris L. Lamberti te Amsterdam de huwelijksche voorwaarden opgemaakt bij beide huwelijken van *Wyer Beeltsnijder*.

In die van diens eerste huwelijk d.d. 5 Juli 1640

[1]) Geschiedenis van Schooten, Merxem (1919) 1 bl. 221.

[2]) Rijksarch. 's-Gravenhage: Commissie van Breda nº. 331.

[3]) De Navorscher 1915 bl. 344.

voor genoemden notaris gepasseerd, zijn de huwelijkslieden aan zijn kant Ds. *Joannes Beeltsnijder*, predikant te Beilen, en *Jan Beeltsnijder genaamd Steenbergen, zijn broeders*, en *Roelof Steenbergen*, zijn neef; voor zijn toekomstige vrouw, *Hester Dirks van der* Roeve, treden daarbij op : *Aeitghen Claes Rotterdam*, haar moeder, en *Jan Olis*, haar stiefvader.

Bij de huwelijks-voorwaarden met zijn 2e vrouw *Maria Wolfertsdr. Rotterdam*, gepasseerd voor denzelfden notaris op 19 Febr. 1645, treden voor hem op: *Johan Beeltsnijder Steenbergen, zijn broeder*, en *Pieter van Teylingen*, zijn bekende, en aan haar zijde: *Jan Olis*, haar aangehuwde oom en voogd en *Aeltje Claes Rotterdam*, haar „petemoeye", benevens Dr. *Lowis Lowiss van Balen*, haar voogd.

Uit deze acten blijkt dus, dat de tabel vermeerderd kan worden met nòg een broeder, *Johan Beeltsnijder Steenbergen* genaamd, van wien zeker de familie van dien naam afstamt [1]), zoodat *Wyer* dus twee broeders had, beiden *Johan* genaamd.

W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

Lopes Suasso. Nederland's Adelsboek 1922 vermeldt — in navolging van vorige jaargangen — aangaande dit geslacht: „*Verheven* tot Baron van Avernas le Gras 3 Jan. 1676 door Koning Karel 11 van Groot-Brittannië". Wij merken hierbij op, dat de heerlijkheid *Avsrnas le* Gras, die tot eene baronie verheven werd voor *Antonio Lopes Suasso*, in Brabant gelegen was, zoodat het voor de hand ligt, dat laatstgenoemde deze gunst niet van den Koning van Engeland ontving, maar van den Spaanschen Koning Karel II, wiens agent (factoor) te Antwerpen hij was. Wij hadden op deze fout reeds de aandacht gevestigd in jaarg. 1918 van dit Maandblad, kol. 143, noot 64.

VALCK LUCASSEN.

Adelsgunst. *Anthony Emile Snouck Hurgronje*, te 's-Gravenhage, werd op zijn verzoek bij K. B. van 13 December 1921, nº. 41, verheven in den Nederlandschen Adel met al zijne wettige zoo mannelijke als vrouwelijke nakomelingen, met de praedicaten van Jonkheer en Jonkvrouw.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Amesaga (van). Wie was *Johan van Amesaga*, die in 1636 van Keizer Karel den Vijfden wapenbevestiging kreeg? Het in dit diploma genoemde wapen komt overeen met dat welk Rietstap opgeeft in zijn Armorial Général.

A. B. F. v. V.

Bentinck (Alard). Gevraagd werden gegevens betreffende *Alard Bentinck*, die secretaris was van Margaretha van Parma, regentes der Zuid.Nederlanden; ook voor opgave van literatuur waar wat over hem te vinden is, ben ik dankbaar. Mij is alleen bekend de mededeeling in Hoogstraten's Woordenboek.

A. *G.* D. V.

Bueren (van). (XXXIX, 377). *Meynard van* Bueren, Secretaris van het Hof van Holland, trouwde 1e

[1]) Dit stemt overeen met hetgeen in een oude geslachtslijst der Kampensche regeeringsfamilie van Hardenbergh over de afstamming der *Steenbergen*'s uit de *Beeldsnijder*'s werd medegedeeld. (Zie Maandbl. XXXVII, k. 20). Red.

Françoise Bisschop, waarbij geene kinderen, en 2e *Susanne Brest.*

Uit het laatste huwelijk 2 zonen en 3 dochters:

Jan *van Bueren,* trouwt in Zeeland *Adriana Dingmans;*

Georg Meynard van Bueren, Secretaris der Stad Brielle, trouwt *Geertruid van Berck*;

Susanna van Bueren, trouwt *Mattheus Eversdyck,* Raad der stede ter Goes;

Adriana van Bueren, trouwt Mr. Cornelis *van Cleeff,* Raad en Hoofd Officier der stad Utrecht;

Alida van Bueren, trouwt 1e *Jan Deym,* Borgermeester der stad Brielle en 2e . . , ... *van Leeuwen,* Borgemeester aldaar.

Het bovenstaande is ontleend aan eene ms. genie Bueren in mijn bezit.

Henric van Bueren, die uit Martensdyck 30 Dec. 1655 o. st. een brief schrijft aan Gerard van der *Nypoort* te Utrecht, zegelde met een. schuinkruis, helmteeken eene vlucht waartusschen een onherkenbare figuur.

's-Gravenhage. J. D. WAGNER.

Bueren (van). (XXXIX, 377). Mr. *Meynard(us) van Bueren* was in 1679 en **1680** schepen, in 1680 Raad van Vlissingen. Volgens het poorterboek werd hij 5 Sept. 1678 poorter van Vlissingen, komende van Utregt. Hij voerde een rood schuinkruis in goud.

Navorscher 1890 noemt het wapen van Mr. *Johan van Bueren,* schepen van Veere, ontvanger van 's Prinsen domeinen op Noord-Beveland, zoon van Mr. *Mijnard,* griffier van het Hof van Holland, en *Agatha* (?) *Brest.*

Joris Brest komende van Arnemuyden werd 8 Mei 1665 poorter van Vlissingen, waar hij in 1659 Raad werd en van 1662 tot 1666 schepen was; hij werd aldaar 13 Aug. 1666 begraven.

Vlissingen. C. A. VAN WOELDEREN.

Butler. (XXXIX, 377). T.a.p. wordt gevraagd wie de ouders waren van *Cornelia Butler,* gehuwd met *Jan Cornelis Ockerse,* Luitenant-Admiraal van Zeeland.

Het Doc. Bur. verwijst den vrager daarbij naar de bekende, door mijn grootvader *P. J. Rethaan* Macaré, oud schepen en raad van Middelburg, vervaardigde beschrijving van de voor de remotie van 1798 in de kerken van Zeeland hangende geslachtwapens en rouwborden. Inderdaad is het antwoord op de gestelde vraag volledig en dit kostbaar, 4 folio deelen beslaande manuscript te vinden. Ik vond daarin dat *Cornelia Butler* tot ouders had :

Jonker Jan *Thomas Butler,* Commissaris van de Monstering voor de Admiraliteit van Zeeland, overleden 19 October 1694 (ter zijner eere was in de Oude Kerk te Middelburg een wapenbord opgehangen),

en *Anna van der Stringe,* overleden 16 Januari 1694, (ook haar wapen hing in de Oude Kerk te Middelburg).

Haar grootouders waren van vaderszijde:

Jonker *Thomas Butler,* Schotsch Edelman, Capitein van een Compagnie Voetvolk ten dienste van den lande

en *Jacoba Schotte,* dochter van Ridder *Simon Schotte,* secretaris van Middelburg en gedeputeerde voor Middelburg en den Raad van State, later Ambassadeur bij het Hof van St. James.

Van moederszijde :

Mr. *Johan van der Stringe,* Ontvanger Generaal van Zeeland en

Sara Veth, dochter van *Adriaan Veth* en *Elizubeth* van *der Merct.*

Het manuscript, waaraan een en ander ontleend is, berust onder mij.

's-Gravenhage. RETHAAN MACARÉ.

Clement. Hoe is de naam en het wapen van de echtgenoote van *Gillis Clement,* wiens dochter *Catharina Maria 2-5-1721* trouwt met Mr Cornelis *Keetlaer?* Wat was Gillis voorn. zelf?

's-Gravenhage. C. L. VAN DER BILT.

Cuyck (van). (XXXIX, *242, 291, 292, 378). De* Heer v. N. te A. (waartoe toch deze initialen?) laat mij zeggen dat *Gerard van Cuyk* en *Aleid Cock van Oppynen* in 1408 gehuwd zouden zijn. Dit mag uit de aanteekenìng van den Baron v. Leefdael geenszins worden afgeleid, aangezien A° 1408 tusschen haakjes achter „Oppynen" gesteld is.

In de opvolging van de *heeren* van Cuyk zijn zoowel Butkens als Wap foutief. De waarheid in deze is ontdekt door den helaas overleden James de Fremery bij zijne uitgave van het Cartularium der abdij van Mariënweerd.

Hendrik heer *van Cuyk,* wordt door ons zonder critisch onderzoek in navolging van Wap de VIde heer genoemd. Hij is dood 1260 en liet na een *Jan I* (de VIIde heer), ob. 13 Juli 1308 en had twee vrouwen *Johanna van Gymnich* en *Jutte van Nassau.* Uit het eerste bed werden geboren *Hendrik* en *Willem,* uit het tweede *Otto* (de latere IXde heer).

Laatstgenoemde Hendrik overleed vóór zijn vader en zijn zoon *Jan 11* volgde zijn grootvader als VIIIste heer van Cuyk op. Nadat Jan 11 kinderloos was overleden, werd zijn oom *Otto* (zoon uit tweede huwelijk van Jan 1) de IXde heer van Cuyk.

Toen ook Otto zonder kinderen na te laten overleden was, werd hij als Xde heer opgevolgd door zijn neef *Jan III,* zoon van voors. *Willem* en eene *Sophia.*

Jan 111 nu was gehuwd met *Catarina Berthout,* dochter van *Hendrik Bebbeken* en *Margareta van Bouchaut*; en liet na uit dit huwelijk o.m. twee zonen Jan *IV* en *Wennemar,* respectievelijk XIde en XIIIde heer van Cuyk.

Jan IV had uit zijn huwelijk met eene *van Voerst Swedersdochter* een zoon Jan *V,* de XIIde heer. Deze Jan V, kinderloos overleden, werd als XIIIde heer opgevolgd door zijn oom *Wennemar.* De kinderen van Wennemar: Jan *Vl* en *Joanna* werden na elkander XIVde en XVdo heer (vrouwe).

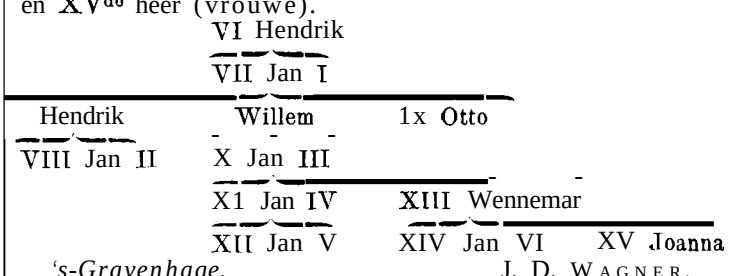

's-Gravenhage. J. D. WAGNER.

Dalsen (van). Gevraagd wordt het wapen en de genealogie van het geslacht *van Dalsen,* waartoe behoorde *Robertus van Dalsen* (1715—1752), ontvanger der convooien en licenten te Harlingen.

Amsterdam. F. VAN ROSSEM.

Etten (van). Bestaat er eene genealogievan dit Brabantsche geslacht, voerende in zilver drie blauwe torens? In XXXVIII, kol. 194 is aangeteekend, dat ***Elisabeth van Etten,*** als weduwe van ***Jan Pels,*** trouwde met ***Dirk van Cuyck,*** schepen van Antwerpen in 1492 en dat omstreeks denzelfden tijd ***Hendrik van Etten*** gehuwd was met ***N. van der Mols,*** wier dochter ***Anna*** trouwde met ***Jan van Berchem.***

In de lijsten van Butkens vind ik ***Hendrik van Etten Hendrikszoon*** als schepen van Antwerpen in 1549, het laatst in 1566 en als burgemeester in 1668. In 1686 neemt een andere ***Hendrik van Etten*** de plaats in van den schepen Pruynen, hij is het laatst schepen in 1689 en burgemeester in 1596 en 1597. Messire ***Henry van Etten*** chevalier was schepen in 1603, het laatst in 1639 en burgemeester in 1604, het laatst in 1636. ***Adriaan van Etten*** was schepen in 1641 en 1642, in welk jaar hij overleed en als schepen werd opgevolgd door Gilles Fabri.

A. ***v.*** N.

Gils (van). (XXXIX, 379). A. L. S. kan een antwoord vinden op zijne dubbele vraag in Taxandria XVII : 207.

W. G. J.

Hornman. *Francois* ***Coenraad Hornman,*** in 1761 luitenant in het regiment generaal Praetorius, in garnizoen te Bergen op Zoom, in 1776 burgemeester van Bergen op Zoom, ged. ....†...., zoon van ...., huwt Colmschate 20 Augustus 1761 ***Hermanna Rouse,*** ged. Deventer 2 Sept. 1732, †...., dochter van den Deventer burgemeester Joan Arnold Rouse en van diens tweede vrouw Wilhelmina Catharina Mariënburg.

Aanvulling van het bovenstaande gevraagd.

Deventer. Mr. H. KRONENBERG.

Hijmberch. In kol. 366 van jaargang XXXVI van ons Maandblad noemt het Doc.-Bur. onder de geslachten, welke een leeuw op ***een*** doorsneden veld voeren, ook ***Hijmberch.*** Kan men mij meerdere gegevens omtrent deze familie en haar wapen mededeelen?

Djasinga. W. PH. VEEREN.

In antwoord hierop kunnen wij slechts mededeelen, dat wij destijds aantoekenden, dat in de kerk te Heusden de grafzerk te vinden was van ***Johan van Cuijck,*** heer tot Herpt, ob. aldaar 21-12-1613. Zijn daarop aangebracht wapen zou in het 2e en 3e kwartier vertoonen „een leeuw over doorsneden veld", zijnde volgens de bron, waaruit wij zulks overnamen, het wapen van de vaderlijke grootmoeder ***Hijmberch.*** Hierbij valt echter op te merken, dat in Taxandria 1901, pag. 235 het zegel beschreven wordt van ***Willem van Cuijck,*** 1622 Schepen van Heusden, zoon van ***Johan van Cuijck,*** heer van Herpt. Het gevierendeelde wapen van Cuijck, op dat zegel voorkomende, zou als 2e en 3e kwartier een leeuw vertoonen (dus niet op doorsneden veld) en volgens den Heer B. v. B., die deze zegels beschrijft, het wapen zijn van ***van Heijnsberg*** t. w. „in rood een zilveren leeuw". (dus niet ***Hijmberch).***

Ook in de Missieven van de Rekenkamer der Domeinen in Holland vonden wij op den lakafdruk van ***Willem van Cuijck, 1623*** Rentmeester van het land van Heusden, den leeuw op effen, dus niet doorsneden veld, doch in het Wapenboek van d'Yvoy in het Gemeente-archief te Utrecht komt het wapen ***van Cuijck*** voor als moederlijk kwartier van.. ..***van Zuijlen van der Haer,*** die ob. 7-5-1708 en hierin vertoont het 2e en 3e kwartier „een van zwart op goud doorsneden veld met een leeuw van het een in het ander". DOC.-BUR.

Leeuw **(van der).** Waar en wanneer overleed ***Abraham van der Leeuw,*** ged. Dordrecht 31 Januari 1792, zn. v. Dr Frederik Willem v. d. L. en Huberta Maria van Schellebeek, weduwnaar (gehuwd Utrecht 4 Augustus 1813) van *Urselina* ***Martha Feith,*** geb. Utrecht 3 September 1788, dr v. Mr Frederik Gijsbert F. en Anna Aletta van Westrenen, overl. Maastricht 3 Juni 1848.

's-Gravenhage. W. G. FEITH.

Lorzbach en Clen. Op een servies, dat waarschijnlijk uit Zeeuwsch-Vlaanderen, 5e district, afkomstig is, komen de 2 volgende wapens voor:

1e. „In zilver een groene boom, geplant in gouden kuip, en vergezeld boven van 2 gouden sterren". Helmteel&: geen. 2e. „In groen 3 zwarte inktkokers, in elk waarvan 2 veerenpennen steken". Als schildhouders van dit alliantiewapen 2 engelen. Op een lint er onder: H. LORZBACH — MDCCLXVIII — M. C. D. CLEN.

Zijn dit de familienamen, die bij de wapens behooren en zoo ja, wat is er dan van deze families bekend en waar behooren zij thuis?

's-Qrarenhage. VAN KINSCHOT.

Lucassen (Westfalen), Wie kan mij geneal. aanteekeningen verschaffen of waar kan ik deze vinden betreffende de familie ***Lucassen,*** wonende in de 17e en 18e eeuw te Ibbenbüren in Westfalen?

Leiden. W. J. P. SURINGAR.

In het Gem. Arch. te 's-Gravenhage bevindt zich onder de Weeskamer-boedelpapieren in portefeuille 3318-3320 een boek met blauwen omslag, waarin zeer vele gegevens over de familie *Lucassen* in het Bentheimsche en elders in Duitschland. Wij noteerden o.a. ***L. Lucassen, 20.*** 10. 1843 predikant te Nordhorn en ***L. L. A.*** *Lucassen* ***16. 12. 1861*** eveneens predikant aldaar, erfgenamen van vrouwe ***Catharina Sophia van Dijck, 9. 5. 1808*** voorkomende te Lingen en reeds 6. 4. 1811 vermeld als weduwe van *Erberhard* ***Lucassen; Friedrich Heinrich Cornelius Lucassen,*** 16.10.1824 burgemeester van Mettingen, en anderen. DOC.-BUR.

Marck (van der). (XXXIX, **381).** Van de hierbedoelde fam. ***van der*** *Marck* geeft J. bar. de Chestret de Haneffe in zijn Hist. d.l. mais. de la Marck, y compr. les Clèves d.l. sec. race (Luik 1898) op bl. 300 een stamreeks, veelal mede ontleend aan de artikelen van Jos. Habets in de Publ. d.l. soc. hist. et arch. d. duché d. Limbourg nl. in dl. VIII: De Loonsche leenen i.h. tegenw. hert. Limburg § VII en in dl. XIX: Généal. d.l. nob. fam. van der Marck de Baexem bl. 209.

Als zeer waarschijnlijk neemt schr. aan, dat de oudst bekende nl. ***Jan van der*** *Marck,* echtgenoot van N. ***Hooft van Zandwijk,*** grootvader van den door vrager genoemden ***Thomas,*** stamde uit een bastaard van den geuzenleider ***Lumey*** (d.i. Willem 11, gr. v. de Marck, bar. v. Lummen, Seraing, Berset, Minderleid (?), erfvoogd v. Franchimont, gest. te Luik 1 Mei 1678).

De door vrager genoemde ***Thomas*** *Cornelis van* ***der Marck,*** heer van Leur, ging in 1730 kort voor zijn huwelijk over tot het Katholieke geloof. Zijn oudste zoon ***Jean Frédéric*** *Charles*, heer v. Eelen en Sippernau, wordt evenals later diens zoon Louis *Gabriel* ***Joseph Charles*** baron de la *Marck* ***et Steyn*** in authentieke akten baron genoemd. Waarop deze titel steunde, weet d. Ch. d. H. niet, doch de afstammelingen, waarvan hij als laatste mannelijke telg *C. L.* ***M. v. d.*** *March*, schoenmaker te Luik in 1893 (bij het verschijnen van het boek had deze slechts dochters) noemt, voerden geen titel. In hoeverre de genoemde ***Thomas van der Marck*** verwant was aan de kinderen (o.a. Gerard) van ***Bauduin van Luxemburg***, heer van Hollogne (-aux Pierres), blijkt niet; wel had later zijn achterkleinzoon Jean ***Frédéric Charles*** (bovengenoemd) een aandeel in de heerlijkheid Steyn gelijktijdig met de kleinkinderen van *Borchard* ***Willem*** bar. v. ***Kinsky,*** den schoonzoon van genoemden ***Gérard de Luxembourg-Hollogne,*** maar uit A. J. Flament, Het aloude Steyn (Buiten XII 172), blijkt, dat dit door koop in 1767 geschiedde. Geen der genoemde bronnen geeft voor deze familie *van* der ***Marck*** het wapen als vermeld bij Rietstap voor een Leidsche familie v. d. M. In het aangehaalde artikel in Buiten staat als wapen: gevierendeeld 1 en 4 het bekende wapen v. d. ***Marck, 2*** en ***3*** van goud met een leeuw van rood. Habets deelt mede, dat zij voerden het wapen van der ***Marck*** met als helmteeken een uitkomenden goudgekroonden leeuw van rood; d. Chestret d. H. vermeldt, dat in het rijksarchief in Limburg 18de eeuwsche zegelafdrukken zijn van deze familie, vertoonende het gewone wapen van der Marck met sirenen als schildhouders. Opmerking verdient nog, dat enkele takken van het oude geslacht ***van der Marck*** hun wapen vermeerderden met den bovengenoemden leeuw, uitkomend uit den geschaakten faas.

Doc. Bur.

Metting(h). Wie kan mij geneal. aanteekeningen verschaffen, of waar kan ik deze vinden betreffende de familie *Metting(h)*, wonende in de 17e en 18e eeuw te Ibbenbüren in Westfalen en te Mettingen in Westfalen.

Leiden. W. J. P. Suringar.

Miln. ***William*** *Miln*, kapitein 2de bat. gen.-majoor Stuart, in garnizoen te Zutphen, ged. ...., †...., zoon van ...., huwt .... ***Arnolda*** *Geertruijt* ***Rouse, ged.*** Deventer 25 Oct 1736, †.... 19 Aug. 1781, dochter van burgemeester Joan Arnold Rouse en van Wilhelmina Catharina Mariënburg.

Wie kan het ontbrekende aanvullen?

Deventer. Mr. H. Kronenberg.

Mollema. Gevraagd wordt een genealogie van het geslacht *Mollema*, afkomstig uit Harlingen, waartoe behoorden ***Jarich*** *Mollema* (1795—1866), gehuwd met ***Catharina*** *Anna* ***Fontein*** en ***Elisabeth Mollema (1773-***1811) gehuwd met *Wyger* ***Harmens.***

Amsterdam. F. van Rossem.

Palairet. *Abraham* ***Elie Palairet,*** rentmeester van het huis te Dieren, ged. ...., † voor 31 Juli 1776, zoon van ..... huwt 16 Mei 1762 .... ***Barbara Agnes Rouse,*** ged. Deventer 6 Febr. 1727, † voor 11 Aug. 1780, dochter van den Deventer burgemeester Joan Arnold Rouse en van diens eerste vrouw Christina Elisabeth Nilant.

Aanvulling van het bovenstaande gevraagd.

Deventer. Mr. H. Kronenberg.

Plotho (von). 1. *Franz Philipp* Edler von *Plotho*, Generaal-Majoor, † 14.7.1719, tr. ....„*v. Rabenhorst* aus Holland beim Busch wohnend". Gevraagd nadere inlichtingen over deze vrouw, die waarschijnlijk uit 's-Hertogenbosch afkomstig was.

2. ***Christian*** *Friedrich* Edler *von Plotho*, Overste en Commandant van „Sout Lovene" (?), geb. 1662, † 1736, tr. .... „*von* ***Rannewieck"*** (van Randwijck 2).

Gevraagd nadere gegevens over deze vrouw.

Berlin-Steglitz. H. F. Macco.

Roseveldt (van). Hoe is de naam en het wapen van de echtgenoote van Mr. ***Johan*** *Willem* ***van*** *Roseveldt*, Ao .... Raad en pensionaris van Goes en Gecommitteerde Raad van Zeeland?

's-Gravenhage. ***C.*** L. van der Bilt.

Sittert (van). Wie waren de ouders van *Anna* ***Maria van Sittert,*** geb. te Zutphen ± 1760, getr. te Leiden 20 Maart 1783 met ***Leendert Herdingh?*** Dit echtpaar was ***Doopsgezind.*** Bij het huwelijk — voor twee schepenen te Leiden voltrokken — staat aangeteekend, dat de bruid woonde aan den Ouden Rhijn bij de Cuyperssteeg, afkomstig ***was*** uit Zutphen en behoorlijk consent overlegde van hare beide ouders.

Nasporingen te Leiden en te Zutphen leidden tot geen bevredigend resultaat. De registers der Doopsgezinde Gemeente te Zutphen, die onder het beleid van Ds. Jongbloed aldaar (1717-1776) zeer slecht schijnen te zijn bijgehouden, brengen geen licht. Wellicht was zij eene dochter van ***Sander van Sittert,*** die 8 Augustus 1726 te Zutphen geboren werd.

Harlingen. H. Fontein.

Zijlstra. Volgens een lakafdruk voert het geslacht *Zijlstra* het volgende wapen : gedeeld : rechts een halve adelaar, links een gekroonde burcht. Kan iemand mij opgeven de kleuren van het wapen en een genealogie van dit geslacht, waarvan de oudste mij bekende stamvader is *Cornelis Dirks* ***Zijlstra*** (1750—1825), ontvanger der convooien en licenten te Harlingen?

Amsterdam. F. van Rossem.

INHOUD 1832, **N° 1/2.**

Bestuursberichten. — De Burggraven van Leiden vóór 1339. Heer Willem van Oestgeest en zijne nakomelingschap, door Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland. — Genealogie van het geslacht van Bijlert, door J. L. van Bijlert. — Genealogische aanteekeningen omtrent Goesche geslachten-in de gouden eëuw, door Prof. C. L. van der Bilt. — De oudere generaties van het Zeeuwsche geslacht van Doorn, door C. A. van Woelderen. — Familieaanteekeningen Alderkerk, van der Leij, Dispontijn e.a., medegedeeld door A. Hoynck van Papendrecht. -- Geslacht Holst te Ootmarsum, door L. Calkoen. — Korte mededeelingen: Pieter van Beoostenzweene's Remissorium Philippi;. Beeldsnijder; Lopes Suasso; Adelsgunet. — Vragen en Antwoorden: Amesaga (van); Bentinck (Alard); Bueren (van); Butler; Clement; Cuyck (van); Dalsen (van); Etten (van); Gils (van); Hornman; Hijmberch; Leeuw (van der); Lorzbach en Clen; Lucassen (Westfalen); Marck (van der); Metting(h); Miln; Mollema; Palairet; Plotho (von); Roseveldt (van); Sittert (van); Zijlstra.

---

de Ned. Boek- en Steendrukkerij, v/h H. L. Smits.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch - heraldisch Genootschap „De Nederlandsche Leeuw"

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan de leden van het Genootsohap gratis toegezonden.
Bijdragen, correspondentie betreffende de redactie en opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den redaoteur Mr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize „Sparrenheide", Driebergen.*
De jaarlijksohe oontributie voor het lidmnatsohap bedraagt *f* 10.— en voor de leden te 's-Gravenhage, die de wekelijksche portefeuille ontvangen, j 15.—. Voor niet-leden is het Maandblad verkrijgbaar tegen een abonnementsprijs van jlO.-per jaargang.

Correspondentie betreffende het Genootschap gelieve men te richten tot den secretaris Mr. E. J. THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP, *Delistraat 35, 's-Gravenhage, en* die betreffende de Bibliotheek en de wekelijksche portefeuille, zoomede aanvragen om exemplaren van vroeger verschenen Maandbladen, tot den bibliothecaris Jhr. Mr. W.G. FEITH, *Prinses Mariannelaan* 34, *Voorburg.*
De Bibliotheek van het Genootsohap, gevestigd *Juffrouw Idastraat* 3, *'s-Gravenhage,* is voor de leden geopend iederen Maandag van 3-5 uur. (Voorloopig gesloten.)

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N". 3. XL" Jaargang. Maart 1922.

BESTUURSBERICHTEN.

Tot lid zijn benoemd:

F. G. VAN DELDEN. . . . . *'s-Gravenhage.*
Gep. Luit.-Kol. der Inf. O.I. L. *Sweelinckplein 46.*
Mr. A. MEERKAMP VAN EMBDEN ... *Middelburg.*
Rijksarchivaris *in* Zeeland.
F. A. W. VAN DER LIP ..... *Leiden.*
Beestenmarkt 50.
Jhr. Mr. A. J. RETHAAN MACARÉ .. *'s-Gravenhage.*
Oud-Adv.-Gen. b. d. Hoogen Raad. *Sweelinckstraat 29.*
W. K. baron MACKAY ..... *Zeist.*
Heerenstraat 43.
W. VON MALLINCKRODT . . . . . *'s-Gravenhage.*
Parkweg 25.
G. A. A. VAN DE WALL ..... *Hilversum.*
Direct. Nat. Bankver. *Ministerpark 11a.*

Adreswijzigingen.

Mr. H. MANGER CATS . . . . . *Breda*
Sophiastr. 34.
Mr. J. G. HOLSTEIJN ..... *Rotterdam.*
Mathenesserlaan 382.
D. J. VAN DEN HONERT ..... *Amsterdam.*
Keizersgr. 450.
H. C. DE MAN . . . . . *'s-Gravenhage.*
Albertinestr. 13.
A. P. VAN HOEY SMITH . . . . . *Rotterdam.*
Westersingel 106.
Jhr. P. J. O. VAN DER DOES DE WILLEBOIS *'s-Hertogenbosch.*
Jan Heinsstr. 6.
Jhr. Mr. E. B. F. F. WITTERT VAN HOOGLAND. . . . . *'s-Gravenhage.*
Bachmanstr. 4.

Aanwinsten der Bibliotheek.

Door schenking :

Gust. von Mallinckrodt. Urkundenbuch der Fam. von *Mallinckrodt* 1911, 2 dln.
(van het lid Wilhelm von Mallinckrodt).

(Dr.) Wolfg. Rudorff. Die Erhebung der Grafen *von Nassau* in den Reichsfürstenstand. 1921.
(van Jhr. Mr. W. Q. Feith).

Door aankoop :

(Dr.) Wilh. Iwanski. Geschiohte der Grafen *von Virneburg*. 1912.

De lijst der Wetenschappelijke Instellingen, waarmede het Genootschap in verbinding staat, kan worden aangevuld met het Archief der Gemeente Groningen.

De Burggraven van Leiden vóór 1339,

door Jhr. Dr. W. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

(Vervolg van XXXIX, 222, 360 en XL, 7.)

Jan Sceven en zijne nakomelingschap.

De laatste *Burggraaf van Leiden* uit het geslacht *van Cuyck was heer Dirk,* die geene kinderen naliet bij zijne echtgenoote *vrouwe Justine, heeren Hugo des Gouwers dochter van Koudekerke.*

Laatstgenoemde heeft echter wel de moedervreugde gesmaakt, te weten bij haren eersten man Jan *Sceven,* uit welke echtverbintenis twee zonen zijn voortgekomen[1]).

Omtrent de afkomst van *Jan Sceven* is tot dusverre, zoo ik mij niet bedrieg, niets met zekerheid bekend. Hij moet in de tweede helft der 13de eeuw zijn geboren en zijne loopbaan, die slechts van korten duur is geweest, in het begin der 14de eeuw zijn begonnen aan het hof van Graaf Willem 111, die hem „onsen knape" noemde.

Ik vond hem het eerst vermeld in de oudste stadsrekeningen van Dordrecht [2]) ten jare 1311, toen hij met andere leden van 's Graven hofhouding daar ter stede

[1]) Zie Bijdr. voor Vaderl. Gesch. en Oudheidk., 4de Reeks dl. X, blz. 248.

[2]) Zie de uitgave van Mr. Ch. M. Dozy (1891), blz. 79, alwaar hij Jan Scene wordt *genoemd.*

zijnen heer verbeidde, die te Geertruidenberg met den Hertog van Brabant besprekingen voerde. Verder trof ik hem aan in de rekeningen van de Grafelijkheid van Holland ten jare 1317 [3]), waar hij afwisselend *Jan Scheve* en Jan Scheven wordt genoemd, en in die van Zeeland in het jaar 1318 [4]). Kort daarop moet hij zijn overleden, hetgeen blijkt uit een oorkonde van 27 October 1319, door den Graaf gegeven aan zijne weduwe en hare kinderen [5]).

Aangaande *Jan Sceven's* vrouw zijn wij beter ingelicht. Hare af komst is bekend door Dr. H. Obreen's opstel: Iets over de afstamming van Justine, de dochter van heer Hugo den Gouwer [6]). Dr. Obreen verhaalt ons daarin, dat haar vader een zeeroover was, welk bedrijf hij in Zeeland, waar hij te Koudekerke aanzienlijke bezittingen had, uitoefende. Justine's moeder was eene dochter van heer Hugo van Heenvliet.

De zooeven genoemde oorkonde van 27 October 1319 leert ons niet alleen, dat zij destijds weduwe was en kinderen had, maar tevens dat zij vrij bemiddeld moet zijn geweest. Gezien hare afkomst ligt het voor de hand, aan te nemen, dat haar vermogen van hare ouders afkomstig was. Dit zal echter slechts zeer ten deele het geval zijn geweest, want anders ware het niet noodig geweest, dat de Graaf aan *Jan Sceven* tusschen de 16 en 16 gemeten land onder Oud-Vlissingen en Koudekerke had gegeven te helpe tsinen huwelike, aooals blijkt uit twee oorkonden van 8 Juni 1322, waarbij de Graaf zijne weduwe verlof gaf dat land te verkoopen [7]). Hoe zij het daarvan komende geld belegde, staat niet vast, maar het is niet onmogelijk, dat zij, zooals zij vroeger (1319) geld aan de Gravin had geleend, thans met deze penningen den Graaf bijsprong, immers een brief van 24 Augustus 1322 spreekt van door haar aan den Graaf geleend geld, en tevens wordt daarin andermaal van hare kinderen gewag gemaakt s).

Was Jan *Sceven's* weduwe 24 Augustus 1322 nog niet hertrouwd, den 20sten Februari 1324 noemde *heer Dirk, burggraaf van Leiden,* haar m ij n wij f [9]) en daags daarop gaf zij eene quitantie af, waarin zij zichzelf als burggravin van Leiden betitelde [10]). Omstreeks 1323 zal zij dus met Leiden's Burggraaf, die toen reeds op leeftijd was, zijn hertrouwd.

Ook in den brief van 20 Februari 1324 wordt van *Justinc's* kinderen gesproken, maar hunne namen en hun aantal worden tot dusverre niet genoemd. Eerst 14 September 1336 worden wij dienaangaande nader ingelicht, toen *Burggraaf Dirk* en zijne vrouw, wegens toenemende ouderdom en ziekte van eerstgenoemde, waardoor hij niet in staat was zijne bezittingen naar behooren te beheeren, al hunne goederen, zoowel eigen als leen, opdroegen aan den Graaf om die te hunnen behoeven te

[3]) Zie Dr. H. G. Hamaker, dl. 1 blz. 69 en 78.
[4]) Zie Dr. H. G. Hamaker, dl. 1 blz. 112.
[5]) Zie Bijlage 1.
[6]) Verschenen in de Bijdr. voor Vaderl. Gesch. en Oudheidk., 4de Reeks dl. X, blz. 341 e. v.
[7]) De eerste dezer twee oorkonden volgt hieraohter als Bijlage II; de andere is geheel gelijkluidend met uitzondering van het object (i. c. 7 gemeten land te Koudekerke) en de koopers daarvan.
[8]) Zie Bijlage 111.
[9]) Zie Bijlage IV.
[10]) Zie Bijlage V.

administreeren [11]). Zij verzochten daarbij den Graaf niet alleen henzelf, maar ook „*der Burchgravinnen twie kinderen, alse heere Jan Sceven* [12]) *ende Jan Aernd*", zoowel persoonlijk als al hun goed, in diens bescherming te nemen.

Justine's oudste zoon droeg dus dezelfde namen als zijn vader, maar tevens werd hij in 1336 als „heer" betiteld, hetgeen de vraag doet rijzen, of hij, niettegenstaande wij hem tot dusverre nog nergens met name vermeld vonden, destijds reeds den ridderslag had ontvangen, óf wel in eene geestelijke orde was getreden. Een volgende acte brengt ons het bewijs, dat het eerste met hem het geval was, want in eene oorkonde van 1344 wordt hij uitdrukkelijk als ridder aangeduid. Die oorkonde toont ons hem niet van de beste zijde, want daaruit blijkt, dat hij grovelijk tegen den Graaf had misdaan en deswege al zijn goed had verbeurd, waardoor zijne echtgenoote vrouw *Geertruid*, wier geslachtsnaam nog onbekend is, in kommervolle omstandigheden is geraakt. De Graaf kwam haar daarin eenigermate tegemoet en gelastte veren *Joestymen der burchgravinnen, onser zuster, ende Jan Aernd haren sone,* zijnen bevelen in deze te gehoorzamen [13]).

Hoe de Graaf in dezen brief de *Burggravin Justine* zijne z us t er kon noemen, heb ik reeds elders aangetoond [14]). Zij was namelijk na den dood van *Burggraaf Dirk* nogmaals hertrouwd, ditmaal met 's Graven bastaardbroeder *heer Jan* Aelman. Hierop wil ik nu niet verder ingaan. Ik bepaal mij tot de mededeeling, dat *vrouw Justine* als *heer Jan Aelman's* echtgenoote is overleden omstreeks 1360.

Blijkt uit de oorkonde van 14 December 1344, dat *heer Jan Sceven* — zooals gezegd — grovelijk tegen den Graaf had misdaan, waaraan hij zich precies had schuldig gemaakt, valt daaruit niet op te maken. In dit verband meen ik evenwel de aandacht te moeten vestigen op eenen brief 24 December 1342 door *Johan Sceyce van Bennenbroec, ridder,* aan de stad Utrecht gegeven [15]). Ook in verband met hetgeen volgt, meen ik in dezen persoon onzen *heer Jan Sceven* te moeten zien. Hij zou dan zekere rol buiten de grenzen van het graafschap Holland hebben gespeeld en het is niet onmogelijk, dat dit heeft geleid tot de breuk met zijnen landsheer.

Wat heer *Jan Sceven's* verdere lotgevallen betreft, dienaangaande is mij niets gebleken. Uit zijn huwelijk zijn vermoedelijk geene kinderen geboren, want *Marie, heeren Jan Sceven's dochter,* die 27 Juli 1365 een klein jaargeld kreeg van *Wouter van Merestein* [16]), was naar alle waarschijnlijkheid een *bastaard*.

Om welke reden *heer Jan Sceven* zich met den toenaam *van Bennebroek* mag hebben getooid, is vooralsnog niet uitgemaakt. Opmerkelijk is echter, dat zijn broeder *Jan Arend* later ook als van *Bennebroek* voorkomt. Van hem vond ik na 1336 het eerst weder melding gemaakt in 1348, toen hij als *Jan Arnt van Bennenbroeke*

[11]) Zie v. Mierie, Charterboek 11, blz. 577, waar deze oorkonde ten onrechte op 6 Mei is gedateerd (vgl. ook 20 Sept. 1336 op blz. 587).
[12]) v. Mieris las Jan *Steven.*
[13]) Zie v. Mieris' Charterboek 11, blz. 688. De oorkonde is daar gedateerd 15 Dec. 1344, hetgeen moet zijn 14 Dec. 1344.
[14]) N.l. in de Bijdr. voor Vaderl. Gesch. en Oudheidk., 4de Reeks dl. X, blz. 254.
[15]) Zie Bijlage VI.
[16]) Zie Bijlage VII.

van den Graaf den eigendom bekwam van een kampje land binnen de vrijheid van Haarlem „tusschen *Jan Aernouts* woninghe voors. ende die uterste veste van Herlem ten Houte waert up die die Spaerne"[17]). Vier jaren later bekwam hij nog een dergelijk gunstbewijs van den Graaf [18]). Is hieruit op zichzelf reeds af te leiden, dat de daden van zijnen broeder ***Jan Arend*** niet hebben geschaad, uit laatstgenoemde oorkonde blijkt bovendien, dat deze den Graaf heeft gediend in den Utrechtschen oorlog en vóór Montfoort den vijand in handen is gevallen, waarna hij zich los heeft moeten koopen.

In 1366 schijnt het hem langer te hebben verdroten in Haarlem's boschrijke omstreken te wonen en oefenden de vette kleigronden aan de boorden van den Rijn in de onmiddellijke nabijheid van het hem zoo bekende Leiden blijkbaar te groote aantrekkingskracht op hem uit, dan dat hij daaraan weerstand kon bieden. Van *jonkvrouw Willem* (Wilhelmina) *Mabelia uien Waerde,* die wij reeds hebben loeren kennen als de kleindochter van *heer Willem van Oestgeest* [19]), wist hij toen haar stamhuis te Leiderdorp te verwerven [20]) en drie jaren later — 26 Augustus 1368 — vermeerderde hij dit bezit door van de vroegere eigenaresse ook de 25 morgen land te bekomen, welke deze nog naast haar afgestane stamhuis had liggen [21]). Elf dagen na deze laatste gebiedsverwerving verscheen *Jan Arend* wederom voor zijnen leenheer, ditmaal om zijne vrouw, die hij aanduidde als joncvr. *Lisebet van Bennebroeck,* terwijl hij zelf den toenaam *van Bennebroek* toen niet voerde, het vruchtgebruik van een gedeelte zijner Hollandsche leenen te verzekeren [22]). Den waren geslachtsnaam zijner vrouw heb ik tot heden niet kunnen vinden, noch eenige aanduiding van den stam, waaruit zij was gesproten.

Nog niet tevreden met het huis ten Waerde c.a., vermeerderde *Jan Arend* zijn bezit aan den Rijnkant in 1360 opnieuw, thans door aankoop van het huis van *Floris van Rijnegom* met twaalf morgen land daarbij gelegen „upter Zwetersluse in het ambacht van Zoeterwoude [23]). Van waar *Jan Arend de* gelden toevloeiden, waardoor hij tot deze aankoopen in staat was, blijkt niet, maar wij zullen gereedelijk kunnen aannemen, dat hem zekere financieele talenten niet ontbraken. Dit verklaart ook, dat hij, toen de rentmeester van Noord-Holland Willem Bort in 1363 werd doodgeslagen, dezen als zoodanig is opgevolgd, welke functie hij bleef vervullen tot 1366 [24]). Staat hij als rentmeester te boek onder den naam *Jan Aernt van Bennenbroec,* in 1364 noemde hij zich naar zijne nieuwe bezitting *Jan uuten Wairde,* toen hij andermaal maatregelen ten voordeele van zijne echtgenoote, de *Joncvr. van* Bennebroec, nam[25]).

In of kort vóór 1371 heeft *Jan Arend* van *Bennebroek* al *uten Wairde* het tijdelijke met het eeuwige moeten verwisselen. Zijne vrouw overleefde hem en komt nog

[17]) Zie Bijlage VIII.
[18]) Zie Bijlage IX.
[19]) Zie dit Maandblad, jaarg. XL. kol. 4 en 5.
[20]) Zie Bijlage X.
[21]) Zie Bijlage XI.
[22]) A. R. A.: Hollandsche leenkamer n° 4, fol. 3.
[23]) A. R. A.: Hollandsche leenkamer n° 50, fol. 52.
[24]) Vgl. Jhr. Mr. Th. van Riemsdijk, De Tresorie en Kanselarij etc., blz. 655.
[25]) A. R. A.: Hollandsche leenkamer n° 50. fol. 84vso.

voor als weduwe *14* Juli 1389 in een oorkonde door haar en haren zo on *Gerrit van Bennebroek* gegeven [26]).

Gerrit van Bennebroek was 21 April 1371 na het overlijden zijns vaders *Jan Arend* beleend met het huis ten Waerde c.a. [27]). Hij moet toen nog jong zijn geweest, want zijne eigenlijke loopbaan is hij eerst in de 15de eeuw begonnen. In 1403 werd hij namelijk door den Graaf aangesteld als baljuw van Brielle [28]); hij kreeg echter verlof als zoodanig eenen stadhouder te stellen, zoodat hij mogelijk rustig te Leiderdorp is blijven wonen. Daar heeft hij met andere edelen quaestie gekregen over den vóórrang in de kerk, in welke geschillen Graaf Willem VI 31 December 1406 uitspraak deed in voor *Gerrit van Bennebroek* zeer bevredigenden zin [29]).

Van den 10den Maart 1407 is nog eene oorkonde bewaard gebleven, waaraan *Gerrit van Bennebroek's* zeer goed geconserveerd zegel hangt [30]). De inhoud dezer oorkonde is niet van bijzonder belang, alleen is te vermelden, dat hij zegelde voor zijnen neef *Gerrit* die Ever (Dever), zoon van heer Reinier Dever, ridder. Zijn zegel is echter des te merkwaardiger wegens zijn daarop voorkomend wapen, aan de hand waarvan mogelijk licht is te verkrijgen ten aanzien van de afkomst van *Jan Sceven* [31]). Ook is het hier vermelde familieverband een welkom gegeven, waarmede mogelijk is te werken om opheldering te bekomen, hoe Qerrit's voorgangers zich *van Bennebroek* kwamen te noemen [32]).

Den 12den October 1407 werd *Gerrit van Bennebroek* door den graaf opgeroepen om hem met twee man te Woudrichem te komen dienen [33]). De strijd tegen de Arkel's zal *Gerrit* niet onwelkom zijn geweest, want van huis uit behoorde hij tot de Hoeksche partij. Het is dan ook niet te verwonderen, dat wij hem terugvinden onder de edelen, die 15 Augustus 1416 te zamen met de steden van Noord-Holland beloofden vrouwe Jacoba van Beyeren na doode van haren vader Graaf Willem VI als Landsvrouwe te zullen huldigen [34]), en dat hij 30 April 1420 toetrad tot het vijftien dagen te voren gesloten Hoeksche verbond [35]). Nadien vond ik geene melding meer van hem gemaakt. Vermoedelijk was hij toen reeds op jaren en het is de vraag, of hij niet vrij kort daarop is komen te overlijden.

Woelige jaren waren inmiddels aangebroken en de binnenlandsohe krijg had den ondergang van menig kasteel en van vele adellijke geslachten ten gevolge. Ook de kinderen van *Gerrit van Bensebroek* schijnen de wangunst dier tijden te hebben ondervonden. Leenvolger zijns vaders werd *Jan uten Waerde.* Deze schijnt den toenaam van *Bennebroek* geheel te hebben verlaten en zich uitsluitend naar het door zijnen grootvader ge-

[26]) Zie bijlage XII.
[27]) A. R. A.: Hollandsche leenkamer n° 60, fol. 126.
[28]) A. R. A.: Hollandeche leenkamer n° 305, fol. 26.
[29]) Bijdr. voor Vaderl. Gesch. en Oudheidk., 4de Reeks X, blz. 839.
[30]) A. R. A.: or. abdij van Egmond.
[31]) Het wapenschild vertoont een smal St. Andrieakruis. waaroverheen een getand kruis.
[32]) Te dezer plaatse zij er aan herinnerd, dat heer Reinier Dever heer van Lisse was en een kleinzoon van Reinier vam Heemstede. De ambaohtsheerlijkheid van Bennebroek is eerst sedert 1663 een afzonderlijk Hollandeoh leen geworden door afsoheidîng van die van Heemstede.
[33]) v. Mieris, Charterboek IV, blz. 84.
[34]) Ibidem, blz. 383; vgl. ook blz. 494.
[35]) Ibidem, blz. 544.

kochte huis ten Waerde te hebben genoemd :*uten Waerde of van den Waerde*. Blijkens de Hollandsche leenregisters legde hij den leeneed af in 1429, 1437 en 1439 [36]).

Den 10den April van laatstgenoemd jaar werd hij, behalve met het huis ten Waerde en ander van vroeger bekend familiegoed, beleend met een hof te Dordrecht bij de Bennenbrug. Hoe hij daaraan is gekomen, weet ik niet, maar ik moet hierbij ook opmerken, dat ik nog niet heb gevonden, wie de vrouw van *Gerrit* van *Bennebroek en* moeder van *Jan uten Waerde* is geweest, zoodat de mogelijkheid niet is uitgesloten, dat dit leen van hare zijde hem toe is gevallen. Hij heeft daarvan echter slechts kort mogen genieten, want 16 October 1440 werd als zijne erfgename beleend zijne z u ster joncvr. *Juliana van den Waerde* [37]). *Jan uten Waerde* zal dus de laatste mannelijke afstammeling van *Jan Sceven* en de door haar tweede huwelijk bekende *Burggravin Justine* zijn geweest. Zijneevengenoemdezuster en erfgename *Juliana* schijnt niet te zijn getrouwd. Zij bleef in het bezit der voorvaderlijke leenen tot haren dood, die in 14'73 moet zijn voorgevallen. In dat jaar en het daarop volgende werd namelijk *Floris van Alkemade, Hugo's* zoon, als leenvolger van *Juliana, zij* n e moei, door den Graaf van Holland en den Heer van Brederode beleend [38]). Behalve *Juliana* moet *Jan uten Waerde* dus nog eene zuster hebben gehad, die de moeder werd van *Floris van. Alkemade.* Met dezen laatste treedt een nieuw geslacht op, waarmede wij ons thans niet zullen bezighouden.

BIJLAGE 1.

27 October 1319.

Item hevet mijn heer bi siere lettre ghegheven teenen vrien eyghendom *joncfrouwe Justinea, die Jans wijf Sceven was,* onse rente, die wi hebben in Waerderbroec, die sijn tuschen XXVII ℔ of XXVIII ℔ Holl. sjaers, ende gheven se hoer ende hor en kin deren tot enen vrien eyghen, ende loef se haer te waren jeghens elken menschen. Wilke renten si ghecoft hevet om IIc ℔ Holl, des hevet si ons betaelt bi onser liever sellinnen XXX ℔ Holl., die si hor sculdich was, ende bi Willaem veren Barten sone, onsen rentemeister, XC ℔, die hi hoir sculdich was, ende daer hi ons goede rekeninghe of doen sal, ende bi heren Janne Rutghers sone, onsen cappelaen, LXXX ℔, die hi van hoir ontfaen hevet ende daer hi ons rekeninghe of doen sal. Ende also hevet si ons die summe van den penninghe voerscreven al betaelt. Datum in vigilia Symonis et Jude apostolorum Anno XIX.

A. R. A.: Hollandsche leenkamer nº. 37, fol. 1vso.[39]).

BIJLAGE II.

8 Juni 1322.

Wi Willaem grave van Heynnegouwen etc. maken cond allen luden, dat wi ghegheven hebben ende gheven *joncvrouwen Justinen,* ***sheren Hughen des Ghouwers dochter,*** vrien orlof te vercopen neghendalf ghemet ende zes roeden lands legghende binnen onsen ambochte in den palen van Oude Vlissinghe, wilc voerphenoemde land, dat wi ghaven ***Jan Sceven, ons*** en k n a p e daer God die ziele of hebben moete, ende der voerghenoemder joncvrouwe te helpe tsinen huwelike, ende erveliken te besittene. Ende omme dat wi verstaen hebben, dat *joncvrou*

[36]) A. R. A.: Hollandsche leenkamer nº 105, fol. 1vso; nº 114, fol. 55vso, 56, 65vso en 124vso.
[37]) Zie Bijlage XIII.
[38]) Zie Bijlage XIV en Hollandsche leenkamer nº 105, fol. 4.
[39]) Boven de acte staat; Jonffrouwe Justine Jan Stevens z. wijff.

Justine Jan Sceyven weduwe voern. dit voers. land vercoft hevet Pieter Allaerde van Vlissinghe, wilken coep, dat wi den voerseyden ghewart houden ende sullen doen houden tyeghen elken man, hem ende sinen nacomelinghen, in allen manieren als hi in den cope verghadert es, in allen voerwaerden tyeghen der voern. Joncfrou Justinen. Ende omme dat wi willen, dat alle dese voerscreven pointe vaste ende stade sullen bliven, zoe hebben wi dese lettre beseghelt mit onsen seghel. Ghegheven int jaer ons Heren MCCCXXII des Dinxendaghes na der Triniteyt.

A. R. A.: Hollandsche leenkamer nº. 18, fol. 43.

BIJLAGE III.

24 Augustus 1322.

Wi Willaem grave van Heynnegouwen etc. maken condt etc., dat wi sculdich sien *Joncfrou* ***Justinen Jan Sceyven weduwen*** viertich scell. groete van Vrederix weghen, dair si onseh brief op hadde an Willem veren Bairten sone, die si ons opghelevert hevet ende ghescoert es. Voirt hevet si ons gheleent in ghereden ghelde, dair hair Jan van Leyden, onse capelaen, of rekenen sal, achtien pond groete Tor. Dit coemt in somme twintich pond groete Tor., wairof wi hoir bewisen jaerlisc (sic!) vijf ende twintich pond Holl. in te nemen van onsen rentemeester van Kennemerland ende van Vriesland tote Kersavond tote der tijd toe, dat wi hoir jof horen nacomelinghen an eygheliken goede in onsen lande van onser gravescip van Holland bewijst hebben. Ende ombieden u Jan den Keyser, onsen rentemeester van Kennemerland ende van Vriesland, jof so wie dat onse rentemeester dair namaels wesen sal, dat hi hoir, horen kinderen ende nacomelinghen dese vijf ende twintich pond Holl. sjaers betaile toit alsulken daghe alst voirscreven es, ende nemt dairof enen open brief van hore jaerlix jeghens ons mede te rekenen. Ende omme dat wi hore dit vaste ende ghestade houden willen ende horen kinderen ende nacomelinghen, hebben wi desen open brief beseghelt mit onsen seghel. Ghegheven toit Aelbrechtsberghe op sente Barthelmeusdach int jaer ons Heren MCCC twe ende twintich.

A. R. A.: Hollandsche leenkamer nº. 37, fol. 8vso.[40]).

BIJLAGE IV.

20 Februari 1324.

Ic *Dirck* ***burchgrave van Leyden,*** *ridder,* ende ***Justine,*** mijn wijf, maken condt allen luden, die desen brief zullen zien of horen lesen, dat wij vercoft hebben mit gesamender hant tot enen vryen eigen Mossent Claes Walen dochter ende haren kinderen, die sy by Garbrande hadde, viertien pond tsjaers, die geleghen sijn op Wairderbroeck, die Justine voers. cofte tiegens minen here den Grave van Hollandt, dair hor e kin d er noch in denselven lande behouden viertien pondt tsjaers, welke renten wi bekennen ons vol ende al betaelt den lesten penninc mitten eersten, ende loven se Mossent voirs. ende hoiren kinderen te waren als men van rechte sculdich is te waren. Opdat dit vaste ende gestade blive, so hebben wi desen brief bezegelt met onsen zegelen. Int jair ons Heren duzent driehondert ende drie ende twyntich des Manendaghes voir cathedra Petri.

R. A. Haarlem: Catularium der Orde van St. Jan, nº. 830; vidimus van Jacoba van Beyeren d.d. 26 November 1418.

BIJLAGE V.

21 Februari 1324.

Ic *Justine* ***burchgravinne van Leyden*** make cont allen luden, dat ic ontfanghen hebbe van Willaem den Grebber vijf ende twyntich pont Hollants van mijnen renten in Waerderbroec, die boven minen brieve waren van tien hondert ponden ende van

[40]) Boven de acte staat: Jonfrou Justine van Steyne; Gousset vermeldt haar dan ook onder Steyn en in Muller's Regesta Hannoniensia wordt Jvr. Justine aangeduid als; wed. Jan van Steyne.

tien ponden, die wy vercoft hebben. In orconde desen brieve bezegelt mit minen zegele int jaer ons Heren dusent driehondert ende drie ende twyntich op sente Pietersavont te cathedram.

R. A. Haarlem: Cartularium der Orde van St. Jan, n°. 652.

BIJLAGE VI.

24 November 1342.

IC ***Johan Sceyve***[41]) ***van Bennenbroec, ridder,*** make cont allen luden, dat ic voer mi ende voer alle mine maghe ende hulpers ghegheven hebbe ende gheve mit desen brieve enen alinghen vrede der ghemeenre stat van Utrecht ende alle hoeren hulpers vriliken te varen ende te keren tusschen hiir ende Sinte Petersdach ad Cathedram nu naest comende ende dien dach al, in alsulken manieren dat ic binnen der halver milen na der stat van Utrecht nyet comen en sel. In orconde des briefs beseghelt mit minen seghel. Ghegheven int jaer ons Heren dusent drehondert tue ende viertich opten Kersavont.

Stadsarchief Utrecht: or. 1 n°. 383 ; het zegel is verloren.

BIJLAGE VII.

27 Juli 1365.

IC Wouter van ***Merensteyn*** doe cond allen luden, dat ic ghegheven hebbe ende gheve voer mij n s w ijf s ziele, *Joncfrou* ***Willem Mabelye,*** daer God die ziel of hebben moet, want si een zonderlinghe begheerte daerin hadde, ende voer mijn ziel, *Maryen,* mijnre nichten, ***heren Jan*** *Sceven* dochter, vier pond Hollansk jaerlixe renten, alle jaer op te heffen uut Kerstant Symons zoens hoeve, die gheleghen is tot Boscoep, in paymente als die een coman van den anderen nemen zel, alle jaer te betalen tot Voerscoten ende tot Valkenborchmarcte, alsoe langhe als Marye voers. leeft. Ende waert, dat haer hieraen yet ghebrake aen desen renten voerscreven, soe sel haer Marye, mijn nichte voers., verhalen aen dat reetste goed dat ic hebbe of after mi late, alsoe dat si ymmer haer vier poud sjaers behoude, al soe langhe als si leeft, ende na haer doet te comen op mi of op mijn recht erfnaem. In kennesse der waerheyd soe hebbe ic desen brief open bezeghelt met minen zephel. Int jaer ons Heren MCCC vijf ende tsestich des Zonnendaphes na sente Jacobsdach.

A. R. A.: or. Aanwinsten 1895, no. LIX[a].

BIJLAGE VIII.

8 April 1348.

Willem etc. make cont allen luden, dat wi ghegheven hebben ende gheven ***Jan Arnt van Bennenbroeke*** den eyghendoem van eenen campkyn lants, houdende omtrent III morghen ende gheleghen is binnen der vrihede van Haerlem tusschen Jan Aernouts woninghe voers. ende die uterste veste van Herlem ten Houte waert, up die Spaerne. Ende waer dat zake, dat hi dat voers. campkyn lants yemenen vercofte, dien gheve wi enen vri eypendoem daerof met desen brieve, bezeghelt met onsen zeghel. Ghegheven in Middelborch des Dinxdaghes voer Palmsonnendach int jaer ons Heren XLVII.

A. R. A.: Hollandsche leenkamer n° 47, n°. 336.

BIJLAGE IX.

16 Juni 1352.

Hertoghe Willem van Beyeren, grave van Holland, heer van Vriesland ende verbeider der gravescip van Henegouwen, maken cond allen luden, dat wi die vier campe lands, geleghen buten Hairlem naist den rosenpreyal, streckende langs der Sparne ten Houte ward, groit tuschen tien jof twaelf morghen, luttel meer jof min, die ***Jan Arnd van Bennenbrouc*** van ons te leene

[41]) Mr. S. Muller Fe. las, blijkens de door hem uitgegeven regesten. lijst, ***Sceyne***, en in het register op zijn werk is Johan opgenomen onder ***Schenck.*** De huidige Gemeente-arohivaris, Mr. W. C. Schuylenburg, aan wien ik dit afschrift te danken heb, meldde mij — zonder dat ik daarop de aandacht had gevestigd — dat hij niet Sceyne, maar ***Sceyve*** leest, hetgeen ook inderdaad juist moet zijn.

plach te houden, den vorseiden Janne Arnd te help en tot zijnre scattinghe uut der vangnisse, dair hi vor Montforde in onser orber ghevanghen was, ghegheven hebben ende gheven in vryen eyghine, him ende sinen nacomelinghen te houden jof te vercoipen; van den wilken campe vors. wi hem den eyghendom updraghen ende gheloven te waren, also als men een vry erve scoudich jof ghewone is te waren. In orkonde desen brieve beseghelt med onsen zeghele. Ghegheven in Zierixee des Saterdaghes na sinte Odulfsdach int jaer ons Heren MCCC twee ende vijttich.

A. R. A.: Hollandsche leenkamer n°. 26, fol. 4vso.

BIJLAGE X.

22 September 1355.

Hertoghe Willem van Beyeren, grave van Holland, van Zeelant, heer van Vrieslant ende verbeider der graefscap van Henegouwen, doen cond alle luden, dat wi verliet hebben ende verlien mit desen openen brieve ***Jan Aernde van Bennebroec*** dat huys in den Waert mitten boemghaerde ende mitten hiemwerf, also als nu tertijt begrepen is, dat ons joncvrouwe ***Willaem Mabelie uten Waerde*** opghedraghen heift mit horen ghecoren voecht, dien si doen ende wi haer ghaven bi vonnesse onser mannen; wilc huys mitten boemghaerde ende hiemwerf als voerscreven is Jan Aernt voerseit ende sine nacomelinghen van ons ende van onsen nacomelinghen houden sal in alre manieren ende scine, alst joncvrou Willem Mabely voerscreven van ons helt. In orconde dezen brisve bezeghelt mit onsen zeghele. Ghegheven in den Haghe des Dinxiaghes na sente Matheeusdach int jaer ons Heren MCCC vive ende vijttich.

A. R. A.: Hollandsche leenkamer n° 49, fol. 19.

BIJLAGE XI.

25 Augustus 1358.

Aelbrecht bi Gods ghenaden palensgrave bi den Rijn, hertoghe in Beyeren, ruwaert van Henegouwen, van Holland, van Zeelant ende van Vrieslant, maken cond allen luden, dat *joncvrou* ***Willaem Mabely uten Waerde ons*** opehedreghen heeft vijf ende twintich morghen lants, die gheleghen sijn naest den huse te Waerde, die si te houden plach van der graefliche it, wilke vijf ende twintich morghen lants si opghegheven heeft mit ***Wouter van*** der ***Merensteyn,*** haren man, ende mit ***Jan uten Waerde,*** haren zo en. Ende dese vijf ende twintich morghen lants hebben wi voert verliet ***Jan Aernt van Bennenbroec*** te houden van der graeflicheit in allen scijn, alse die joncvrou van den Warde te houden plach. Ende hierover waren manne ons liefs heren, dat dit ghesciede, Dirc heer van Brederode, Gheraert van Heemsteden, ridders, Coen Kusers zoen, Mouwerijn van der Does. In orconde desen brieve bezeghelt mit onsen zeghele. Ghegheven tot Haerlem des Saterdaghes na sente Bertelmieusdach int jaer ons Heren MCCC acht ende vijftich.

A. R. A.: Hollandsche leenkamer n°. 49, fol. 19.

BIJLAGE XII.

14 Juli 1389.

Joncfrouwe Elizabeth van Bennenbroec, Jan Aernts wedue, ende ***Gheryd van Bennenbroec*** doen cond allen luden, dat wy ons belien wel voldaen ende betailt van Jan Woutersz. alse van vijftien comans groten tsjaers, die Jan Woutersz. voers. cofte jephens Jan Aernde, die Jan Aernt hadde up een stucke lants. dat den heren van Sinte Jans te Hairlem toehoirde ende gheleghen is in den ambocht van der Waterinphe. In kennissen der waerheit hebben wi desen brief besephelt mid onsen seghelen. Int jaer ons Heren dusent driehondert neghen ende tachtich tsWoensdaghes na sinte Margrietendach.

R. A. Haarlem: Cartularium van St. Jan, n°. 77.

BIJLAGE XIII.

16 October 1440.

Philips etc. doen cond allen luyden, dat wy behondelic ons

ende enen ygeliken zijns rechts verleent ende verlyet hebben, verleenen ende verlyen mit desen brieve *joncfrouwen Julianen van den Wairde* die hofstede ten Wairde mit XVI mergen lants dair naestgelegen, item XII ℔ goets gelts tsjaers ende een tonne aels uutter visscherye van Sparendam, item een hoff gelegen t Dordrecht bi der Bennenbrugge mitten graften dair toebehoirende, ende hoir anbestorven zijn van *Jan van den Wairde*, hoiren broeder, die se van ons ende van onser graeflicheit van Hollant te leen te houden plach; te houden van ons ende van onsen nacomelingen, Graven off Gravinnen te Hollant, joncfrouweu Julianen voirscreven ende hoiren nacomelingen tot enen erflien gelijc die ouden hantvesten ende brieven, die dair aff zijn, dat inhouden ende begrijpen. Ende hiervoir heeft ons hulde, eede ende manscip gedaen Jan van ..... als gecoren voicht joncfrouwen Julianen voirscreven, dair by ende over waren onse Raide ende leenmannen: die heer van Yselsteyn, die heer van der Veer ende Willem van Naeldwijck. In orconde etc. Datum opten XVI^en dach in Octobri anno XL.

A. R. A. : Hollandsche leenkamer n°. 114, fol. 161^vso.

BIJLAGE XIV.

1 November 1473.

Karel etc. doin condt allen luyden, dat wy behouden ons ende enen yegelicken sijns rechts verliet ende verleent hebben, verlyen ende verlenen mit desen brieve *Florys van Alcmade* ***Hugenzoon*** alsulke goeden, als him anbestorven sijn by der doot van *joncfrou Juliane* ***van den*** *Wairde*, sijn r e m o ey e, ende die zy van ons te leen te houden plach. Eerst die hofstede ten Wairde mit zestien morgen lants dair naist gelegen; item twailf pont goets gelts sjairs ende een tonne ails uuter visscherie van Spaernedamme; item een hof gelegen tot Dordrecht by der Bennenbrug miten graften dairtoe behorende; te houden van ons ende van onsen nacomelingen, Graven of Gravinnen van Hollant, Florys voirs. ende synen nacomelingen elc van den voirs. perceelen tot enen erfleen, in alre manieren als die voirs. joncfrou Juliane die te houden plach na inhoudt der ouden brieve ende onser registeren van Hollant, die dair af sijn. Hier hebben by, an ende over geweest onse Rade ende leenmannen van Hollant: meester Michiel die Wilde, Philips Ruychroc van den Werve, Willem van Zwieten, onseu procureur generail van Hollant, Gijsbrecht van der Mye ende Geryt Jacobsz. In oirconde etc. Datum upten eersten dach van Novembri A°. XIIII^cLXXIII°.

A. R. A.: Hollandsche leenkamer n°. 118, fol. 43.

Fragment-genealogie **Doudart de la Grée,** door M. G. WILDEMAN.

Dit oorspronkelijk Fransch geslacht, waarvan leden in 1788 in hun ouden adel werden bevestigd (zie Bijlage) werd in Nederland voor 't eerst vertegenwoordigd door een officier, die in 1792 in Hollandschen dienst overging en wiens afstammelingen tot den huidigen dag in ons land verblijf houden.

Blijkens het als ***Bijlage*** gegeven extract uit de registers van den Raad van State zou de stamreeks als volgt luiden :

I. *Guillaume* ***Doudart,*** sieur du Part et de La Grée.

II. *Claude* ***Doudart de la Grée,*** × ***16.2.1644 Aymée Bayet.*** — Hy testeert 29.11.1649, in welke acte hij wordt genoemd : „notaire royal héréditaire, châtelain de St. Vincent de Mercuze et du Thouvet." —

III. *Urbain* ***(Doudart) de la*** *Grée*, „châtelain du Thouvet et de S^t. Vincent de Mercuze" × ***Melchiotte*** Brand, dr. van N.N. en Marie de Beaumont.

IV. *Octavien* ***Thomas (Doudart) de la*** *Grée*, kapitein in 't regiment de Chablez, testeert 28.12.1731, tr. 1° Louise ***de*** *Sibuet*; en 2° ***Marie Chevilliac de la*** *Rénie.*

V. François *Marc* ***(Doudart) de la*** *Grée*, geb. 11.10. 1700, advocaat, raad in de Rekenkamer- van Dauphin& (testeert 7.3.1763) × ***Françoise*** *Chalvet Badon.*

VI. *Octavien Marc* (of *Marc Octavien*) ***Doudart de la*** *Grée* wordt in 't hieronder volgend extract uit de registers van den Raad van State genoemd: „conseiller de Sa Majesté en ses conseils et son procureur-général en la Chambre des Comptes du Dauphiné" en was bij huw. voorwaarden i. d. 22.4.1768 gehuwd met ***Gathérine*** *Hélie*, waaruit:

1. *Ernest* ***Doudart de la*** *Grée* gehuwd met N. *N.* bij wie 1. *Jules* × ***N.*** *N.* (waaruit *Octavien* en ***Pascal) 2. Casimir*** en 3. ***Edouard,*** van welken in Frankrijk verbleven tak mij niets bekend werd. — Vermoedelijk stamt hieruit een ± 1884 te Algiers fungeerend rechter. -- Vgl. ***Etat présent de la Noblesse française par*** *Bachelin-Deflorenne,* Paris 1884).
2. ***Paul*** Antoine ***Doudart de la*** *Grée*, pastoor te Grenoble.
3. *François* ***Casimir Doudart de la Grée,*** getr. met *Nanette* ***Dechavaux,*** zonder oir. Dit echtpaar woonde te Parijs.
4. *Claude* ***François Xavier,*** volgt VII.
6. *Olympe* ***Octavie Doudart de la*** *Grée*, † ongehuwd.
6. ***Rosalie Antoinette Doudart de la Qrée,*** † ongehuwd.

VII. *Claude* ***Erançois Xavier Doudart de la*** *Grée* werd geb. te Grenoble 12.6.1767, trad in 1786 in Franschen dienst als adspirant der Artillerie, werd luit. à la suite 1788, 2de luit. 1789, 1e luit. met rang van adjudant-majoor 1791, offic. der Art. in Holl. dienst 1792, kapitein tit. id. 1793, bij de verzameling te Osnabrück en Bremen 1796, kap. bij het 3de Bat. Artillerie te voet in dienst dezer landen, majoor id. 1815, luit. kolonel bij het 5de Bat. Art. N. M. 1818, directeur der 2de Art.-directie 1828, benoemd tot kolonel en gelijktijdig gepensioneerd bij K. B. 5.1.1830. In de rubriek „gedane veldtochten. . .enz."[1]) komt voor: 1792. Bij Thionville in Champagne, bij de bestorming van Furnes en de inneming van Werwick; 1793 bij de inneming van Lincelles en Blaton en de uitvallen van Maubeuge; 1794 bij de bataille van Fleurus en daarna geblokkeerd te Breda tot 6.2.1795; 1799 te Leer in 0. Friesland; in 1814 bij het belegerings-artilleriepark in Brabant. Bij K. B. (Lodewijk XVIII) van 14.11.1814 was hij benoemd tot ridder der Militaire Orde van St. Louis, terwijl hij eerst 27.6. 1816 authorisatio verkreeg deze ridderorde te dragen.

Hij overleed te Hees bij Nijmegen 6.9.1831 en was gehuwd met ***Dorothea hrnestina Emecke,*** geb. Gütersloh 1780, overl. Maastricht 18.6.1868, dr. van Franz Christoph en Catharina Louisa Puwelle.

Uit welk huw.

---

[1]) **Blijkens staat van dienst, extract stamboek officieren 5de Bat. Artillerie Nat. Militie.**

1. ***François Casimir,*** volgt VIII.
2. ***Jeannette** Gabrielle Helene **Doudart de la Grée.***
3. *Claude* ***François*** Xavier, volgt VIII bis.
4. ..... Louise ***Doudart de la Grée,*** tr. N. *N. Frohoff.*

VIII. ***Franciscus Casimirus Doudart de la Grée, geb.*** Gütersloh [1]) 1810, † Amsterdam 27.2.1863, visiteur der In- en uitgaande rechten en accijnsen, tr. 1832 ***Maria Christina van Dueren.***

Waaruit:

1. ***Paul Antoine Doudart de la Grée, geb.*** Maastricht 28.7.1834.
2. *Claude* ***Erançois Xavier,*** volgt IX.
3. *Alfred* ***Edouard Louis Casimir Doudart de la Grée, geb.*** Oud-Vroenhoven 17.8.1840, † Rotterdam 28.7.1881, verificateur, ongehuwd.
4. ***Henriëtte Anne Elisabeth Louise Doudart de la Grée, geb.*** Oud-Vroenhoven 4.3.1843, overl. Nieuwer-Amstel 24.3.1914.
6. ***Catharine Hélène Doudart de la Grée, geb.*** Oud-Vroenhoven 16.6.1846 † Nieuwer-Amstel 26.10. 1916, tr. Dr. ***Hendericus Johannes Guicherit,*** geb. 's-Gravenhage 4.1.1824, conrector a. h. Gymnasium te Winschoten, † ald. 3 Juli 1901, zn. van David Daniel en Henriëtta Isaäca Vaissière.
6. ***Jeannette** Gabrielle Wilhelmine Pauline **Doudart de la Grée,*** geb. Oud-Vroenhoven 27.11.1849, † Bangkal (Modjokerto) 24.1.1884, tr. Nieuwer-Amstel 4.1.1883 Louis ***François van Steyn** van Hensbroek*, geb. Soerabaya 22.5.1860, werktuigkundige, zn. van Karel Felix en Adriana Henriëtte Sorbier.

IX. *Claude* ***François Xavier Doudart de la Grée, geb.*** Maastricht 12.9.1836, † Nieuwer-Amstel 15.1.1912, cand.-notaris, tr. Gennep 4.9.1873 ***Johanna Jacomina Catharina** Noman*, geb. Gennep 11.12.1863, dr. van Thierry Guillaume en Wilhelmina Frederika Louisa van der Wiel.

Waaruit:

X. Guillaume ***François Casimir Doudart de la Grée,*** geb. Maastricht 20.7.1874.

VIII bis. *Claude* ***François Xavier Doudart de la*** Grée, geb. Maastricht 30.6.1817, 2de luit. 1e Reg. Artillerie, † Maastricht 19.4.1842, tr. Maastricht 25.8. 1841 ***Anna Theodora Hubertina Bemelmans,*** geb. Maastricht 21.12.1816, †?, dr. van Joannes Jacobus Franciscus Henricus en Barbara Lutgardis de Godding.

Waaruit:

IX. *Claude François Xavier Theodoor Marie Antoine **Doudart de la** Grée*, geb. Maastricht 24.6 1842, aldaar † 6.4.1907, antiquarisch boekhandelaar en koopman in penningen en munten, tr. Meerssen 22.4.1862 ***Anna Maria** Nicolaë Genders*, geb. Meerssen 28. 6.1840, † Maastricht 6.7.1913 (dr. van Martinus en Catharina Groothausen).

Waaruit:

1. ***Willem Martinus Antoine Marie Doudart de la Grée,*** geb. Maastricht 5.3.1863, † ald. 14.8.1863.
2. ***Anna Marie Agnès Doudart de la Grée,*** geb. Maastricht 17.4.1864.
3. ***Marie Cathérine Borothea Doudart de la Grée,*** geb. Maastricht 19.1.1866.
4. ***Anna Maria Henriëtte Louisa Doudart de la Grée,*** geb. Maastricht 2.7.1868, ald. † 13.9.1872.
5. ***Maria Josephina Lucia Doudart de la Grée,*** geb. Maastricht 26.8.1870.
6. ***Anna Maria** Josephina Hubertina **Philippine Doudart de la Grée,*** geb. Maastricht 29.8.1872, † aldaar 16.7.1896.
7. ***Catherine** Hubertine* Corastance ***Edouard Marie Doudart de la Grée,*** geb. Maastricht 12.8.1874.
8. ***Marie Hubert Mathieu Joseph Doudart de*** la *Grée,* geb. Maastricht 11.7.1876, † ald. 6.11.1913.
9. ***Johannes** Wilhelmus Hubertus **Marie Doudart de la Grée,*** geb. Maastricht 8.4.1879, † aldaar 17.8.1879.

[1]) bij Minden, i. W., de geboorteplaats zijner grootmoeder Mevr. Emecke-Puwelle — Franz Christoph Emecke, geb. Bielefeld 2.4.1745, huwde 27.4.1773 Catharina Louisa Puwelle, geb. Gütersloh 20.8.1743 waaruit 8 k., waarvan het 4de mevr. Doudart de la Grée werd. —

BIJLAGE.

Extrait des registres du Conseil d'Etat du Roi [1]).

Sur la requête présentée au Roi, étant en son Conseil, par les Srs *Octavien Marc Doudart* ***de*** la Grée, conseiller de Sa Majesté en ses conseils et son procureur général en la chambre des comptes le Dauphine; *Joseph Doudart* ***de la Grée,*** chef de brigade du régiment D' Auxonne du Corps Royal d'artillerie et chevalier de l'ordre militaire de St Louis; *Claude François* ***Doudart de la Grée,*** chef de brigade au régiment de Grenoble, du Corps Royal d'artillerie aussi chevalier de St. Louis; ***James** François **Doudart** de la Grée* chanoine des ordres de Malthe et de St. Antoioe ráunis; et ***Jean Baptiste Doudart** de la **Grée,*** passé en Amérique, les quatre premiers domiciliés en ladite province de Dauphiné, contenant qu'ils descendent d'une famille d'anuienne extraction, noble, originaire de la province de Bretagne, dont leur branche s'est établie en Dauphiné vers le commencement du siècle dernier, en la personne de *Claude* ***Doudart*** leur trisayeul, ***Claude Doudart,*** s'étant déterminé à quitter sa province natale par rapport à des contestations de famille, passa d'abord en Savoye, d'où il vient quelque temps après, en Dauphiné.

On voit par les actes, qui seront produits qu'il prit encore dans quelques uns le nom de ***Doudart,*** mais ensuite il se borna au seul nom *de* La Grée, qui était une des terres de sa famille et que ses descendans continuèrent de porter.

C'est ce qui est constaté par uoe obligation passée à son profit le cinq septembre 1607, où il est dénommé noble ***Claude de la Grée,*** fils de Guillaume ***Doudart,*** du lieu de Nevilliac en Bretagne, habitant à présent au Thouvet, province de Dauphiné, ainsi que par son contract de mariage du seize février 1611, intitulé mariaae de noble *Claude* ***de la Grée,*** habitant à présent au Thouret fils de noble Guillaume ***Doudart*** du lieu de Nevilliac, Etc.-Il a passé un nombre coosidérable d'actes produits dans trois protocolles de Maillet, notaire, dans lesquels il a toujours pris la qualité de noble *Claude* ***de la Grée,*** ainsi que dans une obligation du trente décembre 1611 passé en Savoye où il avait séjourné quelque temps. Il paraît que pendant ce séjour il y avait fait des acquisitions qui l'engagèrent ensuite dans une contestation pour laquelle il fût obligé après avoir quitté ce pays de soutenir une instance par devant le souverain sénat de Chamherry et dans tout le cours de cettt instance, il prit les qualifications nobles, qui lui sont aussi données dans deux arrêts de cette Cour.

Toutes ces traverses qui avaient altéré sa fortune, le portèrent à prendre une charge de notaire pour soutenir la nombreuse

[1]) Registres du Conseil du Roi, E 2647. Archives Nationales, Paria, waarmede dit Extract in December 1921 is gecollationeerd en accoord bevonden.

famille qu'il avait eue de son mariage avec Aimée Bayet. Il fit le vingt neuf novembre 1649 son testament où il est qualifié notaire Royal héréditaire, châtelain de St. Vincent de Mercuze et du Thouvet, et il institua son héritière *Aimée Bayet* sa femme à la charge de restituer son hérédité à ***Urbain de la Grée,*** son fils aîné.

Celui-ci qui se trouvait aussi sans fortune fût châtelain du Thouvet et de St. Vincent de Mercuze. 11 a aussi des qualifications „noble". 11 épousa *Melchiotte Grand,* fille du Sr. Grand, et de Marie de Beaumont. Il eut de ce mariage entre autres enfants, ***Octavien Thomas de la Grée,*** qui épousa en premières noces Dlle ***Louise de Sibuet,*** fille de noble Jacques de Sibuet, seigneur de Châteauvieux, et de Dlle ***Hélène*** *Allemant Duriage.* 11 contracta un second mariage avec Dlle Marie *Chevilliac de la Rénie.* 11 fût compris dans le rolle des nobles appelés au ban et arrière-ban en 1693, avec la qualité de noble, qu'il a aussi prise dans d'autres actes, ainsi que celle d'aucien capitaine au régiment de Chablez. Il fit le 28 déuembre 1731 dans un âge fort avancé son testament par lequel il institua son héritier ***François Marc de la Grée,*** son fils, né le onze octobre 1700. Celui-ci avait d'abord été avocat et il fut pourvu de la charge de conseiller maître en la chambre des comptes de Dauphiné dont il est mort revêtu. Il fit le sept mars 1753 son testament dans lequel il déclare avoir six enfants de Dlle ***Françoise*** *Chalvet Badon* son épouse.

L'aîné d'entre eux ***Marc Octavien de la Grée*** l'un des supplians a été d'abord maître en la chambre des comptes de Dauphiné et est aujourd'hui procureur général de cette Cour. Il a épousé par contrat du vingt deux avril 1758 Dlle ***Cathérine Hélie*** dont il ***a*** six enfants, plusieurs d'entre eux sont destinés au service de Sa Majesté à l'exemple des Srs. ***Joseph*** et ***François*** *Doudart de* la ***Grée,*** leurs oncles, de leur bisayeul qui a été uapitaine au régiment de Chablez, infanterie, d'un trère de leur bisayeul admis cadet gentilhomme, mort à Casal sur la fin du dernier siècle, lieutenant dans le régiment des fusiliers, et de plusieurs oncles de ce même bisayeul, morts au service de Sa Majesté, l'un d'eux capitaine de cavalerie, tous frères d' ***Urbain,*** et fils de *Claude* de la Grée, chef de la branche des *Doudart de* Dauphiné. Les faits que les suppliants vieunent d'exposer sont fortifiés par un pacte de reconnaissance de famille et de parents passé à Rennes le cinq avril 1785 par les Srs. ***René Gabriel Annibal*** *Doudart,* seigneur des Hages, gentilhomme, pensionnaire des Etats dans l'ordre de la Noblesse, et ***Jean Baptiste*** *Doudart,* chevalier des Hages, ancien lieutenant d'lnfanterie, tous deux demeurants à Rennes, qui ont déclaré à reconnaître et de fait ont reconnu les suppliants pour leurs parens et issus du même tronc commun et ayant la même descendance et lignée laquelle remonte à ***Olivier Doudart*** qui demeurait en son manoir de Cadorée, paroisse de Guegon, Evêché de Vannes et qui fut reconnu noble lors de la réformation de 1426, la plus ancienne de la province.

Ils attestent que *Claude Doudart* qui a passé en Pauphiné au commencement du dixseptième siècle et qui a pris le nom de *la* Grée d'une des terres que leur famille possédait alors, était fils de *Guillaume Doudart,* sieur du Part et de La Grée, qui a été également père de ***Maurice Doudart*** seigneur de Lisle d'où descendent les dits Srs *Doudart,* seigneurs des Hages. Ils attestent de plus que *Claude Doudart* oublia tellement sa famille, qu'il ne leur donna point de ses nouvelles, en sorte que ses parents le croyant mort, son frère puisné se substitua à son droit d'ainesse. Cette preuve est encore fortifiée par la conservation des mêmes armes dont les deux branches ont toujours joui et jouissent encore à quelques différences près (trois hermines propres à la province dont ils étaient originaires) quoique le fonds et les pièces principales soient les mêmes et ainsi l'identité de la famille des supplians avec celle de Doudart subsistante en Brétagne est incontestable, et la noblesse de celle-ci ne l'est pas moins: elle a été maintenne par un jugement de la chambre établie pour la réformation de la Noblesse en Bretagne en date du vingt six août 1670.

Les suppliants, dont l'ancienne Noblesse est prouvée et justifiée pas les titres énoncés ci dessus ont très humblement recours à

l'authorité et à la puissance souveraine de Sa Majesté pour être maintenus dans la jouissance des avantages qui en sont l'apanage. Requeraient à ces causes les supplians qu'il plut à Sa Majesté les garder et maintenir dars la possession de leur ancienne noblesse et ordonner non seulement qu'ils continueront à en jouir et des honneurs, privilèges et prérogatives qui y son attachés, ainsi que leurs enfants et postérité nés à naître en légitime mariage tant qu'ils ne feront acte dérogeant à noblesse mais encore qu'ils seront inscrits, si fait n'a été dans le catalogue des nobles de la province de Dauphipé.

VU la dte Requête (signée) Huart du Parc, avocat des supplians et les titres et pièces justificatives, ouit le rapport Sa Majesté étant en son Conseil a ***maintenu et maintient les*** *supplians* ***dans leur ancienne noblesse.*** Veut en conséquence qu'eux et leurs descendans en ligne directe, tant de l'un que de l'autre sexe, nés et à naitre en légitime mariage soient tenus, censés et reputés pour gentilshommes en tous actes et endroits, tant en jugement que hors de jugement et qu'ils jouissent tant qu'ils ne feront aucun acte de dérogeance des mêmes honneurs, indemnités, exemptions, privileges et prérogatives que les autres gentilshommes du royaume, à l'effet de qui ils seront inscrits si fait n'a été sur le catalogue de la Noblesse de France et partout ailleurs où besoin sera. Et seront, s'il est nécessaire toutes lettres patentes expédiées sur le présent arrêt.

Fait au Conseil d'Etat du Roi Sa Majesté y étant, tenu à Versailles le vingt trois février Mil Sept cent quatrevingthuit

signé:) DE LOMÉNIE DE BRIENNE.

Genealogische aanteekeningen omtrent Goesche geslachten in de gouden eeuw,

door C. L. VAN DER BILT.

(Vervolg van XL, 24.)

Het geslacht ***van Oostee was een*** Goesch regeeringsgeslacht [11]). Het wapen staat in de Kroniek van Zeeland.

Om op de' familie ***van der Varent*** terug te komen (ook haar wapen staat in „Smallegange") mogen nog, aangezien zulks wellicht onze Zuidelijke broeders zal interesseeren, eenige aanteekeningen dienen :

Nagtgias wijdt in zijne levensberichten van Zeeuwen verschillende regels aan dit geslacht, doch noemt alleen

1) Mr. ***Richard van de Varent,*** één van de trouwste aanhangers der nieuwe religie, die o.a. ouderling, diaken en notaris te Middelburg was en in Mei 1558 door *Alva* gevonnist werd en tijdelijk uitweek.

   Hij woonde te Middelburg en schijnt omstreeks 1687 overleden te zijn.

   Als „getuige" is hij vermeld bij den doop van verschillende leden van het geslacht ***van der*** *Poest* (zie dit tijdschrift jaargang 1913 blz. 276).

2) *Isabeau* ***van der*** *Varent,* in 1693 de echtgenoot van den bekenden Mr. ***Pieter de*** *Rijcke.*

3) Jhr. ***Pieter van der*** *Varent* voornoemd.

4) *Daniel* ***van der*** *Varent,* pensionaris te Middelburg 1693.

Ik kan de volgende aanvullingen geven:

Nicolaas ***van der*** *Varent,* baljuw van Tolen 1588—1600.

Pieter van der *Varent,* ged. te Middelburg 8 Mei 1696, z. van *Daniel* voornoemd en ***Janneke Baermoeder.***

Jonkheer *Arnout* ***van de*** *Varent* krijgt de bedieninge van het rentmeesterschap van Domeyn van Eylande

[11]) *Adolf van Oostee was er* schepen in 1628, '29, Mr. *Cornelis* van *Oostee* 1648, '49, Mr. Johan tusschen 1672 en 1688, *Johanna* trouwt 14 Juni 1679 te Kloetinge (onclertr. te Goes) ***Matthias Vircellewelle*** (*Verseikwel),* schout en fiscaal van Zierikzee.

van Tholen. Eed gedaan den 2en Maart 1690 (Deel 2 blz. 62 Registers van Commissiën in Zeeland).

Mattheus ***van der Varent***, in ***1628*** burgemeester van Middelburg in Vlaanderen (archief van Middelburg te Gent, opgave van mej. ***Cornélie J. de Waal).***

Op huyden den 24 April 1619 compareerden voor mij, ***Jan Cornelis*** *Leyssius*, openbaar notaris bij den hove provinciaal, in Holland geadmitteerd, enz. de eersame *Gillis*, ***Erançois*** en ***Joris van der Varent,*** gebroeders, woonachtig te Dendermonde, als ooms van de twee kinderen, naergelaten bij wijlen *Hans* ***van der Rogghen*** ter eenre ende ***Elisabeth van der*** *Varent*, naergelaten weduwe van den voorz. *Hans* ***van der Rogge,*** woonachtig binnen dese stede, geassisteerd bij Cornelis ***de Moor,*** coopman van Vlissingen ter andere zijde.

Zij is blijkbaar hertrouwd. Immers:

Getr. 26 Mei 1619 *Lauweris* ***Hendrix*** *Schalck*, wr. van Gulick, wonende te Goes en *Lijsbeth* ***van der Varent,*** wedwe van Dendermonde, wedwe te Goes 1 April 1617.

De Staten van Zeeland verkoopen aan ***Pieter van der Varent*** te Vlissingen, oud 28 jaar, zoon van ***Josina de*** *Rijcke*, eene lijfrente van 33 pond 6 schellingen, 8 grooten Vlaamsch 's jaars den penning 8 te zijnen lijve. Op de rugzijde staat: overleden 30 Meye 1643 (Reg. lijst ***de Waard 304).***

Benoemd tot Capteynschap op de compagnie van den capiteyn *Robbert* ***Wassy (de Vassy)*** den luitenant ***Pieter van der Varent*** (Staten-Notulen 1643, blz. 85).

Getr. 9 Oct. 1668 te Goes (ondertr. te Nisse) ***Marinus Adriaenssen,*** j.m. van Goes met ***Janneken*** *Pieters* ***van de Vaerde.***

Een zekere „*Pr.* ***van de Vaarde"*** neemt 16 Maart, 1692 van moederszijde aan de voogdij over de onmondige weezen van Quirina ***Ruychavers,*** daar vader af' is Sr. ***Pieter väñ Bilt.***

26 Nov. 1651 ***Pieter van de Varent,*** vader van *Willem* ***van der*** *Varent*, verkoopt 8 gemeten land, gelegen in Vlaanderen. Deze *Willem*, zooals vroeger vermeld, de stief broer van *Josijntje* voornoemd, maakt testament voor de schepenen van Soherpenisse en draagt kennis daarvan op aan notaris ***Dignus Petri 23 Nov. 1663.***

Een ***Philips*** *van* ***der Vaerden*** komt als doopgetuige 6 Sept. 1661 voor bij den doop van Cornelis *van* ***der Velde*** (zie hiervoor) met ***Antonijntje*** *Pieters* ***van de Velde*** (bij den doop van *Joannes* ***van de Velde 10*** Juni 1660 genoemd ***Antonijntje*** *Bouchillon*).

Ten slotte nog dit. Er bleek mij een familieverwantschap bestaan te hebben tusschen de families ***Ruychaver*** (mijne vraag in de Ned. Leeuw XXXIV, kol. 31 is nog steeds onbeantwoord gebleven, zelf vond ik intusschen, dat hij in Vlissingen woonde en te Oudenbosch moet geboren zijn, zie hiervoor op ***van der Varent)*** en families *Chrijson* (ook wel *Grison* en ***de*** *Grison* genoemd) en ***Crauwelaer.***

Immers op 16 April 1666 heeft ***Jan*** *Prs. Ruychaver* staat overgebracht van goederen van zijn dochter, *Crijna* ***Janss,*** geprocreerd bij sijn overleden huisvrouw ***Josynken van*** *Varent* .... ten overstaan van ***Anthony Chryson*** [12]) en *Pr.* van ***Varent*** (zie hiervoor).

[12]) ***Zijn*** dochter *Antoinette* sterft 6 Aug. 1652 te Goee en uit haar grafsohrift *(Bloys* ***aan*** *Treslong* ***Prins.*** Geneal. en Herald. gedenkw. kerken Zeeland. blz. 63) blijkt, dat ***Anthony*** *Chryson (Grusson)* brouwer in „de Gans" was.

Doopboek Goes 23 Januari 1654, ged. ***Quirijntje,*** kind van ***Jan*** *Pietersz.* ***Ruyghaver*** en *Josijntje Pieters*; get. ***Jan Crauwelaer*** en *Quirijntje Jans.*

Ned. Leeuw 1888 blz. 86. Uit Axel's trouw- en doop boeken: 20 Jan. 1641 getr. Goeree Mr. ***Paulus*** *Crauwelaer,* commies te Neuzen en Axel met *Geertruida* ***de Leu, j.*** d. van Axel (dochter van ***Jan,*** baljuw van Goedereede en ***Cornelia Wieland).*** Uit dit huwelijk o. a.

Ged. 21 Dec. 1642 ***Johan*** (vermoedelijk de in de Kroniek van Zeeland genoemde burgemeester van Neuzen). Get. ***Josina Crauwelaer,*** vrouw van *Robbert* ***Qrysson (de*** *Grison* ? zie Nagtglas).

Weeskamernotulen 7 January 1647:

Heeft ***Pieter*** van ***de Varent,*** als getrout hebbende ***Neelke Egberts,*** wedwe wijlen ***Samuel*** *Mispelblom*, gerekent van de goederen deszelfs ***Mispelblom's*** weesen aencomende anno 1628 tot 1646 beiden incluys ten overstaan van *Pr.* ***Anthonissen, nu*** meerderjarig en ***Jan*** *Crouwelaer*, als getrout hebbende ***Janneken*** *Anthonisz* ***(Egberts, Hebberechts).***

Deze laatste was 1663 overl. Immers:

27 January 1663. Hebben ***Jan Caulier*** (*Cauwelier*) en ***Pieter*** *Anthonys* ***Ebberechts,*** oom, respectieve gedaan den eed als voogden over de weese van wijlen (*J*)***Anneke Anthoniss.***

Ik meen uit het bovenstaande te mogen afleiden, dat deze familieverwantschap hierin bestond, dat ***Jan Crauwelaer,*** die als getuige bij ***Quirina Ruychaver's*** doop voorkomt, een zwager van haar grootmoeder ***van der*** *Varent*, geb. (*H*) ***Ebberechts*** was en ***Anthony*** *Grison* diens neef.

4e het geslacht Schade(e).

Getrouwd te Kapelle (bij Goes) 19 Mei 1692.

Pieter ***van der Bilt,*** wedr. van ***Crina Ruychaver*** met ***Catharina*** *Schadee*, ***j.*** d. van 's Hertogenbosch, beyde wonende tot Goes.

Dit huwelijk was derhalve niet te Goes gesloten en ik heb langen tijd niet geweten hoe dit te vinden, totdat mij bleek dat de bruid na verwant moest zijn aan een Ds. ***van*** *Strijen*, die destijds te Kapelle stond.

In het notarieel archief van Goes vond ik nl. het volgende: „d'eerbare ***Catharina Mast,*** huysvrouwe van Sr. ***Marinus van*** *Strijen*, wonende binnen dese stad, heeft vroeger testament gemaakt op 9 September 1687, gepasseert voor notaris ***Johannes*** *Streype* en sekere getuigen binnen de stad Middelburg, legateert aan de stadsarmen in Goes en Vlissingen, verder aan haar mans vóórdochter, jufvr. ***Johanna van*** *Strijen*, getr. met de hr. predicant *1 homas* ***Hoogh*** [13]), en aan ***Catharina Bouquet,*** dogter van jufvr. ***Margareta Mast*** — idem aan ***Catharina Zeewijse,*** dogter van jufvr. ***Appolonia Bouquet*** £ 50 en aan jufvr. ***Maria Mazuers,*** dogter van Hr. ***Pieter Masuer*** [14]) mede £ 60, alsmede aan ***Catharina*** en Sura *Schade* of de langstlevende van beide 200 car. gulden".

Marinus van Strijen was koopman te Goes.

Johanna van *Strijen* voornoemd had (zie hierna) een

[13]) Zie over deze en diens familie *Nagtglas* II blz. 410.

[14]) ***Pieter*** *Masuer*, uit een oud Goesch regeeringsgeslacht, was o.a. blijkens eene notarieele aote van 1688 licentmeester en schepen te Goes.

broer ***Jacobus,*** die predikant te Kapelle was van 1688—1693 (hoe Nagtglas dien met eene familie ***van Strien*** in verband brengt, is mij een raadsel gebleven) en wiens vertaling van het werk van ***J. Owen*** „Genade en plicht van geestelijk gezind te zijn", door diens neef ds. ***Marinus Hoog*** werd afgewerkt [15]).

Den doopdatum van bovengenoemde Catharina ***Schade*** dank ik aan de welwillende hulp van ons medelid ***Jhr. Mr. A. F. O. van Sasse van IJselt,*** die in de doopregisters van de voormalige Ned. Herv. Groote of St. Janskerk te 's-Hertogenbosch het volgende vond aangeteekend.

Ged. 14 April 1651.

Catelijn d' ouders Cornelis ***Schade*** ende ***Cornelia Schade.*** Getuygen Joncker ***Jacob*** van *Mechgelen* ende ***Mayke van Rijnshaggen.***

Waarschijnlijk behoorde zij tot hetzelfde geslacht als de ***Schade van Westrum's,*** waarvan trouwens ook de familie *Schadee* verklaart af te stammen.

Dat ***Johanna van Strijen*** voornoemd een zuster was van den predikant ***Jacobus van Strijen*** vond ik uit het weeskamerarchief 16 Nov. 1690.

„.... en eindelijk aan haar voorz. mans twee kinderen, de hr. predikant ***Jacobus van Strijen*** en juffr. ***Johanna van Strijen,*** benoemt tot executeurs Sr. ***Philippus Boucket,*** en Sr. ***Johannes van Hove,*** getrouwd met ***Cornelia Boucket,*** beide wonende binnen de stad Vlissingen.

5e het geslacht Craye (Craeye, Kraay).

Getrouwd te Goes 22 Maart 1679 ***Willem Zijwertse van der Bilt j.*** m. van Goes met ***Levina*** Craye, j. d. van Oost-Souburg.

Ged. 27 Februari 1661 te Oost-Souburg Levina, d. van Mr. ***Jacob Craye*** en *Neeltje Anthonijs.* (Dezen waren te Goes getrouwd 21 April 1660).

Tot dit geslacht behoorden, zoo goed als zeker of zeker de volgende personen:

Cornelis Engelssen Craye, secretaris van Bruinisse, geeft 30 Oct. 1627 een extract uit een kaveling tusschen de erfgenamen van den Heer *Pauwels* ***van Hertsbeke,*** heer van Bruinisse, gepasseerd 29 April 1611 voor schepenen aldaar.

(Reg.lijst C. de ***Waart*** no. ***363. 364).***

Cornelis *Jacobss* ***Craeye*** van Wolf aertsdijk, weduwnaar van jufvr. ***Rachel*** *Grenu,* ruyter onder den ritmeester ***Beringhen,*** trouwt 8 April 1614 te Goes *Martijntjen Gruwaerts,* j d. van Goes (oudste trouwboek Goes).

Van dezen Cornelis ***Craye,*** die later kapitein werd en 28 Mei 1646 te Goes werd begraven, terwijl een jufvrouw ***Craeye,*** zijn echtgenoote of zuster, er 4 April van hetzelfde jaar werd begraven, vond ik nog het volgende (begrafenisboeken Goes):

Acte 3 Juli 1637:

Cornelis Craeye en juffr. ***Martina Qruiwarts,*** sijn huisvrouw, wonende te Goes, ziekelijk te bedde liggende, vermaakt aan haar man als universeel erfgenaam, mits een bepaald legaat wordt uitgekeerd aan haar zuster ***Maria Qruiwarts,*** weduwe van den heer superintendant ***van der Eycken,*** terwijl daarin tevens sprake is van haar broeder *Ferdinandus Gruiwaerts* [16]) (notaris Synoutskerke).

[15]) Zie over dezen predikant Nagtglas 11 blz. 723.

[16]) Zie over dit geslacht hiervoor onder ***„Ratel, Gruiwart, Feith"***

Deze *„van der Eycken"* moet geweest zijn *Gillis* ***van der Eycke*** j.m. van Vossemeer, stadhouder van Z. Beveland, wonende te Bieselinge, ondertr. 10 Maart, getr. 29 April 1618 te Goes (oudste trouwboek Goes) met *Maria* ***Gruiwnrt.***

Pieter Adriaansz. *Cramer,* procuratie hebbende van *Martina Gruiwarts,* huysvrouw van capt. ***Craye,*** cedeert aan ***Maria van Sunder*** een paybrief (Deel 1 Register, contracten, verluyden enz. 1619-1631 Rijksarchief Middelburg).

Cornelis Kraye is doopgetuige 17 Jan. 1642 bij 't kind van ***Isaac Leys.***

Mayke ***Craye*** werd begraven 12 Sept. 1626 te Goes.

't Kind van *Ingel Willemsz.* ***Craye*** begraven 4 July 1663 te Goes.

Pieter *Craye* begraven 14 Aug. 1702 te Goes.

Vrouw van ***Aernout*** Craye begraven 22 Mei 1706 te Goes.

Jacob Pielersz Craye begraven Febr. 1707 te Goes.

Anthony *Craye* begraven Mei 1706 te Goes.

Genoemde ***Pieter Craye was*** getuige bij not. ***Cornelis Copsse,*** als burger van Goes 3 Sept. 1666.

Genoemde *Ingel Willemsz.* ***Craye*** en de eerbare *Maeycken* ***Anthonys,*** wettig man en vrouw, testeeren 3 Juni 1660 voor notaris ***Marinus Ossewaarde*** te Goes.

Hij hertrouwt te Kloetinge 13 Dec. 1678 met *Neeltje* ***van Bolbergen (Boerberge?*** zie onder ***Hoogkamer)*** wdwe van Goes (blijkens eene not. acte 23 Nov. 1678, dochter van ***Isaac*** en wdwe ***Jacob Ingelse Passer).***

Hij was blijkens eene minute van obligatie ten laste van dhr. advocaat *Mr. Gerard* ***Borsselaar*** „ten profijte van ***Mr. Jacob Craye"*** d.d. 2 Mey 1685, een ***broeder*** van dezen (not. *Corn. Lopsse*).

Beiden waren blijkbaar zoons van :

Willem ***Aerntse Kraeye,*** wr van Goes (die aldaar echter niet in de doopboeken voorkomt), trouwt 16 April 1659 te Goes ***Grietje Jans van Grevelingen,*** wdwe van ***Maerten Matthijsen.***

Immers dezelfde ***Willem*** *Aerntse* ***Kraeye*** is getuige bij den doop te Oost-Souburg van Levina ***Craeye,*** de echtgenoote van ***Willem Zywertsz van der Bilt.***

Ingel ***Craye,*** ook ***Engel Craye*** genoemd (getr. te Goes 26 April 1667) en Mayke ***Anthonijs,*** zoo even genoemd, hadden de volgende, te Goes gedoopte kinderen:

1) ***Anthony Kraye,*** ged. 23 Nov. 1664. Get. ***Willem Hieronymusz*** [17]), ***Aernout Craye, Neeltje Anthonijs en Lijsbeth Berrier.***

   Hij was (stadsnotulen 1702-1709 blz. 42) commissaris van de veeren op Amsterdam, Rotterdam, Gouda en Haarlem.

2) ***Willem Craye,*** ged. 10 April 1668,
   getuigen ***Cornelis*** en ***Jacob Craye*** en ***Maycken Tats.***

3) Cornelis Craye, ged. 24 Oct. 1671,
   getuigen ***Pieter Craye*** en ***Adriana de Visser*** [17]) en *Cathelijne* ***Cornelis.***

Een andere *Ingel* ***Craye,*** waarschijnlijk een zoon van ***Cornelis*** *Ingels* voornoemd, trouwt in Bruinisse en is er

[17]) De namen ***Hieronymusz en de Visser*** duiden op waarschijnlijke verwantschap met kapitein Cornelis ***Jacobs Croye,*** wiens schoonvader en zwager ***Hieronymus Gruiwart*** heetten, terwijl in eene verdeeling voor Notaris ***Coster*** te Goes van ***19 Nov.*** 1659 o.a. sprake is van ***Huybrecht Hieronymusz Viseer en Cornelis Hieronimusz*** bij eene scheiding van goederen op instagnatie van Mr ***Hieronymus Gruiwart.***

blijkens onderstaande gegevens, ontleend aan het doopboek te Bruinisse, baljuw en dijkgraaf geweest.

Ged. 3 Oct. 1677 } *Hendrik*, z. van *Engelinus Kraey* en
6 Dec. 1678 } *Adriana Kneuse.*
23 Sept. 1680 *Susanna,* dr. van *Engel Craey* en *Adriana Kneuse.*
23 Febr. 1683 } *Jacobus*, z. van den Heer Bailjuw
4 Mrt 1685 } *Engelinus Kraeye* en *Adriana Kneuse.*
19 Febr. 1687 *Adriana,* d. van idem.
7 Jan. 1696 *Adriana,* d. van *Jan de Graeff* en *Janna Cray*, get. *Engelinus Cray*, Baljuw en dijkgraeff van Bruinisse en *Janna de Graeff.*

Deze *Jannaof Johanna Craeye* is, blijkens den doop van diverse kinderen, later hertrouwd met *Cornelis Sechvelt.*

Susanna Craye, hiervoor genoemd, is blijkens ditzelfde doopboek, waarheen voor nadere gegevens zij verwezen, getrouwd met *Dingeman in den Boogert,* Secretaris van Bruinisse.

Bij den doop van hun zoon *Willem,* 10 Oct. 1705, verschijnt *Cornelis Craye* (zie hiervoor), waarschijnlijk een broeder van *Engel Craye,* weder als getuige. Deze laatste wordt dan weder baljuw genoemd; bij den doop van zijn kleinzoon *Engelinus*, 12 Oct. 1704, zoon van *Hendrikus Cray,* voornoemd en *Janna in den Boogaert,* is sprake van den oud-baljuw *Engel Craye.*

Van dezen *Engel Craye* vond ik *nog* in de statennotulen van Zeeland (het jaar vergat ik helaas te noteeren):

„Gehoord het rapport der Heeren van Zierikzee op de requeste van *Engel Craye* met sijn huysvrouw *Adriana Kneuse* en *Mattheus Oyé* (Goesche regeeringsfamilie, zie hierna) in houwelijck hebbende *Cornelia Borrendamme,* zoo om zich zelven ende als oom en voogt van de naergelaten weesen van *Anneken Borrendamme en N. Loncke,* gementioneerd in de notulen van 15 Nov. 1678, fideicommis geconsenteerd.

In het doopboek te Goes vond ik nog:

Ged. 20 Januari 1668 } *Levina,* kind van *Pieter* Craye en
„ 20 April 1670 } *Adriana* Claesd.

Ik vermoed dat deze een broer van Mr. *Jacob Craye* en *Ingel* Craye was, evenals een zekere *Aernout Craye,* die voorkomt in de notulen van de Goesche weeskamer:

7 Mei 1707 heeft *Arnout* Kraaye, grootvader van 's moeders zijde, aangenomen de voogdije van de minderjarige kinderen van Levina *Kraaye,* met name *Arnout,* omtrent 9 jaar oud, en *Gijsbrecht,* oud één jaar; daar vader van is *François Pylo* .... enz.

Deze *Arnout Craye* schijnt kort daarna overleden te zijn, althans in zijn plaats wordt *Jan Aarnoutsz Craye* tot voogd benoemd.

16 Oct. 1709. Ter weeskamer gecompareerd *François Pilo,* vader van en voogd over zijne minderjarige kinderen, verwekt bij *Levina* Craaye en *Jan Aarnoutsz Craaye,* oom ende mede voogd over voorn. wesen, mitsgaders Sr. *Willem van der Bilt,* als procuratie hebbende van *Willem Craye,* mede der weesen oom, woonagtig tot Amsterdam.

Saterdag 15 July 1713. Is ter weeskamer gecompareerd *Joos Kraye,* geassisteerd met zijn vader *Anthony Kraay,* sijnde de eerste van competenten ouderdom en op goed rapport van zijn vader ontslagen.

20 Aug. 1719. *Joos Kraye* heeft bij zekere missive, geteekend te Amsterdam 18 Aug. 1719. ... aangenome de voogdije over deszelfs broeder van halven bedde *Engel Kraye,* oud omtrent 4 jaren, naergelaten soon van *Anthony Kraye,* intestatus overleden, daar moeder af is *Francijntje Soetebier,* enz.

Eene mededeeling van ons medelid *J. P. de Man* [18]) bracht mij voorts in kennis met *Abraham Kraay* of *Craye,* die 30 Oct. 1696 te Oost-Souburg (deze plaats schijnt om onbekende redenen een zekere aantrekkingskracht op dit geslacht uitgeoefend te hebben) huwde, als „oud-burgemeester tot Sluys in Vlaanderen" en weduwnaar van juffr. *Anna St. Arragon*, met juffr. *Maria van Pradellus*, wed^we^ van den Hr. Nic. *Heyndricks.*

Hij was gedoopt te Retranchement op 30 April 1661 als zoon van *Thomas Craye* en *Cathelynken Craye.* [19])

Catalijnke Craeye heette *Vool* (dit blijkt uit de doopopgaven van zijn zusters *Sara* en *Catalynke* op resp. 6 Dec. 1648 en 26 April 1.654).

Hij huwde 26 July 1673 te Sluis *Anna St. Arragon* bovengenoemd, wed^we^ van *Abraham Sandra,* werd begraven te Sluis in de St. Janskerk (Ned. Familieblad 1886 blz. 244) en bekleedde in Sluis de volgende ambten:

Schepen 1675, '83, '86, '86, '96, burgemeester van den courpse 1681, '84, burgemeester van schepenen 1682, '85, '96, schepen van het college van „'t Vrije" 1693-1700.

Daarenboven was hij ontvanger van de gemeene middelen in Sluis o.a. in 1704.

Deze laatste bijzonderheid dank ik aan ons medelid *Muschart,* die (portef. 654 van het Rijksarchief te 's Gravenhage van de Missiven van den Raad van State) op een stuk gedateerd 24 Dec. 1704 zijn lakafdruk vond, zijnde een keper vergezeld van 3 gekroonde kraaien.

Dit is hetzelfde wapen, dat het „Armorial Général" vermeldt op den naam „*Cray*" en dat gevoerd werd door *Joost Jans Craye,* die te Haarlem in de regeering zat.

Hij was daar Raad 1681, '83, '84, '89, '90, '94., Schepen 1689, '94, '95, Burgemeester 1699, Schout 1709, '10, '11, '12 en '13, Gecommitteerde ter Admiraliteit te A'dam 1701, '06, '08, huwde 1679 *Anna Turck*, d. van *Willem* en *Catharine le Febure,* geb. 1658 en werd te Haarlem begraven 26 Nov. 1713.

Inderdaad schijnen zij dan ook na aan elkander verwant te zijn geweest, hetgeen ik zeer toevallig ontdekte in archiefstukken van de Goesche weeskamer, verzameld in een omslag; betrekking hebbende op de jaren 1671-1674.

Daarin komt toch voor een staat „houdende rekeninghe enz. 't welk is doende 7 Juli 1674 *Sebastiaan Hoogkamer* van soodanigen ontvang ende administratie, als hij gehad heeft van de goederen, bevonden ten sterfhuyse van sijne suster *Joanna Hoogkamer,* huysvrou van Sr. *Joan Craeye,* overleden tot Haerlem op den 29 April 1673.

Hieruit blijkt, dat erfgenamen waren *Sebastiaan Hoogkamer* voornoemd, de drie kinderen van zijn broeder *Joan Hoogkamer,* met name *Esther, Maria* en *Wilhelm Hoogkamer* (zie later onder „*Hoogkamer*") en rendant's zuster juffr. *Pluckhooy* [20]) (zie onder *Hoogkamer).*

Tevens is daarin sprake van een accoord volgens hetwelk de zoon. van *Joan Craye* voornoemd, *Thomas* Craeye (begr. Haarlem 17 Juli 1703), eene bepaalde

[18]) Nederl. Leeuw 1917 kol. 85.
[19]) Nederl. Leeuw 1919 kol. 61.
[20]) Deze was Maria Hoogkamer, die eerst in 1647 te Goes trouwde met Ds. *Gillis Happart en* later met rentmeester *Cornelis Pluckhooy.* Zie over het geslacht *Happart*: *Nagtglas* 11 blz. 576.

som kreeg en een legaat aan *Willem* **Hoogkamer** „des rendants soon" zoo even genoemd.

Jan Craeye was dus vermoedelijk een oom van *Abra*kam Craeye, den burgemeester van Sluys en een broer van Ds. ***Thomas Craeye,*** predikant te Retranchement in 1646.

Tevens was hij de vader van ***Joost Craeye,*** voornoemd, burgemeester te Haarlem, en wel uit zijn ***eerste*** huwelijk (met **Catharina Ze** *Neveu*).

Als weduwnaar is ***Jan Craeye*** 17 April 1665 hertrouwd met „ ***Johanna Hoogkamer*** voornoemd, weduwe van ***Nicolaas Loenius."***

Deze moet, blijkens het Goesche Not. archief, geweest zijn een zoon van „Mr ***Johan Loenius,*** in sijn leven Raad in den Hove Provinciaal van Holland". (Zie verder onder „*Hoogkamer"*).

Ten slotte eenige losse aanteekeningen uit de trouwregisters te Goes, betreffende dit geslacht, dat volgens den Heer ***van Epen,*** waarschijnlijk uit Vlaanderen stamt, en zooals zoovele Vlaamsche geslachten om geloofsredenen in het begin der 17de eeuw naar Zeeland schijnt te zijn uitgeweken.

Getrouwd 3 Mey 1646 ***Jacob Maryniss*** *Kraye* Wr. en *Mayke Simons*, wdwe van *Arent* ***Stoop;***

10 Octr. 1663 ***Pieter*** *Craye* (zie hiervoor) j. m. van Goes met *Adriaantje Claes* jd. van Goes;

14 Dec. 1687 ***Anthony Kraaye*** (waarschijnlijk de vroeger genoemde) en Sara *Denderly*.

1 April 1705 ***Anthony*** *Cray* en *Francijntje* ***Soetebier;***

16 Sept. 1707 ***Nicolaas Kraaye*** en ***Jacoba Ratel*** (zie voor geslacht ***Ratel*** onder „*Noordhoeve*"). Zij was eene kleindochter en peetekind van *Jacomijntje Zijwerts* ***van der Bilt.***

Of de volgende personen, die denzelfden naam droegen, al of niet tot de in Zeeland gewoond hebbende familie hebben behoord, heb ik niet na kunnen gaan. Volledigheidshalve verwijs ik naar:

1. ***Catharina*** *Cray*, huisvrouw van ***Maurice de*** *Viri*, bailluw ende schout van Hazerswoude (Ned. Leeuw 1913, blz. 166) en
2. *Jacques Craey*, voor wien als getuige ***Cornelis van*** *Warmont* optreedt bij den doop van *Daniel* ***van*** *Alphen*, ged. te Leiden 14 April 1623.

6e. Het geslacht Hoog kamer.

Getr. te Goes 12 April 1684 ***Zijwert van der Bilt*** en ***Catharina Hoogkamer.***

Ged. te Goes 10 Maart 1662 ***Catharina Hoogkamer,*** d. van *Sebastiaan* ***en*** *Jacomijntje* ***van*** *Meurs.*

Get. ***Jacobus Boerbergh,*** candidatus S. Theologiae, *Cornelia* en ***Johanna Hoogkamers.***

Deze ***Sebastiaan Hoogkamer*** was notaris te Goes, evenals zijn latere schoonzoon *Zijwert* **van der** ***Bilt,*** die aanvankelijk (1679) klerk bij den notaris Corn. ***Loppse*** (gehuwd met eene *Mispelblom*) ***was*** en einde 1681 tot notaris is benoemd.

Indertijd heeft Jhr. *G.* ***Sandberg*** eene vraag gesteld in dit maandblad betreffende het wapen eener familie ***Hoogkamer*** en is daarop geantwoord, dat slechts één wapen *Hoogkamer* bekend was n.l. van het bekende Noord-Bollandsche regeeringsgeslacht, dat in de regeering van Amsterdam en als ik mij niet bedrieg, Hoorn en Alkmaar zat. [21])

Het Goesche geslacht van dien naam is aldaar nagenoeg 150 jaar gevestigd geweest, was herhaaldelijk aan regeeringsgeslachten geparenteerd en schijnt in het begin der 18de eeuw naar elders vertrokken te zijn.

Een wapen, noch eene familieverwantschap met den te Amsterdam geboren ds. ***Jacobus Hoogkamer,*** wiens dochter *Geertruida* door Jhr. ***Sandberg*** wordt genoemd, ben ik tegengekomen, maar de talrijke aanteekeningen, die ik van dit geslacht, dat o.a. vier notarissen aan Goes leverde, maakte, hebben mij in staat gesteld in groote trekken de volgende, zij het dan onvolkomen en ongeregelde geslachtslijst op te maken.

De naam wordt het eerst aangetroffen in 1589.

Toen stierven *Jan* ***Cornelissen Hoogkameren*** zijne vrouw. Hij had een zuster:

Cathelijne Cornelisd. ***Hoogkamer,*** die als j.d. van Oudekenskerke (Hoedekenskerke) trouwt met ***Dignus*** *Cornelisz Masure* [22]) ***9*** Febr. 1594, en een broer :

Marinus *Cornelisz.* ***Hoogcamer*** j.g. van Vinnynghe, tr. *Tanneken* ***Adriaens*** 6 Juni 1593. Hij overleed vóór 1632 en was staten-deurwaarder (acte not. ***Bornelaer 23*** Dec. 1634). Zie voor zijne kinderen onder 1 A.

Tegelijkertijd leefde een dijkgraaf *Sebastiaan* ***Hoogkamer,*** die ouderman (kiezer) te Goes was 1591-1592 en 1595—1596, begraven werd te Goes 5 Januari 1618 en later volgt 1 B.

LA. *Marinus Cornelisz.* ***Hoogcamer*** voornoemd en *Tanneken Adriaans* (begr. 26 Mei 1635 te Goes) hadden de volgende kinderen :

1. ***Mayken Hoogkamer,*** tr. 14 Nov. 1615 ***Jan de*** *Vrient* j.g. van Leiden.
2. ***Pieternella Marinusse Hoogkamer,*** tr. als j.d. van Goes 24 Sept. 1629 ***Everard van*** *Hacke* j.g. van Rotterdam. (Mr. ***Jan van Hacke,*** vader van den bruidegom en ***Tanneken Eoogcamer,*** moeder van de bruid consenteeren).
3. *Jacquemijntje* ***Hoogcamer,*** tr. 24 Febr. 1629 ***Cornelis Pietersen*** j.g. van Arnemuyden [23]). ***Pieter Bartholomeus,*** swager en voogt van br. g. en ***Tanneken Hoogcamer,*** moeder van bruid, consenteert.
4. ***Anna Hoogcamer,*** tr. als j.d. van Goes 10 Maart 1632 ***Jacob van Emden,*** soldaat onder capt. *Cromare.* Zij hertr. 30 Juli 1642 ***Gillis*** *Pieters.*

6. *Cornelis* ***Hoogcamer,*** apotheker te Goes, trouwt 1621 met attestatie in Oude Tonge, ***Tanneken*** *Jochems* van Goes, en is overl. 6 Maart 1627, nalatende eene dochter ***Maria,*** ged. 15 Juli 1622. Zij hertrouwt *Ingel Jacobs* (*Craye?*) en is vóór 1630 overl. Hij (*Ingel Jacobs*)

---

[21]) **Volgens** *Elias'* „de Vroedschap van Amsterdam', was ***Jacob Pietersz*** Hoogkamer (geb. 1578 als zoon van ***Piet.r Hendriksz*** alias Pieter ***Heynem en Ida Hendriksd Cort) van*** 1613-1638 Raad te Amsterdam, werd toen failliet verklaard en werd conoierge van de Voetboogdoelen.

Hendrik Hoogkamer, Equipagemeester was een broer van hem.

Adriaan ***Pietersz Hoogkamer was*** reeder te Amsterdam, daarna Schepen van Hoorn (1629).

Of de naam Hooakamer een bepaald begrip aanduidde weet ik niet, het viel mij alleen-op, dat in Goes in de 17de eeuw een oliemolen „de hoogkamer" bestond.

[22]) Uit een bekend Goesch regeeringsgeslacht.

[23]) Beiden staan o.a. als getuigen bij den doop van ***Sibrant,*** kind van ***Pieter Sijbrants, 2*** Dec. 1634.

Deze ***Pieter Sibrants was*** waarschijnlijk (vond dit intuseohen nog niet bevestigd) geparenteerd aan ***Sijbrecht (Sibrant) Jans van der Bilt.***

hertrouwt 16 Dec. 1630 met ***Janneken Oostdyck*** d. van den schepen ***Nicolaas Jansz.*** voornoemd.

6. ***Adriaantje,*** ged. 10 Nov. 1619.

LB. ***Sebastiaan (Bastiaan) Jansz. Hoogkamer,*** voornoemd, had hoogstwaarschijnlijk de volgende kinderen:

a. Willem Hoogkamer, geb. omtrent 1586 (in not. acte, notaris Sywoutskerke van 9 Oct. 1636 omtrent 50 j.), begr. Goes 12 Juli 1662, pachter van 't gemaal en procureur (1640) en majoor (1643), trouwt te Goes 26 Sept. 1614, als weduwnaar, *Neelke* ***Hendriks Nissepat,*** tusschen Juni en Augs 1619 ***Ester*** *Carnap*, j.d. van Bieselinge, begr. Goes 1637, en te Goes 1643 jonkvr. ***Barbara*** *Jansd.*, wedwe van ***Macharis Jansen den Ouden.*** Zijne kinderen volgen onder **II.**

b. Dyngetien Hoogkamer, trouwt 11 April 1603 ***Hendrik Adriaenssen Nissepat,*** wedr van Hoedekenskerke (overleden 4 Mei 1613). „Den 8 Nov. 1614 compareert ter weeskamer dezer stede ***Sebastiaan Hoochkamer,*** uytte name van ***Digna Hoochkamer*** zijn dochter, wedwe van *Heijndrick* ***Adriaansz Nissepat*** [24]) ***S.*** M. ende heeft in presentie van ***Cornelis Caarman*** (zie over dit geslacht onder *van* ***der*** *Varent,* ***van de Velde)*** behoudoom van de kinderen van *Geerte* ***Cornelis,*** item ***Adriaan*** *Hendriks* ***Nissepat,*** *Bouwen Anthenius* ***(Ossewanrde*** [25]) zie hierna), getrout met *Geertje* ***Heyndricks (Nissepat), Willem Hoochkamer,*** getrout met *Neelke* ***Heyndricks (Nissepat),*** mitsgaders Cornelis ***Soetwater*** ende ***Willem*** *Mertsz Drijwegen* burgemrs ende *Cornelis Anthonis* ***(Ossewaarde),*** weesmeester [26]), geexibeert den Staat ***van*** al de goederen bij denselven ***Heyndrick Nissepat*** met ter doot ontruymt enz. (weeskamer notulen).

„Naergelaten goederen van ***Heyndrick Adriaansz.*** *Nissepat*, overleden 4 Mei 1613 (Extracten plichten en andere schepenacten. Rijksarchief Middelburg blz. 343).

Schepenacte 2 Aug. 1637. *Geerke, Willems* ***Hoochkamer*** dochter, legateert aan haar moeie *Geertje* ***Heyndricks,*** huysvrouw van *Boudewijn* Anthonusse ***Ossewaarde.***

c. Jan Hoogkamer, procureur en pachter van het gemaal te Goes, trouwt aldaar 12 Augs. 1607 ***Mayken*** *Guillaems*, weduwe *Pieters* ***de Wind,*** en overleed er 3 Januari 1618. (De volgorde is niet naar den ouderdom genomen, want ***Willem*** en ***Jan*** moeten de jongste zoons zijn geweest. Volgens de weeskamernotulen toch rekent ***Sebastiaan Hoogkamer 3*** Mei 1603 van de goederen aancomende sijne kinderen ***Jan*** ende ***Willem Hoogcamer*** over de jaren 1597-1602).

d. ***Sebastiaan Hoogkamer,*** trouwt vóór 1623 ***Tanneke Quirijns.***

II. ***Willem*** *Bastiaans Hoogkamer* voornoemd had in ieder geval de volgende kinderen (zooveel mogelijk chronol. gerangschikt):

1. ***Sebastiaan Aoogkamer,*** deurwaarder 1643, notaris 1646-1678, ged. te Goes 4 Jan. 1623, overl. te Goes vermoedelijk 1682, is vermoedelijk de ***Bastiaan Hoogkamer,*** die 12 Augs 1642 trouwt ***Sara*** *Happart.*

[24]) Deze gaf aan de sohutters confrérie de Kolveniers in 1595 als deken van „de Castanjebloem", met Cornelis ***Adriaanse Smallegange,*** een zilveren molen met een glas daarop (Piccard. Bijz. Goes blz. 182).

[25]) Een zeer bekend Goesch regeeringsgeslaoht, zie o.a. ***Nagtglas'*** „Levensberichten van Zeeuwen".

[26]) Deze komt als schepen voor (Ned. Leeuw 1914 blz. 152 en 197) 1616, '16, '18, '20.

2. ***Janneke Hoogkamer,*** ged. ***30*** Maart 1626.
3. *Geerke* ***Hoogkamer.***
4. ***Maria Hoogkamer,*** trouwt 22 Dec. 1647 Ds. *Gilbertus* ***Happart*** [27]), ***z.*** van Ds. ***Abraham*** *Happart.* Deze vertrok met haar naar Indië en Formosa. Zij hertrouwt volgens *Nagtglas* met den kapitein *Hans Pieter Tschifly* ***en*** wel in Mei 1664 en schijnt ten 3de male getrouwd te zijn met ***Cornelis Pluckoy,*** rentmeester.
6. *Willemijntje* ***Hoogkamer,*** ged. ***7*** Juli 1627 te Goes.
6. ***Johannes Hoogkamer,*** ged. 15 Nov. 1629 te Goes, wiens kinderen volgen onder **III.**
7. ***Johanna Hoogkamer,*** ged. ***23*** Juni 1632, trouwt 1e te Goes vóór 1662 met ***Nicolaas*** *Loenius*, zoon van Mr. *Johan* ***Loenius,*** Raadsheer in den Hove provinciaal van Holland (zij heeft later een proces over de nalatenschap van haar man); 2e te Goes 17 Jan. 1666 met *Jan* ***Craye*** voornoemd, koopman te Haarlem (zie geslacht ***Craye).***
8. *Mattheus* ***Hoogkamer, ged. 14*** Maart 1635 te Goes.

Sebastiaan Willems Hoogkamer, voornoemd, was dus de notaris te Goes van 1646-1678. Ik leid dit af uit het feit, dat in het jaar, waarin de notaris-protocollen van ***Sebastiaan*** eindigen, in zijn plaats de voogdijschap van de kinderen van ***Willem Hoogkamer*** (blijkbaar de notaris, wiens protocollen eindigen 1677, hij was notaris van 1663 tot 1677), waarmede hij werd belast 6 Nov. 1677, wordt overgedragen aan zijn zoon ***Adriaan Hoogkamer.*** Deze was notaris en procureurvan 1672 tot 1680 en is toen blijkbaar overleden. In ieder geval neemt *Henricus* ***Hoogkamer*** (notaris en procureur te Goes van 1678 tot 1716) 28 November 1682 de voogdijschap over van zijn ***broer Adriaan.*** Dit is ***zeker, Hendrik was*** een zoon van *Sebasitaan* ***Hoogkamer*** en ***Jacobmina van*** *Meurs*, ***d.*** van *Hendrik.*

Dit huwelijk was voltrokken te Goes 7 Juli 1666, en uit dit huwelijk was ***Hendrik de oudste zoon*** ; als getuige bij zijn doop op 21 Mei 1666 stond o.a. ***Benjamin van de*** *Steene*, raad en rentmeester der heerlijkheid Cloetinge en aldaar begraven, die betrokken was bij de onlusten te Goes in 1667, waarbij zijn huis werd geplunderd [28]).

(Wordt vervolgd).

Bijbelschutbladen met familieaanteekeningen in het Rotterdamsche archief.

(Tack-Mesdach, Van Elsbroek-Vos, Schaap-Damen, Sijlmans-Boeser),

medegedeeld door Dr. E. Wiersum.

De belangrijkste van deze groep bijbelschutbladen zijn ongetwijfeld die, welke de heer R. J. Koopmeiners te Rotterdam in 1917 aan het gemeentelijk archief schonk. Ze bestaan uit een katern van 8 bladzijden kwarto en bevatten eigenhandig geschreven aanteeke-

[27]) Zie over hem en zijn geslacht, waartoe ook Mr. Abraham ***Happart*** (komt als doopgetuige voor 1659) burgemeester van Goes omstreeks 1680 behoorde, ***Nagtglas,*** Levensberichten van Zeeuwen 11 blz. 331 e.v.

[28]) Hij was daarom bij velen zoo gehaat, omdat hij sterk staatsgezind was en de partij van baljuw ***Bartholomeus*** Danckaats had gekozen. Zie over hem Dr. ***R. A.S. Piccardt*** "Bijzonderheden uit de geschiedenis der stad Goes" blz. 83 e.v. en 202 en over zijn wapen, ***Bloys van Treslong Prins*** blz. 134. Hij was getr. met ***Cornelia van Ooetee,*** die het daarbij tevens vermelde wapen „drie golvende dwarsbalken" voerde.

ningen van het Rotterdamsche echtpaar *Pieter Mesdach en Maria Lodewijks Tack*; hij doopsgezind gedoopt te Delft 1 Januari 1646, overleden te Rotterdam 22 Augustus 1656, zij geboren te Rotterdam 22 Maart 1626, overleden aldaar einde Januari 1707.

De aanteekeningen over de familie *Van Elsbroek- Vos* zijn in 1915 geschonken door -den heer Dr. G. J. Boekenoogen te Leiden. Zij komen voor op een enkel folio schutblad uit een bijbel, gedrukt te Keulen bij de Erffgenamen van Arn. Birckman aº 1566 en betreffen de Nijmeegsche familie *Van Elsbroek*, waarvan een lid *Anthony Henricus 17* Februari 1732 te Rotterdam trouwde met *Hendrina* Magdalena *Vos*, geboren en wonende aldaar. De laatste aanteekening is geschreven door dezen *Antony*, de andere zijn van de hand van zijn moeder.

Eveneens slechts uit een enkel schutblad (kwarto) bestaan de aanteekeningen betreffende het Amsterdamsche echtpaar *Schaap-Damen*, getrouwd Amsterdam 8 December 1680 in de Oude Kerk, geschreven door de vrouw *Margriet Damen*. *Zij* zijn waarschijnlijk tusschen boedelpapieren in het Rotterdamsche archief beland.

De aanteekeningen over de families *Sijlmans* en *Boeser* bevinden zich vóór, midden en achter in een octavo kerkboek (Nieuwe Testament met de Psalmen), uitgegeven te Gorinchem bij Helmich van Cappel in 1662, dat Mej. W. J. Schipper te Rotterdam in het begin van dit jaar aan het archief ten geschenke gaf. Hoewel de aanteekeningen (geschreven met drie of vier verschillende handen) geen betrekking hebben op Rotterdam, werd het kerkboek om andere reden aangeboden en dankbaar aanvaard.

Voor de lezers van „De Nederlandsche Leeuw'! zullen deze aanteekeningen allicht eenig belang hebben. Wat dezerzijds verduidelijkt kon worden, is in eenige noten medegedeeld. De oorspronkelijke spelling, hoe gebrekkig soms ook, is zelfs wat de kapitalen betreft, gehandhaafd, om het huiselijk karakter van deze familienotities niet verloren te doen gaan. Alleen heb ik mij veroorloofd hier en daar enkele blijkbaar onvolledige woorden aan te vullen.

Tack-Mesdach.

Aº 1624 den 18 Febrijwarij Is mijn vader *Lodewyck Tack* en sijn huijsvrou *Annetge Wijllems* ijn den echten staet vereenigt de heer verleene haer beijde tot salijcheijt van noede ijs.

Aº 1624 den 5 November ijs gebooren onse eerste suster *Janneke Lodewijckx Tack.*

Aº 1626 den 22 Maert op Sondach ijs gebooren onse twede suster *Marijtge Lodewijckx Tack.*

Aº 1627 den 30 Desember Is gebooren onse drijede suster *Beelijken Lodewijckx Tack.*

Aº 1629 den 6 Desember Is gebooren onse 1 broeder *Pouwels Tack* Int Ossenhooft [1]).

Aº 1631 den 15 Desember Is gebooren onse twede broeder *Wijllem Tack* Int Ossenhooft.

Aº 1633 den 16 Desember Is gebooren onse vijerde suster genaemt *Anna Lodewijckx Tack* Int Ossenhoeft.

Aº 1635 den 25 September Is gebooren onse derde broder *Matijs Tack* int Ossehof.

1) Dit huis stond in den Oppert.

Aº 1637 den 16 September Is gebooren onse vijfde suster genaemt *Dijeverke Lodewijckx.*

Aº 1639 den 27 Julij Is gestorven onse suster *Dijeverke Lodewijckx* leijt begraven voor de Engelse kerck ijn ons graef.

Aº 1639 den 11 Augustus Is gebooren onse vijerde broeder *Lodewijck Tack.*

Aº 1639 den 7 Desember op Woensdach Is gestorve onse suster *Anna Lodewijckx* out ontrent 6 jaer leijt begraven ijn ons graf voor de Engelse kerck.

Aº 1639 den 31 Desember Is gestorve onse broeder *Matijs Tack* out ontrent 4 jaer leijt begraven onder onse sarck.

Aº 1642 den 6 Febrijwarij Is gebooren onse 6 suster *Annetge Lodewijck Tack.*

Aº 1648 den 21 November Is gestorven onse suster *Beelijken Lodewijckx* out sijende ontrent 21 jaer leijt onder onse sarok begraven.

Aº 1652 den 23 Augustus Is gestorven onse broeder *Wijllem Tack* out sijende ontrent 21 jaer leijt begraven ijn onse sarck voor de engelse kerck.

In Rotterdam den 25 Februarij Aº 1646 ben Ick *Pieter Mesdach* met *Marija Lodewijckx Tack* in de echten staet vereenicht, hoope de Heer daer sijn segen over geven sal tot salijcheijt [1]).

Aº 1648 den 14 November op Saterdach avont ten ½ elve Is vader *Lodewijck Tack* gerust naerlaetende sijn huijsvrou *Annettie Willems* met *7* kinderen, hij is gebooren Int Jaer 1600.

Aº 1648 den 21 November op Saterdach avont ten ½ vijven Is onse suster *Belijtie Lodewijckx Tack* gerust out sijnde onttrent 21 Jaeren.

Aº 1651 den 21 Aprijl op Vrijdach smorgens ontrent 8 uren Is gebooren onse dochter *Janneken Mesdach* op de Hoeohstraet ijn de Swarten hoet tot Rotterdam.

Aº 1665 den 22 Augustus op Sondach Rotterdamse kermijs voor den mijddach ten 11 ure ijs gestorven mijn man genaemt *Pijeter Mesdach* out sijende ontrent 35 jaer leijt begraven In de Groote kerck ijnt koert ijn sijn noems graf daer de kandelaer op staet [2]).

Nijemant en versake sijn gelove loeft Goet boven al Hij ys dye ons verlossen sal.

Van Elsbroek-Vos.

1732 den 17 Feberi is min soen *Antoni van Elsbrock* getrout met *Andria Voes* [3]) tot Roeterdam op aet stadthus.

1732 den 26 Novem(ber) is min dochter [4]) *Tedeydor*[5]) *Marey* gebore en vader van *hlsbrock en* moeder *Voes* haer guel [6]) en peter.

1733 den 5 Novem(ber) is geboer min dochter *Antonit* en gestorve denselfde navont.

1) Dit bericht en de beide volgende zijn van de hand van Pieter Mesdach, de rest is door zijn vrouw geschreven (vandaar een enkel bericht dubbel): de vermaning aan het elot is van een derde hand.

2) De weduwe stierf pas in 1707; zij werd, 82 jaar oud, den 2den Februari van dat jaar in de Prinsenkerk begraven. Zie over Pieter Mesdach verder De Navorscher 1915 blz. 393.

3) Hendrina Magdalena Vos, 22 Juli 1709 te Rotterdam Roomsoh Katholiek gedoopt, dochter van Theodorus Vos en Alida Gijsberta.

4) Hier en verder moet voor *soon* en dochter steeds *kleinzoon* en *kleindochter* gelezen worden.

5) Theodora, naar den grootvader van moederszijde.

6) = goel, goedel, gadele = doopmoeder, meter.

1736 den 8 Merdt is min soen *Antoni* **Yohans** gebore en 9 di(t)o gestorve.

1736 den 7 August is gebore min docht(er) ***Anna Oldia*** en is gestorve den 14 di(t)o.

1737 den 13 Yulis is gebore min soen ***Antoni*** en is gestorve denselfdach.

1738 is gebore min soen ***Barteloms*** en deselfde dach gestorve.

1739 den 19 Septemb(er) is min dochter ***Barta*** gebor(en) en dachs darna gestorve, mar heb Godt danck alemal haer Kristedo(o)p gehaidt).

1739 den 18 November is min soen ***Antoni van Elsbrock*** sien vrou *Hendrina* **Voes** in de Heer ontslape out sinde ontren(t) 30 yare en bey min man ***Bardt van Elsbrock*** begraeven, sey(n) voorevader [1]) en moeder van bovenstande kiender.

1746 den 26 Sept(em)ber is myn moeder in den Here ontslaapen en is begraaven in de Broere kerk[2]).

Schaap—Damen.

1680 Den 8 December ben ick ***Margriet*** *Damen* getrout met ***Gorgas Schaap*** [3]) tot Amsterdam yn de Oude Kerck.

1681 den 4 November op Dinsdagh ten half twee is geboren *Hendrieck* ***Schaap*** [4]), Godt de Heer laet hem yn dughden opwassen of vrogh yn sijn ryck, den 7 Yannewary 1681 [5]) is hij yn den Heer gerust.

1682 den 25 November op Wonsdagh savens ten half achten is geboren *Hendrick* ***Schaap,*** Godt de heer laet hem in dughden opwassen of vrogh yn sijn rick.

1686 den 12 Maert op smaendaghs nacht ten half twalf is geboren ***Yohanna*** *Kattrijna* ***Schaap,*** Godt de heer laet haer in dughden opwassen of vrogh yn sijn rick.

1686 den 15 November Vrijdaghsnachts is geboren ***Daniel Schaap,*** Godt de heer laet hem yn dughden opwassen of vrogh yn sijn rick.

1688 den 27 May op Donderdagh nade myddagh ten 6 uren is geboeren *Daniel* ***Schaap,*** Godt de heer laet hem ijn dughden opwassen of vrogh yn sijn rick, 1694 den 25 Augustus is hij yn den Heer gerust.

1690 den 9 October op Maendagh smorgens tussen negen en half tien is geboren *Karrel* ***Schaap,*** Godt de heer laat hem yn dughden opwassen of vrogh in sijn rick, 1694 den 3 Yuny is hij yn den Heer gerust.

1701 den 30 Yuny op Donderdagh smyddagh ten twee uren ys mijn man ***Gorgas Schaap*** in den Heer gerust.

Sijlmans-Boeser.

Dit Boeck hoort toe *Anken Anthoniss Sijlmans.*

Den 5 Appriel s Wondach smargens ten vier uren heeft Godt den Heer mijn moeder uyt desen bedr(o)e(f)de werelt gehaelt en is gerustelijck in den Heer ende Godt salich ges(t)orve in het yaer ons Heeren anno 1679 [6]).

[1]) Grootvader.

[2]) Met andere hand, waarschijnlijk van Antoni von Elsbroek, geschreven.

[3]) Met zijn broer Kasper afkomstig uit Worms, volgens losse bijliggende aanteekening.

[4]) Gedoopt in de Westerkerk te Amsterdam 7 November 1681.In een afschrift der doopacte wordt de vader Largas Schaap genoemd.

[5]) Moet zijn 1682.

[6]) Dit jaartal staat niet geheel vast.; doch naar alle waarschijnlijkheid heeft er eerst 1680 gestaan en is dit later veranderd in 1679.

Anneken Tunesen Sijlmans is overleden den tweeden Augustus smorgens voor een uer anno 1684.

Frans Bastiaensen Boeser is in den Heer ontslapen op Vrijdagh den 18 Februarius des middaghs de klocke 12 a een uur Godt geeft hem een zaligh eynde amen anno 1718.

Adriaen Fransen Boeser is in den Heer ontslapen Dynsdagh den 1 Apriel des smoorgens de klocke 7 a 8 uur Godt geeft haer een saligh eynde amen 1721.

Yanken ***Melsen*** is gestoorven den 4 December in den jaeren 1729.

Bastiaen Franse ***Boeser,*** en ***Marie Yansen*** *Dosch* [1]) sijn getrout den 19 Martinus in den jaaren 1730.

Frans Bastiaen Boeser is gebooren den 31 Julius in den jaaren 1731.

Adriana Bastiaen *Boeser is* gebooren den 8 September in den jaaren 1733.

Adriana Bastiaen Boeser is overleden den 6 November 1733.

Mertius Bastiaen Boeser is gebooren den 29 December in den jaaren 1736.

Anna ***Bastiaen Boeser*** is gebooren den 12 Augustus 1737.

Maria Bastiaen Boeser is geboren den 6 Julius 1740.

Bastiaen Franse Boeser is in den Heeren ontslaapen op Dynsdag savons den 12 October de klocke seeve a acht uren Godt geeven hem een salig eynden amen 1746.

Uit de oude registers van Wassenaar,

door W. J. J. C. Bijleveld.

De hier volgende gegevens noteerde ik uit de oude registers van Wassenaar. Ik moest mij in dit geval beperken tot de „gequalificeerden", daar ontelbare aanzienlijke geslachten uit Leiden, 's-Gravenhage en Delft, die tijdelijk in Wassenaar verbleven, daar trouwden, kinderen lieten doopen of stierven, terwijl zij ook in hunne hoofdwoonplaats werden ingeschreven.

Toch vlei ik mij, dat onder dit beperkt getal gegevens veel voorkomt, dat men daar niet zoo licht gezocht zou hebben.

Huwelijken in de kerk.

1689-1606. Joncheer ***Jaques van*** *Berendrecht* en Joffr. ***Agnes van Boetslaer*** *van Asperen.*

Mei 1609. Joncheer ***Jacob van den Nende*** heer van Haemsteech met Juffr. *Clara* ***van Raephorst.***

3 Juli 1634. Joncheer ***Adriaen van der Mylen*** heer van Bleskensgraeff met Joncvrouw ***Agatha van Raephorst.***

11 Juni 1636. Joncheer ***Johan*** *van* ***Hesse*** heere van Piershil en Joncvrouw ***Anna van Berchem.***

10 Maart 1668. Joncker ***Adriaen Werner*** vrijheer ***van Pallant*** baenderheer van Voorst, heere tot Keppel met Joffr. *Anna* ***Charlotte Elizabet van Wassenaer*** met att. van Keppel en den Hage.

1 Sept. 1658. Joncker ***Boudewijn van Soutelande*** wonende tot Catwijck aenden Rijn met ***Abigael Claes Hal*** j. d. van Haerlem met att. v. beyde plaetsen.

3 Aug. 1669. Joncker ***Francoys Aelbrecht van den Hulsen***

[1]) Er kan oók „Dolck" staan.

woonende tot Vianen met Joffr. *Elizabeth* **van den** *Bende* wede van **Pieter van** *Lillo* woonachtig in den Haag met att. van beyde plaetsen.

20 Feb. 1661. Joncker **Robert** *Couper* wedr. met Joffr. **Helena** *Griffith* wede van sal. luytenant **Wittfort** met att. van Nimwegen.

10 Juni 1663. Jr. **Thomas** *Claipoole* schout ende rentmeester van Dongen en der domeynen van Oosterhout met Joffr. **Johanna de Witt** j.d. komende met att. van Dongen en uyt den Haege.

26 Febr. 1668. **Louis Gaspar Le Vasseur van Conge,** ridder marquis van Ardenee, heere van Invers, capt ten dienste deser landen met Jonkvrouwe **Amaranthe van** *Cuyk* **van** *Mierop* j.d. met att. uyt den Haege.

26 Nov. 1670. De Heer **Johan** *Motzfeld* met Juffr. **Everdina Anthonia Sloet** met att. v. 's-Gravenhage en Voorschooten.

22 Dec. 1686. Louis **Jacob le** Vasseur wonende te Wassenaer en **Catharina** *Villers* uit Engeland.

19 Oct. 1687. **Charles Philips van Dorp** wegens Ridderschap en Edelen Raad ord. in den Hove van Holland met **Anna Elixabeth de Huybert** met att. van 's-Gravenhage.

1 Januari 1691. **Adriaen van der** *Myll* lt. kolonel en control. genl. van de artillery t. d. d. landen met **Maria** *Nason* met att. uyt den Haage.

19 Juli 1694. Jonker *Gasper* **van Feugens** residerende op Hottinga State tot Pyttersbierum in Vriesland met Juffrou **Anna Geertruyd van Santen** wonende onder Wassenaar met att. v. Pyttersb.

11 Maart 1'704. **Johan Diderich** VrijHeer van **de** *Reck* met Juffr. **Agnes** Anna **Theodora van Wassenaer van** *Obdam* met att. v. 's-Gravenhage.

2 Mei 1723. Heer **Guido Pape** marquis **van Sainct** *Auban* etc. en Frelle *Isabella* **Amelia Charlotta** gravinne **van Wassenaer** op att. v. den Haegh.

25 Febr. 1726. **Pieter** *Anthony* **de Huybert** heere van Cruyningen wedr en *Maria* **Agatha van** *Frimmens-doppt* **van Putxeit** op att. van 's-Gravenhage.

25 Jan. 1739. **Charles Jean** Graave van **Bentinck** jm. en **Margarita Cadogan** j.d.

18 Sept. 1739. **Caspar** *Antony* Baron van **Lynden tot de Park** i.m. en **Maadalena Elisabeth van den** *Boetselaer* j.d.

1 Mei 1791. **Otto Anna** Grave van **Byland** jm. Edelman v. h. Doorl. en Kon. Hoogh. den Heere Prince en Mevrouw de Princesse van Orange en Nassau mitsg. brigad. v. Z. H. Guardes du Corps, won. in 's Hage met Jonkvr. **Agatha Wilhelmina** *Twent* j.d. won. te Leyden, met att. v. 's Hage, Leyden en Beest.

Doopen.

26 Januari 1626. **Jan,** zoon van den Heere **van Cralinghen.**

15 November 1626. **Odilia** dochter van den Heere **van** Cralinghen.

21 Mei 1629. **Elisabeth** dochter van Jr. Vincent **van Yselsteyn.**

12 Dec. 1636. **Geertruyt** dochter van ritmeester *Bax.*

9 Mei 1638. *Weyntgen* dochter van Sr. **de** *Witt*, heer van Rosenburgh.

14 Sept. 1642. **Aechien** dochter van Philips *Dublet.*

3 Sept. 1651. *Susanne* **Genevive** dochter van den Heere Frederik *Becker* en Genevive Marie Vernatti, getn. de Heer Hieronymus de Haene Heere van Roosenburgh en Susanna Hurmans (huisvr.) van den Heer Ridder Ghilibert Vernatti.

9 Aug. 1664. **Maria** dochter van den Heere van **Santen** op het huys te Hoefyser, get. Jonokvrou Wilhelma van Nuyssenburch, de vader selfs absent.

27 Febr. 1666. **Anna Geertruyt** dochter van alsvoren, getn Juffr. Maria van Nuyssenburch en Juffr. Antonetta van Steenhuysen, de vader wederom absent.

10 Sept. 1666. **Philips Jacob** zoon van den Baron **van** *Asperen*, peters de Heeren van der Myle en Langerack en de douagieren van Asperen ende van der Mylen .

26 Febr. 1667. **Françoise** *Wilhelmina* dr. v. den Heere Johan *van* **Santen.**

10 Febr. 1658. **Agatha** *Petronella* dochter van den Heer **van** *Asperen*, getn. vre Petronella van Wassenaer vrouwe van der Mylen en Heer Jacob van Wassenaer vrij Baanderheer van Wassenaer.

2 Maart 1659. *Frederick Godert* zoon van Joncker **van Dorp** op het huis Suytwijck.

9 October 1662. **Jan** zoon van den HoogEd. Heere Pieter Baron **van** *Wassenaer* heere van Starrenburgh, get. Mevre. Elisabeth van Aerssen van Wernhout.

6 September 1666. **Joachim Corneliszoon** van den HoogEd. Heer George*le Vasseur*, ridder, Heere van Touars, Puisars etc., getn. WelEd. Heer Cornelis Vlamingh van Outshoorn, Ridder Heer van Outshoorn, Burgemeester tot Amsterdam ende WelEd. Vrouwe Mevr. Elizabeth van Cuyk van Mieroop, Vrouwe van Villeroy, le Pouq etc.

17 October 1683. Maria dochter van den HoogEd. Heer alsvoren, ten doop gehouden door den Ed. Heere Aderjaen van Borselen tot Geldermalsen, Edelman van S. H. den Prince van 0. en raad en rentm. gen. v. d. domeinen v. h. Hertogdom Brabandin de Meyery van 's Hertogenbosch, Represent. sijn Kon. H. den Erfstadhouder en door hem aldus genoemd.

12 Augustus 1685. *Catharina* **Jacoba** dochter van den Heere Carel Michael *Zas* van **den Bosche** cap. gen. van de jachten v. S. H. den Prince van O., get. de Heer en Mr. Nioolaas Honskoop secrs alhier repres. den Heer Jacob Zas van den Bosche, raed en vroedschap der prov. van Utrecht met Juffr. Hester Beekmans.

26 Dec. 1700. **Margareta Jahanna** dr. van den E Heer Frederik Cerdon jongste soon van den Heer **de 2** houars.

6 Nov. 1704. *George Cornelis* zn. van d Heer Frederik Carel Gaspar **Le Vasseur de Thouars en** Juffr. Margreta Johanna van Cuyk van Meyrop, ten doop geh. door Juffr. de Coree (2) in plaats van de WelEdsVaders Moeder Anna van Cuyk van Myerop wede van de Heer Jorge le Vasseur de Thouars.

13 Dec. 1706. **Anna Maria** dr. van alsvoren, ten doop geh. door Joanna van Cambron vrouw van Ds. Berhardus Brouwer in plaats van de grootmoeder Anna v. C. v. M.

Middel op begraven.

9 April 1701 ***Anna Maria van Wassenhove*** † 's-Gravenhage, aangegeven ..... f 15.—.

24 Nov. 1701 ***Gerrit Willem van der Laen*** † 's-Gravenhage, aangegeven ..... f 30.—.

22 Maart 1704 ***Jan Jacob*** zoon v. Hr. Frederik le ***Vasseur de Thouars*** heer van Sonnevelt, aangegeven f 30.—.

17 Febr. 1714 aang. en begr. Vre. ***Françoise van Wassenhoven*** wed. Jonker Johan ***van der Laen***, te Leiden overleden ..... f 30.—.

29 Sept. 1714 aang. ***Louise*** kind van den Heere Jean Louis de la *Calmette* ..... f 3.-.

6 Juni 1726 asng. en begr. 6 Juni in den Haag ***Constantia Theodora Doublet van St. Annaland,*** vrouwe van Oyen ..... f 30.—.

12 Juli 1727 aang. en 14 Juli begr. ***Guido*** *Pape* marquis de *St. Auban*, overl. te Noordwijkerhout f 30.—.

9 Jan. 1733 aang. en 10 Jan. begr. ***Margaretha van Bronckhorst.*** douair. Johan Christiaan de *Blair* f 15.—.

7 Sept. 1736 aang. Baron *van* ***Honsteijn,*** ongeh. f 60.—.

9 Mei 1738 aang. en 9 Mei begr. Joncvr. ***Cornelia Gerarda Maria Tiserandet,*** aang. door d. Hr. Wenix ..... f 30.—.

4 Nov. 1742 aang. en begr. te Oegstgeest, ***kind*** van Jan baron van ***Honsteijn*** ..... f 3.-.

7 Nov. 1749 aang. Vrouwe ***Margaretha Cecilia Munter*** gravinne douair. ***van Cadogan,*** vrouwe van Zanen en Raephorst, † te 's-Gravenhage.

26 Juli 1782 aang. Vrouwe ***Margaretha Cadogan*** douair. graaf Charles ***Bentinck, ov.*** te 's-Gravenhage, begr. in de kapel van Raaphorst.

9 Aug. 1792 *Nicolaus* ***Ferdinandus*** Baron ***van Heylmann,*** overl. ongeh. 7 Aug. .... f 60.—.

Huwelijken voor de magistraat.

20 Oct. 1688. Aanget. om 3 proclam. te hebben Jonc-Heer ***Johan van Persijn,*** zoon van wijlen Mr. Hypolitus van P. president te Utrecht en Joncvr. Elizabeth de Jonge met Joncvr. ***Johanna van Bekesteijn*** te Haarlem.

22 Nov. 1643. Getr. de WelEdele Heer *Wilhelm* van *der* ***Ryet,*** heere van Brouchem, Woestwesel enz. drossaart der Stad ende Landen van Bergen op den Zoom en de WelEdele Joncvrouwe ***Elisabeth*** van ***Berchem.***

14 Sept. 1666. Getr. de WelEdele Heere Jor. ***Guisleyn van der Laen*** gesegt ***Haemstede*** wonende te Voorhout en de WelEd. Jonckvrouwe ***Wilhemmina*** van ***Thuyll van Bolckesteyn.***

4 Juni 1680. De Heer *Stephanus* ***van Heussen*** heer van Steenevelt en Juffr. ***Jacoba van der Hoogh,*** met att. van den Haag. [1])

31 Oct. 1686. De HoogEd. Heer *Willem* ***Francoys van den*** *Werve* heer van Giessen Oudekerck, weduwnaer en de HoogEd. Jonckvrouwe *Françoyse Sandelands* vrouwe van ter Weer. Gehuwd op ter Weer.

4 Aug. 1739. Betoog gegeven na geboden naar Maastricht aan ***Johannes*** Baron van ***Honstyn,*** luit. i/h regt van den Baron van Heylman te Maastricht

[1]) Zie G. H. Bl. 1909, p. 498.

en de freule *Isabella* Barones de ***Lardenoy de Ville.***

1 Feb. 1801. Betoog gegeven na geboden naar Hummelo aan ***Abraham Wilhelm van der Staal,*** geb. in den Haag, wonend te Wassenaar en ***Charlotte Alexandrina van Heeckeren,*** geb. te Breda en wonend te Hummelo.

R. C. huwelijken en doopen.

11 Juli 1646. Gedt 's-Gravenhage ***Anna Maria*** dr. van Cornelis ***Stalpaert*** en Lucia van der Maes. Doopheffers : Joncker Jan van Teylingen en Juffr. Anna Maria van Naeldwyck.

21 Nov. 1646. Gedt. 's-Gravenhage ***Anna Maria*** dr. van Willem ***van de*** *Werve*, advocaat, en Joanna van de Werve. Doopheffers: Adriaen Schrauwen en Margaretha van Craecken van der Laen.

31 Mei 1654. Getr. 's-Gravenhage ***Reynier*** van *Heemskerck* en *Margareta* de *Roedere.* Getuigen: advt Jan de Jonge en Gerardt van Honthorst, schilder.

7 Sept. 1657. Gedt. ***Reynier*** zn. van Reynier ***van*** *Heemskerck* en Margareta de Rodere. Doopheffers: Marinus van Lisse en Cornelia de Vrang.

20 Aug. 1669. Gedt ***Anna*** dr. van dezelfden. Doopheffers: Sebastiaan de Roodere en Adriana van der Putten. Alleen huwelijk :

31 Oct. 1683. Zeer Ed. Heer ***Wilhelmus Franciscuscan de Werve*** en ***Francina Sandelan,*** get. Jacob van der Salm.
Alleen Doop :

22 Mei 1681. ***Maria Cornelia*** dr. v. Steven ***van Huyssen*** (Heussen) en Jacoba van der Hoogh. Doopheffers: Jan Braems on Cornelia de Notter.

19 Juni 1683. ***Barbara*** dr. uit onechten bedde van Jacoba ***van der*** *Hoogh* [1]). Doophefster : Cornelia de Notter.

7 Sept. 1741. ***Alexandrina*** dr. van Joan van ***Honstyn*** en Sibilla de Lannoy. Doopheffers: Alexander Ernest en Geertruy Honstijn.

Een huwelijk van Rhemen met de Blanche,

medegedeeld door J. D. Wagner.

„Wij ***Johan Ruiter, Steven Gerhart van Rhemen tot Rhemenshuisen,*** Raedt ter Admiraliteit in Vrieslant, ***Philips Jacob Wurmbter von Vendenheim,*** Burgermr der Stadt Strasburgh ende ***Jacob van Winshem,*** Burgermeester der Stadt ende Gedeputeerde van de Graeftschap Zutphen, respective swager ende neven, als versochte magen ende dedinghsvrienden van wegen de HoochEd. Gestr. Heere ***Johan Everhardt van Rhemen,*** Heere tot Doornick als bruijdegom ter eenre, ende wij ***Johan de Blanche de Quaru*** Chr, ***Jacob*** *Goris*, Waltgreef des Nederrijcxe Walt ende Borgermr der Stadt Nijmegen, ***Pierre Blancheteste tot Meerstein,*** respective broeder, swager ende neef, als versochte dedinghsvrunden van wegen ende aen sijde vande oock HoochEd. Geb. Joffer ***Agnes de Blanche de Quaru,*** als bruijt ter andere sijde, doen kondt ende tuijgen mits desen dat wij ter eeren Godes ende in sijnen nhaeme een wettelick huwelick gededinght ende gesloten hebben, dedigen ende sluijten mits dese, tusschen de voorn. aenstaende echteluijden, onder voorwaerden ende conditien hier nae volgende.

[1]) Zie G. H. Bl. 1909, p. 498-500.

Eerstelick sal de bruijdegom aen de toecompstige bruit ter rechter ehestuer medebrengen het adelioke huijs Doornick in Overbetuwe gelegen, met de daerbij gehoorende heerlickheijt, gerechticheiden ende appartinentien, ende voorts alle andere ongerede ende gerede goederen, soo deselve van sijn HoochEd. lieve olderen ofte andersints aengeerft ende aengecomen sijn, ofte noch staender ehe aenerven ofte aencomen mogen, niet uijtgesondert.

Waertegens de bruijt aen gemelte hueren bruijdegom mede ter rechter ehestuer aenbrenght alle sodanige ongereede ende gerede goederen als haer van haere za. ouderen aenbestorven sijn, alsmede desselfs gedeelte ende portie inde successie van wijlen den HoochEd. Heere ***Johan Hoeuft*** in sijn leven heer van Fontaine le Comte Raedt ende Secretaris van sijne Maj^{t} van Vranckrijck ende Commissaris Generael van wegen de Hooch Mo. Heeren Staten der Vereenichde Nederlanden, bij denselven haeren outoom volgens testamentaire dispositie gemaeckt, te samen met huer H.Ed. suster ende broeder noch onverdeilt ende int gemeen beseten wordende, ende voorts alle andere goederen, soo haer op eeniger manieren aengecomen sijn, ofte naermaels staender ehe aenerven ofte aencomen mogen geene uijtgesondert.

Vorder is bedongen bij soo verre boven verhopen eene der beijde echteluiden, sonder wettelicke geboorte naer te laten, quame te overlijden, dat alsdan enz. (niet verder overgenomen).

Wieders geeft de bruijdegom aen sijn lieve bruijt tot morgengaef naer morgengave rechten te verschienen, de somma van duisent rijcsdaelder, ende voor juweelen de somma van twee duisent Car. gulden.

De bruijdegom tochticht sijne lieve bruijt in eene somma van vijff hondert gulden jaerlicx haere levenlanck, hierentegen tochticht de bruijt haeren lieven bruijdegom in eene somma van twee hondert ende vijftich gulden des jaers, mede sijn levenlanck, edoch in gevalle dat enz. (niet verder overgenomen).

Sonder argelist, ten waeren oorconde dese, daervan twee eener inhouts gemaeckt, ende bij parthijen ijder een ontfangen, betekent binnen Nijmegen desen 10^{en} Augusti XVI^{c} negen ende vijftich".

JOHAN EVERHARDT VAN RHEMEN	AGNIS DE BLANCHE
J. RUITER	J. D. BLANCHE DE QUARU
S. G. v. RHEMEN	J. GORIS
	P. BLANCHETESTE

Deze huwelijksvoorwaarden worden gevonden op het Rijksarchief te 's Hage, Arch. Wassenaer 1891 N° 28 XVII^{d}. Zij worden hier medegedeeld omdat van Spaen den naam der vrouw van Johan Everhard niet kende.

Blanche's familiebetrekkingen ontleen ik aan de goed gedocumenteerde Genealogie van het geslacht Hoeufft door Jhr. Mr. W. H. Hoeufft uitgegeven in 1905 (voor van Rhemen heeft deze genealogie van Rhenen).

Johan Hoeuft
tr. Cath^{a} van Wessem

Agneta H.	Jan H.	Elisabet H.
tr. Gerard Linsenich	ob. 5.9.1651	tr. André Schonenbergh
Helena L.		Geertruida Sch.
tr. Esias Blanche		tr. Pierre Blancheteste
Susanne Bl.	Agnes Bl.	Johannes%.
tr. Jacob Goris	tr. J. E. van Rhemen	

Lampsins,

door C. A. VAN WOELDEBEN.

Door den Heer W. van der Os werden in ons Maandblad (VI, 39) de in het Vlissingsche oud-archief aanwezige akten betreffende de oudste generaties *Lampsins* te Vlissingen volledig gepubliceerd.

Aanleiding om desniettegenstaande het geslacht *Lampsins nog* eens ter sprake te brengen geeft mij de mededeeling van L. in ons Maandblad (XXXI, 249).

Ik kan het optimisme van den Heer L., dat de stamreeks zoo gemakkelijk hooger op te voeren ware, niet deelen, omdat ik verwantschap met de personen van den naam *Lammens (Lammin(s))*, die hij noemt, zeer onwaarschijnlijk acht.

M.i. zijn zoowel *Lammens* als ***Lampsins*** *(Lamsen)* patronymica van den vooral vroeger veelvuldig voorkomenden Vlaamschen voornaam ***Lamme*** ; men treft dan ook den geslachtsnaam *Lammens* zoowel in België als in Zeeuwsch-Vlaanderen o.a. te Axel dikwijls aan. Ook te Vlissingen vindt men den naam *Lammens*, zonder dat ergens eenige verwantschap met het geslacht ***Lampsins*** blijkt. Het ligt voor de hand, dat de meeste geslachten, die hun naam aan den voornaam ***Lamme*** ontleenen, onder verschillende vormen een lam als wapen voeren; dit was eveneens het geval met Vlissingsche *Lammens*, die in de regeering zaten, eene nadere beschouwing doet echter zien, dat men met verschillende wapens te doen heeft.

In de oudste akten ***Lampsins*** te Vlissingen vindt men afwisselend *Lam(p)sins* en *Lamsen(s)*, nergens echter *Lammens*. Maar zelfs al had men in enkele van die akten *Lammens* geschreven, dan nog zou men bij de slordige spelling dier tijden daarop alleen natuurlijk niet tot verwantschap mogen concludeeren.

In het Vlissingsche poorterboek werden o. a. ingeschreven :

Gillis Lammens, vleeschhouwer, 6 Sept. 1655, oud 42 jaren.

Jacob *Lammens*, van Nieuwpoort, 28 Oct. 1683.

Anthony *Lammens*, 7 Maart 1702.

Pieter Willem *Lammens*, geb. van 't Hoff te Zande, 6 Aug. 1728.

Aan de regeering van Vlissingen namen deel:

Jan Lammens, burgemeester in 1601, 1603, 1606 en 1611.

Mr. ***Anthony*** *Lammens*, schepen in 1726, 27, 29 en 30; † te Vlissingen 27 Maart 1754.

Mr. ***Pieter*** Willem *Lammens* ***Anthonyz.***, schepen in 1747, 48, 51, 52, 54, 65 en 68, daarna Raad van Justitie te Batavia, † aldaar.

Mr. ***Adriaan.*** *François Lammens*, raad in 1788.

Van de vele Vlaamsche koopliedengeslachten, die zich in de 16de en 17de eeuw te Vlissingen gevestigd hebben, heeft het geslacht ***Lampsins*** stellig den grootsten rijkdom verworven.

Ik wil de verleiding weerstaan, bijzonderheden te vermelden over de zoo belangrijke geschiedenis van het geslacht ***Lampsins*** in de gouden eeuw te Vlissingen, omdat zij grootendeels reeds elders zijn gepubliceerd en eigenlijk buiten het kader van ons Maandblad vallen: over het aandeel van ***Jan*** *Lampsins* sub 111 in den

handel der Noorsche of Groenlandsche Compagnie, over ***Adriaan en Cornelis Lampsins*** (zie stamreeks sub IV), de stichters der bekende reederij Gebroeders ***Lampsins*** te Vlissingen, die o. a. geregeld een 12-tal zwaar bewapende koopvaarders in de vaart had, waarop onze meest beroemde zeehelden als gezagvoerders hunne oorlogservaring opdeden en die zelfs uit eigen middelen het eiland Tabago of Nieuw-Walcheren koloniseerden, waarop de titel „baron van Tabago", dien ***Cornelis Lampsins*** van Lodewijk XIV kreeg, zinspeelde!

Dat de ***Lampsins*** reeds dadelijk na hunne komst te Vlissingen in aanzien waren, blijkt o.a. hieruit, dat *Cornelis* ***Lampsins*** in 1697 raad van Vlissingen was. (Vgl. ook Ds. Joua Willem te Water t. a. p. k. 26 van dezen jaargang); hij voerde het bekende wapen ***Lampsins.*** Ik meen echter, dat hij in de stamreeks ***Lampsins*** in Nederland's Adelsboek ten onrechte geïdentificeerd wordt met ***Cornelis*** *Lampsins* sub 11. Ik acht het waarschijnlijker, dat hij ***was*** de ***Cornelis*** *Lamsens, j.* m. van Oostende, door den Heer v. d. Os op blz. 39, VI genoemd, vermoedelijk een zoon van *Cornelis* ***Lampsins*** sub 11, welke laatste in 1697 reeds 67 jaar oud was en toen wel niet meer nieuwbenoemd zal zijn in de stedelijke regeering van Vlissingen. Wel werd de raad ***Cornelis Lampsins,*** die 8 (28) April 1626 te Vlissingen overleed, niet begraven onder den bekenden steen in de St. Jacobskerk, die door den brand in 1911 vernield werd en waaronder kinderen rustten van Cornelis sub 11, nl. de zoon ***Jan*** (zie stamreeks sub 111), een dochter ***Maria*** en een zoon ***Jacob*** met zijne echtgenoote, doch de reden daarvan kan zijn, dat na het overlijden van den 84-jarigen *Cornelis* ***Lampsins*** op 24 Nov. 1624 niemand meer in dit graf begraven werd, zoodat dit niet belet in hem een zoon van laatstgenoemde te zien.

KORTE MEDEDEELINGEN.

De riddermatigheid van het geslacht van Wijnbergen.

In een tweetal belangrijke artikelen onder bovengenoemden titel (jaargang XXXVI en XXXVII) deelde Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland o.a. mede, in geen enkele akte den richter van Veluwe, ***Willem van*** *Wijnbergen*, te hebben aangetroffen.

Nu plaatste Dr. Brom in het Archief van het Aartsbisdom Utrecht, deel 26 blz. 322 een akte, waarbij Floris van Wevelinckhoven de stichting van het klooster Windesheim goedkeurt. Het afschrift was gesloten in een strook waarop geschreven: „N° 16. Fundatie van 't adelijke stift Windesheim door 14 edelluyden, waaronder ***Albert van*** *Wijnbergen*, en door Florentius bisschop van Utrecht geconfirmeert 1387, zijnde ***Albert*** *van Wijnbergen* tot eerste supprior verkozen. En verkiezing van gen. ***Albert van*** *Wijnbergen* zoon van ***Willem*** *Judicis Qelaciae* tot abt, met de confirmatie van den bisschop 1391." Echter in deel 27 blz. 303 toont dezelfde schrijver de valschheid der bewuste akten, welker echtheid reeds betwijfeld was, op goede gronden aan. Het blijkt nu o.a. dezelfde akte te zijn, door Prof. Drakenborch vermeld. Dr Brom oppert een veronderstelling waartoe deze vervalsching, die van een briefje aan den „Hoog Edelmogende Gestrenge Heer" vergezeld ging, kan gediend hebben, doch het is nu wel duidelijk, dat de opzet geen andere was dan de riddermatigheid der van Wijnbergens te bewijzen. Deze vervalschte akten door Corn. van Steent(l) volgens Dr. Brom in het eind der 17e eeuw vervaardigd, sluiten zich wonderwel aan bij den grafsteen te Montfoort, te meer waar onder de nobiles in 1387 naast *Albertus* ***a Winbergen*** ook wederom *Reinerus* ***ab Arnhem*** voorkomt. Hoe men nu juist op een „richter in Veluwe" was gekomen? Ook dit is doorzichtig, want er bestonden ongetwijfeld echte akten, die met een kleine „wijziging" aan het doel beantwoordden. In het laatste kwart der 14de eeuw was n.l. richter in Veluwe: *Willem van Steynbergen (o.a.* 1383 Kronijk U. G. 1853 blz. 17).

P. M. VAN WALCHREN.

Van Doorn.

(XL, 24 e. v.)

Alvorens in Britsch Guyana moeite te doen zou men het onderzoek naar ***Hendrik*** *van* ***Doorn*** en zijn gezin, begin der 18de eeuw woonachtig in de kolonie Berbice, kunnen aanvangen in Nederlandsche bescheiden. *Hartsinck* in zijn ***Beschrijving van*** *Guyana* Deel 1 evenals de ***Tegenwoordige Staat*** Deel XI (waarin de beschrijving van Berbice) vermelden den planter ***Hendrik van Doorn,*** raad in de kolonie B., als eigenaar der plantage Nieuw-Vlissingen. In het jaar 1712 bij de brandschatting door de Franschen, werd van D. als gijzelaar medegevoerd naar Frankrijk, waar hij te Toulon overleed.

Op het Algemeen Rijks-Archief kan men raadplegen het Archief van Directeuren der kolonie de Berbice. Onder anderen bevat het missivenboek, dat van den beginne (1720) is bewaard gebleven, een reeks brieven door Directeuren gericht aan *Trijntje* ***van*** *Moerkerken* weduwe ***Hendrik van Doorn,*** directrice der plantage Vlissingen, vroeger toebehoorend aan haar man. In de missive van 12 October 1722 is sprake van hun zoon ***Abraham van Doorn,*** die uit Berbice naar Zeeland is gegaan om vandaar als vrijburger naar de kolonie Essequebo terug te keeren. Andere brieven uit dit decennium bevatten de namen der dochters met hunne echtgenooten, en later vinden wij melding gemaakt van ***Moses van Doorn*** als planter in Berbice.

R. BIJLSMA.

Adelsgunsten. ***Adriaan Stoop,*** te Overveen, en ***Hendrik Willem Stoop,*** bankier te Dordrecht, zijn op hun verzoek bij Koninklijk besluit van 13 December 1921, n°. 38, verheven in den Nederlandschen Adel, met al hunne wettige, zoo mannelijke als vrouwelijke nakomelingen, met de praedicaten van Jonkheer en Jonkvrouw.

Germain Jacques ***Stoop,*** candidaat-notaris te Nieuwer-Amstel, werd op zijn verzoek dezelfde gunst deelachtig bij Koninklijk besluit van 13 December 1921, n°. 39.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Aschat. (XXXVII, 330). Op een servies met alliantiewapens *Scholten* ***v. A.-van*** *Wesele* ***is*** het hartschild *Aschat*: zi met 3 bl. koeken. Rietstap zegt: zi met 3 zw.

wolfshaken [1]). Wapenheraut 1900 bl. 203: zi met 3 bl. wolfshaken.

R. P. M. v. w.

Bentinck (Alard). (XL, 34). De zonen van *Hendrick Bentinck* tot Loo, Berenkamp enz. en van *Griet van* Dam zijn:

Johan Bentinck de Olde,
Sander *Bentinck* de Bolde,
Hendrick Bentinck de Beste en
Alard Bentinck de Leste.

Alard, Raad en Hofmeester der Koningin Margriet Weduwe Hertogin van Savoyen en Gouvernante der Nederlanden, onderteekent mede haar testament 1630; verkoopt een huis te Arnhem aan Adolph Bentinck, Jagermeester 1545. Hij trouwt *Johanna Estor van Wyngaarden,* d[r] van *Hendrik* en *Anna* van *der Spant* (Spont), vrouwe van Bousenval.

Bron: genealogie Bentinck door van Spaen Lalecq.

's-Gravenhage. J. D. WAGNER.

Bentinck (Alard). (XL, 34). *Alard Bentinck,* raad en hofmeester van de Regentes Margaretha van Oostenrijk, wier testament hij 1530 onderteekent. Hij was zoon van *Hendrik Bentinck tot Beerencamp ,* rentmeester, later richter der Veluwe, en van *Margaretha van Dam.* Hij huwde *Johanna Hester von Bygaaden,* dr. van *Henrick* en *Anna von der Spont tot Bonseval.* Hij wordt met zijn vader en zijn broeders *Johan, Sander* en *Henrick* vermeld in proces n[r] 9, gevoerd 1597 voor de Bank van Barneveld (zie Signaturen der Veluwe). Uit hem stamt de met zijn kleinkinderen uitgestorven tak *Bentinck-Bonseval.* In Brusselis meer over dezen tak te vinden.

a. st. W. W. v. R.

Bergen (van). (XXXIX, 26). Mevrouw van Bergende Bergh te Breda was zoo welwillend mij de in haar bezit zijnde genealogische aanteekeningen ter inzage te geven.

Volgens die gegevens luidt de geslachtslijst als volgt :

I *Thomas van Bergen* huwt 1630 met *Elisabeth Harings.*

II *Johannes* huwt 1699 *Johanna van Gent.*

III *Thomas* huwt 1726 *Johanna van Bree.*

IV *Johannes Antonius,* geb. Breda 12 Juni 1728, huwt *Anna Maria Hambeuck,* geb. Breda 15 Februari 1733.

V *Johannes Antonius,* geb. Breda 29 December 1772, huwt te Wassenaar *Clasina van der Does.*

VI *Adriaan,* geb. Wassenaar 1 Juli 1803, huwt *Eliza* van *Kretschmar.*

Het archief te Breda geeft de volgende aanvullende inlichtingen.

ad II *Johannes van Bergen* (R. Kath.) j.m. v. *Nimmegen* huwt 28 Juni 1693 *Johanna van Gent* (Gereformeerd) j.d. v. *Bommel* woont in de bouwerijstraet.

ad III *Thomas,* geb. 21 Maart 1697 (het eerste kind wordt 11 Oct. 1693 gedoopt) huwt 14 October 1726 *Johanna van Bree,* geb. 17 October 1706, dr. v. *Dierick* en *Barbara Smits* (beiden Roomsch-Katholiek).

ad IV *Johannes Antonius,* huwt 20 Juni 1762 *Anna Maria Hambeuken,* geb. 16 Februari 1733, dr. v. *Willem* en *Anna Hester Giese* (beiden Roomsch-Katholiek).

Breda. P. BINKHORST VAN OUDCARSPEL.

[1]) Aldus ook in Elias Vroedsch. v. Amst. 11, p. 1101. RED.

Wij ontvingen een in hoofdzaak gelijkluidend antwoord van ons medelid J. C. P. W. A. Steenkamp, die verder aan *Clasina van der Does,* geb. Wassenaar 4 Juli 1765, tot ouders geeft *Adriaan van der Does,* geb. Delft 6 Nov. 1726 en 30 April 1762 te Scheveningen gehuwd met *Cornelia Maria du Vignon* (volgens Jaarb. v. d. Ned. Adel 1892-93, p. 114 geb. in Aug. 1723, en overleden te Wassenaar 24 Febr. 1796).

Adriaan van der Does, voornoemd, zou een zoon zijn geweest van Adriaan *van der Does* en *Johanna de Visser* (geh. 26 Nov. 1725) en derhalve een oudere broeder van *Jan van der Does,* echtgenoot van *Wilhelmina van Glabbeeck,* over welken tak — uitgestorven in de familie *Schadee van der Does* — het Jaarb. v. d. Ned. Adel t. *a.* p. uitvoerige mededeelingen verschaft.

Laatstgenoemde Adriaan van der Does, geb. Delft 1 Februari 1703, zou weder tot ouders hebben gehad *Adriaan van der Does,* geb. 16 Maart 1646, en *Jannetje Sybrants* van de *Vijver,* en tot grootouders *Adriaan van der Does,* die 29 Januari 1613 te Leiden huwde met *Gonda ten Holler.*

Wij betwijfelen echter of de mededeelingen van den heer Steenkamp ten opzichte van de oudere generaties geheel juist zijn, aangezien het niet waarschijnlijk is dat uit een in 1613 gesloten huwelijk in 1646 een kind geboren werd.

Volgens den heer Steenkamp zou deze familie van der *Does* gevoerd hebben : gevierendeeld : 1-4 een verkorte dwarsbalk, vergezeld van 3 klaverbladen; 2-3 het bekende wapen v. d. D. (de 9 ruiten); helmt. een klaverblad tusschen een vlucht.

RED.

Beverwijck. Mr. *Frans Pont,* weduwnaar van *Lysbeth Speldernieuw,* huwde ten 2[de] male te Hoorn 13 Juni 1723 met *Geertruy Beverwijck,* geboren te Hoorn, begraven te Edam 14 Juni 1724, weduwe van N. N.

Frans Pont werd bij zijn huweljk geassisteerd door zijn zwager Mr. *Hendrik Carbasius* (burgemeester van Hoorn), *Geertruy Beverwijck* door den Heer *Ewout Os.* (?)

Gaarne zou ik meerdere gegevens over het Hoornsche geslacht *Beverwijck* vernemen, alsmede of deze *Geertruy Beverwijck* in betrekking stond tot *Aeltje Ewoutsdr. Beverwijck* (dochter van Ewout Beverwijck, schepen en vroedschap te Hoorn) en gehuwd met Jan *Martsz Merens,* burgemeester van Hoorn.

Wie was haar eerste man?

Amsterdam. D. F. PONT.

Binkhorst. (XXXVI, 326). Mijn vraag kan ik met het volgende aanvullen:

Gehuwd Oudenbosch 7 Februari 1761: *Gerrit Jan Binkhorst,* j.m. geb. te *Deventer en Pieternella van Blerk.* Bij den doop van zijn eerste kind *Johanna was* getuige *Lucas Binkhorst.*

Nadere gegevens over dezen Deventerschen tak zullen mij welkom zijn.

Breda. P. BINKHORST VAN OUDCARSPEL.

Bongard (van den). Wanneer overleed in 1663 of 1664 op Oud-Teilingen *Anna van den Bongard, vrouwe* van Nyenrode, ter Lucht, Breukelen enz.

d. *St.* W. W. v. R.

Boot-Cloribus. Kaniemand mijnaderemededeelingen verschaffen omtrent de voorouders van den vice-admiraal *Justus Boot* en zijne vrouw *Margaretha Cloribus*?

De familie *Boot* voert voor zoover mij bekend als wapen een bark.

Amsterdam. D. F. PONT.

Bredahl. *Catharina Pont,* geb. te Amsterdam 1693, dochter van *Frans Pont,* zeilmaker en *Grietje Stromers,* huwde te? op den? met *Peter Bredahl,* admiraal in Russischen dienst, Ridder van de orde van St. Anna.

Kan iemand mij omtrent dezen persoon en de familie *Bredahl* in het algemeen nadere inlichtingen verschaffen?

Amsterdam. D. F. PONT.

Bueren (van). (XXXIX, 377). Over de kwartieren van *Susanna van Bueren* bezit ik nog vele gegevens.

Rotterdam. W. F. HARTMAN.

Butler. (XXXIX, 377). Over de kwartieren van *Cornelia Butler* (waaronder vorstelijke) bezit ik vele gegevens.

Rotterdam. W. F. HARTMAN.

Caart van de Purmer 1622. Er moet een „caart van de Purmer" bestaan vervaardigd in 1622 (waarschijnlijk door Snick) 4 bl. fol., waarop 21 wapens voorkomen o.a. van de families: de Graeff, Admirael, Hooft, Ketel, Cromhout, Trom, Bets, Pet, van Sanen, Reyntjes, Tonning, Brasker e.a. Ondanks verscheidene pogingen mocht het mij niet gelukken een exemplaar te bemachtigen of zelfs maar te weten te komen, in welke bibliotheek of museum er een te vinden is.

Kan iemand mij wellicht hiermede op weg helpen?

Amsterdam. D. F. PONT.

Clement. (XL, *36).* Uit mijn familieregister blijkt het volgende :

Gillis Clement (zoon van Antony Clement en van Catharina Walaeus), geb. den 11 Maart 1662, overleden te 's-Gravenhage en begraven te Zierikzee den 5 of 6 November 1720, gehuwd te Middelburg den 14 Maart 167., met *Maria Loens,* geb. te Middelburg 6 April 1657, overleden te Zierikzee den October 1733. Zij hadden vier kinderen :

1°. *Antony Clement,* geb. 21 Maart 1682, overl. te Veere 21 Juni 1700.

2°. *Maria Margaretha Clement,* geb. te Zierikzee 2 Oot. 1686, overl. aldaar 28 Dec. 1686.

3°. *Pieter Clement,* geb. te Zierikzee 8 Januari 1688, overl. aldaar 12 Juni 1688.

4°. *Catharina Maria Clement,* geb. te Zierikzee 12 Aug. 1697, overl. te Goes 21 Maart 1738, gehuwd te 's-Gravenhage 2 Mei 1721 met *Cornelis Ketelaar,* geb. te 's-Gravenhage 16 Mei 1690. Zij hadden 7 kinderen.

Het wapen van *Loens* staat daar aangegeven als in zilver een naar rechts ziende negerromp met een zilveren band om het hoofd en een zilveren band om de schouders.

In een op perkament geschreven „Sententie van den Hove provinciaal in Holland d.d. 1 Mey 1711" komt *Gillis Clement* voor als Raad in den Hove van Holland.

In een mede in mijn bezit zijnd Handschrift „Genealogie van het geslacht Clement", opgemaakt door Reinier van Heemskerk Reiniersz. einde 1700 te Amsterdam, vind ik nog:

„Mr. *Gilles Clement* (zoon van Anthony Clement Nicolaasz. en Catharina Walaeus) eerst Schepen der stad „Zierikzee, daarna Raadsheer in den Hove van Holland, „Zeeland en Westvriesland, trouwde *Maria Loens* (dochter van .... *Loens* en van. ... *Aimery*). *Zij* zijn beiden „te Zierikzee in de groote kerk met hunne wapenen „begraven".

Poortugaal. A. VAN DER POEST CLEMENT.

Eekelen (van). (XXXVIII, 225). Het geslacht *wan Eekelen,* thans uitgestorven, afstammende van *Nicolaas van Eekelen,* geb. te Leur 17 Septr 1739, voerde : In.. .. drie dwarsbalken van.. .., vergezeld van 10 bijen (4, 3, 2, 1). Helmt. een uitkomende leeuw. Kent de heer van Tricht misschien de voorouders van dezen *Nicolaas van Eekelen* ?

's- Gravenhage. A. P. VAN SCHILFGAARDE.

Etten (van). (XL, 37). Zoo ver mij bekend is, bestaat er van dit geslacht geen genealogie. Wellicht zijn de volgende opgaven welkom.

Volgens den dichter-geschiedschrijver P. Nuyts was jonkheer *Hendrik van Etten* in 1471-1498 schout te Etten; na hem (1506—1515) jhr. *Claus van Etten,* die opgevolgd werd door jhr. **Jan** *van Berchem,* gehuwd met *Anna van Etten,* dochter van *Hendrik.* Over dit echtpaar vond ik in de Notulen van den Bergen op Zoomschen domeinraad: *dat de voirszeide (Jan) van Berchem in zijn* levene *schoutet van Etten ende zijn weduwe, genaemt jouffr. Anna van Etten, nu qualick befaemt zijn van ketterije.* (Rijksarch. 's-Gravenhage : C. v. Breda n. 264: 7 Aug. 1644). Volgens Nuyts waren zij de stichters van het kasteel, dat in 1630 door *Christoffel van Etten,* heer van Gomignies, verkocht werd aan *Cornelis Nobelaer,* heer in Grijsoirt (Taxandria 111: 46, 196).

Een *Hendrik van Etten* leefde in 1627 te Antwerpen, gehuwd met *Clara van de Werve,* dochter van *Raes.* Uit dit huwelijk kent Taxandria X : 63 drie zonen : *a Hendrik; b Adriaan,* in 1661 beleend met Sonderwijk; *c Engelbrecht,* †1 Mei 1679 (Gr. en Ged van Antw.). Uit a.p. bl. 66 mag men afleiden, dat *Hendrik van Etten* uit een tweede huwelijk nog een zoon *Adriaan* had. In 1696 was *Hendrik vnn Etten,* J. U. L., superintendent-generaal der vivres, collator van een beneficie in de kerk van Etten (Taxandria VIII : 85).

Een afbeelding van het zegel van den Ginnekenschen schepen *Hendrik van Etten* vindt men in Taxandria XV : 167.

W. *G.* J.

Euler. Wie kan mij nadere bijzonderheden mededeelen over *J. F. Euler,* in 1792 hofraad en bibliothecaris van Prins Willem V?

's-Gravenhage. A. STARING.

Frésin (de). Een lid van de „Zentralstelle für niedersächsische Familiengeschichte" verzoekt ons de vraag te willen stellen of iemand wellicht inlichtingen kan verschaffen over de ouders en het verdere voorgeslacht van *Johann Christian de Frésin,* Keur-Brandenb. luitenant,

die in 1615 in de Zuid-Nederlanden geboren werd en zich omstreeks het midden der 17e eeuw in Oost-Pruissen vestigde. Men vermoedt, dat hij uit den tak ***Frésin*** van het bekende Z. Ned. geslacht de *Gavre* gesproten was, al komt hij in de genealogieën d. G. niet voor.

Alle aanwijzingen zijn welkom. RED.

Hacfort. Waar en wanneer overleed na 1736 ***Hendrik Jacob Hacfort***, een zoon van *Alard* ***Bernt Hacfort en Johanna Françoise van Coolwagen ?***

d. St. ***w. w. v. R.***

Hofmeister. (XXXVIII, 246-247). Onderstaande aanvullingen trof ik in familiepapieren aan.

Daniel ***Pieter' Hofmeister,*** 4e kind van ***Hans Heinrich Hofmeister*** en Sara ***Margaretha de Mauregnault,*** huwde 27 Juli 1814 met *Cornelia* ***Boot,*** dochter van den Vice-admiraal ***Justus Boot en Margaretha*** *Cloribus*. (Justus Boot was een zoon van Mr. Roelof Boot, burgemeester van Edam en Maria Dekker).

Cornelia Boot werd geb. te Edam 26 Jan. 1770 en stierf aldaar 28 Febr. 1831 (begraven graf no. 93, graf der familie Pont). Zij was eerder gehuwd 1o. 11 Dec. 1796 te Edam met ***William Pont,*** burgemeester van Edam (zoon van Pieter Pont, burgemeester van Edam en Catharina Costerus en weduwnaar van Cornelia Homma), welk huwelijk kinderloos bleef, en 2o. 10 Mei 1803 te Edam met Mr. ***Lubertus*** *Cornelis van* ***Bommel,*** burgemeester van Edam (ouders mij niet bekend). Uit dit huwelijk werden 4 kinderen geboren.

Voor zoover mij bekend bleef haar 3e huwelijk met *Daniel* ***Pieter Hofmeister*** kinderloos.

Amsterdam. D. F. PONT.

Huyghens. Wie waren de ouders van *Hester* ***Huyghens,*** overl. Arnhem Febr. 1636 en circa 1630 gehuwd met ***Willem van Raesfelt*** (†1687)?

d. st. W. W. v. R.

Jaussaud (de). (XXXV, 286). 6 Mey 1799 testament ***A. Erbenveld,*** huisvr. van ***P. S. de Jaussaud de*** *Grand Clary.* ***15*** Sept. 1798 hunne huw. voorw. (not. J. H. Roelants Breda, rijksarchief den Bosch).

R. P. M. v. W.

Krayenhoff. *Cornelis Krayenhoff*, pred. v. Veghel, huwt ± 1718/19 met ***Adriana Catharina van Ruelo,*** wed. ***Louis*** *François* Baron van ***Raveschot de Capelle.*** Waar werd dit huwelijk gesloten, waar en wanneer werd ***Corn. Krayenhoff*** geboren, en wie waren zijne ouders?

Druten. ***C.*** W. v. DAM.

Lorzbach en Clen. (XL, 38). Op 22.4.1791 werd C. ***H. Lorsbach*** [1]) aangesteld tot luitenant in de 7de comp. 2de Bat. Reg. No. 23 (Stuart) in garnizoen te Groningen. Op 16.9.1886 huwde te Bonn ***Helene Lorsbach*** (geb. 4.8.1866, dochter van den Geheim. Bergrat ***Wilhelm Lorsbach*** en ***Laura von Asten)*** met ***Wilhelm Schleicher,*** geb. 6.8.1867, Regierungs Baumeister te Düsseldorf.

's-Br. M. G. W.

Merken (van). Wie kan mij mededeelen, wie de ascendenten waren van ***Lucretia Wilhelmina van Merken,*** in 1786 te Leiden gehuwd met ***Nicolaas Simon van Winter*** (Maandbl. XXXIX, 383)? Welk wapen voerden deze van ***Merken's?***

Berlijn—Steglitz. H. F. MACCO.

[1]) Volgens mededeeling van H. F. Macco te Berlijn-Steglitz eene Guliksche familie.

Miln. (XL, 39). Vermoedelijk is het huwelijk van den toenmaligen luitenant ***William Miln*** met ***A. G. Rouse*** te vinden in de regiments-trouwregisters gehouden door de generaals Donald, Murray, Campbell en Stuart, loopende van 1709—1787 en berustende in het gemeente-archief van Rotterdam.

Uit de ter zelfder plaatse bewaard wordende doopregisters van enkele Schotsche regimenten blijkt, dat ***William*** *Miln* in 1771 te Deventer, in 1774 en 1775 te Zutphen als luitenant en in 1780 als kapitein in garnizoen lag.

Gedoopt werden te Deventer 27.12.1771 Anna, te Zutphen 27.5.1774 *Wilhelmina* ***Catharina*** en 10.12.1775 ***Maria Jacoba*** en eindelijk te Heusden 14.6.1780 *Jacobina* ***Marie,*** allen dochters van ***William*** *Miln* en *Arnolda Geertruyd* ***Rouse.***

's-Gr. M. G. W.

Mitchel. Kan iemand mij ook nadere bijzonderheden mededeelen over zekeren Dr. med. *Mitchel*, uit Amsterdam, wiens portret tusschen 1786 en 1794 door J. Friedrich Tischbein geschilderd zou zijn?

's-Gravenhage. A. STARING.

Moorrees-Woerdenbach. Wie waren de ouders van ***Nicolaas*** *Moorrees* en zijne echtgenoote ***Helena Aletta Woerdenbach,*** die 6 Mei 1781 met att. uit *Nijmegen* te Oyen (N.-Br.) kwamen en 14 Mei 1787 met att. van daar naar Emmerik vertrokken? (Zie Maandbl. XXI, k. 247-248.) In de genealogie van het bekende Nijmeegsche geslacht Moorrees in het Stam- en Wapenboek komt ***Nicolaas*** niet voor.

Driebergen. VALCK LUCASSEN.

Palairet. (XL, 39). ***Abraham*** *Elie Palairet*, kastelein van het huis te Dieren, rentmeester der domeinen van Dieren, Fraterweerde en Coldenhove, stadhouder en griffier der leenen van Dieren voor den Prins van Oranje ; geboren te 's-Gravenhage 10 Dec. 1716, overl. te Dieren 2 Mei 1776; zoon van ***Elie Patairet,*** gedoopt te Montauban 22 Jan. 1683 en overl. te R'dam 9 Mei 1749, en van ***Marie Emilie Duchaine*** (ook genoemd, in ambtelijke stukken, Du Chaine, Du Chêne, Du Chesne, Duchène), geb. te 's-Gravenhage 8 Sept. 1692, overl. te R'dam 11 Juni 1769, uit hun 22 April 1714 gesloten huwelijk; huwt 16 Mei 1762 met — ***Barbara Agnes Rouse,*** geb. te Deventer 6 Febr. 1727 (gedoopt 6 Febr. d. a. v.) en overl. 3 Januari ***1818*** te Dieren, dochter van den Deventer burgemeester ***Joan Arnold Rouse*** en van *Christina* ***Elisabeth Nilant.***

Abraham Elie Palairet was bij zijn huwelijk met B. A. Rouse, weduwnaar (huwelijk gesloten 6 Juli 1739) van Marie ***Palairet,*** ged. 19 Jan. 1713 te 's-Gravenhage, overl. aldaar 20 Nov. 1743, dochter van Dominique Palairet en Marianne Housel.

Arnhem. T. Æ. PALAIRET HOOGLANDT.

Pant (van der). Waar en wanneer huwde ***Jan van der Punt,*** med. doct., geb. Utr. 8.12.1814 (zoon van Jan van der Pant, apotheker, en Marie Françoise Sigal)

met *Gerarda* **Jacomina** ***Johanna*** *Overhoff*, ***geb.*** Bunschoten **(Utr.) 22.10.1821 (dochter van Willem Frederik Overhoff, predikant en Johanna Jacomina van den Es)?**

Vlaardingen. M. C. SIGAL Jr.

Pferdmenges. **Een lid van de „Zentralstelle für deutsche Personen-** und Familiengeschichte" te Leipzig verzoekt ons de vraag te willen stellen, of iemand wellicht inlichtingen kan verschaffen aangaande ***David (Vit)*** *Pferdmenges*, geb. **Rheydt (bij Düsseldorf) 20 Nov. 1712, die volgens aanteekeningen in het archief der Evang. Gem. te Rheydt in 1799 in (Nederl.)** ***Friesland*** woonde en 3 of 4 kindereu had? Is er over deze laatsten iets bekend ?

RED.

Phitzinger. ***Johan Adam Phitzinger,*** chirurg+-majoor bij de marine, is gehuwd geweest met ***Anna*** *Maria Char-Zotte de. Hosson*, **uit welk huwelijk te Leeuwarden 10 October 1798 een dochter** ***Elisabeth Maria*** *Magdalena* ***Phitzinger*** **geboren werd. Wanneer en waar huwden zij, wie waren hunne ouders,** waar en wanneer werden zij geboren ? Bestaat er eene genealogie ***Phitzinger 2***

Druten. ***C.*** W. VAN DAM.

Pipardus. *Josina van* ***Dam,*** dr. van Leendert en Heyltgo van Driel, ged. R'dam 23 Januari 1629, huwt 's-Bosch 26 Mei 1649 ***Casparius*** *Pipardus*, predikant op het fort Isabella. Wie waren zijne ouders en waar en wanneer werd hij geboren?

Druten. ***C.*** W. VAN DAM.

Plotho (von). (XL, 40). In het Rijksarchief te Arnhem bevindt zich eene collectie „testamenten, volmachten, etc." van Maas en Waal. In deze collectie kan men vinden het testament van ***Frans Philip*** edler ***von*** *Plotho*, **generaal-majoor van Z. K. Maj. van Pruisen, en diens vrouw** ***Agnes*** Maria van ***Raveschoot,*** testeerende te Maasbommel 10-1 1698. Later testeert zij als zijne weduwe eveneens te Maasbommel 24-7 1716.

Hij teekent ***van*** *Platho*, terwijl het randschrift van zijn wapenafdruk te lezen geeft ***Frans Philip*** edler ***von*** *Plotho*".

Dit wapen is aldus : „gevierendeeld : 1 en IV een lelie, 11 en III een mansborstbeeld, gekroond en aanziend gesteld".

Het wapen van de vrouw komt op dit testament niet voor. Uit het feit, dat de geachte vrager er aan toevoegt, dat zij waarschijnlijk uit 's Bosch afkomstig is, vermoeden wij, dat zij behoort tot het geslacht ***van Raveschot,*** dat volgens de Heraldieke Bibliotheek 1876, pag. 280 tot den oud-Meyerijschen adel behoort en tot wapen voert: „in goud 3 zwarte raven".

Men vindt omtrent dit geslacht nog gegevens in: Taxandria 1903, pag. 72 ; Noord- Brabantsche Almanak 1891; Taxandria 1900, pag. 13 en 14; en Smallegange, N-Cron. van Zeeland, deel 1, pag. 486.

DOC. BUR.

Plotho (von). (XL, 40). ***Frederik Hendrik van*** *Randwyck*, heer van Rossum, Heessel, Beeck en Garneren en ***Stephania Torck*** hebben eene dochter ***Elisabeth*** of *Isabelle*, geb. Nijmegen 29 Oct. 1661. Zij huwde 1°. 14 Juli 1684 ***Ernst Christoffel von der*** *Marwitz*, heer van Grossenritz en 2°. *Christian* ***Friedrich*** Edler von *Plotho*, kapitein in Statendienst.

's-Gravenhage. J. D. WAGNER.

Raesfelt (van). Waar en wanneer overleden de gezusters *Susanna* ***Maria*** en ***Johanna Margaretha van Raesfelt,*** resp. gehuwd met *Matthijs van Asperen*, heer van Heeswijk en Dinther (1649) en met ***Hendrik Frederik Sweerts de*** *Landas*, heer van Baerschot? Waar en wanneer overleden deze echtgenooten resp. voor 1690 en na 16923 *a. st.* W. W. v. R.

Sander. **Kan iemand mij ook nadere bijzonderheden mededeelen over eenen Haagschen boekhandelaar** ***Sander,*** wiens portret tusschen 1786 en 1794 door J. Friedrich Tischbein geschilderd zou zijn?

's-Gravenhage. A. STARING.

Sohier. ***Cornelia*** *Francina Sohier* (van wie een portret uit 1798 bestaat, geschilderd door Perkois(?), huwde ± 1760 *Cornelis* ***Jacobus*** *Serlé*, uit welk huwelijk o.a. een dochter ***Petronella Jacoba Serlé,*** echtgenoote van *Andries Lagardt* ***van Eekelen. Zij*** voerde hetzelfde wapen als het bekende geslacht *Sohier* ***de*** *Vermandois.* ***Op*** welke wijze is zij hier aan verwant?

's-Gravenhage. A. P. VAN SCHILFGAARDE.

Speldernieuw. In den XXVII^sten^ jaargang wordt door den heer van Sandick in het artikel over van Sandick—Ploos van Amstel, kol. 191, vermeld Mr. ***Pieter Buteux,*** geb. 2/1 1733, schepen en raad van Middelburg, bewindhebber der Oost-Ind. Comp., gehuwd met ***Cornelia Speldernieuw,*** geb. te Middelburg 25/6 1732, dochter van ***Andries Speldernieuw*** en *Susanna* ***Tobias.***

Welke is de betrekking tusschen dezen Andries Speldernieuw en ***Anthony Speldernieuw,*** geb. 6 Dec., ged. 12 Dec. 1651 te Middelburg, begraven te Edam 14 Nov. 1706, zoon van ***Cornelis Cornelisz. Speldernieuw*** en ***Elisabeth Udemans?*** Welk wapen voerde de familie Speldernieuw? Anthony Speldernieuw was Bewindhebber der Oost-Ind. Compagnie en huwde te Edam 4 Oct. 1676 *Guurtje* ***Pont,*** dochter van Frans Dirkzn Pont, eikenhoutkooper en schepen te Edam, en Trijntje Keetman.

Hij had wellicht meerdere kinderen, doch in ieder geval twee dochters waarvan de oudste ***Grietje*** *Speldernieuw,* geb. 28/1 1679 te Edam, † aldaar 6/4 1727, was gehuwd met ***Jacob*** *Teengs* (de Jonge), geb. te Edam 14/6 1669, † aldaar 17/6 1732, Kapitein ter Zee (zie de Jonge „Het Nederlandsche Zeewezen") en admiraliteitsraad, zoon van Mr. Nicolaes Teengs en Cornelia Knechts.

De jongste *Lysbeth* ***Speldernieuw,*** ged. te Edam 25/4 1688, † aldaar 24/3 1722, huwde 25/8 1720 Mr. ***Frans Pont,*** ged. te Edam 25/5 1687, schepen aldaar, zoon van Pieter Pont, schepen van Edam, en Willemoet Bouwens.

In familiepapieren vond ik omtrent Speldernieuw nog het volgende:

In Middelburgh Anno 1681 den 6^den^ December is geboren ***Anthony Speldernieuw,*** 's morgens omtrent 6 uren op de timmerwerf ende heeft sijn doop ontfangen van Mr. Pieter van Toor in de Nieuwe Kerk Dinsdagsavont wesende den 12^den^ December 1651, enz.

Verder: Middelburgh anno 1654 den 24 Januarie is geboren *A*(onleesbaar)*Speldernieuw* enz.

Amsterdam. D. F. PONT.

Wagewijn. Hoe heette de vrouw van ***Johan*** *Wagewijn*,

die o.a. in 1602 secretaris ord. van het Hof van Holland te den Haag was?

d. St. W. W. v. R.

Wall (van de). Wie waren de ouders van en waar en wanneer was geboren *Petrus van de Wall*, predikant, praetor van het St. Caecilia-concert te Arnhem in 1671, gehuwd te Voorst 23 Febr. 1668 met *Cornelia Aertsen*?

Wie kan mij helpen aan gegevens aangaande *Johan van de Wall*, wonend0 te Wesel omstreeks 16001 Zijn broeder *Henrich van de Wall* is 17 Oct. 1610 te Wesel getrouwd met *Geertruid van Stockum* en werd de stamvader van verschillend0 takken, di0 zich in Nederlandsche en Duitsche steden vestigden.

Wie waren de ouders van *Jan Jelis van de Wall*, wonende te Setten, die als weduwnaar van *Elisabeth Pieck* 16 Oct. 1671 te Arnhem huwde met *Anna van Gumster* en welke kinderen werden uit zijn0 beide huwelijken geboren ?

Hilversum. G. A. A. VAN DE WALL.

Wapen (Onbekend). Kan men mij ook zeggen door wien het navolgende wapen gevoerd is : „Gevierendeeld: 1 in rood 3 gouden schaatsen; 11 gedeeld: 1 in blauw 3 aanziende gouden ossekoppen, 2 in rood 3 gouden hoefijzers; III in zilver een goud- beslagen en- gesnoerd0 zwart0 jachthoorn; IV gedwarsbalkt van zilver en zwart, waarvan de tweede zilveren balk beladen met een dubbelen rooden adelaar, di0 in de richting van den balk is geplaatst."

Op een lint om dit wapen heen is te lezen: „*Danckt Godt diet al verleent*" en verder het jaartal 1700 in spiegelschrift.

Het eerste kwartier komt overeen met het wapen de *Raadt* en het vierde met het wapen *Schoock*. Vermoedelijk is dus dit wapen van een lid van het geslacht de Raadt, doch de vraag blijft van welk lid ; van welk0 geslachten zijn bovendien de wapens in de kwartieren 2 en 3?

Ginneken. J. STEENKAMP.

Wapen (Onbekend). Onlangs kocht ik Joannis Meursi Rerum Belgicarum, gedrukt 1614 bij Lodewijk Elsevier te Leiden. De band van bruin leder heeft een in goud ingedrukt wapen : een leeuw waarover heen gaat een dwarsbalk, deze vergezeld van drie 6 p. sterren; muurkroon van vier kanteelen, waaruit een halve leeuw stijgt, di0 in de rechterklauw een krom zwaard, in de linker een ovaal schild heeft.

Het volledige wapen komt op de voor- on achterzijde voor; de muurkroon met den leeuw bovendien nog dertienmaal.

's-Gravenhage. J. D. WAGNER.

Wapen (Onbekend). Kan men mij ook zeggen van welke familie het navolgende wapen is : „gevierendeeld: 1 en IV in goud een gaande leeuw op grond; II en III: in zilver een aanziende hertekop, waarvan het gewei de eigenaardigheid vertoont, dat de rechterhoorn aanmerkelijk langer is dan de linker." Helmteeken: het hertengewei met dezelfde eigenaardigheid als in het schild.

Vlaardingen. M. C. SIGAL.

Wapens (Onbekende). Op een 18e eeuwsch mosterdpotje komen2 wapens voor,waarvan het eene vertoont „een gekroonden pijl" en het andere „een pijnboom". Weet men

mij ook te zeggen, van welke families deze beide wapens kunnen *zijn*? Als toelichting diene, dat zij waarschijnlijk te Deventer thuis hooren.

Rotterdam. A. VAN DER HOEVEN.

Ons zijn slechts 2 wapens bekend, die een gekroonden pijl vertoonen; dit zijn de wapens *Borgerinck* en *Schutte*. Wij moeten echter hierbij al dadelijk opmerken, dat de pijl in het wapen *Schutte* alleen gekroond voorkomt in de kwartierstaten, samengesteld door van Rhede van der Kloot en Bär, alwaar hot te zien is in den kwartierstaat van Lambert Joan Kuyck. Overal elders echter, in oorspronkelijke stukken en op dito brieven, volmachten etc. vonden wij den pijl nimmer gekroond. Wij meenen daarom veilig te kunnen aannemen, dat het wapen Schutte, zooals genoemde kwartierstaten het weergeven, niet juist is en laten het dan ook hier buiten beschouwing, hetgeen wij te gereeder kunnen doen, omdat, zooals wij zien zullen, het wapen Borgerinck hier zoo goed als zeker te pas komt.

Het wapen *Borgerinck* nam. is: „in zilver een zwarte pijl met de punt omhoog, overtopt of ook wel getopt met een gouden kroon". Men vindt het aldus beschreven in het Armorial Général.

Deze familie *Borgerinck* is een echte Deventersche familie; vel0 harer leden hebben in de regeering aldaar gezeten; hunne wapens zijn wij in vele bronnen tegengekomen en zij vertoonen alle den gekroonden pijl.

Tot die velen nu behoort ook *Antony Borgerinck, 30-7 1723* rentmeester van het hoogadelijk stitt ter Hunnepe, getrouwd met *Anna Cuniera Hagedoorn*, de zuster van Joost Hagedoorn, op denzelfden datum te Deventer vermeld. Op de volmacht, waarop de handteekeningen van de 3 genoemden voorkomen, staan ook hunne wapens in lakafdruk afgedrukt, en deze nu vertoonen voor *Borgerinck* den gekroonden pijl en voor *Hagedoorn* een geplanten boom met 3 kruinen, hetzelfde wapen dus, dat het Armorial Général voor dit geslacht aangeeft en aan welks juistheid wij niet behoeven te twijfelen, daar wij het zeer vele malen in verschillend0 bronnen zijn tegengekomen.

In verband met het bovenstaande komt het ons meer dan waarschijnlijk voor, dat het bedoeld0 mosterdpotje aan den Rentmeester *Antony Borgerinck* en zijne vrouw *Anna* Cuniera *Hagedoorn* behoord zal hebben. DOG. BUR.

INHOUD **1922, N° 3.**

Bestuursberichten. — De Burggraven van Leiden vóór 1339. Jan Sceven en zijne nakomelingschap, door Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland. — Fragment-genealogie Doudart de la Grée, door M. G. Wildeman. — Genealogische aanteekeningen omtrent Goesche geslachten in de gouden eeuw, door Prof. C. L. van der Bilt (Vervolg). — Bijbelschutbladen met familieaanteekeningen in het Rotterdamsche archief (Taak-Mesdach, van Elsbroek-Vos, Schaap—Damen, Sijlmans-Boeser), medegedeeld door Dr. E. Wiersum. — Uit de oude registers van Wassenaar, door W. J. C. Bijleveld. — Een huwelijk van Rhemen met de Blanche, medegedeeld door J. D. Wagner. — Lampsins, door C. A. van Woelderen. — Korte mededeelingen: De riddermatigheid van het geslacht van Wijnbergen: Van Doorn; Adelsgunsten. — Vragen en Antwoorden: Aschat; Bentinck (Alard); Bergen (van); Beverwijck; Binkhorst; Bongard (van den); Bootcloribus; Bredahl; Bueren (van); Butler; Gaart van de Purmer 1622; Clement; Eekelen (van); Etten (van); Euler; Frésin (de); Hackfort; Hofmeister; Huyghens; Jaussaud (de); Krayenhoff; Lorebaoh en Clen; Merken (van); Miln; Mitohel; Moorrees-Woerdenbach; Palairet; Pent (van der); Pferdmenges; Phiteinger; Pipardus; Plotho (von); Raesfelt (van); Sander; Sohier; Speldernieuw; Wagewijn; Wall (van de); Wapen (Onbekend); Wapens (Onbekende).

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch - heraldisch Genootschap : „De Nederlandsche Leeuw,"

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan de leden van het Genootschap gratie toegezonden.
Bijdragen, correspondentie betreffende de redactie en opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den redacteur Mr. TH. B. VALCK LUCASSEN, *huize „Sparrenheide", Driebergen.*
De jaarlijksche contributie voor het lidmaatschap bedraagt *f* 10.— en voor de leden te 's-Gravenhage, die de wekelijksche portefeuille ontvangen, *f* 15.-. Voor niet-leden is het Maandblad verkrijgbaar tegeneen abonnementsprijs van *f* 10.— per jaargang.

Correspondentie betreffende het Genootschap gelieve men te richten tot den secretaris Mr. E. J. THOMASSEN à THUESSINK VAN DES HOOP, *Delistraat 35, 's-Gravenhage,* en die betreffende de Bibliotheek en de wekelijksche portefeuille, zoomede aanvragen om exemplaren van vroeger verschenen Maandbladen, tot den bibliothecaris Jhr. Mr. W.G. FEITH, *Prinses Mariannelaan* 34, *Voorburg.*
De Bibliotheek van het Genootschap, gevestigd Juffrouw *Idastraat* 3, *'s-Gravenhage,* is voor de leden geopend iederen Maandag van 3—5 uur en op nader met den bibliothecaris overeen te komen uren.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 4. XL" Jaargang. April 1922.

Bij dit nummer wordt een plaat verzonden, behoorende bij het artikel: Hoe de Wassenaer's Burggraven van Leiden werden.

BESTUURSBERICHTEN.

De Bibliotheek is wederom op de gewone uren geopend, doch voortaan tevens op nader met den bibliothecaris overeen te komen uren.

Tot lid zijn benoemd:

Prof. Dr. J. F. VAN BEMMELEN . . . *Groningen.*
Zuiderpark 21.
L. J. KUYCK . . . . . *Ede.*
Luit.-Kol. b. d. Villa *„Favorite".*
Jhr. H. 1. B. TE. A. VON HEYDEN . . *'s-Gravenhage.*
Ordonn. Offio. v. H.M. de Koningin. *Nassau-Dillenburgstr. 36.*
Dr. C. S. LECHNER . . . . . *Leiden.*
Arts. **Nieuwe** *Rijn 17.*

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van het lid den heer J. A. R. Kymmell te Assen.

Adreswijzigingen.

C. J. M. VAN BLIJENBURGH . . . . . *'s-Gravenhage.*
Willemstraat 12.
L. CALKOEN . . . . . *Amsterdam.*
Singel 63.
Mr. S. N. B. HALBERTSMA . . . . . *Rotterdam.*
Westersingel 15.
J. G. KIST . . . . . *'s-Gravenhage.*
van Speykstraat 24.
Mr. H. KRONENBERG . . . . . *Deventer.*
Polstraat 3.
L. N. VAN MEEVERDEN . . . . . *'s-Qracsnhage.*
Gr. Hertoginnel. 196
W. C. NINABER . . . . . *Nijmegen.*
Hertogplein 5.
A. DE SEYN-VERHOUGSTRAETE . . . . *Waregem*
(W. Vlaanderen).
Statiestraat 400.

Aanwinsten der Bibliotheek.

Dr. S. A. Waller Zeper. De collectie *Burmania-Eysinga.*

id. id De oorsprong van het wapen van de provincie *Friesland.* (Overdrukken v. d. Vrije Fries XXVII 2). (*v.* d. *Schrijver*).

Genealogische Tabellen van het geslacht ***van Keppel.*** 1912. (*v. h.* ***lid J. R. baron van Keppel).***

Genealogisches Taschenbuch der Ritter- und Adelsgeschlechter 1. 1870.
(van** Mr. M. Westerouen* ***win Meeteren).

Verzameling 16e eeuwsche oorkonden (met zegels) betreffende *Betuwsche* en *Nijmeegsche* families w. o. *Spruyth,* ***de** Beyer, van* ***den Bergh e.a.***
***(v.** h.* ***lid Mr. B. F. bar. van** Verschuer).*

H. S. Genealogie *Nijs.*
(*v.* ***h. lid A. J.*** *Bicker Caarten*).

Rud. Werneburg. Gau, Grafschaft und Herrschaft in *Sachsen* bis zum Uebergang in das Landesfürstentum. 1910.

Dr. Jos. Tinnefeld. Die Herrschaft *Anholt.* 1913.

P. E. Schramm en Dr. A. W. Lutteroth. Verzeichnis gedr. Quellen z. Gesch. *Hamburgischer* Familien. 1921.

Listes des titres de noblesse etc. acc. par les souverains des Pays-Bas 1659—1794. Brussel 1847.

Oorkondenboek *Doorninck.* ***1894.***

Voorts genealogieën der volgende geslachten :

v. Amelunxen 1912/14, ***de** Bardoulat* 1899, de la *Bauve d'Arifat* 1892, de *Corbier* (1890), *v. Enckevort* 1908, de *Gourio* 1901, *Mignot* ***de** Bussy* 1892, *du Praël* ***1904,*** gr. v. ***Schaesberg*** 1918, de ***la** Valade* ***de** Truffin* ***1898,*** ***le** Vannier* ***1899,*** *v. Winning* 1906, ***de** Vlieger* 1908, ***van Vloten 1907,*** *Bijl* ***de** Vroe* ***1904,*** van *Lawick* ***1893.***

Portretten uit de veertiger jaren.

Het bestuur is in de gelegenheid gesteld een aantal crayons aan de leden uit te reiken van personen uit de omgeving van Jhr. Mr. W. Gockinga (1812—1883) te Groningen en door dezen geteekend tusschen de jaren 1838 en 1853. De afgebeelde personen staan hieronder vermeld met de veelal onvolledige aanduiding, zooals die achter on. ieder portret te vinden is.

1. *I. Abresch.*
2. *Guichart Abresch.*
3. *M. Bakker.*
4. *Binema* van 't Heereveen.
6. luit. van *Bosen.*
6. *Coops Busgers.*
7. *A. Munniks* Cleveringa 1841.
8. *H. Costers.*
9. Dr. *Dassen.*
10. proponent *Dijkema.*
11. *G.* de *Balbian van Doorn.*
12. luit. *B. Durleu* 1839.
13. *Engelberd.*
14. *Graafland.*
lb. luit. *Groeneveld.*
16. *A. Hamerster.*
17. *van Hoevell.*
18. *Eindhoven von Hoorn.*
19. *Huizinga.*
20. *van Speyk Huskes.*
21. *Immink 1839.*
22. *Jappé.*
23. Dr *Koets.*
24. 1e luit. kwartiermr. *Swalmius* van der *Linden 1838.*
26. majoor *Logeman.*
26. luit. *Lubbers.*
27. kolonel *Mascheck* 1863.
28. *Mees.*
29. *C. Venhuizen Munniks.*
30. *van Naamen van Eemnes.*
31. *H. Niewold.*
32. *H. Offerhaus.*
33. 1e luit. *Peperkamp.*
34. *de Rochefort* 1851.
35. *H. Sannes.*
36. *L. Scholtz* 1839.
37. IJ. *Schw. Jr.* [1])
38. G. *thoe Scharzenberg.*
39. *H. thoe Schwarzenberg en Hohenlandsberg.*
40. Ds. *Siepkamp.*
41: *Th. Steinmetz 1842.*
42. *van Swinderen* van Allersma.
43. *Onno* de *Rheden van Swinderen* van Noorddijk 1847.
44: 0. *B. de Rheden van Swinderen.*
45. Dr. *Taapken.*
46. ritmr. *Vunter.*
47. *J. de Wal.*
48. *G. Wilhelmy 1839.*
49. luit. *F. Winter* 1840.
60. *W. Woldring.*

Aangezien voor sommige portretten allicht meerdere liefhebbers zullen zijn, zal ieder portret slechts ter hand gesteld worden aan diengene, die tot den afgebeelden persoon de nauwste relatie kan aantoonen.

Gegadigden gelieven zich derhalve met gemotiveerd schrijven te wenden tot den bibliothecaris Jhr. Mr. W. G. Feith.

1) thoe Schwarzenberg? Best.

Johanna van Montfoort,

dochter van Hendrik IV burggraaf van Montfoort,

door Mr. Th. R. Valck Lucassen.

De Catalogus van het Archief der Heeren van Montfoort, door Mr. R. Fruin Th. Az. en Mr. A. le Cosquino de Bussy, welke hoogst nuttige uitgave in 1920 bij A. Oosthoek te Utrecht het licht zag, heeft, in navolging van den reeds in 1893 door eerstgenoemde samengestelden inventaris [1]), onder meer de verdienste, van een stam boom der Heeren van Montfoort te zijn voorzien, die — naar de inleiding uitdrukkelijk vaststelt — uitsluitend aan de in de charters zelven voorkomende gegevens is ontleend.

Het behoeft wel geen betoog, dat eene op zoo deugdelijken grondslag opgebouwde genealogie op verschillende plaatsen in conflict moest komen met den inhoud van vroegere geslachtslijsten, waarin — vooral ten opzichte van de oudere geschiedenis van dit geslacht — vaak aan de phantasie vrij spel was gelaten, en het spreekt van zelf, dat in die omstandigheden het overgroote deel der aangebrachte wijzigingen ook verbeteringen zouden blijken te zijn. Dat intussohen ook bij de meest nauwkeurige verwerking van den inhoud der charters de mogelijkheid bleef bestaan, dat een verschil van inzicht bij hunne interpretatie tot uiteenloopende conclusies aanleiding zou geven, lag voor de hand.

Dit laatste nu doet zich voor ten opzichte van een punt in de genealogie, dat weliswaar voor de geschiedenis der de Rover's van Montfoort in haar geheel van geen overwegend belang is, maar dat wij niettemin eene nadere beschouwing waard achten, omdat het hier eene persoon betreft, die de schakel vormt, welke zeer vele nog bloeiende Nederlandsche geslachten met het oude huis der burggraven van Montfoort verbindt.

Deze persoon, de in hoofde dezes vermelde *Johanna van Nontfoort,* ging steeds door voor eene dochter van *Hendrik IV* burggraaf *van Montfoort* († 1469) uit diens huwelijk met *Margriete van Croy,* dochter van Antoine, heer van Croy en Renty, graaf van Porcéan, ridder van het Gulden Vlies enz. enz., den bekenden raadsman en gunsteling van Hertog Philips van Bourgondië [2]), op wien ons geacht medelid Mr. E. J. Th. à Th. van der Hoop nog onlangs in dit Maandblad de aandacht vestigde in zijn belangrijk opstel over de platen in

1) Verschenen als bijlage van het Verslag omtrent 's Rijks Oude Archieven over 1893.

2) Minder bekend is, dat Antoine van Croy ook een bloedverwant van Hertog Philips was. De grootmoeder van laatstgenoemde, Margaretha van Vlaanderen, erfdochter van graaf Lodewijk van Male en gehuwd met Philips den Stoute van Bourgondië, was nl. eene nicht en naamgenoote van Margaretha van Vlaanderen, burggravin van Châteaudun, gehuwd met Guillaume de Craon, wier kleindochter Marguerite de Craon, gehuwd met Jolran 1 van Croy, heer van Renty, do moeder was van onzen Antoine, graaf van Porcéan.

Pieter van Beoostenzweene's Remissorium Philippi [3]). Zij was tweemaal gehuwd: 1°. (huw.voorw. d.d. 7 Febr. 1476) met *Johan van Nyenrode*, † 27 Dec. 1476, zoon van Johan, heer van Nyenrode enz. en Yda van Bylandt en wednr. van Else van Darthuysen, en 2°. met *Johan van Ghoor*, heer van Heel en de Weyer, zoon van Daniel, ridder, heer van Heel en de Weyer en Maria van Witthem.

In afwijking van het bovenstaande wekt de aan den Catalogus toegevoegde stamboom twijfel op aangaande de wettigheid van Johanna's geboorte. Wel wordt zij onder de kinderen van Burggraaf Hendrik IV vermeld, maar achter haren naam staat tusschen haakjes „bastaard?", terwijl de onzekerheid, die aangaande haren waren staat schijnt te bestaan, er blijkbaar toe heeft geleid, dat aan Johanna van Nontfoort in tegenstelling tot andere dochters uit haar geslacht in de 2de afdeeling A van den Inventaris van het archief (stukken betreffende leden der familie van Montfoort) geen afzonderlijke rubriek werd ingeruimd.

De gevolgtrekking lag voor de hand, dat bij de bewerking van het archief der Heeren van Montfoort ten opzichte van Johanna een „novum" was aan het licht getreden, en met belangstelling namen wij dan ook kennis van den inhoud der vele regesten van oorkonden uit dit archief, welke op het tijdperk, waarin zij leefde, betrekking hebben. Wij moeten echter bekennen hierbij niet één nieuw gegeven te zijn tegen gekomen, dat naar onze meening het vermoeden van bastaardij wettigt.

Johanna van Montfoort wordt in de regestenlijst slechts éénmaal met name genoemd en wel in N°. 760 (N°. 239 van den Inventaris) luidende :

> „1515 *October* 3. Johan van Ghoer tot Heell erkent van Johan, heer tot Montfoort, eene zekere som ontvangen te hebben, en scheldt hem daarvoor kwijt de verplichting tot uitbetaling eener jaarlijksche rente van 60 Rijnsguldens uit de hofstad van Montfoert, die aan Johanna van Montfoert, thans huisvrouw van Johan van Ghoer, ter gelegenheid van haar eerste huwelijk met Johan van Nyenrode, bij den dood harer moeder waren toegezegd."

Hoe uit het bovenstaande het vermoeden van de onwettigheid van Johanna's geboorte geput zou kunnen worden, is ons ook na raadpleging van de oorkonde zelve niet duidelijk geworden, tenzij men de verklaring moet zoeken in het feit, dat *Johan van Ghoor* zijn verzoek om „desen brieff oick te willen confirmieren myt synen zegele" richtte tot „ *Willem* bast airt *van Montfoerde*", door hem hierbij *„mynen lieven zwager"* genoemd. Men vergete echter niet, dat het woord „zwager" oudtijds niet de enge beteekenis had van tegenwoordig, doch ook op verwantschap door aanhuwelijking in ruimeren zin doelde. Uit het feit, dat Johan van Ghoor den bastaard Willem van Montfoort — van elders bekend als drost van Montfoort — zijn „zwager" noemde, behoeft derhalve niet te volgen, dat hij Johanna's broeder was; maar ook al ware hij dit wel, dan nog behoefde dit niet ook hare onwettigheid te impliceeren. De verwantschap met erkende bastaarden werd oudtijds — naar men weet — op dezelfde wijze aangeduid als met wettige familieleden en zoo zien wij b.v. Willem III, graaf van Holland en Henegouwen, in een charter van 26 April 1327 [4]) den burggraaf van Montfoort Zweder I zijn „zwager" noemen, terwijl de familierelatie daarin bestond, dat laatstgenoemde gehuwd was met 's graven n i c h t Jonkvr. Katerine b as t a ar d-dochter van graaf Floris V [5]).

Wel troffen wij in de Montfoortsche regestenlijst een gegeven aan, dat naar onze meening indirect voor Johanna's we t ti ge afstamming pleitte.

Zooals men weet zijn van burggraaf Hendrik IV slechts vier kinderen uit de oorkonden bekend, t. w. :

1°. *Anthonis van Montfoort*, vermeld in 1447, overleden vóór zijnen vader;

2°. *Johan III*, burggraaf *van Montfoort*, vermeld 1469-1621;

3°. *Lodewijk van Montfoort*, heer van der Vere, vermeld 1495-1603 ;

4°. *Johanna van Montfoort.*

Bij zijn overlijden liet burggraaf Hendrik dus, behalve zijnen jeugdigen opvolger Johan, nog twee wettige kinderen na, wanneer men Johanna hiertoe rekent, of slechts één (Lodewijk), wanneer men in haar een bastaard ziet.

Nu leest men in regest n°. 620 het volgende:

> „(1459) 1460 December 31. Bisschop David keurt goed de commissie, onlangs te Heusden door Margriete van Croy, burggravin-weduwe van Montfoird, Gysbrecht en Sweder van Montfoird, gebroeders, en Willem van Brakel [6]), voogden over Johan en de andere nagelaten kinderen') van Henric, burggraaf tot Montfoird, in overleg met den graaf van Nassouwe, heer van Bredae [8]), als afgevaardigde van Anthonis, heer van Croy, gegeven op Zweder, broeder tot Montfoird, en Willem van Brakell als beheerende voogden, onder gehoudenis om rekening omtrent hun beheer aan de andere voogden af te leggen".

Johan en Lodewijk waren dus niet de eenige nagelaten wettige kinderen, zoodat de veronderstelling, dat ook Johanna hiertoe behoorde, ons reeds op grond van den inhoud van bovenstaand regest niet te gewaagd voorkwam, te minder waar omtrent andere kinderen uit de oorkonden niets blijkt.

Was het intusschen — gezien in het licht van dien

[3]) Zie Maandbl. XXXIX, kk. 204—205, 349—350 en de tabel in kk. 351-352, alwaar Margriete van Croy in navolging van sommige genealogieën abusievelijk Marie genoemd wordt.

[4]) Cat. Aroh. Montf. Regest n° 30, Inv. n° 144.

[5]) Dat deze Katerine een bastaard was, is aan geen twijfel onderhevig, al zou de aan den Catalogus toegevoegde stamboom door achter haren naam te vermelden: "dochter van Floris V, graaf van Holland" licht het tegendeel doen vermoeden.

[6]) Willem van Brakell, kastelein en rentmeester van Montfoort. Hij wordt in de charters een „neef" van den burggraaf genoemd. Op welke wijze deze familierelatie bestond, vermochten wij nog niet vast te stellen.

[7]) Wij spatiaeren.

[8]) Jan IV, graaf van Nassau, heer van Breda enz. († 1475), stamvader der latere Oranje's en in de charters van het Montf. Aroh. meestal als „neef" van burggraaf Johan aangeduid, wordt, nadat de besturende voogd Sweder van Montfoort zich evenals zijn broeder Huijsbert tegenover zijn stam- en leenheer schijnt te hebben misdragen, in diens plaats met het bestuur van de Montfoortsohe goederen belast en daarna met de oppervoogdij over den jeugdigen burggraaf bekleed. (Aroh. Montf. reg. N°s 624, 628-631 e.a.). Voor de onderlinge verwantschap der hier genoemde personen zie de tab el.

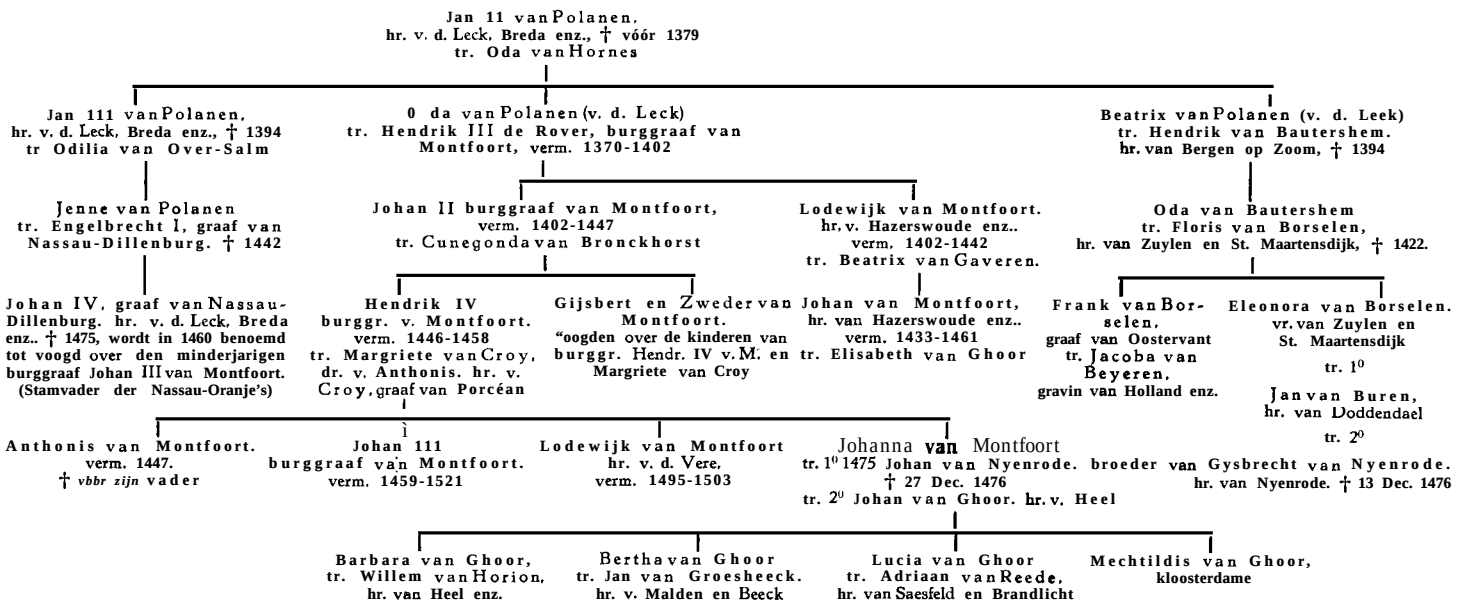

tijd — wel waarschijnlijk, dat een edelman van de positie van *Johan van Nyenrode*, den broeder en leenvolger van *Gijsbrecht van Nyenrode*, ridder, heer van Nyenrode, Pendrecht, ter Lucht enz., wiens huwelijk met *Eleonora van Borselen*, vrouwe van Zuylen en St. Maartensdijk, kinderloos gebleven was, zich eene bastaarddochter van Montfoort tot vrouw zou hebben genomen, aan wie dan bij huwelijksvoorwaarden een jaarrente zou zijn toegekend, die eerst na doode harer moeder — in casu 's burggraven bij wijf — betaalbaar zou zijn? Wij hebben moeite dit aan te nemen.

Genoemde Eleonora van Borselen, schoonzuster van Johan van Nyenrode, was de eenige zuster en voornaamste erfgename van den bekenden heer *Frank van Borselen*, graaf van Oostervant, den laatsten gemaal van *Jacoba van Beyeren*. Het is zeer waarschijnlijk, dat het huwelijk tusschen Johan van Nyenrode en Johanna van Montfoort door hare bemiddeling tot stand kwam. Immers blijkens eene oorkonde van 9 Oct. 14'76, in afschrift deel uitmakende van het archief van Nyenrode[9]), droeg zij naar aanleiding van de huwelijksvoorwaarden tusschen „myn lieven en beminden broeder [10]) Jan van Nyenroede ende Jonckfe Janna dochter tot Montfoirde, myne nicht e" [11]), ten behoeve van eerstgenoemde op de tienden van den Ouden Hoorn, den Ruigendijk en den Oosthoek, geheeten dat Weergors, gelegen in de heerlijkheid Voorne en leenroerig aan de grafelijkheid van Holland. Reeds op 8 Febr. 1477 werd Eleonora wederom met deze tienden verleid „haer aanbestorven bij doode van Jan van Nyenroode, die sij die te hulpe tot sijn hijlicke met de dochter van Montfoorde gegeven hadde, alsoo Jan voorschreven, zonder blijckende geboorte after te laten bij de voorschreven dochter van Montfoorde [12]), aflijvich geworden is" [13]).

Met deze tienden had Johan van Nyenrode zijne schoonzuster Eleonora reeds op den 2en Juli van het vorige jaar gelijftocht, daarbij tevens bepalende, dat na haar overlijden „Juffrou Joanna suster tot Montfoirde sijn geechte wijf" voor haar in de plaats zou treden [14]).

Laat het voorgaande ten aanzien van Johanna's wettige geboorte weinig twijfel bestaan — men lette ook op de termen „dochter" en „zuster" van (tot) Montfoort, bij bastaarden zeker niet gebruikelijk —, deze wordt geheel weggenomen, wanneer men kennis neemt van den inhoud der acte harer huwelijksvoorwaarden met Johan van Nyenrode dd. 7 Febr. 1475 [15]). In deze doet „mijn heere van Montfoirde" (burggraaf Johan III) met „jonckfrouwe Margarete van Crouwy zijn moeder" aan „jonckfrouwe Janna zijnre voirnoemde suster" verschillende toezeggingen. Ook de jaarrente, waarvan hierboven in het charter van 3 Oct. 1616 sprake was, vindt men er in terug: „voirt soe sal mijn voirs. heer van Montfoirde off zijn erffgenamen gehouden wesen der voirn. Jonckfrouwe Janna, zijnre suster, terstont nae mijns Jonckfrouwen doot van Montfoirde, hare beyder moeder, te bewysen ende te houden noch aen vijftich Rynsche Guldens sjairs", waaruit wel afdoende blijkt, dat de burggravin Margriete van Croy

---

Q) Arch. Nyenrode. Copieb. van oude Brieven raeckende den Huyse Nyenrode. A fo 21. Zie ook Ber. Hist. Gen. IV, 1e st., p. 110.

10) lees: schoonbroeder.

11) Zie voor de familierelatie tusschen Eleonora van Borselen en Johanna van Montfoort de tabel.

12) Ten onrechte laat Jhr. Mr. E. B. F. F. Wittert van Hoogland in zijne Bijdr. tot de Gesch. der Utr. Ridderhofst. en Heerlijkh. art. Nyenrode (Gen. Her. Bl. 4e jg., 1909, p. 313) den zoon van Johan van Nyenrode en diens eerste vrouw Else van Darthuysen uit het tweede huwelijk met Johanna van Montfoort geboren worden. Onjuist is ook diens bewering (Gen. Her. Bl. l.c.), dat Johan van Nyenrode († 27 Dec. 1476) zou zijn overleden vóór zijnen broeder Gijsbreoht († 13 Dec. 1476) en dat de schoonvader van laatstgenoemde was Frank van Borselen, graaf van Oostervant (ibidem, p. 315). Dit laatste moet zijn: Floris van Borselen, heer van Zuylen en St. Maartensdijk. Verder berust de mededeeling van Jhr. W. v. H., dat Johan, heer van Nyenrode, zoon van voornoemden Johan, „de Blinde" zou zijn bijgenaamd, blijkbaar op eene verwarring met diens gelijknamigen neef, den blinden Johan v. N., heer van Bolestein. (Zie het regest der oork. van 31 Oct. 1503 in Ber. Hist. Gen. V, 1e st., p. 216).

13) Ber. Hist. Gen. V, 1e st., p. 213.

14) Ibid., p. 212.

15) Waartoe de tegenwoordige eigenaar van Nyenrode, ons medelid M. Onnes van Nyenrode, ons welwillend in de gelegenheid stelde. Zie voor bedoelde acte Arch. Nyenrode. Copyeb. v. versch. Brieven raeckende den Huyse Nyenrode B fo 114-117 en verder Ber. Hist. Gen. IV, 1e st., p. 110.

niet alleen de moeder was van Johan III, maar ook van Johanna van Montf'oort en er dus van bastaardij bij laatstgenoemde geen sprake is.

Margriete van Croy overleed omstreeks 1600 en van af dat tijdstip zal de bewuste jaarrente aan hare dochter zijn uitbetaald, totdat zij — wellicht in verband met Johanna's afgelegen woonplaats (slot Heel bij Roermond) — door burggraaf Johan III in 1616 werd afgekocht, waarvoor Johanna's tweede man kwijting verstrekte.

Ook het huwelijk met laatstgenoemde ware niet wel te rijmen geweest met Johanna's bastaardij. ***Johan van Ghoor*** behoorde tot een aanzienlijk Limburgsch geslacht, dat niet zonder grond gehouden wordt voor een jongeren tak van het bekende dynasten-geslacht der heeren -later graven — van Hornes. Hij was reeds met de Montfoort's geallieerd door het huwelijk van zijne nicht ***Elisabeth*** (alias ***Maria*** of ***Oeda) van Ghoor,*** vrouwe van Nienghoor, Meyel, Vronenbroeck enz. met ***Johan de Rover van Montfoort,*** ridder, heer van Hazerswoude, Tongrenelle en Steenkerken, vollen neef van burggraaf Hendrik IV [16]).

Van *Johanna van* ***Montfoort*** is de herinnering aan hare groote vroomheid bewaard gebleven. Jos. Habets [17]) roemt haar als een der voornaamste weldoensters van de kerk van Heel. In November 1636 — zij moet toen reeds een zeer hoogen leeftijd hebben bereikt — stichtte zij er o.m. „eene dingadaagsche hoogmis, een jaargetijd, de passiepreek op goeden vrijdag en eene mikuitdeeling aan den armen". In den stichtingsbrief, waarvan het origineel in 1867 nog in het kerkarchief van Heel aanwezig was, heet zij „*de* edele *ende* ***waelbortige Johanna dochter*** *van* ***Montfort*** *achtergelaeten weduwe* ***van Joncker Jans van Ghoir seeliger".*** Een bewijs van Johanna's belangstelling in hare parochie levert ook de groote klok van de St. Stephanus-Kerk te Heel. Deze klok, die in 1524 gegoten werd door Joris Culre, klokkegieter van Tongeren, bevat volgens Habets Is) de volgende inscriptie :

✠ MCCCCC VANT BEGSREVN
ENDE XXIIII DAERBT
IORIS CVLRIS MACDEMI
STEVEN IS MICH MINEN NAEM GEVEN
✠ IOHANNA DOCHTER VAN MONTPORT [19]).

Daarnevens vindt men op deze oude klok de wapens afgebeeld van Johanna's ouders t.w. ***Montfoort*** en Cr *o y*, hetgeen hare afstamming uit het echtpaar Montfoort-Croy ten overvloede bevestigt

Bleef haar huwelijk met Johan van Nyenrode kinderloos, uit het tweede met Johan van Ghoor werden vier dochters geboren :

1. *Barbara* ***van*** *Ghoor*, gehuwd met Jr Willem *van Horion*, wier afstammelingen — de latere graven van Horion en van het H.R.R. — het kasteel on de goederen van Heel tot in het begin van de 19e eeuw bezaten.

2. ***Berthn*** *van* ***Ghoor,*** gehuwd met Jr ***Jan van*** *Groesbeeck*, heer van Malden en Beeck, uit welken echt o.a. de bekende kardinaal ***Gerard van*** *Groesbeeck,* prinsbisschop van Luik, geboren werd.

3. Lucia ***van Ghoor,*** gehuwd met Jr ***Adriaan van*** *Reede*, heer van Saesfeld en Brandlicht [20]). Zij werd de stammoeder van het bekende geslacht *van Reede*, thans nog slechts vertegenwoordigd door de takken *van Reede van ter Aa* en *van Reede* ***van Oudtshoorn,*** en van eene wijdvertakte nakomelingschap in de vrouwelijke lijn.

4. ***Mechteldis van Ghoor,*** kloosterdame.

[16]) Zie o.a. Butkens. Trophées du Brabant II, p. 100 en de tabel.
[17]) Publ. d. 1. Soc. hist. et arch. d. 1. Duché de Limbourg, IV, p. 312.
[18]) Ibidem IV, p. 309; V, p. 327.
[19]) Deze inscriptie — blijkbaar door den klokkegieter verminkt — zou volgens Habets moeten luiden: ✠ *MCCCCC van't bescreven (jaer Christi) en XXIIII daerbi, Joris Culris macde* mi enz.

Hoe de Wassenaer's Burggraven van Leiden werden,

door Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland.

Op blz. 9 van het bekende werk van den heer Obreen gewijd aan het Geslacht van Wassenaer wordt aangaande de wijze, waarop het burggraafschap van Leiden is vererfd uit het geslacht van Cuyck op de Wassenaer's het volgende gezegd :

„*Hendrik* [van Cuyck, burggraaf van Leiden] „overleed ± 1319, een zoon ***Dirk*** nalatend, die hem „in het burggraafschap opvolgde, in of kort na 1322 „huwde met ***Justina van Heenvliet,*** weduwe ***van*** „***van Sceven*** [1]), en ± 1328 kinderloos overleed. Hij „werd opgevolgd door zijne zuster *Bartha* ***van Cuyck,*** „die door haar huwelijk met *Dirk II van Wassenaer,* „Leidens burggraafschap in dat geslacht bracht" [2]).

„*Dirk van Wassenaer,* de tweede van dien naam", wordt door den heer Obreen op blz. 14-16 van evengenoemd werk nader behandeld. Daar begint hij met te zeggen, dat deze ***Dirk*** het eerstvoorkomt in 1268 [3]), en besluit hij met de mededeeling: „Het laatst ontmoeten we hem, als hij in 1310 zijnen oom Wouter verleit".

Wat ***Dirk's*** vrouw betreft, staat op blz. 14 te lezen: „Bockenberg (pag. 139) meldt nog een brief van 1282, „waarin Floris V voor ***Theodoricus van Wassenaer*** en „*Bertha*, zijne vrouw, de erfopvolging in hunne leengoe„deren vaststelt en die onversterfelijk maakt. (Dezen „brief vindt men niet in de charterboeken)." Deze laatste, tusschen haakjes geplaatste opmerking is niet geheel juist, want de hierbedoelde brief is wel in de charterboeken te vinden, wanneer men niet op 1283, maar op 1222 zoekt (zie v. d. Bergh's Oorkbk., 1 no 277). Het door Bockenberg opgegeven jaartal 1282 is niet juist en de genoemde brief betreft dan ook niet ***Dirk*** 11, maar ***Dirk*** I, wiens vrouw *Bertha* ook voorkomt in eene oorkonde van 1226 (zie v. d. B.'s Oordbk., I no 301).

Gaan wij nu na, wat de heer Obreen verder aangaande de echtgenoote van *Dirk* II zegt, dan lezen wij op blz. 16 :

„Zijne vrouw was *Bertha* van ***Cuyck,*** dochter van „*Hendrik,* ***burggraaf ean Leiden,*** en van ***Halewyne*** „*van Egmond.* ***Zij*** werd eerst nà ***Dirks*** dood burg„gravin van Leiden, zoodat hun zoon *Philips* de

[20]) Een schilderij, dit eohtpaar ten voete uit afbeeldende, bevindt zich op het kasteel Amerongen. Zie de reproductie in Gen. Her. Bl. 7e jg. 1912 bij het art.: De van Reede's van Amerongen, Graven van Athlone (in woord en beeld), door Jhr. Mr. E. B. F. F. Wittert van Hoogland.

[1]) Lees: Jan Sceven.
[2]) De vererving van het burggraafschap van Leiden wordt evenzoo opgegeven door P. Bockenberg op blz. 131, 132 en 140 ***van zijn*** in 1589 verschenen werkje „Prisci Bataviae et Frisiae réges; item Lugduni Batavorum et Wassenarae heroum" eto.
[3]) Er staat 1285, maar dit is eene drukfout.

„eerste Leidsche burggraaf uit het geslacht van „*Wassenaer* is."

Bewijzen voor deze beweringen ontbreken, zoodat wij bij den aan dit echtpaar toegeschreven zoon ***Philips*** hebben na te gaan, of daar blijkt, dat deze zijne moeder is opgevolgd in het burggraafschap van Leiden.

Aan dezen ***Philips van Wassenaer*** heeft de heer Obreen op blz. 17-21 de noodige aandacht besteed. Volgens hem begon ***Philips*** zijne loopbaan in 1287 als „camerling" van Floris V, als wiens zegelbewaarder hij in 1291 voorkomt in een stuk, waaruit tevens blijkt, dat hij een zoon was van „*here* ***Diedericke den here van Wassenaer" (v.*** d. B.'s Oorkbk., II n° 772). Op blz. 18 zegt de heer Obreen: „In het jaar 1307 krijgt hij dezen brief van zijnen vader", waarop hij dan den tekst van dien brief laat volgen, waarbij ***Diederick*** *van Wassenaer* belooft aan ***heer Hendrik*** *burchgrave* ***van*** *Leyden*, dat hij zijnen zoon ***Philips,*** dien hij heeft bij de dochter van den Burggraaf, zekere met name genoemde goederen zal doen erven [4]).

Opmerking verdient hier, dat ***Philips'*** vader, dien Graaf Floris V in 1291 aanduidde als ***here Diedericke, den here van Wassenaer,*** in 1307 zichzelf ***Diederick van*** *Wassenaer* zonder meer zou hebben genoemd. Hierbij wil ik thans niet stilstaan; ik bepaal mij tot het maken der opmerking, waarvan de beteekenis benedenzal blijken, en wil, alvorens afscheid te nemen van den heer Obreen, nog even resumeeren, hetgeen hij na de mededeeling van den brief van 1307 verhaalt aangaande dezen ***Philips van*** *Wassenaer.*

Vooreerst zegt hij, dat *Philips* in 1339 Burggraaf van Leiden werd, waarvoor hij verwijst naar blz. 618 en 619 van het 2de deel van v. Mieris' Charterboek. T. a. p. blijkt,' dat ***Philips zijn*** en o om heer Dirk, burggraaf van Leiden, als zoodanig is opgevolgd [5]), hetgeen dus niet in overeenstemming is met de bovenaangehaalde mededeeling van den heer Obreen, dat ***Philips'*** moeder *Bertha* ***van Cuyck na*** het overlijden van haren broeder heer Dirk burggravin van Leiden is geworden en Philips zijne moeder is opgevolgd.

Voorts geeft de heer Obreen ***Philips'*** testament uit den jare 1343 weèr en zegt hij: „Hij moet vóór 1348 „overleden zijn, daar op dat jaar zijn zoon ***Dirk*** als burg-„graaf wordt gemeld".

Als ***Philips'*** vrouwen worden ten slotte op blz. 21 genoemd :1° *Godeline van Benthem*, 1319 ; 2° 1326 *Lizebet van der Dussen* ; en 3° ***Catharina Duyck. Philips van Wassenaer zou*** volgens den heer Obreen alzoo voor de eerste maal in het huwelijk zijn getreden bijna dertig jaren, nadat hij als zegelbewaarder van Graaf Floris V voorkomt en nog weder een kleine dertig jaren later zijn overleden. Ook dit meen ik in het voorbijgaan even te moeten opmerken, zonder daarbij thans verder stil te blijven staan.

Heb ik hierboven beknoptelijk weergegeven, hetgeen de heer Obreen aangaande de vererving van het burggraafschap van Leiden op de Wassenaer's mededeelt, thans moet ik eenige aandacht vragen voor hetgeen wijlen Mr. S. Muller Hz. betreffende de hierboven genoemde Wassenaer's in de Bijdragen en Mededeelingen

[4]) **Zie Bijlage 111.**
[5]) **Zie Bijlage VI.**

van het Historisch Genootschap te Utrecht (dl. XXII blz. 304 e.v.) heeft geschreven,

Op blz. 308 zegt hij van ***Dirk van Wassenaer,*** dien de heer Obreen aanduidde als „de tweede van dien naam", dat deze „in 1258 reeds heer van Wassenaer maar nog cnape was, doch van 1268 tot 1297 herhaaldelijk als ridder voorkomt". Hij gaat dan verder:

„De zoon van heer Dirc, Philips, wordt vermeld „van 1287 tot 1298 [6]) en schijnt nooit ridder geweest „te zijn. Van hem af heerscht er in de genealogiën „groote verwarring, veroorzaakt door het niet uit „elkander houden der verschillende Dirken en Phi-„lipsen, die elkander zijn opgevolgd ....

„Op den Philips van 1287/98 volgt in de stukken „Dirc van Wassenaer, 1303, 10 en 11 als cnape, „en 1314 en 1316 als ridder, gehuwd met Alverade „13 10, en op dezen weder een Philips van Wassenaer, „gehuwd 1° in 1312 [7]) met Goede heren Symons „dr. van Benthem, 2° in 1326 met Lijsbet heren Jans „dr. van der Dussen en 3° met Catharina Duyck „heren Gyzen dr. te Dordrecht, blijkens zijn testa-„ment van 1343 ....

„Philips werd in 1339 beleend met „al leengoid „dat die burchgrave van Leyden hair Dieric, die „lest was Philps oem voerseyt, liet in sinen lesten „live" . . . .

„Philips van Wassenaer, die in 1339 burggraaf „werd moet dus de zoon zijn eener zuster van den „in 1338 overleden burggraaf heer Dirc. Maar die „zuster kan bezwaarlijk de vrouw zijn geweest van „den Dirc van Wassenaer van 1299/1316, zelfs indien „men de in 1310 vermelde Alverade voor zijn tweede „vrouw wilde houden, daar dan de Philips van 1319 „(die dan zijn zoon zou zijn) wel bij het verleenen „van den lijftocht aan zijn stiefmoeder had geassi-„steerd. De eenige oplossing, die ik zie, en waarmede „m.i. geen enkel vaststaand feit in strijd is, is deze, „dat heer Dirc van Wassenaer een oudere broeder „was van den burggraaf Philips, en dat beiden zoons „waren van den Philips heren Dircs s. van 1287/98 „en van de dochter van den burggraaf heer Henric."

Tot recht begrip van een en ander meen ik goed te doen hier even naast elkander te plaatsen de filiatie dezer Wassenaer's, zooals de heer Obreen die opgeeft, en zooals Mr Muller zich die voorstelde.

Volgens den heer Obreen :

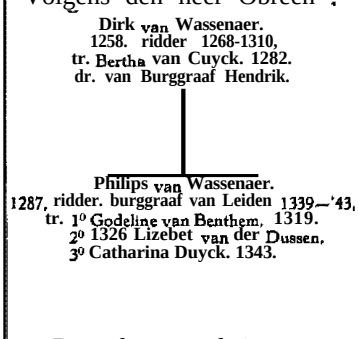

Volgens Mr Muller :

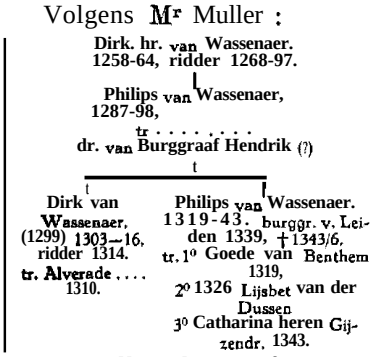

Dat de opvolging, zooals Mr Muller die geeft, niet juist kan zijn, is in een oogwenk te bewijzen met een beroep op de door den heer Obreen medegedeelde oor-

[6]) **Ter bekorting laat ik de bewijsplaatsen hier weg.**
[7]) **Dit is blijkens het aangehaalde bewijsstuk eene drukfout voor 1319.**

konde van 1307 (zie hierachter Bijlage 11), blijkens welke ***Philips van Wassenaer, de*** latere burggraaf van Leiden, eenen ***Dirk van Wassenaer*** tot vader heeft gehad, die met eene dochter van ***Burggraaf Hendrik wits*** getrouwd. Ten overvloede zou ik nog een beroep kunnen doen op twee brieven gegeven door ***Philips'*** zoon heer ***Dirk*** van ***Wassenaer,*** *burggraaf* ***van Leiden,*** in ***1364 en 1372,*** waarbij hij oorkonden bevestigt, respectievelijk gegeven in 1292 door ***Burggraaf Hendrik,*** door ***heer Dirk*** *„mijn overoudevader"* genoemd, en in 1307 door ***Dirk van Wassenaer,*** dien ***heer Dirk*** betitelde als *„onse oudevader"* [8]).

Oogenschijnlijk verdient de door den heer Obreen opgegeven afstamming dus meer geloof. Wanneer wij echter in acht nemen de juiste opmerking van Mr Muller, dat wij hebben te onderscheiden tusschen eenen ***Dirk van Wassenaer,*** vermeld als knape in 1268 en als ridder van 1268-1297, en eenen ***Dirk vnn Wassenner,*** knap e van 1303-11 en ridder van 1314 en 1316, dan is ook die afstamming te verwerpen en moeten wij er toekomen den vader van ***Philips van Wassenaer,*** den eersten burggraaf van Leiden van zijn geslacht, te vereenzelvigen met den ***Dirk van Wassenaer,*** dien Mr Muller voor eenen ouderen broeder van ***Philips*** meende te moeten houden.

De filiatie wordt dan aldus:

Dirk *van Wassenaer*, knape 1258—1264, ridder 1268-1297, dood 1300;

tr. . . . . Hieruit.

Philips van Wassenaer, knape 1287-1298, dood 1300;

tr. . . . . ***van der Wateringen,*** hr. Gerardsdr. Hieruit:

Dirk van Wassenaer, knape 1300—1312, ridder 1314-1319;

tr. ***'Alverade van Leyden,*** dr. van ***Burggraaf Hendrik, 1307-1310.*** Hieruit:

Philips van ***Wassenaer, 1307,*** knape 1319-1343, burggraaf van Leiden 1340, testeert 1343, dood 1348;

tr. 1°. *Gode van Benthem*, 1319;

2°. 1326 ***Elisabeth*** *van der Dussen*;

3°. ***Catharina*** *[Duyck] hr. Gijzendr.*, 1343.

In de plaats van de twee generatiën bij den heer Obreen krijgen wij er derhalve vier en eene opeenvolging, die te denken moet geven dengenen, die bij hunne genealogische onderzoekingen gewoon zijn dertig jaren per generatie te stellen.

De eerste ***Dirk*** van ***Wassenaer*** van de hier door mij gestelde filiatie zal wel bedaagd zijn overleden. Zijn zoon en leenvolger ***Philips*** daarentegen moet in de kracht zijner jaren zijn heengegaan en wel zeer kort na zijnen vader, vandaar dat toen ***Philip.9*** zoon ***Dirk van*** *Wassenaer* ***6*** Januari 1300 door Graaf Jan 11 werd beleend in den desbetreffenden brief is gesteld, dat hij het goed ontving, dat „sijn oudervader ende sijn vader hilden" (zie Bijlage 11).

Laatstgenoemde ***Dirk*** trouwde met de dochter van Burggraaf Hendrik en werd bij haar vóór 5 October 1307 vader van ***Philips,*** zooals blijkt uit meergenoemde oorkonde van dien datum (Bijlage III). Daaruit valt echter nog meer te leeren en wel, dat *Jan* ***van der*** *Wateringen* een oom van ***Dirk van Wassenaer was.*** Een oom van vaderszijde zal hij wel niet zijn geweest;

[8]) **Deze brieven zijn te vinden in het oudste leenregister van Wassenaer, AA, fol. 24 en fol. 51.**

veeleer was ***Jan. van der*** *Wateringen* een broeder van *Dirk*'s moeder, ***en*** deze dus eene dochter van ***heer Gerard van der Wateringen.*** Dit is evenwel hier van geene beteekenis en ik zal daarop dus thans niet verder ingaan.

Van meer gewicht is de vraag, of de dochter van ***Burggraaf Hendrik,*** die als ***Dirk van*** *Wassenaer*'s vrouw wordt vermeld in 1307, is te vereenzelvigen met jonkvrouw ***Alverade,*** met wie ***Dirk*** *van Wassenaer* in 1310 getrouwd was (Bijlage IV).

Mr Muller schreef — zooals reeds boven is aangehaald —, dat de moeder van ***Philips van Wassenaer, burggraaf van Leiden,*** die eene zuster van ***Burggraaf Dirk*** was, „bezwaarlijk de vrouw [kan] zijn geweest van den *Dirc* *van Wassenaer* van 1299/131ö, zelfs indien men de in „1310 vermelde ***Alverade*** voor zijn tweede vrouw wilde „houden, daar dan de ***Philips*** van 1319 (die dan zijn „zoon zou zijn) wel bij het verleenen van den lijftocht „aan zijn stiefmoeder had geassisteerd." Daar Mr Muller zijne bezwaren niet mededeelde, kunnen wij die niet beoordeelen. Zij zijn trouwens voor ons van geen belang meer, nu vast staat, dat ***heer Dirk*** *van* Wassenaer, die voorkomt van 1300-1319, wel degelijk getrouwd was met eene zuster van ***Burggraaf Dirk.*** Iets anders is echter, dat *Alverade*, die in 1310 als de vrouw van ***Dirk van Wassenaer*** wordt vermeld, diens twee de echtgenoote zou kunnen zijn geweest. Die mogelijkheid kan ik niet ontkennen, maar daartegenover moet ik toch verklaren, dat ik niet de geringste reden heb om aan te nemen, dat de dochter van ***Burggraaf Hendrik,*** met wie ***Dirk*** *van Wassenaer* in October 1307 als getrouwd voorkomt, kort daarop zou zijn overleden en haar man vóór 27 Mei 1310 hertrouwd met eene overigens onbebende jonkvrouw ***Alcsrade.*** Integendeel, juist de voornaam ***Alverade*** doet mij gereedelijk aannemen, dat wij hier met ééne en dezelfde vrouw te doen hebben, immers die naam komt bij de ***Cuyck's,*** tot welk geslacht ***Burggraaf Hendrik*** behoorde, meer voor, sedert het huwelijk van ***Hendrik van Cuyck,*** die omstreeks 1100 leefde, met zekere ***Alverade,*** als diens weduwe vermeld in 1108 [9]).

Na te hebben vastgesteld, hoe *Philips* ***van Wassenaer,*** die het burggraafschap van Leiden na doode van ***Burggraaf Dirk*** verkreeg, dezen in den bloede bestond, zou ik mijne taak als geëindigd kunnen beschouwen. Ik meen er echter nog op te moeten wijzen, dat deze opvolging niet zoo gemakkelijk in haar werk is gegaan.

Wat de door *Burggraaf Dirk* nagelaten eigen goederen betreft, was ***Philips van*** *Wassenaer*'s erfrecht niet twijfelachtig. Graaf Willem IV nam alleen ***Burggraaf*** *Dirk*'s ***weduwe,*** de ons van vroeger bekende vrouwe *Justine*, tegenover ***Phitips*** in bescherming en stelde haar in het voorloopig bezit van de helft dier goederen (Bijlage V).

Anders was het evenwel met 's Burggraven leen en, en daaronder in de eerste plaats het burggraafschap zelf. ***Philips'*** erfrecht te dien opzichte werd niet door den Graaf erkend. Zoo wij van elders niet nader waren ingelicht, zouden wij zulks reeds kunnen afleiden uit de oorkonde, waarbij ***Philips van Wassenaer*** ten slotte toch door den Graaf daarmede werd beleend (Bijlage VI). Immers deze oorkonde zegt ons, dat ***Philips*** die goederen verkreeg *„toit enen rechten lien"*. Aangezien

[9]) **Oorkb. van het Sticht Utrecht, n°. 280.**

rechte leenen alleen van vader op zoon vererven en ***Philips*** niet een zoon van *Burggraaf* ***Dirk*** was, kan hij diens leenvolger niet naar rechten zijn geweest, maar moet hij de beleening uit gunst hebben verkregen. Dat dit inderdaad het geval is geweest, en ***Philips*** zich zelfs financieele offers moet hebben getroost om de opvolging in 's Burggraven leenen te erlangen, leeren ons andere gegevens. In de eerste plaats spreekt Graaf Willem IV in eene oorkonde van 2 Januari 1341 zelf uitdrukkelijk van de *wile, dat* ***die burchgraefscip van Leyden*** onse *was*, eer wi se ***Philips van Wasnair verco*** ften [10]). En verder blijkt dit ook uit ***Philips'*** testament van 1343, want daarin komt eene

bepaling voor ten gunste van zijne vrouw ***Catharina,*** welke doet zien, dat hij haar eigen goed te gelde heeft gemaakt om met de opbrengst daarvan de beleening met het burggraafsohap van Leiden van den Graaf te verwerven. Bedoelde bepaling luidt : Item *bewise* ***ic*** *ende* ***bespreke*** *Katerinen*, min ***en w i v e,*** *ende* ***make mine woninghe*** *upt* ***Zand mit alle*** *den lande, datter* ***toe behoirt*** *ende sy Willaem* ***van Leyden*** *rumede* ***mit der doot, voir*** *hair* ***medegaoe*** *ende* ***hair morghenghift*** *ende* ***voirt eyghelike goet, dat ic eercoft hebbe*** *ende* ***die borchgraefscap*** mede ***ghcloest*** *hebbe* [11]).

Ter gelegener tijd hoop ik op het burggraafschap van Leiden en wat dit inhield, terug te komen.

BIJLAGE 1.

Afstammelingen van Burggraaf Jacob.

Jacob, burggraaf van Leiden, vermeld 1202-1241; X ..... (van Teylingen?)

Christfna, erfdochter, verm. 1251—1253; × hr. Dirk van Cuyck, ridder, w. u. burggraaf van Leiden, verm. 1243—1253.

× hr. Gijsbert van Amstel, verm. 1230-1251, † 1252.

hr. Hendrik, burggraaf van Leiden, verm. 1266-1319, ridder 1285, † 12 Jan. 1319; × Halewine hr. Willemsdr van Egmond, verm. 1266-1276.

hr. Willem' van Oestgeest, verm. 1285-1312, ridder 1312, dood 1313; × .....

..... × hr. Philips van Duvenvoorde, verm. 1291-1303, ridder dood 1309.

hr. Dirk, burggraaf van Leiden, verm. 1310-1336, ridder 1310, dood 1339; × ± 1323 Justine hr. Hugo de Gouwersdr Koudekerke, wede van Jan Sceven; zij hertr. hr. Jan Aelman en † 1359.

Willem van Leyden, verm. 1309—1331, dood 1332; × 1° vr. Ermgard ...., wede van hr. Dirk van der Doortoge, verm. 1309; 2° vr. Badelog ....., wede van hr.. ....., verm. 1326-1331.

Ada 'van Leyden, abdis van Rijnsburg, † 1316.

A lverade van Leyden, verm. 1307-1310; × hr. Dirk van Wassenaer, verm. 1300—1319, ridder 1314.

Nicolaas Persijn, dood 1322; × Elisabeth.. ...; zij hertr. hr. Arnoud van Groenevelt, verm. 1305—1325, ridder.

Christina van Oestgeest, erfdochter, verm. 1312-1330; × Jan uten Waerde, verm. 1312, dood 1326.

Floris, leeft nog 1364.

hr. Simon van Leyden bast. alias van Duvenborch, verm. 1336—1350, ridder, dood 1356; × .....

Wouter verm. 1340. Catharina verm. 1340.

Philips van Wassenaer, verm. 1307— 1343, dood 1348, burggraaf van Leiden sedert 1340. × etc.

Aechte hr. Simons oudste dr van Duvenborch, verm. 1356; X .....

BIJLAGE II.

6 Januari 1300.

Wy Jan, grave van Henegouwe, van Holland, van Beland ende here van Vrieslant maken cont al denghenen, die desen brief sien sullen of horen lesen, dat *Dyderic* wan Wassenare van ons ontvanghen hevet al sijn leengoet, dat sijn ouder-vader ende sijn vader hilden van onsen neve den grave van Hollant, daer God die zyele af hebben moete, ende van sinen vorders, ende alle sine tienden mede. Ende alle des voerghenoemts goets gheware wy hem behouden onsen rechte, ende onbieden onsen baeliu van Rijnlant, soe wi hi es, ende anders allen onsen baeliuwen, daer sijn goet onder leghet, dat sine houden in sinen goede van onsen weghen, alse hier voerghescreven es. In orconde desen brieve bezeghelt met onsen zeghele. Ghegheven int jaer ons Heren dusent tvehondert neghen ende neghentich in Dertiendaghe te Dordrecht.

Twickel: origineel ; 's Graven uithangend zegel is te loor gegaan.

BIJLAGE III.

5 October 1307.

Wy Willem, grave van Henegonwe, van Holland, van Beland ende heer van Vrieslandt maecken cond allen luyden, dat wy

10) A. R. A.: Hollandsche leenkamer nº. 30, fol. 28; gedrukt in van Mieris' Charterboek, II blz. 629, waar deze oorkonde evenwel verkeerdelijk is gedateerd op 4 Januari 1340,

11) Twickel: Leenregister van Wasseneer AA, fol. 22; bij Obrcen t.a.p. blz. 19 afgedrukt naar een afschrift. Vgl. ook de oorkonde van 1 April 1340 in Bijdr. en Meded. Hist. Gen. Utr. XXII, blz. 132, waaruit valt af te leiden, dat Philips ook van zijn eigen erfgoederen heeft moeten verkoopen om aan het noodige kapitaal te komen.

een brief gesien hebben, goet, onbevlect ende geheel in allen zyden, bezegelt met Diedericks zegel van Wassenaer ende heer Jans van der Wateringen, sijns ooms, wel spreeckende van woorde tot woorde als t'hier naer volgt: Ick *Didderick van Wassenaer* maecke cond allen dengeene, die dese letteren sien zullen of hooren lesen, dat ick love ende gelooft hebbe mynen heer, ***heer Hendrick burchgraeve van Leyden,*** dat ick ***Philps,*** mynen sone, die ick hebbe by mynes heerens die burggraefs dochter, nietontgoedesalvanalsulckengoedren als hier naer geschreven staen. In den eersten van den woninge ter Hurst, van den hove te Wassenaer, van de thienden te Wassenaer, van den ambachten te Voorschoten ende te Voorburch met alle de thienden, diere binne gelegen zijn, ende dat ambacht te Wassenaer ende te Voorschoten, de tollen ende de zeedrift. Omdat ick wille, dat dese dingen vaste blyren mogen! so is dese brief bezegelt met mijn zegel ende hebben gebeden myn e n oom ***Janne van der*** Wateringe, dat hij het mede bezegele met synen zegele. Ende Jan van der Wateringe, ridder, om beden mijns neve Diddrix van Wassenaer ende omme meerder zekerhede, so hebbe ick desen brief bezegelt met mijn zegele. Gegeven in den jaere ons Heere 1307 des Donderdachs naer St. Bavendach. Ende omdat wy Wyllem, graeve voornoemt, willen, dat alle dingen, die voors. zijn, wel ende sonder verbreck werden gehouden, het en zy dat men dut voorsegde kint Philps met een beteren repte wyte den voorseyden goeden doen ende winne mogen, so hebben wy hem dese letteren gegeven, bezegelt met, onsen zegel uyttehangende. Gegeven ten Tolle des Sonnendachs voor Palmdach, int jaer ons Heere 1309.

A. R A.: Aanwinsten 1891, n° 28, IV^m blz. 33. vgl. H. G. A. Obreen: Het, geslacht van Wassenaer, blz. 18.

BIJLAGE IV.

27 Mei 1310.

Gheraerd, heer van Vorne, burchgrave van Zelant, maken cont ende kenlic allen luden, dat *juncvrouwe Alveraed,* ***Diederix*** wijf *van Wassenaer,* van ons ontfaen hevet te hore lijftocht alle den vene, die Diederic vorseyt van ons houd te leene, anghaende an sGraven vene tot Kosenberpher veen toe, ende die scedinghe op die nordside van Boengharden ende van haren Corstanse van Raporst, ende die lantscedinghe tuschen der gheest ende den vene op die zuudside; ende vort Scadenbosche, dat hi van ons houd te leyne, anghaende op die westside Cnuuts sone tot en oestende an die Hoeve ende vort dat Oestbusche, dat over die Hoeve leghet, tot Wouter Berghemans lande toe; ende alle alle die conyne, die daer binnen zijn, die Dederic vornoemt van ons te leene hout. In dier manieren als hierna ghescreven staet, dat es te verstane, dat dit voornoemde ghoed na der doet juncfrouwen Alveraed vorseyt comen zal op horen oudsten zone, dien si winnet bi Diederic van Wassenaer ende waerd dat, dies ghebrake, zo zoud comen op hor oudste dochter, die zi hadde bi Diederike vors., ende vort binnen achterzusterkint niet te versterven. Ende omme dat wi willen, dat dese dinghe vast ende stade bliven moghen, so hebbe mi desen brief bezeghelt met onsen zeghel. Ghegheven int jaer ons Heren M°CCC° ende tiene, des Woensdaghes op den avont der opvaert ons Heeren.

A. R. A.: Hollandsche leenkamer, n° 90 fol. 18.

BIJLAGE V.

24 Februari 1339.

Dit es, dat wi Willaem, grave van Henegouwen ende van Holland met, onsen ghemeenen Rade overeenghedrnghen sien tuschen ***veren Justinen, der burchgravinnen van Leyden,*** an die ene zide ende *Philips van Wassenair* an di ander side. Ende setten veren Justinen der burcbgravionen voirs. in half den eygheliken goede, dat die burchgrave van Leyden rumede mitter doot, dat si dat besitten ende ghebruken sal tertijt toe, dat si dair uytghenomen wort mitten rechte, mar wilde Philips recht

hebben an desen voirs. goede, soe mach hi ane spreken jof ane spreken doen een sticke erves, jof twie, jof drie teffens ende also rume, dat si ter goeder tijt toit hore were comen mach, sonder ferpel ende archlist. Voert soe wat erve, dat Philips voirs. anespreect, jof anespreken doet, alse voirscreven es, ende die burchgravinne ver Justine voirs. die renten dairof heffen wille, soe mach si se opheffen ende verzekeren, es dat Philips wint mitten rechte, dat si hem die renten van dien erve uytreken sal. Ende alle dese voirscreven voirwairden willen wi, dat vaste ende ghestade ghehouden sien an beiden siden, sonder enich wedersegghen. Ende hier jeghen en willen wi niet, dat die burchgravinne jof Philips voirnoemt jof gemend van horen weghen doet, Ghedaen in die Haghe op s. Mathijsdach int jair XXXVIII.

A. R. A.: Hollandsche leenkamer n° 30, fol. 23. Van Mieris, Charterboek 11, blz. 604.

BIJLAGE VI

2 April 1340.

Willem, grave van Henegouwen van Holland, van Beland ende here van Vrieseland maken eont allen luden, dat wi verlyet hebben ende verlienen toit enen rechten liene *Philips van* ***Wassenaer, o*** n s e n t r o u w e n k n a e p, ***die borchgravescap van Leyden*** ende anders al leengoid, dat, die burchgrave van Leyden *hair* ***Dieric,*** die lest was, P hi 1 p s o e m voirseyt, liet in sinen lesten live, sonder allene die hondert pond Holl. sjaers, die onse lieve here ons vader, dair God die ziele of hebben moet, gaf heren Dirc burchgrave van Legden voirseyt toit sire ridderscip te helpe, doe hi ridder wart, die zel wi zelve behouden. Vort soe love wi Philps voirseyt in goiden trouwen in allen desen voirseiden goide te houden ende te doen houden, hoe dat gheheten es ende wair dat gheleghen es binnen onsen laude, toiter tijt toe datter Philps voirseyt uytghewonnen wort mitten recht van onsen lande, dair dit voirseyde goid gheleghen es. Ende omdat mi willen, dat alle dese voirscreven voirwarden wittelikeu ende trouweliken ghehouden worden voir ons ende voir onse nacomelinghen, soe heb wi desen brief open bezeghelt med onsen zeghel toite Berghen in Heynnegouwen des Sonnendaghes opten anderen dach van Aprille int jair XXXIX°.

A. R. A.: Hollandsche leenkamer n° 5, fol. 6. van Mieris, Charterboek 11, blz. 618. Bijdr. en Meded. Hist. Gen. Utr. XXII, blz. 131.

Het Gulden Vlies in de Ommelanden?

door Jhr. Mr. W. G. FEITH.

De Redactie van Nederland's Adelsboek heeft voor haar 20sten jaargang de moeite genomen de stamreeks van het geslacht *Rengers* grondig te herzien en daarbij de gelegenheid gevonden veel wat onjuist was weg te laten, doch ook aanzienlijke verbeteringen aan te brengen, waarvoor ongetwijfeld veel archiefonderzoek is noodig geweest. Terecht is thans de inleiding, waar alle gunstbewijzen of erkenningen van rechten zijn vermeld, aangevuld met het buitengewone gunstbewijs, dat keizer Frederik 111 bij akte van 12 Januari 1474 [1]) aan *Johan* ***Rengers tot*** *Scharmer* [2]) verleende nl. het recht om gouden en zilveren munten te slaan. Dit recht, vrijwel uitsluitend een prerogatief van geslachten met

[1]) Niet 1 November, zooals de Redactie vermeldt., immers zie de diverse akten uitgegeven bii P. 0. v. d. Chijs. De munten van Friesland, Groningen en Drenthe 1655 bl. 413 vlg.

[2]) Johan ***Rengers van ten Post,*** hoofdeling van Scharmer, burgemeester van Groningen, z^n van ***Ditmar Rengers van ten Post en His Ackinga,*** gehuwd met 1e ***Frouke Schultinga,*** erfdochter van Bodum, 2" ***Nese*** van ***Laer,*** d^r. ***v. Johan v. Laer van Laerwold en Griete ten Water.***

dynastieke positie (de heeren van Coevorden, *Kuinre en Selwerd*, potentaten, die zich veelal aan keizer noch wet stoorden, oefenden het o.a. in het Noorden van ons land uit), werd bij diezelfde gelegenheid verleend aan *Unico Ripperda* [3]), met Rengers door Groningen afgevaardigd naar den keizer om met ander0 rechten o.a. voor de stad het gouden-muntrecht te verkrijgen. Voor wat betreft het muntrecht voor de stad heeft de deputatie geen succes gehad — deze kreeg dit eerst in 1487 —, voor zich persoonlijk echter wel. Of zij het ooit uitgeoefend hebben, is onbekend; beiden hebben met hun lastgevers moeilijkheden hierover gekregen en hebben, nadat zij hun diploma aan het stadsbestuur hadden overgelegd, dit nooit terug ontvangen [4]). Ripperda overleed nog in hetzelfde jaar en zal misschien ook daardoor geen gelegenheid hebben gehad het uit te oefenen. Van Rengers staat vermeld [5]), dat hij gouden munt liet slaan, terwijl bovendien een teekening van een goudgulden bekend is ten zijnen nam0 als heer van Scharmer en met zijn wapen geslagen ; of dit echter een nateekening of een ontwerp is, staat niet vast.

Maar van dezen Johan *Rengers* vermeldt de genoemde Redactie tevens, dat hij ridder van het Gulden Vlies werd. Dit zou een trouvaille zijn een aparte publicatie waard, aangezien het Gulden Vlies slechts verleend werd aan leden van den hoogeren ad01 en uit de omgeving van den Bourgondischen vorst, terwijl het bovendien van verschillend0 kanten bekend is, wie deze onderscheiding zijn deelachtig geworden. De Redactie vermeldt dan ook niet, wanneer hij deze orde kreeg. Begrijp ik de zinsnede goed, dan zou Johan Rengers bij dezelfde gelegenheid, als waarbij hij van den keizer het muntrecht kreeg, tevens Vliesridder zijn geworden. Nu was inderdaad Karel de Stoute op dat tijdstip te Keulen, maar wat kan hem bewogen hebben dien onbekenden Noordeling, met wien hij niets uitstaande had, een zoo buitengewone onderscheiding te doen verleenen. Bovendien Rengers C.S. trachtten in alles den keizer te behagen of althans diens omgeving sympathiek te stemmen o.a. door „hantsmeringe" in ruime mate; ja, hij kwam zelfs 's keizers hulp inroepen tegen den Bourgondiër, „want wy mit der Stad end0 Landen in groter anxte weren voer Borgonien" verklaart hij eenige jaren later. Het is de vraag of hij later den hertog van Bourgondië ooit weer heeft ontmoet, maar m.i. afdoende is, dat uit de archieven van het Gulden Vlies met zekerheid bekend [6]) is, wie op de vergadering te Brugge in Mei 1478 benoemd zijn, terwijl noch op de vorige (Valenciennes 1473), nooh op de latere (Mechelen 1491) iets van een benoeming van Rengers blijkt. Overal wordt hij slechts als ridder zonder meer vermeld. Waar en van wien hij deze onderscheiding kreeg, is mij niet gebleken; zeker niet van den keizer. ter gelegenheid van de vermelde conferentie te Keulen, zooals het Nobiliarium Groninganum [7]) vermeldt. Immers de keizer heeft hem evenals Ripperda slechts 'de' Onze-Lieve-Vrouwe-orde verleend, terwijl tevens hun 'vrouwen en kinderen mede in deze broederschap [8]) werden opgenomen. Maar bovendien bezitten wij nog Rengers' eigen verklaring van eenige jaren later [9]): „Ghy vrageden my voerd, off myn salighe neve provest Uniken [10]) end0 ic off jenige van onss beyden weer rydder gheworden? Ic sede juwe neen! End0 mede de Keyser wolde onss rydder geslaghen hebben, meer wy letend hem affbydden, omme reden, want wy gesent weren van den land0 op der lande kost, soe wolde wy de ere nicht hebben op dee tyt, opdat men onss nicht witen en durst wy hadden de er0 gued toe nemen op der lande kost". Toch heeft hij later de ridderlijke waardigheid nog ontvangen, althans in 1488 noemt hij zich *Johan Rengers van* ten Post, ridder, hoofdeling en heer van Scharmer [11]). In het meergenoemd0 diploma van 1.474 bevestigt de keizer hem in zijne rechten te Scharmer, in Duurswold en het Vierendeel, terwijl hij den naam *Rengers van ten Post* wijzigt voor hem en zijn nageslacht in *Rengers van Scharmer* [12]). Evenmin als zijn nakomelingen, blijkt hij gevoelig te zijn geweest voor die naamsverandering, maar toch steunde hij klaarblijkelijk op deze akte, toen hij zich voortaan naast hoofdeling, heer ging noemen, waardoor, naar ik meen, Scharmer de eenige heerlijkheid kan genoemd worden in de Ommelanden in dien tijd.

Toen ik boven erop duidde, dat slechts personen van hoogeren adel of die tot hooger aanzien waren geklommen, begiftigd werden met het Gulden Vlies, zullen enkelen gedacht hebben aan dien anderen Ommelander jonker, die te boek staat als Vliesridder, ja, van wien zelfs het diploma heet bewaard te zijn. In het huisarchief Ewsum [13]) bevindt zich n.l. onder n° 80 een stuk, dat als zoodanig is beschreven. Degeen, die dit archief geïnventariseerd heeft, volgt de beschrijving er reeds vroeger van gegeven [14]), onkundig klaarblijkelijk van de rectificatie van M° twintig jaren later [15]). Het betreft hier n.l. een ridderdiploma voor *Hidde van Ewsum*, zoon van *Wigbolt van Ewsum* en *Beteke (Aeylkuma)*, erfdochter van Rasquert, geb. ± 1506 en 1546 aan de pest overleden. De vergissing zal ontstaan zijn, doordat in de akte verklaard wordt, dat Kar01 V ter zake van een kapittelvergadering van het Gulden Vlies in den Dom te Utrecht zijnde in tegenwoordigheid van genoemd kapittel, *Hidde* van Ewsum, hoofdeling van Middelstum en Rasquert, erfgrietman en heer van den Nienoord en het land Vredewold, tot ridder maakt.

De akte is van 5 Januari 1646, Hidde overleed in het

[3]) *Unico Ripperda*, hoofdeling van Oosterwgtwerd, Holwierde en Uitwierde, z^n^ v. *Bolo Ripperda en N. N. Rengers*, gehuwd met *Ulske Fockena*, d^r^. v. *Focko Ukena en Hiddeke*, erfdoohter van Oosterwytwerd. Hij overleed einde 1474 aan de pest: De genealogie *Ripperda* in De Wapenheraut V 151 is voor de oudste generaties onjuist.

[4]) De origineelen berusten zoodoende niet in het huisarohief Farmsum. doch in het gemeentearchief van Groninnen.

[5]) Kantteekening in de Kroniek van Joh. Rengers van ten Post (d.i. de achterkleinzoon van Johans broeder Egbert) in de uitgaaf door M^r^. H. 0. Feith Jr. in 1852 dl. 1 bl. 171 noot..

[6]) Bar. de Reiffenberg, Histoire de l'Ordre de la Toison d'or, 1830.

[7]) Alg. Ned. Fam. bl. 11 320.

[8]) In de door mij geraadpleegde litteratuur heb ik niets gevonden omtrent deze orde *en* de daarbij behoorende broedersohao.

[9]) nl. dd. 1478 Mei 20 zie Gem. arch. Gron. Register Feith 1478 n° 16.

[10]) Bovengemelde *Unico Ripperda* was in 1441 zijn oom *Ditmar Rengers*, vader van onzen Johan, opgevolgd als proost van Farmsum.

[11]) Aroh. klooster Ter Apel inv. n° 1 f. 24-30 v°.

[12]) Zie omtrent de verordonneerde wapenwijziging in dit diploma mijn mededeeling in N.L. XXXIX k. 84. De Redactie noemt hem *Schaffer Rengers*; in de vele akten, die ik van hem zag, ontmoette ik dien naam nimmer.

[13]) Verslag 's R. 0. A. 1896.

[14]) Gron. Volksalm. 1844 bl. 117.

[15]) De Navorscher 1864 bl. 193 n. 2. Toch maakt de genealogie *van Ewsum* in de Nieuwe Drentsche Volksalmanak 1917 onder aanhaling van deze plaats op bl. 160 opnieuw melding van Hidde als Vliesridder.

Zegels der Burggraven van Leiden uit de eerste helft der veertiende eeuw en van bloed- en aanverwanten.

Zegel van Burggraaf Hendrik,
(sterk vergroot)
29 December 1310
(zie jaarg. XXXIX, kol. 219).
(Arch. Hoogheemraadschap Rijnland, charter no 3).

Zegel van Heer Dirk van Leyden, vóór hij het burggraafschap beërfde,
27 Januari 1310
(zie jaarg. XXXIX, kol. 219).
(A. R. A.: charter Koningsveld).

Zegel van Burggraaf Dirk,
23 September 1320
(zie jaarg. XXXIX, kol. 219).
(A. R. A.: charter Rijnsburg).

Zegel van Vrouw Justine, echtgenoote van Burggraaf Dirk,
27 Juni 1334
(zie jaarg. XL, kol. 42).
(A. R. A.: charter Rijnsburg).

Zegel van Heer Simon van Leyden bast., al. Heer Simon van Duvenborch.
1 Juli 1340
(zie jaarg. XXXIX, kol. 219).
(A. R. A.: charter Rijnsburg).

Zegel van Willem van Oestgeest,
27 October 1285
(zie jaarg. XL, kol. 2).
(A. R. A.: charter Grafelijkheid).

Zegel van Gerrit van Bennebroek,
10 Maart 1407
(zie jaarg. XL, kol. 46).
(A. R. A.: charter Egmond).

Zegel van Philips van Wassenaer, vóór hij het burggraafschap bekwam en nog gebruikt 25 April 1340
(zie jaarg. XL. kol. 98 e.v.).
(A. R. A.: charter Rijnsburg).

Zegel van Philips van Wassenaer, Burggraaf van Leiden,
23 April 1341
(zie jaarg. XL, kol. 98 e.v.).
(A. R. A.: charter Rijnsburg),

najaar van hetzelfde jaar, zooals een brief van zijn broer Johan aan den huiskapelaan van de borg Ewsum meldt. Hij was ongehuwd, doch van zijn bastaardzoon Mr. Hercules, pastoor van Middelstum, moeten volgens een oude aanteekeniug de van Ewsums te Utrecht afstammen. Wie hiermede bedoeld worden, heb ik nog niet gevonden. De weinige tijd, dat Hidde niet te velde was, woonde hij op de borg Nienoort bij Midwolde, door zijn vader in 1527 voor hem gebouwd en aldus genaamd naar de oude zetel der van Ewsums de Oert, gelegen even ten Noorden van de borg E wsum [16]), bij Middelstum.

Genealogische aanteekeningen omtrent Goesche geslachten in de gouden eeuw,

door C. L. VAN DER BILT.

(Vervolg van XL, 24 en 66.)

Hendrik Hoogkamer was, zooals wij zagen, notaris en procureur te Goes, werd 24 Juni 1700 benoemd tot luitenant bij de burgerwacht (de compie van de Handboog). Hij moet ook secretaris van Cattendijke zijn geweest en baljuw van een der plaatsen op Zuid Beveland (Nisse, Borsele?) Dit laatste blijkens de weeskamernotulen 7 Aug. 1688, waarbij de baljuw *Henricus* ***Hoogkamer*** tot voogd wordt benoemd van de onmondige weese van ***Johannes van den*** *Berge*, daar moeder af is geweest jufvr. ***Adriana Zoute,*** met name ***François van den Berge*** [29]), en werd aldaar begraven 9 Februari 1722.

Zijn erfgenamen waren :

1. Sara ***Hoogkamer*** (ged. te Goes 17 Nov. 1671, trouwt aldaar 11 Mei 1693 *Samuel* ***Borm,*** later blijkens eene notarieele acte *Anthony Nolst*), dochter van *Willem* en ***Elisabeth Vermart (van der Mart, van der*** *Mercht*).
2. de schout Coenrnnd *Tekelenburg*, als in huwelijk hebbende juffr. *Jacoba Blondel.*
3. ***Marinus*** *Lurcus*, als in huwelijk hebbende juffr. ***Helena van der Bilt*** (deze was een dochter van ***Catharina Hoogkamer*** en *Zywert van* ***der Bilt).***

Volgens het doopboek van Goes waren andere kinderen van ***Sebastiaan Hoogkamer*** en *Jacobmina* ***van*** *Meurs*:

a. Maria, ged. 27 Maart 1668, get. Sr ***Jacob*** *Nollens* [30]), ***Maria*** Hoogkamers, huisvrouw van Sr *Cornelis Plockhoy* (zie hierboven).

b. Maria, ged. 14 Maart 1669. Zelfde getuigen.

c. *Catharina*, ged. 10 Maart 1662, trouwt 12 April 1684 den notaris *Zijwert* ***van der*** *Bilt.*

Hendrik's broer ***Adriaan,*** ged. 12 April 1662, was dus zijn stiefbroer en diens ouders waren: ***Sebastiaan*** *Hoogkamer* en ***Maria Hartsing*** (getr. te Goes 2 Juni 1648).

[16]) Van de Oert is niets meer over; van Ewsum prijkt nog een zwaar 15de eeuwsch bastion te midden van grachten en singels, terwijl de Nienoord na een brand is gemoderniseerd tot het landgoed. zooals de leden ***van*** den Ned. Leeuw het kennen van de excursie 1921.

[29]) Over de geslachten van den *Berghe (reeds* genoemd) en *Zoute* bezit ik vele aanteekcningen, die echter in het raam van dit opstel niet passen.

[30]) *Jacob Nollens*, zoowel als dr. *Dignus Nollens*, komen herhaaldelijk als getuige voor bij den doop der kinderen van *Sebastiaan* en *Jan Hoogkamer. Anthony Nollens was* een oom van Jan *Hoogkamer* (zie hierna). Zij behoorden tot een bekend Goesch regeeringsgeslacht. ***Anthony Nollens,*** zooeven genoemd, was er schepen in 1656, '67, dr. *Dignus* herhaaldelijk schepen en burgemeester 1671—'77, dr. *Jacob 1678-1702*, een jongere ***Anthonus Nolle s*** bnrgem. 1701—'02, een jongere ***Anthony Nollens*** Heer van Bruinisse en gecommitteerde Raad, gest. 9 Nov. 1745

Deze ***Adriaan Hoogkamer*** was getrouwd met *Johanna Oostdijck* (zie hiervoor over dit geslacht) en hieruit werd geboren ***Maria*** 27 Jan. 1673, gedoopt te Goes met als getuigen *Sebastiaan* ***Hoogkamer, Johannes*** *Oostdijck* en ***Johanna Feyts, Jacomina*** *Vermeurs* (waarschijn- ***van*** *Meurs*).

Hij had nog een zuster *Hesther*, ged. 24 April 1664 te Goes. Getuigen ***Anthony*** *Dignus Nollens*, *Neeltje Hoogcamer* en ***Janneke Hartsinck.*** — ***Johanna*** *Oostdijck* voornoemd hertrouwde met ***Jan*** *Govers.*

Uit het feit, dat ***Helena van der Bilt*** erft van *Sara* ***Hoogkamer*** voornoemd, en deze een dochter was van ***Willem*** *Hoogkamer*, den notaris voornoemd, leid ik af, dat deze ***ook*** een zoon van *Sebastiaan Willems Hoogkamer,* voornoemd, moet geweest zijn. Deze is trouwens als „weduwnaar" getrouwd met ***Maria*** *Hartsinck*, terwijl een ***Bastiaan Hoogkamer*** j.g. 25 Juli 1642 trouwde met ***Sara*** *Happart* en 2 Sept. 1643 een zoon ***Willem*** wordt aangegeven.

III. ***Johannes Hoogkamer,*** voornoemd, trouwt te Goes 19 Maart ***1662*** *Pieternelle* ***Adams,*** d. van ***Adam*** *Pieters* ***(Anthony*** *Nollens*, oom en voogd v. d. bruidegom, en ***Adam*** *Pieters* en sijn huysvrouw, vader en moeder v.d. bruid consenteeren). Zijne kinderen waren:

1) ***Esther,*** ged. Goes 27 Juli 1653. Get. ***Adam*** *Pieters* en Mayken *Jacobs.* Zij trouwt 11 April 1674 ***Pieter Lesable.***
2) ***Maria,*** ged. Goes 22 Dec. 1666. Get. ***Sebastiaan*** *Hoogkamer* en *Maria* ***Hoogkamer.***
3) *Willem*, ged. 18 Jan. 1669. Get. ***Cornelis*** *Pluckoy.*

Hieronder volgen thans nog eenige gegevens omtrent deze familie in los verband.

Lissia Jansd. Hoogkamer, j. d. van Nisse, trouwt 26 Oct. 161.4 ***Willem*** *Jacobs* ***Beernaert.***

Josijnken ***Hoogcamer,*** trouwt 1 Aug. 1696 *Pauwel* ***Willemsen.***

Martijntje ***Hoogkamer,*** trouwt 1 Juni 1636 *Wilhem* ***Tobias.***

Neeltjen ***Hoogkamer,*** trouwt, 9 Nov. 1639 ***Hendrik Jansen.***

Cornelia *Jacobsen* ***Hoogkamer,*** trouwt 11 Sept. 1666 ***Raphaël van Marcella.***

Anna *Hoogkamer*, trouwt 29 Jan. 1676 *Gillis* ***de*** *Bruycker*.

Catharina Hoogkamer, trouwt 12 Sept. 1672 *Cornelis Bosdijk*; ***zij*** werd begraven te Goes 16 Jan. 1696.

11 Aug. 1668. Rekening en Verantwoording voor de Heeren van de Weeskamer, 't welk zijn doende *Boudewijn* ***Hoogkamer*** als voogd en administrateur ende ***Sebastiaan Hoogkamer*** als wedervoogd. ... haarlieder Zusters ***Anna*** ende ***Catharina Hoogcamers.***

Testament ***Anna Hoogcamer,*** wdwe *Gillis* ***de*** *Bruycker*, in 1676, waarbij zij vermaakt aan:

den Heer Mr. *Cornelis Kelle*;
„ Sinj. ***Sebastiaan*** *Quirijns* ***Hoogcamer*** ;
„ Heer Rentmeester *Cornelis Rijmeland*;
„ Mr. ***Cornelis*** *Kelle* en ***Sebastiaan Hoogcamer*** voogden van haar kinderen.

Mr. *Quirijn* ***Hoogkamer,*** begraven te Goes Aug. 1677, trouwt 26 Nov. 1635 Maria *Cornelis* (*Kelle*) en was zoo goed als zeker een zoon van:

Sebastiaan Hoogkamer, trouwt met *Janneke Quirijns* (jaar van dit huwelijk onbekend).

Mr. *Quirijn* ***Hoogkamer,*** voornoemd, moet nog een

broer *Jacob* gehad hebben. Immers (weesk. notulen 30 Sept. 1623) „*Willem Hoogcamer* heeft gedaan den behoorlijken eed als voogd van de kinderen van *Bastiaan Hoogcamer,* geprocreerd bij *Tanneken Quirijns*, met name *Jacques* en *Quirijn Hoogcamer*".

Begraven vrouw van *Jacques Hoogkamer 10 Nov. 1666.*
„ *Jacobus Hoogkamer 26 Nov. 1666.*
„ weduwe van *Quirijn Hoogcamer* 19 Febr. 1685.

Deze *Jacobus was* apotheker te Goes (acte not. Synoutskerke van 12 Dec. 1641) en trouwt aldaar 16 Aug. 1635 *Neelke Bouwens.*

Bovengenoemde broeders *Boudewijn* en *Sebastiaan* waren hoogst waarschijnlijk zijn zonen.

(Sebastiaan Jacobse Hoogcamer, inwoner te Goes, erfgenaam van wijlen juffr. *Nissepath,* machtigt zijn broeder Sr. *Boudewijn Hoogkamer,* apothecaris, mede-erfgenaam als voren. Als getuige treedt daarbij op Sr. Cornelis *Hoogcamer,* apothecaris).

Boudewijn was apotheker te Goes en werd aldaar begraven 5 Dec. 1672; zijn broer was vermoedelijk de „*Sebastiaan*", die er 6 April van hetzelfde jaar begraven werd.

Begraven te Goes, de vrouw van *Boudewijn Hoogkamer 6* Aug. 1666.

17 Januari 1687. Testament van *Sehastiaan, Jan Baptiste, Anna* en *Catharina Hoogcamer,* broeders en zusters; zij vermaken op elkaar.

Zij hebben nog een broeder *Jacobus* (notaris *Zijwert van der Bilt,* pak 2).

22 Mei 1702. Testament van *Sebastiaan Hoochkamer* en juffr. Maria *van Marcella,* bruidegom en bruid (notaris Zywert *van* der *Bilt,* pak 3).

1 Maart 1711 nieuw testament, zijnde *Sebastiaan H.* (die in het doopboek niet voorkomt) 60 jaar oud.

15 Juni 1719. Compareerde voor *Hubertus Crane,* notaris te Goes, de heer Rentmeester *Jan Oostdijk,* als erfgenaam van wijlen monsr. *Joan Baptist* Hoogkaemer [31]).

Getrouwd te Goes:

12 Aug. 1682 *Maria H.* met *Pieter Oevers;*

7 Mei 1683 Cornelia *H.* met *Jacob Bisschop;*

Ged. 9 Juni 1662 *Jacobus,* 't kind van *Jacob Bisschop* en *Elsken Thomas.* Getuigen *Andries Biscop en Janneken van* de *Rivière.*

Getr. 14 Mei 1628 *Bastiaan Hoogcamer* en *Jacquemijntje de la Rivière.*

Getr. *1* Oct. 1636 (ondertr. te Vlissingen) *Bastiaan* Hoogcamer, weduwnaar, met *Lijsbeth Jacobs.*

30 Dec. 1683, *Hesther Hoogcamer met Pieter Volckers;*
11 Mei 1693, Sara „ „ *Samuel Borm* ;
11 Mei 1696, *Janna* „ „ *Tobias Rijkaard;*
22 April 1680, Joost *Dingenis H.* met *Sara van Wijtvliet*;
11 Mei *1687, Jacobus H.* met *Antoinetta Luycks;*
10 Febr. 1716, *Anthony H.* met *Geertruid Zandvoet.*

Notulen weeskamer 27 Nov. 1681.

Hebben de advocaat Mr. *Jacob Hobius* [32]) *als* bij oodicille gestelt van vaderszijde en Sr. *Adriaan Oyee* van moederszijde, aangenomen en besworen de voogdij over de minderjarige weeze van den procureur (dit was dezelfde als de notaris) *Adriaan Hoogkamer,* met name *Nicolaas,* oud 4 jaar, daar moeder af is *Johanna Oostdijk.*

Ged. te Goes 1 Dec. 1677 *Claes Hoogcamer,* z. van *Adriaan en Johanna Oostdijk.* Getuigen *Adriaan Oyee* en *Maria Hoogcamer.*

7°. Het geslacht van der Straten.

Getr. te 's Heerhendrikskinderen 8 Juli 1693 : Zywert *van der Bilt* en *Margrieta van der Straten,* wedwe van *Pieter Somerzee.*

Het geslacht *van* der *Straten* was een oud Goesch regeeringsgeslacht. *Nagtglas* bespreekt eenige leden er van (11 blz. 717, 718).

Hoe hij er toe komt te verklaren, dat *Matthijs van der Straten*, overl. in 1661, in de regeering van Goes zat, is mij een raadsel gebleven en de daarop gevolgde mededeeling, dat de zoon van dezen zou zijn geweest *Matthijs van der Straten,* gehuwd met *Margareta Pietersd.* moet beslist onjuist zijn. Immers dit huwelijk werd eerst 14 Oct. 1601 voltrokken en staat in het trouwboek als volgt aangegeven :

Getr. 14 Oct. 1601 *Matthijs van der Straten*, zoon van den burgemeester *Hyronimus Verstrate* en *Margrieta Pieters.*

Ik kan over dit geslacht eenige meerdere bijzonderheden melden :

Cornelis Matthijsz. Verstraten was schepen te Goes 1550, 1551.

Hyronimus Matthijsz. van der Straten (vermoedelijk zijn broer) was er schepen 1570. '71, '72, '75, '76, '77, '79, '86, '87, '89, '90, burgemeester 1580, '83, '92, '95, '96, '98, '99, 1601, '2, '3, '4, '5, '8, '9, weesmeester 1581, '88, '91, '94, '97 en commissaris van het landrecht bij de oprichting van dit college 18 Nov. 1578.

Matthijs van der Straten (vermoedelijk de zoon van den burgemeester *Hyronymus,* hiervoor genoemd) was schepen 1606, '7, '10, '11, '14, '16, '17, burgemeester 1619, '20, '22, '23, '25, '26, '28, '29, '31 en zoo goed als zeker dezelfde die gedeputeerde staat was van 1634—1664 en

Hieronymus van der Straten, die schepen was 1634, '36, burgemeester 1637, '38, '41, '42, '45, '46, '48, stadsrentmeester 1636, '57, zoo goed als zeker diens zoon.

De vader van *Margrieta van der Straten* voornoemd, getrouwd met *Zijwert van der Bilt,* was Ds. *Cornelis van der Straten* en hare moeder *Catharina van der Straten.*

Margrieta was ged te 's Heerhendrikskinderen in 1656.

Ds. *Cornelis van der Straten* was ged. te Goes 1 Maart 1627 als zoon van *Matthijs Cornelisz. van der Straten* en *Margrieta Oostdijck.*

Getuigen *Nicolaas Janssen Oostdijk* (zie hiervóór, later schepen van Goes) en *Dijngetien van der Straten.*

Hij werd begraven te Goes 12 Nov. 1699 en was aldaar 6 Nov. getr. met *Catalijntje van der Straten,* j.d. van Heinkenszand. — *Matthijs van der Straten*, vader

[31]) Deze Hoogkamer's schijnen na, verwant te zijn geweest aan die onder 11 beschreven. Immers *Joos* de *la Sable* komt in een andere not. acte van *Hubertus Crane voor als* geauthoriseerd van *Ester* Hoogkamer en moet transporteeren aan den Heer Rentmeester *Joan Oostdijk* als erfgenaam van Monsr. Jan *Baptist Hoogkamer.*

[32]) Een Brouwershavensch regeeringsgeslacht.
Pieter Hobius was er burgemeester in 1662, *Johannis* in 1695, Sterft dan oud 56 jaar, terwijl eene *Cornelia Hoobius* 11 Juni 1681 in den ouderdom van 44 jaar er begraven wordt als huisvrouw van den burgemeester *Lenard Adriaanse Borsselaar* (dit geslacht was van Goesche origine). Deze gegevens ontleende ik aan *Bloys van Treslong Prins.* Geneal. en Herald. Gedenkw. van Zeeland, blz. 33, 39.

van den bruidegom en Mr. *Lucas van Schagen,* lasthebbende van voogden van de bruid, consenteeren.

Matthijs Cornelisz. van der Straten, voornoemd, had blijkbaar een broer *Frans*.

Immers (weeskamer notulen 5 Aug. 1688):

Danckaert Danckaertsen [33]) als grootvader en *Matthijs Verstraten als* oom hebben aangenomen de voogdie der weesen van wijlen *François van Straaten,* daar moeder af is *Petronella Danckaerts*, met name *Cornelis* oud elf jaren, *Janneke* oud 8 jaren, *Magdalena* oud 5 jaren en *David,* oud 3 jaren.

Deze *François Cornelisz. van der Straten* is te Goes 21 Nov. 1615 als j.g. van Goes getr. met *Pieternella Danckaerts*, j.d. eveneens van Goes. *Nagdalena Dignus*, moeder en *Adriaan Dignus* gordelmaker consenteeren in 't huwelijk. *Danckaert Danckaerts,* vader van de bruyt consenteert ook in het huwelijk.

Zijn bovengenoemde zoon *Cornelis Fransz. van der Straten* is, hoewel *Smallegange* in de Kroniek van Zeeland hem b.v. evemin noemt als den hiervoor genoemden *Jan Jansz. Ratel,* burgemeester van Goes geweest en wel moet dit geweest zijn tusschen 1654 en 1657 — hoewel ik hem niet als zoodanig vond aangeteekend. Hij was n.l. schepen te Goes in 1650, '52, '53—'57, en wordt in eene acte van 25 Oct. 1657 voor notaris *Marinus van Ossewaarde*, oud-burgemeester genoemd.

Uit deze acte blijkt, dat zijn vader rentmeester is geweest (waarschijnlijk ontvanger van den 100n penning, aangezien zijn zoon *Cornelis* blijkens eene acte van 30 April 1653 benoemd is tot rentmeester van den 100n penning) en overleden was in 1657.

Deze acte geeft ook nadere bijzonderheden over zijn hierboven genoemde kinderen. Ze luidt n.l. als volgt:

„Compareert de eerbare juffr. *Petronella Danckerts,* wedwe van den heer rentmeester *François van der Straten,* inwoonster deser stede. Zij testeert eerst op de twee kinderen van haar dochter, *Magdalena van der Straten*, geprocreerd bij *Salomon Paludanus* [34]) (met name *David* en *François Paludanus*), voor resteerende goederen haar drie zoons, met name d'hr *Cornelis van Straaten,* out burgemeester deser stad, de Hr. Rentmeester *Danckert van der Straten* [35]) ende Sr. *David van der Straten,* beneffens haar dochter juffr. *Francina van der Straten,* tegenw. getrouwd met Mr. *Anthony van de Vrede,* yder in gelijke porties.

Aangeteekend heb ik nog, helaas zonder vermelding van bron:

Cornelis van der Straten, predikant te 's Heerhendrikskinderen stelt zich 21 April 1655 borg voor *Matthijs van der Straten, gewezen* rentmeester deser stede, die benoemd is tot ontvanger van den honderdsten penning.

Deze *Matthijs was* waarschijnlijk zijn broer.

Hij moet voorts nog een zoon van dien naam gehad

[33]) Deze Danckaert Danckaertsen was schepen van Goes 1632, 1633 en de vader van ***Bartholomeus Danckerts,*** herhaaldelijk schepen aldaar tussohen 1638 en 1649, daarna burgemeester en eindelijk baljuw 1655-1657. ***Bartholomeus Danekerts*** was de oorzaak der onlusten in laatstgenoemd jaar en werd ten slotte uit Zuid-Beveland verbannen. (Zie over hem Dr. *Piccardt.* Bijzonderheden over de geschiedenis der stad Goes, blz. 82 en 187).

[34]) Hij trouwde met haar te Goes 4 Aug. 1646 als j.m. van Voorburg en was vermoedelijk na verwant aan Dr. *Georg Paludanus*, voornoemd (geslacht ***Ratel).*** De naam komt nog in den Haag voor.

[35]) ***Danckert van der Straten was*** ook commissaris van het landrecht 1655—'56, '57.

hebben en behalve de dochter, die met den notaris *Zijwert van der Bilt* huwde, nog een dochter *Catharina*, getr. met Sr. *Nicolaas van der Plas* (acte 15 Mrt. 1724 voor notaris *Crane*).

Magdalena van der Straten (wellicht wedwe *Salomon Paludanus* voornoemd) is getr. met *Matthijs Ratel* (zie hiervoor) en dezen hadden een dochter *Magdalena*, bij wier doop op 14 Dec. 1672 als getuigen stonden de Secretaris *Jacobus van Wallenburg*, *Jan de Coo* en *Margrieta van der* Strateia.

Een andere broer van Ds. Cornelis *van der Straten* is zoo goed *als* zeker geweest *Nicolaas van der Straten* (dan genoemd naar zijn grootvader *Nicolaas Janse Oostdijck*). Althans als getuige van den doop van diens dochter *Margrieta* (de moeder heette *Cornelia Canisius*) komt 12 Sept. 1664 Ds. *van* der *Straten* voor.

Nog vond ik: — (Rekeningboeken 1680) juffr. *Margarita wan der Straten,* wedwe van d'hr *Joan van Lugt* [36]).

Deze Dr. *Johan van der Luyt was* schepen te Goes, zijne vrouw, vermoedelijk de dochter van *Hieronymus van der Straten,* voornoemd (in de weesk. notulen van 13 Mey 1662 worden als kinderen van *Hieronymus* en Jonkvr *Johanna, Drywegen* [37]) genoemd *Cornelia, Margrieta, Johanna van Straten).*

Ondertr. te Goes 9 Juli 1683, getr. 's Heerhendrikskinderen: de Heer *Jacobus van der Hoeven (was o.a.* weesmeester), weduwnaar vae *Susanna de Court* met juffr. *Margarita van der Straten,* wedwe van den Heer *Johan van der Lugt.*

Hieraan aansluitend uit de weeskamer notulen:

13 Jan' 1703. Hebben *Sr. Pr. Wils* [38]) van vaderszijde en de borgercapiteyn *Zijwert van der Bilt* van moederszijde besworen de voogdye over de dry minderjarige kinderen van *Jasper Wils* met name *Anna*, oud 10, *Cornelis 8* en *Pieter* omtrent 5 jaar, daer moeder af is juffr. *Jacoba van der Straten,* dewelke....

28 Januari 1713. Hebbende de hr Mr *Johan van der Lugt* en de Rentmeester *Zijwert van der Bilt,* beiden neven van moederszijde, aangenomen de voogdie van de minderjarige weese van *Jacoba van der Straten*, met name Cornelis, oud 18 jaar.. ..

Een zeer bekend lid van dit geslacht, dat in de 18de eeuw niet meer in de regeering van Goes zat en òf uitstierf òf zich naar elders verplaatste (de naam was van Vlaamschen oorsprong, *Nagtglas* noemt nog iemand buiten het Goesche geslacht om en in Oostenrijk moet een grafelijke familie van dien naam bestaan hebben of nog bestaan) *was* Mr *Pieter van der Straten Matthiaszn.*, meest bekend als *Petrus Stratenus*, die een bundel gedichten schreef, getiteld Venus Zelanda. Hij was secretaris van Goes in 1639, 1640 en overleed op commissie in den Haag zijnde, na een korte ziekte 27 October 1640, wat een diepen indruk maakte, zoodat de regeering van Goes zijn lijk op stadskosten naar zijne geboorte-

[36]) Dr. ***Johan van der Lugt*** was blijkens weesk. notulen 23 Jan. 1672 toen weesmeester, blijkens eene acte d.d. 4 Mei 1678 voor Notaris ***Lipsse*** d.d. regeerend schepen.

[37]) Een bekend Goesch regeeringsgeslacht, welks wapen in Smallegrange voorkomt.

[38]) Deze ***Pieter Wils*** (***Wilts***) trouwde 23 Feb. te Goes als weduwnaar van ***Cornelia Ketelaer*** met ***Cornelia*** van ***der Marckt***, wedwe van Cornelis ***van*** de ***Velde.*** Dit geslacht schijnt ***een wapen*** gevoerd te hebben (zie ***Bloys*** van ***Treslong Prins*** blz. 68) en trof ik reeds in het begin der 17de eeuw te Goes aan.

plaat8 liet vervoeren. Zijn portret werd bij den genoemden bundel gedichten opgenomen.

Volgens *Nagtglas* ***zou zijn*** neef ***Pieter*** hem hebben opgevolgd, maar dit kan niet juist zijn (zie Nederl. Leeuw 1914 blz. 200) en ook ***later*** ben ik dien onder de Secretarissen niet tegengekomen. Wèl vond ik nog een derde *Catharina* van ***der*** *Straten*, die gehuwd is geweest met ***Pieter Cornelisz. Verbrugge*** en eene *Susanna van* ***der Straten,*** die bij den doop van hun zoon ***Pieter*** 3 Sept. 1670 als getuige stond.

In de Goesche doopboeken komt de naam het laatst in 1664 Voor. Daarin vond ik nog toevallig:

Ged. 18 Febr. 1656 't kind van Mr ***Cornelius Hoogesteger*** [39]) en Maria *van* ***der Straten.*** Get. *Geeraert* ***Hoogesteger en Maetje*** *Calloo.*

Cornelis *Fransz.* ***Eversdijk,*** rekenmeester van Zeeland, huwt 13 Juni 1607 *Tanneke* ***Mannea,*** dochter van ***Adriaan,*** schepen van Goes en *Margarita* ***van der Straten.***

8°. Het geslacht Sommerzee.

Een merkwaardig geslacht, voerende als wapen een zwaard met de punt naar boven op een gouden veld, en volgens ***te Water*** in zijn „Hoogadelijk Zeeland", die zich intusschen op ***Smallegange*** beroept, van „ouden en hoogen adel".

Reigersberg noemt een zekeren ***Wisse Jacobs van Somerzee,*** die „benevens andere Edelen, met Hertoge ***Philip van Bourgondiën*** ter hooge Vierschaer gezeeten heeft, in de Abdye te Middelburg op 't jaer 1502."

Wellicht was deze een neef van ***Cornelis Adriaanse van Zomerzee,*** die schepen te Goes was 1600 tot 1604 en het merkwaardige van dit geslacht is wel dit, dat het daarna, voor zoover ik kon nagaan, niet meer in de regeering aldaar heeft gezeten vóór in het begin der 18de eeuw. Wel was het, evenals de familie ***Noorthoeve*** nog al eens met regeeringsgeslachten geparenteerd, doch tot regeeringsposten kon het in de 17de eeuw niet opklimmen. Gedeeltelijk was dit zeker een gevolg van het, feit, dat de regeering te Goes slechts uit 2 burgemeesters en 9 schepenen bestond, toen al de andere stemhebbende steden van Zeeland over een veel grooter aantal magistraatspersonen beschikte, meestal 23 raden, waaruit de schepenen werden gekozen. Eerst in 1720 werd aan de deswegen herhaaldelijk geopperde bezwaren door de instelling van een college van „Raden" tegemoet gekomen, uit welk college dan, evenals elders reeds lang gebruikelijk was, burgemeesters en schepenen werden verkozen. Het ging gepaard met het spoedig daarop daarin opnemen van nieuwe geslachten, waaronder ook dat van schrijver dezes, waarvan een der leden intusschen reeds vroeger in een der subalterne colleges was benoemd [40]).

Maar om op de ***Somerzee's*** terug te komen : ik zal thans zooveel mogelijk chronologisch eenige gegevens geven :

Getr. te Goes 15 Mei 1616 ***Pieter Pietersen*** (*Somerzee*) j.g. van Goes en *Susanna* ***de Wint,*** j.d. van Middelburg.

Getr. 4 Febr. 1635 ***Pieter Pietersen Sommerzee*** met ***Maria Visscher.*** Quirijn Jacobs, oom van den bruidegom consenteert [41]).

Acte 13 Oct. 1636 notaris Sywoutskerke : De Hr. Rentmeester ***Mattheus*** *Eversdijk* [42]), als voogd over de onbejaarde weesen van ***Pieter*** *Crijnssen* ***Somerzee*** saliger, mitsgaders ***Pieter*** *Pieterz Somerzee* ende ***Adriaan Adriaensz Beenhacker,*** als in huwelijk hebbende *Susanna Pietersd.*

Ged. 26 Dec. 1644 *Boudewijn*, kind van *Boudewijn Pietersz* ***Somerzee,*** get. d'hr ***Pieter Adriaens*** en *Mayken* ***Pietersd. Somerzee.***

4 A'pril 1646 *Susanna*, dochter van ***Boudewijn*** voornoemd.

9 Febr. 1648 ***Mary,*** dochter van ***Pieter Somerzee*** en *Mayke Visschers*, get. ***Boudewijn Sommerzee*** en ***Neeltje de*** *Haze.*

13 April 1648 ***Maria,*** kind van ***Boudewijn S.*** Getuige Nicolaas Janssen van Leene [43]) en ***Maria Visscher.***

13 Augs 1649 ***Pieter,*** kind van ***Boudewijn S.*** en ***Adriaentje*** *Pieters.* Get. de heer ***Pieter Adriaens*** [44]) ***en Mayken*** *Pieters* ***van Leene.***

4 Maart 1660 ***Boudewijn,*** kind van ***Pieter*** Somerzee.

6 Augs 1663 ***Boudewijn,*** kind van ***Boudewijn*** *S.* Get. ***Abraham*** *Lesier*, ***Claes van der*** Leene, ***Adriana Boone.***

12 Mei 1665 ***Adriaan,*** kind van ***Boudewijn S.*** Get. ***Andries*** *Pieters* ***Hoogewege en Mayken Somerzee.***

25 Aug. 1658 Cornelis, kind van ***Boudewijn*** en ***Adriana Hoogewege. Get. Andries Hoogewege*** en ***Adriaanken*** *Noorthoeve.*

Boudewijn *Pieters* ***Somerzee*** voornoemd, was blijkbaar een broer van ***Pieter Somerzee,*** getrouwd te 's Heer Hendrikskinderen 3 Maart 1683 met ***Margrieta van der Straten*** voornoemd, tweede vrouw van den notaris *Zijwert* ***van der Bilt.***

Immers: „De eersame ***Pieter*** *Pietersz* Somerzee en d'eerbare ***Margarita van der Slraten,*** egte man en vrouw, inwoners deser stad, testeeren op elkaar en daarna aan zuster Catharina en zijn broeder Boudewijn Somerzee" (acte notis ***Marinus van Ossewaarde 29*** Maart 1683). Bij nieuw testament in 1684 wordt nog genoemd eene zuster *Susanna.*

Deze *Susanna* zal wel, evenals *Susanna* voornoemd, kind van ***Boudewijn,*** genoemd zijn naar haar grootmoeder, *Susanna* de *Wint.*

Ged. te Goes 7 Naart 1663 ***Pieter,*** kind van Cornelis en *Dyngetien Cornelisd.* Get. ***Pieter S.*** en zijn vrouw.

Ged. 13 Febr. 1666 ***Maria,*** kind van ***Cornelis*** *Pietersz* ***Somerzee*** en *Dignatie* ***Verheule.*** Get. o. a. ***Pieter Adriaansz*** en *Susanna* ***Somerzee.***

Ged. 3 Augs 1668 ***Maria,*** kind van dezelfde ouders.

Boudewijn Sommerzee senior, wiens kinderlijst in 1644 aanvangt, moet overleden zijn vóór 1660.

---

[39]) Een Goesch regeeringsgeslacht, waartoe o. a. behoorde Johan ***Hoogestegen,*** schepen aldaar 1624, '25, '29, '30, '31, '34, '37, '38, '41, '44, '45, '46, '47.

[40]) ***Pieter Zijwerts van der Bilt*** werd in 1701 benoemd tot weesmeester.

[41]) Is vermoedelijk ***Quirijn Jacobs***, die 18 Juli 1610 als j.g. van Goes, zoon van Jacob ***Quirijnse*** en ***Willemijne.***, trouwt met ***Sara*** de ***Wint.*** dochter van ***Pieter de "Wint en Susanneke.***

[42]) Uit het aanzienlijkste regeeringsgeelaoht van Goes, dat in de 17de en 18de eeuw vele burgemeesters en baljuws leverde. ***Mattheus*** was toen schepen en werd later burgemeester van Goes.

[43]) Deze familie voerde volgens ***Bloys*** van ***Treslong*** Prins (Geneal. en Herald. Gedenkwaardigheden uit de kerken van Zeeland, blz. 67) een wapen en was afkomstig uit Eynghyen (Enghien?). ***Jan*** van ***de Leene*** stierf te Goes 4 Febr. 1634. Nicolaas, blijkbaar dus zijn zoon, 4 Aug. 1655. Het wapen staat ook in ***Smallegange.***

[44]) Vermoedelijk ***Pieter Adriaans Hoogewege,*** later burgemeester van Goes (± 1660), aangezien (zie later) ***Adriana Pieters*** een ***„Hoogewegen" was.***

Immers : (weesk. notulen) Heeft aangenomen en besworen de voogdie der naergelaten weesen van sal. Sr ***Boudewijn*** *Somerzee*, geprocreert bij ***Adriana Hoogewegen,*** vermoedelijk een dochter van den burgemeester voornoemd, de persoon van *Pr* ***Quirijns*** *Sommerzee* van 's vaderszijde, beneffens de Rentmeester ***Andries Hoogewege*** van moederszijde. Toen waren nog in leven: ***Pieter,*** *Boudewijn*, *Adriaan* en *Cornelis* voornoemd, benevens ***Andries,*** oud 10 jaren.

Deze ***Andries*** *Somerzee* was weesmeester in 1688, gehuwd met ***Cornelia la*** *Grappe* (gest. vóór 1680), d. van *Nicolaas*. Deze was geboortig van Tholen en blijkens eene acte in 1643 oud 43 jaar, dus geb. ± 1600.

Hij was schepen te Goes 1643, '43, ouderman 1649, stadsrentmeester 1656, '57, weesmeester 1659, '60, '61 en trouwde :

1e. 29 Juni 1625 met *Pieternella Sieberts* [45]).

2e. 11 Febr. 1629 met *Cornelia Eversdijk* d. van *Cornelis Fransz* (zie over hem, den bekenden rekenmeester van Zeeland, *Nagtglas*, ***de la Rue, euz.)*** en broer van ***Johan la*** *Grappe*, herhaaldelijk schepen tusschen 1670 en 1676 en burgemeester 1670, '71, '72, '73, '76, '76, wiens zoon mr. *Nicolaas* schepen was 1707, '8, '9, '10, '11, '13, '14, secretaris 1714, '16, '16, '17, en in 1717 overleed.

Andries S., zooeven genoemd, had uit dit huwelijk 2 zoons n.l.

1) ***Boudewijn,*** ged. 9 Sept. 1676;

2) Mr. *Nicolaas S.*, ged. 19 Sept. 1677, schepente Goes 1704, '5, '6, '8, '9, '10 enz. tot 1724, '25. Hij overleed aldaar 20 Sept. 1726 en was gehuwd met ***Adriana*** *Westerwijck*.

Andreas Somerzee voornoemd, hertrouwde met ***Maria*** *Barenzorius* ***(Barentz)*** en had uit dit huwelijk 2 zoons

1) *Boudewijn* ***S.*** ged. te Goes 12 Maart 1681, fiscaal van het landrecht te Goes 1709, '10 en in laatstgenoemd jaar overleden.

2) Dr ***Andreas S.*** ged. te Goes 3 Maart 1683, commissaris van het landrecht te Goes 1710, '11, '13, '14, '16, weesheer 1717, '18, '19, '20, "21, '23, '23, schepen 1724, '25,'26, '27, '28, '29; overl. te Goes 10 Feb. 1729.

Hij had een dochter ***Maria,*** gehuwd met *Willem* ***Vogel, z.*** van ***Adriaan*** (baljuw van Goes 1703—1734, aldaar overl. 13 April 1734). Deze overleed vóór 1767, waardoor de ambachtsheerlijkheid Steenvliet op zijn zoon *Adolph S.* kwam, terwijl in 1777 de beleening plaats had op diens neef ***Marinus Willem Canisius.***

Mr ***Nicolaas*** voornoemd, had n.l. een dochter ***Cornelia,*** die als wedwe van ***Johan van*** *Steeland* ***4*** April 1738 te Goes huwde met *Johan* ***Canisius,*** een geslacht dat ook in de regeering te Goes zat in de 18de eeuw [46]).

Nog vond ik dit:

Boudewijn (*Boudewijns*?) ***Somerzee.*** notaris te Goes 1673-1679.

Boudewijn ***(Pieters?) Somerzee,*** vaandrager te Vlissingen in 1693 bij de burgerwacht (Kroniek van Zeeland door ***Smallegange).***

Ten slotte in weeskamer-stukken:

Pieter *Quirijnsz* ***Sommerxee*** 12 Mei 1678, oud 11 jaar

[45]) Deze was een dochter van *Sibert Pieters van Einss*, die in 1604 poorter werd te Goes en ook wel *Ents werd* genoemd en *Andrieske Danckaerts*. Vermoedelijk was *Sibert* Jans ges. *van* der *Bilt* (*Bijlt*) *aan* hem geparenteerd, maar trots veel moeite kon ik dit nog niet met genoegzame zekerheid bevestigd vinden.

[46]) Mr. *Willem Canisius* was *er* in 1777 schepen en raad, *Marinus Christiaan* daarvóór burgemeester.

en in verband met het hiervoor genoemde stuk van notaris ***Marinus van*** Ossewaarde:

Vergadering weeskamer ***24*** April 1706.

Sijn ter weeskamer gecompareerd de twee onmondige kinderen van wijlen *Pr. Quirijnse* ***(Pieterse*** doorgeschrapt!) Somerzee, met name ***Pieter*** ende *Catharina* Somerzee, geassisteerd met Sr *Zijwert* ***van der Bilt,*** in huwelijk hebbende juffr. ***Margarita van der*** *Straten*, derselver moeder, verzoekende van de voogdij der kamer te worden ontslagen.

Deze ***Pieter was*** wellicht de ***Pieter Sommerzee,*** die schepen was 1706, '7, '8 en 28 Mei 1708 overleed, doch kan ook ***Pieter Quirijns*** voornoemd zijn geweest.

Het geslacht schijnt uitgestorven te zijn met ***Adolf*** *Sommerzee*, Heer van Steenvliet, voornoemd. In het boek der graven, bij de kerk berustende, vond ik n.l. deze aanteekening:

No. 23. Oud familiegraf van Dijkgraaf Sommerzee 1777, laatst begraven luitenant ***Adolf Somerxee.***

9e. Het geslacht Lur kus.

Ged. ti Oct. 1720 ***Johannes,*** zoon van *Marinus Lurckus* en ***Helena*** van ***der Bilt,*** get. ***Zyperdt*** (*Zijwert*) ***van der Bilt*** en ***Judith Oyee.***

Zijwert ***van der Bilt*** (de notaris) was ***Helena's*** vader.

Judith Oyee, voornoemd, ged. 7 Oct. 1663 als kind van ***Cornelis*** en *Hester Goltzius*. Getuigen o. a. de Hr. ***Jacobus Goltzius*** [47]), de hr. secretaris ***Jacobus van*** *Wallenbergh* met sijn huisvrouw.

Het geslacht Oyee was, zooals ***van der*** *Baan*, die eene genealogie geeft, doch vele bekleede ambten onvermeld laat, mededeelt, met vele regeerings-geslachten o. a. ***Eversdijk*** en ***Smallegange*** vermaagschapt, en stierf' in de 18de eeuw uit.

Ondertr. 29 Aug., getr. 16 Sept. 1648 mr. ***Nicolaas*** *Oostdijck*, j.m. van Goes, Dienaar des Goddelijken Woords tot Cattendijke met ***Johanna Feyts,*** wedwe van ***Willem Oyee.*** Deze ***Willem Oyee*** was de vader van *Cornelis* voornoemd, wijnkooper te Goes, en huwde 17 Mei 1637 met ***Johanna Feyth*** voornoemd (deze was een dochter van *Albrecht* voornoemd (zie onder ***Ratel).***

Not. weeskamer. Woensdag 23 Juny 1695: „Compareerde ter weeskamer der stadt Goes, *Johannes* ***Lurkus,*** oom van 's moederswege, dewelke heeft aangenomen en besworen de voogdie over de minderjarige weesen van ***Ester Oyee,*** met name *Matthijs*, out over de 3 jaren, daar vader af is *Matthijs Rathel*, dewelke hebben overgebracht de testamentaire dispositie. ... enz.

Esther Oyee had nog eene zuster ***Cornelia,*** ged. 19 Maart 1681, die 30 Dec. 1706 te Goes trouwde met ***Thomas de*** *Wolff*, als schepen van Goes overleden April 1707, oud 36 jaar. Hij was een zoon van ***Thomas de*** *Wolff*, chirurgijn en ***Catharina Smallegange.*** Deze komt in eene acte van 11 Aug. 1680 voor notaris ***Adriaan Hoogkamer*** op voor ***Anna de Wolff***, wedwe Mr. ***Pieter*** *Versluys* [48]) en was getuige bij testamenten van Pieter ***van der*** *Varent* en *Zijwert Jansz* ***van der Bilt*** [49]).

[47]) *Jacobus Goltzius*, notaris, schepen en raad van Zierikzee (*Nagtglas* blz. 277).

[48]) In de genealogie der familie van Reigersberg Versluys heb ik alleen ***een*** huwelijk van mr. ***Pieter Versluys*** met eene „*Voet*" gevonden.

[49]) Er ***zijn*** verschillende aanwijzingen, die het waarschijnlijk maken, dat ***Leintje Pieters***, huisvrouw van ***Zijwert Jans van der Bilt,*** de dochter

Johannes en *Marinus Lurkus waren* beiden koopman te Goes [50]).

Marinus hertrouwde 7 Aug. 1631 te Middelburg *Maria Blondel* j.d. van Middelburg *(Jan Levendale* [51]), oom van den bruidegom, getuigt dat hij een vrij man is).

Jacob Oyee was weesmeester in 1669, *Adriaan Oyee o.a.* 1695 en 1705. Hij was o.a. 1692 kapitein der burgerwacht en 1696 burgemeester (weeskamer-notulen).

Cornelis Oyee (een neef van den vroeger genoemde) was weesmeester in 1676. Deze had o.a. twee zoons.

1) Ds. *Jacob Oyee,* ged. 19 Maart 1659, van 1684-1685 predikant te Ovezande en Driewegen.

2) Mr. *Martinus Oyee*, ged. 2 Juni 1665, begr. te Goes 6 Mei 1718, schepen van Goes 1693-1701, geh. met *Cornelia 'Westhoek*

Marinus Oyee was in 1716 ontvanger van den 200^{en} penning.

De burgemeester *Adriaan Oyee* voornoemd was een broer van de moeder van *Marinus Lurkus*, genaamd *Judith*. Immers (weesk. not. 10 Nov. 1701):

Heeft de h^{r} *Adriaan Oyee,* oom van 's vaders en moederszijde aangenomen de voogdije over de minderjarige weese, naergelaten bij *Johannes Lurekus*, met name *Cornelis*, oud 9 jaar, *Jan* oud 5 ende *Marinus* oud 4 jaren, daer moeder af is *Judith Oyee.*

Het wapen van *Oyee (Oye)*, zijnde 3 roozen op een zilveren veld, staat in *Smallegange.*

Ten slotte schijnt de grootvader van *Marinus Lurkus*, *Johannes* te zijn geweest (zie de noot), getrouwd met *Digna Clercq.*

Immers laatstgenoemde legateert (not. *Marius van Ossewaarde*, *deel* 1677—1681 blz. 72) vermoedelijk in 1678, 1e aan de diaconie, 2e aan haar zoon *Johannes* de som van één honderd ponden, verder aan *Digna Zanders Manroo*, nagel. weese van testatrice's overl. dochter *Janneken Lurcus*, verder noemt zij nog een zoon *Gillis* Lurcus, die op zijn 22e jaar naar 0. Indië is vertrokken en benoemt tot voogden over de kinderen van voorsz. *Digna Zanders Manroo* den h^{r} Mr *Willem de Brauw* en haar neef *Harrent Gandolfs.*

KORTE MEDEDEELINGEN.

Doorn (van). (XL, 24 en 78). De mededeeling in de redactioneele noot op k. 26 wordt nog bevestigd door de beide volgende akten:

Begraven te Vlissingen 23 Febr. 1684 en 2 1 Oct. 1689 „'t kind van *Anthony van Doornick*", daarentegen staat, zooals reeds werd medegedeeld, in de begrafenisregisters : in Nov. 1707 begraven *Wed. Antony van Doorn* en keert de naam *van Doornick* in geen enkele latere akte meer terug. De naamsverandering heeft dus plaats gehad in het tijdperk, dat de Rotterdamsche *van Doorn (Do(o)ren)*'s zich in Vlissingen vestigden, misschien wel na den dood van *Anthony van Doornick* naar analogie van deze *van Doorn*'s? Smallogange verwijst in zijne kroniek van Zeeland van 1696 voor *van Doornick* naar Espinoy; hij beeldt het wapen *van Doornick* af, dat geheel verschilt van het wapen der tegenwoordige Zeeuwsche adellijke *van Doorn*'s.

De uittreksels der Raadsnotulen van Vlissingen bevatten nog het volgende:

5 Juni 1706 *Splinter van Doorn loco* Jacobus Maartens deken van de apothekers.

5 Oct. 1709 *Daniel van 0001.12,* erfscheider.

17 Dec. 1712 *Splinter van Doorn*, kerkmeester.

2 Jan. 1734 *D. van Doorn* gedemitteerd als Extraord. Thesaurier.

Voorts trof ik in de Vlissingsche Raadsnotulen nog de volgende akte aan:

„4 Mei 1722 aangesteld tot Lt. Collonnellen van de Burgerij" Pieter Suysse en *Splinter van Doorn* loco Jacob de Badt en *Daniel van Doorn.*

Er blijkt tijdens het einde der 17de eeuw nog een geslacht *van* Doorn(e) in Zeeland te hebben bestaan; Smallegange noemt nl. op blz. 774 van zijne genoemde kroniek : „d'hr. M^{r}. *Livinus van Doorne* als Vaandrager bij de Cluvoniers onder de Schutterijen der stad Goes in het jaar 1693."

C. A. VAN WOELDEKEN.

Lampsins. (XI, 76/77). In kol. 77, regel 5 van boven, dient een storende drukfout te worden hersteld. Aldaar staat, dat de reederij Gebroeders Lampsins te Vlissingen geregeld een 12-tal zwaar bewapende „koopvaarders" in de vaart had, waarop onze meest beroemde zeehelden als gezagvoedars hunne oorlogservaring opdeden. In plaats van „koopvaarders" leze men: „k**aa**pvaarders".

C. A. VAN WOELDEREN.

Rhemen (van)-de Blanche. (XL, 74, 75). Wellicht is de volgende aanvulling welkom.

Gerard Linsenich, uit het oeradellijk Guliksch geslacht *von Lintzenich, was* de zoon van *Jacob von Lintzenich* „im Schwert" te Burtscheid en *Helene Schnidgens* (ook *Schuttens*). Hij dreef evenals zijn vader een wijnhandel, ging in 1602 failliet, vestigde zich toen te Thorn bij Roermond, alwaar hij in 1608 woonde, maar keerde naar Aken terug on woonde daar in 1613 in het huis „zum Pfau neben dem Klüppel". Behalve de in kol. 75 genoemde dochter *Helene*, die in 1616 te Stolberg huwde met *Isaak Blanche* († 1661), had hij nog eene dochter: *Katharina,* 27 Sept. 1626 te Aken gehuwd met *Nicolaus Robbé* uit Dalheim in Limburg. Ook Pierre *Blancheteste* en *Gertrud Schonenbergh* woonden te Aken. Hun zoon *Peter Blancheteste* werd aldaar 8 Dec. 1634 geboren.

Gerard von Lintzenich zegelde in 1613 met een dwarsbalk vergezeld van 3 St. Andries-kruisjes; helmteeken een zwanenhals, waaraan een neerfladderend lint waarop een afbeelding van het wapen. Hij huwde 2° *Agnes Bex*, wed. van *Abraham Kipp* (1616). (Zie Macco, Aach. Wappen u. Gen. dl. 1, p. 39, 40, 264, 265).

Berlijn-Xteglitz. HEEM. FRIEDR. MACCO.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Beverwijck. (XL, 80). *Adriaen Beverwijck* is in 1710 schepen van Hoorn. Zijn zegel, hangende aan een sche-

was van Pieter *de Wolff* en *Jacobyntje Mispelblom* en hieruit zou dan tevens de betrekking van *Zijwert Jansz.* aan der *Bilt* tot *Pieter van* de *Varent* (zie hiervoor) verklaard kunnen worden.

50) Volgens mej. *Cornelie* de *Waal* was *de* familie eene *Noord*-Bevelandsche. Ik trof echter *Johan Lurkus* te Goes reeds aan in 1638.

Het oude familiegraf in de Groote Kerk is ten slotte toegewezen aan *Josina van Amersveldt.*

51) Dr. *Johan Levendale*, commissaris van het landrecht te Goes 1711, behoorde tot een oud Goesch geslacht, waarvan het wapen in *Smallegange* staat.

penbrief in het archief te Hoorn, dd. 12-4 1710, vertoont als wapen: „ gedeeld : 1 de Friesche adelaar ; II een schopijzer van driehoekigen vorm." Helmteeken: dito schopijzer.

In hetzelfde archief bevindt zich in de stukken uit Indië aan de Weeskamer van Hoorn een brief van *Ewout Beverwijck*, geschreven te Cadiz 1-10 1669, waarop een lakafdruk, vertoononde de hoofdletters E. A. B. naast en aan elkaar.

Verder vonden wij in Navorsoher 1873 pag. 624, dat *Hester Catharina Beverwijk* als weduwe van *Adriaen Teding van Berkhout* hertrouwt met Dr. *Pieter Over 't Water* te Hoorn, welke laatste 14-10 1710 gedoopt is; terwijl in de Her. Bibl. 1874 op pag. 257 te lezen is, dat *Johanna Catharina Beverwijk* getrouwd is met *Helmigh Schuurman*, 1736 Rand in de Vroedschap van Hoorn.

Doc. **Bur.**

Biesing. Gegevens verzocht over de familie *Biesing* uit Delft, waartoe behoorde *Christof Biesing*, geb. te Delft 1 Dec. 1792 of 1793, die zich in Duitschland vestigde. Wie waren zijne ouders en grootouders?

Berlijn-Steglitz. Herm. Friedr. Macco.

Boot-Cloribus. (XL, 81). In hot archief te Enkhuizen bevindt zich een brief' van *Justus Boot*, geschreven te Monnikendam 17-8 1765, waarop een lakafdruk met het navolgende wapen: „een links gewende sloep, drijvende op water en vergezeld boven van een omgewenden adelaarspoot". Als helmteeken een dito adelaarspoot. Het vaartuig is een gewone open sloep zonder mast of hout.

Hetzelfde wapen voert *Roelof Boot*, 10-8 1785 advocaat te Edam, zoon van *Pieter*, eveneens advocaat aldaar, volgens den lakafdruk naast zijne handteekening in het protocol 4167 van notaris Gerard Muller te 's-Haga.

Mr. *Hermannus Boot, 1760* ontvanger van de gemeene landsmiddelen en van de convooien on licenten te Edam, voert het veld blauw. Hij overlijdt aldaar 6-2 1769 des morgens 4 uur op ruim 60-jarigen leeftijd aan een „cancareus" ongemak in de tong, welke aankondiging, onderteekend door zijne weduwe *Reyna Leoninus*, te vinden is in de Bijlagen tot de Notulen van de Gecommitteerde Raden van het Noorder Kwartier in het Rijksarchief te Haarlem.

Verder vonden wij nog: *A. Boot*, 18-2 1816 Burgemeester van Edam; *H. Boot*, 2-5 1769 Secretaris van Edam en *Roelof Boot*, 30-3 1773 eveneens Secretaris aldaar.

Doc. **Bur.**

Bondt (de)? Op een portret (Noord-Nederlandsch werk) van 1556, voorstellende een notabel manspersoon, oud 59 jaar, is een wapen afgebeeld: van zilver met een dwarsbalk van zwart, beladen links met een 8-puntige ster van goud en vergezelcl van 3 lischbossen van zwart (2, 1), degene in don rechterbovenhoek bedekt door een vrijkwartier van rood met een dubbel gekanteelden dwarsbalkvan goud. Rietstap vermeldt een dergelijk wapen, slechts met korenschoven i. p. v. lischbossen, echter met geheel andere kleuren, voor een familie de *Bondt* (Hollande), vermoedelijk ontleend aan de gegevens in de collectie van der Ley te Delft, waar *Jeremias de Bondt*, in 1673 raad van Gorkum, dit wapen voert. Daar de lischbossen licht verbasteren kunnen tot korenschoven [zie ook bij Rietstap een wapen de *Bont*

van zilver met een dwarsbalk van zwart, vergezeld van 3 hermelijnstaartjes van zwart) valt dus voor het gezochte wapen te zoeken onder de voorouders van *Jeremias de Bondt*, temeer daar deze persoon volgens twee andere wapenboeken in 1674 als vroedschap te Gorkum en in 1679 en 1683 als burgemeester aldaar het gezochte wapen voert met de juiste kleuren, behoudens de besproken korenschoven en zonder de ster; deze laatste toevoeging zou echter een breuk kunnen voorstellen. Van waar komt deze *Jeremias de Bondt*, ook wel J. de B. *gen. Oosterlingh* genaamd en gehuwd met een *Nieudorp* ? Een Leidsche familie *de Bont*, waartoe behoorde prof. *Gerard de Bont*, geb. 1536 te Rijswijk (G.) en zijnzoons prof. *Reinier*, schout *Willem* (wiens weduwe hertrouwde met een burgemeester van Gorkum), *Johannes*, geneesheer en tresorier te Rotterdam, zal gevoerd hebben, zooals op het grafmonument van gen. Reinier aangebracht is nl. : in goud een ossekop van zilver, helmteeken: de ossekop. Een Middelburgsche familie *Bonte* voerde volgens een ingezonden beschrijving: een arend met uitgespreide vleugels, dragend een schild met 2/1 klaverbladen. Vermoedelijk zal het laatste wel het wapen zijn met een adelaar of griffioen als schildhouder. Van wie kan deze *Jeremias de Bont gen. Oosterlingh* zijn wapen overgenomen hebben? Aangezien deze vraag ingezonden is door den Oud-Voorzitter van de zustervereeniging „Société suisse d' héraldique" zullen wij ieder gegeven, dat tot de identificatie van dit ongetwijfeld Nederlandsche portret bijdraagt, zeer op prijs stellen.

Doc. Bur.

Borgerinck-Hagedoorn. (XL, 88). De oplossing van het Doc. Bur. is zeker juist, want het bedoelde mosterdpotje, thans in de familie Dutilh, komt door vererving uit de familiën Suermondt, Criellaert, Fenema. Aangezien er een tak *Borgerink Fenema* bestaat, valt aan de juistheid der oplossing niet te twijfelen.

Rotterdam. Abr. van der Hoeven.

Buchli. Kan men mij gegevens verschaffen aangaande het geslacht *Buchli* (Büchli), waartoe behoorde *Christiaan Buchli*, geb. te Versam in Grauwbunderland en wonende te Berlicum (N. Br.), die 27 Juli 1767 te Terheyden (N. Br.) huwde met *Sara Hanten* (Kanters 2 naam niet niet goed leesbaar), geb. te Terheydon, uit welk huwelijk: *Mattheus Buchli*, geh. met *Catharina Jacoba Leen?* Ook met verwijzing naar een werk, waarin aangaande dit geslacht iets te vinden is, zou men mij zeer verplichten. Hoe was het familiewapen?

Ulrum. **Dr. R. van Dellen.**

Butler. (XXXIX, 377, XL, 35). Blijkens in mijn bezit zijnde familie-papieren (aanteekeningen van haar grootvader Johan van der Stringe, burgemeester der stad Middelburg en ontvanger-generaal van Zeeland) is *Cornelia Butler*, geboren te Middelburg 5 Januari 1694, de dochter van *Johan Thomas Butler*, Commissaris van de Monstering in Zeeland, geboren 1 Juli 1661, overleden 19 Oct. 1695, en *Anna nan der Stringe*, geboren 23 Maart 1670, overleden in de kraam *5 Januari 1694*.

Welteureden. Mr. dr. W. M. G. **Schumann.**

Eppinge. Zijn wapen en genealogie bekend van dit geslacht van Drentsche eigenerfden? *Claes Eppinge* was

ette van Drente in 1516—1517. Ik zoek de voorouders van *Roelof Eppinge*, ouderling te Havelte in 1762.

Bilthoven. H. W. VAN TRICHT.

Etten (van). (XL, 37, 82). Ons is nog het volgende bekend :

In 1563 is een *Nenrick van Etten* schepen van Antwerpen, voerende als wapen de 3 burchten, zooals dat in het Armorial Général is vermeld, volgens zijn zegel aan charter in ons bezit. Het zelfde wapen is ook gevoerd door *Susanna van Etten,* de laatste abdisse van Leeuwenhorst, overleden 6-10 1634, oud 85 jaar, begraven in de St. Pietcrskerk te Leiden onder een grafzerk, waarop haar wapen (verzameling van Tombes, Sepulturen etc. M. S. van W. van der Lely in de Kon. Bibl.).

Het Alg. Ned. Familieblad 1887 pag. 12 vermeldt een *Willem van Etten,* die 14-4 1804 te Oosterhout overleed en getrouwd was met Maria van *Loon Jansdr.,* die 19-6 1809 aldaar stierf en waarbij hij vele kinderen had als o.a. *Joanrzes Hermanus Josephus,* ged. aldaar 8-4 1774, overl. aldaar 29-3 1849, wethouder van Oosterhout en lid van Prov. Staten van N.-Brabant en getr. met *Adriana Maria Praets.*

Doc. BUR.

Etten (van). (XL, 37, 82). Ik vond Jhr. Hendrik van *Etten* vermeld als gegoed onder Etten:

26 Maart 1695 „in Pieterstrate", 12 Mei 1605 „in de Monickstrate".

Bilthoven. H. W. VAN TRIOHT.

Gavarelle (de). Wie kan mij inlichtingen verschaffen over deze familie, die in de 18e eeuw in Geleen en Maastricht voorkomt. Hoogstwaarschijnlijk is het een Belgische of Fransche familie. Hare leden voeren de praedicaten van jonker en jonkvrouw, maar ik zocht te vergeefs in adelslexicons. In de „Publications du Limbourg" VIII en XVII vond ik : Jr. *Dyonisius de Gavarelle,* gehuwd met Jvr. *Anna Maria Rosa van Bronsfeld,* werd 17. ll. 1734 op het huis Schinnen beleend met „Grijzegrubben" ; Jr. Willem de *Gavarelle,* broeder van den voorgaande, gehuwd met *Maria* **Anna** *van Hoven,* waaruit: a. *Joanna Elisabeth de Gavarelle,* huwt *Renier Fermin,* koopman te Maastricht; *b. Joanna Rosa de G.,* huwt Jan *Julianus Spel,* luit. in Staatschen dienst; c.. . . de *G.,* huwt *Frans Meyer,* waaruit *J. J. F. Meyer,* president van het keizerlijk gerechtshof te Maastricht. Gezocht worden voorouders van *Dionysius* en *Willem de G.*

Amsterdam. A. A. M. STOLS.

Hardenbroek (van). Wie kan mij helpen het volgende in te vullen:

Jacob van Hardenbroek, kolonel der Infanterie, geb.. ... 1678 te.... overl. 20 Augustus 1759 te. ... huwt 1° . ...te.... *Catharina Sijes* en 2° .... te.. .. *Johanna Aleida Pompe van Meerdervoort.*

's-Gr. D. v. H.

Heeneman. Van waar is de Haagsche familie *Heeneman* afkomstig, waarvan de eerste blijkbaar is: *Johannes Heeneman,* klerk bij den Raad van State, geb. . . . . te...., overl. 16 Januari 1749 te 's Hage oud 64 jaar.

's-Gr. D. v. H.

Heyden (von). Tot de oudste bezittingen van het geslacht von *Heyden (van Heiden)* behoorde *Haus Bruch* (zie de artikelen van H. H. K. Langenmayr in de nrs. 1 en 9 van den vorigen jaarg. van dit Maandbl.). Kan iemand mij ook zeggen waar dit huis stond, of het nog bestaat, zoo ja, wie er de tegenwoordige eigenaar van is? Waar bevindt zich het archief van Bruch?

's-Gr. W. v. M.

Heyningen (van) -van der Meer. Op een fraaien zilveren kandelaar trof ik het volgende randschrift aan : „*Maurits van Heyningen* out 73 jaar, *Maria van der Meer* out 74 jaar. Tis vijftigh Jaar dat door de Trouw Wij Wierden Eghte Man en Vrouw den 5den November 1706." (Merken: M. in een hart, wapen A'dam, V en Holl. leeuw in gekroond schild.)

Weet iemand meor van dit echtpaar af?

L. Bd.

Hogenberg-Sierraalta. In den aanvang van de 19de eeuw schijnt zich een zekere *Hendrik Hogenberg* in Venezuela gevestigd te hebben. De naam werd door hem in het Spaansch vertaald en sedert dien heette de familie aldaar *Sierraalta.* Kan iemand omtrent de familie *Hogenberg* en het verband met de familie *Sierraalta* nadere inlichtingen verschaffen?

A. W. D.

Korthals. Is er een genealogie bekend van deze (vermoedelijk Amsterdamsche) familie, waartoe behoorden *Anthonic Korthals,* gehuwd met *Geertruy Johanna* Claus, wier dochter *Helena Katrina Korthals,* ged. A'dam, Nieuwe Kerk, 11 October 1807, overl. A'dam 28. 2. 1879, gehuwd was met *Hendrik Gustavus Koster?* Jan Korthals Evz. was getuige bij het doopsel van Helena Katrina.

Amsterdam. A. A. M. STOLS.

Koster. Bestaat er een genealogie der Amsterdamsche familie *Koster,* waarvan de oudste mij bekende stamvader is *Hendrik Gustavus Koster,* gehuwd met *Cornelia Eykens?* Hun zoon *Hendrik Gustavus,* boekhandelaar te Amsterdam, werd gedoopt 4. 2. 1807 (Zuider Kerk), huwde *Helena Catrina Korthals,* waaruit 9 kinderen. Christiaan Hendrik Koster was getuige bij het doopsel van Hendrik Gustavus Jr.

Amsterdam. A. A. M. STOLS.

Kruyff (de). Gevraagd wapen en kwartieren van *Johan de Kruyff,* in 1702 Deken van het Kramersgilde te Tiel, ged. aldaar den?, gehuwd te Tiel. ... April 1683 met *Christina de Roever.*

's-Gravenhage. J. J. VÜRTHEIM GZ N.

Marcken (van), Wie waren de ouders en wat ***was*** de herkomst van *Pieter van Marcken [Merken),* wiens vrouw *Maria Fremery* wellicht eene dochter was van *Jacob van Firmerey (Fremerey),* geb. in 1583, die als Protestant uit Aken naar Holland uitweek en in 1661 te Naarden overleed? Hun zoon kan *Jacob van Marcken* zijn, die vóór 1666 huwde met *Hendrina van Zeller.* Hoe was het wapen?

Berlijn-Steglitz. HERM. FRIEDR. MACCO.

Merken (van). (XXXIX, 383, XL, 84). In hetzelfde protocol 2352 van den Leidschen notaris I. E. Luzac bevindt zich de handteekening met lakafdruk van ***Lucretia Wilhelmina*** van ***Merken*** dd. 8-8 1788, vertoonende het navolgende wapen: „een geplante bevruchte appelboom, vergezeld rechts en links van den stam van een leeuw, die met de 4 pooten op den grond rust, de beide voorpooten naar voren gestrekt en het bovenlijf achterover gebogen, beide leeuwen toegewend". Helmteeken: „een uitkomende leeuw".

Volgens Wapenheraut 1898 pag. 182 is deze dichteres L. W. van Nerken eene dochter van ***Jacob van Merken,*** tabakskooper te Amsterdam, en ***Lucretia*** *Elias.*

Wapenheraut 1899 pag. 199 vermeldt een ***Jacob Gozewijn van Merken, 1766*** Eerste Luitenant te Colombo, overl. 1768 of 1769.

Doc. Bur.

Mitchel. (XL, 84). Bedoeld is zeker: Dr. ***Janus*** *Petersen Michell,* ***zn. v.*** *Johannis* ***en Anna*** *Bollard,* ged. A'dam (N. Z. Kap.) 25.6. 1760, student Leiden 1777, Dr. A'dam 19.5.1781, † A'dam 4. ll. 1796, begr. Diemen, ⚔ A'dam 16.8. 1783 ***Johanna Jacoba*** *Kips.* Zie verder: Biogr. Lex. der Hervorragenden Aerzte aller Zeiten und Völker, in voce.

Amsterdam. A. B. **VAN DER VIES.**

Mollema. (XL, 39). Het wapen van een *Mollema,* officier der schutterij te Harlingen tusschen 1760 en 1773, komt voor op ***een*** der wapen-doeken in de gangen van het raadhuis aldaar (vgl. Ned Leeuw, XXXVII, 380).

's-Gravenhage. J. J. Vürtheim Gzn.

Ou(d)t. (XXIX, 279). Amsterdam 3. 3. 1690:

Nicolaas le *Seutre,* ***v.*** A., koopman, o. 43, ouders dood, b. Jacobus.

Geertruyd Out, ***v.*** A., o. ***28,*** m. Maria Ravens.

Amsterdam 24. 6. 1612:

Pieter *Gerrits Oudt,* o. ***23,*** geen ouders, geassisteerd met Claas Pieters van Vierhuizen en Cornelis Goris.

Brechtje ***Jans van Hoorn, o. 20,*** va. Jan.

Amsterdam. A. B. **VAN DER VIES.**

Outshoorn. Hoe is het wapen van ***David Maartensa.*** *Outshoorn,* tusschen 1681-1700 schepen van Vlaardingen?

's-Gravenhage. A. P. van Schilfgaarde.

Pars. Welk wapen voerde het geslacht ***Pars,*** in de 17e eeuw te Charlois gevestigd (o. a. ***Leenard Ariensz. Pars,*** capiteyn en president-schepen te Charlois) ?

's-*Gravenhage.* A. P. van Schilfgaarde.

Pipardus. (XL, 85). *Casparus Pipardus,* student Groningen 1643, predikant op de schansen (forten) Isabella en Anthoni 1648, Drunen en Nieuwkuik 1651, † Drunen 1673, was de zoon van *Daniel Pipardus,* van ***1609*** tot 1640 (toen emeritus, † 1651) Waalsch predikant te Kampen, en aldaar geboren.

Amsterdam. A. B. **VAN DER VIES.**

Putte (van der). ***Johan van der Putte, 1684-1686*** burgemeester van Schoonhoven, † aldaar 17 15, zegelde

als volgt: doorsneden : 1 zilver met een rechter- schuinbalk van? beladen met 3 leliën van zilver? vergezeld rechts van een jachthoorn van? en links van een ster (6) van? II goud met drie burchten van 2 (2-1) ; helmteeken een lelie gestengeld en gebladerd (2) van ? ; helm aanziende ; wrong, dekkleeden ?

Aanvullingen en nadere bijzonderheden omtrent dit wapen, benevens genealogische gegevens verzocht.

Breda. P. Binkhorst van Oudcarspel.

Scherenberg (van). Ten behoeve van eene Duitsche uitgave over den portretschilder J. Friedrich A. Tischbein, hier te lande werkzaam tusschen 1786 en 1794, worden nadere bijzonderheden over de hier na te noemen personen gevraagd :

1°. de heer van *Scherenberg,* in 1794 woonachtig op eene buitenplaats bij Eemnes (waarschijnlijk een der huizen. Canton of Peking, door een van Scherenberg gebouwd), later gehuwd met eene Fransche emigrante Mlle. *Polane* (Polanc, Blanc);

2°. de door hem opgenomen Fransche emigranten: markies de *Bonnechose* (later gehuwd met eene rijke Hollandsche), graaf de *(du) Roure,* mad. *Polane* (Polanc, Blanc), schoonmoeder van den heer van Scherenberg.

3°. de Deensche Gezant *Hermann* vrijheer *von Schubart,* gehuwd met eene Hollandsche vrouw, nicht van den heer v. Scherenberg.

Zijn Tischbein's portretten van deze personen ook bekend ?

's-Gravenhage. A. Staring.

Sohier-Serlé. (XL, ***86).*** Hoewel ik de vraag betreffende het geslacht *Sohier* niet beantwoorden kan, geeft zij mij aanleiding tot de volgende aanteekeningen.

Cornelia Francina Sohier, geb. Middelburg 14 Februari 1752, huwde Aardenburg 20 Mei 1777 met Cornelis ***Johannes Serlé,*** geb. Middelburg 24 April 1766, gest. aldaar 16 Naart 1821. In mijn bezit is een afschrift van genealogische aanteekeningen van zijn hand over zijn geslacht. Daaraan ontleen ik verder, dat zijn vader *Symon Serlé,* geb. Oostburg 7 Maart 1723, overl. Middelburg 3 Juni 1791, geh. was 1° met *Pieternella Noels,* geb. 9 October 1711, overl. Middelburg 11 December 1777 en 2° met *Anna* ***Maria*** *Kamerlingh,* geb. Arnemuiden 23 November 1727 en overl. Middelburg 2 December 1803.

Symon ***Serlé*** was een zoon van Cornelis Serlé, geb. Philippine 26 December 1699, overl. Oostburg 20 Januari 1760. Hij was geneesheer en Burgemeester van Oostburg en gehuwd 1° op 26 November 1719 te Nieuwvliet met ***Catharina*** *Symons,* overleden Oostburg 19 November 1742; en 2° 26 Mei 1744 met *Susanna Zutterman,* geb. 25 Februari 1707 en overl. 10 Januari 1748.

Cornelis Serlé was een zoon van *Cornelis* ***Serlee,*** ged. Axel 24 April 1650, begr. 6 November 1715, vermoedelijk te Philippine. Hij was Secretaris en Schepen van Philippine (zie Smallegange folio 767) en geh. met ***Anna*** *Delzeene,* geb. Philippine in 166 1, overl. Philippine 27 November 1709.

Cornelis Serlee was een zoon van *Jacques* Scharley, voorkomend in de kerkeboeken van Axel en Zuiddorpe in 1643.

Oudere positieve gegevens omtrent dit geslacht ontbreken mij; volgens de in 1793 gangbare overlevering

zou het uit Engeland stammen. Kan iemand mij verder helpen ?

A. Mr. W. C. W.

Vermeulen. Welk wapen voerde het geslacht ***Vermeulen of Vermolen,*** in de 17e eeuw te Charlois gevestigd?

's-Gravenhage. A. P. VAN SCHILFGAARDE.

Vos-van der Hulst. Wie kan mij nadere gegevens verstrekken over *Jacob* ***Vos(s)*** of ***Joannis*** *Jacobus* ***Vos(s),*** geh. 6. ***7.*** 1669 met Heyltje van der Hulst, weduwe van Mr. Jacobus Zeedijk; en over ***Pieter*** *van* der ***Rulst,*** geh. 1° ***16. 9. 1636*** met Suzauna Pieters en 2° 6. 1. 1641 met Aaltje Honoré, uit welk huwelijk Heyltje van der Hulst voornoemd?

H. H. v. S. V.

Wall (van de). (XL, 87). Ofschoon wij de vragen van den geachten inzender niet kunnen beantwoorden, is toch wellicht voor hem van belang, dat ***Jelis wan de*** *Wall*, dien wij in de Bescheiden van de Geldersche Leenkamer 3 maal als Geldersch leenman, wonende te Arnhem, tegenkwamen, nl. in 1694, 1697 en 1706, volgens de 3 lakafdrukken naast zijne handteekening een totaal audcr wapen voerde dan de Praetor van het St. Caecilia Concert in 1664 volgens de wapenboeken dier vereeniging in het Museum te Arnhem.

Het door hem gevoerde wapen is nl. een merk, eenigszins op de hoofdletter A gelijkende, eerst zonder andere voorwerpen, later vergezeld van 3 lelies.

Doc. BUR.

Wall (van de). (XL, ***87).*** Er is geen ***Petrus van de*** *Wall* predikant te Arnhem geweest.

Amsterdam. A. B. VAY DER VIES.

Wunder. (XXXIX, **76).** Sedert de Heer Vink in Februari 1921 de vraag omtrent het wapen van eene familie ***Wunder*** deed, hebben wij de beschikking gekregen over meerdere gegevens, die ons thans in staat stellen zijne vraag te beantwoorden.

Hilger Wunder, 18-8 1651 te Sevenhaer (lees: Sevenanr), zich in zijn schrijven aan de Doetinchemsche Vroedschap „nabuyr" noemende, voert volgens den lakafdruk op dat schrijven in de collectie „Missiven aan Doetinchem" in het Rijksarchief te Arnhem, als wapen een omgewenden vogel, die veel van een papegaai heeft. Helmteeken: dito omgewende vogel. Naast het helmteeken de lettcrs H. W., zoodat er geen twijfel bestaat of dit wel zijn wapen is.

In een collectie „Besloten testamenten van Doetinchem" in dat zelfde archief ligt het testament van ***Michiel Hendrik*** *Wunder* dd. 31-3 1772. Hiorop zijn wapen, vertoonende: „een valk staande op een grond met een kap ***over*** den kop, waaraan een naar links fladderend lint en aan beide pooten een belletje gebonden". Helmteeken : dito valk. Deze Michiel was schipper in dienst van de O.I. Comp., toen hij dit testament deed passeeren; in hetzelfde jaar voer hij als zoodanig aan boord van het schip „Ridderkerk" uit naar Oost-Indië, zijnde volgens geruchten in 1773 methetzelfdeschip geretourneerd en in dat jaar te Amsterdam overleden. Hij benoemt tot universeele erfgename zijne moeder *Cunnigunda* ***Helena Verhuell, weduwe*** van ***Hendrik Wunder.*** Zijn broer ***Hertdrik*** is in 1774 koopman te Amsterdam; zijne zuster

Johanna Christina is getrouwd met ***Coenraat Berlage;*** zijne zuster ***Everharda Sophia*** met den Luitenant ***Peter Jan van As,*** zijne zuster *Hendryetta* ***Leopoldina*** met den Vendrig ***Jacobus Schiphorst*** en zijne zuster *Catrina* ***kfechtelt*** met den Majoor *Philippus* ***Jacobus Marchant.***

In een collectie transporten van Heumen in hetzelfde archief vonden wij den lakafdruk van ***Diederik*** *Christian* ***Wunder, 1723*** richter van Gennep, vertoonende „een valk", terwijl wij ten laatste in een collectie ongeopende testamenten van Ligtenberg in dat archief op een testament van *Hendrik Jan* en *Pieter Wunder*, beiden 10-12 1746 aldaar, als wapen vonden een roofvogel, staande op een grond met dito vogel als helmteeken.

De hiervoor genoemde ***Coenraad Berlage*** en zijne vrouw ***Johanna Christiana Wunder*** wonen 3-5 1777 in Suriname, zooals blijkt uit het Oud-Notarieel Archief van Suriname in het Rijksarchief te 's Hage, waar tevens vermeld wordt, dat zijne moeder *Belis* ***Braamhorst,*** weduwe ***Hendrik Berlage,*** toen te Meppel woonde. Doc. BU R.

Wijhe (van) -van Meeckeren? Op een gedeelte eener grafzerk, vermoedelijk afkomstig van het vóór 1672 afgebroken klooster *Monnikhuizen*, komt het volgendevoor:

Wapen gedeeld. Links een halve leeuw. Rechts vier kwartieren met in elk een schapenschaar. Links bovenaan staat naast het schild een 1, in het midden een kleine v en rechts zijn sporen eener letter.

Midden naast het schild een G en rechts een W.

Gevraagd worden de namen hierop betrekking hebbende.

A. R.

Zijlstra. (XL, 40). Een wapen *Sijlstra* vindt men afgebeeld op het Wapendoek I (1760—1773) met de wapens der H. H. Officieren der Schutterij te Harlingen en een wapen *Zijlstra* op Wapendoek III (1851—1881), welke doeken hangen in de gangen van het raadhuis te Harlingen (vgl. Ned. Leeuw, XXXVII, 380). Vrager neme echter ook goede nota van het medegedeelde in Ned. Leeuw, xxx VII, 42 1.

's-Gravenhage. J. J. VÜRTHEIM GZ N.

Onbekend wapen. Welk geslacht voerde het volgende wapen (1672): Gevierendeeld: 1 en 4 in ..... twee palen van ....; 2 en 3 doorsneden *a.* in ... een leeuw van ...., *b.* effen. Het geheel beladen met een hartschild: in ... een lelie van ... Het schild is omgeven door een ordeketen.

's-Gravenhage. A. P. VAN SCHILFGAARDE.

INHOUD 1922, N° 4.

Bestuursberichten. — Johanna van Montfoort, dochter van Hendrik IV burggraaf van Montfoort. door Mr. Th. R. Valck Lucassen. — Hoe de Wnssenaer's Burggraven van Leiden werden, door Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland. (Met een plaat). — Het Gulden Vlies in de Ommelanden?. door Jhr. Mr. W. G. Feith. — Genealogische aanteekeningen omtrent Goesche geslachten in de gouden eeuw, door Prof. C. L. van der Bilt,. (Slot). — Korte mededeelingen: Doorn (van); Lampsins; Rhemen (van)-de Blanche. — Vragen en antwoorden: Beverwijck; Biesing; Boot-Cloribus; Bondt (de)?; Borgerinck-Hagedoorn; Buchli; Butler; Eppinge; Etten (van); Gavarelle (de); Hardenbroek (van); Heeneman; Heyden (von); Heyningen (van)-van der Meer; Hogenberg-Sieraalta; Korthals; Koster; Kruyff (de); Marcken (van); Merken (van); Mitchel; Mollema; Ou(d)t; Outshoorn; Pars; Pipardus; Putte (van der); Soherenberg (van); Sohier-Serlé; Verneulen; Vos-van der Hulst; Wall (van de); Wunder; Wijhe (van)-van Meeckeren?; Zijlstra. — Onbekend wapen.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch - heraldisch Genootschap : „De Nederlandsche Leeuw,"

Dit blad verschijnt **maandelijks** en wordt **aan** de leden van het Genootschap gratis toegezonden.
Bijdragen, correspondentie betreffendede redactie **en** opgaven **van** adresverandering gelieve men te **richten** tot den **redacteur** Mr. TH. B. **VALCK LUCASSEN**, ***huize „Sparrenheide", Driebergen.***
De **jaarlijksche** contributie voor het **lidmaatschap** bedraagt *f* **10.—** en voor de leden te **'s-Gravenhage,** die de **wekelijksche** portefeuille ontvangen, *f* 15.—. Voor niet-leden ia het Maandblad verkrijgbaar tegen een **abonnementsprijs** van *f* **10.—** per jaargang.

Correspondentie **betreffende** het **Genootschap** gelieve men te richten tot den **secretaria Mr.** E. J. **THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP**, ***Delistraat 35, 's-Gravenhage,*** en die betreffende de Bibliotheek ***en*** de wekelijkeohe portefeuille, **zoomede** aanvragen om exemplaren van vroeger **verschenen Maandbladen**, tot den bibliothecaris Jhr. Mr. W.G. **FEITH**, ***Prinses Mariannelaan 34, Voorburg.***
De Bibliotheek **van** het **Genootschap**, gevestigd ***Juffrouw Idastraat 3, 's-Gravenhage, is*** **voor** de leden geopend **iederen** Maandag van 3-5 uur en op nader met den bibliothecaris overeen te komen **uren.**

De redactie van het **Maandblad** wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 5. **XLe Jaargang.** **Mei 1922.**

BESTUURSBERICHTEN.

Algemeene Ledenvergadering (Jaarvergadering)

op Zaterdag 27 Mei 1922 des n.m. te 2 u. 30 in het Gebouw Pulchri Studio, Lange Voorhout 15, 's-Gravenhage.

Na afloop voordracht van den Heer R. T. Muschart over het onderwerp: „Opmerkingen waartoe de beschouwing van geslachtswapens aanleiding geeft".

Tot lid is benoemd:

B. J. VAN ECK . . . . . *Hilversum.*
Palace Hotel.

Adreswijzigingen.

W. L. VAN DEN AKKER . . . . . Hilversum.
0. ***Enghweg 34.***
Dr. C. HOFSTEDE DE GROOT . . . . *'s-Gravenhage.*
L. Voorhout 94.
Dr. J. A. BIERENS DE HAAN . . . . *Genève.*
Pension „Régina", Quai du Mt. Blanc.
W. F. HARTMAN . . . . . *Rotterdam.*
Nieuwe Binnenweg 213B.
Dr. R. VAN BEUNINGEN VAN HELSDINGEN *Singapore.*
h. „Bougainville", River Valley Road 74.
Jhr. G. J. VAN INGEN . . . . . *'s-Gravenhage.*
Pension „Victor Haas", Riouwstr. 182.
P. L. LUCASSEN . . . . . *Bussum.*
Vlietlaan 16.
Jhr. J. A. BOREEL DE MAUREGNAULT . *Harmelen.*
h. „Vijverbosch".
Mr. R. J. K. M. DE NERÉE TOT BABBERICR *Roermond.*
H. Geeststr. 14.
A. J. SERVAAS VAN ROOYEN . . . . *'s-Gravenhage.*
François Valentijnstr. 65.
J. WILLINCK . . . . . *Amsterdam.*
Harmoniehof 58.
H. WIJNAENDTS . . . . . *'s-Gravenhage.*
de Carpentierstr. 156.

Overdrukken.

De Redacteur maakt bekend, dat de prijs der overdrukken belangrijk is verlaagd.

Hij bedraagt thans voor 1-16 expl. f 1.—, f 2.— f 3.— en f 4.— respect. voor $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met $\frac{3}{4}$ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 expl. treedt eene matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met extra-nummers van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen à fO.10 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is tijdige opgave *van* het gewenschte aantal noodzakelijk.

In verband hiermede zij er op gewezen, dat aanvragen om overdrukken of extra-nummers van het Maandblad (ter vervanging van deze) reeds bij de toezending der COPIE door den Redacteur worden ingewacht.

Van Assendelft-van den Wale,

door Jhr. Dr. W. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

1.

De afkomst van het geslacht van Assendelft.

In zijn bekend opstel „Willem Snikkerieme en zijne magen,"' verschenen in De Wapenheraut van 1904, wijdde Mr. H. J. Koenen ook eenige aandacht aan de afkomst van het geslacht *van Assendelft.*

T. a. p. schreef hij op blz. 63, dat de *van Assendelft*'s, die wij in het begin van de 14de eeuw zien optreden, niet zijn te beschouwen als de afstammelingen uit een oud-inheemsch edel-geslacht. „Integendeel — zoo gaat „hij verder — alles wijst er op, dat zij van geringe „afkomst waren. Hun eerste opkomst dankten zij blijk„baar aan verwantschap met de *van den Wale*'s en

„*Polanen*'s; hun latere grootheid schijnt uit de verbintenis „van een jongeren *Barthout van Assendelft* met een „bastaarddochter van hertog Albrecht een aanvang te „hebben genomen. Dat de *van Assendelft*'s van onaan„zienlijken, zelfs van onvrijen oorsprong waren, blijkt „doordien aan verschillende leden van dit geslacht de „rechten van vrijen door achtereenvolgende graven zijn „toegekend geworden".

In aansluiting hierbij is te lezen, hetgeen op blz. 64 staat:

„De stamvader.. .., met name *Barthout van Assendelft,* „heeft eerst in 1316 van graaf Willem III al de rechten „verkregen van vrije lieden, te zamen met zijn vrouw „*Kateline Dirksdochter van den Wale* voor zich en hunne „nakomelingen. In dat zelfde jaar werd hij door den „graaf verleid met het schoutambacht van Assendelft, „den vierden penning der vervallen aldaar en het vierde „van de opbrengst van het veer."

Na Mr. Koenen hield de niet minder bekende en thans eveneens overleden predikant J. Craandijk zich met de afkomst van het geslacht *van Assendelft* bezig. Zijne meening dienaangaande is te vinden in zijn opstel: „Iets over de oude geschiedenis van het huis Assumburg bij Heemskerk en zijne bezitters", opgenomen in Nijhoff's Bijdragen voor Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde, 4de reeks, deel VII (1909) blz. 146 e.v.

Aldaar lezen wij op blz. 159, „dat *Gheraet van Assen„delft* werd verleid met het schoutambt van Assendelft, „Donderdag na den 10den dag in het jaar 0. H. 1312". Dezen *Gerrit* hield Ds. Craandijk voor den „stamvader „van het geslacht, dat allengs tot hoog aanzien klom „en in de dagen zijner glorie dezen voorvader op zij „zette, om op luisterrijker stamboom te wijzen. Want „„heer" van Assendelft was hij niet geweest. Hij had „eenvoudig het schoutambt bekleed en zijn toenaam „ontleende hij dan ook niet aan een heerlijkheid, maar „aan zijn woonplaats, waar hij door Nicolaas van Putten „in 1306 met een weer lands was beleend. Als schout „moest hij „vrienden volboren" zijn. Hij mag dus behoord „hebben tot de „meliores ministeriales et feodati", die „inkomsten of gronden als leenen konden bezitten, maar „niet vrij waren van 't betalen van „schot".

„Zaterdag voor St. Marcusdag 1315 werd *Barthout „Gerritszoon* door opdracht van zijn vader met het schout„ambt verleid. Het leen zou komen op zijn oudste dochter, „als hij stierf zonder wettigen zoon uit zijn huwelijk „met *Catelina Dirksdochter van der Waele.* Ingeval van „kinderloos overlijden zou het leen tot zijn vader terug„keeren. Dat hij geenszins van hoogen adel was, blijkt „wel uit een oorkonde in het grafelijkheidsregister, waarbij „graaf Willem verklaart, dat hij *Barthout van Assendelft* „en *Kateleine* „zijn wive", *Dirxdochter van den Wale,* „voor hem en huune nakomelingen het recht geeft, dat „„vrije luiden" hebben.

„*Barthout van Assendelft* en zijn geslacht klom dus een „sport hooger op de maatschappelijke ladder. Misschien „had hij dit te danken aan zijn schoonvader, een man, „ook niet van aanzienlijke geboorte, maar bij den graaf „zeer in gunst en rijk bemiddeld, die oom was van den „veel vermogenden *Willem van Duivenvoorde* en diens „broeder *Jan van Polanen,* vermoedelijk met een *Duiven„voorde* gehuwd."

Tot zoover Ds. Craandijk, wiens meening aangaande de afkomst der *Assendelft*'s ik heb gemeend hier uitvoerig weêr te moeten geven ter wille van het recht begrip der zaak, waar het hier omgaat.

Vergelijken wij nu de opvattingen van Mr. Koenen en van Ds. Craandijk met elkander, dan blijkt in de eerste plaats, dat laatstgenoemde de stamreeks éénen graad hooger opvoert. Als gevolg daarvan doet zich voorts eene eigenaardige moeilijkheid voor.

Mr. Koenen, die de stamreeks aanvangt met *Barthout van Assendelft,* kon wegens het dezen in 1315 (lees: 1317) door Graaf Willem III verleend gunstbewijs, waarbij hem de rechten van vrije lieden werden geschonken, met grooten schijn van waarheid zeggen dat de *Assendelft's* van onvrijen oorsprong waren.

Ds. Craandijk daarentegen kendereeds *Barthout's* vader *Gerard van Assendelft,* van wien hij wist, dat hij het schoutambt had bekleed. Op grond daarvan kwam hij in zijnen eersten aanloop tot de conclusie, dat de stamvader van vrije geboorte was, zij het ook, dat hij niet van edelen bloede was, als hoedanig hij schotvrij zoude zijn geweest. Na dit te hebben geschreven, kwam hij echter in verwarring door het evengenoemd in 1315 (1317) aan *Gerard*'s zoon *Barthout van Assendelft* en diens vrouw verleend gunstbewijs. Hieraan den juisten uitleg te geven mocht hem niet gelukken. Integendeel dit stuk deed hem in tegenspraak komen met hetgeen hij te voren had geschreven. Hij schreef nu, dat *Barthout* blijkens deze oorkonde geenszins van hoogen adel was en dat hij en zijn geslacht door dit gunstbewijs een sport hooger op de maatschappelijke ladder klom, hetgeen hij misschien aan zijnen schoonvader te danken had. Heette het eerst, dat de stamvader Gerard *van Assendelft* v r ij, do c h n iet v a n a de 1 was, thans wordt gezegd, dat diens zoon *Barthout* niet van hoogen adel was — hij zou dus wel van adel zijn geweest, want anders heeft de toevoeging *hoogen* geenen zin —, en dat het stuk van 1315 (1317) hem eenen graad hooger deed klimmen.

Wat moeten wij van dit laatste gelooven?

Bedoelde oorkonde — zij volgt hierachter als Bijlage 1 — verheft *Barthout van Assendelft* en zijne vrouw, benevens hunne nakomelingen, onder zekere restrictie, tot vrije lieden, m. a. w. zij waren te voren *onvrij.*

Hoe kan nu *Barthout* door dit gunstbewijs een sport hooger op de maatschappelijke ladder klimmen dan die, waarop zijn vader *Gerrit van Assendelft* stond, van wien vaststaat — van wege het bekleeden van het schoutambt —, dat hij *vrij* was?

De oplossing van dit raadsel is niet moeilijk, wanneer wij letten op de in de oorkonde van 1317 voorkomende restrictie met betrekking tot de nakomelingen van *Barthout van Assendelft* en zijne vrouw. Deze houdt n.l. in, dat hunne nakomelingen vrij zullen zijn, tenzij zij zich „verdieden", m. a. w zij zullen vrij zijn, zoolang zij hunne rechten als zoodanig niet verliezen, hetgeen kon geschieden door die vrijwillig prijs te geven of wel door zich in het huwelijk te begeven met onvrijen. Een sprekend voorbeeld, hoe een vrij man door te trouwen met een dienstwijf zijne vrijheid verloor en dat ook de kinderen uit dezen echt geboren dienstlieden waren, terwijl een daarna gesloten tweede huwelijk met eene vrije vrouw den man zijne vrijheid niet kon hergeven, moge ik hierachter als Bijlage 11 doen volgen. Tevens wil ik onder III en IV twee voorbeelden geven, dat bastaarden van edellieden

-evenals van vrijen — den staat hunner moeder volgden, wanneer die een dienstwijf was.

Keeren wij thans terug tot het geval van *Barthout van Assendelft* en zijne vrouw, dan kunnen twee verschillende wegen worden ingeslagen ter verklaring, hoe het komt, dat hij, hoewel de zoon van een vrije, onvrij was. Welke van deze wegen de juiste is, hangt af van de beantwoording der vraag, of *Barthout* als vrije is geboren en dus 1 at er onvrij is geworden, óf wel dienstman was door ge b o or te. Dit laatste is alleen mogelijk, wanneer wij aannemen, dat hij buitenechtelijk was geboren en zijne moeder een dienstwijf was. Dat *Barthout van Assendelft* ***geen*** wettige zoon zijns vaders zou zijn geweest en geboren uit eene onvrije, is niet aan te nemen, omdat Graaf Willem 111 hem 8 November 13 15 in de plaats van zijnenvader *Gerard van Assendelft* het schoutambt van Assendelft verleende (Bijlage V), dus vóór hij de rechten van vrij man verkreeg. Wij moeten dus aannemen, dat hij vrij geboren is en zijne vrijheid sedert dien heeft verloren. De eenige mogelijkheid is dan, dat hij dienstman werd tengevolge van zijn huwelijk met ***een*** dienstwijf, want aan vrijwillige opgeving zijner vrijheid zal i. c. niet zijn te denken.

Ik mag echter niet onopgemerkt laten, dat het huwelijk van *Barthout van* ***Assendelft*** met *Catharina*, ***Dirk's*** dochter ***van den*** *Wale*, reeds 8 November 1315 een feit was, terwijl eerst 20 Januari 1317 aan dit echtpaar de rechten van vrije lieden zijn gegeven. Dit moet leiden tot de vraag: Hoe kan *Barthout* in dien tusschentijd het schoutambt van Assendelft hebben bekleed, zoo hij tengevolge van zijn huwelijk tot den staat van onvrije was vervallen? Is dit bezwaar niet zóó klemmend, dat de door mij aan de hand gedane oplossing moet worden verworpen ?

Wel moet ik bekennen, dat ook mij dit bezwaar zwaar weegt, maar ik kan daaraan toch niet zóóveel gewicht hechten. Vooreerst zeggen Duitsche schrijvers, dat de vrije man, die met een dienstwijf trouwt, niet onmiddellijk zijne vrijheid verliest, doch eerst na verloop van een jaar (vermoedelijk zal van ouds de bekende termijn van een jaar en zes weken ook in dezen hebben gegolden). In de tweede plaats meen ik er op te mogen wijzen, dat ***Catharina's*** vader middelerwijl (t.w. tusschen 12 Maart 1316 en EI Januari 1317) is overleden en dat waarschijnlijk eerst na dien is uitgekomen, dat *Catharina* van onvrije geboorte was, want 10 September 1311 heeft ***Dirk van*** *den Wale* van den Graaf weten te verkrijgen, dat ***Catharina*** een gedeelte van een hem toekomend leen zou erven, hetgeen voor onvrijen uiteraard onmogelijk was.

Zoolang geene andere, meer aannemelijke oplossing aan de hand wordt gedaan, — en ik moet hieraan toevoegen, dat ik niet zou weten, in welke richting die te moeten zoeken — meen ik te moeten aannemen, dat het geslacht ***van Assendelft*** van vrij en oorsprong was, althans wat betreft den tot heden bewezen stamvader (*Gerrit* ***van*** *Assendelft*, vermeld 1306—1323), doch eene c a p i t i s d i m i n u t i o heeft ondergaan in den persoon van *Barthout van* ***Assendelft*** (vermeld 1315-1335) tengevolge van diens huwelijk met *Catharina*, ***Dirk's*** dochter *van* ***den*** *Wale*, welke achteruitzetting. evenwel door grafelijk gunstbewijs werd te niet gedaan [1]). Ik ben dus van een

[1]) **Opmerkelijk is, dat toen een nazaat uit dit huwelijkinde tweede helft der veertiende eeuw de oude oorkonden aan zijne voorouders gegeven deed inschrijven in de grafelijke registers, hij daaronder niet liet opnemen den brief van 20 Januari 1317, waarbij aan dit echtpaar en hunne nakomelingen het recht van vrije heden werd gegeven!**

tegengesteld gevoelen als wijlen Mr. Koenen en Ds. Craandijk, die meenden, dat laatstgenoemd huwelijk de Assendelft's in aanzien deed stijgen, en wordt daarin gesterkt, door het feit, dat ***Catharina*** eene basta ar d moet zijn geweest, zooals in het volgend hoofdstuk moge blijken.

In ieder geval leert deze quaestie opnieuw, dat het gebied der geslachtkunde vol voetangels en klemmen ligt en niet dan zeer behoedzaam is te betreden,

BIJLAGE I.

20 Januari 1317.

Willaem grave van Henegouwen etc. maken cond etc., dat wi *Bartoude* ***van.*** *Aspendelf* ende *Katelinen* si n en wive, *Dierix* docht er van ***den*** *Wale*, vri gheven ende alle dat recht, dat vrie lude hebben, hem ende haren nacomelinghen, en [1]) ware dat si hem verdieden op haren nacomelinghen. In orkonde etc. Ghegheven in die Haghe op sinte Agnieten avond int jaer ons Heren MCCC ende zestiene.

A. R. A.: Hollandsche leenkamer no. 37, fol. 1.

BIJLAGE II.

19 Juli 1331.

Wi Willem grave van Henegouwen etc. maken cond etc., want Tielkyn die timmerman van Wimmen [2]) een vry man was ende hi een dienstwijf nam, daer hi kinder bi hadde ende hem daerane verdiede, ende hi nu een vry wijf ghenomen heeft, zoe hebben wi hem ende zinen kinderen ende zijn vijf, om dienst wille, die hi ons ghedaen heeft ende noch doen zal, vry ghegheven ende in vrymans stede te zitten. In orkonde etc. Ghegheven te Haerlem des Vridaghes na zente Margrietendach int jaer ons Heren M̊CC̊XXXI̊.

Ibidem, fol. 24.

BIJLAGE 111.

17 October 1324.

Wi Willem grave etc. maken cond allen luden, dat wi Florens van der Planke, Alebrecht van Coudevoerde ende Aleyt Alebrechts zuster van Coudevoirde, Symons kinder van Haerlem, die onze dienstlude waren, vry gheven, en ware dat zi hem verdieden. In orkonde etc. Ghegheven in den Haghe des Sonnendaghes voir sente Victorsdach in anno XX̊IIII.

Ibidem, fol. 14vso.

BIJLAGE IV.

3 April 1327.

Wi Willem grave etc. maken cond allen luden, want wi verstaen, dat Florens heren Wouters zone van Haerlem van ziere moeder weghen dienst wesen zoude, zoe hebben wi hem ghegheven om bede van zinen vrienden vry te wesen. In orkonde desen brieve etc. Ghegheven in die Haghe des Vridaghes voir Palmen int jaer ons Heren M̊CC̊C zes ende twintich.

Ibidem, fol. 17.

BIJLAGE V.

8 November 1316.

Wi Willem grave van Henegouwen, van Hollant, van Zeelant ende heer van Vrieslant, make cont allen luden, dat voir ons quam ende voer vele onser mannen *Gheraert* ***wan*** *Assendelf* ende droch op in onser hant tscoutambocht van Assendelf ende

[1]) **Lees: ten.**

[2]) Dit **is Wimmenum in Noord-Holland.**

den vierden penninc van allen den verval der binnen ende t vierendeel van de vere, dat hi van ons helt, ende voerghenoemde goet hebben wi voert verliet ende verleent ***Barthouts,*** *Gheraerts* ***zone*** *van Assendelf* voirs. van ons te houden te lene in deser manieren: waer dat sake dat Barthout voerghenoemt storve zonder wittachtighen zoene, so soud toecoemen op sine oudste dochter, die hi liete na sijnre doet ende die hi hebben soude bi *Katrinen,* ***si*** n en w i v e voirs. (!), die ***Dircs*** d o c h t e r van ***den*** *Wale,* ende en liete Barthout voerghenoemt zoene noch dochter van Katrinen, sinen wive voirs., so soude dit voerghenoemdeleen weder comen up Gheraert van Assendelf, sinen vader, ende daerna alst sculdich is te ghane metten recht. In orconde desen brief beseghelt mit onsen seghel. Ghegheven in den Haghe des Saterdaghes voer sinte Maertijnsdach int jaer ons Heren MCCC ende vijftienne.

A. R. A. Hollandsche leenkamer n°. 49, fol. 88vso.

11.

Dirk van den **Wale** en zijne maagschap.

De ***Dirk van den Wale,*** dien ik thans ten tooneele wensch te voeren, zal wel zeer weinigen mijner medeleden bekend zijn en op belangstelling voor zijn persoon en zijne maagschap behoef ik zeker niet te rekenen, wanneer ik niet vooraf aangeef, waarom zij op eenige aandacht aanspraak mogen maken.

Laat mij dan beginnen met te zeggen, dat deze ***Dirk van den*** *Wale,* die reeds ruim zes eeuwen geleden is overleden, weliswaar geen bijzonder op den voorgrond tredend persoon is geweest, maar niettemin zekere positie aan het hof der Graven van Holland heeft bekleed en daarvan gebruik heeft gemaakt om zijnen bastaardneef, den later zoo bekenden ***heer Willem van*** *Duvenvoorde,* bij den Graaf te introduceeren. Het is dan ook vooral de merkwaardige levensloop van laatstgenoemden bastaard uit het huis van Duvenvoorde (van Wassenaer), die het gewenscht doet zijn de aandacht op ***Dirk van den Wale*** te vestigen, aan wien heer ***Willem*** zijne opkomst te danken had.

Aan ***heer Willem van Duvenvoorde*** zelf zijn reeds verschillende studies gewijd. In de eerste plaats herinner ik hier aan het uitvoerige opstel van Mr. H. J. Koenen in De Wapenheraut van 1904 (blz. 49 e.v.), getiteld: „Willem Snikkerieme en zijne magen", en verder aan de onlangs verschenen brochure van de hand van den Belgischen Algem. Rijksarchivaris J. Cuvelier, welke tot opschrift heeft: „Les origines de la fortune de la maison d'Orange-Nassau".

In deze beide studies wordt van ***Dirk van den Wale*** gewag gemaakt.

Mr. Koenen zegt t. a. p. op blz. 56, sprekende van ***Willem Snikkerieme***: „Zijn oom de hof meester ***Dirk van*** „*den Wale* schijnt het eerst dit verborgen [finantieel] „talent te hebben ontdekt en zal zijns meesters aandacht „op den jongen ***Snikkerieme*** gevestigd hebben. Wij vinden „namelijk de bewijzen, dat deze bastaard in familie-„aangelegenheden het bijzondere vertrouwen genoot van „zijn oom, die op zijn beurt bij den vorst in den gunst „stond, zoodat deze hem in 1308 heeft gemachtigd de „goederen der grafelijkheid aangekomen van Ghiseken „uter Liere aan leden van zijne familie in leen te geven".

„Omtrent de afkomst van *Willem*'s beschermer — zoo schreef Mr. Koenen op blz. 57 — is ons weinig bekend". Voor „ weinig" zou ik hier ***niets*** willen lezen, want

Mr. Koenen vermocht het niet verder te brengen dan tot de geheel ongemotiveerde onderstelling, dat 's Graven hofmeester ***Dirk*** van den *Wale* „mogelijk" een afstammeling was der oorspronkelijke heeren van Heinenoord, als hoedanig in 1243 een ***Walterus de*** *Wale* voorkomt.

Worden wij dus aangaande ***Dirk*** *van* ***den*** *Wale*'s vóórgeslacht door Mr. Koenen niet ingelicht, hijzelf schreef: „Van ***Dirk's*** nageslacht is ons ook betrekkelijk weinig „bekend. Behalve zijn dochter, die met den eersten am-„bachtsheer van Assendelft is gehuwd, kennen wij van „hem slechts één zoon, die den naam ***van den*** *Wale* heeft „laten varen en zich ***Arnoud Muys*** noemde, vermoedelijk „naar zijn grootvader van moederszijde, volgens de ge-„woonte dier dagen, waarvan wij in mijne geschiedenis „van het geslacht van Heemskerk herhaaldelijk voor-„beelden hebben ontmoet". Mr. Koenen knoopte hieraan „nog de mededeeling vast: „Een dochter van ***Arnoud*** „*Muys*, ***Dirk van den*** *Wale*'s zoon, moet de stammoeder „geworden zijn van het bekende geslacht *Muys* ***van*** *Holy*". Dit laatste kan niet juist zijn; ik toonde dit reeds aan in De Navorscher van 1915 (blz. 441) onder den titel: „De toren van Holy in Vlaardingerambacht en het geslacht Muys van Holy".

Mr. Koenen zegt verder: „ Andere nakomelingen van den hofmeester heb ik nergens kunnen vinden, noch onder den naam ***van den Wale,*** noch onder dien van ***Muys". Zoowel*** omtrent ***Dirk's*** vóórgeslacht, als aangaande zijne nazaten verspreidt deze studie derhalve zeer weinig licht.

Wat hemzelf betreft, dient nog te worden opgemerkt, dat Mr. Koenen heeft aangenomen, „hoewel daarvoor geen rechtstreeksche bewijzen zijn aan te voeren", „dat „*Dirk* ***van den*** *Wale* eerst met een lid van het geslacht „*van* ***Duivenvoorde,*** daarna met een dochter van ***Arnoud*** „*Muys* gehuwd is (of omgekeerd). Is die onderstelling „juist — zoo liet hij daarop volgen -, dan heeft hij „drie vrouwen gehad, want wij weten met zekerheid, „dat hij tenslotte is getrouwd met ***Maria*** *uten* ***Qoye,*** „weduwe van den heer ***Jan van de Wateringe,*** wier „moeder eene dochter geweest is van den laatsten heer „*van Teylingen*, door welke alliantie de hofmeester in „familiebetrekking kwam tot de aanzienlijkste geslachten „van Holland en het Nedersticht. Hieraan was het on-„getwijfeld te danken, dat zijn neef de bastaard *van* „*Duivenvoorde*, een erfdochter uit het hoogst aanzien-„lijke, maar verarmde geslacht der heeren ***van*** *Vianen* „tot vrouw heeft gekregen, want de ***van Pianen's*** en „de *uten Goye*'s waren elkanders buren en verwanten".

Positiever is de laatste aanhaling, welke ik hier uit Mr. Koenen's studie moet geven, t.w. dat Graaf Willem111 in 1311 „ten verzoeke van *Diederic van* ***den*** *Wale* zekere „ tienden op diens twee kinderen en op ***Willem*** *Snicrieme*, „„sinen neve, onsen knape", die in geval ***Dirk*** k w a m „to overlijden, voogd over diens kinderen worden z o u", verleidde.

Oplaatstgenoemde acte van 1311 wijst ook de heer Cuvelier in zijne brochure, waarbij ik thans een oogenblik stil moet staan.

Na op blz. 9 het een en ander over *Philips* ***van Duvenvoordete*** hebben medegedeeld, gaat de heer Cuvelier op blz. 10 verder:

„Un de ses beaux-frères, ***Thierry van der Waele,***

„était à la même époque attaché à la Cour comtale en „qualité de major-dome.

„C'est probablement à l'influence de cet oncle, plus en„core qu'à celle de son père, qui ne l'avait toujours „pas reconnu [1]), que le jeune *Guillaume Snickerieme* „dut son admission à la Cour du comte Guillaume, où „on le rencontre pour la première fois, en qualité d'écuyer, „en 1311. Le 10 Septembre de cette année, le comte „approuve l'achat fait par Thierry van der Waele à „*Francon van Hoylede* de certaines dîmes situées „in die „Lyere". Après la mort de Thierry, cette dîme devait „être partagée en trois parts égales entre ses deux en„fants *Arnold* et *Catherine* et *Guillaume* „Snicrieme", „son neveu. Si Thierry venait à mourir avant la majorité „de ses enfants, son neveu deviendrait leur mambour". De heer Cuvelier voegt hieraan twee noten toe, welke ik niet onvermeld mag laten.

In de eerste zegt hij, dat *Thierry van der Waele* „avait épousé une soeur de Philippe de Duvenvoorde, „(voir P.-L. Muller, Reg. Han., p. 302. Acte du 17 „septembre 1311 et plus loin acte du 26 juillet 1327. „— A. R. La Haye) et mourut en 1316 (Van Riemsdijk, „De Tresorie en Kanselary der graven van Holland en „Zeeland, blz. 10)".

De tweede dient om er op te wijzen, dat *Thierry van der Waele* in meergenoemde acte van 1311 „parle de „Snickerieme comme étant son „neve", ce qui pourrait „signifier aussi bien cousin que neveu. Mais, dans une „charte inédite [2]) du 26 juillet 1327 (Archives du Roy„aume à La Haye, chartes des comtes de Hollande), „Guillaume de Duvenvoorde parle „d'Arnoud den MUUS, „*mijns ooms sone* Dierix van den Wale". L'acte de 1311 „prouve en outre qu'à cette époque Guillaume Snicke„rieme était majeur".

Is de heer Cuvelier dus beknopter dan Mr. Koenen in zijne mededeelingen aangaande *Dirk van den Wale*, toch moet worden opgemerkt, dat hij als v a s t s t a a n d opgeeft, dat *Dirk van den Wale* getrouwd was met eene zuster van *Philips van Duvenvoorde*, terwijl Mr. Koenen a a n n e e m t, dat Dirk in eerste huwelijk met een lid van het geslacht van Duivenvoorde is getrouwd, en uitdrukkelijk zegt, dat daarvoor geen rechtstreeksche bewijzen zijn aan te voeren.

De heer Cuvelier heeft aan zijnen arbeid ook een genealogisch staatje toegevoegd (zie blz. 113), waaraan ik het navolgende ontleen:

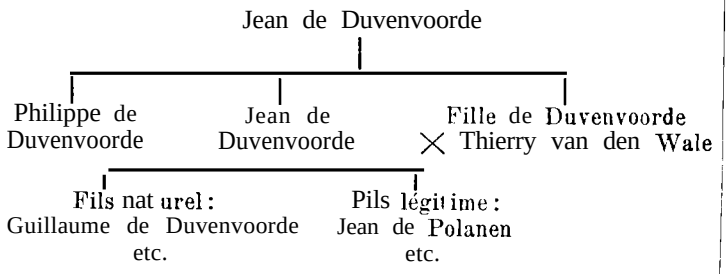

[1]) Ik kan niet nalaten op dezen tusschenzin de bijzondere aandacht te vestigen. Is het denkbaar, dat een bastaard, alvorens door zijnen natuurlijken vader te zijn erkend, openlijk door de familie van dien vader als bloedverwant zou zijn erkend? Immers neen; en dat dit in het onderhavige geval niet is geschied, staat vast, want de natuurlijke vader was in 1311 reeds dood! M.i. heeft de heer Cuvelier zich hier laten misleiden door den bijnaam, waaronder deze bastaard in zijne jonge jaren bekend was.

[2]) Hier vergist de schrijver zich, want deze oorkonde werd door mij gepubliceerd bij mijn bovenaangehaald opstel in De Navorscher van 1915; zie aldaar blz. 507.

Alvorens in nadere beschouwingen omtrent het bovenaangehaalde te treden, meen ik nog even in herinnering te moeten brengen, hetgeen Ds. Craandijk aangaande *Dirk van den Wale* schreef, t.w. [1]): „een man, ook niet „van aanzienlijke geboorte, maar bij den graaf zeer in „gunst en rijk bemiddeld, die oom was van den voel „vermogenden *Willem Duivenvoorde* en diens broeder „*Jan van Polanen*, vermoedelijk met eene *Duivenvoorde* „gehuwd".

Thans hetgeen bovengenoemde historici hebben geschreven toetsende aan de feiten, moet ik in de eerste plaats toegeven, dat *Dirk van den Wale* zoowel *Willem Snickerieme* als diens uit echten bedde gesproten halfbroeder *Jan van Polanen* heeft betiteld als „neef", en dat deze van hunnen kant *Dirk van den Wale* „oom" hebben genoemd.

Het feit, dat zoowel de bastaard als de echte zoon van *Philips van Duvenvoorde Dirk van den Wale* oom hebben genoemd, sluit de mogelijkheid uit, dat *Dirk van den Wale* een eigen of behuwdbroeder van de vrouw van *Philips van Duvenvoorde* is geweest. Bij de Duvenvoorde's zelf moet de verwantschap worden gezocht.

De bovenaangehaalde schrijvers meenen, dat *Dirk van den Wale* met eene *Duvenvoorde*, en meer bepaaldelijk met eene zuster van *Philips*, is getrouwd geweest. Ware dit het geval, dan zou *Dirk van den Wale* een b e h u w d oom van *Jan van Polanen* en van diens bastaardbroeder *Willem* zijn geweest en zouden deze personen elkander naar de gewoonte dier dagen veeleer zwager, dan respectievelijk neef en oom hebben genoemd. Dit laatste moet m. i. reeds dadelijk aanleiding zijn in dezen niet — althans zeker niet in de eerste plaats — aan eenen b e h u w doorn te denken. Veeleer dient in eerste instantie te worden overwogen, of *Dirk van den Wale* een broeder, halfbroeder van vaderszijde of wel een bastaardbroeder van *Philips van Duvenvoorde*, den vader van *Jan van Polanen* en *Willem van Duvenvoorde*, kan zijn geweest.

Wanneer ik kan aantoonen, dat *Jan van Polanen*, de zwettige zoon van *Philips van Duvencoorde*, erfgenaam is geweest van zijnen oom *Dirk van den Wale*, zal mij wel worden toegegeven, dat laastgenoemde niet Jan's b e h u w doom kan zijn, maar hem in den bloede moet hebben bestaan. In de eerste plaats zou ik dan willen wijzen op het feit, dat Dirk *van den Wale*, die zelf leenheer was, als zoodanig is opgevolgd door zijnen oomzegger *Jan van Polanen*, zooals blijkt uit het Lecksche leenregister, volgens hetwelk Philips Gerytszoonszoenvan Overwale werd beleend met 6 morgen te Maasland, welke „te houden plach Gyben Gybe Jan van on sen o o m *Diederick van Wale*" [2]). Van meer gewicht nog is eene oorkonde van 12 Maart 1316, waarin *Dirk van den Wale* zelf als eerste zijner erfgenamen opnoemt *Jan van Polanen*, terwijl deze den brief medebezegelt (zie Bijlage VIII).

Op grond van deze gegevens meende ik *Dirk van den*

[1]) Zie Nijhoff's Bijdragen voor Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde, 4de reeks, dl. VII (1909), blz. 159.

[2]) A. R. A.: Nass. Domeinarch. n°. 6461, fol. 307vso

Wale voor eenen wettigen broeder, of althans voor eenen halfbroeder van vaderszijde, van ***Philips van Duvenvoorde*** te moeten houden. De mogelijkheid, dat ***Dirk*** een b as t a ar dbroeder van ***Philips*** kon zijn geweest, achtte ik uitgesloten, aangezien dan geen sprake had kunnen zijn van zijne erfgenamen, en zijne goederen na zijnen dood zouden zijn vervallen aan de grafelijkheid.

Kwam ik aldus door redeneering tot de conclusie, dat ***Dirk van den Wale*** een wettige ***Duvenvoorde*** moet zijn geweest, deze slotsom achtte ik van zoo groot belang, dat ik vervolgens een uitvoerig onderzoek naar hem heb ingesteld. De resultaten daarvan waren verre van beschamend. Integendeel, zij brachten mij de bevestiging mijner zienswijze.

Daar ik hier niet van alle door mij gevonden oorkonden, betreffende Dirk van den Wale, melding kan maken, zal ik mij bepalen tot die, welke in dit verband van belang zijn [1]).

Vooreerst moet ik dan wijzen op eenen schepenbrief van Monster (in de Regesta Hannonensia gesteld op 13 Mei 1303), waarbij *Didderic* ***van den*** *Wale* eene schenking doet „in alemoesseno voir zine zonden ende v oir ziere ouder ziele". Dit laatste doet, naar het mij voorkomt, veeleer aan wettige, dan aan onwettige geboorte denken.

Van veel meer beteekenis nog is de oorkonde van 1'7 Juli 1310 door *Didderic* ***van den*** *Wale* eveneens tot zijne zielerust gegeven [2]). Niet alleen is deze brief op zijn verzoek medebezegeld door „mine (t.w. zijne) lieve vriende ende mine maghe, edelen luden, ***heren*** *Didderike, here* ***van Breederoode, heren*** *Philipse* ***van Zanthorst, heren Wouter van*** *Harlem* ende ***heren Arnoude van*** *Gronenvelde,* ridders, hetgeen wel in staat is ernstig te doen twijfelen aan Ds. Craandijk's uitspraak, dat ***Dirk van den Waie*** niet van aanzienlijke geboorte was, — maar daarenboven is van ***Dirk's*** eigen zegel aan dezen brief nog een klein gedeelte aanwezig, hetwelk den linkerbovenhoek van zijn wapenschild te zien geeft, ver t oonende een wassende maan en een gedeelte van een barensteel.

Een dergelijk zegelfragment [3]) trof ik ook nog aan bij raadpleging der oorkonde van 17 September 1311, waarbij *Dideric* ***van den*** *Wale* den molen te Voswijk in Monsterambacht op zekere voorwaarde schenkt aan zijnen neef ***Jan van*** *Pollanen* [4]).

Alles bij elkander genomen, geloof ik, dat er geen twijfel meer kan bestaan, of het huwelijk van ***Dirk van den*** *Wale* met de zuster van ***Philips van*** Duvenvoorde moet naar het rijk der fabelen worden verwezen en daarvoor in de plaats gesteld, dat ***Dirk van den Wale*** een jongere broeder van *Philips* ***van*** *Duvenvoorde* is geweest.

Er is echter nog één punt, hetwelk nadere bespreking vordert, en wel de quaestie of ***Dirk van den Wale*** wettige kinderen heeft nagelaten.

[1]) In het voorbijgaan zij even aangestipt, dat Jhr. Mr. Th. van Riemsdijk in zijn hoogst belangrijk werk „De tresorie en kanselarij van de Graven van Holland en Zeeland" op blz. 10 ook onzen *Diederik* van ***den*** *Wale* vermeldt. In noot 2 wordt daar echter ten onrechte gezegd, dat hij tevens 's graven rechter in Monster was, want de brief, waarnaar wordt verwezen. noemt dien rechter duidelijk *Vrederic* van ***den*** *Wak.*

[2]) Zie Bijlage V.

[3]) In dit geval is ook nog een klein gedeelte van het randschrift bewaard gebleven, hetwelk de letters S' **D** .... E te zien geeft.

[4]) Zie Bijlage VII.

Zooals in den aanvang is aangehaald, beweert Mr. Koenen, dat dit inderdaad het ***geval*** is geweest, en ter verklaring van het feit, dat de zoon van ***Dirk*** *van* ***den*** *Wale* ***Arnoud*** *Muys* ***was*** geheeten, spreekt hij het vermoeden uit, dat *Dirk* ***van den Wale*** getrouwd is geweest met eene dochter van zekeren ***Arnoud*** *Muys* en zijnen uit dit huwelijk geboren zoon heeft genoemd naar diens grootvader van moederszijde.

Voor dergelijke onderstellingen is vaak veel te zeggen, maar ik zou toch wel willen waarschuwen die niet te spoedig te uiten en eerst te overwegen, of andere oplossingen niet meer voor de hand liggen.

In het onderhavige geval is het voor mij onmogelijk aan te nemen, dat Dirk van den Wale eenen wettigen zoon, hoe ook genaamd, heeft gehad. Immers 12 Maart 1316 doet *Dirk* ***van den Wale,*** die 6 Januari 1317 dood was [1]), eene schenking „bi wille ende bi rade alre myre erfname, alse bi *Janne* ***van*** *Pollaen,* ***Arnout van den*** *Dorpe* ende *Willaem uter Nesse*" [2]). Hoe zouden dezen met uitsluiting van anderen, want er staat alr e", ***Dirk's*** erfgenamen hebben kunnen zijn, zoo hij een of meer wettige kinderen had gehad? Men zal mij mogelijk onder verwijzing naar de oorkonde van 10 September 1311 toevoegen, dat ***Dirk's*** kinderen ***Arnoud*** en ***Catharina*** in 1317 nog onmondig waren en daarom geene melding van hen wordt gemaakt. Hierop zou ik dan willen antwoorden, dat ***Catharina*** destijds reeds getrouwd was met *Barthout* ***van Assendelft*** (zie hierboven), terwijl verzwijging van *Arnoud*, ware hij wettig geboren, mij geheel onbegrijpelijk voorkomt, ook al zou hij in 1317 nog minderjarig zijn geweest. In dat geval toch zou ***Dirk*** *van* ***den*** *Wale* voor zich én zijnen zoon zijn opgetreden en zou tot meerdere zekerheid zijn bepaald, dat ***Arnoud*** na mondig te zijn geworden, de schenking zijns vaders zou bevestigen. Nu dit niet is geschied en ***Dirk*** *van* ***den Wale*** spreekt van „alre myre erfname" en daarbij van zijnen zoon ***Arnoud*** niet wordt gerept, meen ik, dat deze een bast aard moet zijn geweest.

Tot besluit beveel ik de herlezing aan van het op ***Dirk's*** verzoek gegeven grafelijk gunstbewijs van 10 September 1311 [3]), waarbij thans in aanmerking is te nemen, dat ***Dirk van den Wale*** zelf een wettige ***Duvenuoorde*** was. Mijns inziens moet het dan opvallen, dat hij hier als voogd over zijne beide kinderen *Arnoud* en ***Catharina*** niet aanwijst den wet ti gen zoon van zijnen overleden broeder ***Philips van Duvenvoorde,*** met name ***Jan van*** *Polanen,* maar diens b as t a ar dzoon *Willem Snickerieme,* en dat hij dezen bastaard zelfs een gelijk gedeelte met zijn eigen kinderen doet erven. Nu ik op andere gronden heb gemeend deze kinderen van *Dirk van* den *Wale* ***voor*** bast aard ***en*** te moeten houden, wordt mij deze oorkonde van 10 September 1311 veel verklaarblaarder en ik twijfel niet, of anderen zullen daarin thans met mij eene bevestiging zien van het door mij gestelde. Ook zij hier nog herinnerd aan hetgeen ik in het vorig hoofstuk aangaande de afkomst van het geslacht van Assendelft schreef betreffende ***Catharina, Dirk's*** dochter ***van den*** *Wale,* t. w. dat deze naar mijne meening eene onvrij e moet zijn ge-

l) Zie Bijlage VIII.

[2]) Zie Bijlage IX.

[3]) Zie Bijlage VI.

weest. Aangezien *Dirk van den Wale een wettige Duvenvoorde* is geweest, moot *Catharina* dus uit eene *onvrije* moeder zijn geboren. Of ***Arnoud die Muys*** door

Dirk van den Wale bij dezelfde vrouw is verwekt als *Catharina*, is mij niet gebleken.

BIJLAGE 1.

Dirk van den Wale en zijne maagschap.

hr. Jan van Duvenvoorde,
jongere broeder van Arnoud van Duvenvoorde,
vermeld 1248, op lateren leeftijd ridder.,

hr. Philips van Duvenvoorde,
knape 1291-1303, ridder 1307, dood 1309
X ..... dochter van hr. Dirk van Cuyck,
burggraaf van Leiden (?).

Dirk van den Wale,
knape 1303 (?)-1316, dood 1317
X vr. Maria uten Goye,
wed. van hr. Jan van der Wateringe, vermeld 1309.

hr. Jan van Polanen, knape 1305-1327, ridder 1329, † 26 Sept. 1342 X Catharina van Brederode, † wed.

Christina van Polanen, † 1329 X Arnoud van Dorp, vermeld 1313-1342.

hr. Willem van Duvenvoorde, onwettig geb. maar gewettigd door den Keizer 11 Aug. 1329, aanvankelijk bijgenaamd Snickerieme, knape 1311-1327, ridder 1328, †, 12 Aua. 1353 X Heilwig van Vianen, † wed.

Arnoud 'die Muys, onm. 1311, leeft nog 1327, zonder wettige nazaten overleden vóór 1329.

Catharina, onm. 1311, leeft nog 1323 X 1315 Barthout van Assendelft, leeft nog 1335.

BIJLAGE IT.

30 Maart 1306.

Wi Willaem grave van Henegouwen, van Holland, van Zeeland ende heer van Vriselant, maken cont allen luden, dat wi Dieric van den *Wale* hebben vercoft halt den Polretiende ende dat verendeel van den groten tiende op die Gheeste licghende in Monsterambocht, also groit als zy ons aenbestorven sien van Gherard Evers zoens doit, om hondert ende twintich pont Holl. paymens, in der manieren dat hiir volghet: dat es te verstaen, dat Dieric voerseit, hi ende sine nacomelinghe, wittachtich zoen, die tienden voerseyt van ons eode onsen nacomelinghen houden sullen in rechten liene, maer waert dat Dieric selve storve sonder wittachtich zoene, zoe souden dese tienden comen op *Janne van Polanen,* sine n n eve, in rechten liene voirtmeer van ons te houden. In orconde desen brieve beseghelt met onsen segle. G hepheven in die Haghe in den jare ons Heren M driehondert ende vive des Woensdaghes na Palmenpaisken.

A. R. A.: or. Nassau's Domeinarch. fol. 1211, n°. XLIX.

BIJLAGE III.

2 Juni 1308.

Wi Willaem grave van Henegouwen, van Hollant, van Zelant ende here van Vrieslant, maken cont allen luden, dat wi *Didderic van den Wale,* onzen meester van onzen huse in de Haghe, macht hebben ghegheven ende gheven van onzen weghen sulk goed, alse Ghisekijn uter Liere hadde, doe hi in sinen lesten live was, ende ons ancomen es, de (sic!) gheven des voerseyds Ghisekijns vriende, soe waer dat hem beste besteed denct, in al der maniere, dat Ghisekijn voerseit van ons houdende was. Ende dat houde wi vast ende stade of wijt selve ghedaen hadden. In orconde dezen brieve bezeghelt med onzen zegle. G hegheven te Zierixe in Pinxterdaghe, int jaer ons Heren MCCC ende achte.

A. R. A.: or. Nassau's Domeinarch. fol. 1216, n°. IT.

BIJLAGE IV.

25 October 1309.

IC *Dederic van den Wale* maken kond ende kenlic allen denghenen, die desen brief zullen zien of horen lesen, dat ik by eens hoghes edelsmanshant, mijns lieves heeren heren Nyclaes heer van Putte ende van Striene gemaect hebbe ende make *vrouwe Marien* minen w iv e, heer Jans wijf was van der *Wateringe,* te lijftochten ende duwaryen zeven morgen lants leggende aent Waelant ende heet Keylarts lant, voir IX lb. Hollans sjairs, vriliken te behouden, te besittene, te brukende eude te doen bruken by hair selven ende by haren boden, die sy wille, ongecalengiert ende zonder wederzeggen van yemande. Ende omme dat ic Dederic voirs. wille, dat alle dese dingen vaste ende ghestade bliven, so hebben ic desen briet bezegelt mit mynen zegelen ende hebbe ghebeden ende bidde minen lieven heer heren Nyclaese heer van Putte ende van Stryene vernoemt, want ic dat voirs. lant van him houde, dat hijt hair verlye. Ende wy Nyclaes heer van Putte ende van Stryene voirs., om bede wille ons liefs knapen Dederic van den Wael voirnoemt, hebben verliet ende verlyen vrouwe Marien Dedericx wijf voirs , heren Jans wijf was van der Wateringen, dit voirs. lant der rechter lijftochten ende duwaryen als voirs. is, ende hebben aen desen brief onsen zegel ghehangen in kennesse mit Dedericx zegel voirnoemt. Gegeven int jair ons Heren MCCC ende neghen des Saterdages voir sinte Symons dach ende Juden.

A. R. A.: Hollandsche leenkamer n°. 79, fol. 15.

BIJLAGE V.

17 Juli 1310.

IC *Didderic van den Wale* make cont allen luden, dat ic in de here Gods, sire ghebenedider moeder ende alle Godshelegher, in verlatenesse van allen minen zonden, hebbe ghegheven vrielike zonder al hergh seven morghen lants ligghende int hambocht te Naeldewijc, welc lant ic cofte jeghens Everocker Tyemanszone veren Clementien zone, terre cappelrien voer onser Vrouwen in de kerke te Monstre, hewelike te besinghene, beonden der moederkerken ende den prochipape al hor recht, alzo alse ick hebbe van den Abt van Middelborgh. Ende omme dat ic wille, dat dit voer mi ende voer mine nacomelinghe vaste worde ghehouden zonder verbrec, zo heb ic desen brief bezeghelt med minen zeghele, ende hebbe ghebeden mine lieve vriende ende mine maghe, edelen luden, heren ***Didderike, here van Breederode, heren Philipse van Zanthorst, heren Wouter van Harlem*** ende ***heren Arnoude van Gronenvelde, ridders,*** dat zi in oercontscepe van deser dinc hore zeghele med den minen an desen brief hanghen wille. Ende wi here Didderic, here Philips, here Arnout voerseit, omme Dydderics bede hebbe wi desen brief beseghelt med onseu zeghelen. Ghegheven in de jare ons Heren dertienhondert ende tiene des Vridaghes na zente Margrietendaghe.

A. R. A.: or. Grafelijkheid.
(met transfix, zijnde de toestemming van den Abt van Middelburg, d.d. 4 April 1310).

BIJLAGE VI.

10 September 1311.

Wi Willaem grave van Henegouwen, van Hollant, van Zeelant ende here van Vrieslant, meke cont allen luden, dat wi om bede wille van *Dieric van den Wale, on* s l i e f s end e g h e trouwes mans ende knapen, hem sulke gracie ghedaen hebben ende doen, dat die selve tiende, die bi cofte tieghens heren Vranken Hoyliede, legghende in die Liere, die hi van ons hout ten rechten leene, wel wilcoert hebben ende willen, dat si na Diederics doet voirs. toecomen *Arnoude, Katrinen,* sinen tween kinderen, ende *Willeme Snicrieme,* sinen neve, onse knape, elken van hem drien een derdendeel; ende hebben hem allen drien voirs. den voerghenoemde tiende verliet na Dircs doet voirs. van ons ende van onsen nacomelinghen, him ende haren nacomelinghen te houden te rechten leen. Ende ware dat sake, dat van Diericke voirs. ghebrake eer die twie kiuderen voirs. mondich waren, so wille wi dat Willem Snickerieme voernoemt hoer mombar si ende el niemant, alse van haren dele van der tiende voirs., tote dat si beede te horen jaren comen sijn ende hebben. In orconde hierof dese lettre. Ghegheven beseghelt met onsen seghele uuthanghede. Ghedaen te Dordrecht des Vridaghes voer sinte Lambrechtsdach int jaer ons Heren M̊CC̊C ende elve.

A. R. A.: Holl. leenkamer n°. 49, fol. 90.
vgl. v. Mieris, Charterboek II, blz. 119.

BIJLAGE VIT.

17 September 1311.

IC *Dideric van den Wale,* make cont allen luden, dat ic de mole te Voswijc in Monsterhambocht, die ic gecoft hebbe jeghens minen lieven here, minen here den grave van Heneghouwen, van Holland ende heer van Vrieslant, ghegheven hebbe ende gheve te vrien heighen *Janne van Pollanen,* min en n e v e, op alzulke vorware, als dat hir mi weder of verleenen zal van hem te rechte leene te houdene. Omdat dit vaste ende ghestade blive hewelike zonder verbrec, zo heb ic Dideric vorseit desen brief bezeghelt med minen zeghele uthanghende. Ghegheven ende ghedaen in de jare ons Heren dertienhondert ende helleve op zente Lambrechtsdach.

A. R. A.: or. Nassau's Dotneinarch. fol. 1211, n°. XL.

BIJLAGE VIII.

12 Maart 1316.

IC *Dideric wan den Wale* make cont ende kenlic alle denghenen, die desen brief sullen zien of horen lesen, dat voer my quam Claes van Monster, Jan Peinszoen was, ende my opdroech ende gaf met Jan Dike sijns zoens hant die lienwaer, die hy van my helt te liene alse sine huusinghe met sestien morghen lands, dar si op staet, ende dat daertoe behoert, luttel miere ofte min, legghende binnen den ban van Monster, uutgheset tiene morghen lauds, die hi noch van desen voerghenoemden erve te liene hout van my ende sijn gheheten die werf, die Jan Splinters was, welke woninghe ende erve voerghenoemt hi mi opghedreghen heft ende droch (sic!) ic voert ghegheven hebbe ende gheve tot enen vrien eyghen den Bisscop van Zuden ende den nieuen convent van sente Janshuse te Harlam, horen vrien wille mede te doene alse met haren vrien eighen. Ende dit hebbe ic ghedaen bi wille ende bi rade alre myre erfname, alse by Janne van Pollaen, Arnout van den Dorpe ende Willaem ut er N esse. Ende hierover waren mine mannen Ghisekijn Jansz., Arnout Rotemule, Jan Gherardsz. ende Oytsier Gheiemanszoen ende anders vele goeder lude. In orconde desen brieve beseghelt met minen zeghelt ende in miere vestichhede so hebben wy Jan, Arnout ende Willaem desen hrief beseghelt met onsen zeghelen uuthanghende. Ghegheven in den jare ons Heren dusent driehondert ende wijftiene op sente Gregorysdaghe in die Vasten.

R. A. Haarlem: Cartularium van St. Jan, n°. 69.

BIJLAGE IX.

5 Januari 1317.

Wy Willaem grave van Henegouwen, van Holland, van Zeeland ende here van Vrieslant maken kont allen luden, die dese letter sellen zien of horen lesen, dat wi twie campe lants, dielegghen binnen den banne van Zoeterwoude, die ene hiet tuter Vlielant, ende die ander die Rughecamp, die Dirch van den Werve ende Florys zijn broeder van ons te liene helden ende op ons verstorven is, wilke twie campe lants voirnoemt *Dirch van den Wale,* onse trouwe knape, daer God die ziele of h e b ben m o et, heft vercoft van onser weghen haren Ysebrande, die was Willaems zone van Rinneghem toet eenre cappelrien ewelike te bliven, vri ende quijtscelden met deser letter van ons ende van onsen nacomelinghe, ende setten ende willen, dat dese cappelrie voirnoemt metten erve verdient werde ende blive vrilike in sinte Janshuis te Haerlem des hospitaels van Overzie voir onse ziele ende onser ouder ende haren Ysebrants ziele voirnoemt ende zijnre ouder. Ende ic haer Isebrant voirseit alle dese dinc voirs. stade ende vast houde onder mijns hieren zeghel des Graven van Holland. In oirconde deser litter bizeghelt met onsen zeghel. Gegheven te Haerlem in dertienden avont int jaer ons Hieren dusent driehondert sestiene.

R. A. Haarlem: Cartularium van St. Jan, n°. 298.

Een onbekende tak van het geslacht van der Feltz,

door W. J. J. C. BIJLEVELD.

Christiaan Willem van der Feltz, jongere zoon van *George Willem* en *Elisabeth Judith van Hoevell Nyenhuis* (zie: Annuaire 1871, blz. 166) werd geboren 10 Oct. 1703. Op ongeveer 30 jarigen leeftijd vertrok hij naar Oost-Indië. Zijn loopbaan aldaar, waarvan ik de beschrijving aan ons geacht medelid, den Heer J. de Groot, dank, was als volgt:

1736 onderkoopman en administrateur te Padang, koopman 1e administr. aldaar 22 Juli 1736, 28 Juli 1739 naar Batavia geroepen, 27 Mei 1740 schepen aldaar, 2 Mei 1741 Gezaghebber te Padang, 2 Aug. 1746 Commandeur der Westkust (van Sumatra), 26 Juli 1747 naar Batavia geroepen, 29 Maart 1748 president van huwelijksche zaken aldaar, 21 Jan. 1749 ouderling en 30 Dec. 1749 curator seminarii en scholarch, 22 Mei 1760 luit. der stadspennisten, 26 Mei 1760 ontvanger generaal der Jacatrasche inkomsten. Hij overleed te Batavia 24 Sept. 1763 en werd 26 Sept. in de Portugeesche kerk begraven.

Hij huwde (verm. te Padang omstr. 1738) *Catharina Theodora Breving,* dr. van *Adriaan Albert,* vice pres. van schepenen te Batavia, en *Theodora Caeff* (Willemsdr. ex. Catharina Hermansdr. Egberts).

Uit dit huwelijk:

1. George *Adriaan van der Feltz, geb.* Padang 1739 ged. Batavia 16 Feb. 1740, overleed jong.
2. *Herman Johannes* volgt.
3. *Theodora Elisabeth Judith van der Feltz,* geb. Padang 1744, overleden h. Kinkelenburg, Bemmel 28 April 1816, tr. Batavia 24 Feb. 1760 *Pieter Mossel,* geb. Enkhuizen en ged. 16 Maart 1739, 1e vendumeester en luit. der burgercav. te Batavia, schepen te Enkhuizen 1766 en 1769, koopman te Amsterdam 1780, overleden Amsterdam 4 Maart 1796 zn. van *Pieter* en *Geertje de Boer.*

   Uit dit huwelijk: 10 kinderen.
4. *Johanna Gerardina van der Feltz,* geb. Padang 1746,

leeft nog Sept. 1790 tr. Enkhuizen 12 Aug. 1770 *Meindert Mossel,* geb. Enkhuizen en ged. 19 Maart 1747, schepen aldaar 1772, 1773, 1777 en 1779, overleden Enkhuizen 3 Feb. 1780 zn. van ***Pieter*** en *Geertje* ***de Boer.***

Herman Johannes ***van der Feltz,*** hierboven genoemd onder 2, noemde zich meestal *Baron* ***van der Feltz,*** geb. Batavia en ged. 19 Apr. 1740, vertrekt einde 1749 naar Amsterdam, woonde begin 1769 te Rijnsburg en vertrok begin 1814 naar Leiden, waar hij 6 Feb. 1817 overleed, zonder ooit zoover blijkt, ambt of betrekking te hebben gehad. Hij tr. 1° Amsterdam 8 Jan. 1762 ***Elisabeth*** *Sprakel* geb. Amsterdam en god. 24 Jan. 1727 (zij was dus ruim 13 jaar ouder dan haar man), overleden te Rijnsburg oud 59 jaar, 11 m. 8 d. en begr. aldaar 5 Jan. 1787, dr. van *Rutgerus* en *Geertruy* ***ter*** *Houve*; tr. 2° Rijnsburg 25 Maart 1787 ***Henriette*** *Adolfine Weber*, geb. Noordwijkerhout en ged. 8 Juli 1764 [1]) (zij was dus ruim 24 jonger dan haar man), overleden Leiden 7 Nov. 1838, dr. van *Simon Hendrik Adolf* en ***Maria*** *Verhoef*.

Uit dit tweede huwelijk:

1. *Catharina* ***Theodora*** *Maria van* ***der Feltz,*** geb. Rijnsburg 24, ged. 27 Nov. 1788, overleden aldaar, impost bet. 18 Febr. en begr. ***21*** Feb. 1793.
2. *Amalia* ***Johanna Elisabeth*** *van* ***der*** *Feltz*, geb. Rijnsburg 4 en ged. aldaar 4 Sept. 1789, overleden Lelden 14 Jan. 1870 tr. [2]) (aanget. Leiden 6 Mei, attest. op Rijnsburg 21 Mei) Rijnsburg Mei 1808 *Jan* ***de*** *Munnik*, geb. Leiden 4 en ged. Hoogl. k. 6 Jan. 1780, winkelier en later aanspreker, overleden Leiden 11 Aug. 1838, zn. van *Abraham* en ***Femmetje*** *Woltering*. Hij liet ***8*** kinderen na.
3. ***Christina*** *Wilhelmina Gerardina* ***van der*** *Feltz*, geb. Rijnsburg 6 en ged. 6 Sept. 1790, waarbij hare tante J. G. Mossel geb. van der Feltz doopget. was, overleden Waspik 10 April 1861, tr. [2]) (aanget. Leiden 14 Sept. attest. op Rijnsburg 11 Oct) Rijnsburg October 1809 Ds. ***Adrianus*** *van* ***der Sloot,*** geb. Leiden 1789 [3]) pred[t] te St. Maatren en Valkoog 29 Oct. 1809, Meeuwen c.a. 4 Mei 1817, Waspik 12 Juli 1818, overleden Waspik 2 Nov. 1863, zn. van *Nicolaas* en ***Johanna Gatharina*** *Goester.* Hieruit kinderen, die allen jong en ongehuwd stierven, behalve ***Adrianus*** (1814—1889), die afstammelingen naliet; zij noemen zich ***van der Felfz van der Sloot.***
4. *Henrietta Adolphina Weber van* ***der*** *Feltz*, geb. Rijnsburg 25, ged. 30 Oct. 1791, overleden aldaar, impost betaald 5 en begr. 5 April 1792.
5. *Catharina Theodora Maria van* ***der*** *Feltz*, geb. Rijnsburg 27 Nov. ged. 1 Dec. 1793, overleden Leiden 22 Dec. 1738 tr. Leiden 17 April 1817 ***Jan*** *Willem* ***Frederik*** *Jillisse*, geb. Leiden 21, ged. Marekerk 30 April 1797, kaarsenmaker, vertrekt met zijn gezin 20 Oct. 1822 naar Geertruidenberg, overleden aldaar 15 April 1823, zn. van ***Jan*** en ***Jacomina*** *Jacoba* ***Maas.*** Hij liet één kind na.
6. *Christiaan Willem* ***van*** *der* ***Feltz,*** geb. Rijnsburg 11 en ged. 15 Mei 1796, koopman en winkelier in tabak te Leiden, vertrekt met zijne vrouw 16 Apr. 1826 naar Haarlem, overleden Haarlem 12 Jan. 1829, tr. Leiden 17 April 1817 ***Johanna Catharina Blanken,*** geb. Leiderdorp 25 April en ged. 1 Mei 1796, overleden Haarlem ti Jan. 1886, dr. van ***Jan*** en *Antje* van der *Vooren*. *Zij* hertrouwt Haarlem 22 Juli 1830 *Johannis Gijsbertus Aldenrahd* geb. Rijnsburg 7 en ged. 11 Jan. 1807, stedelijk ambtenaar te Haarlem, overleden Haarlem 22 April 1886. zn. van d[s] *Johan* ***Hendrik*** [1]) ***en*** *Marritje* ***Warmenhoven.*** Haar huwelijkmet *van* ***der Feltz*** was kinderloos.
7. ***Simon Hendrik Adolph van der Feltz,*** geb. Rijnsburg 4 ged. 11 Nov. 1798, overleden Rijnsburg, imp. bet[d] 26 begr. ***27*** Dec. 1799.
8. *Herman Johannes van der Feltz,* geb. Rijnsburg 3 ged. 5 Juni 1803, overleden Rijnsburg, imp. bet[d] 20 en begr. 21 Juli 1803.
9. ***Wilhelmina*** *Adriana van* ***der Febtz,*** geb. Rijnsburg 14 ged. 19 Mei 1805. Nauwelijks 18 jaar oud, bevielzij 23 Juni 1823 te Leiden van eene onechte dochter, genaamd *Louisa* ***Augustina Wilhelmina;*** dit kind stierf 1 Aug. 1823 te Leiden. Wat er van de moeder werd is niet bekend.

[1]) Bij haren doop traden als getuigen op: Adolf graaf van Rechteren-Limpurg en Henrietta gravin van Hompcsch. Daar haar rader bode was der abdij Leeuwenhorst, later (1779) ook van de abdij Rijnsburg en de freule van Hompesch, als dochter van een lid der ridderschap (van Holland en sedert 1753 rentm. gen. van Leeuwenhorst, Vincent Willem v. H.), gerechtigd was tot eene prebende der voormalige abdijen, is dit laatste peetschap te verklaren. Hoe de graaf van Rechteren mede als peet komt te verschijnen is niet duidelijk.

Aanvankelijk, dacht ik door de overeenkomst van voornamen aan verwantschap met Simon en Jannetje Adolfs kinderen van Rechteren uit Zwolle, die in het begin der 18e eeuw te Sassenheim woonden, te meer omdat S. H. A. Weber ook langen tijd in dat dorp gewoond heeft. Deze verwantschap blijkt echter niet te bestaan.

S. H. A. Weber toch, woonde reeds in 1760 te Noordwijkerhout, toen hij 30 Mei santeekende en 15 Juni v. d. jaar te Bodegraven trouwde als jongman van Distelbrug in het graafschap Lippe met Maria Verhoef jongedr. van Alphen. Hoewel hij niet Geref. doch verm. Luthersch was, trouwden zij toch in de Geref. kerk. Eerst woonden zij kinderloos te Noordwijk binnen, vervolgens een jaar in Noordwijkerhout waar H. A. geboren werd. Vervolgens van 1765—1779 op Teylingen bij Sassenheim, alwaar zij nog 5 kinderen lieten doopen. Toen verhuisden zij naar Rijnsburg waar ik hem nog in 1794 vermeld vond. Met de revolutie van 1795 is hij vermoedelijk met zijn gezin bij verlies van zijn ambt verhuisd; waarheen bleek mij niet.

[2]) De trouwboeken van 1805-1811 ontbreken te Rijnsburg, zoowel in het gemeente- als in het kerkelijk archief. Ook ontbreken deliste civique en het kerkelijk lidmatenboek. In de 19e eeuw is er in dit dorp blijkbaar zeer slecht gezorgd voor de oude registers.

[3]) De ouders van D[s] van der Sloot waren 24 Apr. 1788 te Leiden, waar de vader geboren was en woonde, aangeteekend, doch trouwden 12 Mei d.a.v. te Delft, waar de moeder woonde. De zoon is te Leiden geboren, doch niet aldaar gedoopt; waarschijnlijk in een der omringende dorpen. Het bevolkingsregister te Waspik begint pas na zijn overlijden.

[1]) D[s] Johan Hendrik Aldenrahd, pred[t] te Rijnsburg overleed aldaar 32 jaar oud, 11 Sept. 1807.

[2]) In origineel berustende in het familie-archief ***Boissevain.***

[3]) Opgesteld door ***Dirck Jurriaansz.*** *van* ***Poolsum.***

Familie-aanteekeningen van Poolsum, van Wijck en Musquetier [2]),

medegedeeld door WALRAVE BOISSEVAIN.

Memoriaal van trouwen ende sterven alsmede van de geboorte van mijne kinderen [3]).

Deo ***Optimo*** *Maximo Salus.*

Op den tienden Juli A°. XVI honderd ses in de dartig geweest zijnde Donderdach voormiddaachs, de clocke tusschen twaalf ende een ure is in den Heere

christelijk ontslapen mijn Vader *Jurriaan Dirkssoon van Poolsum*, naar dat de selve den tijd van drie dagen bethvast geweest hadde, ende Sonnendaachs daar aan volgende den dartiende dach des maants Julii in de Jacobi kercke opt Choor aldaar eerlijck begraven.

Op den 31. Decembris a°. 1638 is *Dirck van Poolsum in* den heyligen echten staat vergadert mette eerbare jonge dochter *Margaretha Bijers van Beenen* ende door Domm. Arnoldum Eickmannum bedienaar des Heyligen Evangelii binnen Utrecht in de Jacobi keroke publiquelijck voor den predickstoel met trouwe aan den anderen verplicht ende bevesticht.

Anno 1639 den 21 dach Septembris sijnde Mattheus Apostels dachs naemiddaachs tusschen vijff en ses uren is geboren mijn 1° dochter, de welke haren naam soude geweest hebben *Henrickjen*, edoch heeft Godt niet belieft haar t'leven te laten omme den doop te ontvangen maar sijne Goddelijcken wille geweest t'selve kint naar dattet dese bedroefde weerelt den tijt 2 maal 1 ure aanschont ende beschreyt hadde tot Hem te halen, ende op den drie en twintigsten des selvigen maants inde Buurkercke begraven.

Den 26 Maii 1641 savonts tusschen acht ende negen uren is gebooren mijn tweede dochter, ende den 28en daaraanvolgende, door dominum Johannem Flamannum int gasthuijs aan de Graan gedoopt, mitten christelijcken naam van *Henrickjen*, ende is den dartienden Aprilis 1678 des voornoens als de clock van elf uren was geslagen Godsalichlijck in den Heere ontslapen ende op den aohtienden daaraanvolgenden inde Buurkercke bij haar Moeder onder de sercke van de Bijers eerlijck begraven.

Anno 1643 den 30en Januarii s'morgens ten seven uren is gebooren mijn darde dochter de welcke op den 1on Februarii daar aanvolgende door dominum A dream Suavium, bedienaar des goddelijcken woorts binnen Utrecht in de Jacobi kercke gedoopt is met den Christelijcken naam van *Elisabeth* naar mijn Grootmoeder.

Anno 1645 den sesden Aprilis sijnde Paaschdaach s'avonts tusschen negen ende tien ure is gebooren mijnen eersten soon ende op Paasmaanendaach des naar noens inde Jacobi kercke door dominum Andream Suavium ingelijft metten Christelijcken naam van *Jurriaan* naar mijn Vader zal:

Op den vierden Julius anno 1645 ouden stijl1 is te Amsterdam overleden mijnen broeder *Willem Jorriaanssoon van Poolsum,* ende op den achsten Julius daaraanvolgende in de nieuwe kercke aldaar eerlijck begraven, naalatende tot sijn bedroefde weduwe *Elisabeth* Harmans, ende *Joris* sijn eenige soontjen, alsdan oudt sijnde seventien maanden, ende twee jaren daar naar overleden ende mede aldaar begraven opt Carthuysers Eerckhoft.

Den seven en twintigsten Decembris anno 1647 des voor noens een quartier naar negen uren is gebooren mijn vierde dochter genaampt *Dorothen,* ende den eersten Januarii anno 1648 in den domkerck van dominus Hoornbeeck predicant ende professor binnen Utrecht gedoopt en was desselves peet Dirck Morrai procureur der stad van Amersfoort.

Anno 1650 sijnde Sonnendaachs den veertienden Julius des naar noens omtrent vier uren is gebooren mijnen tweeden soon ende is op den sestienden ditto daaraanvolgende in de Catharijnen kerck, door dominum

Gualterum de Bruyn predicant mitten christelijcken naam van *Gerard* gedoopt ende hadde tot peten Jhr. Reynier Pauw ende Juffrouw Eva van Cortenhouff echteluyden mitsgaders Juffrouw Elisabeth Willems huysvrouw van de Heere Boudewijn Cortenhouff secretaris tot Amsterdam.

Op den seventienden Novembris 1651 des naachts quartier voor twaalf uren is in den Heere ontslapen *Margaretha Bijers* van *Beenen* mijn beminde en lieve huysvrouw ende is op den 25en desselvigen maants in de Buurkerck in onse grafsteede eerlijck begraven naar dat deselve omtrent drie weecken sieck te bedde hadde gelegen.

Op den sesden Decembris a°. 1661 is christelijck in den Heere ontslapen *Mechteltjen Willems Knijffs* dochter weduwe wijlen *Jurriaan Dirckss van Poolsum* mijn moeder en op den twaalfden Decembris daar aanvolgende in de Jacobi kercke inde kelder van Egbertus Wils eerlijck begraven.

Op den 7en Junii anno 1662 sijnde Pinxterdach, manendach, is *Dirck van Poolsum* in den heyligen echten staat vergadert mette eer ende achtbare jonge dochter *Cathalina van de Nypoort* desselves tweede huysvrouw ende door Professor Gijsbertus Voetsius in de Buurkercke publiquelick voor den predickstoel met trouwe aan den anderen verplicht.

Op den 21en Augusti a°. 1664 in der naar nacht omtrent half twee uren is de voornoemde *Cathalina van der Nypoort* in de craam gecommen van een jonge dochter commende doot ter weerelt en ist selve op Woensdach daar aanvolgende inde Buurkercke begraven onder onse eerck.

Den seventienden Januarii anno 1666 des s'avonts omtrent half tien uren is Goodsalich in den Heere ontslapen *Gerard Henrixs van der Nypoort* onsen Vader, naar deselve maar 24 uren bedlygerich hadde geweest (maar Godt betert te vorens lange jaren mettet pijnelijcke graveel besocht) ende is op Dynsdach den sestienden Januarii [1]) voorschreven daaraanvolgende opt Choor in Jacobi kercke bij sijn Vader ende Moeder eerlijck begraven.

Den Negenden Julii anno 1678 is seer Godsalich in den Heere ontslapen *Cathalina van der Nypoort* mijn tweede huysvrouw, naardien de selve den tijt van veertien dagen seer ellendelijck hadde sonder een eenich druppel water te lossen ende oversulcx met een gesont hart overleden ende den sestienden desselvigen maants publiquelijck ende naar gewoonlijcken uytvaart in St. Jacobs kerck in mijn grafsteede begraven.

1646 den 6 April [2]) is gedoopt *Juriaen* soon van *Dirck van Poolsum* en *Margrita Beyers.*

1646 den 24 Juny is gedoopt *Willemijntjen* dor. van *Dirck Dircks van Velsen* en *Trijntjen Willems.*

Int jaar ons Heeren Jesu Christi

1666 op den 22 Maert ben ick *Willemijna van Velsen* getrout met mijn man *Jurijaen van Poolsum* op een Donderdachg in de Jakobe kerck doer doomeni Loodesteyn.

[1]) Deze datum kan in verband met den sterfdag (17 Jan.) niet juist zijn.
[2]) Deze en de volgende aanteekeningen zijn van *Willemijntjen van Velsen,* eohtgenoote van *Jurriaan Dircksz. van Poolsum.*

1667 1 April op Maenendachs midhdagh ten 12 uren ben ick in de kraam gevalle van mijn ersten dochter doch het selven quam doot ter weerelt en is begraven in de Jakobi kerck.

1668 den 20 Augusti op een Vrijdachg smiddachs ten 12 uren is geboren mijn tweeden dochter en is gedoopt sondachs daer aen in den Dom met de naam van ***Mergrieta*** door doemeni van den Hengel, ten doop gehouwen suster Heynderina van Poolsum en is gestorven den 18 October 1668 op Woensdachg ende is begraven in de Buerkerck.

1670 den 11 September op Sondachg smorgens ten 5 uren is gebooren mijn derde dochter en is gedoopt den selven dachg nade midhdach in den Dom door doomeni van den Hengel met de naem van *Mergrieta*, ten doop gehouwen suster Heynderina van Poolsum.

1673 den 3 Feberwari maendachg smiddachs ten 12 uren is gebooren mijn eersten sooen en is gedoopt op Woensdachg daer aen in de Buerkerck door doomeni van Vliet met de naem *Dierck*, ten doop gehouwen mijn Moeder Catrijna Wilms en over gestaen Dirck van Poolsum mijn schoon vader.

1675 den 13 Juni op sondachg smiddachg ten 12 uren is geboren mijn tweeden sooen en den selven nademiddachg gedoopt in de Jakobi kerck met de naem van ***Wilhelmus*** door domeni Loodesteyn, ten doop gehouwen suster Elisabet van Poolsum.

1677 Den 22^{en} Octob. a.^{o} 1677 [1]) sijnde maendach tussen 2 en 3 ueren is mijn huysvrouw verlost van mijn derde soon en is swoensdachs naar middach daer aen wesende Biddach in de Buerkerck gedoopt en heeft gepreekt een proponent genaemt Cruger en gedoopt D. van Halen met de naam van *Gerrardus* naa mijn Broeder die getuygen daer over gestaen heeft en is ten doop gehouwen van mijn suster Dorothea.

1680 den 16 January sijnde Vrijdach savonts precys als de klock 9 uren sloegh is mijn huysvrouw in kraam gevallen van mijn vierde soon en is sonnendaech daer aen snamiddachs in de Jacobi kerck gedoopt door Di. de Rijp met de christelijcke naam van *Petrus* na mijn schoonvader Pieter Janss. Keltbrens die oock getuygen daer over heeft gestaen neffen Catrina Sweherijn mijn vrouws Moeder.

1681 den 25 Maijus sijnde Woensdach des morgens tussen 3 en halft vieren is mijn huysvrouw verlost van mijn vijffde soon en is daegs daer aen sijnde Donderdachsmorgens in Jacobi kerck gedoopt door Ds Gentman met de naem van ***Jacobus*** en is ten doop gehouden van Rebecca van Enden huysvrouw van Jan van Velsen mijn Vrous Broeders huysvrouw.

1683 op den 4 Februaris [2]) is gestorven mijn ouste soon *Dirck* saliger op een sondachg savonts ten 7 uyren en is begraven op Woensdach den 7 dito in de Jakobi kerck in ons eygen graf.

1684 op den 31 Jannewariis is gebore mijn 6 soon op een donderdachg smorgens ten 5 uren en is op den selven dachg gedoopt in de Jakobi kerck van doomeni Wits en getuygen broeder Gerret van Poolsum en ten

[1]) Deze en de volgende aanteekeningen zijn van ***Jurriaan van Poolsum***
[2]) Daze en de volgende aanteekening zijn weder van *Willemijntjen* van Velsen.

doop gehouden Sanderijna van Kuylenborch sijn huysvrou.

1684 den 24 Jannuary [1]) sijnde Donderdachs smorgens ten vijff uren is mijn huysvrouw verlost van mijn sesde soon ende is op den selfden dach gedoopt in de Jacoby kerck door D^{o}. Witsius met de naem van ***Dirck*** na mijn Vader saliger ende is ten doop gehouden van mijn suster Hendrina [2]) van Poolsum mijn broers huysvrouw en getuygen mijn broer Gerrard van Poolsum.

1686 den 29 Mey sijnde Saturdach smorgens ten vier uren is mijn huysvrouw verlost van mijn vierde dochter ende is Sondachs daer aen gedoopt in de Jacoby kerck met de naem van *Catharina* door D^{o} Crombrugge ende ten doop gehouden van mijn dochter Margareta van Poolsum.

1687 den 23 October sijnde Sondachs smiddachs ten twe uren is mijn huysvrouw verlost van mijn vijffde Dochter en is den seltden dach gedoopt savonts in de Jacoby kerck met de naem van *Hendrina* door D^{o} Brinck en ten doop gehouden door suster Sandrijna van Poolsum mijn broers huysvrouw en getuyge mijn broer Glerrard van Poolsum ende is gestorve veertien daege daer aen.

1689 den 25 July sijnde op Donderdach savonts ten sexen uren is mijn huysvrouw verlost van mijn sesde dochter ende is Sonnendachs daer aen gedoopt in de Jacoby kerck met de naem van ***Hendrina*** ende ten doop gehouden van mijn dochter Margarita van Poolsum door Domeni Smith.

1690 den 8 Septemb. sijnde maendagh smorgens ten 8 uren is mijn vader saliger *Juriaan van* ***Poolsum*** in den heren ontslapen ende is Vrijdagh daer aen savons begraven in de Jakobi kerck in sijn eygen graft.

NB. dit heeft Margareta van Poolsum geschreven.

1697 den 3 October [3]) sijnde sondach smorgens ten 3 uren is mijn soon saliger ***Gerrit*** *van* ***Poolsum*** in den Heren ontslapen en is vrijdach daer aen den 8 dito nade middach met karosse begraven in mijn eygen graft inde Jakobi kerck.

1709 den 28 Juli [4]) zijnde op Donderdag des avonds ten acht uuren is in den Heere ontslapen onse Moeder *Willeminna* ***van Velsen*** weduwe van *Juriaan* ***van*** *Poolsum* nadat deselve maar vier dagen aan een verval van kragten siek is geweest en is Woensdag daar aan volgende met carossen in de Jacobi kerk in ons eygen graft begraven.

Willem van Poolsum is getrouwd in jaar 1698 op den 10 September met juffrouw *Cahatrina Oortman* [5]). Uyt dit

[1]) In deze en de volgende aanteekeningen is weer ***Jurriaan van Poolsum*** aan het woord. Merkwaardig is dat hij en zijn vrouw voor de geboorte van hetzelfde kind (Dirck) verschillende data opgeven (zie de vorige aant.).
[2]) In de aant. van 31 Jan. 1694 en 23 Oct. 1687 *Sanderijna* genaamd.
[3]) Deze aant. is wederom van *Willemijntjen* van Velsen.
[4]) Deze aant. is van *Margareta* ***van*** *Poolsum*.
[5]) Deze en de volgende aanteekeningen zijn in lateren tijd bijgevoegd door *Maria van Wijck*, dochter van ***Johan van Wijck*** en ***Johanna Maria Musquetier*** en kleindochter van Johan van *Wijck* ***en*** Margareta van *Poolsum*, bovengenoemd. Zij was gehuwd met ***Godlieb Johan Arnold Retemeyer.*** Door hunne dochter ***Johanna*** Maria ***Retemeyer,*** in 1795 gehuwd met *Daniel* ***Boissevain***, kwamen de aanteekeningen ***van Poolsum, van Wijck en Musquetier*** in het familie-archief ***Boiseevain.***

huwelik sijn verwekt twee dogters waar van den eene genaamt *Alida* ***Cathatrina van Poolsum*** getroud is geweest aan *Ketweg,* daar is een zoon nagebleve, sij is overleden den 30 Augustus 1739,

en den andere dogter genaamt ***Wilhelmina van Poolsum*** gehuwt geweest aan de Heer ***Versteeg,*** uyt dit huwelijk sijn vier soone en twe dogters verwekt.

Petrus of bij verkorting *Peeter* ***van*** *Poolsum* is getrouwd aan j uffrouw ***Roodenburg.*** Uyt dit huwelik sijn twe dogters verwekt waar van de eene is getrouwd aan ***Rengers*** en de andere aan *Booy.*

Jacobus van Poolsum is getroud geweest aan Mejuffrouw ***Boom.*** Uyt dit huwelik sijn verwekt twe soons de eene genaamt ***Pieter van Poolsum*** deze is ongehuwd overleden,

[de andere] ***Jan van Poolsum*** gehuwd geweest aan juffrouw *Overmeer* dog geen kindere nagelate,

de dogter genaamt *Susanna* ***van Poolsum*** is gehuwd geweest aan ***Mulet,*** uyt dit huwelik is een soon verwekt genaamt ***Jacobus Hendrik Mulet.***

Dirk van *Poolsum* is gehuwd geweest aan *Johanna* ***Maria van Engelen.*** Uyt dit huwelik sijn verwekt een dogter genaamt *Jacoba van Poolsum*, een zoon genaamt ***Pieter*** van *Poolsum*, een zoon genaamt ***Dirk van*** *Poolsum* deze is ongehuwt overleden.

De dogter is getrouwd geweest met de procureur *Lobbregs.*

De oudste zoon in sijn leve predikant te Doorn was gehuwd geweest

Uijt dit huwelik sijn verwekt ....

Margareta van ***Poolsum,*** oudste dogter van *Juriaan* ***van Poolsuna*** en *Wilhelmina* ***van*** *Velsen*, ***was*** gebooren 11 September 1670 en in den jaare 1696 op den 2 April gehuwd aan *Johan van* ***Weck.*** Dit is mijn grootvader en grootmoeder geweest. Uyt dit huwelik sijn vijf kinderen verwekt, twe sone in der jeugd gestorven, een dogter gebore den 7 Augustus 1697 genaamt ***Cristina Johanna*** *van Wijck*, gehuwd geweest aan ***Just van Poolsum*** haar Moeders eyge neef.

Een soon geboore den 29 May genaamt ***Dirk*** *van Wijck*, in sijn leven avecaat, is ongehuwt gestorven in den jare 1773 op den 9 Juni, was drienseventig jaar oud geworden. Een soon genaamt *Jan* of *Johan* ***van Wijck*** gebooren 2 November anno 1705 was gehuwd op den 3 Juni 1738 tot Leyde aan Mejuffrouw ***Johanna Maria Muspuetier;***

den 3 July 1730 overlede mijn grootvader ***Johan*** *van Wijck* tot Utregt en op den 10 in de Jacobi kerk begraven en sijn Huysvrouw *Margareta* ***van Poolsum*** is mede tot Utregt overleden in den jaare....

Catrina ***van Poolsum*** gebore 29 Mey 1686 is ongehuwt overleden.

Hendrina *van* ***Poolsum was*** geboren 25 July 1689 en gehuwt in den jare... aan de Heer ***Dinant.*** Uyt dit huwelik sijn verwekt vijf kinderen.

Cristoffel Dinant gehuwt geweest aan ***Maria*** *Coymans.*

Daalnaina Catrina *Dinant* gehuwt geweest aan *Grurijn* de ***Wijs.***

Japik ***Dinant*** ongehuwt overleden in den jaare....

Hendrik Dinant.

Cristina *Dinant* gehuwd geweest aan de Heer ***Hendrik*** *Willem Dronsberg* tans Weduwe.

Mijn overgrootvader van mijn Vaders vaders sijde was ***Dirk*** *Janse* ***van*** *Wijck* gehuwt op den 7 Juni anno 1645 binne Utregt met *Johanna* ***Corneliss.***

Johanna ***Corneliss was*** gebore in den jaar 1620 in de maant Augustus.

Op den 3 Juni 1646 is geboore haar eerste kind een dogter genaamt *Criystyna* ***en*** is op den 10 van deselve maant overlede, begrave in de Jacobikerk.

Op den 7 Juni anno 1647 een twede dogter ***Cristina*** genoemt en den 8 September 1679 is sij in den ouderdom van ruym tweendertig jaare overlede en legt begraven in Jacobi kerk.

Op den 20 December 1649 is gebore den derde dogter genaamt ***Claris*** on den 8 Mey 1652 is se overlede en legt begrave in de Jacobi kerk.

Op den 20 Januari anno 1652 een vierde dogter genaamt *Yda* en op den 22 July anno 1696 is sij overlede en legt begrave in de Jacobi kerk.

Op den 4 February is geboore een soon genaamt *Johan* of ***Johannus.***

Op den 3 November anno 1656 is geboore een vijfde dogter genaamt ***Claris,*** ***dese*** dogter ***Claris*** *van Wijck* is ongehuwd overlede en begrave op den 14 October anno 1697.

Op den 17 Februari 1659 is gebore een sesde dogter genaamt *Antonentta* ***Sara,*** dese mijne oud tante is getroud geweest aan ***Vos*** dog heeft geen kindere gehad, is Weduwe sijnde overleden in den jaar 17.. .

Op den 3 February anno 1662 is gebore een sevende dogter genaamt *Elysebet*, is ongetrouwd gestorve anno 174..

De vader, mijn overgrootvader ***Dirk*** *van* ***Wijck,*** is overleden den 22 January anno 1697 en in de Jacobi kerk begraven en sijn Weduwe *Johanna Cornelis* is op den 20 April anno 1700 begraven, alle dese persono in hun eyge graft.

Den 2en April 1696[1]) sijnde Donderdag ben Ick ***Johan*** *van* ***Wijck*** met ***Margareta van Poolsum*** in den echten staad bevestigt door Doe Hendricus Rrinck, inde Jacobi kerck binnen Utrecht.

Den July desselven Jaers 1696 is overleden mijn suster ***Ida*** *van Wijck.*

Den 7en Augusty 1697 is ons geboren een Dochter en genaemt *Johanna Christina* ***van Wijck.***

Den October is overleden mijn Suster ***Clarissa van Wijck.***

Den 21en February 1699 sijnde Dingsdag is ons geboren een soon en genaemt *Dirck* van *Wijck.*

Den 11en April 1700 sijnde Donderdag des voor noens ten tien ueren is overleden mijn Moeder, en Vrijdag den 19 dito begraven.

Den 29en September 1700 sijnde Sonnendag des avonts ten acht, ueren is overleden onsen lieven soon *Dirck van Wijck.*

Den 29en May 1701 sijnde Sonnendag des morgens ten

[1]) **Deze en** de volgende **aanteekeningen zijn** van ***Johan van*** *Wijck* Sr., echtgenoot van *Margareta van Poolsum.*

seven ueren is ons geboren een tweeden soon en genaemt *Diderick van Wijck.*

Den 24 Meert 1703 sijnde Saturdag is ons geboren een darden soon genaemt *Johan van Wijck*, en overleden op Sondag des noens ten drie ueren sijnde den 9 Meert 1704.

Den 2e November 1705 is ons geboren een soon en genaemt *Johan van Wijck*

Den 3e July 1730 [1]) is overleedu onze Lieve Vader *Jan* van *Wijk* begraven den 10e van diezelvo maand inde Jacobikerk.

(Wordt vervolgd).

KORTE MEDEDEELINGEN.

Een vijftiende-eeuwsche 0. L. V.-orde.

Een orde van dezen naam vermeldt Jhr. Mr. Feith in kolom 108 van het vorige maandblad, daarbij opmerkende hieromtrent in de litteratuur niets te hebben gevonden. Dit zal wel zijn oorzaak vinden in de omstandigheid, dat bovenstaande aanduiding onvolledig is. Waar vooral in de 15e eeuw tal van vaak weinig bekende ridderorden gebloeid hebben, welke voor 't meerendeel weer zijn verdwenen, doch ook in de heraldiek sporen hebben nagelaten, schijnt eenige opheldering hier wel gewenscht. Wanneer men weet, dat de Arragoneesche orde van 0. L. V. ook „griffioenen-orde" genoemd werd, en bovendien werd aangeduid met de schijnbaar tegenstrijdige benamingen „matigheidsorde" en „kannenorde", dan zal men zich niet verwonderen over de verwarring, welke ontstaat doordien verschillende schrijvers haar op verschillende wijze aanduiden. Toch vindt men in de meeste algemeene werken, welke de middeleeuwsche orden behandelen, ook deze „kannenorde" vermeld.

Zij was ingesteld door Ferdinand van Castilië, koning van Arragon (1412); als kleinood diende het beeld der H. Maagd, de keten bestond uit griffioenen en uit kannen, met lelies gevuld. Nu rijst alleen de vraag, hoe Keizer Frederik in 1474 deze Spaansche orde kon vergeven; maar dan herinneren wij er aan, dat destijds de vorsten meermalen aan bevriende ambtgenooten het recht verleenden hun orde aan een bepaald aan tal hunner onderdanen uit te reiken; iets dergelijks als in N°. 11 van den vorigen jaargang ten aanzien der Cleefsche autoriteiten door mij kon worden vermeld. Zoo gaf ook inderdaad koning Alfons van Arragon aan den bekenden Albanees Skanderbeg, zelf ridder der 0. L. V.-orde, het recht haar vier maal uit te reiken; terwijl eindelijk keizer Frederik 111 vermoedelijk uit hoofde zijner verwantschap met den koning van Arragon een dergelijke bevoegdheid zal hebben ontvangen, immers wij zien hem de „Jarra y Grifo" verleenen aan zijn zoon Maximiliaan van Oostenrijk. Ook Philips de Goede van Bourgondië had reeds in 1446 de kannenorde ontvangen.

Behalve de meer bekende heraldische litteratuur vergelijke men over een en ander de studie van A. van de Put over „Royal Aragonese devices" (First Publication of the Gryphon Club, London 1910).

TH. à TH. VAN DER HOOP.

[1]) Aauteekening van Johan *van Wijck* Jr., echtgenoot van *Johanna* Maria *Musquetier.*

Moens.

In het Stam- en Wapenboek van Vorsterman van Oyen vindt men een stamboom van het geslacht Moens, die, wat de later te Buren gevestigde tak betreft, onmogelijk juist kan zijn.

Volgens deze genealogie namelijk vestigde *Pieter Moens*, geb. te Oude Tonge in 1588, luitenant bij de garde van Prins Maurits in 1610, kapitein in Zweedschen dienst 1612-1614, zoon van *Pieter Moens* bij N.N., zich te Buren, huwde *Geertruy Rootbeen Jansdr.* en overleed in 1669, uit welk huwelijk o.a. een zoon *Hillebrant* het geslacht voortzette.

Volgens het oudste trouwboek van Buren zijn aldaar ondertrouwd 29 April 3.627: *Pieter Hillebrantsz* van Monikendam, j.m. en *Geertgen Jans*, j.d. van Buren [1]).

Volgens het doopboek van Buren zijn gedoopt:

1628 April 27 *Merriken*, kind van *Pieter Hillebrantsz.*
1629 Juli 8 *Hilleken*, „ „ „ „
1630 Sept. *3 Hillebrant*, „ „ „ „
1633 Mei 19 *Reynier*, „ „ *Peeter Hillebrantsz* en *Geertruit Jans.*
1639 Nov. 17 Anneken, „ „ *Pieter Hillebrandts* en *Geertjen Jans.*
1642 Mrt *30 Grietien*, „ „ *Pieter Hiliebrandts* en *Geertjen Jans Rootbeen.*

Dat we hier werkelijk met het geslacht *Moens* te maken hebben, blijkt uit het opschrift van een zerk in de Kerk te Buren:

„Hier leyt begraven *Hillebrant Moens* out sijnde 80 jaaren en gestoven (sic) den 10 May 1710. Desselfs huysvrow *Stuyntie Maseveen* out 83 jaren en gestorven den 22 Jumy (sic) 1722."

Blijkt dus dat de afkomst uit het door V. v. 0. behandelde geslacht zoo niet onmogelijk, dan toch geheel onbewezen is, ook de maatschappelijke positie van den stamvader was cenigszins anders dan V. v. 0. vermeldt. Want volgens het Register der Commissiën van het Graafschap Buren (archief Wass. Domeinraad N°. 664 f°. 103) kregen op 23 October 1669 *Hillebrant Pietersz Moens*, *Maria Moens* en *Anna Moens*, beneficie van inventaris voor de erfenis van hun vader *Peter Hillebrants Moens*, in leven mr. metselaar op het Casteel van Buren, en den 14 September 1669 o.st. te Buren overleden.

Ook zijn zoon *Hillebrand was* metselaar, evenals twee van diens zoons: *Henricus* (1664—1730) en *Reynier* (1669-1751).

Henricus, die in 1700 met *Cornelia van Steenis* huwde [1]), had een zoon *Hillebrand*, makelaar te Amsterdam (1706—1767), wiens nakomelingschap nog voortbloeit.

Wat het wapen betreft — hoewel de Moens'en herhaaldelijk in het stadsbestuur van Buren zaten (als burgemeester en schepen), vond ik slecht één stuk, waaraan een zegel was bewaard gebleven, n.l. aan acte n° 145 van het Archief van het Weeshuis te Buren. Het vertoont het wapen van *Hillebrant Moens*, schepen van Buren

[1]) Getuige bij dezen ondertrouw was o.a. Jan *Aertsz Rootbeen* (1580-1634), zoon van *Aert Petersz Rootbeen*, geb. 1556, schipper te Buren. Zijn vrouw was *Grietji Joris Petersdr.*

[1]) Vorst v. Oyen vermeldt een 2de huwelijk in 1738 met Maria *Verwey*, die evenwel gehuwd was met *Hendrik Moors*, schepen van Buren.

23 Mrt 1762 en wel: een keper vergezeld van drie lelies of klaverbladen (onduidelijk te zien) dus hetzelfde als van het door V. v. 0. behandelde geslacht. Een onderzoek in Monnikendam zal uit moeten maken of en hoe er verwantschap bestaat. Toevalligerwijze kwam ik in het bezit van een 15-tal origineele schepenacten van Buren over het geslacht *Moens*, die ik gaarne bereid ben aan een afstammeling af te staan.

A. P. VAN SCHILFGAARDE.

Caen (Caan).

Omtrent dit Vlissingsch regeeringsgeslacht vond ik het volgende:

Cornelis Caen tr. te Sluys:

1° als j.g. van ter Gouda 2 Oct. 1662 met *Apollonia Cloet* j.d. van Aardenborgh.

2° als wedr. 12 Aug. 1664 met juffr. *Suzanna* ***Parents*** j.d. van Sluys.

Hij is zeer waarschijnlijk de vader van:

a. Andries, volgt 1.

b. Cornelis, volgt 1 bis.

1. Mr. ***Andries Caen,*** geb. te Sluys, poorter van Vlissingen in Sept. 1697, pensionaris van Vlissingen 16 Juli 1697, raad in 1700, secretaris 1713 en burgemeester aldaar 1711, 1712, 1715 en 1716, tr. 13 Nov. 1691 te Vlissingen (Z. W. de Heer ***Cornelis*** *Caen*, broeder) ***Anna de Moor,*** geb. te Vlissingen, dr. van ***Jan*** *Joossen* ***de Moor***, schepen en raad van Vlissingen, commissaris van de monstering te water en van ***Maria*** *Seylmakers* (Apollonia de Moor, hare zuster, tr. te Vlissingen 1711 Mr. Gijsbert Coenraad Volmer, burgemeester van het Vrije van Sluys).

11. Mr. Jan *Caen* ***Andriesx.,*** schepen van Vlissingen 1731, raad in den Hove van Vlaandoren 1733.

1 bis. Mr. ***Cornelis Caen,*** geb. te Sluys, voor hem wordt als „pensionaris slants van den Vrien" (n.l. het Vrije van Sluys) 3 Dec. 1684 te Sluys attest om te trouwen naar Middelburg gegeven met „juffr. ***Elisabeth*** *Thielenus* j.d. van Middelburch".

11. Mr. ***Anthony Caen*** (Gaan), ged. 16 Mei 1695 te Sluys, † aldaar in April 1768, burgemeester en schepen van het Vrije van Sluys, tr. 10 Nov. 1733 (ondertr. te Sluys 17 Oct. 1733) te West-Souburg ***Maria*** *Lanckerts* (Lankers), ged. te Vlissingen 2 Febr. 1698, † te Sluys 5 Febr. 1755, dr. van ***Jacob*** en ***Dina Lonpue.***

Uit dit huwelijk:

1. ***Cornelis,*** volgt 111.

2. Jacob ***Caen,*** ged. te Vlissingen 6 Jan. 1736, † aldaar 28 Juli 1738.

111. Mr. *Cornelis* ***Caen,*** ged. te Vlissingen 14 Juli 1734, raad van Vlissingen, schepen 1760-1771 en burgemeester aldaar 1773-1781, bewindhebber der O.-I. Compagnie, tr. te Middelburg 7 Febr. 1758 ***Maria*** *Elisabeth Recxstoot,* ged. aldaar 30 Maart 1738, † te Vlissingen 8 Jan. 1795, dr. van Mr. ***Johan Pieter*** en van ***Emilia van*** *Rosevelt* Pietersdr.

Uit dit huwelijk:

1. ***Maria Johanna Caen,*** ged. te Vlissingen 6 Juni 1759 tr.:

1° te Vlissingen 26 Juni 1780 ***Jacob*** *van* ***Dishoeck van*** *Domburg*, ged. te Vlissingen 13 Maart 1756, † aldaar 30 Dec. 1793, schepen en raad van Vlissingen, z. van ***Pieter,*** heer van Domburg, Oudheusden enz. en van ***Dina Jacoba*** *Clijver.*

2° te Vlissingen 12 **Mei 1797 Mr.** ***Jan van*** *Kuffeler*, ged. te 's-Gravenhage 24 Maart 1755, pensionaris van Tholen, z. van Mr. ***Jacob Jan*** en van ***Elisabeth Hooft*** Hendriksdr.

2. ***Petronella Willemina*** *Caen,* **ged.** te Vlissingen 1 Nov. 1761, † aldaar 28 Juli 1762.

3. ***Antonius Pieter Recxstoot Caen,*** **ged. te** Vlissingen 29 Jan. 1764, † aldaar 7 **Mei 1766.**

4. ***Johanna Elisabeth Caen,*** geb. ***31*** Aug. 1773 te Vlissingen, † te Middelburg 4 April 1834, tr. te Vlissingen 16 Sept. 1792 Mr. ***Jan Adriaan*** *Moens*, geb. 18 Jan. 1766 te Colombo, raad en schepen van Vlissingen, z. van ***Adriaan,*** „directeur-generaal van Indië" en van Sara ***Maria*** *Racquet.*

C. A. VAN WOELDEREN.

De Lannoy.

(XXXIX, 371).

Een ***Hendrik de Lannoy*** **heb** ik thans te Vlissingen gevonden. Volgens de uittreksels uit de Raadsnotulen werd bij raadsbesluit van 29 Juni 1715 te Vlissingen veniam aetatis verleend **aan *Hendrik de Lannoy.***

Dezelfde uittreksels vermelden nog:

10 Mei 17 10 *Jan* ***de Lannoy*** loco ***Arnoldus de*** *Lannoy* tot eerste stads doctor.

Ons medelid de heer Ph. van Romondt zond mij uit het krijgsgeschiedkundig archief de volgende gegevens van den generaal ***Hendrik de*** *Lannoy*:

12 Aug. 1724 benoemd tot luitenant in het regiment Zoutelande.

14 Nov. 1727 (commissie R. v. St. 18 Nov. d. a. v.) benoemd tot kapitein in dit regiment.

9 Maart 1736 (comm. R. v. S. 13 Maart d. a. v.) benoemd tot majoor in het regiment Heyder.

17 Nov. 1741 (comm. R. v. S. 20 Nov. d. a. v) benoemd tot luitenant-kolonel in dit regiment.

25 Jan. 1746 benoemd tot sergeant-majoor of wachtmeester te Sluis in Vlaanderen (elders wordt hij grootmajoor van Sluis genoemd).

1 Jan. 1748 (comm. R. v. S. ***22*** Juni 1752) benoemd tot kolonel in het regiment Patot (in 1762 werd luitenant-generaal graaf d'Envie commandant van dit regiment en kreeg de *Lannoy* diens bataljon).

14 Maart 1766 (comm. R. v. S.) benoemd tot generaal-majoor der Infanterie.

De garnizoenen der regimenten, waar hij diende, waren o. a. 1737—1743 Yperen, 1744 Doornik, 1760 Vlissingen, 1761 Nijmegen, 1762 Nijmegen, Tiel en Bommel, 1763-1765 Kampen. Misschien zijn in een dezer plaatsen nadere gegevens te vinden.

C. A. VAN WOELDEREN.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Bongard (van den). (XL, 81). ***Anna van den*** *Bongard* maakt haar testament op Oud-Teilingen gezegd Lockhorst op 20 Aug. 1661; **zij is** dood 9 Juli 1664.

's-Gravenhage. J. D. WAGNER.

Broers-van Orsoy. **(XXXIX, 291).** *Cornelia* ***van*** *Orsoy*,

geb. 31 Juli 1763, overl. 10 Dec. 1805, huwt April 1791 *Jan Henricus* **Broers.**

Ouders: Jan van *Orsoy*, overl. 24 Oct. 1781, huwt 1° ***Agatha Wilhelmina Blank, geb. 6*** Aug. ***1742,*** overl. 17 Aug. 1762 of '63.

Grootouders: ***Willem*** *van Orsoy*, huwt *Cornelia Bavelaar,* zie XX, k. 196;

Hendrik *Blank* ***Nicolaaszn.,*** geb. 20 Nov. 1691, overl. Dec. 1761, huwt 19 Jan. 1735 *Mina Raeck*, geb. 22 Sept. 1714, overl. Oct. 1782, dr. van *Willem Raeck* ***(zn. van*** Diederik en *Elisabeth Grommee*) ***en Agatha de Vrind*** (dr. van ***Johan en Maria*** van ***Beyeren).***

Plaatsnamen ontbreken in mijne gegevens, zal wel voornamelijk Amsterdam zijn.

Genealogische bijzonderheden verzocht betreffende ***J. H. Broers.***

Djasinga. W. Ph. Veeren.

Bueren (van). (XXXIX, 377, XL, **36).** Zie ook Alg Ned. Fam. Blad, XI, blz. 229.

Vlissingen. ***C.*** A. van Woelderen.

Dubbels van Hemert. Heeft een der leden gegevens over dit geslacht?

R. P. M. v. W.

Eekelen (van). (XL, **82).** Omtrent de voorouders van ***Nicolaas van Eekelen*** kan ik het volgende meedeelen:

Een in de eerste helft der 19de eeuw geschreven geslachtsregister der familie ***Tak*** (zie beneden) vermeldt:

(Gen. VI). ***Nicolaas van*** *Eekelen*, geb. (ged. 2) Leur 19 Sept. 1737, beurtschipper van Middelburg op Delft, later graanhandelaar te Middelburg, † ald. 16 Oct. 1811, tr. 1° R'dam 17 Juli 1764 *Kaatje* ***de Swart;*** 2° 1 Oct. 1771 ***Maria*** *Johanne Lagordt*, wed. Cornelis Perduyn.

(V). Zijn ouders: ***Jacobus van*** *Eekelen*, geb. te Leur, houtschipper van Middelburg op Leur, † Delft in het gasthuis 90 jaar oud, tr. 27 Juli 1734 *Adriana Hagens* (een Etten-Leursch geslacht, waarvan ik geen samenhangende gegevens bezit).

(IV). Zijn ouders: ***Cornelis van Eekelen*** en *Catelijne Tak*[1]).

Uit een onderzoek in de rechterlijke en notariële archieven van Etten c.a. (Rijksarch. 's Bosch), de oude doop- en trouwboeken (Gemeente-arch. Etten) en de kerkeraadsarchieven van Etten en Leur bleek wijders het volgende:

(IV). ***Cornelis Jansen van Eekelen,*** ged. Leur (Ned. Herv.) 8 Feb. 1616 (getuigen Marinus Adriaens den Elsen en Soetje Pieters Visser), kerkmeester aldaar in 1681, tr. als „j. m. van de Leur, wonende op Etlaken" (= Attelaken, een gehucht onder Leur) te Leur 21 Mei (ond. 28 April) 1.668 *Catelijntje Tack*[2]), ged. Leur (Herv.) 14 April 1647, lidmaat ald. 1665, dr. van *Cornelis Lambrechts Tack*, schepen en burgem. van Etten c.a., diaken, kerkmeester en ouderling te Leur, en van *Teuntje Jacob-Henrix.*

Cornelis Jansen van Eekelen's ouders waren:

(111). ***Jan Cornelissen van Eeckelen,*** gegoed onder Etten c.a., tr. vóór 1642 ***Jenneken,*** dochter van Pieter *Willems* ***Visser*** en ***Cornelia*** *Adriaen-Sebastiaens van Overacker,* die in 1612 lidmaten der Ned. Herv. Gemte te Leur waren.

Jan Cornelissen van Eeckelen was een zoon van:

(11). ***Cornelis*** *Cornelissen* ***van Eeckelen,*** bezat o.m. een hofstede aan de Neerstraat onder Etten, lidmaat (Ned. Herv.) te Leur 1612, † vóór 19 Oct. 1628, tr. 1° als ***Cornelis*** Cornelis *Adriani* Etten (R.-K.) 3 Mei 1698 ***Maycken Jacob-Seruaessen de*** *Cotere,* † vóór 26 Nov. 1604; 2° vóór 1612 *Heyltken Cornelis-Claessen* ***Puth,*** † vóór 19 Oct. 1628, moeder van ***Jan Cornelissen,*** sub (III) genoemd.

Blijkens voornoemd patronymicum was de vader van (11):

(1). ***Cornelis Adriaens van Eeckelen,*** waarschijnlijk dezelfde als genoemd van 1669-1616, gegoed te Etten en in 1693 (huw. voorw. Etten ultº Juli 1693) als weduwnaar gehuwd met Mary Jans.

Bilthoven. H. W. van Tricht.

Gavarelle (de). (XL, 123). In de stukken, behoorende tot de Geldersche Leenkamer, vonden wij eene akte, medegeteekend door Mr. ***Jan de Gaverelle, 26.11.1612*** Secretaris van Antwerpen. De lakafdruk, die naast zijne handteekening staat afgedrukt, vertoont het volgende wapen: „gevierendeeld: 1 en IV: een takje, waaraan eenige bladeren en 3 bloemen; 11 en 111: een omgekeerde keper, vergezeld boven van 7 bolletjes of sterren (onduidelijk), 3:3:1 gerangschikt." Helmteeken: een voorarm met het takje, schuinlinks omhoog gericht, in de hand. Randschrift: ***J. de Gaverelle.***

Doc.-Bur.

Gey *(later* Gey van Pittius). (XXXIV, 225). 24 Juni 1634 werd te Leiden als student in de Letteren ingeschreven ***Johannes*** *Gey*, Dordrechtanus, 20 jaar.

Onder de familiën, die graven hebben in de Augustijnen Kloosterkerk te Dordrecht noemt Balen in zijne Beschrijving van Dordredht ook ***Ghey.***

10 Nov. 1678 wordt te Zalt-Bommel aan ***Johannes*** *Theodorus Gey* en *Cunera* ***Bruistens*** attestatie gegeven om te Bruchem te trouwen. Zij is eene dochter van ***Cornelis Bruistens*** en *Jenneken* ***Ariens van*** *Herwijnen*; in Feb. 1689 spreekt Corn. Bruistens van zijn schoonzoon Gey.

Uit dit huwelijk zijn geboren als oudste zoon ***Johan*** *Gey*, en gedoopt 16 Aug. 1682 *Johanna*, ***28*** Jan. 1684 Cornelis, 23 Oct. 1686 ***Diederik Jacobus,*** 14 Nov. 1687 ***Margaretha, 21*** Juni 1691 ***Margaretha Cornelia,*** 11 Oct. 1693 *Margaretha* ***Cornelia*** (zijnde dus de vorige overleden) en 7 Juni 1696 *Cornelia.*

J. Th. *Gey* heet in 1687 Commies der Reserven en bij acte commissoriaal van Z. M. Stadhouder-Koning Willem 111 op 28 Nov. 1698 krijgt hij op 6 Dec. 1698 van de Geldersche Staten eene aanstelling als rentmeester van de Domeynen der Lantschap onder Bommel, Tieler- en Bommelerweerdens gehorende.

Bij resolutie van het Quartier van Nijmegen in dato 30 Nov. 1708 wordt hem op verzoek, bij de resignatie van het rentmeestersampt van het district van Bommel, Tieler- en Bommelerweerden, sampt Beest, Renoy en Acquoy (de overdracht) op desselfs oudsten soon ***Johan*** *Gey* geaccordeerd. Daarna volgt op 20 April 1709 diens

[1]) Daar het huwelijk van gen. V 66 jaar later valt dan dat van gen. IV, lijkt het niet overbodig deze in hs. gegevenfiliatie te controleeren.

[2]) Over het geslacht *Tak* verscheen: „Het Brabantsch-Zeeuwsche geslacht Tak" door P. C. Labrijn (in de bibl. van het Genootsch.), in welk werk echter de resultaten der archief-nasporingen nog niet zijn opgenomen, evenmin als in Ned. Patrioiaat jg. 11.

benoeming door de Staten en wordt deze Johan G., na vrijwilligen afstand, op 29 April 1719 vervangen door Johan Duymaer (hieruit Duymaer van Twist,).

22 Sept. 1699 op 21-jarigen leeftijd te Leiden ingeschreven als student in de Medicijnen ***Johannes*** *Gey*, Bommela-Gelrus. (Waarschijnlijk de boven genoemde ouds te zoon).

Diederik Jacobus *Gey*, luitenant, laat op 25 Maart 1721 uit zijn huwelijk met *Geertruy* ***Rovers*** eene dochter, ***Hendrica,*** doopen.

Mnrgaretha *Gey* trouwt met Willem ***Moringh,*** dit echtpaar laat te Zalt-Bommel doopen op 23 Jan. 1713 *Cunera* ***Johanna,*** 1 Oct. ***1716 Hendricus,*** 15 Feb. 1718 Maria ***Odilia, 6*** Mei 1720 ***Cornelia*** en 7 Feb. 1723 ***Johannes Theodorus.*** Op ***18 Nov. 1724*** wordt *W.* ***Moringh, weduwe***naar van ***Margaretha Cornelia*** *Gey*, wonende alhier (Z.B.) ten huwelijk ingeschreven met ***Johanna Smits, weduwe,*** geboren en wonende te 's-Bosch.

De rentmeester ***Johan Qey*** trouwt met ***Johanna*** *Cornelia* ***Bruystens,*** dochter van ***Adriaan Bruystens:*** Borger Capiteijn, en ***Arnolda van Hemert,*** die eene dochter was van ***Joost van Hemert*** en *Peterken* ***Ariens*** *van Herwijnen*, terwijl Adr. Bruystens een zoon was van *Corn.* ***Br. en Jenneken Ariens van*** *Herwijnen.*

Uit hun huwelijk worden te Zalt-Bommel gedoopt op 10 April 1714 ***Arnolda,*** 10 Dec. 1716 ***Johannes*** en 19 Oct. ***1718 Adrianus.***

Na zijn vrijwilligen afstand van het rentmeesterschap komt Johan Gey te Zalt-Bommel niet meer voor, op 3 April 1722 treedt Juffr. ***Johanna*** *Cornelia* ***Bruystens*** per procuratie op voor haar man, den Out-Rentmr. ***Johan*** *Gey.*

Adrianus *Gey* vinden we, blijkens de protocollen van Zalt-Bommel (19 Juli 1760) te Dordrecht terug. Hij was daar, volgens Nederl. Patriciaat 1917, 11 Juli 1749 gehuwd met ***Lumina Bijvanck, dr.*** van ***Hendr. Bijvanck*** en.... ***Zij*** wordt opgegeven als in 1719 te Hattem geboren. Uit de kerkelijke registers van Hattem, thans op het R. Arch. te Arnhem, blijkt dat 27 Jan. 1717 gedoopt werd ***Lummina,*** dochter van ***Hendrik Bijvanck*** en *Geertruyda* ***Havinga.***

Primo Augustus 1765 neemt ***Adriaan*** *Gey* van Jan Coenraad Brandes te Bodegraven de Fransche kostschool over voor 6500 Caroly guldens.

Op 9 Juli 1777 wordt volgens de begraafboeken van Bodegraven zijn lijk aangebracht en op 11 Augs. 1777 worden door de weduwe tot voogden over de minderjarige kinderen ingesteld de HH. J. W. Bijvanck en Mr. Jaoob Langerak Oosterland. Tusschen 26 Mei 1778 en 8 Sept. 1779 is de weduwe ***Lumina*** *Bijvanck*, genaamd *Gey*, overleden.

Uit het huwelijk van Adr. G. en Lum. Bijv. zijn geboren ***Johanna Sophia, Jan*** *Hendrik*, ***Geertruyda Maria, Adriana Lumina, Adriaan, Rudolph*** en *Lumina* ('t kan ook zijn ***Lumina Adriana).***

De dochter *Geertruyda* Maria wordt de vrouw van ***D. van*** *Ruyven*, eenigen nagelaten zoon en universeelen erfgenaam van *Lambert* ***van Ruyven*** en vrouwe ***Ewouda*** *van* ***Harteveld.*** Hij is vrederechter van 't Canton Nijkerk op Veluwe en maakt op 12 Dec. 1815 in de Arnh. Crt. het overlijden bekend van Vrouwe ***Geertruyda Maria*** *Gey*, geliefde Huisvrouw enzv., in den ouderdom van ruim 66 jaar.

De dochter *Adriana Lumina* is, volgens Nederl. Adelsboek 1912 in 't art. Beyma thoe Kingma, gehuwd met *Sybrand van Voss*, uit welk huwelijk te Hoorn geboren is ***14*** Maart 1784 eene dochter ***Agatha*** *Wilhelmina*, die 29 Juni 1806 trouwt met ***Julius*** *Matthijs* ***vod*** *Beyma* ***thoe*** *Kingma.*

De dochter ***Lumina*** (Lumina Adriana) trouwt met *Menso Johannes* ***Bouwensch,*** Vaandrig 17 Augs. 1766, Lt.-Quartiermeester 2 Jan. 1782, uit welke verbintenis te Arnhem gedoopt zijn 10 Feb. 1788 *Menso* ***Johannes,*** ***14*** Maart 1790 Geertruida Maria en 20 Mei 1792 *Elizabeth Constantia* ***Johanna.*** Er zijn uit dit huwelijk minstens nog 4 kinderen geweest, allen ouder dan de opgenoemde en wel ***Alida Adriana, Lumina Adriana, Carolina Louisa Theodora*** *Charlotta* en *Willem* ***Adriaan.*** De vader was een zoon van *Willem* ***Adriaan B.*** en ***Alida Adriana*** *Menso* uit Rhenen, en kleinzoon van den bekenden Arnhemschen burgemeester *W.* ***A. Bouwensch*** en ***Jacoba Kupius*** uit Rhenen.

De zoon ***Adriaan*** is, volgens Ned. Patr., 23 Mei 1759 te Dordrecht gedoopt en is 16 Mrt 1778 Onder-Lieut. Art., 1 Jan. 1785 Ordin. Lieut. Art., 22 Feb. 1793 Capt. Comm., 10 Feb. 1804 Lt. Colonel Artillerie en sterft (Ned. Patr.) 13 Sept. 1814 te Delft als kolonel der Art. Hij ondertrouwt 27 Oot. en trouwt 23 Nov. 1780 te Venlo met ***Johanna*** *Louisa* ***Frederica de*** *Pittius*, geb. te Sambeek in 1763, uit ***Johan*** *Daniel* ***Jacob van*** *Pittius* en ***Maria*** *Catharina Pevalli*, en overl. te Amsterdam 6 Juli 1823. Hunne nakomelingschap wordt tot op dezen tijd vermeld in Nederl. Patriciaat, jaarg. 1917.

Blijkens de notariëele protocollen van nots. de Vos te Culemborg trouwt de zoon ***Rudolph,*** extra-ordin. Ingenieur in garnizoen te Arnhem, op huwelijksche voorwaarden (29 Juni 1782) in 't begin van Juli d.a.v. met Juffr. *Anna* ***Catharina*** *Batenstijn* ***Heinsius,*** geboren in W. 1. 18 Feb. 1760, minderjarige dochter van den Heer ***Nicolaas*** *Heinsius* Med. Dr. en ***Charlotta de Pool.*** Hare moeder heette *Hanna* ***van*** *Mauré.* ***Zij*** had een' broer *Carel* en uit diens testament op 11 Nov. 1786 blijkt, dat ***Rud.*** *G.* ***en A. C.*** *Batenstijn* ***Heinsius*** kinderen hadden. De namen er van staan echter niet vermeld.

Arnhem. R. W. N. Keyser.

Hardenbroek (van). (XL, 123). In een manuscriptgenealogie, samengesteld door De Kruijf, vind ik:

Jacob *van Hardenbroek*, kolonel in het regiment van den luitenant-generaal van Leiden, 1748-1761. Hij teekent 16 Dec. 1716 te Utrecht aan en trouwt te Purmerend met ***Catharina Seyes,*** weduwe van ***Gerbrand Munnick,*** dochter van. . . . ***Seyes,*** burgemeester van Monnikendam.

Hij werd 6.11.1709 kapitein in het reg. van luit. gener. van Amelisweerd, 27.11.1722 kapitein van de gedetacheerde compagnie voetknechten in garnizoen op het fort Loevestein, 20.4.1725 commandeur op Loevestein, 15.6.1735 luit.-kol.-titulair en majoor-effectief i.h. regiment v.d. generaal-majoor van Spaan, 21.3.1740 luit.-kol. i.h. reg. v.d. kolonel Pieter Conrad van Leiden, 20.3.1748 kolonel i.h. reg. v.d. luit.-gener. van Leiden. Wordt het laatst genoemd in den Staat van Oorlog van 1751.

Zijne beide oudere zusters zijn te Utrecht geboren 10.1.1679 (jong †) en 17.11. 1686.

Rotterdam. A. Hoynck van Papendrecht.

Heyden (von). (XL, 124). *Catrin* v. *Vitinghof* gen^t *Schell*, **weduwe** van ***Wennemar Dücker*, huwde** met ***Wennemar von Heiden.*** Zij bracht ***Bruch' en een*** borg***leen*** te Blanckenstein mede ten huwelijk. Bruch en Blanckenstein liggen beide bij Hattingen aan den linker Ruhr-oever. Dit Bruch wordt dikwijls verward met het eveneens aan den linker Ruhr-oever gelegen Broich bij Miihlheim.

's-Gravenhage. J. D. WAQNER.

Heyningen (van) - van der Meer. (XL, 124). 1. *Mauritius* ***van Heyningen,*** Vogt zu Rynsaterwou und Leymunden, × ***Maria van der Meer.*** Kinder: 1. ***Gerard,*** siehe II; 2. *Johann*, † coel.; 3. *Wilhelm*; 4. *Petronella* ***Therese X Anton von*** *Paw*; 6. *Quirine* × *Hermann* ***Gosinck; 6. Maria Cornelia*** × *Cornel. Pylendael.*

11. ***Gerard*** van *Heyningen* ***1676, X*** 1) Cornelia ***van der*** *Graeff* Wilhelms Toohter, 2) *Catharina* ***van liareck.*** Kinder: 1. *Wolter*, siehe 111; 2. Quirine × ***Joh. Canter; 3. Maria*** × *Cornel. van* ***der Heyden.***

III. *Wolter van* ***Heyningen,*** Kautmann u. Rentmeister in Aachen, geb. 1708, × Aachen 13.2.1740 ***Maria Magd. Niclas,*** get. Aachen 7.5.1703, T. v. Ksl. Lehnsverwalter ***Peter N.*** u. *Maria Elis. Weissenberg.* Kinder: 1. *Maria* ***Elisabeth,*** get. 14.12.1740, † Aachen 21.8.1812, × Aachen 13.6.1766 ***Erard Phil.*** *Nereus* ***v.*** *Eisenne*, Hauptm. in engl. später hannöv. Diensten; 2. ***Peter Josef,*** get. A. 11.4.1743, Canonicus zu S. Adalbert i. Aachen 1766; 3. ***Cornelia,*** get. A. 20.12.1744, † A. 11.10.1825, × 23.2.1776 ***Joh.*** *Wilh. Gottfr. Franz v. Lommessen*, geb. 1743, † 3.4.1810, J. U. Lic., Sohöffe u. Schöffenmeister in Aachen, Reichsfreih. 4.7.1792, Ritter d. Ehrenlegion; 4. ***Gerard Jacob, get.*** A. 8.5.1746, 1786 in Aachen, † coel. nach 1790.

Berlin-Stegliiz. HERM. FRIEDR. MACCO.

Hijmberch. (XL, 37). In plaats van *Hijmberch* dient hier gelezen *Heynsberch.*

Van *Anthonis van Heynsberch*, rentmeester van den Graaf van Nassau te Heusden, in welke hoedanigheid hij voorkomt in de stadsrekening over 1621, zijn mij twee dochters bekend: *Cornelia*, gehuwd met *Willem Jacobsz. van Cuyck*, geb. omstreeks 1484 en gedurende vele jaren schepen en burgemeester van Heusden, en ***Magdalena,*** gehuwd met Claes *Buys Henricxsz.*, geboren in 1492, die eveneens bij herhaling schepen en burgemeester van Heusden was en in 1666 overleed.

Hoewel ik er het bewijs niet van heb gevonden, komt het mij toch waarschijnlijk voor, dat bovengenoemde *Anthonis van Heynsberch* dezelfde persoon is geweest als *Anthonis Henricxz. van Fayenhoven*, die tusschen 1490 en 1502 meermalen schepen van Heusden was en wiens vader ***Henrick*** *Hoochcruys van Fayenhoven* aldaar in 1467 kerkmeester was.

's-Gr. B. v. B.

Korthals. (XL, 124). Ons is geen genealogie van de familie *Korthals* bekend, doch wij hebben eenige weinige aanteekeningen in collectie, voor den geaohten vrager wellicht van belang, die wij daarom hier zullen mededeelen.

V. W. Corthals is in de jaren 1636, 1655 en 1664 Secretaris van Monnikendam. Drie door hem onderteekende brieven uit die jaren zijn te vinden in de

Missiven aan het Hof van Holland port: 4613 en 4617 in het Rijksarchief te 's Hage en in de brieven aan het gerecht van Amersfoort, te vinden in het Rijksarohief te Utrecht. Op elk dier brieven is een zegel afgedrukt, waarvan echter het wapen niet met volkomen zekerheid is vast te stellen, daar de afdruk in de Missiven aan het Hof voorzien is van een opgedrukte papieren ruit, terwijl de lakafdruk op den brief in het Utreohtsche archief zeer geschonden is. Volgens dezen laatsten afdruk is het wapen waarschijnlijk: 3 peren met de steeltjes omhoog, terwijl het helmteeken, dat alleen op de 2 eerstgenoemde brieven voorkomt, een naar rechts gewend manshoofd is.

Verder vonden wij nog in de stukken behoorende tot de Vergaderingen van het Nieuw stedelijk Bestuur in het Archief te Amsterdam, dat *Jan Evertsz. Korthals* 16.8.1797 Luitenant ***van*** de 2de halve brigade gewapende burgerwacht te Amsterdam was, en dat ***J.*** *Korthals* 15.7.1795 Secretaris van Edam was.

DOC.-BUR.

Kruyff (de). (XL, 124). Omtrent de eerste vraag van den geachten inzender, het wapen betreffende, kunnen wij het vavolgende mededeelen.

Het Armorial Général beschrijft het wapen ***de Kruyff*** aldus: een gouden dwarsbalk op een van purper en rood doorsneden veld, vergezeld boven (dus op het purper) van 3 zilveren zwaarden, verticaal naast elkaar geplaatst, beneden van een gaanden zilveren hond. Aldus vonden wij dit wapen ook in de boedelpapieren van de Haagsche Weeskamer op eenen brief van ***Joost de*** *Kruyff*, 27.6.1772 Schepen van Buren, doch met dit verschil, dat de hond omgewend is, welke omstandigheid zich geheel aanpast bij de purperkleur aangevende arceering in het bovengedeelte van het veld. (Zie de mededeeling van ons correspondeerend lid Muschart in jaargang 1919, kol. 76). Een eeuw vroeger echter voert een persoon van den naam ***de Cruyff*** een wapen, waarvan de beschrijving aldus luidt: „doorsneden: A, in zilver 3 bij zondere voorwerpen waaiersgewijs gerangschikt; B. effen goud". Dit wapen is te vinden in het wapenboek van de regenten van de Aalmoezeniers-kamer te Utrecht voor *Jacob* ***de*** *Cruyff*, 1673 Regent van die Kamer. De voorwerpen in de bovenhelft hebben veel van langwerpige, driehoekige keggen met de punten omlaag.

Nicolaes ***de*** *Cruyff*, 1642-1690 Notaris te Utrecht, voert als wapen: „3 zwaarden naast elkaar met de punten omhoog, waarvan het middelste verticaal geplaatst en de beide buitenste in hellenden stand daartegen rustende, zoodat de punten tezamen komen." Naast het helmteeken staan de letters N. D. C. zoodat wij niet behoeven te twijfelen, of dit wel zijn wapen is.

Hieruit zien wij dus, dat het oorspronkelijke wapen van deze familie 3 zwaarden vertoont, dat dit wapen later is opgenomen als bovenste helft van een doorsneden veld, waarvan de onderste helft effen bleef, terwijl ten slotte die onderste helft beladen werd met een hond. Het komt ons meer dan waarschijnlijk voor, dat het wapen, als door het Arm. Gen. omschreven, niet juist is, de dwarsbalk hierin zal daarnit moeten verdwijnen (vermoedelijk heeft een te sterk gepronconceerde afscheidingslijn op een lakafdruk aan een dwars-

balk doen denken). Het met dit wapen de *Cruyff* volkomen overeenkomende wapen *van Blootenburg (van* Blotenburch) vertoont evenmin een dwarsbalk.

Ofschoon wij de tweede vraag naar de kwartieren van *Johan de Kruyff* niet kunnen beantwoorden, bestaat toch de mogelijkheid, dat de gegevens, die wij uit verschillende archieven bijeenbrachten, voor den vrager van belang zijn, waarom wij ze hier zullen laten volgen.

Jan Jansz. de Cruyff, getrouwd met *Lysken Dircxs*, 7.11.1627 te Tiel; *Anna Kruyff*, 27.8.1617 te Wageningen, procuratrix des convents van Redinchem; *Alart de Cruyf*, getr. met *Reynetta van Holt Cornelisdr. 20.11.1734* te Tiel; later blijkt, dat deze Alart kerkmeester te Tiel was; *Jan de Cruyf*, getrouwd met *Jantje Jans 14.4.1742* te Tiel; *Gerrit de Reuver* (zie de vraag, waar vermeld wordt *Christina de Roever*) Mr. glazenmaker en zijne zuster Maria wonen te Tiel en testeeren aldaar 15.7.1741 en benoemen als erfgenamen hun neef *Alert de Kruyff*, gemeensman te Tiel, en de kinderen van *Geurt* van *Krieken*, koopman aldaar en getrouwd met wijlen *Elisabeth de Kruyff* en nog hunne nicht *Letje Hoenderop, de* dochter van *Derk* en diens overleden vrouw *Geertruida de Kruyff; Arike de Kruyff*, getrouwd met Willem *Oudhoff*, die testeeren te Zalt-Bommel 28.12.1747.

Ten slotte vermelden wij nog, dat in Navorscher 1864 pag. 379 vermeld wordt, dat *Johannis Kruyf*, j.m. van Geldermalsen, predikant te Batavia, in Augustus 1647 aldaar trouwt met *Johanna Bataille*.

De verdere gegevens omtrent personen van dezen naam laten wij achterwege, omdat deze van veel latere data zijn. Doc.-Bur.

Lodisio. (XXXIX, 109, 180). T. a. p. blijkt onder meer, dat Adriana *Geertruyda Lodisio* tot ouders had *Jacob Lodisio Jacobsz.*, geb. Amsterdam 1733 of'34 en *Adriana Magna Franchimont*, geb. Cochin 1741 of '42. Kan iemand aan de hand hiervan iets meer over *Jacob Lodisio* en zijn voorgeslacht mededeelen en bestaan de archieven der factorij *Cochin* uit dien tijd nog, zoo ja, waar bevinden deze zich dan ?

Meester-Cornelis. M. R. H. Calmeyer.

Moorrees-Woerdenbach. (XL, 84). Te Nijmegen huwden in de Stevenskerk 9 Juli 1779 Mr. *Nicolaas Moorrees*, van Leeuwen, en *Helena Aletta Woerdenbach*, van Nijmegen. Eerstgenoemde werd 23 Aug. 1754 te Nijmegen gedoopt als zoon van *Hubertus Moorrees*, Med. Dr., en *Adriana Philippina Ovink*, get. Johs Ovink en Joh" Rijkwijn.

Gehuwd te Scheveningen 17 Aug. 1760 (ondertr. Nijmegen 26 Juli 1760) *Hubertus Moorrees* j.m. en *Adriana Philippina Ovink* j.d. met attestatie van 's-Gravenhage.

Uit dit huwelijk vond ik te Nijmegen gedoopt:

1. *Johannes Dionisius M., ged. 20* Oct. 1761, get. Johan Moorrees, Joh" Rijkwijn.

2. *Elisabeth M.*, ged. 19 Nov. 1752, get. Joh" Rijkwijn. Zij vertrok 1 Oct. 1775 tegelijk met hare moeder met attestatie van Nijmegen naar Leeuwen en van daar 10 Mei 1779 naar Druten en huwde *Johannes Hiebendaal*, uit Horssen, uit welk huwelijk te Druten tusschen 1780-1792 een achttal kinderen gedoopt werd.

3. *Nicolaas M.*, voornoemd.

4. *Cornelia M.*, ged. 19 Sept. 1706, get. Johs Ovink en Cornª de Wolff.

6. *Francina Geertruida M.*, ged. *21* Aug. 1767, get. Dionisius Franciscus Moorrees, predikant, en Johanna Geertruida Geselschap.

6. *Johanna M.*, ged. 4 Febr. 1761, get. Joh" Rijkwijn wed. Js Moorrees.

7. *Hubertus M.*, ged. *28* Febr. 1762.

8. *Adriana Huberta M., ged. 17* Febr. 1765, get. als voren.

Johannes Moorrees en *Johanna Rijkwijn* waren klaarblijkelijk de ouders van Dr. *Hubertus Moorrees*. Inderdaad werd 16 Febr. 1724 te Nijmegen uit hun huwelijk gedoopt : *Hubertus*, get. Hubertus Morees en Metje van Hesten.

In de genealogie Moorrees in het Stam- en Wapenboek wordt het echtpaar *Johannes Moorrees* × *Johanna Rijkwijn* vermeld en als hun kinderen vindt men aldaar o. a. opgegeven den hierboven genoemden Ds. *Dionisius Franciscus Moorrees* (op 21 Aug. 1767 get. bij den doop van een kind van Dr. Hubertus M.) en *Hubertus Moorrees*, geb. 11 Febr. 1724, wiens tak echter niet verder wordt uitgewerkt.

Uit het bovenstaande weten wij thans dat laatstgenoemde huwde met *Adriana Philippina Ovink* en de vader was van Mr. *Nicolaas Moorrees*, zoodat de gezochte aansluiting gevonden is.

Adriana Philippina Ovink hertrouwde met den overste *Jan Vahrenkroeg*, althans ik vond hen beiden tegelijk met hare dochter *Elisabeth Moorrees* samen in het lidmatenboek van Leeuwen vermeld en bij den doop te Oyen op 16 Juli 1781 van een kind van Nicolaas M. en Helena Aletta Woerdenbach treedt als getuige op „*Adriana Philippina Fahrenkroeg* geb. *Ovink*" (Maandbl. XXI, k. 261).

Over het voorgeslacht van *Helena Aletta Woerdenbach* kan ik het volgende mededeelen. Uit het doopregister van Lith blijkt, dat *Johannes Woerdenbach*, drossaard van Lith, en zijne echtgenoote *Belia van Nouhuys* er verscheidene kinderen lieten doopen, waaronder d.d. 8 Mei 1746 *Helena Aletta*. Deze zou dus verscheidene jaren ouder zijn geweest dan haar echtgenoot. Inderdaad deed *Helena Aletta Woerdenbach*, die zich 19 Dec. 1770 te Nijmegen vestigde met attestatie van 's-Hertogenbosch in laatstgenoemde plaats hare belijdenis met Paschen 1766, terwijl Mr. *Nicolaas Moorrees* eerst 26 Juni 1771 te Nijmegen werd aangenomen.

Johannes Woerdenbach, de drost van Lith, zal wel identiek zijn met *Johannes*, 6 Jan. 1715 te Nijmegen gedoopt als zoon van *Geurt Woerdenbagh* en *Johanna Boers* (Bours). *Gerardus W.*, 24 Jan. 1748 te Lith uit het echtpaar Woerdenbach × van Nouhuys gedoopt, zal dan naar zijn grootvader zijn genoemd.

Beiia van Nouhuys werd *18* Jan. 1722 te Lith gedoopt als dochter van *Nicolaas van Nouhuys* en *Theodora van Elst*.

Druten. C. W. van Dam.

Pars. (XL, 125). In 1867 heb ik in de Ned. Herv. Kerk te Charlois alle wapens, voor zoover die op het orgel, vóór den tuin, of op grafzerken zichtbaar waren, in de vlucht nageteekend. Veel tijd had ik niet, daar men in dat jaar juist begon de kerk af te breken.

Die aanteekeningen nagaande vind ik wel *L. A. Pors* (geen Pars). Het wapen is: op een blauw veld 3 boomen

in natuurlijke kleur en vóór elken boom een zilveren schaap.

Poortugaal. A. VAN DER POEST CLEMENT.

Pestel. *Samson Pestel* (zoon van *Thomas Pestel*, biechtvadur van Koning Hendrik VIII van Engeland) moest 1553 wegens gelootsverrolging naar Holland vluchten en werd commandant der vesting Doesburg. Gevraagd biografische en genealogische bijzonderheden over hem.

Meester-Cornelis. M. R. H. CALMEYER.

Pipardus. (XL, 85, 125). Dat de Drunensche predikant *Casparus Pipardus* in 1673 te Drunen overleed, is niet geheel juist. Hij werd daar wel begraven, maar was in Januari 1673 te Heusden overleden.

Te dier stede was ook, op 1 Dec. 1663, overleden *Heyltjen* ***Adriaensdr.*** van *Driel*, weduwe van ***Leonardus van Dam;*** zij werd 6 Dec. d.a.v. te Heusden begraven.

De drie zusters ***Anna Maria*** *Pipardus*, gehuwd met ***Jacobus*** *Scheene* te Deventer, ***Debora*** *Pipardus*, gehuwd met ***François van*** *Walraven*, notaris en procureur, burgemeester van Heusden, en *Jennette* ***Pipardus*** waren, blijkens eene notarieele acte van ***8*** Juni 1688, ieder voor een derde erfgenamen van wijlen *Aeltje* ***Adrinens van*** *Driel*, laatst weduwe van ***Pieter*** *Blanckaert*, presidentschepen van Rotterdam. Eene vierde zuster, ***Apollonia Pipardus, was*** in Nov. 1675 te Doveren gehuwd met *Nicolaes* ***van Velsen,*** predikant te Doveren en later te Vlijmen. In evengenoemde notarieele acte trad deze predikant op als gemachtigde van zijn zwager Scheene.

's-Gr. B. v. B.

Spiering. Gevraagd de 4 grootouders van Mr. *Joan* ***Hendrik*** *Spiering*, geh. met *Paulina* ***Henriëtte Camille*** *du Ry* (Oct. 1786-12 Nov. 1852), dr. van *Gerard* en ***Agatha*** *Hoynck van Papendrecht.*

R. P. M. v. W.

Wyhe (van)-van Meeckeren?. (XL, ***128).*** Ook wij vermoeden, dat de hier in aanmerking komende wapens die van *van Wijhe* en *van* ***Meeckeren*** zijn. In de genealogie van Meeckeren, voorkomende in de Heraldieke Bibliotheek 1874 pag. 19 en volg. lezen wij nl. op pag. 21, dat ***Elisabeth van*** *Meeckeren*, erfdochter van Hierde en eenige dochter van *Herman*, heer van Hierde, trouwt met ***Johan van*** *Wijhe Walravensz.*, ridder, A°. 1406. Het wapen *van Wijhe* nu is een ge kroonde halve leeuw, dat van *van* ***Meeckeren*** is een schuinkruis, vergezeld van 4 droogscheerdersscharen. Wij vermoeden, dat de wapens op het fragment van de grafzerk wel hiermede in overeenstemming zullen zijn, en niet, zooals de vrager zegt: een halve leeuw dus zonder kroon op den kop — en voor de vrouw 4 kwartieren, alsof het een gevierendeeld schild ware.

In de Kerkelijke Historie en Outheden, dl. VI, komen bij de beschrijving van het dorp Nieuwbroek eenige gegevens omtrent dit dicht bij Arnhem gelegen hebbende klooster Monnikhuizen voor, waaruit blijkt, dat hierin de hertogen van Gelderland begraven werden en waar voor „breeder bescheid" verwezen wordt naar Rayssius en Dorlandus, de Origin. Carthusian. Belgic. pag. 58.

Ter voorkoming van vergissingen en dus in het belang van de goede oplossing geven wij den geachten inzender in overweging bij de omschrijving van wapens de juiste heraldische aanduidingen te geven en o.a. rekening te houden met de omstandigheid, dat de begrippen rechts en links in de heraldiek juist het tegenovergestelde beteekenen van hetgeen wij daarmede in het dagelijksch leven bedoelen. Doc. BUR.

Onbekend wapen. A. Het volgende zeer samengestelde wapen, voorkomende als ex-libris op perkament geschilderd in een boekje van ongeveer 1510, zou men gaarne ontleed zien.

In plaats van gevierendeeld: gezesdeeld in drie (verticale) rijen A, B en C, elk van twee wapens: 1 en 2; die van de middelste rij uit elkaar geschoven voor een hartschild (het hoofdwapen ?).

A 1. Opnieuw gevierendeeld: *a* en *d* van zilver met twee dwarsbalken van zwart, elk beladen met twee gouden koeken en vergezeld van (in het schildhoofd) drie zwarte hertenkoppen en (tusschen de balken) een rooden loopenden leeuw ; *b* en c van rood met twee gouden geënte dwarsbalken.

A 2. Opnieuw gevierendeeld: *a* van blauw met een klimmenden gouden leeuw, vergezeld (in het schildhoofd) van drie gouden leliën; ***b*** van blauw met een getanden gouden dwarsbalk, vergezeld (in het, schildhoofd) van vier verticale blokjes en (in den voet) van 6 (3, 2, 1) gouden vert. blokjes ; *c* van zilver met drie blauwe dwarsbalken, waarover een roode rechterschuinbalk; *d* gedmarsbalkt van goud ***en*** rood van acht stukken.

B 1. Opnieuw gevierendeeld: ***a*** en *c* van zilver met een zwarten leeuw en een blauwen zoom; *b* en *d* van zilver met gekruiste knoestige stokken.

B 2. Opnieuw gevierendeeld: a en cl opnieuw gevierendeeld van blauw en rood met een zilveren klimmenden leeuw over alles heen; *b* en c van zilver met een zwarten dwarsbalk, vergezeld van 3 (2 en 1) zwarte wassenaars.

C 1. Als A 2.

C 2. Opnieuw gevierendeeld: ***a*** en *d* van zilver met een kllmmenden zwarten leeuw; *b* en c van rood met een gouden rechterschuinbalk, gevormd door een aantal aaneenstootende ruiten.

In het *midden* (ingeschoven tusschen B 1 en B 2, waarschijnlijk het hoofdwapen) een schild ter hoogte van een derde van het hoofdschild: opnieuw gevierendeeld: *a* en *d* van blauw met een gouden dwarsbalk, vergezeld van 3 (2.1) gouden berenkoppen; ***b*** en c van zilver met een rooden dwarsbalk, beladen met 3 × 2 veertjes (vleugeltjes?) naar elkaar gekeerd.

Het geheel gedekt door een kroon van drie fleurons, waaruit een helmteeken (een uitkomende zwarte beer met gouden hoofdstel). Schildhouders: een zilveren hert met gouden hoorns en klauwen, een gouden halsband met ketting en gouden nekharen (manen) en een zwarte klimmende leeuw, getongd van rood en gekroond van goud.

B. v. D. v. H.

Het geheel doet op het eerste gezicht al dadelijk sterk aan een Engelsch wapen denken. Het plaatsen van de kroon direct op het schild en het helmteeken daaruit komende ziet men in de Engelsche heraldiek veelvuldig toegepast, terwijl een hert of ander dier met een ketting om het lijf geslingerd, welke ketting aan een band om den hals is bevestigd, een zeer geliefkoosde schildhouder voor Engelsche wapens is. (Men sla Debrett's Peerage

op, waar men hiervan zeer veel voorbeelden zal vinden). En hoewel wij dit zeer samengestelde wapen in zijn geheel niet kunnen thuisbrengen, meenen wij toch met vrij groote zekerheid te kunnen zeggen, dat het inderdaad een Engelsch wapen is en zal hebben toebehoord aan een lid van het Engelsche geslacht *Parker*, waarvan het wapen overeenkomt met de kwartieren ***a en d*** van het hierboven onder Al beschreven wapen, waarbij als helmteeken ook behoort kop en hals van een beer (zie het Armorial Général in voce *Parker d'Arwarton*).

Men kan dit wapen ook vinden in de kwartierstaten van Wildeman en van de Blocquerij, waar vermeld wordt Louise *Elizabeth Parker*, de vrouw van ***Arnoud Johannes Gevers Leuven.*** DOC.-BUR.

Onbekend wapen. B. Op'een stuk van een kruik van wit aardewerk bevindt zich driemaal deze voorstelling: een renaissance schild doorsneden: 1. eene lelie; 2. drie paddestoelen met dun worteltje of drie anjelieren (oeillets) geplaatst 2, 1; aan de heraldieke rechterzijde van het schild een 9, aan de linkerzijde een S en boven P L.

Kan men mij ook zeggen van welk geslacht dit wapen is?

's-Gravenhage. J. D. WAGNER.

Onbekend wapen. C. Op twee groote miniaturen ter verluchting van twee bladen van een antiphonarium van ongeveer 1620, komen de volgende wapens voor:

1. van rood met twee ruggelings gekeerde zwarte wassenaars (men zou ook kunnen spreken van uitgerekte maskers !);

2. het bovengenoemde wapen van den man, gedeeld met dat van de vrouw: van goud met drie groene dwarsbalken, elk beladen met twee gouden schelpen (kunnen ook bijen zijn) en in het schildhoofd vergezeld van een schelp (bij ?) van hetzelfde.

Aan welke geslachten behooren deze wapens?

B. ***v.*** D. v. H.

Onbekende wapens. D. In het bezit der fam. *Welsink* (kwartieren *W.* × ***Donker Curtius, Kluppel*** × ***de Ronde)*** bevindt zich een 18de eeuwsch zilveren cachet met het volgend alliantie-wapen : 1. een klimmende leeuw; 2. doorsneden : ***a*** drie naast elkaar staande, schuinrechts geplaatste bloemstengels met ***één*** blad; *b* drie (2.1) naar links gewende schaapskoppen. Alles gedekt door een kroon van ... bladen. Van wie zijn deze wapens?

Wellicht is het eerste wapen de ***Ronde.***

B. ***v.*** D. v. H.

Onbekend wapen. (*„De Raadt",* enz.) (XL, ***87). De Raadt*** voert: van ro. met ***3 (2.1)*** go. schaatsen; *Nayen*: van bl. met 3 (2.1) zi. aanziende ossenkoppen ***(De Winter: van*** gr. met 3 zi. aanziende ossenkoppen met go. hoorns) ; ***Mommer*** (ook Mom): van ro. met 3 (2.1) go. hoef ijzers ;*(Roelofs)* ***van der Poorte:*** van ai. met eenzw. jachthoorn, beslagen engesnoerd van go.; *Schoock*: gerechterschuinbalkt van zw. en zi. van 6 stukken, de tweede (zi.) beladen met een ro. adelaar in de richting van den balk.

In verband met den tijd, waarin deze geslachten tezamen in de gen^ie. De Raadt voorkomen, zou men i.pl.v. 1750 eerder aan 1570 moeten denken.

Een perkamenten rol in de Oudheidkamer te Zaltbommel (waarop bovenstaande wapens voorkomen) begint met:

Gisbert *Nayen* Ridder ontrent de 40 jaeren Schepen ende Borgermeester tot Bommel trouwt 1°. Joanna ***Mommer*** 2°. Joanna ***Schoick van*** Nereynen, hij sterft 4 Mei 1644. — Hieruit drie dochters met de huwelijken:

1. Roelof' de ***Raet*** Ridder tr. 1°. Maria ***Teynaget*** Jacobsdr., tr. 2°. Joanna ***Nayen.*** Dezen De Raet wordt hier tot wapen gegeven: van bl. met een go. leeuw.

Uit het 1e of 2e huw.: Jonckvr. Mechtelt de ***Raet*** tr. Adriaen ***Moliaert,*** Ridder ende Borgermeester van Bommel. — ***Moliaert:*** van ei. met een ro. visch in de richting van een rechterschuinbalk.

2. Arnold de ***Raet*** Ridder tr. Jonckvrouw Nenne *Nayen* Gijsbrechtsdr. Hieruit: Arnolt de ***Raet*** Ridder tr. Joncvr. Marya de ***Winter*** Rochusdr.

3. D' hr. Jan ***Maes*** tr. Hester *Nayen.* — ***Maes:*** van zw. met 3 zi. kolven (als *Balveren*). Hieruit: Thomas ***Maes*** tr. Cecilia *Grouwers*, Bisschop Gysbertus *Masius* † 1614 en Anna ***Maes*** tr. Niclaes Hermans *van* ***Driel.***

Voor het gevraagde wapen (afgezien van de merkwaardigheid, dat daarin twee vrouwen van één man zijn opgenomen, tenzij er nog een andere alliantie is) zouden dus in aanmerking komen, de vier kk. van bovengenoemden Roelof *de* ***Raet*** † 1662 (zoon van Hendrick de ***Raet*** † ***1606*** en Mechtelt ***van der Poorte*** Roelofs † 1 64.) en Jenne *Nayen*, zijnde behalve bovenstaande Mechteld of Mette de R. × Adriaen Moliaert Jansz., Jacob de R. † 11 Oct. 1563 X Anna van Dyden, Hendrick de Raet en Adriana de R. × Gijsbert v. Weerdenborgh Dirckz. In de genealogieën *De Raedt* heerscht echter geen eenstemmigheid, nòch over den voorrang van beide vrouwen (Teynagel of Nayen) nòch over wie uit elk huwelijk geboren zijn.

B. ***v.*** D. v. H.

Onbekend wapen. (XXXVIII, 119, 109). Hoewel er veel overeenkomst is, kan dit wapen toch niet zijn van den Commandeur der D. 0. ***Willem van*** *Winssen*; het wapen vertoont geen steil uitgeschulpte, geknopte dwarsbalk, maar ***drie golvende*** dwarsbalken en een ***schildhoofd*** beladen met drie koeken. — Blijkens Nav. LI, 46 werd in 1646 door *Lodewijk Coymans* uit Antwerpen als wapen gevoerd het enkelvoudige wapen : golvend gedwarsbalkt met de penningen of koeken in het schildhoofd en zou het gevraagde wapen dus ook van een *Coymans* kunnen zijn.

B. ***v.*** D. v. H.

Onbekend wapen. (XL, **128).** Het verlangde wapen is dat van ***Constantijn Huygens*** *Christiaansz.*, heer van Zuylichem, Ridder van St. Michel, Raad en Secretaris van den Prins van Oranje, enz. (1696-1687). Het eerste en vierde kwartier met de 2 palen is ***Huygens,*** het tweede en derde kwartier is *Bacx*, terwijl het hartschild de Fransche lelie vertoont als gunstbewijs. DOC.-BUR.

INHOUD **1922, N° 6.**

Bestuursberichten. — Van Assendelft-van den Wale, door Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland. — Een onbekende tak van het geslacht van der Feltz, door W. J. J. C. Bijleveld. — Familie-aanteekeningen van Poolsum, van Wijck en Musquetier, medegedeeld door Walrave Boissevsin. — Korte mededeelingen: Een vijftiendeeeuwsche 0. L. V.-orde; Moens; Caen (Caan); De Lannoy. — Vragen en Antwoorden: Bongard (van den); Broers-van Orsoy; Bueren (van); Dubbels van Hemert; Eekelen (van); Gavarelle (de); Gey (later Gey van Pittius); Hardenbroek (van); Heyden (von); Heyningen (van)-van der Meer; Hijmberch; Korthals; Kruyff (de); Lodisio; Moorrees-Woerdenbach; Pars; Pestel; Pipardus; Spiering; Wijhe (van)-van Meeckeren? — Onbekende wapens.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch · heraldisch Genootschap: „De Nederlandsche Leeuw."

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan de leden van het Genootschap gratis toegezonden.
Bijdragen, correspondentie betreffende de redactie en opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den redacteur Mr. TH. B. VALCK LUCASSEN, *huize „Sparrenheide", Driebergen.*
De jaarlijksche contributie voor het lidmaatschap bedraagt *f* 10.— en voor de leden te 's-Gravenhage, die de wekelijksche portefeuille ontvangen, *f* 15.-. Voor niet-leden is het Maandblad verkrijgbaar tegeneen abonnementsprijs van *f* 10.— per jaargang.

Correspondentie betreffende het Genootschap gelieve men te richten tot den secretaris Mr. E. J. THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP, *Delistraat 35, 's-Gravenhage, en* die betreffende de Bibliotheek en de wekelijksche portefeuille, zoomede aanvragen om exemplaren van vroeger verschenen Maandbladen, tot den bibliothecaris Jhr. Mr. W.G. FEITH, *Prinses Mariannelaan 34, Voorburg.*
De Bibliotheek van het Genootschap, gevestigd *Juffrouw Idastraat 3, 's-Gravenhage, is* voor de leden geopend iederen Maandag van 3-5 uur en op nader met den bibliothecaris overeen te komen uren.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 6/7. **XLe Jaargang.** **Juni/Juli 1922.**

Bij dit nummer wordt een plaat verzonden, behoorende bij het artikel: „De zegels der voorvaderen van Philips van Wassenaer, Burggraaf van Leiden (1340)".

BESTUURSBERICHTEN.

Tot lid zijn benoemd:

Jhr. J. DE SAVORNIN LOHMAN. ... ***Amsterdam.***
Dir. Amst. Mij. v. Levensrerz. *Nic. Maesstr.* 22.
W. C. H. MACHÈN ..... ***Warmond.***
Molemakerswerf B 264.
Prof. Dr. N. H. SWELLENGREBEL... ***Amsterdam.***
Nic. Witsenkade 26.
H. W. R. DE WAAL ..... ***Batavia.***
p/a. Dunlop & Kolff.

Het bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van de leden Dr. G. J. Doz y te Zeist en Mr. S. van Gij n te Dordrecht.

Adreswijzigingen.

Mr. K. J. VAN E RPECUM ..... ***Paramaribo.***
Mr. J. M. F. ESKENS ..... ***Leiden.***
Roodenburgerstraat 8.
P. E. G. GERLINGS ..... ***'s-Gravenhage.***
Laan v. Meerdervoort 415.
J. DE G ROOT ..... ***'s-Gravenhage.***
Borneostraat 22.
G. VAN R UUREN VAN H EYST .... *'s-Gravenhage.*
Mesdagstraat 147.
A. A. OOSTING ..... ***Amsterdam.***
Administr. Geb. de Droogbak.
Dr. A. L. VAN SCHERPENBERG .... *Overveen.*
h. „de Haverkamp", Boutvaart 70.
J. L. S IMON ..... ***Baden-Baden.***
p/a. Rheinische Creditbank.

Het Genootschap is in ruil getreden met de Vereeniging tot beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis (met terugwerkende kracht voor zoover mogelijk).

Aanwinsten der Bibliotheek.

Comte du Chastel de la Howarderie. *Rumes* en Tournaisis sous la féodalité 1920.
(Beschenk ***van den Schrijver).***

Hermande Vries. Un *Fegely*[1]) hollandais et visite à Fribourg. (Overdr. uit Annales fribourgeoises 1922).
(Geschenk van den ***Schrijver).***

Jhr. Mr. J. A. Feit h. De ***Ommelander*** borgen ***1906*** (en eenige overdrukjes op genealogisch, biografisch en heraldisch gebied van denzelfden schrijver).
(Geschenk van Jhr. Mr. W. G. Feith).

D. S. van Zuiden. De namen der ***Haagsche*** Joden. Uitkn. Centr. Bl. v. Israel. in Nederl. 1922).
(Geschenk van den Schrijver).

Verslag van het Museum van Oudheden te ***Rotterdam*** over het jaar 1921. *(Geschenk van* ***den Directeur).***

Marquis of Ruvigny. The titled nobility of *Europe* 1914.

Cecil T D avis. Tho monumental brasses of *Gloucestershire* 1894.

Genealogisches Handbuch zur *Schweizer* Geschichte III (Niederer Adel und Patriziat). Uitg. 1908/1916 van de Schweiz. Herald. Gesellsch.

Jhr. Mr. A. F. 0. van Sasse van IJsselt. Afbeeldingen van kerken, kasteelen etc. in ***Oostelijk Noord-Brabant*** door H. Spilman met aanteekeningen, dl. II. 1922. (Uitg. Prov. Genootsch. v. Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant).

Mr. L. W. C. van d en B erg. De inlandsche rangen en titels op ***Java*** en *Madoera* 1887.

Portretten uit de veertiger jaren.

Gegadigden voor de crayons door wijlen Jhr. Mr. W. Gock in g a te Groningen, voorstellende personen uit zijne omgeving uit de veertiger jaren (zie de lijst

[1]) d.i. *Vegelin van Claerbergen.*

in het April-nummer van dezen jaarg., k. 91) gelieven zich vóór 2 6 J u l i as. te wenden tot den bibliothecaris Jhr. Mr. W. G. Feit h, Prinses Mariannelaan 34, Voorburg. Na dien datum zal definitief tot de distributie der portretten worden overgegaan.

46ste Algemeene Vergadering van het Genootschap

op Zaterdag 27 Mei 1922, gehouden te 's-Gravenhage.

Aanwezig de eereleden: Jhr. C. H. C. A. van Sypesteyn en Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland, de correspondeerende leden Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland en R. T. Muschart, de gewone leden: J. J. Bastert, Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn, Prof. C. L. van der Bilt, Mr. L. G. N. Bouricius (archief Delft), Jhr. H. de Brauw, W. J. J. C. Bijleveld, L. Calkoen, W. Croockewit W. A.zn., Mr. W. B. A. Donker Curtius, Jhr. H. P. Witsen Elias, Jhr. W. Engelen van Pijlsweert, D. G. van Epen, Jhr. Mr. W. G. Feith, S. Fontein, G. H. J. Gijsberti Hodenpijl, A. H. Drijfhout van Hooff, Mr. E. J. Thomassen à Thuessink van der Hoop, A. Hoynck van Papendrecht, Jhr. G. A. A. Just de la Paisières, Mr. J. van de Kasteele, Jhr. Mr. H. J. L. Th. van Rheineck Leyssius, Mr. Th. R. Valck Lucassen, J. Mees G. H.zn., A. Merens, G. Haitsma Mulier, E. C. van Rijssel, A. P. van Schilfgaarde, Jhr. L. Storm van 's Gravesande, A. B. van der Vies en J. J. Vürtheim Gzn.

De voorzitter, de heer Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland, opent de vergadering, waarna de notulen worden voorgelezen en goedgekeurd.

De secretaris leest vervolgens het jaarverslag voor, dat in het maandblad zal worden opgenomen. Het verslag geeft tot geen op- of aanmerkingen aanleiding.

De commissie tot het nazien der rekening (de heeren J. Mees G. Hzn. en Jhr. G. A. A. Just de la Paisières), brengt bij monde van den heer Mees verslag uit, strekkende tot eervolle decharge van den penningmeester over het boekjaar 1921. De commissie verbindt hieraan een opmerking over de hooge drukkosten, waarover nog het woord gevoerd wordt door de heeren de Brauw, van Beresteyn en Valck Lucassen. Laatstgenoemde kan mededeelen, dat eenige vermindering van het bedrag in de naaste toekomst in uitzicht wordt gesteld, van welke tijding de de vergadering met voldoening kennis neemt. Overeenkomstig het voorstel der commissie wordt de penningmeester onder dankbetuiging gedechargeerd.

Aan de orde is de verkiezing van drie bestuursleden, wegens periodieke aftreding van de heeren Witsen Elias en Thomassen à Thuessink van der Hoop en ter vervulling van de ten vorigen jare ontstane vacature-Snouckaert van Schauburg. De beide eerstgenoemden zijn herkiesbaar, terwijl voor de derde vacature door het bestuur wordt voorgedragen de heer W. J. J. C. Bijleveld.

Uitgebracht worden 31 stemmen, waarvan 6 ongeldig en 2 blanco. Op de ieder der heeren Witsen Elias, Bijleveld en van der Hoop zijn uitgebracht 22 stemmen, en op eenige andere heeren 1 stem, zoodat de drie genoemden met volstrekte meerderheid zijn verkozen. Zij nemen hunne benoeming aan.

Namens het bestuur stelt de voorzitter thans voor tot eerelid te benoemen den heer W. baron Snouckaert van Schauburg, gedurende lange jaren bestuurslid en bibliothecaris. Bij acclamatie wordt aldus besloten.

Naar aanleiding van een vraag van den heer Engelen deelt de voorzitter mede, dat de excursie dit jaar zal worden gehouden op 6 en 7 September, naar de steden Zwolle en Vollenhove en de kasteelen Rechteren, Windesheim en Nijenhuis.

De heer Vürtheim stelt voor pogingen in het werk te stellen om te komen tot een systematische uitwisseling van kwartierstaten. Na bespreking, waaraan deelnemen de heeren Leyssius, van Beresteyn en de voorzitter, wordt door laatstgenoemde toegezegd dat het bestuur deze questie in ernstige overweging zal nemen.

Nog worden door den heer Vürtheim eenige mededeelingen gedaan omtrent den toestand van het bevriende genootschap „Adler" te Weenen, en omtrent de voorwaarden waarop aan deze vereeniging steun zoude zijn te verleenen.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de Voorzitter de vergadering waarna de heer Muschart zijn voordracht houdt over het onderwerp: „Opmerkingen waartoe de beschouwing van geslachtswapens aanleiding geeft", welke zeer belangwekkende rede, door tal van teekeningen toegelicht, met de meeste aandacht wordt gevolgd.

TH. à TH. VAN DER HOOP,
Secretaris.

Het Bestuur is thans als volgt samengesteld :

JHR. MR. F. BEELAERTS VAN BLOKLAND, *Voorzitter.*
MR. E. J. THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP, *Secretaris.*
JHR. H. P. WITSEN ELIAS, *Penningmeester.*
MR. TH. R. VALCK LUCASSEN, *Redacteur van het Maandblad.*
JHR. MR. W. G. FEITH, *Bibliothecaris.*
JHR. MR. H. J. L. TH. VAN RHEINECK LEYSSIUS.
W. J. J. C. BIJLEVELD.

Jaarverslag over 1921,

uitgebracht in de Alg. Verg. van 27 Mei 1922.

Wederom mag het Bestuur, voldoende aan de in art. XII der Statuten neergelegde verplichting, de eer hebben in deze vergadering verslag uit te brengen over het afgeloopen genootschapsjaar.

In menig opzicht is het jaar 1921 voor ons van groot belang geweest, zooals uit het volgende overzicht moge blijken: de cijfers, aangevende het ledental, waarmede wij als gewoonlijk beginnen, vertoonen na de onvermijdelijke fluctuatie, aan het eind van 1921 nog eenigen vooruitgang: het aantal gewone leden bedroeg op 1 Januari 1922, 458, dat der eere-leden 8, dat der correspondeerende leden 11, ongerekend de betalende abonné's en wetenschappelijke instellingen; het totaal aantal leden was dus 477, tegen 470 op 1 Januari 1921.

In het Bestuur kwamen eenige gewichtige wijzigingen: het voorjaar bracht ons het verlies van twee hoogst verdienstelijke bestuursleden, kolonel Wagner, die driemaal als bestuurslid en tweemaal als Voorzitter van ons Genootschap optrad, en baron Snouckaert van Schauburg ons oudste bestuurslid, gedurende ongeveer 26 jaar met het beheer der Bibliotheek belast. Wij herdenken dank-

baar hetgeen door hen voor den „Leeuw" is gedaan. Op gelukkige wijze mochten wij de opengevallen plaatsen vervuld zien: voor den heer Wagner kwam in de plaats een ander eere-lid, de heer Jhr. Nr. F. Beelaerts van Blokland, als Voorzitter, terwijl het ambt van Bibliothecaris door den heer Feith — tot dusverre Archivaris — werd overgenomen. De periodiek aftredende bestuursleden Mr. Valck Lucassen, Jhr. Mr. van Rheineck Leyssius en Jhr. Mr. Feith werden door Uwe jaarvergadering herkozen.

Behalve deze werd nog een tweede Algemeene Vergadering gehouden, waar Jhr. Nr. W. A. Beelaerts van Blokland een zeer belangrijke voordracht hield over „de Burggraven van Leiden en hunne nazaten vóór 1339". Deze tweede vergadering was bulegd tot vaststelling van de reeds in de jaarvergadering aangenomen Statutenwijziging, krachtens welke voortaan slechts de *meerderheid der* bestuursleden in of bij den Haag woonachtig moet zijn. Deze wijziging mocht de goedkeuring der Kroon verwerven.

De maandelijksche bijeenkomsten droegen ook dit jaar een gezellig karakter, terwijl op één daarvan de heer Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland ons vergastte Op een lezing over „De ondergang van het geslacht van Hodenpijl".

Veel succes had dit jaar de door de leden, de H. H. Boonacker en Feith op verzoek van het bestuur georganiseerde excursie naar Groningen en de Ommelanden. Een verslag daarvan verscheen reeds in het maandblad, zoodat wij hier willen volstaan met te herinneren aan den aangenamen indruk, welken de in onze Noordelijkste provinciën doorgebrachte oxcursiedagen bij alle deelnemers achterlieten, — en onzen herhaalden dank uit te spreken jegens allen, die tot het welslagen hebben medegewerkt.

Op wetenschappelijk gebied mogen wij eveneens met tevredenheid op het afgeloopen jaar terugzien. Heraldische adviezen werden weder aan het Bestuur gevraagd, en wel door de Indische gemeenten Malang en Pekalongan, ter vaststelling van een gemeentewapen. Voor inlichtingen op dit gebied werden wij voorts geraadpleegd uit Amerika, Zuid-Afrika, Zwitserland, enz., terwijl ook overigens de correspondentie met bevriende instellingen in binnen- en buitenland in toenemende mate getuigt van het groote belang eener doelmatig georganiseerde uitwisseling van gegevens tusschcn de overal verspreide beoefenaars der genealogie en heraldiek. Ook enkele nieuwe buitenlandsche relaties werden aangeknoopt, terwijl de Vereeniging „Herold", waarmede wij reeds zoovele jaren de beste betrekkingen mochten onderhouden, ter gelegenheid van haar jubileum, onzen Voorzitter Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland tot eorelid benoemde. Met deze welverdiende onderscheiding, waarbij ook ons Genootschap zich in den persoon zijns Voorzitters zag geëerd, is voor een gelukwensch te dezer plaatse zeker alle aanleiding ; voorts verdient vermelding, dat dezelfde Vereeniging ons oud-bestuurslid, den heer W. baron Snouckaert van Schauburg, tot correspondeerend lid benoemde.

Het maandblad was ook dit jaar toevertrouwd aan de goede zorgen van Mr. Valck Lucassen. De Redacteur kan op het afgeloopen jaar met bijzondere voldoening terugzien. Het maandblad verscheen in zijn normalen

omvang; verschillende belangrijke artikelen, die aantoonen hoe de studie der genealogie en heraldiek zich hier te lande steeds meer in wetenschappelijke banen beweegt, vonden in den laatsten jaargang een plaats, terwijl deze bovendien met een zestal zeer goed geslaagde platen met heraldische afbeeldingen werd versierd.

Een donkere wolk vormen nog steeds de hooge drukkosten. Deze werden in het afgeloopen jaar ongewijzigd gehandhaafd en zullen ook in den eersten tijd niet noemenswaardig worden verlaagd. Hoewel het werk van den tegenwoordigen drukker van het maandblad steeds reden gaf tot tevredenheid en aan het veranderen van drukkerij begrijpelijkerwijs vele bezwaren verbonden zijn, zal de financieele toestand van het Genootschap dezen maatregel wellicht reeds in de naaste toekomst noodzakelijk maken. Een woord van dank voor hunne medewerking aan den XXXIXsen jaargang van het maandblad komt toe, — behalve aan den Redacteur, — aan de correspondeerende leden Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland en W. Wijnaendts van Resandt, de bestuursleden Jhr. Nr. W. G. Feith en Mr. E. J. Th. à Th. van der Hoop, de leden A. J. Bicker Caarten, W. J. J. C. Bijleveld, L. Calkoen, A. van der Poest Clement, H. H. K. Langemayr, J. P. de Man, Nr. A. S. Niedema, W. M. C. Regt, Joh. Ruys, Mr. W. Lunsingh Tonckens, A. B. van der Vies, M. G. Wildeman en C. A. van Woelderen, en voorts aan allen die door hunne medewerking aan de rubriek „Vragen en Antwoorden" den onderlingen band tusschen de leden bevorderden, waarbij het correspondeerend lid R. T. Muschart speciaal verdient te worden vermeld. Aan het bestuurslid Jhr. Nr. W. G. Feith komt ook een woord van dank toe voor de samenstelling van het register op den afgeloopen jaargang. Door zijne goede zorgen kon dit reeds in Januari j.l. aan de leden worden toegezonden.

Tot den blooi van ons Genootschap draagt voorts zeer veel bij het bezit van onze zoo nuttige en kostbare bibliotheek. In den aanvang van het afgeloopen jaar nam Jhr. Nr. W. G. Feith de functie van bibliothecaris over van W. baron Snouckaert van Schauburg, die, als reeds gezegd, een kwart eeuw zijn beste krachten aan de bibliotheek had gewijd. Waar deze, sedert de catalogus laatstelijk in druk verscheen, bijkans verdriedubbeld is, had do heer Snouckaert reeds geruimen tijd geleden het Bestuur opmerkzaam gemaakt op het gebrek aan ruimte, dat zich deed gevoelen. Bovendien had de verhuurster de verkeerde gewoonte om de huur voor de weinig geriefelijke kamers telken jare met 15 pCt. te verhoogen. Nadat het bestuur diverse localiteiten had bezichtigd wist onze penningmeester de aandacht te vestigen op een bovenwoning in de Juffrouw Idastraat No. 3, rustig gelegen boren de Hulpbank en toevertrouwd aan het toezicht van de inwonende concierge. Na opmeting bleek de ruimte bij doelmatig gebruik grooter te zullen zijn. Bovendien is er nog een kabinetje meer, een ruime, beschoten zolder en het recht tot gebruik maken van een geriefelijke bestuurskamer voor de maandelijksche bestuursvergaderingen, terwijl tenslotte de huur minder bedroeg dan voor de vorige bibliotheek over 1921 werd betaald, en aangegaan kon worden voor 5 jaren met 3 optiejaren. Met elkaar een groote verbetering dus. Van de verhuizing die in den winter geschiedde, is gebruik gemaakt tot een andere opstelling

der boeken. Was vroeger de systhematische volgorde van den catalogus gevolgd, ook voor de latere aanwinsten, op den duur had dit geleid tot verwarring, zoodat slechts de bibliothecaris en de amanuensis de gevraagde boeken konden terugvinden. Thans zijn alle boeken alphabetisch gerangschikt, eensdeels naar een familienaam, anderdeels naar een plaatsnaam, met uitzondering natuurlijk van periodieken, waarvan weer de zuiver genealogisch-heraldische afzonderlijk zijn gehouden. Slechts eenige verzamelwerken en de boeken van algemeen theoretischen inhoud blijven over, die bij elkaar gemakkelijk overzien kunnen worden. Voor den catalogus, waarvan een nieuwe bewerking in uitzicht is genomen, kan de systematische volgorde, eventueel met wijzigingen, gehandhaafd worden. Van deze reorganisatie werd tevens gebruik gemaakt om een groot aantal werken, die voor de wetenschap die het genootschap beoefent geen waarde hebben, van de hand te doen. Anderzijds zijn belangrijke aanwinsten te boeken. Van de leden de H.H. Bijleveld, Mr. Donker Curtius, Graham Botha, Mr. Th. à Th. van der Hoop en zeer vele anderen mocht het Genootschap belangrijke werken ten geschenke ontvangen, terwijl ook niet-leden als de H.H. Warnaars te Santpoort, de Geer te Stockholm, Pieck te 's-Gravenhage en von Mallinckrodt te Keulen hun genealogieën aanboden.

Aangezien in enkele afdeelingen werken, waar veel navraag naar bestaat, bleken te ontbreken, is getracht deze op veilingen aan te koopen. Hoewel de bibliotheek allereerst de Nederlandsche werken zal moeten bezitten, mogen toch eenige belangrijke werken der naburige landen niet ontbreken. Derhalve is gebruik gemaakt van de lage valuta. Buiten de periodieken werd aldus de bibliotheek met 140 nummers vermeerderd. Doordat de bibliothecaris slechts in de avonduren werkzaam kon zijn, is de bibliotheek tijdens de verhuizing langeren tijd gesloten geweest. Toch werd getracht den uitleendienst in gang te houden. Naar buiten de bibliotheek werden 41 werken uitgeleend, terwijl iedere Maandag verschillende leden in de leeskamer van de onderscheidene verzamelingen gebruik maakten. De wekelijksche portefeuille voor den Haag circuleert bij 18 leden.

Aangezien in de bibliotheek tal van genealogieën als het ware verborgen staan in diverse werken met geheel anderen titel is een begin gemaakt met een klapper hierop, die thans reeds ongeveer 3000 fiches telt.

Het Documentatiebureau, op welks terrein wij hiermede zijn gekomen, zette ook dit jaar zijn arbeid gestadig voort. Wij behoeven slechts den naam te noemen van ons correspondeerend lid, den heer Muschart, die behalve zijn vele heraldische en genealogische inlichtingen wederom eenige duizenden fiches met geslachtkundige aanteekeningen inzond. Dr. Hofstede de Groot schonk ons eenige honderden nauwkeurig ingevulde portretfiches, meest van Zeeuwsche geslachten. De heer Joh. Ruys verrijkte onze verzameling dossiers. Van de Noord-Hollandsche familie Blaauw ontvingen wij een kastje, inhoudende een verzameling meest 18- en 19eeuwsche zegelafdrukken. Aan die allen brengt het Bestuur zijn oprechten dank.

Bij de administratie van bibliotheek en archief hadden wij ook dit jaar de hulp van den amanuensis B. J. van Tilburg, terwijl in het begin van 1921 is aangesteld als schrijfster mejuffrouw W. C. H. van Hulst.

Dat nog een breed terrein van werkzaamheid openstaat, niet slechts van uitbreiding onzer documentatie, maar ook en vooral voor een doelmatige indiceering, waardoor hetgeen wij reeds bezitten meer bruikbaar en gemakkelijk toegankelijk wordt, behoeft geen betoog.

Wij willen eindigen met een overzicht van onzen financieelen toestand. Ons saldo ging, in aanmerking nemende de nog voor den dienst 1921 nà 1 Januari 1922 gedane uitbetalingen, gedurende het afgeloopen boekjaar met ruim f 400.— achteruit, hetgeen te ernstiger is, daar door de sedert het vorige jaar geldende verhoogde contributie ons batig slot een stijging behoorde te vertoonen. De oorzaak van deze minder gunstige uitkomst ligt in verschillende onvermijdelijk hoogere uitgaven als drukkosten, kosten van onderhoud en aanvulling der bibliotheek, huishuur, salarissen, belasting, enz. Ook de verhuizing, welke in het begin van het dienstjaar 1922 haar beslag kreeg, vroeg nog zware offers, welke echter, naar wij mogen vertrouwen, op den duur zullen blijken niet vergeefs te zijn gebracht. Het Bestuur spreekt de hoop uit, dat alle leden die daartoe in de gelegenheid zijn, ook door buitengewone bijdragen het Genootschap in dezen moeilijken tijd zullen willen bijstaan, en dat voorts ieder zich beijvere door het aanbrengen van nieuwe leden *en* abonné's onze positie ook in geldelijk opzicht to versterken, — alles in het belang eener vruchtbare samenwerking op het terrein der geslacht- en wapenkunde en tot steeds meerdere groei en bloei van „De Nederlandsche Leeuw".

De zegels der voorvaderen van Philips van Wassenaer, Burggraaf van Leiden (1340),

door Jhr. Dr. W. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

Op de plaat behoorende bij het April-nummer van ons Maandblad geven de laatste twee zegels het wapenschild te zien van *Philips van Wassenaer*, die in 1340 burggraaf van Leiden werd. Vertoonde diens wapenschild vóór hij het burggraafschap van Leiden bekwam drie wassende manen, nadien was het gevierendeeld : 1 en IV drie wassende manen, II en III een dwarsbalk.

In aansluiting hierbij acht ik het gewenscht thans ook de zegels der heeren van Wassenaer, die aan dezen *Philips* zijn voorafgegaan te bespreken.

Het eerste zegel, hetwelk de heer Obreen in zijne Geschiedenis van het geslacht van Wassenaer vermeldt, is dat van Dirk ***van Wassenaer,*** die leefde van 1205-1243. De heer Obreen zegt op blz. 11 dienaangaande: „Bocken-„ berg heeft aan de acte van 1226 (van Duvenvoorde) „Dirks zegel nog gezien en beschrijft het als volgt „(pag. 136): „Gezegeld in een wit langwerpig zegel, op „de wijze van een schild, met een omtrek van meer „dan twee duim, op welker rand geschreven was: Si-„gillum Theodorici de Wasnar. En het wapen binnen „den rand is: vier dwarsbalken en daarover een Sint-„ Andrieskruis"".

Dit wapen gelijkt dus in geenen deele op dat gevoerd door *Philips* ***van*** *Wassenaer*, die in 1340 burggraaf van Leiden werd, en moet daarom reeds aanstonds de aandacht trekken. Helaas schijnt de oorkonde van 1226, waaraan het zegel van Dirk ***van*** *Wassenaer* heeft ge-

hangen, niet meer in originali aanwezig te zijn. Zij moet nog in het midden der 17de eeuw op Duivenvoorde hebben berust [1]), maar maakt thans geen deel meer uit van het huisarchief, terwijl ik er evenmin in ben geslaagd haar elders [2]) op te sporen. Ik ben echter zoo gelukkig geweest eene omstreeks het midden der 17de eeuw vervaardigde teekening van dit zegel te vinden in de genealogie van het geslacht van Wassenaer opgemaakt door ***D. F. Hagens, heer van Perwels en Collartswal, tresorier van d'archiven van den huize van Ligne,*** berustenda bij den Hoogen Raad van Adel (H.S. No. 40). Op de bijgaande plaat is deze zegelteekening gereproduceerd onder nº 1.

Het volgende zegel door den heer Obreen vermeld, is van *Dirk's* gelijknamigen kleinzoon uit den jare 1258, maar alvorens daarbij stil te staan moet ik van twee andere zegels van eerstgenoemden ***Dirk van Wassenaer*** gewag maken, welke respectievelijk onder de nummers 2 en 3 op de bijgaande plaat zijn afgebeeld. Het eerste dier beide werd in 1903 door nu wijlen J. D. Baron van Wassenaer van Rosande aan het Algemeen Rijksarchief in bruikleen afgestaan en heeft oorspronkelijk gehangen aan eene oorkonde van 8 Januari 1237 (afgedrukt in deel 1 van v, d. B.'s Oorkbk. onder nº 361 naar een afschrift), welke in originali aanwezig is onder de charters der abdij van Rijnsburg. Na vergelijking der 17de eeuwsche afteekening van het zegel van 1226 (nº 1) met dit origineele zegel van 1237 (nº 2) meen ik te mogen aannemen, dat ***Dirk van Wassenaer*** in laatstgenoemd jaar nog hetzelfde zegelstempel gebruikte als in 1226. Tusschen 1237 en 1243 moet hij evenwel een ander stempel hebben doen snijden, immers zijn zegel uit laatstgenoemd jaar (zie nº 3), hangende aan eene oorkonde in het archief van Lübeck (zie v. d. B. 1 nº 397), is, hoe geschonden ook, kennelijk van gansch andere teekening [3]). *Dirk van* ***Wassenaer*** blijkt echter in 1243 hetzelfde wapen te hebben gevoerd als in 1237 en 1226.

Van *Dirk* ***van*** *Wassenaer*'s zoon ***Philip*** zijn geene zegels bekend. Hijzelf komt slechts éénmaal voor, t.w. in 1252. Aangaande diens zoon ***Dirk van Wassenaer*** zijn wij echter beter ingelicht.

[1]) Volgens een in het Algem. Rijksarcbief bewaard handschrift van C. van Alkemade, getiteld „Segelen der Weereldliiken", blijkt uit een der manuscripten van Buchell, dat P. Schriverius hem in Juli 1623 de origineele oorkonde van 1226 met het door Bockenberg beschreven zegel van Dirk van Wassenaer heeft getoond. Schriverius had deze oorkonde van den heer van Duivenvoorde ontvangen.

Ook vond ik in het archief van Wassenaer op Twickel een afschrift dezerzelfde oorkonde, waaronder staat: „Dit origineel int Latin met een ugthangende zegel in witte of geele wasse heb ick gesien in den jare íö43 en behoorde toe den Heer van Duvenvoirde". Tevens is in ruwe penteekening het zegel weêrgegeren, van welks randschrift destijds blijkbaar alleen was te zien: ✠S . . . lum . . . , terwijl daarbij staat: „Boeckenbergen die geschreven heeft aº 1587 segt dat in de rant van dit segel stonde: „Sigillum Theod. de Wnssner".

[2]) De heer J. W. G. van Haarst was zoo welwillend voor mij een onderzoek in het archief van het huis Rosendaal in te stellen, daar de mogelijkheid bestond, dat dit charter door het huwelijk van Jacoba Maria van Wassenaer, vrouwe van Duivenvoorde ene, in 1732 met Frederik Willem Torck later van Duivenvoorde naar Rosendaal zoude zijn verhuisd. Dit onderzoek leverde echter niet een gunstig resultaat op; alleen bleek op Rosendaal ook een exemplaar der na te noemen genealogie van Wassenaer door Hagens te berusten, waarin een afschrift der oorkonde van 1226 en eene nfteekening van het daaraan hangende zegel voorkomt.

[3]) De hier gereproduceerde photografie van dit bijgewerkte zegel heb ik te danken aan Dr. H. G. A. Obreen.

Zooeven zeide ik reeds, dat de heer Obreen een zegel van dezen ***Dirk*** uit het jaar 1268 vermeldt. Op blz. 14 deelt hij namelijk mede, dat hij het eerst voorkomt in 1268 [1]), „een brief gevend aan *Arent van* ***Duvenvoirde,*** waarbij hij „diens leengoederen erfelijk maakt (gegeven op het „huis ter Horst v. d. B. II, No. 43). Bockenberg (pag. 138) „meldt het zegel van dezen brief als volgt: „gezegeld „in een rond wit zegel met een omtrek van meer dan „twee duim, op welker rand gevonden wordt: S. Dideric „de Wassenare. In het wapen binnen den rand een man „blootshoofds, dragende boven zijn linkerschouder een „vogel; in zijn rechter iets houdend als een hanepoot"".

Dit is ongetwijfeld een zegel met eene zeer eigenaardige voorstelling en het is te betreuren, dat het origineel niet tot op onze dagen bewaard is gebleven. In de boven angehaalde genealogie van Wassenaer door Hagens komt ook van dit zegel eene afbeelding voor (zie nº 4). Bij beschouwing van die afbeelding kost het moeite te gelooven, dat wij hier met een zegel van 1268 te doen hebben, immers de daarop voorgestelde persoon geeft veeleer den indruk uit lateren tijd te dagteekenen. Dat inderdaad aan deze afbeelding geenerlei waarde is te hechten, blijkt op de keerzijde van het folio, waarop Hagens haar gaf. Daar toch schreef hij, na nog een afschrift eener na deze te noemen oorkonde van 1268 te hebben gegeven: „Dese voorgaende zegelen „van den jaere 1238 ende 1268 en sijn jegenwoordich „niet in staet, maer gantschelijck verbroken ende af„ghevallen, ende om dat Corn. van Bouckenberg seyt „de selve ghesien te hebben sullen by translaet hier „vervolghen tghene hy daeraf scrijft in sijn boeck de „Wassenarae et Lugduni Batavorum Heroes fl. 138 en „139 ghedruct tot Leyden Anº 1689". De op de voorzijde van dit folio voorkomende teekening van het zegel van 1268 kan dus niet door Hagens naar het orgineel zijn vervaardigd, maar zal zijn gemaakt aan de hand van de door Bockenberg gegeven beschrijving.

Het werk van den heer Obreen verder raadplegende vond ik op blz. 14, dat dezelfde ***Dirk*** van ***Wassenaer,*** die zich in 1258 van dit zonderlinge zegel zou hebben bediend, in 1268 aan *Arnoud van* ***Duvenvoorde*** — blijkbaar ook identiek met den begiftigde van 1268 — eenige graslanden te Hillegom in leen heeft gegeven, in welke oorkonde hij zich „miles" noemt, en hierbij de mededeeling tusschen haakjes : „Bock. pag. 139 voegt er bij „gezegeld als den brief van 1258"". Dit zou dus pleiten voor de authenticiteit van het zegel van 1258, zij het ook, dat nu opmerkelijk wordt, dat ***Dirk van Wassenaer*** in 1268, ri dde r zijnde, hetzelfde zegel zou hebben gebruikt als in 1268, toen hij nog niet tot die waardigheid was verheven.

Daar blijkens Hagens in het midden der 17de eeuw van de zegels van ***Dirk van Wassenaer*** uit de jaren 1268 en 1268 niets meer over was en al onze wetenschap dienaangaande berust op de mededeelingen van Bockenberg, achtte ik het noodig diens werkje zelf nog eens na te slaan. Inderdaad vond ik daar op aangehaalde bladzijden 138 en 139 genoemde oorkonden van 1268 en 1268. Deze heeft Bockenberg in extenso afgedrukt en onder de eerste schreef hij:

„Sigillatum in sigillo albo retundo, continentiae in

[1]) Er staat 1285, maar dit is eene drukfout.

„circumferentia plus quam duorum pollicum, cui „circumferentiae inscriptum reperitur : *S. **Dideric** van „**Wassenare**.* Et arma inter circumferentiam est vir „unus nudo capite, portans super manum sinistram „avem, et in manu dextera tenens aliquid ad modum „pedis gallinae".

Onder de oorkonde van 1268 staat:

„Sigillatum sicut primae literae superiores, illo solum „excepto, quod sigillum istud est rotundum ubi primum „est oblongum".

Van de oorkonde van 1268 kan dus niet met verwijzing naar Bockenborg — zooals de heer 0 breen heeft gedaan — worden gezegd, dat deze was „gezegeld als den brief van 1268". Bockenberg toch zegt zoowel van het zegel aan den brief van 1258 als van dat aau dien van 1268, dat het rond is, en daarenboven dat het zegel van 1268 gelijk is aan dat hangende aan „primae literaes uperiores", hetwelk evenwel **langwerpig** is. Met „primae literae superiores" kan Bockenberg dus niet de oorkonde van 1258 hebben bedoeld maar eene andere, en wel de eerste die door hem is weergegeven. Bedoelde oorkonde is die, welker zegel ik hier ook in de eerste plaats heb genoemd, t.w. van 1226. Dit zegel werd door Bockenbcrg op blz. 136 aldus beschreven :

„Sigillatum in sigillo albo *oblongo* [1]), ad modum scuti, „continentiae in circumferentia plus quam duorum „pollicum, cui circumferentiae inscriptum est : *Sigil- „lum Theodorici **de** Wasnar*. Et arma intra circum- „ferentiam sunt quatuor fasciae et super illas sanctoria „crucis Sancti Andreae".

Volgens Bockenberg dus voerde ***Dirk van** Wassenaer* in 1268, ridder, zijnde hetzelfde wapen als zijn gelijknamige grootvader in 1226 (zie afb. n° 1), en onderscheidde zijn zegel zich alleen in den vorm van dat van zijnen groot vader. Het moet derhalve meer overeenkomst hebben vertoond met diens onder n° 3 weergegeven zegel van 1243.

Behalve van de zegels van 1268 en 1268 van dezen ***Dirk van** Wassenaer* maakt, de heer Obreen t. a. p. op blz. 16 nog melding van een ridderzegel van hem uit den jare 1288, „vertoonende drie dwarsbalken, waarover een St. Andries- kruis." Van het hier bedoelde zegel zijn mij verschillende exemplaren bekend. Het beste heb ik op bijgaande plaat doen reproduceeren onder n° 5, welke afbeelding zoo scherp is, dat zij geene verdere toelichting vereischt. Alleen moet ik er op wijzen, dat tot dusverre geen ouder exemplaar van dit zegel van ***heer** Dirk van Wassenaer* bekend is dan van 16 Maart 1272 (zie v. d. B. Oorkbk II n° 228) en dat het jongste van 1 Maart 1289(?) (zie v. d. B. Oorkbk. II n° 652) dagteekent.

In van den Bergh's Grondtrekken der Nederlandsche Zegel- en Wapenkunde wordt beweerd, dat ***heer Dirk van Wassenaer*** in 1294 met drie wassenaars heeft gezegeld (zie 2de druk blz. 90). Het is mij niet mogengelukken in het Rijksarchief den brief te vinden, waaraan dit zegel van ***heer Dirk van Wassenaer*** hangt. Wel berust aldaar onder decharters der abdij van Rijnsburg eene oorkonde door hem in genoemd jaar gegeven (zie v. d. B. Oorkbk. 11 n° 895), maar het zegel, hetwelk daaraan heeft gehangen, is te loor gegaan en was reeds niet meer voorhanden in van den Bergh's tijd. Het eenige wat ik heb kunnen vinden, is eene afteekening van een zoodanig zegel van ***heer** Dirk van Was-*

[1]) Deze cursiveering is van mij.

senaer voorkomende in het reeds genoemde handschrift van C. van Alkemade, hetwelk in het Algemeen Rijksarchief wordt bewaard, en waarbij het jaartal 1294 is gesteld (zie n° 6) [1]). In dit handschrift komen echter verschillende zegelafboeldingen voor, waarbij een bewijsbaar onjuist jaartal is gesteld [2]), zoodat ik meen aan deze teekening geene waarde te kunnen hechten, zoolang niet vast staat, dat ***heer** Dirk van Wassenaer* in 1294 werkelijk aldus heeft gezegeld. Het zou van bijzonder groot belang zijn, dat een zegel van hem uit dit of een later jaar werd gevonden, aangezien daardoor zou worden uitgemaakt, of inderdaad deze ***heer** Dirk van Wassenaer* zijn aangeboren wapen heeft verlaten en in de plaats daarvan drie wassendemanenisgaanvoeren. Mij komt dit voorloopigniet bijzonder waarschijnlijk voor ; veeleer geloof ik, dat hij tot het laatst van zijn leven zal hebben gebruik gemaakt van zijn onder n° 6 weergegeven ruiterzegel [3]).

*Philips **van Wassenaer, heeren** Dirk*'s zoon, die zegelbewaarder van Graaf Floris V is geweest, liet zichzelf een zegelstempel met eene figuurlijke voorstelling snijden. Van dit stempel vermeldt de heer Obreen op blz. 18 twee afdrukken, n.l. uit de jaren 1293 en 1296 (zie v. d. B. Oorkbk. 11 nos 846 en 926), respectievelijk bewaard in het Rijksarchief te Parijs en in dat te 's-Gravenhage. Van eerstgenoemd zegel, hetwelk nog ongeschonden is, mocht ik van Dr. H. G. A. Obreen eene photographie ontvangen, welke ik op bijgaande plaat onder n° 7 heb doen reproduceeren. De op dit zegel afgebeelde figuur houdt in de linkerhand een stok en in de rechterhand een zeel, waaraan twee honden; het wapen van *Philips van Wassenaer* of eene toespeling daarop, geeft dit zegel niet.

In de kracht van zijn leven is *Philips **van Wassenaer*** op het einde der 13de eeuw overleden. Zijn vader stierf omstreeks dienzelfden tijd, en als hun erfgenaem en bijgevolg hoofd van het geslacht van Wassenaer trad in 1300 hun zoon en kleinzoon Dirk *van* Wassenaer op. Deze heeft zich in zijne knape-jaren van een in meer dan één opzicht merkwaardig zegelstempel bediend. Een afdruk daarvan vond ik in het Algemeen Rijksarchief aan een charter van 22 Augustus 1311 (archief Koningsveld) en is op bijgaande plaat weergegeven onder n° 8.

Dit zegel is grooter dan dat van zijnen vader, en vertoont eveneens eene figuurlijke voorstelling; eene juiste beschrijving daarvan te geven is mij echter niet mogelijk.

Tusschen 1312 en 1314 moet laatstgenoemde ***Dirk van Wassenaer*** den ridderslag hebben ontvangen, hetgeen voor hem, naar de gewoonte dier dagen, aanleiding is geweest zich een nieuw zegelstempel te doen vervaardigen. Van dit stempel zijn verschillende afdrukken bewaard gebleven, van welke ik onder n° 9 er een heb doen reproduceeren, hetwelk hangt aan een charter van

[1]) Verschillende zegels zijn door v. d. Bergh in zijn bovenaangehaald werkje beschreven aan de hand van dit m. s. van C. van Alkemade, zoodat ik geneigd ben het er voor te houden, dat hij ook dit zegel daaraan ontleende, maar verzuimde zulks aan te teekenen.

[2]) Ik bepaal er mij hier toe te wijzen op het enkele bladen verder afgebeelde zegel van Philips van Wassenaer, burggraaf van Leiden, waarbij behalve het jaar 1341 ook 1338 is gesteld, toen Philips nog niet burggraaf van Leiden was en nog niet met dit zegel (rertoonende het gevierendeelde wapen Wassenaer—Leiden) zegelde.

[3]) Ik meen er hier tevens op te moeten wijzen, dat het door C. van Alkemade gegeven randschrift van het zegel van heer Dirk van Wassenaer eene eigenaardige overeenkomst-vertoont met dat van heer Dirk's gelijknamigen kleinzoon, wiens zegel onder n° 9 op bijgaande plaat is afgebeeld.

26 April 1319, behoorende tot het archief der abdij van Rijnsburg. Blijkens dit zegel heeft deze heer ***Dirk van Wnssenaer*** een schild met drie wassende manen gevoerd, welk wapen overeenkomt met dat van zijnen zoon ***Philip van Wassenaer***, die in 1340 burggraaf van Leiden werd. Vast staat dus. dat de hoofdstam der Wassenaer's eerst sedert het begin der veertiende eeuw drie wassende manen heeft gevoerd en het oude wapen met de dwarsbalken en het St. Andrieskruis heeft prijs gegeven. Het zou mogelijk kunnen zijn, dat de overeenkomst tusschen het van ouds door de ***Wassenaer's*** gevoerde wapen en dat der *Amstel's* [1]) aanleiding is geweest tot deze wapenwijziging na den moord van Graaf Floris V in 1296, waarbij ***heer Gijsbert van Amstel*** zoo grootelijks betrokken was. Ik geloof echter niet, dat de oplossing van het raadsel, waarom de Wassenaer's hun van ouds met eere gevoerd wapen hebben laten varen, in deze richting moet worden gezocht. Ook al zoude blijken, dat C. van Alkemade zich heeft vergist en ***heer Dirk van Wassenaer*** in 1294 nog niet met drie wassende manen heeft gezegeld, zoodat diens gelijknamigekleinzoon in het begin der 14de eeuw de eerste is geweest, die het nieuwe wapen heeft gevoerd, meen ik dat er gegronde redenen zijn om het er voor te houden, dat het prijsgeven van het oude wapen en het aannemen van dat met drie wassende manen geen gevolg kan zijn geweest van den moord van Graaf Floris V. Welke die redenen zijn, kan ik hier thans niet ontvouwen, aangezien daaraan vooraf moet gaan eene studie betreffende de verschillende takken, welke in de 13de eeuw uit den hoofdstam der Wassenaer's zijn voortgesproten on die, zooals bekend, alle drie wassende manen hebben gevoerd.

De oudere generaties van het geslacht Rochussen,

door C. A. VAN WOELDEREN.

De stamreeks van het geslacht ***Rochussen*** vangt in Nederland's Adelsboek 1916 aan met ***Isaac Rochussen Jr.,*** raad in de vroedschap te Vlissingen 1721-1'734, gecomm. ter admiraliteit op de Maas 1736, overl. Rotterdam 22 Febr. 1762. Aangezien nu de toevoeging „Jr" aan den naam van den stamvader eene aanduiding inhield, dat er te Vlissingen ook een „Isaac Rochussen Sr" moest zijn geweest en het mij niet waarschijnlijk voorkwam, dat over het voorgeslacht van een Vlissingschen regent uit hot begin van de 18e eeuw totaal niets te vinden zou zijn, heb ik de Vlissiogsche bronnen op den naam ***Rochussen aan*** een nauwkeurig onderzoek onderworpen. Hoewel deze bronnen tengevolge van den brand van 1809 verschillende betreurenswaardige hiaten vertoonen, meen ik er toch in geslaagd te zijn de stamreeks eenige generaties op te voeren.

De eerste van dit geslacht [1]), dien ik te Vlissingen aantrof, was ***Rochus Rochussen,*** die op 11 Febr. 1623 als geboortig van Rotterdam in het poorterboek van Vlissingen werd ingeschreven en toen 25 jaren oud was. Hij was gehuwd met *Mayken* ***Jongerels*** [2]), uit welken echt tusschen 1629 en 1635 te Vlissingen een viertal kinderen gedoopt werd. Een van dezen, ***Isaac Rochussen,*** ged. *7* Sept. 1631, vinden wij terug bij zijn ondertrouw te Vlissingen op 4 Sept. 1655, waarvan de acte luidt: „*Isaac* ***Rochussen*** j.g. varende man en *Kathlijntjen* ***Abrahams*** j.d. beyde van Vlissingen, zij wonende in de Nieuwstraete". De indentiteit tusschen laatstgenoemden Isaac, Vlissinger van geboorte, en het kind van Rochus Rochussen en Mayken Jongerels staat wel vast, aangezien blijkens de uittreksels van S. van der Swalme geen andere Isaac Rochussen in de Vlissingsche doopregisters voorkomt.

Met ***Isaac Rochussen*** begint de opkomst van het geslacht. Hij is de bekende kaper-kapitein, van wien Nagtglas melding maakt in zijn „Levensberichten van Zeeuwen" [3]) en die 7 Juli 1672 na een scherp gevecht bij de Sorles zich meester maakte van het kostbare Engelsche Oost-Indische retourschip „The Golden Hawk", dat anderhalve ton gouds waard geschat werd en door hem na vele gevaren te Amsterdam behouden werd binnengebracht. Het is waarschijnlijk ter herinnering aan dit wapenfeit, dat de familie Rochussen een driemaster in haar wapen voert. [4])

Volgens de Jonge, Geschiedenis van het Nederlandsche Zeewezen [5]), stichtte Isaac Rochussen in het begin van den 9-jarigen oorlog tegen Frankrijk (dus omstreeks 1690) eene groote reederij voor commissievaarders (d.z. kaapvaarders). Hierbij zal hij ongetwijfeld de medewerking hebben genoten van zijnen gelijknamigen zoon ***Isaac Rochussen,*** die 24 Aug. 1691 als raad zijn intrede deed in de regeering zijner vaderstad en van 1700-1709 schepen van Vlissingen is geweest [6]). Laatstgenoemde was gehuwd met. ***Sara van der Burgt*** en werd 26 Sept. 1710 in de Middelkerk te Vlissingen begraven. Zijn doopacte is niet meer te vinden, echter blijkt zijne

---

[1]) Deze overeenkomst — men houde evenwel in het oog, dat de Amstel's een geschaakt St. Andrieskruis voerden — deed sommige genealogen naar familieverband tusschen de Wassenaer's en Amstel's zoeken, zooals mij uit m. s.-genealogieën is gebleken.

[1]) Personen van den naam ***Rochussen*** komen zoowel eerder als later te Vlissingen voor, zonder dat van eenige verwantschap met het hier behandelde geslacht blijkt. Het waren meest zeelieden.

[2]) In een der doopacten staat ***Jongerheld.*** Dr. med. ***Arend Jongerheld*** verkreeg 24 Maart 1'770 bij besluit van den Raad van Vlissingen het recht den naam ***Rochussen*** bij zijn familienaam te voegen en zich te noemen ***Rochussen Jongerheld.*** Het is mij niet mogen gelukken hiervoor eene redelijke verklaring te vinden, immers het huwelijk ***Rochussen-Jongerels*** had ongeveer-anderhalve eeuw vroeger plaats. (Zie Maandbl. IV. p. 29.1

[3]) Dl. IV, blz. 522 i. v. Rochussen. De mededeelingen van v. d. Aa (zie Stam- en Wapenboek 111, blz. 63) en de Jonge (zie ***van*** der Baan, Maandbl. IV. 30), dat ***Isaac Rochussen*** een ***Middelburgsche*** kaperkapitein was, kan slechts in zooverre juist zijn, dat hij voer voor eene Middelburgsche reederij. ***Isaac Rochussen*** was ***een*** Vlissinger van geboorte en aldaar ook gevestigd. Het archief te Middelburg bevat geen enkele acte ***Rochussen.***

[4]) Dat de familie Rochussen zich van hare afstammina ***van*** den kaper-kapitein Isaac ***Rochussen*** bewust was, blijkt overigens uit de mededeeling van Jhr. Mr. J. C. de Jonge in zijn 3de uitg. van Gesch. v. h. Nederl. Zeewezen, dat omstreeks 1869 een afstammeling, de Heer Isaac ***Rochussen*** te Rotterdam, in het bezit was van een gouden gedenkpenning, geslagen ter eere van zijn dapperen voorvader en van twee schilderijen betrekking hebbende op hetzelfde wapenfeit.

[5]) Zie de 3de uite. (1869) dl. 11. blz. 335 ***en*** dl 111. blz. 269.

[6]) In de uittreksels der Raadsnotulen van Vlissingen vond ik nog over hem: 9 Juli 1693 ***Isaac Rochussen*** deken van het kaarsemakersgilde (deken en overdeken der eilden waren eereambten. die te Vlissingen hoofdzakelijk tusschen de raadsleden werden verdeeld).

28 Nov. 1703 Dhr. ***Rokussen*** Equipagemeester.

9 Nov. 1708 d'Hr Isaae ***Rochussen*** loco Pieter van de Putte ontvanger van de Huysschatting.

afstamming uit het echtpaar Rochussen-Abrahams ook uit het feit, dat *Kathlijntjen Abrahams*, voornoemd, herhaaldelijk als doopgetuige voorkomt bij kinderen van ***Isaac Rochussen*** en ***Sara van der Burgt*** (zie b.v. de doopacten van 4 Dec. 1699 en 14 Aug. 1706 in de uittreksels van Vrouwe Lambrechtsen-Schorer).

De juiste datum van het huwelijk van Isaac Rochussen en Sara van der Burgt is niet bekend, maar zal op omstreeks 1690 gesteld moeten worden [7]). Tusschen 1691 en 1705 vermelden de begrafenisregisters te Vlissingen niet minder dan zes kinderen van „dHr. Isaac Rochussen", zonder aanduiding van voornamen. Het eenige kind, dat het tot den volwassen leeftijd schijnt te hebben gebracht is ***Isaac*** *Rochussen*, die de voetstappen zijns vaders drukte en 4 Juli 172% raad van Vlissingen werd, van 1721-1734 aldaar schepen was en 24 Maart 1736 tot gecommitteerde wegens Zeeland ter Admiraliteit op de Maas werd benoemd [8]). Ter onderscheiding van zijnen vader, den schepen Isaac Sr, wordt hij vaak met de toevoeging „Jr" aangeduid. Hij is de in Nederl. Adelsb. aangegeven stamvader. Zijn doopacte is niet bewaard gebleven, maar de samensteller. vau de tweede bewerking van de lijst van Baljuwen, Burgemeesters, Schepenen, Raden enz. van Vlissingen door Ds te Water, welke van ± 1765 dateert, teekent bij Isaac Rochussen Jr. aan: † 25 ***Febr.*** *1762* ***te Rotterdam*** *en* ***den 1 Maart 1762 te Vlissingen*** *'s avonds in* ***de*** *Oostk.* ***stil*** *bijgeset*, ***oud 67 j.*** *7 maen.* ***6 dagen",*** waaruit blijkt, dat hij op 19 Juli 1694 het levenslicht zag. Te Vlissingen werden bij voorkeur tot raad en schepen benoemd zij, wier vaders deze ambten ook reeds hadden bekleed. De samensteller van bovengenoemde lijst plaatste in die gevallen achter den naam van den functionaris het patronymicum. Dit deed hij voor leden van de geslachten van Hoorn, Hurgronje, Schorer, von Nispen, Caen, van Citters, Steengracht, Boddaert, van der Mandere enz. en ook voor Isaac ***Rochussen Jr.,*** dien hij als raad en als schepen *1 saacz.* en *Isa* ac *fil.* noemt, waaruit m. i. afdoende blijkt dat de schepen Isanc ***Rochussen Sr.*** zijn vader was en bijgevolg de kaper-kapitein ***Isaac*** *Rochussen* zijn groot vader, zooals reeds de meening van Nagtglas was geweest [9]). Van een anderen Isaac Rochussen, die zijn vader had kunnen zijn, is trouwens in het geheele Vlissingsche oud-archief geen spoor te ontdekken.

Isaac Rochussen Jr. of *Isaacsz.* had volgens Ned. Adelsb. tot vrouw ***Cornelia Stokke,*** dr. van ***Marinus*** en Adriana ***Tant.*** Nagtglas geeft hem daarentegen tot vrouw ***Cornelia Hocke*** *Jobsdr.* uit Brouwershaven en verwijst hiervoor naar de „Sleutel der Burlesque Notulen" i. v. ***Copmoyer.***

7) De Vlissingsche ondertrouwboeken bevatten o. a. over de jaren 1680-1695 een hiaat.

8) In de uittreksels der Raadsnotulen van Vlissingen vond ik nog over hem: 25 Nov. 1719 *Isaac* ***Rochussen*** loco Abm de Witte capn van de Walstraat.

19 Sept. 1720 ***Lak Rochussen*** Boekhouder van de Wisselbank.

4 Mei 1721 Wm Adriaans loco Isaac ***Rochussen en*** Simon Pilletier loco Abm Kroef tot Capteins.

18 Maart 1724 lsaac ***Rochussen*** en Daniel du Bon loco dhr. Hurgronje en Ad' Taerlinck, Directeurs Assurantie Comp.

4 Mei 1724 Jacop van Nispen loco Isaac ***Rochussen*** Thesaurier.

4 Mei 1732 Isaac ***Rochussen*** en Jacob van Nispen loco Nicolaas en Willem B. Lambrechtsen Thesauriers.

28 Maart 1733 dhr. Isaae *Rochussen* ***loco*** Abm de Witte Staate van Walohren (21 April 1736 demissie).

27 Oct. 1736 Isaac ***Rochussen*** en Jacob Guépin, Boekhouder ***en*** Kassier van de Wisselbank ontslagen,

Hij bedoelt hiermede een handschrift, bewaard in de Provinciale Bibliotheek te Middelburg, van Mr. Michiel Michielsen, pensionaris van Vlissingen : „Notulen van de Staatenvergaderingen van Zeeland op rijm van 13 Jan. 1676 tot 1 Jan. 1684". In de daarbij behoorende sleutels (verklaringen), welke uit de 1e helft der 18e eeuw dateeren, vindt men op blz. 30 naar aanleiding van de vergadering van 30 Aug. 1680 aangeteekend:

„Te Brouwershave is in voorige tijde een Inwoonder „geweest, die Regent was en een Rheeder in de buysen„neeringe. Die had twee zoons een genaamt ***Marinus*** en „den andere ***Adriaan Copmoyer,*** den eerstgemelde is advo„caat in den Haag geweest en den andere aldaar pro„cureur. Die 70 Jaare oud zijnde is door den Heer van „Odijk Raadsheer in den Hoogen Raad geworden en men „heeft daarvan gesegt, dat Odijk f 20.000 daarvan zoude „genoote hebbe, zoo aan 't geen quytgescholden is van „procescoste als andersints. Zij hebbe een suster gehad, „die is getrouwt met *Corns* ***Stokke*** tot Brouwershaven. „En daar een zoon van gehad genaamt ***Job*** *Stokke* en „haar tweede man is geweest ***Andries de*** *Wendel* van „ter Veere, die heeft voor schipper op de Oost gevaare. „*Job* ***Stokke*** heeft nagelaten twee dogters die nu in huwelijk „zijn. Een met den Heer *Rocusse*, gecommitteerd wegens „Zeeland in de Admiraliteit op de Maze. En de andere „met de Heer *van* ***Affelen*** [10]), Regent tot Vlissingen."

Het komt mij waarschijnlijk voor, dat de vader van ***Adriana*** *Cornelia* ***Stokke*** inderdaad ***Jacobus*** Stokke was — Nagtglas verschrijft zich wanneer hij haar **Hocke** noemt — en niet ***Marinus*** Stokke, zooals Ned. Adelsb. opgeeft, blijkbaar in navolging van de mededeelingen van J. van der Baan in ons Maandbl. IV, 29, welke echter geen zeer betrouwbaren indruk maken. (De aldaar vermelde Jan Alman van 6 April 1672 te Vlissingen is inmiddels naar het rijk der legende verwezen.) Mr. ***Isaac Jacobus Rochussen,*** de zoon van het echtpaar Rochussen-Stokke, zal dan naar zijne beide grootvaders zijn genoemd : ***Isaac Rochussen Sr.*** en ***Jacobus (Job) Stokke.*** Intusschen zal de oplossing van deze vraag wel in het archief van Delft gevonden kunnen worden, aangezien uit het ondertrouwboek van Vlissingen blijkt, dat op 14 Oct. 1719 aldaar ondertrouwden ***Isaac Rochussen,*** j.m. van Vlissingen en *Adriana* ***Cornelia*** *Stocke*, j.d. lot ***Delft.*** Ten slotte vestig ik er de aandacht op, dat bij den doop van Mr. ***Isaac Jacobus Rochussen*** op 6 Dec. 1720 als doopgetuige optreedt ***juf.*** *Cath.* ***Rochussen.*** Ik houd deze voor niemand anders dan de overgrootmoeder van het kind ***Cathelina Abrahams,*** weduwe van den kaper-kapitein, later reeder te Vlissingen ***Isaac*** *Rochussen.* Zij ***zou*** dan hare schoondochter Sara

9) Levensberichten van Zeeuwen t. a. p. De aangegeven filiatie wordt ook geïllustreerd door het feit, dat het wapen, gevoerd door de afstammelingen van den schepen lsaac ***Rochussen*** *Jr.*, pl. de driemaster (vrijwel-zeker het door diens grootvader, den kaperkapitein *Isaac* ***Rochussen*** buitgemaakte schip), op de bekende wapenkaart van Baljuwen enz. van Vlissingen van Ds. te Water reeds is toegekend aan den schepen ***Isaac Rochussen Sr.***

10) *Cornelis* ***van*** *Affelen*, heer van Saamsfoort, werd raad van Vlissingen 14 Maart 1739, was schepen van 1737-1747; zijne raadsplaats werd vacant verklaard bij raadsbesluit van 15 Dec. 1753 wegens vertrek naar den Briel.

Sluis, 4 Mey 1731 ondertr., attest om buyten te tr., de Heer *Cornelis* van *Affelen* van Sluys in Vl. wedr van Juffr. van Reynesteyn capiteyn in 't regt van wijlen coll. S. de la Rocque, met Juffr. *Johanna Paulina Stocke* j. d. van Delft. (Zie Alg. Ned. Fam. bl. VI, blz. 202).

De oudste zegels der heeren van Wassenaer.

N°. 1.

Zegel van Dirk van Wassenaer in 1226 (v. d. B. Oorkbk. I n°. 301) volgens eene teekening door Hagens, omstreeks 1650, naar het origineel.

N°. 2.

Zegel van Dirk van Wassenaer in 1237 (v. d. B. Oorkbk. 1 n°. 361) naar het origineel in het Algemeen Rijksarchief.

N°. 3.

Zegel van Dirk van Wassenaer in 1243 (v. d. B. Oorkbk. 1 n° 397) naar het origineel in het Stadsarchief te Lübeck (bijgewerkt).

N°. 4.

Zegel van Dirk van Wassenaer in 1258 (v. d. B. Oorkbk. 11 n°. 43) volgens eene teekening door Hagens naar de beschrijving door Bockenberg.

N°. 5.

Zegel van heer Dirk van Wassenaer 1272-1289 (v. d. B. Oorkbk. II n°s 228—652) naar het origineel in het Algemeen Rijksarchief.

No. 6.

Zegel van heer Dirk van Wassenaer in 1294 volgens eene teekening door C. van Alkemade.

No. 7.

Zegel van Philips van Wassenaer 1293—1296 (v. d. B. Oorkbk. II n°s 845 en 926) naar het origineel in het Rijksarchief te Parijs.

N°. 8.

Zegel van Dirk van Wassenaer naar het origineel van 22 Augustus 1311 in het Algemeen Rijksarchief (Koningsveld-Clerezy X n°. 53).

N°. 9.

Zegel van heer Dirk van Wassenaer naar het origineel van 26 April 1319 in het Algemeen Rijksarchief (abdij Rijnsburg) (een weinig vergroot).

Behoort bij Maandblad „De Nederlandsche Leeuw". No. 6 7. Juni/Juli 1922.

van der** Burgt* hebben overleefd, hetgeen tevens verklaart, waarom — in afwijking van de gewoonte in de Vlissingsche begraafregisters — op 8 Aug. 1719 bij „ wed. ***van Isaac Rochussen" werd toegevoegd „*Sara*", nl. ter onderscheiding van de nog in leven zijnde „weduwe van Isaac Rochussen" *Cath. Abrahams.* ***Is*** mijne veronderstelling juist, dan is dit een nieuw bewijs voor de juistheid der door mij gegeven filiatie, welke als volgt luidt:

1. *Rochus* ***Rochussen,*** geb. omstreeks 1698 te Rotterdam, wordt 11 Febr. 1623 poorter te Vlissingen, tr. *Mayken Jongerels*, begr. Vlissingen (Oostkerk) 11 Nov. 1655.

II. ***Isaac** Rochussen*, ged. Vlissingen 7 Sept. 1631, onderscheidde zich als kaper-kapitein 7 Juli 1672, later reeder te Vlissingen, tr. (ondertr. Vlissingen 4 Sept. 1655) *Kathlijntjen* ***Abrnhams.***

.. ***Isaac Rochussen,*** raad van Vlissingen 24 Aug. 1691, schepen aldaar 1700—1709, begr. Vlissingen (Middelkerk) 26 Sept. 17 10, tr. omstreeks 1690 *Sara van der Burgt,* begr. Vlissingen (Oostkerk) 8 Aug. 1719.

IV. ***Isanc Rochussen*** [*Isaacz.* of ***Jr.],*** geb. Vlissingen 19 Juli 1694, raad van Vlissingen 4 Juli 1729, schepen aldaar 1721-1734, gecommitteerde wegens Zeeland ter Admiraliteit op de Maas 24 Maart 1736, † Rotterdam 25 Febr., begr. Vlissingen 1 Maart 1762, tr. (ondertr. Vlissingen 14 Oct. 1719) *Adriana Cornelia Stokke*, „j. d. tot Delft".

V. Mr. ***Isaac Jacobus*** *Rochussen*, ged. Vlissingen 5 Dec. 1720, van 17 Jan. 1742 tot 28 Juni 1753 raad van Vlissingen, schepen aldaar 1746, 1747, tr. (ondertr. Vlissingen 31 Aug. 1749) ***Ester Hudig*** enz., enz. (Zie verder de stamreeks ***Rochussen*** in Ned. Adelsboek).

Een onderzoek in het oud-archief van Rotterdam kan omtrent het voorgeslacht van *Rochus* ***Rochussen*** (I) wellicht nadere gegevens aan het licht brengen [11]).

De voorouders van het „Vrouwtje van Mechelen",

door Mr. J. P. W. A. SMIT.

Sedert in dit tijdschrift door mij eenige genealogische bijzonderheden werden gepubliceerd omtrent de familie ***Van** Nassau*, voorouders van het bekende „Vrouwtje van Mechelen" [1]), was de heer Van der Hammen, gemeentearchivaris van Waalwijk, zoo vriendelijk mij op eenige nieuwe acten, meest uit het Bredasche schepenbanksarchief, te wijzen, maakte de heer Juten, pastoorvan Willemstad, andere bijzonderheden bekend in Taxandria [2]) en vond ik zelf eenige andere feiten, meest uit den onlangs voor het Noordbrabantsche rijksarchiefdepot verworven boedelinventaris van juffr. ***Adriane** van Nassau*, weduwe van jhr. *Dirck van* ***Assendelft,*** van ***8*** Mrt. 1559, welke inventaris niet alleen de bezittingen van deze dame in het algemeen, maar ook haar voornaamste archiefbezit met groote uitvoerigheid beschrijft [3]). Daar hiertoe ook het familiearchief van haren tak der Nassau's behoorde, behoeft het belang van dezen inventaris voor dit onderwerp niet nader betoogd.

Blijkens dit stuk koopt de stamvader *Jan*, bastaard ***Van Nassau,*** den 14 Mrt. 1482 eene roggepacht van 2 sester en 10 loopens, leenroerig van den heer van Breda en blijkbaar gaande uit goederen onder de Eeninge van Rijsbergen, van Zebrecht Roevers [4]). Den 3 Dec. 1.495 gaat hij met zijne schoonmoeder, alsdan weduwe van jhr. *Pauwels* ***van Haestrecht,*** een accoord aan over den eigendom van een stuk moers onder Loon-op-Zand [5]), verkrijgt in Oct. 1499 een niet nader aangeduid octrooi van Philips den Schoone [6]) en maakt met zijne vrouw den 14 Nov. 1505 testament [7]), na op 6 Mrt. van dat zelfde jaar daartoe octrooi bekomen te hebben s). Wellicht is hij dus kort nadien overleden, omdat zijne weduwe 16 Juni 1512 nog in leven blijkt [9]).

Zijn zoon *Pauwels*, schout van Breda [10]), maakt met zijne vrouw ***Catharine van Haeflen*** den 21 Mei 1514 testament [11]). Daar het codicil, op 7 Aug. d. a. v. er aan toegevoegd, van hem alleen is [12]), is een van beiden wellicht omstreeks dien tijd overleden. Den 4 April 1520 treedt Jan van Gelcom in eene procedure vóór schepenen van Breda als procureur der weeskinderen op [13]).

Omtrent de kleinkinderen van Pauwels, alle dochterskinderen, zijn in den meergenoemden boedelinventaris verschillende bijzonderheden te vinden, die echter voorbij gegaan worden als de familie ***Van** Nassau* niet onmiddellijk betreffende.

Belangwekkender wordt het stuk als het twee brieven van renunciatie vermeldt, de een van juffr. *Marie* ***van Nassau,*** professe in het klooster te Waalwijk, de ander van juffr. ***Adriane van** Nassau*, gekleed in hetzelfde godshuis, ongelukkig beide acten zonder datum. Omtrent beide personen heeft indertijd de heer Van der Hammen reeds geschreven, maar verder dan een waarschijnlijk maken, dat zij naaste afstammelingen van den kastelein van Heusden zijn geweest, is hij niet kunnen komen [14]). Het feit, dat de boedelinventaris haar vermeldt, terwijl dat stuk toch alleen acten opsomt, die òf de weduwe ***Van Assendelft*** en hare zusters of haren vader en tantes of haren grootvader finantieel betreffen, versterkt niet alleen de veronderstelling van den heer Van der Hammen, maar maakt het m. i. zelfs onafwijsbaar, dat de beide vrouwen òf dochters van ***Jan,*** bastaard ***Van Nassau,*** zijn geweest òfdochters van *Pauwels*. En daar van Jan reeds eene dochter ***Maria*** bekend is, gehuwd met den kancellier van Brabant ***Hieronimus van der Noot*** [15]), en van *Pauwels*

[11]) Dit zou dan tevens de waarbcid kunnen brengen aangaande de overlevering, dat een stamvader ***Rochus*** een rol gespeeld zou hebben te den Brie1 op 1 April 1572, waarvan de Jonge gewaagt in zijn Gesch. v. h. Nederl. Zeewezen 1. c.

[1]) Nederl. Leeuw jg. XXXVII (1919) blz. 312 seq.

[2]) Taxandria 28ste jg. blz. 281 seq.

[3]) Rijksarchief in Noordbrabant. Aanwinst 1922. Het stuk behoort tot het archief der Weeskamer van Breda, onder wier beheer de boedel gekomen schijnt. Het sterfhuis lag aan de Steenbrugstraat te Breda.

[4]) Boedelinventaris als boven.

[5]) Simpele copie in het archief der heerlijkheid Loon-op-Zand.

[6–8]) Boedelinventaris als boven.

[9]) Zie mijn vorig artikel.

[10]) Zijne commissie wordt in den boedelinventaris met name genoemd.

[11–13]) Boedelinventaris als boven.

[13]) Register van oiviele sententiën der sohepenbank van Breda over de jaren 1519-1626 (R. nº 83) bladz. 3 vo.

[14]) Taxandria 24ste jg. blz. 14 seq.

[15]) Hunne huwelijksvoorwaarden zijn van 27 Mei 1498. Boedelinventaris als boven.

eene dochter ***Adriana,*** de weduwe ***Van*** *Assendelft*, blijft er m. i. niets anders over dan te onderstellen, dat de gekleede ***Adriane*** eene dochter van ***Jan,*** de professe ***Marie*** eene dochter van *Pauwels* geweest is. De acten *van* renunciatie verklaren tevens, waarom van deze familieleden in de acten zoo zelden gesproken wordt.

Omtrent ***Hendrik van Nassau,*** den door mij onderstelden oom der weduwe Van Assendelft, wordt in haren boedelinventaris niet gesproken. Het is vreemd ; van mijn standpunt zou ik zeggen: zijne mesalliance is hem door zijne familie nimmer vergeven en blijkens de gedragingen zijner kinderen niet geheel ten onrechte.

Van deze kinderen is ***Jan*** blijkbaar de oudste geweest [16]). In mijn voorg. stuk somde ik reeds eenige van zijne daden op, waarna ik veronderstelde, dat hij ongehuwd of zonder wettige nakomelingschap gestorven is. Thans kan ik daaraan toevoegen, dat hij bij zekere ***Adriane Oirlmans*** twee onwettige kinderen gehad heeft, *Lijntken*, omstreeks Bamis 1636, en *Lijsken*, omstreeks een jaar later geboren, en beiden in 1664 nog in leven [17]). Daarna is hij gehuwd met juffr. ***Katharine Desfenestraulx,*** maar kinderen uit dit huwelijk worden niet vermeld. Waarschijnlijk is hij, gelijk ik in mijn eerste stuk reeds vermeld heb, kort vóór 20 Nov. 1643 overleden.

De beide broeders van Jan, ***Hendrik*** en de jongste *Pauwels*, hebben zijne bezittingen, maar ook de daarop rustende verplichtingen geërfd, de laatste onaangename pretenties van zijne beide levensgezellinnen. Op het proces van het jaar 1664, waarin de moeder namens hare dochters 400 Karolus gulden eischte overeenkomstig eene clausule van Jan's testament, zinspeelde ik reeds [1] s). Destijds was *Pauwels* reeds overleden [19]). In 1648 hadden beide erfgenamen echter een ernstiger vordering te weerstaan, die vaq ***Catharine Desfenestraulx,*** destijds gehuwd met ***Dismas van der Rijt*** en te Orleans wonende, en waarin zij geëindigd zijn haren man tevreden testellen [20]).

Omtrent ***Hendrik*** (den jonge), blijkens de bovengenoemde acte van 1661 destijds schout van 's Gravenwesel, heeft de heer Juten nieuwe bijzonderheden gevonden. Reeds in 1640 en nog in 1646 wordt hij als zoodanig genoemd. Daarna is hij uit den dienst der markiezen van Bergen-op-Zoom, want 's Gravenwesel hoorde aan de Glymes, in dien der baronnen van Breda overgegaan, want, gelijk ik reeds vroeger meldde, is hij van 1663 tot zijn dood schout van Roosendaal. Ook heeft de heer Juten zijne echtgenoote nader weten te definieeren

[16]) Hij gaat tezamen met zijne broeders den 3 April 1536 eene overeenkomst aan over een scheidsmuur van hun (ouderlijk?) huis aan de Veterstraat te Breda, in verband met den herbouw van dit in 1534 verbrande gebouw; daarna transporteeren zij dit erf 24 Juli 153F aan Diederic Zeeszin, den rentmeester van den graaf van Nassau, die daarop een nieuw huis bouwt, dat hij bij acte van 23 Mei 1539 andermaai transporteert met vrijwaring door Jan van Nassau van zijne broeders. Rijksarchief in Noordbrabant, aanwinst 1898 n° 20a, eigendomstitels van het voormalig Jesuitenklooster te Breda.

[17–18]) Acte van 5 Juni 1554 en vonnis van 13 Oot. d. a.v. in zake het proces van Adriane Oirlmans, thans gehuwd met Godert van Helmont, legen Hendrik van Nassau, Archief der schepenbank van Breda R. n° 91, bladz. 157 vo en 181 vo.

[19]) Schuldbekentenis van Hendrik van Nassau, schout van 's Gravenwesel, *van* 10 Juli 1551, waarin zijn broeder Pauwels als overleden en laatst wonende te Zundert wordt vermeld. Archief der schepenbank van Breda R. 807 blz. 154.

[20]) Kwitantie van 5 Juni 1554 van Dismas van der Rijt. Zie voor dit proces het archief der schepenbank van Breda R. 3 blz. 66 vo, 68 en 83 vo.

als *Johanna*, bastaard ***Van Bergen,*** dochter van *Philips van Glymes*, oudsten zoon van *Jan III*, heer van Bergen-op-Zoom, en ***Adriana van Brimeu.*** Van zijne kinderen werden er twee in 1640 en 1646 geboren en hij zelf is in 1656 overleden.

De jongste broeder *Pauwels* heeft volgens den heer Juten omstreeks 1636 het kasteel van Halsteren bewoond. Zijne verdere lotgevallen zijn in mijn vorig stuk verhaald; het laatste, dat hij op 30 Aug. 1647 te Zundert zijn huis verkocht. Uit de bovengenoemde acte van 10 Juli 1661 blijkt thans, dat hij in laatstgenoemd jaar overleden was [21]).

Bijdrage tot de geschiedenis van het geslacht van Hackfort,

medegedeeld_ door Dr. J. S. VAN VEEN

Tot de bijlagen van een in 1626 voor het gericht des schoutambts van Zutphen tusschen Henrick van Eck tot Medler en de markgenooten van Vorden gevoerd proces behooren twee acten van scheiding tusschen leden van het geslacht ***van Hackfort,*** waarvan ik de eerste hier in extenso laat volgen. Zij bevat een interessant brokje familiegeschiedenis.

1424—April 19.

In alsulken voirworden hiirna beschreven heeft *Jacob* ***van Hacforden*** zyne kinderen, die hy noch heeft onberaeden [1]), gescheiden, dat elker hebben sal na siinre doot ende, daer ziin wiiff [2]) an getuchtigt of an gerechticht is, nae oere doot, by zyne maghen ende vrenden hiirna beschreven:

Item ten irsten so sal ***Gerrit,*** ziin oldtste soen, hebben dat huis toe Voirden mitter alinger heerschap van Vorden, mitter windemoele ende mitter watermoele, mit beleenden mannen, mit horigen luden ende alle erfnisse, die daertoe hoort, ende mit allen oeren toebehoer als Berent van Vorden, Jacobs oem [3]), daerin bestarf, uytgeseget Tegerdinck mitten teenden, als Berent dat Jacob ende zynen erven anervede, ende daertoe alle horige luiden, die van den luiden, die toe Hacforden plegen toe hoeren, gehylickt ziin an de lude, die toe Vorden hoeren. Ende woenden enige horige lude op den Vordenschen goede, die toe Hacforden plegen toe hoeren, die solden Geerde hoeren.

Item so sal Gerrit hebben de helfte van den goede toe Levenstrode ende de helfte van des Joden hove mitten tienden ende waren half, de daertoe hooren, ende Gruwelstgoet alink.

Item soo sal Gerrit hebben Nyenhuis, Schaeltwyk, Wamminkhorst ende den Weert, Steeverinck, Liefrinck, Maelrinck, Jolinck ende Lunsinck ende alinch de steden in den darp to Vorden.

Item soo sal Gerrit betalen al schult als Jacob schuldich is of wort an zynen sterfdach, ende all testament, erfrente, liifrente, ende daer erve voor stiet, mach hy inloesen ende dat erve sal zyne blyven ; ende zyne suster, nonne toe Kolene, jaerlix toe oeren lyve twie ende twyntich Riinsche gulden.

Item so sal Gerrit zyne twie Susteren, als *Maria* [4]) ende *Alyt* [5]),

[21]) Zie noot 19.

1) Volgens de genealogie- van Hackfort bij van Rhemen was de oudste dochter, tevens het oudste kind, *Stephana*, gehuwd met ***Derck van Eyll.*** Daar zij in dit stuk niet wordt vermeld, heeft het huwelijk dus vóór 1424 plaats gehad.

2) **Johanna** *Ploech*, die zijne tweede vrouw was.

3) Dit woord beteekent hier blijkbaar grootvader, in welken zin het in het Middelnederlandsch meermalen voorkomt. Immers, Jacobs vader was gehuwd met de dochter van Bernt van Vorden (Geld. Volksalm. 1892, blz. 34; 1898, blz. 56).

4) Later gehuwd met ***Johan van Bellinckhave.***

5) Later gehuwd met ***Gerrit*** de Rover.

de noch onberaden ziin, geven elkerlyck toe oeren berade by oeren vrenden dusent Aernemsche gulden ende zal die berichten ende beraden by ziinre magen rade ende geheiten, twie van ziins vaders wegen ende twie van ziinre moeder wegen, end halden soe ende doen aen oer nootdurfte hent bie sie bericht, ende mitter medegave sullen sie vertien, als men se bericht, geliiuk oer andere beraden susteren [1]) hebben gedaen. Unde starven sie beide, eer zy beraden worden, soo sollen sie erven op Gerryt ende zyne erven, ende starve oer een, eer die ander beraden weer, de solde half erven op de onberaden weer van den tween Susteren ende half op Gerride.

Item *Berent*, zyne jongeste suster, nonne ter Honepe, sal hebben een goet, geheiten Bruggerbarch, ende drie molder roggen des jaers toe oeren lyve ende wanneer zy doot is, so sal dat goet weder kommen an Gheride ende an synen erven.

Item so sal *Jacob* [2]), ziin soene, hebben dat huis toe Hacforden mit beleenden mannen, de toe Hacforden horen, mitter watermolen, mitter alinger erfnisse ind meden mit holte, gelegen binnen Hacforden, als Johan ende Gerrit dat nu bouwen ende bruiken, ende den Marskamp, dat Vene ende den thienden aver alinck Hacforden, aver dat Vene ende 't Jodinck mitten horigen luiden, die toe Hacforden horen, uytgeseget die an de Vordensche horige luiden gehyliket ziin of die op Gerrits goeden wonen. Ende woonden enige lneden op Jacobs goeden, die toe Vorden hoerden, de solden Jacob horen.

Item alle horige luden, eggen of wastinsich, de buiten den kerspel toe Vorden wonen, de Jacob toe hoeren plegen end op oere gheens goede en wonen, sullen half Gerrits ende half Jacobs wesen, soo ween dat zy komen sint.

Item soo sal Jacob hebben half dat goet toe Levenstrode ende des Joden hove halt mitten teenden ende waren half ende dat goet toe Meyerinck, Heynck ende dat goet toe Suderas [3]) met winde- ende watermoelen ende al zynen toebehoer, ende sal syner aldtster suster, nonne ter Hoenep [4]), daer jaerlix uyt geven toe oeren lyve sestiin molder roggen ende see sal hebben toe oeren lyve den thiende in der Velue, ende wanneer se doot is, so sal de thiende erven op Jacob ende zynen erven.

Item so sal Jacob hebben au reyschappe dat derdendeel van allen huysrade.

Item so sal dat goet toe Ludinck blyven in der vicarie, uytgesegt holt ende akeren [5]), dnt sal Jacob hebben, in voirwoorden dat die priester sal ter weken doen vier of viift missen in der kerken toe Vorden ofte te Hacvorden op het huis, als Jacob of zijne erven des begeren, in behoorlycken steden ende tyden, ende den priester sal den thins jaerlix betalen, die daeruyt giet. Ende wanneer Jacob toe der vicarien maket erflyck tsestich pont pachtgelts des jaers, so mach hy Ludinck na hem nemen ende so sal hy den thyns selven betalen.

Item so sal *Steven*, ziin soen, hebben dat alinge goet toe Tegerdinck mitten theenden toe Tegerdinck ende dat goet toe Wonninck ende Schonevelt.

Item so sal Jacob ende Steven alle dese goeden, de oem toebescheiden ziin, te lene halden toe sulken rechten als sie staen, van Gheryde, oeren oldtsten boeder, ende synen erven in rechter broederscheidonge.

Item soo sal joncfrou Johanna, oer moeder, hebben ende beholden alle goet, daer oer medegave an beleget is of daer sie

[1]) Wie deze waren behalve Stephana bovengenoemd, is — voor zoo ver ik weet — niet bekend.

[2]) Zijne vrouw was Stouwe (of Gostouwe) van Keppel, wier merkwaardig testament in Nijhoff's Bijdragen (I, blz. 70) door A. P. R. C. Baron van der Borch van Verwolde is uitgegeven. Deze verzwijgt den naam des mans, dien hij alleen met Jacob v. H ..... aanduidt. Zij verbiedt in dit testament haren zoon van haren echtgenoot te erven, omdat hij diens zoon niet is.

[3]) Dit in het kerspel Vorden gelegene goed (Leenreg. Zutphen, blz. 369) moet niet verward worden met het meer bekende Snderas onder Vierakker (kerspel Warnsveld).

4) Tenzij er twee zusters in het klooster ter Hunnepe waren, is dit eene verschrijving voor jongste. Zie hierboven.

[5]) De eikels, waarmede varkens gemest werden.

an getuchtiget ende an gerechtiget is, rustelyck ende vredelyck :e gebruiken also lange als sie levet.

Item wanneer oer moeder sterft, soo sullen die goeden, daer oer tucht ende medegave an beleget is, komen op Gerrit ende synen erven, uytgeseget dat goet toe Wonninck, dat sal komen op Steven ende Heyinck op Jacob, ende alle schult, die se dan schuldich is, of testament, dat se makede, dat sal Gerrit of ziin erven betalen.

Item oere engheen sal erfenisse [1]) versetten of verkopen in geenre wiis dan by rade oerer mage, vier van oers vaders wegen ende vier van oere moeder wegen.

Item weert sake, dat Gerrit voorg. aflyrich worde sonder echte buert, soo solde Jacob, ziin broeder, staen in Gerrits stat ende Steven in Jacobs ende so solde dat goet toe Tegerdinck metten tiende Jacobs wesen ende Wonninck solde Stevens blyven, ten were sake, dat Steven subdiaken were; so solde dat allene op Jacob erven.

Item weren dan Maria ende Alyt, oer suster, oere een ofte se beide, onberaeden, so solden oem Jacob ende Steven elck geven toe oeren berade toe den dusent gulden viifhondert Aernhemsche gulden. Ende weer Steven dan subdiaken, so solde Jacob dat allene betalen.

Item weert, dat Jacob aflyvich worde sonder echte beurt. ende Steven engeen subdiaken en weer, so solde Steven in Jacobs stat staen ende Tegerdinck mitten teende ende Schonevelt sal dan komen op Gerrit ende Wonninck solde Steven beholden.

Item were dan der susteren enich ook onberaden, dan solde Steven elker onberaden suster geven toe den duysent gulden vierhondert Aernhemsche gulden.

Item weert sake, dat Steven aflyvich werde sonder echte buert, so solde he erven Tegerdinck mitten theende ende Schonevelt op Gerrit ende Wonninck op Jacob.

Item weert sake, dat Gerrit, Jacob ende Steven, broederen, oerer twe storven sonder echte buert ende oere een levendich bleve, de werlyck [2]) were, so solden die twe erven op den, de van den drien levendich bleve, ende weren dan zyne Susteren, een van oem twien of sie beide, onberaden, de solde dan ellick toe den duysent gulden toe volleste [3]) geven toe oeren berade viifhondert gulden. Ende atorven van desen broederen enich, de echte mansbuert achterliete, de mansbuerte solde staen an allen versterve in zynes vaders stat.

Item weert sake, dat Gerrit, Jacob ende Steven, gebroederen, alle drie aflyvich worden sonder echte gebeurte ende twie Susteren, als Maria ende Alyt, dan noch onberaden weren, oere een ofte se beiden, soo solden se hebben elck van oem twien twieduisent Riinsche gulden und solden dan nochtans staen mit oeren Susteren, die dan levendich weren, in deilonge toe landtrechte ende to leenrechte, beholtelyken der moeder oeres rechten, of se levendich weer.

Item weert sake, dat Jacob van Hacforden enigen punten, in desen brieve begrepen, verandersaten, verminren of vermeren wolde of in- of uytsetten wolde, dewyle dat he levet, dat mach hy doen mit enen transfixe, beneden door desen brief gesteken ende bezegelt mit zynen zegel, ende dat sal stantvastich wesen, geliick ott in desen brieve begrepen were.

Hiir hebben mit Jacob van Hacforden an ende aver gewesen joncker Johan van Asperen, heer van Voorst ende van Keppel, van Jacobs wegen heer Henrick van Middachten, ritter, Jacob van Heker, Derck van der Haep ende van oere moeder wegen heer Derck van Aernhem, ritter, Derck Ploech, Ricqwen Ploech.

Ende ick Jacob van Hacforden, wante alle dese voors. punten recht ende waer ziin ende myne kinder voors. aldus hebben gescheiden by den vrienden voorg., so heb ick des toe tuge mynen zegel an desen brief gehangen. End wy Gerrit van Hacforden, Jacob van Hacforden Jacobs sone ende Steven van Hacforden, gebroederen, want wy onsen vader ende onse mage voors.

[1]) Vast goed.

[2]) Wereldlijk, d.i. niet priester.

[3]) Steun.

om dit voors. gescheit gebeden hebben, laven ende sekeren vast, stede ende onverbreckelyck te holden voor ons ende voor onsen erven ende hebben onse vinger op desen brief geleget ende liiflyck aver den Heyligen geswaren mit opgerechten vingeren gestavedes edes nummermeer tegens enich van desen punten, in desen brief begrepen, te doen in geener wiis, dan alle dese punten ende een ygelyck punt bysonder vast, stede ende onverbrekeliclc te holden by onsen ede ende hebben des te tuige voor ons ende onsen erven onsen zegel an desen brief gehangen ende hebben gebeden jonkeren Johan van Asperen, heer van Voorst ende van Keppel, heer Henrick van Middachten, Jacob van Heker, Derick van der Haep ende heer Derrick van Aernhem, ritter, Derck Ploech ende Ricqmen Ploech oer zegel voir ons ende onsen erven mode to enen tuge an desen brief te hangen. Ende wy joncker Johan van Asperen, heer van Voorst ende van Keppel, heer Henrick, Jacob, Derick, heer Deriok, Derick ende Ricqwen voors. hebben om beden willen Gerrits, Jacobs ende Stevens van Hacforden, gebroederen, voors. onze zegel. mede an desen brief gehangen. Alle argelist hiirinne uytgescheideu.

Gegeven in den jare duysent vierhondert vier ende twintich, des Woensdages na Tiburcii ende Valeriani.

Naar een door H. van Swinderen, gerichtsschrijver des schoutambts van Zutphen, geauthentiseerd afschrift.

Familie-aanteekeningen van Poolsum, van Wijck en Musquetier,

medegedeeld door WALRAVE BOISSEVAIN.

(Vervolg van XL, 153.)

Ick *Doorethe Vermeulen* ben gebooren int Jaer 1648 den 24 Juny snachts ten half twaelf uren en ben gedoopt in de Pieters kerck [1]).

Mijn man *Arent Musquetier* is geboren int Jaer 1647 den 22 Desember.

Anno 1669. 15 September ben ick *Doorethe Vermeden* getrout met *Arent Musyuetier* in de Hooghe duytsche kerck op een voor de middach van domine Outhuysius.

Ick *Doorethe Vermeulen* was out als ick trouwde $21\frac{1}{4}$ Jaer ende mijn man was out $21\frac{3}{4}$ Jaers.

1671. 23 February is ons eerste kint gebooren nade middach ten drie uren. Is gedoopt inde Mare kerck en genaempt *Elysabeth*, *de* peeter was Pieter de Klerck, de meeters waren kints grootmoeder Pieternella van den Hoff en kints meutje Elysabeth Vermeulen.

1672. 16 October is ons eerste kint smorgens ten half twee ure gestorven aen de kinder pockies, het was out 19 maenden en 3 weecken sn leyt begraven in de Hoogelantse kerck in het graf van Dirck neef.

1672. 31 October is ons tweede kint gebooren ten half drie uren, is gedoopt in de Mare kerck en genaemt *Johannes*, de peeters waren Roelof van Hoochstraeten en Johannes Bockingham, de meeter was kints grootmoeder Pieternella van den Hof.

1674. 12 July is ons derde kint gebooren smiddachs ten twaelf uren, was een soon, is genaempt *Abraham*, *de* peeters waren Dirck Woutersz. van den Hof en Elysabeth Vermeulen, is gedoopt in de Mare kerck.

1676. 15 Mey is ons vierde kint gebooren savons ten elf uren, was een dochter, is genaempt *Dorethea*, *de* peters en meters waren Cornelis Verburch en Pieternella Vermeulen skints meutie ende Sara Hoppa (Hoppoi) huysvrouw van Johannes Bockingham, is gedoopt in de Nare kerck.

1678. 21 Ney is ons vijfde kint gebooren savonts ten negen uren, was een soon, is genaemt *Arent*, de peter en meter waren 't kints grootmoeder Pieternella van den Hof, is gedoopt in de Mare kerck.

1680. 24 Mey is ons sesde kint gebooren smorgens ten acht uren, was een dochter, is genaempt *Elysabeth*, de peter was Pieter Letior, de meters Elysabeth Vermeulen en Elysabeth Verheyck, is gedoopt in de Mare kerck.

1682. 7 January is overleden ons kint *Arent*, out sijnde 3 jaer 7 maenden 14 dagen, is begraven in de Vrouwekerck des avonts.

1682. 28 Juny is ons kint *Elysabeth* gestorven, out sijnde twee jaer vier weecken, leyt begraven in de Vrouwekerck des avonts.

1682. 16 July is ons sevende kint gebooren smorgens ten vier uren, is genaempt *Elysabeth*, de peter was Johannes Vermeulen 't kints Oom, de meeters waren Pieternella van den Hof kints grootmoeder en Elysabeth Vermeulen kints meutie, is gedoopt in de Hoogelants kerck.

1682. 30 September is ons kint *Elysabeth* gestorven, out sijnde elf weecken, leyt begraven in de Vrouwe kerck.

1684. 20 January is ous achtste kind gebooren savons ten acht uren, is gennempt *Arent* en is gedoopt in de Marekerck, de peter was Abraham Vermeulen, de meters sijn huysvrouw Cathrijn Verburch.

1684. 23 Febrewary is mijn mans moeder gestorven *Marya Musquetier*, leyt begraven inde Vrouwekerck.

1686. 24 Maart is ons negenste kint gebooren nade middach ten 5 uren, is genaempt *Marya*, gedoopt inde Franse kerck, de peter was Johannes de Matter, de meters sijn Jannetie Vermeulen kints meutie en Marya Haverling.

1688. 26 Augusty is ons tiende kint gebooren op Donderdach namiddach ten 5 uren: was een soon, is gsnaempt *Simon*, gedoopt in de Franse kerck, de peter was Abraham Drollenvaux, de meter Anna Dozy huysvrouw van Simon Drollenvaux.

1689. 7 Mey is mijn moeder gestorven *Pieternella van den Hoff*, leyt begraven in de Hoogelants kerck op den 11 Mey.

1695. 10 April is onse soon *Johannes Musquetier* getrouwt met *Sara de Respie* tot Voorhout van Do. Isaack Hazeu die daer geplaest was.

1697. 5 Augustus [1]) is mijn moeder gestorven *Dorothea Vermeulen*, leyt begrave in de Hoogelantse kerk op den 8 Augustus.

1 703.23 Maertis mijn Vadergestorven *Arent Musquetier*, leyt begraven inde Hoogelantse kerk op den 26 Maart.

1707. 31 January is mijn mouy gestorve *Elisabet Vermeden*, leyt begrave in de Hogelantse kerk op den 4 February.

1712. 5 September is mijn suster *Marya Musquetier* gestorven, leyt begrave in de Pieters kerk op den 9 Septemb.

1715 den 10 September is mijn broeder *Arent Musquetier* gestorve, leyt begrave in de Pieters kerk op den 13 Septemb.

---

1) **Deze en** de volgende aanteekcningen zijn van *Dorothea Vermeulen*, echtgenoote van *Arent Musquetier*.

1) **Deze en** de volgende nanteekeningen zijn van de hand van *Dorothea Musquetier*, oudste dochter van *Arent Musquetier en Dorothea Vermeulen*.

Anno 1715 [1]) ben ik getrouwt in de Hogelantse kerk door Pred. Hendr. Debetius op een Sondag, sijnde 18 August met *Catrijna* ***Del Court.*** — ***S.*** Musketier.

1724 den 17 Maart is mijn broeder ***Johan Musketier*** gestorve, begraven den 22 Maart in de Hoogelanse kerk.

1726 den 16 Maart is mijn suster ***Dorothea*** *Musketier* gestorve, begrave den 20 Maart in de ingang van de Capel.

Anno 1728 op den 6 Mey snagts ontrent een uur is mijn huysvrouw *Catrijna* ***del*** *Court* gestorve en begrave 8 Mey in de Hoog: kerk in het Zuyd cape1 N 20, oud sijnde 34 jaar 4 maande 7 dage en is met mij getrouwt geweest 12 jaar 8 maande 18 dage.

1729 beu ik *Simon Musketier* getrouwt met ***Elisabet*** *Constantia* ***1*** *rigland*, tot Voorhouwt door Dominus Beerevelt den 3 April 1729 sijndo op Sondag.

1739 den 31 July is mijn huysvrouw *Elisabet Constantia Trigland* extra ordinair schierlijk met een hardvang? overleede buyte aan de kalk plaas t ontrent agt en half negen smorgens, oud sijnde 48 jaar 6 maande en 17 dage, begrave inde Pieterskerk inde Middelkerk N 88 en 89.

1737 [2]) is mijn broeder *Arent Musquetier* gestorve, den Juni te Franfoort aan de Mijn op rijs sijnde, leyd in het graf van de Heer Helsevier.

1748 den 24 April is mijn Moeder *Sara* ***de*** *Respie* gestorve, is begrave in de Hoogelanse Kerk den 29 April.

1750 den 28 Octoober is mijn Broeder ***Johan*** *Daniel* ***Musquetier*** gestorve, is begraaven in de Hoogelanse kerk den 2 November.

1752 den 7 January is mijn Oom *Simon* ***Musquetier*** gestorve te Leyderdorp op sijn buytenplaas genaamd Soetenhooven, is begrnave den 13 Jannuary te Leyderdorp voor de preekstoel in een graft het welk hij daar gekogt hadde.

1773 den 8 February is suster ***Dorothea Musquetier*** overleden en den 13e dito in de Hooglandse kerk begraaven int graft N 47 zoo wij nog gemeen hebben.

1672 den 31 October [3]) ben ik ***Johannes*** *Musquetier* gebooren.

1673 den 10 January is gebooren mijn Vrouw ***Sara de*** *Rispie.*

1695 den 10 April zijn wij getrouwd tot Voorhoud.

1697 is gebooren onse eerste soon op den 7e February genaamdt ***Johannes,*** gedoopt in de Mare kerk van Domine Hollebeek, getuygen vader Arend Musquetier en Moeder Dorothea Vermeulen.

1698 op den 6 September is geboren onse tweede zoon genaamd ***Arend,*** gedoopt in de Maare kerk van Domine Dibbetius, getuygen Vader Arend Musquetier en Moeder Dorothea Vermeulen.

1700 den 5 April is gestorven ons jongste zoontje genaamt ***Arendt Musquetier,*** begranven in de Hooglansche kerk in 't zuyder Cape11 N 20 geteekent, de kelder behoorende Monsr. Delcourt.

1700 den 20 April is gebooren onse dogter ***Dorothea,***

[1]) Deze en de volgende aanteekeningen zijn van de hand van Simon ***Musquetier,*** jongsten zoon van ***Arent Musquetier en Dorothea Vermeulen.***

[2]) De volgende aanteekeningen zijn van eene der dochters van ***Johannes Musquetier en Sara de*** *Rispie*, wellicht van ***Johanna Maria Musquetier, gehuwd*** met *Johan van Wijck.*

[3]) Deze en de volgende nanteekeningen zijn van ***Johannes Musquetier,*** oudsten zoon van ***Arend*** *Musquetier* en ***Dorothea Vermeden.***

gedoopt in de Pieters kerk den 21 ditto van domine Sevenhove, de getuygen Monsr. Boudewijn Delcourt en Maseur Dorothea Musquetier.

1702 den 24 Febr. is gestorven onse Dogter ***Dorothea*** genaamd, savonds omtrent 10 uuren, den 28 begraaven in de Hooglanse kerk in de kelder van Monsr. Delcourt.

1702 den 26 Maart is gebooren onse dogter ***Dorothea*** genaamd, den 26 ditto in de Mare kerk van Domine Emilius [gedoopt], getuygen Ab. Musquetier en Maria de Rispie.

1703 den 7 April is gestorven onse oudste soontje ***Johannes*** genaamdt, begraven den 11 April in de Hooglandse kerk in 't graft van Mons. Delcourt savons ten agt uuren.

1704 den 6 Maart is gebooren onse dogter genaamd ***Maria,*** gedoopt in de Pieters kerk den 7 Ditto, de getuygen Boudewijn Delcourt en Elisabeth Vermeulen.

1 705 den 18 November is gebooren onse 6e kind, een zoon genaamd *Johannes Daniel*, gedoopt den 22 Ditto in de Hoogduytse kerk, de getuygen Heer Daniel van der Velde en zijn vrouw Anna Maria.

1707 den 19 October is gebooren ons 7e kind, een zoon *Arend*, den 21 gedoopt in de Pieterskerk van Do. Albertoma, getuigen Johannis Bukkingham en Sara Vergens.

1710 den Pmo February is gebooren ons 8e kind genaamd ***Sara,*** den 5 Ditto gedoopt in de Mare kerk van Do. Knibbe, de getuigen mijn broeder Arend Musquetier en meutje Pieternella Vermeulen.

1711 den 26 Juny is gebooren ons 9e kind genaamd ***Johanna*** *Maria*, den 28 ditto gedoopt in de Mare kerk van Domine , de getuigen broer Symon en zuster Maria Musketier.

1713 den 27 February is gebooren ons 10e kind genaamdt Johanna ***Elisabet,*** den 2 Maart in de Hooglandse kerk gedoopt, de getuygen Boudewijn del Court en Johanna Vermeulen Weed. van Joh. Schouten.

1713 den 25 November smorgens omtrent 6 uuren is dit 10e kind gestorven genaamt *Johanna* ***Elisabeth,*** den 29 ditto in de Hoogelansche kerk begraaven in 't graft van Mons. Boudewijn Delcourt, op 't stadhuis. ... f 16.00.

1724 den 17 Maart [1]) savons omtrent 10 uur is gestorven mijn vader ***Johan Musquetier,*** den 22 in de Hooglanse kerk begraaven in het graft van Pieternella Vermeulen en daar na verleyd in ons graf.

1737 den 17 Juny is gestorven ***Arend Musquetier*** tot Frankforth.

1748 den 24 April omtrent 7 uuren is gestorven *Sara* de *Rispie* Weede. ***Johan*** *Musquetier* op Woensdag morgen en is begraaven sonder koetsen op Maandag den 29 April in de Hooglanse kerk in ons eyge graft.

1750 den 28e October is gestorven *Johan Daniel* ***Musquetier*** en is begraaven in de Hooglanse kerk den 2 November in ons eyge graft.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Van Imbyze van Batenburg.

In jaarg. 1917 (kol. 131 e. v.) plaatste de Heer W. Wijnaendts van Resandt een artikel over het geslacht

[1]) Hier worden de aanteekeningen voortgezet door eene der dochters van ***Johannes*** *Musquetier* ***en Sara de Rispie.***

van ***Imbyae van Batenburg,*** waarin o. a. te lezen staat, dat het oudste doopboek van Batenburg (1608—1702) thans verdwenen is, en nòch op het Gemeentehuis nòoh bij den predikant te vinden is.

De schrijver knoopt daaraan de mededeeling vast, dat in de 19de eeuw leden der familie in Batenburg zijn terug geweest, en dat het verdwijnen van het doopboek mogelijk hiervan een gevolg geweest is.

Nu kwam ik in het bezit van een brief, gedateerd 24 October 1906, geschreven door den predikant te Batenburg, waarin ik lees:

...„Wij ***bezitten wel een*** *doopboek (tevens* ***lidmaten en huwelijks-inzegening) beginnende*** *bij 1673"....*

In het vervolg van dezen brief geeft de predikant o.a. afschrift van een doopinschrijving op 22 October 1676 en een lidmatenopgeve van October 1676. Hieruit blijkt wel afdoende, dat het verdwijnen van het oudste doopboek na 1906 ten onrechte met het bezoek aan Batenburg in de 19e eeuw van leden der familie van *Imbyze* ***van Batenburg*** werd in verband gebracht.

A. P. VAN SCHILFGAARDE.

Moens.

(XL, 154).

Ons medelid van Oordt maakte er mij opmerkzaam op, dat in Burke's „Landed Gentry" een uitvoerige genealogie Moens voorkomt, daarin geplaatst door wijlen den bekenden historicus William J. Ch. Moens.

Het bleek mij, dat dit de bron was, waaruit Vorsterman van Oyen heeft geput, gezien de vrijwel gelijkluidende zinsneden.

De Heer Moens schijnt bekend geweest te zijn met het feit dat ***Pieter*** *Hillebrantsz Moens* metselaar te Buren was, maar heeft, zeker om zijn verderen levensloop meer in overeenstemming te brengen met zijn beweerde vroegere positie als „lieutenant in the Guards of Prince Maurice 1611", en „captain in the service of the King of Sweden 1612—1614", een min of meer euphemistische vertaling van het woord „metselaar" gegeven, nl. „.... and was aftcrwards appointed to the charge of the fabric of the castle of Buren by Frederick Henry, prince of Orange".

A. P. VAN SCHILFGAARDE.

Caen.

(XL, 155).

1bis. *Cornelis* Caen, begr. Sluis 8 Febr. 1701, tr. Retranchement 5 Dec. 1 684 ***Elisabeth*** *Thilenus,* geb. Middelburg 16 Febr. 1666, † 9 Mei 1729, begr. Sluis 14 Mei d.a.v., dr. van ***Willem*** *T.,* schepen en raad, equipagemr. te Vere, grootstapelier van Zeeland en ***Elisabeth de Jonge.***

Uit dit huwelijk 6 kinderen:

1 en 2 jong †.

3. ***Willem*** *Caen,* geb. Sluis 1689, begr. Sluis 9 Jan. 1713.
4. ***Elisabeth Maria Caen, geb.*** 1690, † 20 Sept. 1712, begr. Sluis 27 Sept. d.a.v.
5. ***Appolonia Caen,*** geb. 1692, † 9 Mei 1729, begr. Sluis (met haar moeder) 14 Mei d.a.v.
6. *Antonie* ***Caen.***

Uittreksels uit de begraafboeken te sluis:

Mattheus Caen, schepen van Sluis, begr. 19 Sept. 1699.

Mevrouw *Susanna Cornelia* ***Caen*** huisvrouw v. d. hr. Melma. 29 Aug. 1707.

Susanna Parent wede van den hr. Corn. ***Caen,*** in zijn leven griffier van Sluis, oud 70 jaar — 7 Mei 1708.

de hr. *Antonie* ***Kaan,*** burgemr en schepen van het Vrije, oud 42 jaar, met kinderen — 27 Mei 1738.

PH. VAN ROMONDT.

Van Assendelft-van den Wale. (XL, 130). In de twaalfde aflevering van jaargang 1921 van „Taxandria" zag op blz. 289 e.v. een artikel het licht van de hand van Jhr. Mr. A. F. 0. van Sasse van IJsselt, getiteld: „De oorsprong van het Staatsdomein in de Baronie van Breda". Teneinde te voorkomen, dat men mij later — schijnbaar terecht — zou kunnen verwijten, in mijn Mei-opstel van dit artikel geen melding te hebben gemaakt, acht ik het wenschelijk er op te wijzen, dat bedoelde aflevering van Taxandria eerst eenige weken na het Mei-nummer van dit Maandblad verscheen. Het opstel in Taxandria steunt in hoofdzaak op de studie van Cuvelier („Les origines de la fortune de la Maison d'Orange-Nassau") en bevat eveneens de onjuiste mededeeling, dat ***Dirk*** *van den* ***Wale*** getrouwd was met de zuster van ***Philips*** *van* ***Ducenvoorde.***

W. A. BEELAERTS.

De Lannoy. (XXXIX, 371, XL, 156). Mevr. ***Elysabet*** *Glause,* huisvr. van den hr. commandant ***Lannoy,*** omtrent 60 jaar, met kind — begr. 9 Nov. 1754 (Uittr. begr. bk. Sluis).

PH. VAN ROMONDT.

VRAGEN EN ANTWOORDEN. [1])

Beeckman. Uit het overlijdensregister burgerlijke stand te Utrecht blijkt, dat aldaar 20 Maart 1850, in den ouderdom van 89 jaren, is overleden ***Eva Anna*** *Elisabeth Beeckman,* geboren te Asperen den,. ..., weduwe van *Jan Gijsberti Hodenpijl* en dochter van ***Henri*** *Martinus* ***Beeckman*** en ***Helena van Doorn.***

Welke- betrekking had ***Henri*** *Martinus?*

Inlichtingen omtrent deze familie *Beeckman* en het wapen worden gaarne ingewacht door

's-Gravenhage. ***G.*** H. J. GIJSBERTI HODENPIJL.

Bont gen. Oosterlingh (de). (XL, 122). Wellicht kan het volgende indirect tot oplossing van de gestelde vraag bijdragen.

In een in mijn bezit zijnd manuscript-wapenboek van J. van Wieringen (1638—± 1720) komt voor:

Sybrant Oosterlingh: ***3*** lischbossen van sinopel, verticaal naast elkaar (rangé en fasce), op den middelsten een zwarte vogel (een kraai?), veld van goud.

In genoemd werk worden nog twee families *Oosterlingh* vermeld, maar met geheel andere wapens.

Amersfoort. W. CROOCKEWIT W.A.zn.

Bosch. ***Gerrit Bosch, 24*** Juni 1711 in het poorterboek van Amsterdam vermeld als „kruydenier, zoon van ***Nicolaas Bosch,*** coopman en poorter", begr. aldaar (Westerkerk N.Z. 204) 16 Mei 1750, tr. Amsterdam 18 April 1706 (ondertr. ald. 26 Maart) ***Anna*** *van* ***Horsten,*** begr. Amsterdam (Westerkerk) 18 Oct. 1726. Uit dit huwelijk *a. Sara(h) Bosch,* geb. Amsterdam 18 Nov. 1707 tr. Willem *van der* ***Pot*** (zie Ned. Patr. 1920 blz. 164), *b.* ***Gerrit Bosch,*** ged. Amsterdam 13 Nov. 1718, 3 Nov. 1746 in het poorterboek vermeld als „kruydenier", tr. Amsterdam 29 April 1738 ***Johanna Blok,*** ged. ald. 13 Febr. 1714, dr. van ***Michiel Blok*** en *Maria van* ***Beek,***

[1]) Tot ons leedwezen moest een gedeelte der vragen tot het volgend nummer blijven liggen. RED.

waaruit ***Anna Bosch, geb.*** Amsterdam 2 Nov. 1741, tr. ***Jacob van der Pot (zie*** Ned. Patr. t.a.p.).

Michiel Blok huwde Amsterdam 6 Maart 1707 (ondertr. ald. 7 Febr.) ***Maria*** van ***Beek. Hij*** werd begr. Amsterdam (Nieuwe Kerk) 24 Juni 1761 en komt in het poorterboek (1700—1745) niet voor.

Kan een mijner medeleden mij ook mededeelen of en welk wapen deze geslachten *Bosch*, ***van Horsten, Blok*** en ***van Beek*** voerden? Verstond men in de 18e eeuw en in het algemeen ten tijde van de 0.1. Comp. onder „kruydenier" iets anders dan in onzen tijd?

Rotterdam. ***N.*** VAN OOSTERZEE.

Broers-van Orsoy. (XXSIX, 291, XL, 156). Ondertrouwd :

Amsterdam 31.3.1791. *Jan Henricus Broers, v.* A , o. 23, ouders dood, voogden Jan Hendrik Broers en Rutger van Ommeren, en

Cornelia ***van*** *Orsoy*, ***v.*** A., o. 27, ouders dood.

Amsterdam 12.3.1762. ***Jan*** *van* ***Orsoy, v.*** A., ***o.*** 27, va. Willem, en

Agathu *Willemina* ***Blank, v.*** A., o. 19, m. Maria Raecx.

Amsterdam 11.6.1728. ***Willem*** *van Orsoy*, ***v.*** A., o. 26, va. Jan, en

Cornelia Bavelaar, v. A., o. 19, va. Marcus.

Amsterdam 31.12.1734. ***Hendrik Blank*** *Nicolaasz*, ***v.*** A. w. Aletta Maria van Wijk, en

Maria Raecx, v. A , o. 20. va. Willem.

Amsterdam Westerkerk 29.7.1768 :

god. ***Jan Hendricus Broers*** (ouders Jurriaan-Wouterina van Ommeren).

Amsterdam Oude kerk 5.8.1763 :

ged. ***Cornelia*** *van* ***Orsoy.***

Amsterdam Oude kerk 17.10.1734 :

ged. ***Jan van Orsoy,*** † Nieuwe kerk 30.10.1781.

Amsterdam Nieuwe kerk 8.8.1742 :

ged. *Agatha Wilhelmina Blank*, † Nieuwe kerk 23.8 1763.

Amsterdam Zuider kerk † 31.12.1761 ***Hendrik Blank.***

Amsterdam Zuider kerk † 7.10.1782 *Mina* ***Raecx.***

Anasterdam. A. B. VAN DER VIES.

Broers-van Orsoy. (XXXIX, 291 en XL, 156). ***Jan*** *Henricus* ***Broers,*** gedt 29 Juli 1768, † 29 Maart 1816, tr. April 1791 *Cornelia van* ***Orsoy.***

Zijn ouders :

Jurriaan Broers: tr. 27 Juli 1766 ***Wouterina van*** *Ommeren.*

Zijn zoon was:

Jan Broers, geb. Rhenen 10 Aug. 1791, † Heilo 25 Maart 1873, tr. *Catharina* ***Pit.***

Gevraagd : Ouders van *Jurriaan* ***Broers*** en *Wouterina* ***van*** *Ommeren*; ouders, groot- en overgrootouders van *Catharina* ***Pit,*** alsmede alle gegevens omtrent deze personen.

Hoorn. W. VAN MAANEN.

Bronkhorst (van). Hoe is het wapen van Mr. *Cornelis Reinier* ***van Bronkhorst,*** geb. 1 Maart 1759, gest. 14 Jan. 1828, burgemeester van Hoorn, enz., zoon van Mr. ***Adriaan*** en *Meinarda* ***Johanna van Cleeff;*** en tot welke Bronkhorsten behoorde hij? Hij was gehuwd met ***Theodora*** *Merens.*

Amsterdam. A. MERENS.

Dubbels van Hemert (XL, 167). Voor den eersten naam kan verwezen worden naar „De Wapenheraut" IV, 47, 217: Anna Maria *Dubbels* tr. Opijnen 29 Nov. 1766 mr. Laurens Cox burgem. v. Zaltbommel.

Doopboek Gr. K. Den Haag 1742, 22 Apr. Cornelia, dr. van Hendrik ***Dubbels,*** Commis ter Griffie v. H. H. M. M. wegens de provintie van Zeeland en Sara ***Ysembaer,*** get. den WelEdGestrenge Heer en Mr. Gerardus *de Normandie* Heere van Wissekerke, Comis Fiscael van de gemeene Middelen, en Mejuffrouw Cornelia ***Ysembaer,*** alle ledematen.

B. ***v.*** D. v. H.

Hardenbroek (van). (XL, 123, 160). Het volgende komt nog voor in het werkje van Van Dam van Brakel : De oorsprong van Loevestein en Monnikenland, met Geschiedk. Aant. (Gor. 1856) bl. 60: „*Jacob* ***van Hardenbroek,*** Commandeur van Loevestein (1722 (klopt niet met k. 160)), was in 1748 Kapitein op een tractement van f 882.—. Gehuwd met ***Catharina*** *Syes* of *Seys*, wonnen zijlieden verscheidene kinderen, die op Loevestein geboren zijn [blijkbaar te vinden in doopboek Loevestein, gem. Poederoyen (thans R. A. Arnhem?)]. Over een derzelve was mevrouw *van Hardenbroek* geboren ***Leuve*** meter ; terwijl een ander zijnen oudoom, *Gijsbert van* ***Hardenbroek,*** tot peter had.

De Commandeur van de schans Loevestein kocht in 1728 te Brakel een graf voor f 6.—.

De Gouverneur van Loevestein betaalde den 12den Febr. 1733 te Brakel, wegens het gebruik van het lijkkleed bij het begraven, de somma van 12 st.

De Heer ***van Hardenbroek*** kocht een graf in de kerk te Brakel voor f 6.05 en betaalde voor het zinken van het lijk f 3.— (24 en 26 Julii 1730). Zijlieden verlieten Loevestein in 1749 en vestigden zich te Heeswijk en Dinther."

B. ***v.*** D. v. H.

Hoorn (van). In de slag op de Zuiderzee, den 11 en 12 October 1673, onderscheidde zich aan Hollandsche zijde een ***van Hoorn,*** commandant van het schip Klaverblad. Zijn voornaam kan geweest zijn Willem, Paridon of Klaas. Zijn omtrent hem of zijn geslacht nadere bijzonderheden bekend ?

's-Gravenhage. W. G. FEITH.

Huyck. (XXXVI, 160). In de acte van 12 Maart 1349 komt behalve ***Willem Heuke*** knaap ook „*Rolof* sien soon" voor, even als zijn vader knaap; zijn zegel is afgevallen. (Arch. Wassenaer en Wyhe op Rijksarchief).

's-Gravenhage. J. D. WAGNER.

Korthals. (XL, 124). Mij zijn van dezen naam bekend: ***Jacob Korthals,*** van Haarlem, korendrager, poorter Amsterdam 13 Nov. 1769, ondertrouwt, oud 26 jaren, te A'dam 24 Aug. 1759, geassisteerd met zijn vader ***Jacob K.*** te Rotterdam, ***Pieterfje Eskens,*** ged. Oude Kerk A'dam 24 Juli 1733, dr. van Jan en Rachel Pieters.

Hun testament t. o. v. notaris J. Verleij, A'dam 9 Mrt. 1764. Uit dit huwelijk waren 25 Juni 1788 (acte van bewijs, notaris N. Obbes, A'dam) in leven ***Willem,*** oud 22 jaren, en ***Jan,*** oud 19 jaren.

Evert ***Korthals,*** van Haarlem, korendrager, poorter A'dam 22 Dec. 1761, ondertrouwt, oud 26 jaren, geas-

sisteerd met zijn broeder Jacob *K.*, te A'dam 27 Nov. 1'761 *Aaltje Eskens*, ged. Zuiderkerk A'dam 9 Nov. 1738, zuster van Pietertje voornoemd.

Leiden. Jos. M. F. ESKENS.

Kruyff (de). (XL, 124). *Alert Juriensx de Cruyf,* wedr. Van *Hendrika van Triest,* wonendo te Bommel, huwde Tiel 5 Febr. 1657 met *Lysbeth Jansz*, wdo van *Goris Petersen Piekevan*, gewezen schepenin Santwijk, wonende te Tiel. (Aanteekening te Tiel 9 Jan. 1657, te Bommel 18 Dec. 1656, met attestie om te Tiel te trouwen).

Kinderen: *a. Willem de Cruyf,* ged. Tiel 14 Oct. 1658.

b. Johannes de Cruyf, ged. Tiel 16 Aug. 1660, gehuwd met *Christina de Roever*, j.d. van Tiel, wonende te Bommel. Noch in Tiel, noch in Bommel vond ik haar geboorte- of doopdatum. De familie de *Roecer* kwam wel voor in de Zalt-Bommelsche registers. Ik vond daar gehuwd 25 Dec. 1632 *Hendrik Jansz de Roever* wedr. *Anneke Arts* met *Lysken Cornelisz* wed. *Hans Adams.*

Den doopdatum van *Alert Juriensz de Cruyf* vond ik noch in Tiel noch in Bommel; de doopregisters te Bommel zijn van 1609-1680 zeer onvolledig, vele jaren ontbreken.

Druten. *C. W.* VAN DAM.

Lodisio. (XL, 163). De archieven van Cochin afkomstig van de 0. 1. Compagnie berusten in het Alg. Rijksarchief. De doop- en trouwregisters zal men bij de Engelsch-Indische autoriteiten moeten zoeken.

DOG.-BUK

Poolsum (van)-van der Nypoort. (XL, *146).* In mijne genealogie is *Gerard Hendriks van der Nypoort 7* Jan. 1655 overleden. Zijne begrafenis is dan den 16den Januari geweest; deze dag valt volgens den ouden stijl werkelijk op een Dinsdag.

Welk wapen voerde *Cathelina van der Nypoort?*

's-Gravenhage. J. D. WAGNER.

Tets (van)-Vrolikhart. Waar en wanneer overleed in 1787 *Johanna Cornelia Vrolikhart* wdo Mr. *Lambert Jacob* van *Tets* ?

L. Bd.

Velsen (van). *Nicolaas Adrianus van Velsen,* geb. te Raamsdonk, werd 19 Sept. 1765 te Leiden ingeschreven als theologisch student, vertrok eenige jaren daarna naar Utrecht. Is iemand iets bekend betreffende zijne nakomelingen en levensloop ?

Nicolaas van Velsen, geb. te Baardwijk, werd 24 Sept. 1738 ingeschreven als theologisch student te Leiden. Wat is van hem en zijne nakomelingen bekend? Van zijne voorouders is mij alles bekend.

Druten. C. W. VAN DAM.

Voogd (de). *Adriaan de Voogd,* ged. Bodegraven 25 Jan. 1767, was in 1798 predikant, te Nieuwland. Waar en wanneer huwde hij met *Willemina Johanna Simonetta Tissot van Patot*, geb. te. ... den ...., dochter van ...., overl. te.. .. den. ... Hunne kinderen waren *Maayke*, geb. Nieumlnnd 11 Dec. 1802; *Cornelia Magdalena Antonia*, geb. id. 31 Dec. 1803; *Michael Jacob,* geb. id. 29 Mei 1806. Waar overleed hij en bleven zijne kinderen?

Druten. *C.* W. VAN DAM.

Wunder. (XXXIX, 73, XL, 127). Het is wellicht niet zonder belang op te merken, dat in sommige streken van ons land, speciaal in den Gelderschen Achterhoek, „wunder" de benaming is voor woerd of mannetjeseend. De zonderlinge vogel in het wapen *Wunder* zou dus zeer wel een — zij het ook verbasterde — eendvogel kunnen zijn.

's-Gravenhage. L. STORM VAN 'S GRAVESANDE.

Yzendoorn (van). (XXXIX, 384). Aanget. R'dam 9 April 1684, getr. 25 April d.a.v. *Hermannus Ysendoorn*, j.m. v. Vianen, en *Maria Houdijk*, j.d. van R'dam, beiden wonende op 't Haringvliet. Haar doop is te R'dam niet gevonden, wel werden te R'dam ged. 3 Aug. 1660 en 18 Aug. 1665: 2 kinderen beiden genaamd *Adriana*, dochters van *Cornelis Houdijk* en *Hillegonde Hogendijk.*

Harmannus Ysendoorn was bakker van beroep. Zie zijn testament 5 Sept. 1692 voor notaris Zeger van der Brugge verleden. Hij overleed 24 April 1720. Zie giftbrieven d d. 6 Mei 1687 en 1 Mei 1720. In het volgend nummer hoop ik iets omtrent zijn voorouders mede te deelen.

Druten. *C.* W. VAN DAM.

Onbekend wapen. A. Op Chineesch porselein bevindt zich een alliantie-wapen, gedekt door een wrong en daarop een gebogen arm die in de hand een strijdbijl heeft.

Het vrouwelijke wapen is dat van *Colyear* comte *de Portmore,* zoools dat in het Arm. gén. voorkomt. (De Nederlandsche Colyear's voeren in plaats van wolfskoppen, wilde zwijnskoppen).

Het mannelijk wapen: in ro. een loopend viervoetig dier, een der voorpooten opgeheven, de krullende staart loodrecht in de lucht, alles van go. ; dit dier boven en onder vergezeld van een zi. 5 bl. roos, geknopt van go. en gepunt van groen ; het veld aan de zijden rond uitgesneden (flanqué en rond) van go., in elke afdeeling een zwarte leeuw met ro. tong.

's-Gravenhage. J. D. WAGNER.

Onbekend wapen. B. Aan de binnenzijde van het zilveren deksel van een 17de eeuwsch kruikje (afkomstig uit de nalatenschap van Jhr. W. A. A. de Marees van Swinderen, † 1922) zijn twee wapens gegraveerd, hangend aan een riempje over een tak. 1 is een schild met 2 fazen 11 is een faas, onderstounend 3 vijfbladige bloemen op stengel, vergezeld in den voet van een keper. Aan de buitenkant van het deksel staat een herinnering aan den slag bij Duins met het jaartsl 1639.

'S-Gravenhage. W. G. FEITH.

INHOUD 1022, N° 6/7.

Bestuursberichten. — 46ste Algemeene Vergadering van het Genootschap. — Jaarverslag over 1921. — De zegels der voorvaderen van Philips van Wassenaer, Burggraaf van Leiden (1340), door Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland. (Met een plaat). — De oudere generaties van het geslacht Rochussen, door C.A. van Woelde, en. — De voorouders van het „Vrouwtje van Mechelen",, door Mr. J. P. W. A. Smit. — Bijdrage tot de geschiedenis van het geslacht van Hackfort, medegedeeld door Dr. J. S. van Veen. — Familie-aanteekeningen van Poolsum. van Wijck en Musaquotier, medegedeeld door Walrave Boissevain. (Slot). — Korte mededeelingen: Van Imbyze van Ratenburg; Moens; Caen; Van Assendelft-van den Wale; De Lannoy. — Vragen en antwoorden: Beeckman; Bont gen. Oosterlingh (de); Bosch; Broers-van Orsov: Bronkhorst (van); Dubbels van Hemert: Hardenbroek (van); Hoorn (van); Huyck; Korthals; Kruyff (de); Lodisio; Poolsum (van)-van der Nypoort; Tets (van).Vrolikbart; Velsen (van); Voogd (de); Wunder; Yzendoorn (van) — Onbekende wapens.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch - heraldisch Genootschap „De Nederlandsche Leeuw"

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan de leden van het Genootschap gratis toegezonden.

Bijdragen, correspondentie betreffende de redactie en opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den redacteur Mr. TH. B. VALCK LUCASSEN, *huize „Sparrenheide", Driebergen.*

De jaarlijksche contributie voor het lidmaatschap bedraagt *f* 10.— en voor de leden te 's-Gravenhage, die de wekelijksche portefeuille ontvangen, *f* 15.-. Voor niet-leden is het Maandblad verkrijgbaar tegeneen abonnementsprijs van *f* 10.— per jaargang.

Correspondentie betreffende het Genootschap gelieve men te richten tot den secretaris Mr. E. J. THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP, *Zijdeweg, 's-Gravenhage,* en die betreffende de Bibliotheek en de wekelijksche portefeuille, zoomede aanvragen om exemplaren van vroeger verschenen Maandbladen, tot den bibliothecaris Jhr. Mr. W.G. FEITH, Prinses *Mariannelaan* 34, Voorburg.

De Bibliotheek van het Genootschap, gevestigd *Juffrouw Idastraat 3, 's-Gravenhage, is voor* de leden geopend iederen Maandag van 3-5 uur en op nader met den bibliothecaris overeen te komen uren.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 8/9. XL" Jaargang. Augustus/September 1922.

BESTUURSBERICHTEN.

Secretariaat.

Alle poststukken, bestemd voor den Secretaris, gelieve men voortaan te adresseeren : *Zijdeweg*, 's-Gravenhage.

Tot lid is benoemd:

Dr. G. J. HOOGEWERFF . . . . . Hilversum.
Secretaris Ned. Hist. Instituut te Rome. *p/a* **prof.** *Hoogewerff.*

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van het lid C. W. A. baron van Haersolte van den Doorn te Arnhem.

Adreswijzigingen.

W. F. HARTMAN JB. ..... ***Lochem.***
Nieuwstad 42.

W. graaf VAN HEERDT TOF EVERSBERG. ***'s-Gravenhage.***
't Hoenstraat 7.

G. HAITSMA MULIER . . . . . **Zeist.**
„Het Witte Hek", Woudenbergsche weg.

N. VAN OOSTERZEE. . . . . *'s-Gravenhage.*
Prins Mauritslaan 92.

J. PH. SCEADEE . ..... ***Scheveningen.***
Villa „Margaretha", Luiksche straat 13.

Mr. T. A. M. A. VAN LÖBEN SELS .. *Haarlem.*
Kenaupark 31.

0. F. WEISE . ..... ***'s-Gravenhage.***
Nieuwe Parklaan 1.

Jhr. T. M. VAN ASCH VAN WIJCK .. ***'s-Gravenhage.***
Laan *van Meerdervoort* 44.

Het Bestuur maakt bekend, dat het Genootschap in relatie is getreden met de familievereeniging *Vriesendorp*, zoodat alle uitgaven dier vereeniging voortaan in de bibliotheek aanwezig zullen zijn.

Aanwinsten der Bibliotheek.

J. C. Dithmarus s. Wernheri Teschenmacheri annales *Cliviae*, ***Juliae*** etc. 1721.

L. A. Cohn. Stammtafeln z. Gesch. der ***Europaeischen*** Staaten v. T. G. Voigtel 1. 1864.

P. Schenk. Geneal. tafel v. d. stadhouders der Vereen. ***Nederlanden*** sed. h. beg. der Republicq tot op het jaar 1766 enz.

(T. v. d. Laars), Stamboom v. h. huis *Oranje-Nassau* etc. (1898).
(*Gesch. v. h.* ***lid Mr. E. J. Th. à Th.*** *v. d.* ***Hoop),***

J. Penry Lewis c. m. g. List of inscriptions on tombstones and monuments in Ceylon of historica1 or local interest with an obituary of persons uncommemorated. 1913. ***(Gesch. v. h. lid J. de Groot).***

Dr. Wilh. Kisky. Die Domkapitel der geistlichen Kurfürsten in ihrer persönlichen Zusammensetzung im vierzehnten und fiinfzehnten Jahrhundert. (Köln, *Mainz*, *Trier*) 1906. ***(Gesch. v. h. lid Jhr. Mr. W. G. Feith).***

J. D. Wagner. Nieuwe gegevens omtrent ***Jacob Backer*** (overdr. 1922). ***(Geschenk van den Schrijver).***

Corn. Hofstede de Groot. De schilderijenverzameling van het Mauritshuis tijdens het stadhouderlijk tijdperk (overdr. 1922).
***(Geschenk van den** Schrijver).*

C. J. Gonnet. De commanderij van St. Jan te ***Haarlem z. j.***

James de Frémery. De *Naaldwijksche* praebenden in de St. Pancras- of Hooglandsche Kerk te ***Leiden*** (overd. 1894).

P. D. de Vos. Oude patricische woonhuizen en geslachten te ***Zierikzee.*** 1916. ***(Geschenk** van* een ***niet-lid).***

J. Smit. *Den* ***Raag*** in den Geuzentijd. 1922.
(*Van* de vereen. *„Die Haghe"*).

Jhr. Mr. D. P. M. Graswinckel. De erfenis van aartsbisschop *Schenck* ***van Toutenburg.*** Overd. 1922.
***(Van den** Schrijver).*

D. S. van Z uid en. De *Joodsche* Adel in *Engeland*. Uitkn. Centr. Bl. v. Isr. i. Nederl. 1922.

(Van den Schrijver).

Het lid *D. W. van Dam van Hekendorp* zond wederom tal van uitknipsels etc. ter aanvulling der dossiers van het Documentatiebureau.

Een aanzienlijk, doch weinig bekend geslacht van Till,

te Zutphen en Zwolle,

door W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

Onder de vele geslachten *van Till*, welke blijkbaar bestaan hebben of nog bestaan, zijn er *drie* die door de positie welke zij innamen, aanleiding hebben gegeven, dat men zich met hun genealogie meer of minder heeft be zig gehouden.

Het voornaamste dezer drie is het *riddermatige* Cleefsche geslacht *van Till*, dat als wapen voerde een ossekop. Dit geslacht komt in oorkonden voor sedert 1322, behoorde tot de ridders van Cleefsland, bezegelt tal van nog bestaande charters, verbondsbrieven enz. en was o.a. in leenbezit van het huis en de heerlijkheid Till. Dit geslacht stierf aldaar uit in 1558 met *Sophia van Till*, vrouwe van Till, weduwe van *Peter van Oldebockum*. De heerlijkheid Till vererfde daarna in de geslachten *van Oldebockum* en *van Munster* [1]) en kwam later nog in het bezit van vele geslachten, o.a. van het hier te lande bekende geslacht *van Spaen*.

Het tweede geslacht *van Till* kwam óók in Cleefschland voor; het is het thans nog tot den Nederlandschen Adel behoorende geslacht van dien naam, dat als wapen voert een pijl tusschen twee ringen. Dit geslacht, dat *niet* het *huis* te Till, doch den *hof* te Till, eerst in pacht en later in eigendom bezat en ook het huis Endebosch bij Grieth, later Grieterbosch genaamd, in leenbezit had, komt het eerst in oorkonden voor te Cleve in 1386 en stamt wellicht uit een *Bernt van Till*, die 1368, 1380 en 1384 voorkomt als richter te Borken. Van dit geslacht kan men de verbeterde en uitvoerig8 stamteeks vinden in het a.s. Nederland's Adelsboek 1923. Over een niet-adellijken tak van dit tweede geslacht *van Till* verschenen mededeelingen van mijn hand in dit Maandblad, jaarg. 1920, k. 42-50, (zie ook k. 149, 292, 296—297) onder den titel van *Professor Salomon van Till (1643—1713), zijn voor- en zijn nageslacht.*

Het is met een derde geslacht *van Till*, dat wij ons in de ondervolgende regelen willen bezighouden, een geslacht dat, hoewel vrij onbekend tegenwoordig, toch eenmaal een aanzienlijke plaats innam onder de regeeringsgeslachten van Zutphen en Zwolle, en welks leden later voorkomen met het predicaat van *Jonker*.

Dit geslacht, dat steeds den Katholieken godsdienst is blijven belijden, voerde weder een geheel ander wapen dan de beide voorgaande en wel een zuil, van de vorm als de van Zuylen's van Nievelt er drie voerden. Het door dit geslacht gevoerde wapen wijst er dus op, dat het uit geen der beide Cleefsche geslachten afstamt. Van Spaen, die zich zeer grondig bezig heeft gehouden met de genealogie van beide laatstgenoemde geslachten — hetgeen nog al begrijpelijk is, daar o.a. zijn overgrootvader heer van Till was geweest — maakt daarbij een enkele aanteekening over 3 leden van het geslacht van Till te Zutphen, wier aansluiting en afstamming hem overigens ook geheel onbekend bleven. Ven Rhemen, de Geldersch-Overijsselsche genealoog van de 17e eeuw, vermeldt ook enkele leden van dit Zutphensche geslacht, weet geen verband tusschen hen en bewijst daarmede dus, dat in zijn tijd (voor 1700) wel bekend was het bestaan van dit geslacht en dat men het voor adellijk hield, doch dat over hun genealogie vrijwel alle gegevens ontbraken.

Uit de nu volgende mededeelingen zal blijken, dat die genealogie toch wel belangrijk is, niet alleen wegens de betrekkingen, welke deze van Till's in de Graafschap Zutphen en Overijssel bekleed hebben, als ook wegens de verbintenissen met tal van aanzienlijke geslachten uit die provincies gesloten.

Aanvankelijk kon ik de stamreeks van dit geslacht doen aanvangen met een *Hendrik van Till*, die in schepenacten van Zutphen voorkwam van 1514—1532 en door zijn huwelijk met een dochter van *Alphert Kribbe*, kerkmeester [2]) der Groote Kerk te Zutphen, aan zijn afstammelingen den weg opende tot regeeringsposten in die stad en tot verbintenissen met de aanzienlijke families aldaar. Uit het feit, dat *Hendrik van Till* tusschen genoemde jaren alleen in verband met zijn vrouw's familie voorkwam, baseerde ik aanvankelijk mijn meening, dat hij zelf in die stad eenvreemdeling was en daardoor niet in familieverband met eigen bloedverwanten in schepenacten optrad. Toch bevredigde mij deze opvatting niet, omdat hij tusschen 1490 en 1610 kinderen te Zutphen had geboren uit zijn bovenbedoelde echtgenooto, zoodat hij toch minstens 25 jaren vóór dat hij sedert 1514 geregeld in acten verschijnt, óók reeds daarin had vormeld kunnen zijn. Slechts éénmaal vóór laatstgenoemd jaar vond ik zijn naam in een schepenacte en wel in de straks te vermelden acte van 1496 betreffende zijn oudste dochter *Hilleken*.

Een voortgezet onderzoek deed mij echter dit raadsel oplossen; het bestond eenvoudig hierin, dat Hendrik *van Till* vroeger een anderen naam droeg en eerst sedert 1614 met den naam *van Till* optreedt, een gewoonte die toenmaals veel meer voorkwam, dan men tegenwoordig wel vermoedt en waarvan ik in vroegere opstellen reeds voorbeelden gaf, welke ik nog wel met andere zou kunnen vermeerderen. [3])

In het gedrukte *Tijdrekenkundig register van alle oorkonden in het stedelijk archief te Zutfen berustende, 2e deel door Dr. W. J. A. Huberts. 1862,* komt n.l. onder de nog

---

[1]) Cleefsch leenregister dl. 1593—1640 f° 3vso. Henrick van Munster. gehuwd met de eenige dochter van Johan van Aldenboickum, wordt na diens sneuvelen beleend met het huis te Till en toebehooren (in de leenacte nader gespecificeerd), die *Daems van Till to wesen plege*, 17 Feb. 1596.

[2]) De kerkmeesters te Zutphen behoorden eenigszins tot de regeeringsleden dier stad; zij werden, evenals de gemeenslieden, gekozen door de magistraat uit een dubbeltal door hen zelf opgesteld.

[3]) Zie dit Maandblad jg. 1916. k. 153,154 en jg. 1919, k. 263. Zoo komt te 's Hertogenbosch omstreeks 1675—1700 een familie *van Walchren* voor, die echter te voren *Scheyn* heette; alle voor' ons oog willekeurige naamsveranderingen, waarvan dikwijls de reden moeilijk is na te sporen.

aanwezige charters van de St. Anna broederschap te Zutphen een van 26 April 1601 voor, waarbij *Jan van Tyll aan* het voornoemde gilde een jaarlijksche rente legateert van 3 pond. Dit legaat is echterook ingeschreven in het Register van Schepeukentenissen van Zutphen, deel 1502—1505; op f° 58 daarvan vindt men n.l. die zelfde acte, doch *Jan van Till* heet daarin: **Jan van Tyll anders genaemt Velick.**

Dit bracht mij er toe het onderzoek naar den vóór 1514 onvindbareu *Hendrik van Till* te heropenen en ziet, het resultaat was, dat verschillende acten gevoudon werden, waarin hij zoowel met zijn eigen familie als met zijn vrouw's familie verschijnt met den naam *Velick*, tevens dat de hierboven genoemde Jan *van Till zijn* vader was.

Van die acten vermeld ik er drie:

deel 1493-1501, f° 5^{vso}, 1493 op ten Souneudach post Pentecoste (1 Juni) bedanken *Gerdt* en *Henrick Velick* hunnen vader *Jan Velick* voor de uitreiking en de uitbetaling van de gereede goederen en gelden, welke hun van wijlen hun moeder zijn aanbestorven; insgelijks bedankt *Jan van Kell* zijn schoonvader *Jan* voorud. namens zijn vrouw *Truyde*; met nog eenige bepalingen nopens verdere uitkeeringen, terwijl *Jan Velick*, de vader, alsnog bewijs zal inbrengen, dat *Daem Velick* gestorven is na doode van der voorschreven kinderen moeder.

Deel als boven, f° 25.

Henrick Velick maakt machtig *Johan van Kell* zijn zwager, om zijn deel van de vaste goederen te Zutphen te verkoopen, waarvan een ander deel toebehoort aan *Jan Velick* zijn vader.

Deel als boven, los stuk, op Sunte Michielsdach a° 1500 (29 Sept.) bekenden *Derick Krib* en zijn huisvrouw, dat zij opgedragen hebben *Henrick Velick* en *Belie* dieus vrouw, zoodanig een derde deel als zij te vorderen hebben van de erfgenamen van wijlen *Arnt Huyrnuynck van* een obligatie van 100 Rijusche guldens.

De geregelde statnreeks van dit geslacht *van Till* vangt dus aan met *Jan Velick*, later genaamd van *Till*, die omstreeks 1435 geboren moet zijn [4]) en die vermoedelijk in 1504 te Zutphen overleed. Bij zijn nog onbekende echtgenoote, die kort voor 1 Juni 1493 overleed, had hij 3 zonen en 1 dochter, n.l. *Daem*, *Gerdt*, *Hendrik* en *Geertruida* gehuwd met *Jan van Kell*.

De zoon *Daem* overleed na de moeder, doch vóór de erfscheiding; de zoon *Hendrik* komt later, evenals zijn vader, met den naam *van Till voor*. Dit zijn dus de feiten, waaraan nog de volgende opmerking is vast te kuoopeu.

De voornaam *Daem* van den zoon van *Jan Velick* later genaamd *van Till*, trof mij, omdat deze voornaam uitsluitend voorkomt bij het riddermatige, hierboven aangeduide, *Cleefsche* geslacht *van Till*, dat een ossekop als wapen voerde. Van Spaen's manuscript-genealogie hierop naslaande, vond ik dat deze kundige schrijver, behalve de verschillende riddermatige *Daem's van Till*, daarin óók melding maakt van een *Daem van Till*, als hopman over 600 Gelderschen, die Juuo Juugama 1494 bot zijn hulp laat komen en die in 1498 door Gorlico

[4]) Immers de zoon Hendrik moet — rooals straks eal blijken — omstreeks 1464 zijn geboren.

Jungama in soldij genomen wordt en bij wien van Spaen aanteekent, dat hij niet weet of hij van de familie *van Till* is, waarbij hij hem invoegt.

Hoewel blijkens de Zutpheusche acte van 1493 de daarin vermelde *Daem Velick* alias *van Till* reeds overleden zou zijn, rijst toch de vraag of er verband bestaat tusscheu hem en bovenvermelden Gelderschen krijgsman *Daem van Till* en wint het vermoeden veld — gelet op den weinig voorkomenden voornaam *Daem* — dat deze Zutpheusche *Velick's* op een of andere wijze door bastaardij uit de aanzienlijke Cleefsche ridders *van Till* met de ossekop zijn voortgekomen en uit dien hoofde later den naam *van Till* zijn gaan voeren.

Als tweede generatie van dit geslacht *van Till*, dat merkwaardigerwijze, nadat het tal van bekwame mannen had opgeleverd die tot hooge posten zijn gekomen, ruim een eeuw later met het predicaat *jonker* optreedt, noemen wij dus *Hendrik van Till*, die aanvankelijk *Velick* was genaamd. Hij huwde omstreeks 1490 met *Belia Kribbe*, dochter van *Alphert Kribbe*, kerkmeester, en van *Belia N* [5])

In verband met zijn vrouw's familie komt hij voor in de oudervolgende Zutphensche schepenacten :

dl. 1514—1516, f. 11; 1514 in octava Martini episcopi (18 Nov.) M^{r}. *Herman Barner*, licentiaet en canonicus, vestet (= draagt over) *Henric van Till en Belie* diens vrouw, joffer *Jutte Kribbe* [6]) en *Steven* en *Biele* echte kinderen van zaligen *Dirc Kribben*, allen als erfgenamen van zaligen *Alphert Kribbe*, een jaarlijksche rente van 4 gouden Rijnsche gulden.

Dl. 1616-1519 f°. 49"""; 1518 in profest0 Ponciaen (13 Jan.) *Henrick Stuerman* [7]), *Henrick van Till* en joffer *Belye Cribb*, als gezamenlijke erfgenamen van wijlen *Abphert Kribb*, verhuren diens huis aan de Korenmarkt te Zutphen.

Dl. 1526—1528 f°. 113. 1530. Donredach post Jacobi apost. (27 Juli). Also twist en schelinge verrezen sijn tusscheu *Henrick Stuyrman* [7]), *Henrick van1 yll*, *Johan Staeckenbranth* als gemachtigde van joffer *Belye Krybben*, als medeerfgenatueu van zaligen *Alphert Kribbe* ter eenre, en *Gerryt Michielss off Lefferts* genant, *Dirk*, *Johan* en *Andreen siju* kinderen ter andere zijde, gekomen van 9 gl. en 1½ oirt jaarl. rente, etc.

Hendrik van Tyll komt het laatste voor in een acte van 1531, Dinsdag na Misericordia Domiui (25 April), (dl. 1526-28, f°. 138^{vso}), zijn vrouw in eeue van 1531 op avent Fraucisci (3 Oct.) (dl. a. v. f°. 217) als zij aan *Thijs Schull* verkoopt haar ⅓ deel van het meergenoemde huis van wijlen *Abphert Kribbe* op de Korenmarkt.

Uit hun huwelijk sproten minstens 4 kinderen:

1. *Hilleken van Till*; deze was juffer in het Spittael te Zutphen; terwijl zij nog een kind was, was in 1496 reeds een plaats daarin voor haar opengehouden. *Jacob Ryman*, secretaris van Zutphen, verzoekt in dat jaar aan

[5]) *Alphert Kribbe*, die blijkens een schepenacte van 1484 op de Korenmarkt te Zutphen woonde (welk huis in de ondervolgende acten nog meermalen zal worden vermeld), komt herhaaldelijk voor als kerkmeester sedert 1470. (Zie lijst van kerkmeesters der St. Walburgskerk te Zutphen).

[6]) Zij heet in 1529 materse van het Klooster Isendoorn te Zutphen.

[7]) *Stine van Bramel* weduwe van *Alphert Kribbe jun*^{r} hertrouwt te Zutphen 1498 met *Henrick Stuirman Willemszn.*

den Raad dier stad om, vermits het overlijden van *Neesken Aetsack*, waardoor een plaats in het Spittael vacant is geworden, deze te willen vergeven aan de nicht van zijn huisvrouw, nl. aan *Hilleken* echte dochter van *Henrick* van *Tyll*, waarop de magistraat antwoordt dat deze plaats reeds beloofd was aan de dochter van *Andries Yseren*, doch dat de eerstvolgende vacature aan *Hilleken* vd. vergeven zal worden [8]).

Zij overleed in genoemd klooster in 1557, waarna haar plaats vergeven wordt aan een der dochters van haar broeder mr. *Alphert van Till*.

2. *Roelofken van Till*; *zij* komt in schepenacten voor met haar na te noemen broeders *Alphert* en *Hendrik*, als deze aan haar o.a. land onder Hrummen achter de Steijnen Kamer en te Warnsveld onder Warcken verkoopen; zij wordt vermeld te Zutphen van 1532-1568 en overleed ongehuwd. [9])

In laatst genoemd jaar Maendagh nhae Herren Hemmelfarts (31 Mei) verkoopt zij nog aan haar nicht joffer *Marryken van Till* haar $\frac{1}{3}$ deel van een hofje in de Polstraat en van een hof in het Polsbroek buiten Zutphen.

3. *Alphert*, volgt III.

4. *Hendrik*, volgt IIIbis.

III. Mr. *Alphert van Till*, geboren omstreeks 1500, secretaris van Zutphen 1524-1537 [11]), kerkmeester van Zutphen 1537—1541[10]), schepen aldaar 1 Maart 1541 tot 1651, 1553-54, 1556—60, 1562—1566[11]), raad van Zutphen 1552, 1555, 1561 1567 [11]), alzoo te samen 27 jaar in de magistraat, overleden te Zutphen 13 Januari 1567 blijkens een aldaar aanwezige grafzerk, waarop:

Anno 1567 den 13 Januarii starf die erbar end fromme Alphart van Thil.

Hij huwde te Zutphen 1 October 1531 met *Anna Witten*, dochter van *Frans Witten*, kerkmeester, en *Dirkje N.* *Zij* overleed voor 21 Juni 1566 en na 17 Mei 1564.

Op hen hebben o. a. de volgende Zutphensche acten betrekking:

1531. Op Manendach Michaelis (2 October) gaf meister *Alphert van Tyll* secretarius, aan Jouffr. *Anna Wytten* syner yrster beslaepener huysfrauwe, als zij uyt den bruydtbedde quam, tot eyne morgengaeve 400 olde schylden van oer beyder guet [12]).

1532. Opt Woensdach ante Petri ad cathedram (21 Febr.) Mr. *Alphert van Till* en joffer *Anna* zijn vrouw, dragen op aan *Thijs Schull* hun $\frac{1}{3}$ deel van huis met schuur en hof van wijlen *Alphert Kribben* aan de Korenmarkt [13]).

1666. Op ten Fridach nae Octava Sacramenti (21 Juni). Alzoo Mr. *Alphart van Till*, onze mederaadsvriend, zijn 3 zonen genaamd heer *Frans, Hendrik* en *Derick van Till*, lange jare zoo in universiteiten als elders niet zware kosten onderholden heeft, daarentegen zijn dochters *Mariken, Dercxken, Geertruid* en *Aeltgen nog* niets gegeven heeft, zoo schenkt hij haar vooruit elk 200 daalders uit zijn goed.

Hij woonde in de Waterstraat te Zutphen naast het huis van de erven *Stuerman*.

Uit laatstbedoelde acte (er zijn uitteraard een menigte acten over hem te vermelden) blijken zijne kinderen:

1. Mr. *Frans van Till*, canunnik en vicarius te Zutphen; hij overleed als zoodanig kort voor 1 Maart 1591. Op dien datum wordt *Johan Mentinck* te Zutphen door Koning Philips, als Hertog van Gelre, enz., begiftigd met een vicarie in de St. Walburgskerk, opengevallen door het overlijden van *Franciscus van Thil.* [14])

2. *Hendrik, volgt* IV.

3. *Dirk,* volgt IVbis.

4. *Maria van Till*, vermeld hiervoor in de acte van 1566. Zij volgde haar tante *Hilleken van Till* op als juffer in het Spittael. Een acte van 1567 zegt: Alzoo joffer *Hilleken van Till*, joffer in het Spittael overleden is en wijl meyster *Alphert van Till*, onzen mede raadsvriend, de ledige plaats voor een zijner dochters was toegezegd, wordt de vacature vergeven aan zijn oudste dochter. In 1568 ontvangt zij van haar tante *Roelofken van Till* haar deel in een hof in het Polsbroek.

5. *Dirkje van Till, zij* komt voor in de acte van 1566 en in vele latere acten en leeft nog zeer lang; het laatst komt zij voor in een acte van het Landdrostambt van Zutphen (deel 1618-1643) op 29 Mei 1617 als zij aan juffr. *Aeltgen van Till*, weduwe van *Gerrit Leyendecker*, haar zuster, land in het kerspel van Steenderen verkoopt.

6. *Geertruid van Till*, vermeld in 1566 en lö94 en gehuwd met *Willem Steck* blijkens de ondervolgende acte van 12 Juli laatstgenoemd jaar: *Willem Steck* en *Geertruid van Tyll* zijn huisvrouw, jofferen *Mariken* en *Derxken van Tyll* met heer *Albert van Tyll* [15]) als hun momber en caverende voor haar broeders, zwager en neven *Henrick* van *Tyll*, en mr. *Gerrit Leyendecker* en joffr. *Aeltgen van Tyll*, diens vrouw, verkoopen aan *Quirijn Verheul* en *Lutgert Schoolwyck*, echtelieden, een hof aan de Laerpoorte in de Polsbroek.

7. *Aieyt van Till*, komt voor in verschillende acten van Zutphen van 1566 tot 1638; zij overleed daar in laatstgenoemd jaar blijkens een grafzerk waarop: *Aº 1638 den 5 Septembris starf juf. Aleydes van Thil.*

Zij huwde met *Gerrit Leyendecker*, J. U. D., die in 1610 overleed.

Behalve de hierboven genoemde acte van 1594 zijn de voornaamste acten waarin zij voorkomt de volgenden:

2 Oct. lb78 testeert zij, nog ongehuwd zijnde, en noemt daarin haar zuster juffr. *Gertruid van Thyll.*

23 Mei 1597 Heer *Aelbert van Till* [15]) als gemachtigde van *Gerardt Leyendecker*, der beiden rechten licentiaat, en jouffr. *Alijt van Tyll*, diens huisvrouw, krachtens volmacht voor schepenen van *Zevenaar* [16]) gepasseerd, bekent, dat hij tegen aflossing van een obligatie van 106 daler door wijlen heer *Frans van Tyll* opgenomen, over

---

[8]) Kentenissen van Zutphen, dl. 1492-1501, fº 129.

[9]) Zie over haar: dl. 1529-1532. fº 252vso en 253 op ten Manendach post Esto Mihi (11 Feb.) 1532, dl. 1536-37, op ten Saterdach nae Onses Heren Hemelfairtsdach (12 Mei) 1537. op Manendach nae Esto Mihi (17 Feb.) 1539, enz.

[10]) Boek van geestelijke zaken van Zutphen.

[11]) Schepenenboek van Zutphen.

[12]) Morgengaveboek van Zutphen 1481—1572, betreft de vroegere gewoonte van den man om zijn vrouw een geschenk in geld te geven na den eersten huwelijksnacht.

[13]) Schepenkentenissen, dl. 1529-1532, fº 247.

[14]) Oorkonde van de St. Walburgskerk te Zutphen.

[15]) Dit was hun neef, een zoon van hun straks te noemen oom mr. *Hendrik van Till*; hij was canunnik en rentmeester van de St. Walburgskerk.

[16]) Zij waren evenals hun geheele familie Katholiek gebleven en uit Zutphen uitgeweken, nadat deze stad aan de zijde der Staatschen was gekomen.

gegeven heeft een brief van 5 gl. jaarl. rente aan de weduwe van ***Arnt Cuipers.***

12 Jan. 1614. Joffr. ***Altgen van Till***, weduwe van ***Gerrit Leydecker,*** der rechten licentiaat, geeft volmacht aan haar ***3 zonen*** Dr. ***Derrick, Henrick*** en ***Frans.*** [17])

IIIbis. Mr. ***Hendrik van Till***, jongste zoon van ***Hendrik van Till*** en *Belia* ***Kribben,*** geboren in 1409, vertrekt naar Zwolle en wordt daar burger in 1535, burgemeester van 1541-1558 en 1574, gedeputeerde van de provincie Overijssel, raadsheer van Koning Philips in Overijssel, Drenthe en Lingen 1566—1576 [18]), overleden 4 November 1582.

Uit het bovenstaande blijkt alreeds, dat evenals zijn broeder Mr. *Alphert* te Zutphen een aanzienlijke positie bekleedde, hij zulks te Zwolle deed. Hij was 3 malen gehuwd, 1° kort voor 1535 met ***Magdalena van Haerst,*** die hem 8 kinderen schonk en die in 1558 overleed. Hij huwde 2° voor 1565 ***Mechteld van Twenhuizen,*** dochter van den bekenden Zwollenaar ***Helmich van Twenhuisen.*** [19]) ***Zij*** schonk hem nog 3 kinderen. Ten slotte huwde hij ten 3e male met ***Elisabeth de Borchgrave,*** die in 1091 als zijn weduwe en als hertrouwd met ***Roorda van de Voorts*** vermeld wordt.

Ten einde hem en zijn 3 echtgenooten -ook in verband met zijn Zutphensche familie — beter te leeren kennen, deelen wij uit een groot getal hem betreffende acten, hieronder de voornaamste mede. [20]).

Kentenissen van Zutphen, deel *1529—1532, f°.* ***253*** maandach post Esto Mihi (12 Febr.) 1532.

Hendrik van *Tyll* geeft volmacht aan mr. *Alphert* ***van Tyll*** en joffer ***Roelofken van*** *Tyll*, zijn broeder en zuster, om al zijn zaken binnen en buiten Zutphen waar te nemen. (Waarschijnlijk dus gegeven in verband met zijn vertrek naar Zwolle).

als ***boven, dl.*** *1534—1535.* Op ten Manendach Purificationis Marie virg. (2 Febr.) 1535. Meister *Alphert* ***van Till*** als gemachtigde van ***Henrick van Till*** en joff. *Magdalena*, diens huisvrouw, krachtens volmacht gepasseerd voor schepenen van ***Zwolle,*** draagt op aan den Vicaris Reint Buyck in de Groote Kerk te Zutphen 2 rentebrieven.

als boven, dl. *1536—1537.* Op ten Sondach beloicken Paischen (28 April) 1538. Mr. ***Henryck van*** *Tyll* en j. ***Magdalena*** zijn huisvrouw schenken hun deel van een rentebrief, welke hun vader en moeder zaliger gedachten nagelaten hebben aan hun zuster ***Hilleken van*** *Tyll* in het Spittael te Zutphen, aan de gezamenlijke zusteren van genoemd klooster.

Als boven dl. *1536—1537.* Op ten Saterdach nae Onses Heren Hemelfairtsdach (12 Mei) 1537. Mr. *Henrick* ***van*** *Till* en j. ***Magdalena*** zijn vrouw verkoopen aan j. ***Rolefken van*** *Till*, zijn zuster, een stuk land genaamd Tilrebroill onder Warnsfeld.

1560. Op ten Woensdach nae Sacramenti (17 Juni) Mr. *Alphert* ***van*** *Tyll*, onze mederaadsvriend, substitueert

[17]) Kentenissen van Zutphen, dl. 1612-1615.

[18]) Op een lijst van personen wier goederen verbeurd verklaard zouden worden als heulende met het Hof van Madrid komt voor Hendrik ***van Till.*** Zie Bijdr. tot de Gesch. v. Overijssel, dl. IV blz. 180.

[19]) Zie over hem en zijn 9 kinderen een acte van Zwolle d.d. 16 Jan. 1553 in Transportregister, dl. 1549-1568; en Bijdragen tot de Geschiedenis v. Overijssel, dl. 1 blz. 85 e.v.

[20]) Zie ook: Bijdragen tot de Geschiedenis van Overijssel, dl. 1, blz. 342, dl. 2, blz. 332, dl. 5, blz. 351, dl. 8 blz. 306, dl. 10 blz. 371; Uitreksels uit het Dagboek van Arent toe Boecop. blz. 30 en 82.

een hem door Mr. ***Henrick*** *van Till*, Kon. Maj. Raet in Overijsel, zijn broeder, te Zwolle op 20 April te voren gegeven volmacht tot ontvangst van gelden.

Momberschappen en erfuitingen van Zwolle, dl. *1553—1608*, ***15*** Juli 1538.

Henrick van Thill bewijst zijn 8 kinderen hun moederlijke goederen in presentie van Mr. ***Alffer van Thill,*** zijn ***broeder,*** en ***Mense van Haerst*** en ***Wennemar van Herwaerden*** als mombers, waarna jofferen ***Belie, Qriete*** en ***Henrica*** *van* ***Thil*** met ***Mense*** *van* ***Haerst,*** hun oom en momber, voor henzelf en voor de andere kinderen, de boedelverdeeling hebben aengenomen.

Transportregister van Zwolle dl. *1549—1568.* ***3*** Juni 1565. *Henrick* ***van Berckman en Anna*** diens vrouw, verkoopen Mr ***Henrick van Thyll*** en ***Magdalena,*** diens vrouw, een huis met een hof buiten de poort bij Cost-verloren.

Als boven 15 Juni 1550. *Toenis Bierman* en ***Johanna*** diens vrouw, verkoopen Mr. ***Henrick van Thyll,*** Koningkl. Maj. Raet, en j. ***Mechtelt*** zijn huisvrouw, een rentebrief van 6 gouden gl. jaarl.

Uit al deze voorenstaande acten blijkt nu wel duidelijk het verband van den Zwolschen Mr. ***Henrick van*** *Till* [21]) met de Zutphensche familie. Ten slotte nog een acte, waarin zijn 3e vrouw voorkomt.

Boek van getuigenissen en volmachten *van* ***Zwolle, dl. 1590-1603, 31*** Juli 1591. Mr. ***Johan*** *Wolfs*, licentiaat, als momber van wijlen Gregorius ***van Bredaens*** onmondige kinderen, geeft volmacht aan 2 procureurs om te doen arresteeren joffer ***Elisabeth de Borggrave*** weduwe van zaligen Mr. ***Henrick van*** *Till*, raadsheer, nu echte huivrouw van ***Roorda van de Voorts,*** wegens achterstallige schuld.

Thans volgen zijn kinderen uit zijn 1e en 2e huwelijk. Uit het eerste waren er volgens de hiervoor gegeven acte van 1558, ***acht*** gesproten, ik heb uit tal van Zwolsche en Zutphensche acten er 6 terug kunnen vinden; gelet op den voornaam ***Magdalena*** van zijne vrouw, is wellicht een der 2 nog ontbrekende kinderen, de Magdalena ***van*** *Till*, die voorkomt als drossardinne van Megen, eerst gehuwd met ***François*** *Suquet*, drost van Megen, met wien zij 22 Juni 1585 te Megen testeert, terwijl hij voor 11 Mei 1586 was overleden, waarna zij hertrouwt met *Herbert* ***van der Hooch Arentsz.,*** weduwnaar van Maria ***Godin,*** drossaard en rentmeester van Megen, met wien zij voorkomt 23 Dec. 1595 en 4 Jan. 1612. Hij werd 26 April 1611 door den Graaf van Megen afgezet als drost ; zij komt 10 Maart 1614 nog als zijn weduwe voor.

Ik heb echter geen bewijs gevonden, dat zij een dochter was van mr. ***Hendrik van*** *Till.*

De overige kinderen uit het eerste huwelijk waren dan:

1. *Belie* ***van*** *Till* (dus genoemd naar haar Zutphensche grootmoeder ***Belie Kribbe),*** vermeld als oudste dochter in de acte van 15 Juli 1558 hiervoor, overleden in 1575 en te Zwolle gehuwd met ***Rorik*** *Wolff*, uit een adellijk Harderwijksch-Elburgsch geslacht.

Momberschappen van Zwolle, dl. 1553-1608 ; ***2*** Januari 1576 ***Ruerick Wulff*** bewijst zijn 3 kinderen verwekt bij wijlen ***Belie van Thill*** hun moeder's goed, in presentie

[21]) Zijn handteekening vindt men in een stuk van 1543 liggende in bundel lla van het archief van de stad Zwolle ten Bijksarchieve aldaar.

van *Henrick van Thill, Kon.* Maj. Raet van Overijssel, haar *vader, Gerrit van Oxfeldt* [22]), *Henrick van Till der* rechten licentiaat [23]) en *Johan Wulff* als mombers.

2. *Margriete van Till*, hiervoor in de acte van 16 Juli lb68 vermeld als zijn tweede dochter; zij huwde voor 1592 te Zwolle met *Hendrik Ketel*, weduwnaar van *Elisabeth van Estvelt* en leefde nog in 1600.

Transporten van Zwolle, 11 Jan. 1692. *Henrick Kettel* en *Margrieta van Till*, zijn huisvrouw, en hij voor zijn 4 voorkinderen geprocreëerd bij *Elisabeth van Esceldt,* verkoopen aan *Winolt Greuen* diverse partijen land in de Dieser Mark.

Testamenten van Zwolle, dl. 1590—1632. 16 Oct. 1599. Joff. *Margriete van Tyll*, huisvrouw van *Henrick Ketel* maakt haar testament en legateert, aan *Rotger en Mette van Bredae* huisvrouw van *Herman Mewissen,* broeder en zuster, een rente van 6 keizergld. jaarlijks.

Ook in straks te noemen acten komt zij voor met haar broeders *Albert* en *Dirk*.

3. Henrica van Till, vermeld als derde dochter in de acte van 15 Juli 1558, doch verder niet meer gevonden.

4. Mr. *Albert van Till*, geboren te Zwolle, vicarius te Zutphen sedert 1568, canunnik en rentmeester van de St. Walburgskerk te Zutphen aldaar, vermeld van 1693-1613 en overleden te Zutphen in December 1617.

Op hem hebben betrekking de navolgende acten:

24 Maart 1668 geeft Koning Philips als Hertog van Gelre enz. een kanonikaat en prebende in de St. Walburgskerk te Zutphen aan *Albertus van Thil.* [24])

Kentenissen van Zutphen, 26 September 1501. De Richter van Zutphen certificeert ten behoeve van den *werdigen* en *wolgelerden Albert van Till*, binnen Zwolle geboren, vele jaren binnen Zutphen geresideerd hebbende en wezende ook canonicus der collegialer kerk van St. Walburg, dat hij na de reductie der stad getrouw aan den Prins van Oranje als Gouverneur van Gelderland en Zutphen is geweest, waarom dit getuigschrift als paspoort wordt afgegeven ten behoeve van zijn reis naar Zwolle en Deventer, welke hij onderneemt om de patrioniale goederen over te nemen en zijn bloedverwanten te bezoeken.

Transporten van Zwolle. *20* Januari 1592. *Albert van Ti11* voor hem zelf en van wegen zijn broeder *Derck van Till,* voorts *Henrick Kettel* en j. *Margriet van Till*, verkoopen een rentebrief groot 4 gl. jaarlijks aan *Anneken* dochter van wijlen Gregorys *van Bredaen.*

Transporten van Zwolle. 13 Januari 1693. *Albertus Till* voor hem zelf en van wegen zijn broeder *Dirk van Till* en diens vrouw, *Henrick van Kettell,* Arnt *Bernier* en *Alphert van Huedt* (dit waren eenigen zijner zwagers) voor hun respectieve huisvrouwen en mede voor joff. *Judit van Till* (zijn toen nog ongehuwde zuster) verkoopen aan *Johan Gerlichs Mulert* een hof buiten de Dieserpoort, den verkoopers aangekomen van zaligen *Henrick van Till* (hun vader en schoonvader).

Wie zijn erfgenamen waren blijkt uit de volgende belangrijke acte, waarin ongeveer alle familieleden vermeld worden :

Kentenissen van Zutphen, dl. 1619-16'23. 3 Mei 1619.

[22]) Echtgenoot van Styne van Twenhuizen Helmichsdr.

[23]) De neef van Belie van Till en zoon van den Zutphenschen schepen en raad mr. Alphert v. Till.

[24]) Oorkonden van de St. Walburgskerk te Zutphen.

Diderick Leyendecker, der rechten docter, als gemachtigde van *Wolf Swiersen* en *Casper Berntzen* met j. *Helena van Till* weduwe *Berniers,* krachtens volmacht voor schepenen van *Zwolle 23* Maart 1619 gepasseerd, en als gemachtigde van *Jacob Voeth*, raadsvriend van Harderwijk en diens huisvrouw *Helena de Wolff en* van *Alphardt van Huedt* en *Gerrit Tysz*, beiden als mannen van hun huisvrouwen en *Jacob Voeth de* rato caverende voor. *Henrick van Domseler,* krachtens volmacht voor schepenen van *Harderwijk* gepasseerd, allen als gezamenlijke erfgenamen van wijlen heer *Albert van Thil*, canonik, verkoopen aan Dr. *Henricus Avercamp en Mechtelt Wentholt,* echtelieden, het huis van heer Albert in de Waterstraat.

6. *Dirk van Till*, volgt IV ter.

6. *Geertruid van Till,* in 1568 als onmondig vermeld, en overleden in 1682. Zij huwde met *Gerrit ran Dompselaer,* te Harderwijk, in de Ridderschap der Veluwe in 1688, weduwnaar van *Sibilla Strubbe.* Hij overleed in 1614, werd begraven te Epe en hertrouwde nog twee maal.

Momberschappen van Zwolle, dl. 1553-1608. 14 Januari 1683 *Gerrit* van *Dontzeler* bewijst zijne *3* kinderen genaamd *Sibilla, Joanna* en *Henrick*, verwekt bij wijlen juffr. *Geertruid van Thill* zijn huisvrouw, hun moeder's-goed in presentie van de mombers *Henrick van Thill* en *Goddert van Bloemendnel.*

Uit het tweede huwelijk van Mr. *Hendrik van Till* sproten 3 dochters:

7. *Helena van Till*, leeft nog te Zwolle in 1619, huwt aldaar 10 Maart 1584 *Arndt Bernier*, overleden te Zwolle 1602.

8. *Helmich van Till*, overleden na 1619, huwt te Zwolle 3 December 1687 *Alphert van Huedt,* uit Harderwijk, overleden na 1619.

9. *Judith van Till*, overleden na 1629, huwt te Zwolle 26 November 1695 *Wolfgang Sweersen,* overleden tusschen 1619-1629, zoon van *Boldewijn Sweersen* en *Anna van Ochsfeldt.* Volgens van Rhemen schenken zij een glas met hun wapens in de kerk te Zwolle.

Deze 3 volle zusters komen tallooze malen voor in Zwolsche en Zutphensche schepenacten, de belangrijksten ervan willen wij vermelden :

Transporten van Zwolle, dl. 1568-1592. 27 November 1689. *Arendt Bernier, Alphert van Huedt,* elk voor hun huisvrouw, en *Judith van Tyl*, hun zuster, verkoopen aan *Tyman de* Goyer en Gese van *de Water,* echtel., 2½ gl. jaarlijksche rente, welke zij trekken uit *Wulf Wulffens* huis in de Dieserstraat en hen toebedeeld bij mageschеid van 13 Nov. 1667 opgericht tusschen *Henryck van Tyll, Gerhardt van Oxfelt* en de weduwe *Wolfs* en haar kinderen. [25])

Als boven, dl. 1592-1605. 7 Jan. 1596. *Wulffgang Swiersen* en j. *Judith van Tyl*, zijn vrouw, verkoopen een rentebrief van 14 gl. 's jaars, welke *Judith* van wijlen haar *moeder j. Mechtelt van Twenhuysen* was aangekomen.

Kentenissen van Zutphen. 28 Maart 1601. *Arndt Be(r)nier* en *Wolffgang Sweers* voor hen zelf en voor

[25]) De weduwe *Wolfs* was *Geertruid van Twenhuizen gehuwd met Wulf Wulfs,* die zuster was van de vrouw van *Hendrik van Till* en *van* die van *Gert van Oxfeldt.*

hun huisvrouwen en voor hun zwager *Alphart van* **Huet en** diens vrouw, verkoopen aan **Johan van Swinderen** een jaarlijksche rente van 6 ponden.

Transporten van Zwolle. 9 Nov. 1603. J. **Helena van** *Tyl* weduwe van wijlen *Arendt Bernier* en *Rolof Bernier* haar zoon, verkoopen land aan **Rolef Sonsbeecke.**

Zie ook de hiervoor medegedeelde acte van 3 Mei 1619 Zutphen.

In een Zwolsche acte van 26 Juli 1629 komt nog voor *Judit van* **Til** weduwe *Wulf* **Swiersen.** Blijkens de ***Testament registers, dl. 1590—1632 van Zwolle*** testeeren deze echtelieden 16 October 1602, waarbij zij als hun kinderen noemen: **Boldewijn, Mechtelt, Anna** en **Sophie** *Sweersen.*

IV. Mr. **Hendrik van** *Till*, zoon van Mr. *Alphert van Till* **en** van **Anna** *Witten*, geboren te Zutphen omstreeks 1633, licentiaat in de rechten, prebender te Zutphen 1548, burgemeester en schepen van Zutphen 1571, 75, 76, 78, 85, 86, 87, 88, 89, 90, raad aldaar 1577; als afgevaardigde van de stad Zutphen komt burgemeester **Hendrik van** *Till* voor onder de Geldersche onderteekenaars van de Unie van Brussel van 1577. [26])

Toen de stad Zutphen einde Juli 1578 aan Staatsche zijde overging, verlieten bij de intocht van Sonoy alle Roomschgezinde leden van de Magistraat n.l. 13 schepenen, 6 raden, 2 secretarissen, waaronder *Hendrik* **van** *Till*, **en** zijn broeder **Dirk van** *Till*, resp. schepen en kerkmeester, de stad en begaven zich naar Emmerik en elders. De Burgemeester **Hendrik van den** *Capellen*, die toen bijna alleen de stad regeerde, deed hen aanmanen om terug te komen, maar tevergeefs. [27]) Nadat de stad weder in Spaansche handen was gekomen, traden in 1585 deze Roomschgezinden weder in de regeering op, om in 1591 te worden afgezet, toen de Spaansche heerschappij er voor goed geeindigd was.

Hij overleed buiten de provincie tusschen 1594 en 1609 en was tweemalen gehuwd, 1° Zutphen 15 April 1572 met *Catharina* **Haeck,** overleden te Zutphen in Januari 1575, dochter van *Wolter* **Haeck en Geertruid Meyerinck.** Daarna huwde hij 2° in 1575 met **Jorden Kreynck,** overleden na 1.579, dochter van **Andries** *Kreynck* en van **Anna** *Vrijdach.* Alleen uit het tweede huwelijk sproot een dochter, die straks volgt.

Over Mr. **Hendrik van** *Till* **Alphertszn.** handelen de volgende acten: *Oorkonden* **van de St. Walburgskerk. 1548** die vicesima sexta mensis Maii (26 Mei) geeft Keizer Karel als Hertog van Gelre enz. een prebende in de St. Walburgskerk te Zutphen, opengevallen door den dood van **Ricquinus van** *Voerst*, aan **Hendrik** *à Thyl Alphartszn.*

Morgengaveboek van Zutphen 1481-1072. 1572 op ten Guensdach nae Quasi Modo (16 April) **Henrick van Thill,** onse leve mitraedtsfrundt hefft **Catrinem Haicks** syner erste beslaepener huisfrouwen thor morgenghaeve ghegeven eyns 400 olde schilden van synen guede alleyns.

16 November 1573. **Catrin Haeck,** huisvrouw van *Henric* **van** *Tyl*, wordt bij transport van **Gertruid** *Meyerincks*, huisvrouw van *Wolter* **Haeck,** haar moeder, beleend met het goed de Luttike Winnekinck bij Vorden. Genoemde moeder ontvangt dit goed als erfgenaam harer overleden dochter weder te leen op 13 Jan. 1575. [28])

1579 St. Peterdach ad Cathedram (22 Febr.) **Henrick van** *Thill*, burgemeester der stad Zutphen en j. **Jorden Kreyncks,** echtelieden, leenen 200 gl. van het kapittel van St. Walburg tegen 12 gl. jaarl. rente.

Het eenige kind van den Zutphenschen burgemeester **Hendrik** *van Till*, was:

V. *Anna* **van** *Till*, geboren omstreeks 1577, overleden na 1629, huwt in Mei 1609 met jr. *Bruno* **ten** *Heerenhaeff*, zoon van **Zegewalt ten** *Heerenhaeff* en van **Johanna van** *Wijnbergen*, geboren te Huissen, overleden na 1629. Op dit echtpaar hebben de volgende acten betrekking, waaruit blijkt, dat zij tengevolge van de oorlogstijden, en Katholiek zijnde, nog al op verschillende plaatsen vertoefden, en dat hij in verschillende streken van Gelderland goederen bezat.

Trouwregister **van** *Zutphen.* Ondertrouwd 30 April 1609 **Bruno ten** *Herenhave*, **Zegewolt ten Herenhave** to Huessen nagelaten soon, en joffer **Anna van** *Thill*, **Hendric** *van* **Thill** gewesen borgemeester alhier nagelaten dochter.

Kentenissen *van* **Zutphen. 29 Nov.** 1609 **Bruno van** *Heerenhaeff* en j. **Anna van** *Thill*, zijn huisvrouw, als erfgenamen van wijlen *Henrick* **van** *Thil*, verkoopen *Wolter* **Haeck** en diens vrouw, hun huis en erf in de Roodetorenstraat.

23 April 1614. *Bruno* **then** *Heerenhaeff* en **Anna** *van Till* de rato caverende voor j. **Johanna Kreyncks,** onnoosel, **Anna's** moeyken, als haar eenige erfgenaam, verkoopen een huis en schuur in de Spiegelstraat aan **Aeltgen** weduwe **Johan Bitters** en stellen tot waarschap land te Brummen.

18 Nov. 1617, dezelfde echtelieden verkoopen aan *Wessel van* **Sandbergen** een stuk land genaamd St. Walburgen- of Creyncksmaetjen buiten de Nieuwstadspoort.

31 Aug. 1618, dezelfde echtelieden bekennen dat **Hendrik Avercamp,** medic. dr. en **Mechtelt** *Wentholt*, diens vrouw, als koopers van het huis van wijlen heer **Albert** *van* **lil** in de Kuipkestraat, hun 150 gouden gld. hebben betaald.

Opdrachten Landdrostambt *van* **Zutphen.** 19 Feb. 1619. **Bruno ten Herenhace voor** hem en als gemachtigde van zijn vrouw j. **Anna van Thill,** krachtens volmacht voor burgemeester en schepenen van de heerlijkheid *Dinther*[29]) op 23 Feb. 1619 gepasseerd, verkoopt aan **Jan van** *Ackeren* het erf en goed het Kleyne Musegadt onder Steenderen.

Transporten **van** *Kesteren.* **8** Oct. 1624. Jonker **Bruno ten Heerenhave** geeft volmacht aan J^or^. *Ghijsbert* **van** *Huessen* om namens hem te compareeren voor den Ambtman voor Overbetuwe en aldaar j. **Anna van Til,** zijn huisvrouw, te lijftuchtigen in de helft van een bouwhof het Mehr te *Angeren* gelegen.

Kentenissen **van Zutphen. 31** Dec. 1622. **Frans** *Leyen-*

[26]) **Zie** Bondam. **Onuitgegeven stukken, dl. I, blz. 142 en 301; J. C. de Jonge. De Unie van Utrecht, blz. 64.**

[27]) **Zie ook mr. Tadama. Geschiedenis van Zutphen, blz. 217.**

[28]) **Zie Leenregisters van Gelre en Zutphen.**

[29]) **Te Dinther (N.B.) woonde ook een familie ten Heerenhaeff op Avenstein: zie o.a. Verzameling van Grafschriften en Wapens in verschillende Noordbrabantsohe Kerken door J. Th. de Raadt, n^r^ 226—230.**

decker als gemachtigde van jor. ***Bruno van Heerenhaeff*** en ***van*** diens vrouw j. ***Anna van Thil***, krachtens volmacht voor de stadsregeering van ***Huissen*** op 16 Jan. 1612 gepasseerd, verkoopt een huis in de Haykinckstraat te Zutphen.

IVbis. Mr. ***Dirk van Till***, zoon van Mr. *Alphert van Till* en ***Anna Witten,*** geboren te Zutphen omstreeks 1636, kerkmeester te Zutphen 1572—1579, overleden buiten de provincie 1679, huwt te Zutphen 30 Augustus 1667 ***Aleyt Leyendecker,*** overleden in 1677, uit welk huwelijk geen kinderen.

Morgengaveboek ***van Zutphen. 1667.*** Manendag na sint Johansdag decollationis (1 Sept.). Mr. ***Derick van Till gaf*** joffer *Alheit* ***Leiendeckers*** sein erst beslapener huisfrouwe 300 olde schilden etc.

Kentenissen van Zutphen. 10 Dec. 1677. ***Aleyt Leyendecker,*** huisvrouw van Mr. ***Derrick van Tyls***, kerkmeester, testeert en maakt verschillende legaten o.a. aan haar moei *Griete* ***Aetxack,*** haar zwager ***Jan van Presinckhaeff*** enz.

In het boek van ***Geestelijken zaken van Zutphen*** leest men: „*Derck van Tyll*, kerkmeester sedert 1672, is overleden 1079 en wel buiten 's lands (was uitgeweken na de intocht van Sonoy), wordt geprezen als een trouw helper en die de kerkelijke dingen vlijtig in zijn boeken had beschreven en ordentelijk gesteld ten nutte der kerk".

IVter. Mr. ***Dirk van Till***, zoon van Mr. ***Hendrik van 1 ill***, burgemeester van Zwolle en raad van den Koning van Spanje, en diens 1e vrouw ***Magdalena van Haerst,*** geboren te Zwolle omstreeks 1646, ook Koninklijk raadsheer in Overijssel en Friesland 1683-84, 1089, nog in 1602 [30]), vermeld in Zutphensche acten van 1589 -1621, woont nadat Overijssel en Gelderland Staatsch zijn geworden, in het nog Spaansche gedeelte daarvan te ***Oldenzaal,*** alwaar hij voorkomt in 1617, '18 en '21, overleden na 1621, huwt omstreeks 1671 ***Aelheit Veer,*** dochter van ***Laurens Veer*** te Warnsveld en van *Catharina Zelle*, overleden te Oldenzaal tusschen 1618 en 1621.

Uit een groot aantal hem betreffende acten deelen wij de volgenden mede:

Zutphen 1683, 1687, 1689 en 1694 4 acten waarin: de hooggeleerde erentveste wijse heer ***Derrick van Tyll***, Con. Maj. Raet in Overijssel, gehuwd met ***Aeltgen Veer, Willem Veer,*** burgemeester, gehuwd met ***Johanna van Cuynder,*** en *Gerlich* ***van Buurlo***, raadsvriend, gehuwd met *Gerarda* ***Veer,*** erfgenamen van ***Lenze (= Laurens) Vehr*** en *Catharina Zellen*, gewezene echtelieden, o.a. volmacht geven aan *Bernt* ***van Vilsteren.***

Zie de Zwolsche acten van 20 Jan. 1692 en 13 Jan. 1693 hiervoor vermeld.

Zutphen 20 Apr. 1610 en 12 Mei 1613. Heer ***Albert van Till*** canonious en ***Hendrik van Till***, voor hun resp. broeder en vader en moeder ***Derrick van Till*** en *Alheit* ***Veer,*** echtel., verkoopen 2 hoven in de Polsbroek.

23 Juni 1618. *Hendrick* ***Bentinck Stevenszn.*** en zijn zusters *Gerberich* en ***Judith Bentinck,*** verkoopen aan den raadsheer ***Derrick van Till*** en j. ***Aleidis Veren,*** diens huisvrouw, een huis en plaats te Zutphen in de Cuipersstraat, naast het huis van zaligen heer ***Albert van Til.*** Op denzelfden dag compareert ***Laurens*** van ***Thil*** als gemachtigde van zijn vader en moeder den raadsheer ***Derrick van 2 hil*** en j. ***Alegonde Veren,*** krachtens volmacht voor burgemeesters van ***Oldenzaal*** op 5 October 1617 gepasseerd, voorts ***Laurens Vehr*** voor hemzelf en als man van j. *Gerardina* ***van der*** *Capellen* en de rato caverende voor ***Bernhardt then Grootenhuis*** en j. ***Gerardina*** *van* ***Bourlo*** diens huisvrouw, en verkoopen aan ***Hendrik Bentinck*** en diens zuster voornoemd een huis en wehre in de Gasthuissteeeg te Zutphen.

23 Januari 1621. ***Laurens van Thill*** voor hem zelf en als ertgenaam van zijn zalige moeder j. ***Aldegonde Veeren*** en als gemachtigde van zijn E. vader ***Derick van Thill***, raad, krachtens vorenbedoelde volmacht van Oldenzaal, draagt op aan de Olderlieden van St. Anthonis Groote Gilde te Zutphen hun deel van 5 rentebrieven uit de stadsdomeinen, te samen rentende 18 gl. 23 st.

Uit bovenstaande acten blijkt dus reeds, dat Mr. ***Dirk van Till*** en *Alheit Veer* minstens 2 zonen hadden:

1. ***Hendrik van Till***, vermeld in de acte hiervoor van Zutphen 20 April 1610. Hij stierf 15 Aug. 1622 in de gevangenis te Zutphen blijkens 2 ondervolgende acten.

11 Mei 1622. ***Henrick van Thill*** gevangen zittende, heeft gerevoceert de woorden die hij tot diffamatie van den Scholtis ***Borchart van Westerholt tot Hackfort*** en anderen gesproken heeft, zeggende zulks vnlschelijk te hebben gedaan.

13 Aug. 1622. ***Henrick*** *van* ***Thill*** in des geweldigers huis op de Nystad in apprehensie zijnde en op de namiddach zich selve met een brootmes tot tweemaal zeer verwond hebbende, doch nog van goede verstande, maakt zijn testament, verzoekt genade en vergiffenis, en vermaakt zijn vader zijn goederen en aan de armen 300 of 400 gl. Laurens Veer en Frans Leydecker blijven borg voor de erfenis.

2. ***Laurens,*** volgt V.

3. ***Johan van Till.*** Ik heb geen bewijs gevonden, dat hij een zn. van Mr. ***Hendrik van Till***, den Koninkl. raadsheer in Overijse1 en Friesland was, doch hij woonde te Bredevoort, waar ook, zooals dadelijk zal blijken, zijn broeder ***Laurens van Till*** als Drost gewoond heeft.

Als jr. ***Johan*** *van* ***Till tot Strijthorst*** komt hij van 1613-1621 voortdurend daar voor in een proces contra jr. *Wilhelm* ***van*** *Welvelde*, drost te Bocholt. Iets over dit goed Strijthorst is mij niet bekend geworden, ik vestig er de aandacht echter op, dat de zoon van zijn broeder ***Laurens*** later voorkomt als van *Till* ***tot*** *Strijtveen*, zoodat misschien *Strijthorst* ***en*** *Strijtveen* in verband met elkaar staan.

In de schepenregisters van Bredevoort vond ik van 1621-1701 echter niets meer over deze van *Till*'s.

V. ***Laurens van Till***, deze is hiervoor reeds vermeld in de acten van 1618 en 1621 als zoon van zijn ouders.

Hij was evenals zijn geheele familie Spaanschgezind en woonde in die steden in den Achterhoek, welke nog

---

[30]) Zie Bijdr. tot de Gesch. v. Overijssel, dl. IV, blz. 90, 92, 169. Zijn aanstelling als: raidt in onsen Raede van Vrieslandt, zie als voor dl. 2, serie 2 blz. 1'70.

in het bezit der Spanjaarden waren, als Oldenzaal, Groenlo en Bredevoort. De Koniag van Spanje benoemde hem tot Drost van dit Spaansche gedeelte van de Graafschap Zutphen, als tegenhanger van den Staatschen Landdrost der Graafschap, die te Zutphen zetelde. Als zoodanig komt hij b.v. in 1627 te Groenlo voor en in 1648 te Bredevoort; het spreekt van zelf dat de Staten van Gelderland hem niet in die functie erkenden.

Zutphen 4 Mei 1627 verkoopt *Diederich van Doetinchem tot Peckedam*, als gemachtigde van *Laurens van Till*, drost, krachtens volmacht voor schepenen van Groenlo 18 Maart 1627 gepasseerd, alle huizen en landen, welke *Laurens* nog in de stad en in het schependom bezat, w. o. het hiervoor genoemde huis in de Cuiperstraat.

Hij was gehuwd met *Johanna Margaretha van Reede tot Saesfelt*. Blijkens een proces gevoerd voor de Gedeputeerden der Landschap van Overijssel, had hij en zijn vrouw 1600 car. gl. tegen $6\frac{1}{4}$ pCt. geleend aan de gemeente Vriezeveen, welk geld 9 Sept. 1636 ten huize Saesfeld was afgehaald. In November 1639 kwam de Drost *Laurens* van *Till* te Vriezeveen om zijn achterstallige rente op te eischen, hij nam daar zijn intrek in een herberg en vertrok niet voordat hem voldoende waarborg was gegeven. Verschillende ingezetenen weigerden later hun aandeel te betalen, vandaar het proces. Onder de stukken komen twee verklaringen van hem voor, gedateerd Saesfeld (bij Oldenzaal), 1 Apr. 1647 en 6 Juli 1648, waarin ook zijn echtgenoote genoemd wordt. Het vonnis werd te Kampen uitgesproken 13 Maart 1660.

Het is merkwaardig, evenals hiervoor bij *Johan van Till* is megedeeld, dat *Laurens* van *Till*, en ook zijn zoon en diens kinderen, langzamerhand voorkomen met het predicaat van jonker. Blijkens de hier medegedeelde afstamming hadden zij daar volstrekt geen recht op, maar het bewijst wel het gemak, waarmede men toenmaals titels bezigde, als men eenmaal door hooge positie of parentages met adellijke geslachten, beweren wilde eveneens van adel te zijn.

Hun eenige zoon was:

VI. *Dirk Frans* vnn *Till tot Strijtveen*, woonde bij Oldenzaal, overleden voor 1668 en ondertrouwt te Twello 29 Juni 1659 met *Anna Elsabe Hackfort*, dochter van *Johan Hackfort tot Veenhuis* (bij Twello) en *Gerberich Swaefken*.

In het protocol van transporten van het Scholtambt van Zutphen, dl. 1658—1671, zijn op 29 Juni 1669 hun huwelijksvoorwaarden ingeschreven; hij heet daarin *zoon* van *Laurens van Till en* van *Johanna Margaretha van Reede*.

Blijkens het trouwboek van Twello werd hun huwelijk daar 3 Juli 1659 geproclameerd, hij heet dan *Jr. Derck Franciscus van Till*, wonende int kerspel van Oldenseel.

De proclamaties werden gestuit op 8 Juli door Joff. *Hermanna Helena van Flodorf*, tot Oldenseel; nadat het Hof van Gelderland uitspraak had gedaan, hadden de proclamaties voortgang en werd het, huwelijk te Twello door den predicant voltrokken. Uitteraard zijn zij elders Katholiek overgetrouwd.

Dat hij voor Maart 1669 was overleden, blijkt uit

een acte van het *Scholtambt van Zutphen* van 15 Maart 1669: *Johan Hackfort tot Veenhuis, als grootvader* en bloedmomber van de onmondige kinderen van wijlen *Jonker Dirk Frans van Thill*, bij zijn comparants dochter j. *Anna Eisabe Hackfort* geprocreëerd, genaamd *Laurens, Melis* en *Johanna Margaretha van Till*, verzoekt inschrijving van het testament van j. *Anna Leyendecker*, op 5 Sept. 1668 te Zutphen gepasseerd en waarbij die kinderen o.a. tot erfgenamen zijn geinstitueerd.

Deze *Anna Leyendecker*, welke de dochter was van *Gerrit Leyendecker*, J. U. Dr, en van *Aleyt van Till*, wiens vader Mr. *Alphert van Till*, zooals uit deze genealogie blijkt, de oudoom was van *Laurens van Till* en dus de over-oudoom van jr. *Dirk Frans van Till*, is hiervoor in de medegedeelde Zutphensche acten reeds genoemd.

Vorenbedoeld testament van 5 Sept. 1668 is in *de Kentenissen van Zutphen* terug te vinden : Anna *Leyendecker*, cranck van lichaem, vermaakt daarbij aan genoemde 3 kinderen haar halve erf en goed Markinck in het kerspel Warnsveld, buurschap Vieracker en benoemt, tot executeurs jr. *Gerhard Vehr* en Dr. *Johan Vos*.

De 3 genoemde kinderen vindt men 23 jaar later terug in een andere acte van het *Scholtambt van Zutphen*, als zij genoemd goed weder verkoopen en wel aldus: 28 Jan. 1691. De Hoogedelgeb. heer *Joost Balthasar ten Grotenhuis tot Empe en 't Yeenhuis* en vrouwe *Johanna Catharina van Bourlo*, zijn huisvrouw, voorts de heeren *Laurens* en *Winolt Zeno van Till* voor hen zelf en de E. *Gerhardus van Teeuwen* [31]) en j. *Johanna Margaretha van Till*, zijn huisvrouw, bekennen verkocht te hebben aan Ds. *Antonius Hoppenbrouwers*, predicant te Zutphen, en j. *Elisabeth van Akerlaken*, zijn vrouw, het erf en goed Mackinck gelegen als voor, zijnde allodiaal goed.

Behalve dat uit deze acte blijkt, dat de 2e zoon, den minder fraai klinkenden voornaam *Melis*, in *Winolt Zeno* had veranderd, volgt uit deze acte, dat deze 3 kinderen in 1691, omstreeks 30 jaar oud, nog leefden en is het dus zeer goed mogelijk geweest, dat zij gehuwd zijn geweest en kinderen hebben gehad.

Het vreemde is echter, dat deze Katholieke *van Till*'s, geparenteerd o.a. aan *Kreynck, Witten, van Haerst, Vehr, van Reede* en *Hackfort*, even geheimzinnig verdwijnen, als zij te Zutphen verschenen zijn. Tal van hoogst verdienstelijke en geleerde mannen opgeleverd hebbende, vind ik verder *niets* meer van dit toch niet-onbeduidende geslacht.

Zijn deze jonkers van *Till* de grens van Duitschland overgetrokken naar geheel Katholieke gedeelten van Westfalen ? Van 1710—1729 was een *Theodorus* of *Diderich van Tyll*, richter van Millingen, Hurl en Groin. Deze kan een zoon zijn van *Laurens* of van zijn broeder *Winolt Zeno*, wier vader *Diderik Frans* heette. Het ware van belang als nog eens kon opgelost worden of dit geslacht nog in Westfalen of Rijnland door één dezer zonen is voortgezet en nog voortleeft.

---

[31]) Niet van Leeuwen; zijn moeder heette Swaefken.

De afstamming van het geslacht van Lidth de Jeude,

door J. P. DE MAN.

Reeds eenigen tijd geleden was het mijn voornemen eenige bezwaren in het midden te brengen tegen de, in het Adelsboek gegeven, afstamming van bovengenoemd geslacht.

Aangezien ik echter hoopte mijn aanteekeningen hieromtrent zoodanig uit te breiden, dat ik een *bewezen* herziene afstamming zou kunnen geven, stelde ik mijn artikel uit.

Waar mij tegenwoordig de gelegenheid ontbreekt voor genealogische nasporingen, lijkt het mij gewenscht het mij bekende te publiceeren in de hoop dat anderen hierin aanleiding mogen vinden een en ander verder tot klaarheid te brengen.

De in het Adelsboek gegeven afstamming stelt de eerste vijf generaties als volgt:

1. ***Hubert van Lith,*** geboren ± 1450.

II. ***Johan van Lith,*** schepen van Zandwijk, overleden vóór 1539, gehuwd met ***Baete*** *Bels*, dochter van ***Luyken*** *Bels* en ***Bnete*** *Pouwelsdr.*

III. ***Roelof van Lith,*** overleden vóór 1680, gehuwd met ***Maria de*** *Haes*, mede overleden vóór 1580.

IV. ***Johan van*** *Lith*, gehuwd 1556 met ***Henrtca*** *Grauwers Jacobsdr.*

V. ***Johan van Lith, genaamd de*** *Jeude*, geboren ± 1550 enz. enz.

Om nu met dezen laatste te beginnen, meen ik hem terug te vinden in Jan ***van Lith*** *Jansz.* ***de jonge die*** *Joede*, die in een Tielsche acte van 1687 (Schepensignaat Tiel 1585/'90 fol. 62) voorkomt als bezitter van een huis in de ***Tolhuisstraat*** te Tiel, afkomstig van zijn schoonvader ***Cornelis*** *Wolff* vnn *Brakel.* ***Jan*** moet dus vóór of in dat jaar gehuwd zijn, zoodat de vermelding „geboren + 1560" zeer goed juist kan zijn, terwijl, aangezien hij in genoemde acte vermeld wordt als *Jansz.*, tegen den overgang van de 4e op 5e generatie geen bezwaren zijn in te brengen; echter stemmen het geboortejaar van ***Jan*** (5e generatie) en het huwelijksjaar zijner ouders slecht overeen. (Waar vindt men het huwelijk *van* ***Lith-Grnuwers, is*** dit misschien overgenomen uit de genealogie in Vorsterman van Oyen Stam- en Wapenboek Dl. II?)

Maar hoe staat het nu met de aanhechting van de 4e aan de 3e generatie? ***Jan*** *van Lith*, gehuwd met *Henrica Grauwers*, ***zou*** dan een zoon moeten zijn van een zekeren ***Roelof*** gehuwd met *Maria* ***de*** *Haes.* Ik betwijfel of dit juist is om de navolgende redenen:

Roelof vindt men terug in verschillende acten van Zandwijk; voor de aanhechting van 3e en 4e generatie is wel de belangrijkste de acte van verkoop van ***Roelof's*** huis in de ***Waterstraat*** te Tiel door zijn erfgenamen dd. 15-6-1580 (Schepensignaat Zandwijk 1568/'85 fol. 216) in welke acte ***Peter van Lith*** gehuwd met ***Dercken*** *Dericksdr.*, *Lijsbeth* ***van Lith, 1 ruyken van Lith*** gehuwd met *Arien Artsz* en *Hylken* ***van Lith*** gehuwd met *Thonis Henricksz*, mede voor het minderjarige kind van *wylen* ***Cornelis van Lith*** in hun qualiteit van ***erfgenamen van aa. Roelof*** *van* ***Lith en za. Maria's Haesen (de*** *Haes*) het ouderlijk huis verkoopen.

Onder die erfgenamen komt geen ***Jan*** voor en terwijl ik o.a. ***Roelof*** met *zijn* ***zoons Cornelis en Peter*** wederom aantref in een acte van 13-12-1 568 (Ychepensignaat Zandwijk 1568/'85 fol. 17) vond ik van een ***Jan van Lith Roelofsz.*** geen spoor in de signaten van Tiel of Zandwijk van dien tijd.

Had deze Jan bestaan, dan zou hij toch onder de erfgenamen genoemd moeten zijn, waar hij, blijkens de omschrij viug van ***Jan*** (5e generatie) ao 1687 als „de jonge", vermoedelijk toen nog in leven was. Diende deze omschrijving van Jan (5e generatie) ter onderscheiding van een ouderen broeder, dan zou ***Jan*** *„de jonge"*, als geboren ± 1550 dus ao 1580 zeker meerderjarig, alsmede die veronderstelde oudere broeder, bij den verkoop gecompareerd zijn of zich bij afwezigheid hebben doen vertegenwoordigen.

Tenzij dan ook uit andere acten positief blijkt, dat inderdaad de afstamming *Roelof-Jan-Jan* vaststaat, acht ik deze onjuist.

De mogelijkheid zou geopperd kunnen worden, dat ***Jan van*** *Lith* ***Roelofsz.*** een bastaard was en daarom niet in de acte voorkomt; aangezien er echter geen enkele aanwijzing in dien zin bestaat, acht ik ook deze oplossing niet de juiste.

De vraag is nu: leefde er te Tiel of Zandwijk in dien tijd een ***Jan van Lith,*** die in aanmerking kan komen als vader van ***Jan van Lith*** *Jansz.* ***de jonge de*** *Joede*?

M.i. ja, hoewel ik onmiddellijk moet zeggen, dat ik niet in staat ben de aansluiting te bewijzen.

Ik vestig dan de aandacht op ***Jan van Lith Arntsz.,*** die in meerdere acten van Tiel en Zandwijk voorkomt tusschen 1558 en 1674 o.a. in een acte van Zandwijk dd. 10-3-1666 (Schepensignaat Zandwijk 1563/'67 fol. 113 v.v.), waarin hij aan zijn broeder ***Cornelis*** en zijn zwager *Mr* ***Dirck die*** *Roever Jansz.* een huis in de ***Weerstraat*** te Tiel overdraagt, welk huis voorheen aan zijn vader had toebehoord, zooals blijkt uit de belendingen tusschen de jaren 1631 en 1666.

Ik vond dit huis terug in de navolgende omstandigheden (ontleend aan de Schepensignaten van Tiel en Zandwijk):

Ao 1531	*Coman Aelbert*	— *Arnt Andryessz.*
3-8-1535	erfgenamen id. dragen dit over aan: ***Willem Aelbertsz.***	- - *Arnt „die Snijder"*
26-6-1539	dezedraagt het over aan: ***Arnt Gisbertsz.***	— ***Arnt van Lith,***
21-5-1547	dezedraagt het over aan: *Mr Henrick Gisbertsz. „barbier"*	— ***Arnt*** *Aryssz.*
Paaschavond 1554	***id. id.***	— ***Arnt*** *Andryessz.*
10-3-1666	***id. id.***	— *Jan van Lith* ***Arntsz.*** aan: *Cornelis* zijn broeder en ***Dirck die*** *Roever Jansz.* zijn zwager.

Waarom die overdracht geschiedde blijkt niet, ik wil echter er op wijzen dat in een Zandwijksche acte van 1662 (Schepensignaat Zandwijk 1560/'62 fol. 54) gesproken wordt van ***Jan van Lith van*** *Gorinchem*, zoodat het niet uitgeslofen is, dat ***Jan*** zich tijdelijk elders ophield.

Waar ik tot nu toe geen anderen *Jan van Lith* tegenkwam, lijkt het mij niet onwaarschijnlijk, dat Jan *van Lith Arntsx.* de vader van *Jan van Lith genaamd de Jeude* zou geweest zijn, al is dit voor als nog niet bewezen.

De vader van *Jan van Lith Arntsz. was,* zooals uit de overgangen hierboven vermeld blijkt, *Arnt van Lith Andryesz.*

Deze was schepen van Zandwijk in 1554, '65, '56 en '57 en komt zoowel voor als *Arnt van Lith, en* als *Arnt Aryssz.,* bijv. 15 November 1554 onder den laatsten naam, 3 December 1554 echter weer als *Arnt van Lith* (zie Schepensignaat Zandwijk 1549/'59 fol. 92 en 93). Hij sterft waarschijnlijk 1557 of '58. In het jaar 1526 bezat hij een ander huis in de Weerstraat te Tiel, welk huis hij echter kort daarna verkocht; hij was toen gehuwd met een zekere *Goessen* (Goesuina) (Schepensignaat Tiel 1516/'27 fol. 139 acte dato 9-6-1526).

In een acte van Tiel (Schepensignaat Tiel 1527/'40 fol. 2 v.v.) a° 1527 wordt melding gemaakt van een huis „buten Dampoort" toebehoorende aan de *„erfgenamen van Andries van Lith"*; of dit hetzelfde huis is als een huis in Zandwijk, dat dd. 14-4-1552 aan *Arnt Aryssz.* toebehoorde, kon ik niet uitmaken. Ten slotte wordt *Arnt van Lith* a° *1531* genoemd als deken der godskameren in de Dampoort (Schepensignaat Tiel 1527/'40 fol. 74).

Uit het vorenstaande volgt dit genealogisch fragment:

Andries van Litk, overleden vóór of in 1527
|
Arnt van Lith „Snijder"
Deken der godskameren in de Dampoort a° 1531
Schepen van Zandwijk a° 1554, '55, '56, '57
Eigenaar van een huis in de Weerstraat te Tiel 1531/1558
Vermoedelijk overleden 1557 of 1558
Voor of in 1526 gehuwd met *Goessen* N.N.

Jan van Lith	*Cornelis van Lith*	*Margriet van Lith*
a° *1566* in het bezit van het huis in de Weerstraat, draagt dit 10-3-1566 over aan zijn broeder en zwager. Overleden na 1587? Huwt?		huwt vóór 10-3-1566 Mr *Derck Jie Roever Jansz.*

|
Jan van Lifh Jansz. de jonge die Joede
|
familie *van Lidth de Jeude.*

Wat nu betreft de in Ned. Adelsboek onder 1, 11 en 111 gemelde personen, hiervoor geldt het onderstaande fragment, samengesteld uit acten van Tiel en Zandwijk:

Lambert van Lith, overleden vóór 1471, gehuwd met *Mechteld,* als zijn weduwe vermeld 1—1— 1471
|
Hubert van Litk..,
met zijn moeder vermeld 1—1—1471 (Tiel 1469/'81 fol. 103v), overleden vóór 1512,
huwt *Hillegond,* als zijn weduwe vermeld a° 1512 (Tiel 1502/'16 fol. 89v), overleden vóór 1532.

Frans van Lith		*Jan* van *Lith*
meermalen schepen van Zandwijk, gasthuismeester idem in 1537, eigenaar van huizen in de Santwijksche straat, overleden vóór 9—4—1561, huwt *Elisabeth. ...*	(als broeders vermeld a° 1532 (Zandwijk 1529/'42 fol. 44v).	schepen van Zandwijk, gasthuismeester id. a° 1537, overleden tusschen 30 Maart en 3 Mei 1539, huwt 1° *N. N.,* huwt 2° vóór of in 1533 *Baete,* tocht zijn tweede vrouw 8—2— 1537. Uit het eerste huwelijk:

Hubert van Lith	*Herman van Lith*	*Anna van Lith*
kerkmeester van Zandwijk 1556—'59	stadsbode a° 1558	won. in St. Agnete te Tiel

allen met hun moeder vermeld in een acte dd. 9-4-1561 (Zandwijk 1560/'62 fol. 17v).

Roelof van Lith	*Hubert van Lith*
deken schoenmakersgild Tiel a° 1540, vermeld in Zandwijksche acten a° 1550 en a° 1554 als H. v. Lith Jansz.	bezitter van een huis in de Waterstraat, overleden vóór 1580, huwt *Maria- de Haes,* overleden vóór 15-6-1580.

Cornelis van Lith	*Peter v. Lith*	*Lijsbeth v. Lith*	*Truyken v. Lith*	*Hylken v. Lith*
overleden vóór 1580, huwt 15591'61 *Anthonia van Teeffelen* tocht haar 17-9-1574	huwt vóór 1580 *Dericke Dericksdr.*	a° 1580 ongehuwd	vóór 1580 gehuwd met *Arien Artsz*	vóór 1580 gehuwd met *Tkonis Henricksz.*

allen vermeld in acte van Zandwijk dd. 15—6— 1580 betreffende de verkoop van het ouderlijk huis.

|
één kind

Dat de bovengenoemde *Jan van Lith Hubertsz.* inderdaad tweemaal gehuwd is geweest, blijkt uit een Zandwijksche acte van 1539 (Zandwijk 15291'42 fol. 174), wanneer *Bate relicta Johs Lith* aan *Willem Qeritsz.* (Schepen en burgemeester van Zandwijk), *Frans van Lith* (haar zwager) en *Thonys Tynagell* een verklaring vraagt omtrent een magescheid tusschen haar overleden man en diens kinderen opgericht, waaromtrent *Thonys* voornoemd verklaart dat „hij *(Jan)* syne kynderen gesceiden hadde, die een ayn den hoff en den anderen ayn den kamp, daer si mede tovreden weeren".

Maar ook *Baet* zelf was vroeger reeds gehuwd geweest en weduwe van zekeren *Joest Dircsz.* blijkens een acte van Zandwijk a° 1533 (Zandwijk 1529/'42 fol.

70), waarin ***Johan van Lith en Baet*** zijn vrouw zijn overeengekomen, dat ieder van hen „alsulcke erftael gelegen in het gericht van Tiel en Sandwyck" als zij bijeen hebben gebracht weer aan hun erfgenamen zal doen komen, zoodra een hunner sterft, op dezelfde wijze als zij dit bij elkaar gebracht hebben: „ beheltlick dat *Joistke* en ***Lijske Joist Dircsz.*** twee kynderen vur oere gereden gulden ass van oers vaders wege boeren sullen XXXVIII gld. ende anders sullen die kynderen ten beyde syde gelyck de afterblevene gerede gueden mitten anderen deylen van dese echteluden vurs." (Geen datum ± Andreas 1633).

In verband met deze acte blijkt ook dat het gestelde in Ned. Adelsboek omtrent ***Baete*** onjuist moet zijn. Zij heet daar ***Baete*** *Bels*, dochter van *Luyken Bels* en ***Baeie*** *Pouwelsdr.*, dit is onmogelijk, want 1° heeft een huwelijk van ***Luyken Bels*** en ***Baete*** *Pouwelsdr.* nimmer plaats gehad, wel van *Bels Luykensz.* (Li. ***Balthasar*** *Lucasz.*, zoon van ***Lucas*** *Woltersz.* ***en Maria)*** en ***Baete*** *Pouwelsdr.*, waarvan de morgengave geschiedde dd. 13-1-1522 (Scheponsignaat Tiel 1516/'27 fol. 77) en 2° kan ***Baete*** ook geen dochter zijn van laatstgenoemd echtpaar waar zij a° 1533 weduwe met 2 kinderen is.

Uit een en ander blijkt m.i. voldoende, dat de stamreeks van het geslacht ***van*** *Lidth* ***de*** *Jeude*, zooals deze in Ned. Adelsboek wordt gegeven, noodzakelijk herzien moet worden.

Het Betuwsche geslacht Versteegh,

door A. P. van Schilfgaarde.

In den loop der 16e eeuw treffen wij herhaaldelijk leden van een geslacht ***Versteegh*** aan, in het Graafschap Buren woonachtig, die drie spoorraderen (2-1) in hun wapen voerden.

Zo0 vinden wij: *Rijck* ***Versteegh*** *Willemsz.*, schepen van Buren 20 December 1539 (met zegel) [1]);

Dirck Veersteegh *Rijcquynsz.*, schepen van Beuzichem en Zoelmond 27 December 1658 (met zegel) [2]).

Blijkens hun wapen behooren zij tot een geslacht *Versteegh*, ook te Tiel gevestigd, waarvan verschillende leden aldaar in de Regeering zaten, o.a. *Mattheus* ***van der Steegh,*** schepen van Tiel [3]).

Van dit geslacht is te onderscheiden een familie *Versteegh*, uit Beuzichem afkomstig, ± 1620 naar Tricht verhuisd, en honderd jaar later gedeeltelijk naar Kapel-Avezaath vertrokken.

Reeds herhaalde malen is dit geslacht behandeld, o.a. door J. A. Heuff Azn. in „het Geslacht *Heuff*" (Tiel 1891) en door Jhr. van Kinschot in de Navorscher 1909 en 1910.

Als oudste stamvader wordt daar vermeld *Lambert* ***Versteegh,*** die omstreeks 1570 te Tricht geleefd zou hebben. Bewijsplaats wordt niet opgegeven.

Het mocht mij niet gelukken hem in een of ander stuk te ontdekken.

Als eerst ***bewezen*** stamvader komt voor:

I. *Jan* ***Versteegh,*** is dood 16 Augustus 1612, wanneer ***Agita*** (*Aechte*) *Frederiksdr.*, weduwe ***Jan*** ***Veersteegh,*** hertrouwd blijkt te zijn 4) met ***Rembouf*** *Jansz.*, wedr. van *Marycken Loeyen* [5]).

16 Augustus 1616.

Rembout *Jansz.*, gehuwd met ***Aechtgen,*** *Lambert van der Steegh,* en *Henrick van der Steegh,* met ***Rembout*** *Jansz.*, zijn „schoonvader", als momber — transporteeren een huis en hofstad te Beuzichem.

De onmiddelijk hierop volgende acte do& zien, dat *Lambert* en *Henrick* zoons waren van *Aechte* vnd. en wijlen *Jan van* ***der Steegh.***

Ook vond ik nog een acte van 29 Januari 1616 [6]), waaruit blijkt dat ***Rembout*** *Jansz.* ***en*** *Aechtgen* getrouwd waren door Joannes Zeyger van Covelens [7]), indertijd predikant te Beuzichem. In 1692 werd Ds G. Schotanus [8]) te B. beroepen, dus toen was Jan ***Versteegh*** al dood. Zijn zoon ***Hendrik*** was in 1612 nog minderjarig, dus geboren nà 158'7, zoodat zoowel de dood van ***Jan Versteegh*** als het hertrouwen van *Aechte* tusschen 1687 en 1592 hebben plaats gehad.

Blijkens een acte van 14 Januari 1614 [9]) heeft ***Jan Versteegh*** nog een zoon ***Frederik*** gehad, toen al overleden.

Zijn zoon ***Hendrik,*** die nog 16 Mei 1620 [10]) als momber van zijn moeder voorkomt, is 14 Januari 1623 al dood [11]). ***Rembout*** *Jansz.* ***is*** gestorven voor 15 Maart 1617 [12]), op welken datum *Aechte* ***een*** scheiding met haar kinderen maakt, welke zij met een kruis teekent.

Het laatst wordt *Aechte* vermeld omstreeks 1640 als lid van het St Anthonius gilde te Beuzichem als ***Agita*** *Versteegh* [13]).

Haar oudste zoon *Lambert Jansz. Versteegh* verhuisde naar Tricht en zette daar het geslacht voort. Dat hij de oudste zoon was blijkt uit het feit, dat hij in de verschillende acten voor zijn broeder Hendrik genoemd wordt; en, bij de toen heerschende gewoonte den oudsten zoon naar zijn grootvader van vaderszijde te noemen, is 't aannemelijk dat, zooals Heuff schreef, de vader van ***Jan Versteegh,,*** *Lambert* heette.

II. *Lambert Jansz.* ***Versteegh,*** meerderjarig 16 Augustus 1612 (zie boven), dus geboren vóór 1588. Vanaf 15 Januari 1622 komt hij herhaaldelijk in het Schepenregister van Malsen en Tricht voor.

Uit acten van 17 Januari 1652 en 23 Mei 165414) blijkt, dat hij gehuwd was met *Neeltje* ***Jansdr.*** (familienaam denkelijk ***: Soel)*** en 4 zoons had : *Jan* ***Eambertsz.*** de ***oude,*** *Cornelis Lambertsz.*, beiden te Amsterdam woonachtig; ***Dirck*** *Lam-*

---

[1]) Archief Nassausohe Domeinraad f° 1814 N°. III. A. R. Archief.
[2]) Archief Nassausche Domeinraad f° 1796 N°. XXXI. A. R. Archief.
[3]) Charter in de Oudheidkamer te Tiel van 6 Aug. 1536.
[4]) Signaat B(euzichem)en Z(oelmond) dl. 1610-19 f 90v. R. A. Arnhem.
[5]) Signaat B. en Z. dl. 1610—19 f 234v.
[6]) Signaat B en Z. dl. 1610-19 f 212v.
[7]) Hij is in 1588 en 1589 predikant te Buren (Archief St Pieter N°. 400. R. A. Utrecht).
[8]) Kerkelijk Handboek van v. Alphen.
[9]) Signaat B. en Z. dl. 1610-19 f 139.
[10]) Signnat B. en Z. dl 1619-36 f 10v.
[11]) Signaat B. en Z. dl 1610-19 f 269 in marjine.
[12]) Signaat B. en Z. dl 1610-19 f 234v.
[13]) Het St Anthonius gilde te Beusiohem, door Th. van Everdingen en A. F. van Beurden.
[14]) Protocol van Buren 1645-52 f 256 en Register van Procuratien dl 1649-82 f 50v. R. A. Arnhem.

bertsz., in 1654 in Oost-Indië en ***Jan Lambertsz.*** de jonge, in 1652 onmondig.

III. ***Jan Lambertse. Versteegh*** de oude, geboren ± 1619, huwde 1° *Teuntie* ***Abraham&.*** (ondertr. te Amsterdam 10 October 1647) [15]) en 2° *Aeltje* ***Gerritsdr.*** (ondertr. 27 Fe- bruari 1654) [16]). Kinderen zijn mij hieruit niet bekend.

Omtrent *Cornelis* en ***Jan*** jr. is mij verder niets bekend.

III*bis*. *Dirck* ***Lambertsz. Versfeeoh.*** in 1654 in Oost-Indië, vestigde zich later te' Tricht. Hij huwde *Jannetje* ***Jacobsdr.*** *Blockhuysen*. In 1671 was hij pachter van den wijnaccijns in Malsen en Tricht [17]). Op 15 Januari 1673 [18]) laat hij nog een kind te Tricht doopen, en in 1675 [19]) heeft zijn weduwe den wijnaccijns in pacht [19]). Ik vond haar het laatst vermeld 12 April 1691 bij de huwelijks inteekening vàn haar zoon ***Gerrit.***

Kinderen uit dit huwelijk:

1". *Lambert*, geb. ± 1635, is dood 1729, huwde 1° te Ravenswaai (ondertr. Tricht 6 Febr.) 27 Febr. 1681 *Heesken Aertsdr* , j.d. van Tricht, beiden wonende te Tricht ; 2° te Tricht 9 Januari 1687 ***Thrijnfje Theunisdr.,*** wed. ***Willem Gerts,*** beiden te Tricht.

Uit het eerste huwelijk zijn 4, uit 't tweede 1 kind(eren) geboren en te Tricht gedoopt.

2°. ***Jan,*** is dood 1729, huwde te Tricht 26 Februari 1682 ***Gerrigje Ariensdr.*** *van Aelst*, j.d., beiden van Tricht.

Uit dit huwelijk zijn 9 kinderen te Tricht gedoopt.

3". ***Gerrit*** volgt IV.

4°. Simon, geb. te Tricht ± 1664, is dood 1729, huwde te Amsterdam 14 April 1686 [20]) *Annetje* ***van Borckeloo,*** geb. ± 1666 te Deventer, dochter van *Harmen* en *Jannetie Greven*.

Kinderen uit dit huwelijk zijn mij niet bekend. ***Simon*** verkreeg het poorterschap van Amsterdam 10 Mei 1687: ***Simon*** *Dircx* ***Versteeg,*** van Tricht, bierdrager.

5°. *Willem*, leeft nog 1729, huwde te Tricht 14 Maart 1697 *Catrijntje* ***Pietersdr. van*** *Erichem*, wonende te Tricht.

Uit dit huwelijk zijn geboren 14 kinderen, waarvan ***Symon*** (gedpt te Tricht 6 Nov. 1701) en *Anthony* (gedpt te Tricht 6 Aug. 1714), in 1749 schepen, 't geslacht voortzetten tot den huidigen dag.

6°. ***Jacob*** volgt IV*bis*.

7". *Aletta*, leeft nog 1729, huwde te Tiel Augustus 1701 ***Willem van Alphen*** *Arrisz.*, uit Bommel, schepen van Zandwijk 1710 en 1716 [21]), gest. voor 5 Juni 1744 [22]).

8". *Neeltje*, is 22 Juli 1688 doopgetuige te Tricht, is dood 1729.

9°. *Rijkje*, gedpt te Tricht 15 Januari 1673, is dood 1723, huwde ***Anthony*** *Jansz.* ***van Beusichem,*** die 23 Mei 1723 te Buren hertrouwde met *Machtelt Bollé* wed. *Gilles* ***Vermeerten.***

IV. ***Gerrit Versteegh,*** geb. te Tricht ± 1669, is dood 1739, huwde te Amsterdam 24 April (Nieuwe kerk) 1691 [23]) *Jannetje* ***van Borckeloo,*** geb. te Deventer, wed. ***Jan Cayman,*** dr. van ***Harmen*** en ***Jannefje*** *Greven*.

Hij werd poorter 1 Mei 1691. Beroep: bierdrager.

Uit dit huwelijk één zoon:

V. ***Dirk Versteegh,*** gedpt te Amsterdam (Nieuwe Kerk) 24 Febr. 1692, beroep : wijnkooper. Huwde 1°. te Amsterdam (N^we^ Kerk 27 Augustus 1715 ***Ida van Dorpen,*** geb. te Amsterdam ± 1696, dr. van N. *van* ***Dorpen*** *en* ***Maria van den Berg;*** 2°. te Buiksloot (inget. Amsterdam 11 Juni 1717) *Antje Akerboom* [24]), geb. te Amsterdam ± 1690, dochter van ***Dirk.***

Uit het tweede huwelijk:

1°. ***Anna,*** geb. ± 1720, huwde te Amsterdam Februari 1748 *Jacob van Wylick*, geb. ± 1713.

2°. *Gerrit*, volgt VI.

VI. ***Gerrit Versteegh,*** gedpt te Amsterdam (Noorder Kerk) 28 Nov. 1723. Beroep : wijnkooper.

Huwde 1° te Amsterdam (N^we^ Kerk) 20 April 1761 *Joanna Putman*, gedpt te Amsterdam (N^we^ Kerk) 27 Maart 1720, dr. van ***Joannes*** en *Joanna Domna* ;

2°. te Deventer (inget. Amsterdam 4 Mei 1759) ***Anna*** *Judith Putman*, geboren te Deventer 14 April 1734, dr. van Mr *Adolph* ***Hendrik*** en ***Hermanna*** *Rouse*. ***Zij*** hertrouwde te Amsterdam 29 Juli 1784 ***Samuel Gideon*** *Wobma*, en werd begraven te Gouda 28 April 1792 [25]).

Uit 't eerste huwelijk één zoon:

VII. ***Dirk Versteegh,*** bekend kunstverzamelaar [26]), gedpt. te Amsterdam (N^we^ Kerk) 22 Dec. 1751, † te Amsterdam 10 Dec. 1822 [27]), huwde 1° (inget. Amsterdam 18 October 1782) *Nicoletta* ***Menkema,*** geb. te Amsterdam ± 1760, dr. van ***Johannes;***

2°. (inget. Amsterdam 23 April 1802) ***Maria*** *Magdalena Smit*, gedpt te Amsterdam (Luth. Kerk) 27 December 1777, dr. van *Harmanus* en ***Maria Magdalena*** *Kerkhoff*.

Uit deze huwelijken:

---

15) Ingeteekend bij de Pui: ***Jan Lambertsz. Versteegh,*** van Tricht, caegman, 28 jr, geen ouders hebbende, wonende Appelmarkt, en ***Teuntie Abrahams,*** van Amsterdam, oud 21 jaar, moeder ***Lijsbet Teunis,*** wonende Vliegende Steee.

16) Ingeteekend bij de-Kerk: Jan ***Lammertse Versteegh,*** van Tricht, caegman, wedr. ***Teuntje Abrams,*** wonende Appelmarkt, en ***Aeltje Gerrits,*** van Meppel, ouders dood, wonende Corsjensteeoh, ***28 jaar.***

Jan teekent in beide gevallen met een merk.

17) Archief Nassausche Domeinraad N°. 5682 f 23v.

18) Doopboek Tricht: 1673 Januari 25: ***Rijckje, dr.*** van ***Dirck Lambertsz. Versteegh en Jannetje Jacobs Blockhuysen.***

19) Archief Nassausche Domeinraad N°. 5686 f 123v.

20) Ingeteekend bij de Kerk 23 Maart 1686: ***Symon Dirkse Versteegh,*** arbeider, ***23*** jaar, wonende Utrechtsche dwarsstraat, geassisteerd met zijn moeder ***Jannetie Jacobs,*** en ***Annetje van Borckeloo,*** van Deventer, 22 jaar, geassisteerd met haar moeder ***Jannetie Greven.*** Gehuwd in de Nieuwe Kerk.

21) Signaat van Zandwijk dl 1701-14 respect. 10 Mei 1710 en 6 Mrt. 1716.

22) Signast van Avezaat dl 1739-93 f 91v.

23) ***Gerrit Versteegh,*** geb. te Tricht, bierdrager, 32 jaar, wonende Achtergracht, geass. met zijn broeder ***Symon, en*** met consent van zijn moeder, die te Tricht woont, en ***Jannetie van Borckeloo,*** geb. te Deventer, wed. ***Jan Cayman,*** wonende in de Heysteeg.

24) En niet ***Vlierboom,*** zooals in „de Navorscher" stond.

25) Volgens de genealogie Putman, door Mr. H. Kronenberg (1921).

26) Zie o.a. van der Aa., Biographisch woordenboek.

27) De data na 1811 zijn grootendeels aan familieaanteekeningen ontleend.

1°. *Gerrit* **Pieter, volgt VIII.**

2". ***Nicolette Theodora,*** gedpt te Amsterdam (N^we^ Kerk) 6 April 1786, † 12 Dec. 1821, huwde (inget. Amsterdam 22 November) 1805 ***Johan*** *Wilhelm* ***Wilnas,*** geb. te Witzhelden **(Berg) ± 1774.**

3°. *Johannes*, volgt VIII*bis.*

4°. *Anna Catharina*, gedpt te Amsterdam (N^we^ Kerk) 23 Aug. 1789, † te Amsterdam 3 Juli 1867, huwde te Amstelveen (ondertr. te Amsterdam 24 Juli) 1808 *Gajus* ***Scheltemn*** *Jansz.*, geb. te Franeker 6 Jan. 1785, † te Amsterdam 5 Juli 1850.

5°. *Maria* ***Magdalena,*** geb. te Amsterdam 24 Febr. 1801 (gedpt. Lutt. Kerk 13 Mrt), † te 's Gravenhage 29 Augustus 1881, huwde ***Hendrik Nikolaas Tersteeg.***

6. ***Nicoletta*** *Johanna* ***Henrica,*** geb. te Amsterdam 21 Aug. 1804, † te Nieuwer Amstel 15 Oct. 1820.

VIII. ***Gerrit Pieter Versteegh,*** luit. kolonel der genie, geb. te Amsterdam 27 Dec. 1784 (gedpt. Westerkerk 31 Dec.), † te Wageningen in 1852, huwde ± 1825 *Susanna* ***Sanders,*** dr. van ***Jean Guillaume en*** *Corneille Bennet*, † in 1870.

Kinderen :

1°. ***Dirk Nicolaas,*** geb. 25 April 1826, † 5 April 1881, huwde *Elisabeth* ***le Comte,*** uit welk huwelijk één zoon, ***Gerrit Pieter,*** geb. 19 Januari 1870, die in Tunis huwde met ***E. E. de*** *Luisada.*

2°. ***Johanna Aletta,*** geb. 8 Jan. 1829, † 23 Mei 1856.

3°. ***Leonard,*** geb. 28 Mei 1830, † 29 Juli 1880.

4°. ***Anna Catharina,*** geb. 6 Juni 1838, † te Wageningen 29 Juni 1883.

5°. ***Louisa Hendrika,*** geb. te Amsterdam 12 Juli 1834, † 6 Maart 1895, huwde te Wageningen 18 Sept. 1856 ***Henri Jean Emile Charles*** *Chevallier*, geb. te Assen 18 April 1823, zoon van ***Paul*** en *Théodore* ***Murchant.***

6°. ***Wilhelmina*** *Eleonora*, geb. 25 Mei 1836 † 27 Febr. 1881.

VIII*bis*. ***Johannes Versteegh,*** geb. te Amsterdam 17 Mei 1788 (gedpt N^we^ Kerk 21 Mei), † te Doesburg, huwde ***Aletta Rensina Clasina Faassen de Heer,*** uit welk huwelijk mij één dochter bekend is, ***Margaretha Maria,*** huwde ***F. E. C. van der Hardt Aberson*** (zie Ned. Patr. VI).

IV *bis*. ***Jacob Versteegh,*** geb. te Tricht ± 1675, schepen van Tricht, huwde aldaar 14 April 1700 ***Johanna Goes,*** geb. te Tricht 17 April 1676, † aldaar ± 1728, dochter van ***Anthonie*** en ***Maria van*** *Darthuysen.*

Jacob Versteegh woonde te Tricht op Huize Roodenburg (zie Heuff t.a.p.) en overleed tusschen 1715 en 1728

Uit dit huwelijk werden geboren:

1°. ***Jannigje,*** gedpt te Tricht 10 November 1700.

2°. ***Angnietje,*** gedpt te Tricht 25 Mei 1702, huwde ± 1721 *Antony* ***van Haren.***

3°. *Dirk*, volgt V.

4°. *Antonia*, gedpt te Tricht 27 Maart 1716, begr. te Asch 1 Mei 1756, huwde te Erichem 11 Augustus 1737 ***Cornelis van Rossum,*** geb. te Asch, † aldaar in 1793, zoon van ***Willem en Hillegonda*** *Noyen.*

V. ***Dirk Versteeg,*** gedpt te Tricht 31 Augustus 1704,

† te Kapel-Avezaath in 1776 of 1776, huwde te Kapel Avezaath 2 December 1731 ***Maria van*** *Wijck*, dochter van ***Aart*** *Gijsbertsz.* en ***Maria Cornelisdr.*** van ***Rietvelt,*** waarschijnlijk uit Beesd afkomstig.

Hij vestigde zich te Kapel-Avezaath op den Bierkamp.

Uit dit huwelijk geboren (eenige jong gestorvenen zijn hier niet opgesomd):

1°. ***Marie Anne,*** gedpt. te Avezaath 23 Aug. 1733, † in 1814.

2°. *Jacob*, gedpt. te Avezaath 21 Aug. 1735, † aldaar 15 April 1817.

3°. *Arnoldus*, volgt VI.

4°. ***Johanna*** (Jannetje), gedpt. te Avezaath 13 Sept. 1744, † in 1791, huwde te Avezaath 20 Aug. 1780 *Cornelis* ***van*** *Wijk*, richter te Eck en Wiel.

VI. *Arnoldus* ***Versteegh,*** ambtsjonker van de Neder-Betuwe, lid van de Lingestoel, bouwheer en bewoner van Poelzicht, gedpt. te Avezaath 11 Februari 1742, † aldaar 24 Februari 1817, huwde te Erichem 25 Mei 1777 *Dirkje van Steenis*, gedpt. te Erichem 19 April 1756, † te Avezaath 1 Maart 1808, dr. van ***Hendrikus*** en ***Judith Agnis van Meeteren.***

Uit dit huwelijk geboren:

1". ***Dirk,*** volgt VII.

2". *Judith* ***Agnis,*** geb. te Avezaath 19 Aug. 1786, † te Asch 10 Febr. 1866, huwde te Avezaath 23 December 1810 ***Tobias Johannes*** *Willem* ***van Rossum,*** geb. te Asch 19 Febr. 1789, † te Asch 27 Maart 1832, zoon van ***Jacob*** en ***Johanna Maria*** *van Westhrenen.*

3". *Hendrik*, geb. te Avezaath 9 Mei 1789, † aldaar 3 Januari 1851.

4°. ***Matthias*** *Johannes*, volgt VII ***bis.***

5". *Arnoldus* ***Dirk,*** volgt VII ***ter.***

6°. ***Maria*** *Johanna*, geb. te Avezaath 19 April 1797, † aldaar 11 Juni 1804.

VII. ***Dirk Versteegh,*** geb. te Avezaath 18 Jan. 1779, † aldaar 1 Maart 1844, huwde in 1803 *Dirkje van Malsen*, gedpt. te Erichem 23 Mei 1779, dr. van ***Jan*** en ***Catharina*** *van Meeteren.*

Uit dit huwelijk geboren 12 kinderen, o.a.:

1°. ***Anthony Dirk,*** geb. te Erichem 15 Sept. 1813, † 10 Aug. 1858, huwde in 1838 ***Maria*** *van* ***Wijk,*** uit welk huwelijk afstammelingen.

2°. ***Dirk Dirkse,*** volgt VIII.

VIII. ***Dirk Dirkse Versteegh,*** geb. te Erichem 26 Sept. 1814, † te Utrecht 11 Jan. 1878, huwde 1° in 1847 zijn nicht Adriana ***Gerarda Versteegh,*** geb. te Avezaath 12 Dec. 1831, † aldaar 21 Nov. 1861, en 2° 22 Sept. 1864 haar zuster ***Henriette Mathilde,*** geb. te Avezaath 6 Mei 1832, † te Utrecht 28 Jan. 1892, beiden dochters van ***Matthias Johannes en Gerarda Jacoba van*** *Rijnberk.*

Zijn weduwe hertrouwde ***J. T. van Dorp,*** **gepd.** Luit. Kol. O.I. L.

Uit het eerste huwelijk o.a. een zoon:

1x. ***Matthias*** *Johannes* ***Versteegh,*** geb. te Avezaath 1 Juni 1853, † te Tiel 3 Sept. 1888, huwde Anna ***Elisabeth Eoekink,*** **geb. te** Zutphen 17 Aug. 1861, dr. van ***Dirk*** en ***Anna Elisabeth*** *Kleyn.*

Uit dit huwelijk o.a. Ir. ***Dirk*** (geb. 1884).

VII*bis*. ***Matthias Johannes kersteeoh.*** geb. te Avezaath 19 Juli 1791, † aldaar 11 Jan. 1859, burgemeester van Zoelen, dijkgraaf Ned. Betuwe! lid Prov. Staten v. Gelderland, lid van de Lingestoel, van het ambtsbestuur Ned. Betuwe, heemraad Ned. Betuwe. Hij kocht in 1817 't Huis Teisterbant bij Avezaath, thans eigendom van zijn kleinzoon Mr. ***Jacob*** *Versteegh* te Tiel.

Huwde te Zoelmond 26 Dec. 1810 ***Gerarda Jacoba van*** *Rijnberk*, geb. te Zoelmond 13 Dec. 1791, † te Avezaath 1 Dec. 1853, dr. van ***Dirck Cornelis*** en ***Adriana van der*** *Linden*.

Uit dit huwelijk 12 kinderen, waarvan ik vermeld :

1°. ***Dirk Cornelis,*** geb. te Avezaath 28 Mei 1818, † te Tiel 11 Juli 1875, huwde te Lent 2 Nov. 1861 ***Angeneta Wilhelmina*** *Crijnen*, geb. ***22 Nov. 1835,*** uit welk huwelijk 9 kinderen, waaronder: *Willem* ***Arend*** (geb. 1863), gepd. Luit. Kol. Inf.'", gehuwd met ***Anna*** *Sibilla Nienhuis Ruys*; ***Matthias Johannes*** (geb. 1865), gehuwd met *G.* ***van*** *Wijk* en ***Dirk Cornelis*** (geb. 1868), gehuwd in 1915 met ***J. Brouwer.***

2". *Matthias Johannes,* geb. te Avezaath 26 Nov. 1824, † te Tiel 17 Nov. 1882, Lid Prov. Staten v. Gelderland, dijkgraaf Ned. Betuwe, burgemr v. Zoelen.

3°. ***Jacob Arnoldus,*** geb. te Avezaath 9 Jan. 1836, † aldaar 31 Dec. 1891, huwde te Avezaath 20 Oct. 1873 *Anna* ***Wilhelmina Theodora van Lidth de Jeude,*** geb. te Tiel 24 Oct. 1849, † aldaar 30 Jan. 1816, dr. van *Jan* ***Jacob*** en ***Emna Elisabeth*** *Petronella van Galen*.

Hieruit o.a.:

a. Mr. ***Jacob*** *Versteegh*, huwde *Gelske* ***Hoeflake,*** waaruit o.a. 2 zoons ***(Jacob Arnoldus,*** geb. 1911 en ***Nicolaas,*** geb. 1915).

b. ***Mathilde Johanna*** (geb. 1875), huwde *Théodore* ***Henri*** *van Meurs*.

c. ***Henriette Mathilde*** (geb. 1883), huwde *N. Brandts* ***Buys.***

VII*ter*. ***Arnoldus Dirk Versteegh,*** geb. te Avezaath 2 Maart 1795, huwde in 1820 *Gooltje* ***Rookmaker, dr. van Isaac.***

Uit dit huwelijk o.a.:

1°. *Arnoldus*, geb. te Avezaath 29 Sept. 1820, † 1 Juni 1873, uit wiens huwelijk met *Neeltje* ***Vis,*** geb. te Wormerveer, ti zoons zijn geboren.

2°. ***Isaac,*** geb. te Avezaath 4 Sept. 1827, huwde 26 Juni 1874 zijn nicht *Elisabeth* ***Cornelia*** *Versteegh,* geb. te Avezaath 27 Sept. 1829, † aldaar 10 April 1879, dr. van *Matthias Johannes* en ***Gerarda*** *Jacoba* ***van*** *Rijnberk* Geen kinderen.

Door Heuff en Jbr. van Kinschot wordt nog vermeld ***Sebastiaen Lambertst.*** Versteegh, dien ik ook terugvond, te Tricht woonachtig. Hij was wellicht een broeder van ***Jan*** (*Lambertsz.*?) ***Versteegh*** te Beuzichem, en huwde ***Maryke Willems.***

Volgens 't Leenregister van Gelre (kw. v. Nymegen pag. 677) was hij in 1603 hulder voor zijn zoon ***Lambert.***

Wellicht zijn met dezen verwant:

Jan Bastiaansz. Versteegh, wiens weduwe *Heyltje* ***van Oort*** 13 Mei 1688 te Tricht hertrouwde met ***Gerrit Verlee.***

Bastiaan Lambertsz. ***Versteegh,*** als j.m. won. te Deil, gehuwd 1° te Tiel 7 Maart 1680 met ***Gerritie Peters*** wed. *Jan* ***Lauwerens de*** *Jongh* en 2° aldaar op lö Nov. 1681 met ***Helena Rademakers.***

Het wapen bevindt zich in kleuren op het achterstuk van een wagon, dat thans in de Oudheidkamer te Tiel berust. Het is afkomstig van ***Jacob Versteegh*** (1735—1817), zie V 2°, en vertoont dit wapen:

In blauw een zilveren zwemmende zwaan, goud gekroond. In 't schildhoofd in goud twee schuingekruiste roode haken. Er onder staat I.V.S. Als het Godt behaagt, beter benijt als beklaagt 1781.

De haken uit het schildhoofd schijnen mij toe overgenomen te zijn van het merk van *Dirk* ***Versteegh*** (IIIbis) die een acte van 5 Mei 1654 in 't protocol te Buren teekende met zijn merk ⋈, precies gelijk aan de haken uit 't wapen.

Ik vond evenwel in 't Archief van den Nassauschen Domeinraad een charter (1° 2089' N°. XVIII), waaraan een zeer beschadigd zegel van ***Anthony*** *Willemsz.* ***Versteegh,*** schepen van Tricht 18 Aug. 1749 (zie sub III*bis* 5°). Van 't schild was alleen een fragment over, dat een stuk van een wapenfiguur vertoonde, welke onherkenbaar was, maar beslist geen zwaan, terwijl 't bewaard gebleven helmteeken een roos op gebladerden steel voorstelde.

Bijdrage tot de genealogie van het geslacht May,

door A. B. VAN DER VIES.

W a pen : In rood een gouden dwarsbalk, vergezeld van acht gouden blokjes, 4 van boven en 4 van onderen, naast elkander.

Gekroonde helm met goud-roode dekkleeden. Helmteeken: een uitkomende bruine panterkop in profil, met roode tong. Schildhouders : twee rood-getongde bruine leeuwen. Wapenspreuk: „Non tergo sed facie".

1. *John May*, geb. Chattam 3 November 1694, kwam ongeveer in 1727 als timmerman bij de Admiraliteit te Amsterdam, klom op en „sloeg zijn slag bij deninkoop der houtwaren" (Elias, Vroedschap 11 677 w), † Amsterdam (Ooster Kerk; 1e Cl.) 27 Januari 1779, tr. 1° Londen 25 December 1714 Rebecca *Pensix*, geb. , † Amsterdam (Ooster Kerk; 4e Cl) 27 December 1743 [1]), inget. 2° Amsterdam 21 Mei 1762 ***Magteld Geertruy Kannegieter,*** geb. Amsterdam , † , dr. van , w. van ***Cornelis Lenaerts.***

Uit het eerste huwelijk:

1. *John May*, volgt 11.
2. *William May*, volgt IIbis.
3. *Rebecca May*, geb. Amsterdam ± 1729, † Amsterdam (Ooster Kerk; geen Cl.) 19 April 1806, inget. Amsterdam 29 Mei 1757 ***Johannes Wijnbergh,*** geb. Amsterdam ± 1729, † Amsterdam (Ooster Kerk; 4e Cl.) 21 Juli 1780, zn. van .

[1]) Den 18 Maart 1744 heeft Jan Maay de weduwnaar verklaart geen middelen te hebben om zijne onmondige kinderen iets voor moeders Erf te kunnen bewijzen, 't welk Job May de meerderjarige broeder getuigde waarheid te zijn".
Weeskamer begraafboek Oosterkerk 27 December 1743.

4. ***Geertruy May***, ged. Amsterdam (Eng. kerk) 20 April 1731.

6. Qeorge *May*, volgt IIter.

II. *John* ***May***, geb. Rochester ± 1724, † Amsterdam (Wale Kerk; 1e Cl.) 8 Januari 1786, inget. Amsterdam 23 Maart 1763 ***Martha Naudin,*** ged. Amsterdam (Wale Kerk) 24 November 1720, † Maarsen, begr. Amsterdam (Wale Kerk; 1e Cl.) 25 Juli 1801, dr. van *Jean en* ***Martha de Bar.***

Uit dit huwelijk:

1. ***Martha*** *May*, **ged.** Amsterdam (Eng. Kerk) 3 Maart 1754, † , inget. Amsterdam 31 October 1777 ***Isaac ten Cate,*** geb. Haarlem 26 October 1743, doopsgezind, † , zn. van *Isaac* en ***Maria*** *Malefijt.*

2. ***Rebecca*** *May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 18 Januari 1756, † den Haag 4 Januari 1816.

3. ***Elisabeth*** *May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 11 Februari 1759, † , inget. Amsterdam 17 November 1793 ***Paul*** *Busti*, geb. ± ***1747,*** † Philadelphia 23 Juli 1864, zn. van .

4. *Hermana* ***Maria*** *May*, ***ged.*** Amsterdam (Eng. Kerk) 7 December 1760, † Gravesend ***4*** November 1847, inget. 12 Maart 1784 *William May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 29 Juli 1759, † London 9 Augustus 1827, zn. van *William* en *Frances* ***Lee.***

b. *Frances May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) *10* April 1763, † den Haag 3 Juni 1843, inget. Amsterdam 11 October 1784 Ds. *Daniel Delprat*, ged. Amsterdam (Wale Kerk) 10 September 1758, Waalsch predikant 1787 Zutphen, 1790 Utrecht, 1791 den Haag, 1827 Emeritaat, was secr. generaal van buitenl. zaken onder koning Lodewijk 1810—'11, secr. aan het dep. van Waterstaat 1813, hotkapelaan 1817, † den Haag 27 Mei 1841, zn. van *Daniel* en ***Marie Anne*** *Humbert.*

IIbis. ***William*** *May*, geb. Chattam ± 1725, door zijn vader „na zee gezonden omdat hij niet oppassen wilde, nog iets leeren", kwam later aan de werf waar zijn vader was geweest (Elias, II 578), † Amsterdam (Nieuwe Kerk) 26 September 1807, inget. Amsterdam 6 October 1768 *Frances* ***Lee,*** **geb.** London ± 1728, † Amsterdam (Nieuwe Kerk) 27 April 1810, dr. van .

Uit ***dit huwelijk:***

1. *William May*, volgt 111.

2. ***John*** *May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 31 Mei 1761.

3. ***Sophia*** *Albertina* ***Henrietta*** *May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 6 Februari 1763, † , inget. Amsterdam 25 Januari 1788 *Willem Nicolaas Vrugt*, geb. Kaap de Goede Hoop ± 1766, † .

4. ***Job*** *Seaburne May*, volgt IIIbis.

III. ***William*** *May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 29 Juli 1759, in dienst der admiraliteit tot 1797, toen naar London vertrokken, Consul-Generaal van Nederland te London 1823, † London 9 Augustus 1827, inget. Amsterdam 12 Maart 1784 ***Hermana Maria*** *May*, ged. Amsterster (Eng. Kerk) 7 December 1760, † Gravesend 4 November 1847, dr. van ***John*** en ***Martha Naudin.***

Vit dit huwelijk:

1. *Frances May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 4 October 1786, † , inget. ***Robert*** *Pierce Cruden*, **geb.** , † , zn. van

2. Martha Maria *May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 23 Januari 1787, † geh. London 18 October 1806 ***Jacob Alewijn,*** ged. Amsterdam (Zuider Kerk) 7 Juli 1784, † London 4 Mei 1844, zn. van ***Jacob*** en *Cornelia* ***Henrietla*** *Backer.*

3. William *May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 11 Januari 1789, † Amsterdam (Wale Kerk; 1e Cl.) 16 Januari 1789.

4. ***John Les*** *May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 11 Januari 1789, † Amsterdam (Wale Kerk; 1e Cl.) 16 Januari 1789.

5. ***William*** *May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 16 Augustus 1790, † , geh. 1817 ***Harriet*** *Stokes*[1]).

6. John William *May*, volgt IV.

7. ***Job*** *Seaburne May*, **ged.** Amsterdam (Eng. Kerk) 7 November 1793, † Amsterdam (Wale Kerk; 1e Cl.) 7 December 1793.

IV. *John* ***William*** *May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 7 October 1796, staat bekend als schilder (zie Kramm, Wurzbach, Nagler, v. d. Aa, twee portretten van hem — de Heer en Mevrouw May-Brander — in het Rijksmuseum), werd Consul-Generaal van Nederland te London, † London 1 Juni 1866, tr. London 1 September 1823 *Ann* ***Gilbee,*** **geb.** , † London 18 October 1870, dr. van .

Uit het huwelijk:

1. *John William May,* volgt V.

V. Jhr. ***John*** *William May*, geb. London 1 Juli 1824, bij K. B. **d.d. 14** Mei 1882 N°. 32 verheven in den Ned. Adel, Consul-Generaal van Nederland te London, † London 17 Juni 1902, tr. 1°. London 1832 ***Margaret*** *Garret*, geb. 1825, † Londou 11 Maart 1867, dr. van Thomas en Elisabeth Elin; 2°. Northfleet (Kent) 28 April 1868 ***Sophie*** *Cruden*, **geb.** Gravesend 16 April 1825, † London 3 Januari 1888, dr. van ***Robert*** *Pierce* en *Frances May.*

Uit ***het eerste huwelijk:***

1. Jkvr. *Clara Margaret May*, **geb.** London 22 November 1864, tr. London 24 Juni 1879 Rev. ***William Mendows Rodwell,*** geb. 1845, † Canterbury 29 November 1907, zn. van *John Meadows* en ***Elisabeth*** *Mary* ***N.*** *N.*

2. Jhr. ***Arthur*** *John May*, volgt VI.

3. Jkvr. *Ellen Augusta* ***May*****, geb.** London 26 Augustus 1857, † London 27 November 1898.

4. Jkvr. *Constance Emily* ***Catherine*** *May*, geb. London 4 September 1859, tr. London 17 Juli 1898 *Gilbert Stirling* ***Baillie,*** **geb.** Ystradawen (Wales) b Juni 1861, zn. van *Hamilton* en *Ellin* ***Iraherne.***

5. Jkvr. *Mary* ***Gertrude*** *May,* **geb.** London 13 September 1861, tr. London **12** Juni 1912 *Michael* ***George*** *Williams*, **geb.** Fawley (Elampshire) 29 September 1863, assuradeur, zn. van Rev. *Edward Pote* en *Julia Ellis* Bowen, w. van *Mildred* ***Range.***

6. Jhr. Bernard ***Shaw*** *May*, geb. London 29 Juni 1863, † London 9 April 1886.

VI. Jhr. ***Arthur John*** *May*, geb. London 27 Februari 1856, oud griffier van het hooggerechtshof te Kimberley, tr. London 23 September 1885 Adelaide *Frances Mary Anson*, of the earls of Lichfield, geb. London 4 Juni 1861, dr. van *Talavera Vernon Anson* en *Caroline Octavia Emma* ***Staveley.***

---

[1]) ***Uit*** dit huwelijk: William geb. **11-10-1818,** † 9-4-1819; ***Harriet Maria*** geb. **17-10-1819;** William geb. 23-9-1821; Benjamin ***Stokes*** geb. 10-4-1823.

Uit dit huwelijk:

1. Jhr. *Bernard William Anson Mag,* geb. London 5 Mei 1887.

2. Jkvr. *Vera Staveley May*, geb. London 16 Juni 1889.

3. Jkvr. *Evelyne Victoria Anson May*, geb. London 24 Mei 1890.

4. Jhr. *Douglas Vernon Anson May*, geb. London 9 Juni 1896.

5. Jkvr. *Mary Constance Ellen May*, geb. London 11 November 1898.

III bis. *Job Seaburne May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 3 April 1765, kwam reeds jong bij de staatsche, later bataafsche marine, werd in 1813 schout bij nacht, werd in 1815 directeur en commandant der Marine in het hoofddepartement van de Maas, gevestigd te Rotterdam; hij was de ontwerper van het kanaal van Voorne, ridder M. W. O., † Rotterdam 21 Januari 1827, geh. Lissabon *Ann Brander,* geb. Lissabon , † Utrecht 22 October 1837, dr. van *James* en *Anna Bolton.*

Uit dit huwelijk:

1. *Job May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 13 November 1802, † Amsterdam (Ooster Kerk) 17 November 1802.

2. *James William May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 13 November 1802, † Amsterdam (Ooster Kerk) 17 November 1802.

3. *Frances Elisabeth Lee May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 19 Maart 1804,† Amsterdam (Ooster Kerk; geen cl.) 19 Juli 1806.

4. *Job William Seaburne May*, volgt IV.

5. *James May,* geb. Amsterdam 1 Juni 1807 — doop niet te vinden —, zeeofficier in Nederlandschen dienst, Vice-Admiraal 1 Juli 1864, adjudant van Prins Hendrikder Nederlanden, † Rotterdam 5 Juli 1866, geh. Op Andel 1 Augustus 1834 *Jncoba Gijsberta Leemnns,* ged den Haag 19 Januari 1803, † den Haag 8 Januari 1884, dr. van *Johannes Francois* en *Wilhelmina Adriana Sterck.*

6. *Sophia Ann Jacoba May, ged.* Amsterdam (Eng. Kerk) 5 Februari 1809, † Rijswijk 13 Januari 1884, tr. den Haag 24 Juni 1835 *Anthony* baron *Collot d'Escury*, geb. Amsterdam 12 Juni 1803, schout bij nacht, ridder M. W. O., † Rijswijk 29 October 1873, zn. van baron *Robert* en *Cornelia Maria Backer.*

7. *Ann Martha May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 31 Maart 1811, † Delft 4 Februari 1893, tr. den Haag 17 December 1828 Jhr. *Jean Louis van Panhuys*, geb. den Haag 11 Februari 1802, zeeofficier, ontvanger belastingen te Vlaardingen, † Vlaardingen 16 April 1865, zn. van Jhr. *Isaac Lodewijk* en *Sara Constantia de Beveren.*

IV. *Job William Seahurne May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 1 September 1805, Consul-Generaal van Nederland te Liverpool, † Liverpool 7 Mei 1874, geh. Liverpool (St Peters Church) 23 Augustus 1840 *Ann Jane Freckleton*, ged. 22 October 1819, † , dr. van .

Uit dit huwelijk:

1. *James William May*, geb. 24 Februari 1842, geh. *Harriet Anne Dyson Bourne.*

2. *Anne Edith May*, geb. *26* Mei 1846, geh. *Edward Rayner.*

3. *Alice Florence May*, geb. *7* December 1846, geh.. 1° *Archibald Dickson,* 2° *Guy Fremantle.*

4. *Job* Seaburne *May,* geb. 14 Januari 1848, geh.. *Florence Chilton.*

5. *William Henry May*, geb. 31 Juli 1849, Engelsch Vice-Admiraal, geh. *Kinbarra Swene Marrow.*

ti. *Francis Melville May,* geb. 26 April 1862.

7. *Cecilia Eleanor May*, geb. 12 Mei 1854, geh. *Charles Farrant.*

8. Mary Ada May, geb. 1857, geh. *William Cunard.*

9. *John William Freckleton May*, geb. 14 Februari 1869, geh. *Lucy Heywood.*

10. *Leonard Thomas Brander May*, geb. 3 Juni 1862.

IIter. *George May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 26 November 1734, poorter Amsterdam 8 November 1769, scheepstimmerman, † Amsterdam (Ooster Kerk; 4e Cl.) 26 Mei 1796, inget. Amsterdam 10 December 1762 *Martha (Mayke) Pieters Visser,* geb. Harlingen, † , dr. van .

Uit dit huwelijk:

1. *Job May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 16 September 1764, † Amsterdam (Ooster Kerk; overm.) 10 Februari 1770.

2. Peter *May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 11 October 1769 (was geboren Amsterdam 17 December 1766).

3. *John May*, volgt 111.

4. *Hillegonda Martha May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 12 April 1772, † Wageningen 13 Februari 1862.

5. *Job May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 22 April 1776, † Amsterdam (Ooster Kerk; onverm.) 8 November 1778.

6. *Rebecca May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 11 Februari 1778, † Wageningen 10 Maart 1852, inget. Amsterdam 21 Juni 1805 *Derk Roelofs,* ged. Amsterdam (Oude Kerk) 22 Februari 1771, poorter Amsterdam 12 Maart 1806, koopman in tabak tot 1811, daarna koopman in stokvisch, † Amsterdam 6 April 1826, zn. van *Otto* en *Geertruyd van der Hart.*

7. Willem Albert Moy, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 3 Juni 1780, † Amsterdam (Ooster Kerk, onverm.) 26 September 1781.

III. *John May*, ged. Amsterdam (Eng. Kerk) 11 October 1769, poorter Amsterdam 26 Januari 1790, scheepstimmerman, † , inget. Amsterdam 15 October 1790 *Petronella Kup,* geb. Wamel ± 1762, † Amsterdam (Ooster Kerk) 17 Mei 1822, dr. van .

Uit dit huwelijk:

1. *George Pieter May*, ged Amsterdam (Zuider Kerk) 12 Januari 1791, † .

2. *Anna Judith, May*, ged. Amsterdam (Zuider Kerk) 29 Augustus 1792, † Amsterdam (Ooster Kerk; onverm.) 7 Juni 1794.

3. *Jan Willem May*, ged. Amsterdam (Zuider Kerk) 12 Juli 1795, ÷ .

4. *Jan Willem May*, ged. Amsterdam (Oude Kerk) 6 April 1798, ÷ .

5. *Matje Rebecca May*, ged. Amsterdam (Oude Kerk) 25 December 1799, †

6. *Floris May*, ged. Amsterdam (Zuider Kerk) *2 2* Augustus 1802, ÷ .

7. *Pieter May,* ged. Amsterdam (Oude Kerk) 15 Maart 1805, † .

Ketel van Hackfort,

door Jhr. Dr. W. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND

Na de belangrijke bijdrage betreffende het geslacht *van Hackfort* door Dr. J. S. van Veen in het laatste nummer van ons Maandblad gegeven (kolom 188 e.v.), waag ik het nog eenige aandacht te vragen voor het geslacht *Ketel van Hackfort*.

Toen ik enkele jaren geleden de aandacht vestigde op hetgeen in Nederland's Adelsboek 1904 en 1911 is gezegd aangaande den bewezen stamvader van het geslacht *van Utenhove* (zie jaarg. 1917, kol. 21 en 22), heb ik ook enkele woorden gewijd aan diens echtgenoote *Elisabeth Ketel van Hackfort*. Ik heb destijds de mogelijkheid uitgesproken, dat zij eene dochter is geweest van den hoofdman *Tonis Ketell*, die 8 October 1523 door Hertog Karel tot drost van Ysselmuiden werd aangesteld en die in 1528 blijkbaar onder den gevreesden Gelderschen maarschalk Maarten van Rossem diende. In eene noot heb ik daaraan nog toegevoegd, dat ik tot dusverre den geslachtsnaam *Ketel van Hackfort* nergens elders had aangetroffen.

Het verheugt mij thans aanleiding te hebben om hierop terug te kunnen komen, daar mij sedert 1917 meer aangaande deze *Ketel's* bekend is geworden.

In de eerste plaats zag ik een paar jaren geleden een oud kwartierbord (t.w. een rouwbord van 6 Januari 1680) der familie de Vos van Steenwijk, waarop links de navolgende wapens waren afgebeeld: *Woldenborch, van de Wal, Duys, Zuylen, Wulff, Brokum, Valcke, Hacfort*. Bij het nazoeken dezer kwartieren bleek mij, dat zij aldus behoorden te worden gelezen: *Woldenburg* × *Wolff, van de Wal* X *Brokum, Doys* × *Valck, Zoelen* [1]) × *Hackfort*. Een huwelijk *Zoelen-Hackfort* in dezen tijd vermocht ik niet te vinden, maar wel bleek mij, dat destijds een *Dirk van Zoelen* met eene *Johanna Ketel* is getrouwd geweest [2]) en dat deze alliantie waarschijnlijk werd bedoeld. Zoo dit werkelijk het geval was, zouden volgens dit rouwbord *Ketel* en *Hackfort* identiek moeten zijn en beiden in zilver een blauwen dwarsbalk hebben gevoerd [3]).

Sedert dien heb ik de *Ketel's* en *Hackfort's*, die ik ontmoette, nauwkeuriger opgenomen, in de hoop te eeniger tijd een bewijs of althans nadere aanwijzingen te vinden, dat genoemde geslachten inderdaad zijn te vereenzelvigen.

Wel leerde ik gaandeweg verschillende *Ketel's* kennen, die tot het hier bedoelde geslacht schenen te behooren, maar eenig verband met de *Hackfort's* bleef ontbreken, totdat ik nu onlangs onder de leenmannen van het huis Bergh ('s-Heerenberg) enkele voorouders van *Johanna Ketel*, de echtgenoote van *Dirk van Zoelen* bovengenoemd, vond, van wie de eerste werd aangeduid als *van Hackfort geheeten Ketel*, hetgeen hunne afstamming uit *Hackfort* wel aannemelijk maakt.

Ik vond namelijk, dat *Bernt van Hacfordt qeheiten Ketell* 19 Mei 1467 werd beleend met een goed te Vorden;

[1]) Dit wapen was niet *Zuylen*, maar *Zoelen* (kruis).
[2]) Zie o.a. d'Ablaing's De Ridderschap van Nijmegen, blz. 91.
[3]) De hier bedoelde *Hackfort's*, zich noemende *van Hackfort* naar het nog bestaande goed van dien naam onder Vorden, moeten niet worden verward met de *Hackfort's*, die in goud eenen rooden dwarsbalk vergezeld van drie leliën van hetzelfde voerden.

dat deze *Bernt* verscheidene kinderen heeft nagelaten, onder wie *Bartolt Ketel Berntssoen*, die dit leen 19 Juni 1477 verhief, en *Bernt Ketel, broider Bartols voirs*, die 17 Juli 1477 insgelijks daarmede werd beleend; en dat *Derick van Zoylen* 15 September 1535 als man van de dochter van laatstgenoemden *Bernt* den leeneed aflegde [1]).

Men meene intusschen niet, dat de *Bernt* van *Hackfort geheeten Ketel*, die in 1467 werd beleend, de eerste *Hackfort* is geweest, die den bijnaam *Ketel* heeft gedragen, want volgens de genealogische aanteekeningen van v. Rhemen, bewaard in het Rijksarchief te Arnhem, zou reeds in 1395, 1418, 1424 en 1435 een *Roelof van Hackfort gen[d] Ketel, of* ook wel *Ketel gen[d] van Hackfort*, hebben geleefd en in 1462 een *Hendrik van Hnckfort* gen" *Ketel*.

Bijbelblad Viervant en Huysman,

medegedeeld door M. G. WILDEMAN.

1716 Den 3 May ben ik *Leendert Viervant* getrouwt met mijn huijsvrouw *Hendrika Renseng* door domini Seevenhooven [2]).

1717 Den 28 Januarij is geboren mijn eerste soon die genaamt is *Hendrik*, denselven dito gedoopt van Domini Sonsliver [3]) en is in denselven maent overleeden.

1718 Den 3 Januarii is mijn tweede soon gebooren des avonds om seeven uren en den 4 dito gedoopt door Dom"' Sonsliver, en genaamt *Hendrik*.

1720 Den 21 Januarii is gebooren mijn derde soon die genaamt is *Anthonie* des avonds om 4 uren en denselven dito gedoopt door D[ni] Broest.

'1721 den 27 Augustij is gebooren mijn vierde soon savonds om halff drie en genaamt *Lambert*, gedoopt den 28 dito door Domini Broest.

1723 Den ... Julij is gebooren mijn vijfde soon savonds om half seven en den 4 dito gedoopt door D[ni] Broes, genaamt *Abraham* en den 14 overleeden.

1724 Den 26 Julii is gebooren mijn sesde soonomtrent 11 uren is gedoopt door Domini Blanken den 27 dito genaamt *Gysbert Christiaan*, overleeden den 26 November 1727.

1726 Den 1 December is gebooren mijn dogter savonds quartier voor agte en den 2 dito gedoopt van Domini Eenhoorn [4]), genaamt *Maria Elisabet* en overleeden den 29 Julius 1727.

1727 Den 31 Decemb. is mijn dogter gebooren des morgens om halff twee en is gedoopt den 1 Januari 1728 door Domini Sonsliever en genaamt *Maria Elisabeth*, overleeden in 1728.

1730 Den 11 febr. is gebooren mijn Dogter smorgens om halff neegen en gedoopt denzelven dito in de avondtpreek door Domino Broes en genaamt *Maria Elisabeth*.

1731 Den 8 April is gebooren mijn soon savonts om halff agt uren en den 11 dito gedoopt door D[e]

[1]) Een en ander is te vinden op fol. 201 van C IV 23c in het Archief van het huis Berph.
[2]) Dit is D[s]. D. van Zevenhoven, pred. te Arnhem.
[3]) Lees Zaünsliefer, pred. te Arnhem van 1703-1736.
[4]) Pred. te Arnhem 1717-1750.

Broes en genaemt *Abrahnm,* overleeden in Maert out geworden 8 weken.

[*Volgt* met eene andere hand:]

Over het trouwen en sterven van Grootvader *A. Moll* met *Maria Elisabeth Viervant* en de kinderen uit dat huwelijk gesprooten zal *Toon Moll* te Nijmegen UE. best inlichting in kunnen geven daar deze volgens zeggen van Moeder een geslacht register van dien tijd in handen heeft.

Albertus Huysman met *Henricka Moll* zijn getrouwd den 9 November 1783. [1])

1784 *Jan Christinan* is gebooren op Zondag circa 11 uuren den 15 Augustus gedoopt den 22 dito.door Dns Tilanus.

1786 *Anthony Euert* is gebooren op Vrijdag morgen ruim half acht uuren den 23 September en gedoopt den 29 dito door Dns Schimmelpenninck.

1786 *Albertus* is gebooren op Zondag-morgen den 24 Septber tusschen half acht en acht uuren en gedoopt den 28 dito door Dns Tilanus.

1787 *Maria Elisabeth* is gebooren den 25 december savonds negen uuren, gedoopt den 26 dito en gestorven den 15 Maart 1788.

1789 *Dithmar* is gebooren den 31 december savonds half vijf en gedoopt den 7 Januarij 1790.

1792 *Maria Elisabeth* is gebooren op Zaterdag den 7 Januarij smorgens 6 uur en gedoopt den 13 Januarij door Dns Cramer, gestorven den 18 April 1793 savonds ¼ uur op Elf uuren.

1794 *Henrickus* is geboren den 26 August. snagts om een uur en gedoopt den 31 Augustus.

1796 Anna, *Maria Elisabeth* is geboren op Dinsdag den lb Maart savonts half elf uuren en gedoopt op Donderdag den 31 Maart door Dns Tilanus.

1797 *Anna Petronella* is gebooren den 14e Maart 1797 savonds 8 uuren.

[Het origineel van dit bijbelblad berust bij het Centr. Bureau voor G. en H.]

Een **beeldhouwwerk uit het midden der 15de eeuw,**

door J. D. WAGNER.

Boven de hoofddeur van het kasteel te Ophemert zijn twee nissen in den baksteenen muur aangebracht en daarin twee beelden, dat van een man en eene vrouw, geplaatst.

De man heeft in zijne handen een schild waarin een leeuw, daarop de helm met helmteeken, dat afgebrobren nog slechts twee korte stompjes vertoont *(Bronchorst).* Aan zijne voeten een schild beladen met drie waterbladeren, 2 en 1 (*Tecklenburg*). Op een banderol tusschen de twee schilden nog leesbaar 0 T T 0 H in gotische letters. De vrouw met fraai hoofdtooisel en schoone keten met medaillon om den hals, heeft in haar handen een schild bezaaid met blokjes en een leeuw *(Nassau). Zij* heeft aan hare voeten een schild waarin twee dwarsbalken (*Isenburg*).

De vorm der schilden en die van den helm wijzen al dadelijk op het midden der 15de eeuw (overgang van oud- tot nieuw-gotisch) Zoo ook de kleeding der vrouw.

De man stelt voor *Otto van Bronchorst,* heer van Borculo en na den dood van zijn broeder Willem (overleden tusschen 19 Nov. 1429 en 7 Juni 1430) ook heer van Bronchorst. Hij was een zoon van *Gijsbert* en *Hedwig van Tecklenhurg.*

De vrouw is *Elisabet van Nassau-Beilstein,* dochter van *Johan* Graaf *van Nassau-Beilstein* en diens eerste vrouw *Mechteld van Isenburg-Qrensau.*

Otto van Bronchorst trouwde in eerste huwelijk (huwelijksvoorwaarden van 10 Dec. 1418) *Agnes van Solms,* die nog in 1436 wordt gemeld. Zijne tweede vrouw was *Elisabet van Nassau,* met wie hij in 1443 als getrouwd voorkomt ; zij leeft nog als Otto's weduwe in 1469. Otto overleed in 1458.

Daar Elizabet's zoon, *Gijsbert van Bronchorst,* al in 1467 in het huwelijk trad, mag het huwelijk van Elisabet met Otto op ongeveer 1440 worden gesteld en mitsdien kan het beeldhouwwerk niet vóór 1440 vervaardigd zijn.

Het dienstpersoneel van het kasteel beweert dat de beelden door Lord Reay, eigenlijk Mr. Donald Jacob baron Mackay heer van Ophemert en Zennewijnen, in het Maas en Waalsche zijn gekocht en door hem in de nissen zijn geplaatst geworden. Hij heeft ze wellicht aangekocht omdat hij in het wapen *Nassau* meende te zien *Ophemert,* een geslacht dat dezelfde wapenfiguren als Nassau voert.

Mogelijk heeft Lord Reay de beelden te Batenburg verkregen. Deze heerschap toch heeft van het begin der 14e eeuw tot het begin der 17e eeuw aan de Bronchorsten behoord; bovendien was eene dochter van *Otto* en *Agnes van Solms* gehuwd met *Euerwijn* graaf *van Ben theim-Stein furt,* welk geslacht nog de tegenwoordige bezitter van Batenburg is. Het zal van belang zijn om de beelden meer van naderbij in oogenschouw te nemen, teneinde uit te maken of de Bronchorstsche leeuw al dan niet gekroond is, wat nog op de banderol mag te lezen zijn, enz.

N as c h ri f t. Een nadere beschouwing heeft geleerd dat de Bronchorstsche leeuw gekroond is, dat het medaillon der vrouw een gelijkarmig kruis blijkt te zijn en dat ook op de beeltenis der vrouw een banderol (met onleesbare letters) heeft geloopen. Bij den man niets verder te lezen dan „Otto H". Het huwelijk van *Otto* en *Elisabet,* door mij in 1440 verondersteld, wordt bevestigd in een „Inventaris van het Archief van de Graafschap(?) Borculo", hetwelk zich in particulier bezit bevindt.

J. D. W.

---

[1]) Al wat hier volgt had plaats te Harderwijk.

KORTE MEDEDEELINGEN.

De oude doop-, trouw- en begraafboeken.

Door de welwillende medewerking van den Algemeenen Rijksarchivaris en eenige Rijksarchivarissen in de provinciën is het Bestuur wederom in staat gesteld de lijst [1]) van de naar de Rijksarchiefdepots overgebrachte Burgerlijke-Standsarchieven belangrijk aan te vullen. Alsnog zijn daarheen overgebracht de boeken uit:

Gelderland.

Aalten, Apeldoorn, Appeltern, Barneveld, Balgoy, Batenburg, Bemmel, Bergharen, Beuningen, Beusichem, Borculo, Buren, Buurmalsen, Culemborg, Didam, Dinxperlo, Do-

[1]) Zie N. L. XXXIX, k. 103.

dewaard, *Doornspijk*, *Dreumal*, *Druten*, Duiven, *Echteld*, *Elst*, *Ermelo*, *Ewijk*, *Garneren* (ged.), *Gent*, *Groesbeek*, *Harderwijk*, *Hattem*, *Hedel*, *Heerde*, *Heteren*, *Hoevelaken*, *Horssen*, *Huissen*, *Hummelo*, *IJzendoorn*, *Kesteren*, *Lienden*, *Maurik*, *Nijkerk*, *Oldebroek*, *Over-Asselt*, *Putten*, *Scherpenzeel*, *Ubbergen*, *Voorst*, *Wamel*, *Westervoort*, *Winterswijk* en Zevenaar.

Limburg.

Grathem, *Horn*, *Nuth*, *Obbicht* en *Papenhoven*.

Noord-Brabant.

Alphen, *Asten*, *Besoyen*, *Boxtel*, Budel c.a., Cromvoirt, *Eethen*, *Gerwen*, *Heesbeen*, *Nederwetten*, *Riel*, *Udenhout* en *Vucht*.

Noord-Holland.

Van alle gemeenten, behalve *Alkmaar*, *Amsterdam*, Bloemendaal en *Haarlem*.

Overijssel.

Stad Delden, *Diepenheim*, *Genemuiden*, *ambt Hardenberg*, *Lonneker*, *ambt Ommen* en *stad Vollenhoven*.

Utrecht.

Van alle gemeenten, behalve *Maarssen*, *Maarsseveen*, *Montfoort*, *Utrecht* en *Zuilen*.

Zeeland.

Arnevnuiden, *Breskens* en *St. Maartensdijk*.

Zuid-Holland.

Alphen a/R (nl. *Aarbanderveen* en *Oudshoorn)*, *Capelle a/ Y*, *Hillegersberg*, *Maasland*, *Schipluiden*, *Stompwijk*, *Zegwaard* en *Zoetermeer*.

Van Imbyze van Batenburg.

(XL, 194.)

De heer A. P. van Schilfgaarde schrijft, dat aangezien er te Batenburg wel een doopboek *beginnende met 1673* aanwezig is, er nu wel afdoende blijkt, dat het verdwijnen van het oudste doopboek ten onrechte met later levende v. I. v. B.'s in verband werd gebracht. Mag ik opmerken, dat de heer van Schilfgaarde de zaak niet goed gelezen moet hebben? Het gaat n.l. om de doopacte van den stamvader der v. I. v. B.'s, n.l. van *Jan van Batenburg*, die door de familie zoon genoemd werd van *Willem van Imbyze* en van *Agnes* Gravin *van Bronckhorst-Batenburg* en van welken *ik* vond, dat hij officieel een zoon was van *Willem Dirks* en van Catalyna *Janssen*, terwijl hij in 16 6 2 te Batenburg geboren was. Het bestaan van een doopboek, dat met 167 3 begint, doet dus niets ter zake. Er was in 1818 nog een *ouder* doopboek, dat met 1608 begon, in *dit* doopboek moet de doop van *Jan Willemsz. van Batenburg* (en zijn broeders en zusters) voorkomen, hetzij als bastaardkind van een van *Imbyze*, hetzij als kind van *Willem Dirks*. Dit *oudere* doopboek nu is *verdwenen;* de mededeeling van den heer v. Schilfgaarde doet hier dus niets ter zake. [1])

W. Wijnaendts van Resandt.

[1]) Ons geacht correspondeerend lid heeft gelijk, dat het bestaan van een doopboek, beginnende in 1673, in verband met het geboortejaar van *Jan* van *Batenburg (1652)* geen gewicht in de schaal kan leggen. Hij zelf werkte echter het misverstand eenigseins in de hand door in Maandbl. XXXV, k. 139 abusievelijk te spreken van het verdwijnen van „het oudste doopboek 1608—1702", terwijl — naar thans blijkt — over die jaren meer dan één doopboek heeft bestaan, waarvan althans dat over de jaren 1673 e. v. in 1906 nog aanwezig was. Red.

Snoeck. In het in Ned. Adelsboek 1917 aan dit geslacht gewijd art. wordt op bl. 277 bij VII, 2 als overlijdensdatum van *Jan* (lees *Johan) Snoeck* opgegeven *28* Juli 1625.

Blijkens zijn grafsteen in St. Maartenskerk te Gorinchem (h.s. Willem van der Lely 1698-1772) overleed hij 18 Sept. van dat jaar en heette zijne echtgenoote niet *Anna van Domhagen*, doch *Anneke Hermans* van *Dormagen* die volgens genoemd hs. op 28 Juli 1626 overleed.

M. G. W.

Van Wijnbergen. (XXXVII, 32). Een manuscript toebehoorende aan Baron Schimmelpenninck van der Oye van Duyvenvoorde geeft ook den steen te Montfoort, doch heeft in plaats van het wapen *Wijnbergen-Sasse* dat van *Wijnbergen-Mom.*

J. D. Wagner.

Gemeentewapen. Aan de gemeente *Veldhoven* (prov. Noordbrabant), ontstaan door de vereeniging der voormalige gemeenten *Veldhoven* c.a., *Zeelst* en *Oerle* bij de wet van 29 April 1921, Stbl. n° 694, is bij Koninklijk besluit van 1 Juli 1922, n° 76, verleend het wapen der voormalige gemeente Veldhoven c.a., t.w. in lazuur het beeld van de heilige Cecilia van goud.

VRAGEN EN ANTWOORDEN. [1])

Beeckman. (XL, 196). Wapen, stamreeks en tegenwoordige staat van dit geslacht zijn te vinden in *Nederl. Patriciaat*, 1918, blz. ll. — Voor *Van Doorn* te raadplegen de oude kerkregisters van Asperen, welke volgens Maandbl. 1921, kol. 106 reeds zijn ingeleverd en dus ingezien kunnen worden ter Alg. Rijksarchief te 's-Gravenhage.

's-Gr. M. G. W.

Berckel (van)- van der Wolff. Hoe is de afstamming van *Anthony van Berckel, † 1693,* schout van Moordrecht 1666-1693, en van diens vrouw *Josyna van der Wolff † 1667.* Hij voerde hetzelfde wapen als het Delftsche regeeringsgeslacht. Hoe is het wapen van *Josyna van der Wolff?*

's-Gravenhage. A. P. van Schilfgaarde.

Bosch. (XL, 196). In de kwartierstaten van Van der Dussen en Smissaert komt het wapen van *Anna Bosch*, gehuwd met *Jacob van der Pot* voor in deel I op den kwartierstaat van *Joost van Vollenhoven* en in deel II op dien van *Abraham van Stolk* (2 maal): in goud een roode leeuw met een blauwen barensteel over de borst en 3 blauwe blokjes (2 en 1) in den voet van het schild.

Hoorn. W. van Maanen.

Broers-van Orsoy. (XXXIX, 291, XL, 156 en 197). Van bevriende zijde werd mij nog medegedeeld:

De ouders van *Jurriaan Broers* waren *Pieter Broers*, geb. Meurs 1697, tr. 23 Mei 1730 *Anna Sombaart*, geb. 1699.

De vrouw van *Jan Broers* heette niet *Catharina Pit*, doch *Pik*.

Hoorn. W. van Maanen.

[1]) Tot ons leedwezen moest een gedeelte der vragen en antwoorden tot het volgend nummer blijven liggen. Red.

Broers-van Orsoy. (XL, 197). Ingeteekend Amsterdam 24.7.1766.

Jurriaan Broers, j.m., Singel.

Wouterina van Ommeren, j.d., Rhenen.

Amsterdam. A. B. VAN DER VIES.

Butler. (XXXIX, *377).* De vraag van den heer C. L. van der Bilt geeft mij aanleiding samen te vatten wat omtrent de *Butler*'s in mijne familiepapieren te vinden is.

In de eerste plaats is in mijn bezit een wapenkaart op perkament, bevattende de afstamming van *John Thomas Butler,* den vader van *Cornelia Butler.* Deze kaart, die de ascendenten in de rechte lijn aangeeft en versierd is met de wapens in kleuren voorzoover die bekend zijn, is daarom van beteekenis, omdat zij is opgemaakt uit de registers van het Engelsche wapencollege. Dit blijkt uit het onderschrift luidende als volgt:

„Wee Officers of Armes, servants to his Majestie of Great Brittaine, whose names are here unto subscribed, doe certifie aod attest to all whome it shall or may concerne, that the Pedigree of Descent above written, was faithfully taken out and collected from the Records and other Memorialls remayning in the office of Armes at Westminster.

Dated under our hand London the 9'" day of October anno Salutis 1668".

Hon. St. George Richmond, Thomas Lee Chester, Thomas George Somerset, Francis Sandfort Rouge-dragon" [1]).

Op een bijliggend papier staat geschreven: „Syn Excellentie den Heer Ambassadeur Yorke heeft mij eens gezegd, dat het niet maar so Ampel gegeven wordt en dat alle descendenten met recht Engelschen genaamd kunnen worden". Die „mij" is waarschijnlijk *Cornelia*'s zoon Mr. *Cornelis Jacob Ockersse* of wel diens zoon Mr. *Jan Cornelis Ockersse,* welke in den tijd. dat Yorke Britsch Gezant in den Haag was (1751—1780) achtereen volgens Hofmeester-Opperceremoniemeester van Hunne Hoog-Mogenden waren en dus veel met de vreemde gezanten in aanraking kwamen.

1. De oudst bekende stamvader is *Johannes le Botiler* gehuwd met *Alicia* haeres manory de *Kirkland.* Wanneer die geleefd hebben wordt niet uitdrukkelijk vermeld, maar eene aanteekening op de kaart van dezelfde hand als het overige geschrevene, luidt: „Finalis concordia facta in Curia Johannis fil: Regis Angliae Ducis Aquitaniae et Lancastriae Comitis Lecestriae Lincoln et Darby, Seneschalli Angliae apud Lancastriam die Mercuriy anno Regalitatis suae comitat Palatini sexto decimo inter Johannem Anstry querentem et Johannem le Botiler de Rirkland et Aliciam uxorem eius deforciant de Manerio de Kirkland".

Blijkbaar een citaat uit een of andere kroniek of register.

Die John, waarvan hier sprake is, is vermoedelijk John of Gaunt, hertog van Lancaster, zoon van Edward 111, welke laatste in 1377 stierf.

Derhalve zou Johannes le Botiler in de tweede helft van de veertiende eeuw geleefd hebben.

Een vroegere dateering is niet mogelijk, omdat John of Gaunt de eerste Koningszoon was, die hertog van Lancaster was.

11. *Richard le Botiler,* vrouw niet vermeld. Als zijne zusters worden opgegeven : Margareta, Johanna, Katherina, Elena, Elisabetha en Isabella.

III. *John Botiler,* vrouw niet vermeld.

IV. *Edward Botiler,* idem.

V. *Robert Buttler* of Kirkland in Com. Lancaster gehuwd met. ..... *Caterall* of Mytton in Com. Lancaster.

VI. a. *William Buttler of* Kirkland, gehuwd met *Nargaret* dochter van *John Rigmaden* of Wedacre in Com. Lancaster. Kinderen onder VII.

0. *Robert Buttler.*

VII. *a. Thomas,* gehuwd met *Margaret,* dochter van *John Brockhouse* of Claughton in Gom. Lanc. overleden zonder kinderen.

b. John Buttler, gehuwd met *Elisabeth,* dochter van *Thomas Farrington* of Farrington in com. Lanc. Kinderen onder VIII.

c. Dowce Buttler, gehuwd met *Hugh Thornton.*

d. Margaret Buttler, gehuwd met ..... *Stoday of* Hallafrice in com. Lanc.

VIII. *a. John Buttler,* gehuwd met *Alice,* dochter van *James Massey.*

b. Anne Buttler, gehuwd met *Christopher Parker* of Redham.

c. Gregory Buttler of Oldacres, manory in the Bishoprick of Durham, gehuwd met *Jane,* dochter van *Richard Lever of* Little Lever in com. Lancaster. Hunne kinderen onder IX.

d. Alice Buttler, gehuwd met ..... *Parker* of Withgill.

e. *Isabel Buttler,* gehuwd met *William Kirkby* of Rawcloffe.

IX. *a. Ralph Buttler* of Oldacre 1610.

b. Robert Buttler.

c. John Buttler, gehuwd met *Jane,* dochter van *Huntly.* Hunne kinderen onder X. A.

d. Gregory Buttler, gehuwd met *Anne,* dochter van *Edward Stone* of Widmore in com. Somerset and coheiress to her brother Edward Stone.

Hunne kinderen onder X. B.

e. Richard Buttler gehuwd met Florence, dochter van *Robert Farrow of* Fishborne 1615. Hun zoon *X.* C.

f. Thomas Buttler.

X. A. *a. Jane Butfler.*

b. Anne Buttler.

X. B. a. *Thomas Bu ttler.*

b. John Buttler „captain of a company of Foot under the States of the United Provinces" gehuwd met „*Cornelia* youngest daughter of *Symon Schotte* one of the Councillors of State. He dyed anno 16.. ..

Hunne kinderen XI.

c. Elisabeth Buttler.

d. Sara Buttler wife of *Hobson,* after marryed to ..... *South.*

e. Mary Buttler.

X. C *Gregory Buttler.*

XI. *a. John Thomas Buttler.*

b. Cornelia Buttler.

Dan komt het wapen, zooals *Johan Thomas*

[1]) There are three heralds of the first class, called Kings of arms, six subordinate heralds (Somerset, Chester, Windsor, Richmond, Lancaster and York) and four pursuivants: Rouge Dragon, Portcullis, Blue Mantle and Rouge Croix. Bolland, Notes and Gleanings 1891 in voce Herald.

Buttler dat blijkbaar gevoerd heeft, waarover nader en het reeds vermelde onderschrift. Aan de kaart is echter een verlengstuk aangebracht, vermeldende *John Thomas Buttler* Commissaris van de monstering in Zeeland en *Anna van der Stringe en* hunne dochter *Cornelia Butler en Jan Cornelis Ookersse* Luit. Admiraal van Zeeland, allen met hunne wapens.

Zoover de wapenkaart. In een manuscript uit de 18e eeuw vind ik nog het volgende:

Cornelia [1]) *Schotte*, dochter van *Simon Schotte*, Ridder, pensionaris der stad Middelburg, voorts Gecommitteerde in den Raad van State en *Cornelia van der Hooge*, geb. 12 Mei 1624, trouwt 17 December 1636 in de Groote Kerk in 's-Gravenhage met *Thomas* (ten rechte *John*) *Butler*, Capiteyn van eene compagnie Schotten, verder Commandeur der stad Grave, ille obiit 1678, illa 1684 en beyde met hun kinderen begraven tot Breda in de Groote Kerk op het Choor. Procreëeren:

1. *Anna Butler* obiit jong.
2. *Cornelia Butler* obiit jong.
   Simon Butler obiit jong.
4. *Gregorius Butler* obiit jong.
6. *John Thomas Butler* geb. 1. Juli 1661 te Grave, was Commissaris van de Monstering in Zeeland, trouwt 1 Juli 1692 met *Anna van der Stringe*, dochter van *Johan van der Stringe*, Burgemeester, Schepen en Raad der Stad Middelburgh, Raadsheer in don Rade van Vlaanderen en Ontfanger-Generaal van Zeeland, en *Sara Veth*, geb. 23 Maart 1670. Illa obiit in de craam van haar eerste kind 16 Januari 1694, ille 19 October 1695. Zij is te Middelburgh begraven, hij in den tombe te Zierikzee (2).

   Deze *John Thomas* heeft zich, hoewel hij in Holland is gebleven, vermoedelijk met het oog op eventueelc erfopvolging in de familiegoederen, als Engelschman laten naturaliseeren, blijkens het officieele atschritt van de act of naturalisation in mijn bezit, volgens hetwelk : *John Thomas Butler*, son of Captain *John Butler* borne at the Grave in Brabant.. .. borne out of this Majesties Allegiance but prsfessing the true Protestant Religion .... bee from hence forth naturalised etc.
6. *Cornelis Butler*, obiit jong.

   Ten slotte *Cornelia Butler*, de dochter van *Johan Thomas Butler* en *Anna van der* Stringe, geb. 5 Januari 1694 te Middelburg, huwde 6 Mei 1710 met *Jan Cornelis Ockersse*, Capiteyn te Water op 't Collegie ter Admiraliteit in Zeeland, later Schout bij Nagt, Vice Admiraal en Luytenant Admiraal „heeft in verscheyden occasien geweest", geb. 9 November 1673, zoon van Mr. *Cornelis Ockersse*, schepen en raad, burgemeester der stad Zierikzee, daarna ordinaris Raad van de Hove van Holland, Zeeland en Westfriesland en *Margaretha Pous*.

   Ille obiit 10 Juni 1745 's nagts quartier voor twaalf uren, is begraven tot Middelburg in de oude Kerk. Illa obiit 7 Maart 1763 's namiddags tusschen vier en vijf uren en is den 14 dito bij haar Man begraven „sonder wapen op haar bevel omdat deze branche van Butler hier te lande is uitgestorven, hoewel die familie nog in Engeland en voornamelijk in Ierland floreerd". Later is de naam nog voor eenigen tijd herleefd, daar deze door hunne kleinzoons Mr. *Cornelis Jacob* en Mr. *Jan Cornelis Ockersse* voor den hunnen werd gevoegd, maar deze beide zijn gestorven zonder kinderen na te laten.

   In mijn bezit bevindt zich een bundeltje „Lijkgedichten op de zalige dood van de WelEdelgeboren Vrouwe Mevrouwe *Cornelia Buttler*, vrouwe weduwe van wijlen den WelEdelGestrengen en Manhaften Here den Heere *Jan Cornelis Ockersse*, Lieutenant Admiraal ter Admiraliteit van Zeeland, Godsalig en gelukzalig in den Heere ontslaapen den VI (met inkt verbeterd in VII) van Lentemaand MDCCLXIII". De drie dichters, die zich geinspireerd hebben gevoeld zijn Jacobus Willemse, Johan de Raad en P. M. de Lichte.

[1]) Zoo ook blijkens de eigenhandige opteekening van haars zoons schoonvader *Johan van* der *Stringe en* niet *Jacoba*, vgl. kolom 35 van dezen jaargang.

Ten slotte het wapen; de teekeningen, die ik in mijn familiepapieren aantrof, verschillen, doch het zijn alle varianten op het wapen zooals het op kolom 378 van den vorigen jaargang is beschreven. Dan eens ontbreekt de zilveren wassenaar, die op de wapcnkaart pas bij *John Thomas* voorkomt, dan weer komt als helmteeken de gedekte gouden beker voor, terwijl op de wapenkaart John Thomas Buttler zijn eigen familiewapen gevierendeeld voert met dat van zijn grootmoeder *Stone of Widmore*, zijnde een dubbele adelaar van azuur op een gedeeld schild van goud en keel, terwijl niet meer de keper, maar het geheele schild met den wassenaar beladen is.

Weltevreden. W. M. G. SCHUMANN.

Feith-van Hoeckelum. In Februari 1532 huwde *Lambert Feith*, zn. van *Dibbolt Feith* en N.N., met *Margriet van Hoeckelum*; hij is dood in 1553 en woonde te Tilburg. Wie is zijn moeder en wie zijn haar ouders? Zij komt nl. niet voor in de genealogie *van Hoeckelum* in N. L. XXVII k. 163 vlg. Ter aanvulling dezer genealogie diene, dat uit het in k. 166 genoemde huwelijk van *Gerrit van Hoeckelum*, schout te Doornspijk in het begin der 16e eeuw, met *Margriet Vonck* behalve de 3 aldaar genoemde kinderen mede geboren is *Erwertje van Hoeckelum*, die gehuwd is geweest met *Hendrik Feith*, zn. v. *Arend Feith*, burgemeester van Elburg en *Arendje van Holthe*.

Gaarne zou ik omtrent alle bovengenoemde personen inlichtingen ontvangen.

Voorburg. W. G. FEITH.

Garneren (van). Hoe is het wapen van *Arnoldus van Garneren*, geboren 1695, schout van Tuyl in 1736 en van diens vader *Willem Albertse van Garneren*, geboren 1662, schout van Tuyl in 1696.

's-Gravenhage. A. P. VAN SCHILFGAARDE.

Hoewel wij de vraag niet kunnen oplossen, kan het wellicht voor den geachten inzender van belang zijn, te weten, dat wij in de Bescheiden der Geldersche Leeskamer de wapens vonden van *Henricus van Garneren, 12-4-1734* te Tuyl, leenman van het huis Haaften, *Willem van* **Garneren,** 28-8-1782 te.. .. (Neder Betuwe),

Gerrit en *Willem* **van** *Gameren*, 22—9—1790 te .... (Neder Betuwe).

Zij allen voeren het bekende wapen *van Gameren* met de 2 dwarsbalken, door het Armorial Général beschreven, alleen met dit verschil, dat de kop in het helmteeken niet van een windhond, doch van een brakshond is. DOC. BUR.

Hamer (de Witt). Welk was het familiewapen van ***Jan Gerard de Witt Hamer,*** geb te Vlissingen 20 Sept. 1767, † te Goes 28 Jan. 1850? Hij studeerde te Leiden, promoveerde 25 Juni 1791, vestigde zich vóór 1794 als advokaat te Goes en tr. 10 Oct. 1798 te Kloetinge ***Suzanna Maria van der Bilt.***

M. W. *G.*

Het eenige ons bekende wapen de *Witt* ***Hamer*** is dat, hetwelk het Armorial Général vermeldt, zijnde „doorsneden: *a*: in zilver 2 blauwe palen; *b.* in rood een galoppeerend zilveren paard." Helmteeken : een uitkomende gekleede man met hoed op het hoofd, de linkerhand op de heup en in de rechterhand een hamer houdende. Het Armorial vermeldt erbij „Goes, Adel van het H. R. Rijk 18-10-1607."

Het is niet anders dan het wapen van het geslacht *Hamer,* eveneens in het Armorial Général beschreven. Wij vonden dit wapen in de Missiven aan de Rekenkamer der Domeinen in Holland voor *J.* ***Hamers*** 1-1-1639 te 's Gravendeel (vermoedelijk predikant). Diens lakafdruk vertoont den man in het helmteeken naakt, houdende den hamer in horizontaleu stand boven het hoofd.

DOC.-BUR.

Hein (Piet). Bestaat er verwantschap tusschen ***Laurens Janst.*** *Geens* (*Genius*), genoemd in 1629 bij de verdeeling van P. Hein's kleeren (zie Oud Holland jaargang 1905: „de kleerkast van Piet Hein") en ***Piet*** *Hein*?

Overschie. MR. N. C. VAN MASTRIGT.

Hogenberg-Sierraalta. (XL, 124). Onder mijne familiepapieren bevindt zich een bundel stukken, betreffende de Amsterdamsohe familie ***Hogenberg*** of ***Hoogenbergh,*** waaruit ik — met gebruikmaking van enkele gegevens van elders [1]) — het volgend genealogisch fragment vermocht samen te stellen:

1. ***Isaac Hoogenbergh,*** tr. omstreeks 1690 *Alberta Pranger*, als wed. begr. Amsterdam (O. Z. Kapel) 29 Jan. 1734, uit welk huwelijk:

1. ***Isaac,*** volgt II.
2. ***Pieter Hoogenbergh*** (1693—1750), was tweemaal gehuwd 1° met ***Lucia Lutsekerck*** (dr. van Dirk en Anna Ameshoff) (1689-1719) en 2° met *Wynanda* ***van*** *Dalken* ***(1701-1778).***

Uit het 1° huwelijk:

a. *Alberta* ***Hoogenbergh*** (1719—1803), tr. 1736 *Hermanus* ***Ameshoff*** (zie Ned. Patr. 1918, p. 1).

Uit het 2e huwelijk (volgorde onzeker):

b. Christina *Lamberta Hoogenbergh*, tr. *Arnoldus Ameshoff.*

c. *Isaac Hoogenbergh* ***Pietersz.***

d. *Adriana* ***Agneta*** (al'. *Agatha*) Hoogenbergh, tr. 1756 Ds. *Ludovicus Hamerster*, predikant te Amsterdam.

e. Pieter Hoogenbergh.

f. *Wynanda* ***Lambarta*** (al. ***Albarfa) Hoogenbergh,*** tr. 1709 Da. ***Johannes*** *Martinus* ***van der*** *Upwich*, predikant te Kampen.

g. Benjamin Hoogenbergh.

3. ***Anna Hoogenbergh,*** tr. ***Rutger*** *Roldanus*, burgemeester van Kampen en ontvanger van den 50sten penning en den havenaccijns der Provincie Overijssel. Zij testeerde Wilsum 13 Sept. 1764.
4. ***Hendrik Hoogenbergh,*** woonde te Amsterdam op de Heereugracht bij de Heerenstraat, alwaar hij 1 Aug. 1772 overleed, uit zijn huwelijk met *Alida Jacoba* ***Beeldsnijder*** geen kinderen nalatende.

II. ***Isaac Hoogenbergh,*** tr. ***Elisabeth Schollen,*** † 1770, dr. van ***Christiaan*** en ***Anna Agges*** en zuster van ***Jan Agges Schotten,*** heer van Aschat, schepen en raad van Amsterdam enz., getr. met *Pieternella Hoogenbergh* [1]).

Uit dit huwelijk (volgorde onzeker):

1. ***Isaac,*** volgt III.
2. *Anna* ***Hoogenbergh,*** tr. Mr. ***Lucas Bols,*** burgemeester van Kampen en lid der gezworen gemeente aldaar. Zij overl. op den huize Ittervecht onder IJsselmuiden 18 Oct. 1780.
3. ***Christiaan Hooyenbergh,*** vóór 1767 ongeh. overleden.
4. *Alberta Hoogenbergh*, tr. *Bernhardus van Goutum,* ***Ned.*** Doctor, lid der gezworen gemeente te Kampen.

0. *Catharina* ***Elisabeth*** *Hoogenbergh*, tr. 29 Febr. 1748 Nr. *Rudolph* ***Veen,*** practizeerend advocaat te Kampen, lid van de gezworen gemeente aldaar en schout van IJsselmuiden.

6. ***Pieter Hendrik Hoogenbergh,*** openbaar notaris te Londen, kinderl. aldaar overl , was gehuwd met eene Engelsche vrouw, die 17 Febr. 1812 te Londen als zijn weduwe overleed.

III. ***Isaac Hoogenbergh*** *Isaacsz.*, koopman te Amsterdam, was gehuwd met *Christina Hulsebos*, beiden in 1791 reeds overleden, waaruit dochters en één zoon :

IV. ***Jacob Hendrik Hoogenbergh,*** geraakte in 1792 in ernstige financieele moeilijkheden „en heeft zig op het onverwachts zelfs buiten weeten van zijn naaste familie en zusters geabsenteerd, en zijne zaaken desert laten lopen zonder dat iemand der familie alsnog ontwaar is kunnen worden waar hij gestoven of gevlogen is", zooals het in eene correspondentie uit Kampen d.d. 1 Dec. 1792 luidt. Het volgend jaar is hij weer terecht. „Het is een goede zaak, dat hij tans weer te Amsterdam is" — schrijft een zijner Kampensche verwanten en tevens crediteuren aan den advocaat Mr. M. C. van Hall — „schoon zich schuil houdt. ... wij moeten nu oppassen dat de Vink ons niet ontvliegd" en in een anderen brief klaagt hetzelfde familielid : „dan ik ben zoms bevreesd .... dat Hogenbergh ons zoude laten nalopen, die tog overal dezelvde is en gevolgelijk zijne biesen kon pakken". Twintig jaren later blijkt

[1]) Zie o.a. Maandbl. XXII (1901) k. 80, alwaar echter eene foutieve filiatie gegeven wordt.

[1]) *Zij* was eene dochter van ***Abraham*** *Hoogenbergh* ***en*** *Sophia Cuyper* en ***een kleindochter van*** *Isaac Hoogenbergh* ***en Anneke*** *Zegers.* Laatstgenoemde *Isaac* zal waarschijnlijk ook de vader geweest zijn van ***Isaac Hoogenbergh,*** met wien bovenstaande aanteekeningen beginnen. (Zie Elias, de Vroedsch. van Amsterdam II, p. 857 en Ned. Patr. 1911 p. 461).

hij nog in leven te zijn, wanneer de weduwe van zijnen oom Pieter Hendrik Hoogenbergh hem met zijne zusters tot erfgenaam benoemt, wat hemzelf aangaat echter onder bezwaar van een fideicommis ten behoeve van zijne kinderen en onder aanstelling van bewindvoerders. Hij was dus blijkbaar gehuwd. Ik acht het zeer waarschijnlijk, dat *Hendrik Hogenberg*, die zich in het begin der 19e eeuw in Venezuela vestigde en zijn naam in *Sierraalta* vertaalde met den hier genoemden Jacob *Hendrik* Hoogenbergh identiek is of anders een zoon van hem is geweest. De andere takken dezer familie schijnen te zijn uitgestorven ; reeds in het testament van Hendrik Hoogenbergh (zie hierboven 1. 4), 27 Nov. 1771 voor not. Reinier van Eibergen te Amsterdam verleden, werd Jacob Hendrik de „stamhouder" der familie genoemd en hem in verband hiermede een extra-legaat toebedeeld.

Driebergen. VALCK LUCASSEN.

Kruyff (de). (XL, 124, 162, 199). De Bommelsche huw. proclamatieboeken (R. A. Arnhem) loopen o.a. van 1619 tot 20 Dec. 1647 en van 25 Nov. 1649 tot 6 Juni 1679, zoodat ook het eerste huwelijk van *Alert Juriensz. de Cruyf* met *Hendrika van Triest*, wanneer aldaar ingeschreven, wel te vinden zal zijn.

B. v. D. v. H.

Noyen. Hoe is het wapen van het geslacht Noyen, afkomstig uit Gennep en waarvan verschillende leden zich in de 17e eeuw te Tiel vestigden?

's-Qravenhage. A. P. VAN SCHILFGAARDE.

Ofschoon wij geene zekerheid daarvan hebben, vermoeden wij, dat het hier te pas komende wapen, datgen0 is, hetwelk het Armorial Général op den naam „*van Noyen*" vermeldt, zijnde: in zilver een roode dwarsbalk, vergezeld boven *van* een goen takje waaraan 3 gouden eikels, horizontaal geplaatst, beneden van een roode ster.

De kwartierstaten van 'Van der Dussen en Smissaert geven dit wapen aan *Johanna van Noyen,* die 20/1 1742 te Amersfoort trouwt met *Joachim Tellegen,* terwijl wij het in het Rijksarchief te Arnhem vonden naast de handteekening van *Johan Noyen, 7-8-1676* te Doesburg, met dit verschil echter, dat deze Johan de ster 8-puntig voert en als helmteeken: het eikeltakje tusschen een vlucht.

Zie voor dit geslacht ook Navorscher 1879 pag. 47 tot 49. DOG. BUR.

Nypoort (van der). (XL, 199). Mogelijk geeft het onderstaande indirect antwoord op de gestelde vraag.

Mr. Gerard van *Voorst,* Kanunnik van den Dom te Utrecht, Schout van Amersfoort enz., overl. te Utrecht 7 Maart 1762, had tot moeder *N.* N. *van der Nypoort,* wier wapen was: drie wassenaars van zilver op een veld van sabel.

(Volgens, een rouwbord van bovengenoemden Gerard van Voorst, met diens acht kwartierwapens, afkomstig uit de Buurkerk te Utrecht, thans op het Museum van Fléhite te Amersfoort.)

Amersfoort. W. CROOCKEWIT W.Az.

Veen-Bisschop, Wie kan het hier ontbrekende aanvullen ?

Jacob Veen, geb. 26 Oct. 1604 nieuwe stijl te.. .... × 9 Sept. 1626 te ..... *Hendrikje Bisschop,* geb. 30 Aug. 1604 nieuwe stijl te. ..... Welk ambt of beroep oefende Jac. Veen uit? Waar en wanneer stierven zij? Zij vierden in 1676 hun gouden feest.

Rotterdam. A. HOYNCK VAN PAPENDRECHT.

Wall (van de). (XL, *87,* 127). Wat was het beroep van *Jelis van de Wall* te Arnhem, di0 in cie Bescheiden van de Geldersche Leenkamer in 1694, 1697 en 1706 vermeld wordt en hoe zegelde *Jelis van de Wall*, ongeveer 1790 Schepen van Arnhem?

De in kolom 87 genoemde *Petrus van de Wall* werd 17 November 1666 op 25-jarigen leeftijd te Leiden als theologisch candidaat ingeschreven met de vermelding „Arenaco Gelrus". Kan dit wellicht van belang zijn om zijne ouders te vinden?

Hilversum. G. A. A. VAN DE WALL.

Het beroep van bedoelden *Jelis van de Wall* wordt in de bovengenoemde „bescheiden" niet vermeld. DOC. BUR.

Het Wapen van West-Friesland. Wanneer komt het wapen van bovengenoemd gewest het eerst voor? Is het tijdens de Republiek voor West-Friesland gevoerde wapen oorspronkelijk een navolging van dat der Provincie Friesland of hebben die beide gewesten daar evenveel aanspraak op?

Een West-Friesche rijksdaalder van lö87 heeft reeds het landswapen evenals een West-Friesche ducaat van 1591.

In een handvest van Philips 11, dato 7 Juli 1556, wordt West,-Friesland een Graafschap genoemd.

De Provinciale Staten van Noord-Holland namen het wapen van West-Friesland bij besluit van 20 November 1906 met den tot nu toe alleen gevoerden Hollandschen leeuw in het provinciale wapen op.

In het Algemeen Handelsblad van 22 November 1906 Avondblad, Derde blad, blz. 9 komt de potsierlijke clausule voor:

„In het nu vastgestelde ontwerp is de leeuw omgewend, *met het gezicht naar het Westen*". Het was mij onbekend, dat men een wapenvoor kompas kon gebruiken!

A. J. van der Aa maakte het niet beter bij diens beschrijving van dit wapen in zijn Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden 1849 Deel 12 blz. 332:

„Het wapen van Westfriesland bestaat in een veld *van keel*, met twee luipaarden.

Foutief en onvolledig kan men zeggen.

Amersfoort. W. CROOCKEWIT W.A.z.

INHOUD **1922, N° 8/9.**

Bestuursberichten. — Een aanzienlijk, dooh weinig bekend geslacht van Till, te Zutphen en Zwolle, door W. Wijnaendts van Resandt. — De afstamming van het geslacht van Lidth de Jeude, door J. P. de Man. — Het Betuwsche geslacht Versteegh, door A. P. van Schilfgaarde. — Bijdrage tot de genealogie van het geslacht May, door A. B. van der Vies. — Ketel van Hackfort, door Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland. — Bijbelblad Viervant en Huysman, mededeeld door M. G. Wildeman. — Een beeldhouwwerk uit het midden der 15de eeuw, door J. D. Wagner. — Korte mededeelingen: De oude doop-, trouw- en begraaf boeken; Van Imbyze van Batenburg; Snoeck; Van Wijnbergen; Gemeentewapen. — Vragen en antwoorden: Beeckman; Berckel (van)- van der Wolff; Bosch; Broers-van Orsoy; Butler; Feith-van Hoeckelum; Garneren (van); Hamer (de Witt); Hem (Piet); Hogenberg-Sierraalta; Kruyff (de); Noyen; Nypoort (van der) ; Veen-Bisschop; Wall (van de). — Het wapen van West-Friesland.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch - heraldisch Genootschap „De Nederlandsche Leeuw"

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan de leden van het **Genootschap** gratie toegezonden.
Bijdragen, correspondentie betreffende de redactie en opgaven van **adresverandering** gelieve men te **richten** tot den redaa teur **Mr.** TH. B. **VALCK LUCASSEN,** huize *„Sparrenheide", Driebergen.*
De jaarlijksche oontributie voor het lidmaatschap bedraagt *f* **10.— en voor de leden te 's-Gravenhage,** die de wekelijksohe portefeuille ontvangen, *f* 15.-. Voor **niet-leden** is het Maandblad verkrijgbaar **tegen een abonnementsprijs** van *f* **10.—** per jaargang.

Correspondentie betreffende het **Genootschap** gelieve men te richten tot den **secretaris** Mr. E. **J. THOMASSEN à THUESSINK** VAN **DER** HOOP, *Zijdeweg, 's-Gravenhage,* en die betreffende de Bibliotheek en de wekelijksche portefeuille, **zoomede** aanvragen **om exemplaren van vroeger verschenen Maandbladen, tot den bibliothecaris Jhr. Mr. W.G. FEITH,** *Prinses Mariannelaan 34,* Voorburg.
De Bibliotheek van het **Genootschap,** gevestigd *Juffrouw Idastraat 3, 's-Gravenhage,* ie voor de leden **geopend iederen** Maandag van 3-5 **uur** en op nader met den bibliothecaris overeen te komen uren.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 10. **XLe Jaargang.** **October 1922.**

BESTUURSBERICHTEN.

Tot lid zijn benoemd:

W. **DOZY** . . . . . *Arnhem.*
v. Lawick v. Pabstatr. 32.

A. **W.** J. **VAN** L ANSCEIOT . . . . . *Vught.*
Burgemeester.

A. MERENS . . . . . *'e-Gravenhage.*
Lubeckstr. 8.

Adreswijzigingen.

Jhr. M. H. **VAN RERESTEYN.** . . *Weltevreden (Java).*
Koningsplein Oost 17.

J. C. **M. VAN** E ELDE . . . . . *'s-Gravenhage.*
Jan van Nassaustr. 44.

W. F. **HARTMAN** . . . . . *Rotterdam.*
Wijnhaven 114b.

J. P. **DE MAN** . . . . . *Bennekom.*
Selterskamp „villa Sandtwege".

A. VAN DE R **MAREL** . . . . . *Utrecht.*
Frederik Hendrikstr. 2bis.

J. A. **MERENS A. D.ZN.** . . . . . *Amsterdam.*
Rokin 122.

Het Bestuur maakt bekend, dat het genootschap in relatie is getreden met de „Familievereeniging van *Hasselt",* opgericht in 1913, en met de „Verein für Heimatkunde" in Moers.

Aanwinsten der Bibliotheek.

Mr. J. J. D. Nepveu. Eene bijdrage tot het leven van *Onno Zwier van Haren. (Ov.* dr. 1867).
(Gesch. v. *h. lid Mr. E. J. Th. à Th. v. d. Hoop).*

Mr. A. S t ar i n g. Gerard Sanders' portret van *Archibald Hope. (Ov.* dr. 1921). *(Geschenk van den Schrijver).*

Dr. H. Boschheidgen. Die oranische und vor-oranische Befestigung von *Mörs* nebst ihren Beziehungen zum heutigen Stadtbilde. 1917. *(Gesch.* v. *d. Schrijver).*

Münchener Kalender 1913—1920.
(Gesch. v. h. lid M. C. Sigal).

D. Brouw er. Beschrijving van de St. Pancras- of Zuiderkerk te *Enkhuizen.* 1921. *(Gesch. v. e. lid).*

W. Minet, M. A., F. S. A. en **S. Minet, Registers** of the churches of the *Savoy, Spring Gardens* and *Les Grecs.* 1922. (Publ. H. S. L. n° 26).
(v. d. *Huguenot Society of London).*

De dossiers werden door den heer G. *A. Piek* te Rotterdam verrijkt met eene verzameling aanteekeningen van v. d. M ue 1 en betreffende de geslachten *Fagel, Falet, Feith, v. Fisenne, de Flines, Gaeff, Gael* en *Geelen.*

Excursie naar Kampen, Vollenhove en Salland.

Op *6* en 7 September werd ditmaal de jaarlijksche excursie gehouden. Voor de deelnemers is een herinnering aan dien bij uitstek geslaagden en voortreffelijk georganiseerden tocht naar Overijssel zeker geheel overbodig, temeer waar zij in het door Jhr. Mr. D. P. M. Graswinckel met volledige kennis van zaken en vaardige pen samengesteld programma een blijvend aandenken bezitten, dat tevens een uitvoerig en hoogst leerzaam verslag is van al hetgeen we mochten bezichtigen. Voor de niet-deelnemers volgt hier — tevens als vriendelijke aansporing om een volgend jaar mede te gaan — een kort relaas :

Woensdag 6 September kwam men — na voor 't meerendeel reeds Dinsdagavond in Kampen te zijn gearriveerd — vóór de Stadsgehoorzaal samen, alwaar de heer Roest van Limburg, directeur van gemeentewerken, terstond de leiding nam voor het bezoek aan Kampen's poorten en oude instellingen : Gast- en Proveniershuizen, Gothische huis (thans Openbare leeszaal en Museum), waarbij men tevens een aardigen indruk kreeg van het door zooveel antieke gevels enz. bewaarde karakter dezer oude Hanze-stad. Waardig was de ontvangst ten stadhuize, waar de burgomeester, de heer M. Fernhout, met de wethouders en den secretaris

aanwezig waren. Nadat de welkomstrede van het hoofd der gemeente door den voorzitter van het genootschap was beantwoord, werden de verschillende kunstschatten bezichtigd, terwijl vooral lang vertoefd is in het departement van de volijverige gemeente-archivaris, Mej. Welcker, aan wie voor de welwillend gegeven voorlichting een bijzonder woord van dank toekomt. Des namiddags voerden niet minder dan 16 auto's, door Kampen's ingezetenen ter beschikking gesteld en bestuurd, de excursionisten onder leiding van den wethouder, den heer de Kock, langs de voor velen onbekende dreven van het Kampereiland en het Zwartewater, over Hasselt en Zwartsluis, naar Vollenhove. Aldaar werden bezocht de kerk, met talrijke uit heraldisch oogpunt merkwaardige grafsteenen, verschillende havezaten en de ruïne van het eertijds vermaarde kasteel Toutenburg. Over Meppel, Staphorst en Zwolle ging men naar Kampen terug, door welken, aanvankelijk niet in de bedoeling liggenden, omweg de deelnemers nog gelegenheid hadden wat nader met het Overijsselsche landschap kennis te maken. De uitgestrekte plassen in het kwartier van Vollenhove, het bedrijvige Meppel (prov. Drenthe) en het schilderachtige Staphorst gaven aan den langen rit een aangename afwisseling, en deze verhoogde zeker ook de dankbare stemming, waarin de leden verkeerden. Daarvan gaf duidelijk blijk de gemeenschappelijke maaltijd, waartoe men zich in de Stadsgehoorzaal vereenigde en waar menig woord van dank werd geuit, zoowel jegens de commissie van voorbereiding als jegens de Kampensche autoriteiten en ingezetenen, die door hun krachtige medewerking dezen eersten dag mede hadden doen slagen. Daarbij mag zeker niet onvermeld blijven, dat verscheidene inwoners van Kampen door hunne woningen welwillend open te stellen het mogelijk maakten, dat voor het veertigtal deelnemers de moeilijke kwestie van het logies ten slotte bevredigend kon worden opgelost.

De tweede dag, 7 September, was geheel gewijd aan het bezoek aan de Sallandsche kasteelen, zij 't dan dat eerst te Zwolle het in vele opzichten merkwaardige Museum aan de Melkmarkt werd bezocht, alwaar vooral de speciaal geëxposeerde collectie afbeeldingen van Overijsselsche havezaten de aandacht trok. Vervolgens werd in acht auto's gereden naar de kasteelen Windesheim en Nijenhuis, bewoond resp. door Baron de Vos van Steenwijk gen. van Essen en W. K. Baron van Pallandt, die de leden op de meest welwillende wijze ontvingen en rondleidden. Het zou te veel plaats vorderen indien we al het merkwaardige vermeldden, dat ons bij deze en de volgende bezoeken trof: volstaan wij met de verklaring, dat de bezichtiging van al deze historische huizen, een onvergetelijken indruk bij allen heeft achtergelaten; tevens een gevoel van dankbaarheid voor de vriendelijkheid der eigenaars, maar ook voor het feit, dat het dezen nog gegeven mag zijn hun aangeërfdfamiliegoed met piëteit en overeenkomstig aan de bestemming te bewonen en in stand te houden. Ditzelfde geldt voor de beide havezaten, welke na het noenmaal -te Ommen genuttigd -bezichtigd werden: het statige huis Eerde (eigenaar P. D. Baron van Pallandt) in zijn schilderachtige omgeving en het beroemde middeleeuwsche kasteel Rechteren, een der weinige Nederlandsche huizen, bewoond door het gelijknamige geslacht. Vooral de ontvangst op Rechteren, alwaar Douairière Gravin van Rechteren

Limpurg-Rechteren, geb. Baronesse van Heeckeren van Enghuizen, zoo vriendelijk was den deelnemers de thee aan te bieden, gaf hen zooveel schoons te genieten, dat slechts noode de terugtocht naar Zwolle werd aanvaard, alwaar de excursie werd ontbonden. Zeer voldaan namen de deelnemers afscheid, en een woord van hulde aan Jhr. Graswinckel te Zwolle, en aan het bestuurslid den heer W. J. J. C. Bijleveld, voor de vele moeite en zorg aan de voorbereiding besteed, mag zeker niet ontbreken. Overigens konden slechts de allervoornaamste bezienswaardigheden hier kortelijk vermeld worden : voor meer uitvoerige bijzonderheden verwijzen wij naar het in den aanvang genoemde boekje, waarvan nog exemplaren voor de leden beschikbaar zijn voor het luttele bedrag van f 0.80. Men schrijve daartoe aan den bibliothecaris, Jhr. Mr. W. G. Feith te Voorburg.

v. D. H.

Een drietal leden der hofhouding van Bisschop Jan van Diest,

(van der Goude-van Ysselt-Vlaming),

door Jhr. Dr. W. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

Bij mijn onderzoek naar den Stichtschen maarschalk *Wouter Gerrit,* die den 2den April 1331 zijne aanstelling ontving van den Bisschop van Utrecht en den Graaf van Holland gezamenlijk — zie ons Maandblad van 1918, kol. 253, en jaarg. 1921, kol. 89 -, raadpleegde ik ook de door Mr S. Muller Fz. uitgegeven Registers en Rekeningen van het Bisdom Utrecht (1326-1336). Daarin trok vooral mijne aandacht, hetgeen Mr Muller in zijne Inleiding, deel II blz. CXLIV e.v., zegt aangaande de hofhouding van Bisschop Jan van Diest, die te voren proost te Kamerijk was geweest.

T. a. p. staat: „ Wij komen thans tot de eigenlijke hof-„houding van den bisschop. ... Het eerst valt onze „aandacht op een vijftal personen, die wij gedurig in „onze stukken ontmoeten: *Pyrot van der Dole, Wouter „Gherijt, Dirc Cosijn van Ysselt, Willam Vlaminc* en „ *Jan Soudaen.* Vier van hen heeten eenmaal „knapen", „in tegenoverstelling van de in het stuk voorafgaande „„ridders"; doch één (*Wouter Gherijt*) wordt door den „ bisschop bepaalde1 ijk „onse knape" genoemd.

.... „*Pyrot van der Dole en Jan* Soudaen, bracht de „bisschop blijkbaar uit België mede: hunne vreemde „namen duiden dit aan en wij vinden hen dan ook beiden „als zaakwaarnemers van den bisschoppelijken kapellaan „Jean de Bertincourd, die eveneens uit Kamerijk mede-„kwam. De anderen schijnen Nederlanders. *Wouter Gherijt* „ was een der vele trawanten van den graaf van Holland, „waarmede deze den bisschop omringde: nog in 1326 „vinden wij hem in den raad van den graaf van Holland. „ *Dirc Cosijn van Ysselt* was blijkbaar afkomstig uit de „omstreken van Amersfoort, waar hij in 1337 met onzen „ klerk Hubert van Budel als medestichter van het kapittel „van St. Joris vermeld wordt; — *Willam Vlaminc* be-„hoorde denkelijk tot eene Hollandsche familie, daar wij „zekere *Katrijn Willamsd. Vlaminc* te Abbenbroek ont-„moeten".

In eene noot zegt Mr Muller nog van *Willam Vlaminc*: „Hij wordt reeds in een charter van 1292 erast. Lucia „(Archief van den Dom) genoemd als leenman van Gijs-

„bert Utengoye voor 11 morgen land onder Eiteren[1]).
„Ook een andere persoon van dienzelfden naam **heer**
„*Jan Vlaminc*, denkelijk *Willems* broeder en priester,
„vinden wij aan het hof van bisschop Jan. Hij gaat met
„den bisschop op reis en is meermalen getuige bij het
„opmaken van rekeningen".

Pyrot van der Doie en *Jan* ***Soudaen*** wil ik hier buiten beschouwing laten, maar op ***Wouter*** *Gherijt, Dirc Cosijn* ***van Ysselt*** en *Willam Vlaminc* nader de aandacht vestigen.

Wouter Gerrit is vooral sedert het door mij verleden jaar gepubliceerde aangaande de afkomst van het in 1671 uitgestorven geslacht *van Matenesse* geen onbekende meer, immers wij hebben hem leeren kennen als den zoon van Simon ***van der Goude,*** uit wiens oudsten zoon ***Frederik*** het geslacht van der *Zevender* is gesproten, en als den vader van ***Jan Vlaming,*** die met ***Elisabeth van den Berghe*** trouwde, uit welk huwelijk genoemd geslacht *van* ***Matenesse*** is voortgekomen.

Dat ***Wouter*** *Gerrit*'s vader van zijnen voornaam ***Simon*** heette, was ons reeds bekend uit zijnen aanstellingsbrief als maarschalk van het Sticht, en dat zijn geslachtsnaam *van* ***der Goude*** was, bleek uit den brief van 21 April 1332, waarop ons eerelid Kolonel Wagner zoo vriendelijk was mij te wijzen, (zie jaarg. 1921, kol. 89). Op laatstgenoemde oorkonde, in originali berustende in het archief van Buren en gedrukt in den Codex Diplomaticus Neerlandicus van het Hist. Gen. te Utrecht (2de serie, afd. 1, blz. 30) moet ik thans terugkomen.

Wouter ***Gherret Symons*** *zone* ***van der Goude,*** *knape,* verklaart daarbij ***haren Aernoude van Yselsteyne, ridder,*** schadeloos te zullen houden voor een borgtocht van 100 ponden, waarvoor deze zich te zijnen behoeve had verbonden tegenover *Ghisebrecht Falien, borgher* ***t*** *Amersfoert.* Deze brief werd door ***Wouter Gerrit*** bezegeld en te zijner bede door ***eersomme knapen als Dideric Cosin van Ysselt*** *ende Willam* ***Vlaming*** *(sinen)* ***broder.***

Het drietal leden der hofhouding van Bisschop Jan van Diest, op wie ik hier de aandacht wilde vestigen, vinden wij in dezen brief dus dadelijk in nauw verband bijeen. Jammer genoeg heeft de origineele oorkonde van den tand des tijds geleden, zoodat niet met volstrekte zekerheid is te zeggen, of er oorspronkelijk si *n e n* ***broder*** heeft gestaan. Onmogelijk is hot niet,, dat wij ***min en broder*** moeten lezen, zoodat *Willem* ***Vlaming*** dan een broeder van ***Wouter Gerrit zou*** zijn geweest, hetgeen op zichzelf lang niet onwaarschijnlijk is, wanneer wij ons herinneren, dat *Wouter* ***Gerrit*** eenen zoon *Jan* ***Vlaming*** had. Is echter de lezing si *n e n broder* de juiste, dan moeten ***Dirk*** *Cosijn* ***van Ysselt en*** *Willem* ***Vlaming*** broeders zijn geweest. Andere gegevens moeten dus worden opgezocht om in dezen de waarheid te leeren kennen.

In de eerste plaats slaan wij dan de door Jhr. Mr. A. F. 0. van Sasse van Ysselt uitgegeven genealogie *van* ***Ysselt*** na, voorkomende op blz. 121 e.v. van zijn in 1916 gepubliceerd werk, getiteld „Genealogie van het geslacht van Sasse". ***Wouter*** Gerrit en ***Willem Vlaming***

[1]) Blijkbaar heeft Mr Muller niet zelf dit charter gelezen en heeft hij zich door een onjuist regest laten misleiden. Bij onderzoek bleek mijn.l. dat ***Willem*** *Vlaming* vóór ***1292*** leenman van Gijsbert uten Goye is geweest en in deze oorkonde van zijne erven sprake is, zoodat hij toen dood was. Hij kan dus niet te vereenzelvigen zijn met eenen naamgenoot, die 40 jaren later leefde. (W. A.B.)

worden daarin echter niet vermeld. Onze aandacht verdient evenwel de mededeeling op blz. 123: „de vier „kwartieren van eenen *Henric* ***van Ysselt,*** die in 1388 „abt van St. Pauwels te Utrecht was en zich naar zijne „moeder ***van Rijn*** noemde waren:

„Ysselt Rijn.
„Mathenesse (vroeger Hildegartsberch) Goy".

Voor *Mathenesse* ***(vroeger Hildegnrtsberch)*** hebben wij op grond van de resultaten mijner bovenaangehaalde onderzoekingen in zake *Matenesse-van den* ***Berghe*** zonder eenigen twijfel *van* der *Goude* te lezen. Zijn genoemde kwartieren, waarvan niet wordt medegedeeld waar die zijn gevonden, juist, dan zou de moeder van dezen abt van St. Paulus ***van Rijn*** hebben geheeten en de moeder van zijnen vader, die uit den stam ***van Ysselt was ge***sproten, eene ***van der Goude*** zijn geweest.

Voor de juistheid van een en ander pleiten twee brieven, die ik vond ingeschreven op fol. 56vso en 57 van het oudste leenboek der abdij van St. Paulus te Utrecht [1]) en die moeten zijn uitgegaan van den abt *Henrik* ***van den Rijn*** omstreeks 1383.

Boven den eersten brief staat: Copia littere misse *Johanni* ***Vlaminc*** et ***Waltero Gherardo*** eius filio, en de inhoud luidt als volgt:

„Lieve gheminde neven u wilt ghenogen te weten,
„dat ***Heinric die Ridder,*** onse swagher, sijn kiint ende
„onsen neve meent te cleden tot sente Pouwels t Utrecht
„des Donresdages na Pinxter, waerom wi en hi u vriende-
„like bidden, dat ghi ende ***Wouter Gheritswijf*** dan daer
„wilt comen. God bewaer u altoes.

„Voert ***Jan Vlaminc,*** neve, so hebbe wi verstaen van
„u als van helpe, die ghi hoscheden meent te doen
„Henric den Ridders onsen swagher voersc., als men
„sijn kiint cleden sall, waerom wi u bidden, of ghi selve
„niet en moecht comen, dat ghi dan dese helpe van
„hoescheden senden wilt bi denselven bode, die u desen
„ brief brenghet."

De tweede brief draagt tot opschrift: Copia littere misse ***Ghiselberto de Yssilt,*** en vangt aan **:** ***Lieve br o-der*** etc. [2]).

Beschouwen wij deze gegevens in onderling verband met hetgeen ons van vroeger reeds bekend is, dan moeten wij wel tot de slotsom komen, dat de abt ***Henrik van den Rijn,*** dien wij hier als een practisch man leeren kennen, tot grootmoeder van vaderszijde had eene dochter van ***Simon*** *van* ***der Goude*** en zuster van den Stichtschen maarschalk ***Wouter Gerrit*** (vader van ***Jan Vlaming),*** en dat zijn grootvader van vaderszijde niemand anders kan zijn geweest dan ***Dirk*** *Cosijn van* ***Ysselt.***

Wouter ***Gerrit van der*** *Goude* en ***Dirk*** *Cosijn* ***van Ysselt*** waren dus zwagers.

Is nu het derde lid der bisschoppelijke hofhouding, ***Willem Vlaming,*** een broed er van *Wouter* ***Gerrit,*** of wel van ***Dirk Cosijn van Ysselt geweest 2***

[1]) R. A. Utr., Arch. der Geestel. Gestiohten no. 505. Op fol. 49-58 zijn tal van brieven ingeschreven. (Het vervolg der acte, die op fol. 48vso onderaan wordt afgebroken, is te vinden op fol. 59 bovenaan).

[2]) In dezen brief is sprake van *Lambert, onse neve.* die de abt elders (in 1382) *Lambert, onse neve ende* ***knecht,*** noemt en vermoedelijk identiek is met ***Lambert van Ysselt.*** die in 1384 met de tienden van Zybodenisse bij Rotterdam werd beleend (zie t.a. p. fol. 49vso, 51 ***en*** 37).

De tot dusverre verschenen genealogieën van Ysselt laten ons aangaande deze verwantschap in het duister; zij komen trouwens ernstig voor verbetering en aanvulling in aanmerking.

Met het oog hierop wil ik wijzen op het wapen, in 1365 door *Willam Vlaminc* ***van Botternesse*** op zijn zegel gevoerd [1]). Dit wapen toch onderscheidde zich van dat van het geslacht ***van Ysselt,*** hetwelk 14 besanten vertoonde (4: 4 : 3 : 2 : 1), alleen door het feit, dat de eerste besant was vervangen door eene achtpuntige ster. Dit gegeven maakt het mijns inziens zeer waarschijnlijk, dat de *Willem* ***Vlaming*** van 1332 een broeder van *Dirc Cosijn* ***van Ysselt*** en niet van ***Wouter Gerrit van der*** *Goude* is geweest.

Hoe dit echter ook zij, vast staat dat ***Wouter*** *Gerrit* ***van der*** *Goude, Dirc Cosijn* ***van Ysselt en Willem Vlaming*** respectievelijk zwagers of broeders van elkander zijn geweest, hetgeen een eigenaardig licht op Bisschop Jan van Diest's naaste omgeving werpt.

Mededeelingen over de Graven de Larrey,

door W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

Onder de weinige geslachten! welke tot onzen tegenwoordigen constitutioneelen Adel behooren, wier leden den titel van Graaf en Gravin voeren, is de familie de ***Larrey*** wel een der meest onbekende.

Haar thans welhaast vergeten naam had echter gedurende meer dan een eeuw een welbekenden klank, ook hier te lande, waar, drie generaties lang, hare leden in werkelijken dienst stonden van het Stadhouderlijke, later van het Koninklijke Huis.

Sedert 1823 ingelijfd in onzen Nederlandschen Adel met den titel van Graaf, komt hun naam en c.q. genealogie voor in de Naamlijsten van den Nederlandschen Adel, in Rietstap's Wapenboek van den Nederlandschen Adel en in de jaargangen 1911 en 1916 van Nederland's Adelsboek.

Hoe weinig bekend de genealogie van dit geslacht echter steeds geweest is, blijkt wel uit het artikel, dat Rictstap in zijn genoemd standaardwerk er aan wijdt, en dat ***niets anders*** inhoudt dan het volgende:

„Van dit Normandische geslacht weken in het laatst „der 17e eeuw leden naar Berlijn uit en kwamen er „vervolgens ook in Nederland. Onder dagteekening van „14 Nov. 1738 verleendo Keizer Karel VI een diploma „van *Graaf des* ***H. R.*** *Rijks*, op grond waarvan *Johan „Wilhelm Ludwig, Carl* ***August*** en *Wilhelm Friedrich „de* ***Larrey*** bij Koninklijk Besluit van 22 Nov. 1823 „en diplomata van 17 Feb. 1824 in den Nederlandschen „adel werden ingelijfd, met de titels van ***Braaf en*** „*Gravin*, overgaande op al hunne wettige afstamme„lingen."

Dit is alles wat deze schrijver mededeelt en die korte mededeeling is in zooverre nog onjuist, dat alleen de 2 eerstgenoemde personen werden ingelijfd bij het K. B. van 22 Nov., doch de laatste bij een K. B. van 24 Nov. d.a.v. en dat het Keizerlijk decreet niet van 1738, maar van 1739 was.

Die onbekendheid met hare genealogie was oorzaak, dat reeds 8 jaargangen van Nederland's Adelsboek waren verschenen, toen eerst in jaarg. 1911 het artikel de

[1]) Bucholl heeft dit zegel afgeteekend; zie fol. 102 van handschrift nº 315 in het Rijksarchief te Utrecht. Volgens deze teekening luidde het randschrift: *S. Willam Vlaminc.*

Larrey daarin werd opgenomen en nog wel abusievelijk alleen de 6 eerste generaties.

In jg. 1916 verscheen eindelijk het geheele artikel over deze familie, zoodat toen die genealogie publiek eigendom was geworden en belangstellenden de geschiedenis van de voorouders van de in 1823 ingelijfde personen konden nagaan.

Men ziet uit die geschiedenis, dat het geslacht stamt uit Normandië en dat de stamvader ***Robert de Larrey,*** heer van Vaufouquet, in 1660 commandant van Harfleur was. Zijn achterkleinzoon *Isac* ***de Larrey*** — volgens de opgaven Heer van Courmenil en écuyer —, geboren te Lintot in Normandië 7 Sept. 1638, vluchtte in 1677 naar Berlijn, werd in 1683 daar raad van den Keurvorst van Brandenburg en overleed te Berlijn 17 Maart 1719.

Over dezen *Isac* de ***Larrey*** vindt men in Jöcker, Gelehrten-Lexicon, Bd. 11, Leipzig 1760, S. 2279: ***Isaac de Larrey,*** geb. zu Montvilliers in der Normandie am 7 September 1638, † zu Berlin am 17 März 1719. Sein älteste Tochter wurde in ihrem 12 Lebensjahr Katholisch. ***Isaac de Larrey*** heiratete in seinem 20 Lebensjahr.

In de Nouvelle Biographie Générale Dl. 29, p. 683 en 684 leest men, dat ***Isaac de Larrey*** met zijn vrouw en vier kinderen te Havre gevangen werd gehouden, dat zijn zoon ***Henri de Larrey,*** generaal-majoor werd in dienst van de Staten-Generaal en in 1739 door den Keizer tot „comte du Saint-Empire" werd verheven, dat diens zoon ***Thomas Isaac de Lamey,*** geb. in 1703, „grand-sénéchal du comté de Kniphansen" werd en ook gezant was van de Staten-Generaal te Versailles.

Het is dus met *Isaac's* zoon ***Henri de Larrey,*** dat de betrekkingen van dit geslacht met ons land begonnen en ben ik in staat meerdere aanvullingen en gegevens over hem en zijn nakomelingen hieronder mede te deelen, welke derhalve ook als aanwinst beschouwd kunnen worden voor een door mij later te bewerken artikel de *Larrey* in een volgenden jaargang van Nederland's Adelsboek.

Omtrent bedoelden ***Henri de Larrey*** meldt genoemd jaarboekje thans, dat hij bij Keiz. decreet d.d. 14 Nov. 1739 van Keizer Karel VI ***verheven*** werd tot graat des H. R. Rijks, en verder in de Stamreeks het volgende:

„V. *Henri* des H. R. **Rijksgraaf** de ***Larrey,*** generaal„majoor, kol. van een reg. inf. in Nederl. dienst, † na „1750, tr. Wesel 18 Juni 1702 ***Barbara van*** *Wylick*, ged. „aldaar 10 Febr. 1677, † na 1760, dr. van mr. *Thomas* „en ***Maria von de*** *Wall.*"

Over dezen ***Henri*** nu zijn mij verschillende eigenhandige brieven onder de oogen gekomen en was ik instaat verschillende aanvullingen en verbeteringen op het hierboven over hem medegedeelde te verzamelen.

Blijkens het huwelijksregister van de Willebordi-kerk te Wesel huwden daar 18 Juni 1702 *Hendrich* **von** *Larreij, j.g. von* **Berlin en jfr.** *Barbara* **von** *Wilich, j.d. von Wesel.* Wie hare ouders waren leert het doopboek derzelfde kerk, dat op 10 Febr. 1677 als gedoopt vermeldt: *Barbara*, kind van Dr. *Thomas von Willick* en *Maria* ***von de*** *Wall.*

Herr Thomas von Wilich dero rechten Doctor *und Scheffen* ***alhier,*** huwde te Wesel 8 December 1665 met *Juffr.* ***Maria*** *von* de *Wall.*

Bij de huwelijks-inschrijving van ***Henri de Lnrrey is*** geen beroep bij zijn naam vermeld, 20 Febr. 1703 wordt

hij kapitein in dienst van de Staten, hetgeen hij bleef — zooals wij zullen zien — tot 4 Aug. 1727, toen hij majoor-titulair werd. Dat de huwelijksacte van 1702 hem *jong*-gesel ***van Berlijn*** noemt, stemt overeen met de opgave, dat zijn vader daar van 1677-1719 woonde, toch is hij daar niet geboren, doch in Normandië, vóórdat zijn vader met het gezin naar Berlijn vluchtte.

Henri de Larrey dan, van wien ik ***nergens*** vond, dat hij van den hem in 1739 toegekenden titel van graaf gebruik maakte, was blijkens zijn onder te vermelden brief wisseling, vóór 1716 in hofdienst gekomen bij den Vorst van Nassau-Siegen, hoewel hij tegelijkertijd in dienst bleef bij het Leger van onze Republiek en daartoe gedurende 3 maanden van het jaar naar zijn garnizoen (Namen) vertrok.

Na sedert 20 Febr. 1703 kapitein van een compagnie infanterie ten dienste dezer landen te zijn geworden, was hij eerst 24 jaar later, 4 Aug. 1767, benoemd tot majoor-titulair in het regiment van den Kroonprins van Pruisen, welk regiment toen in dienst van onze Republiek was, blijvende hij dus kapitein-effectief over zijn compagnie in dat regiment. Het was zeker uit financieele overwegingen, dat hij tegelijkertijd elders dienst te bewijzen zocht, en zulks vond bij den Vorst van Nassau-Siegen, aan wien hij als adjudaut was toegevoegd.

Deze Vorst was *Frederik* ***Willem van Nassau-Siegen*** (Hervormde linie) 1706— 1734, kolonel in Nederlandschen dienst, meest verblijvende te Siegen, wiens moeder eene Landgravin van ***Hessen-Homburg*** was. Het was door zijne, reeds in 1707 overleden moeder, dat deze Vorst ***van Nassau-Siegen,*** een tante had, die geboren ***Wilhelmina Maria van Hessen-Homburg,*** sedert 1711 gehuwd was met ***Anton*** 11 ***van Aldenburg,*** Heer van Kniphausen, Varel en Doorweerth, en het was daardoor als het ware vanzelf sprekend, dat ook 's Vorsten adjudant, onze hier te bespreken ***Henri de Larrey,*** in kennis was gekomen met 's Vorsten genoemde tante, de Gravin ***van Aldenburg.***

Deze, die een zeer hoogstaande, godvruchtige en hulpvaardige Vorstin was, trok zich ***de Larrey*** en zijn gezin (hij was immers zooals wij hierboven reeds zagen in 1702 gehuwd) zeer aan en een langdurige briefwisseling was het gevolg ervan.

Zoover ging deze vriendschap, dat reeds spoedig, de eenige zoon van ***Henri de Larrey*** in dienst trad van den Graaf en de Gravin van Aldenburg (die op het kasteel te Varel woonden), dat ***Henri's*** oudste dochter zich later metterwoon daar vestigde en er overleed en dat ook ***Henri*** zelf er gewoond heeft, waarmede tevens is aangetoond, hoe het kwam dat deze vreemdelingen van Fransche origine, te Varel voorkomen.

Hebben wij hiervoor reeds vermeld, dat steeds zeer weinig over dit geslacht bekend is geweest, dat zulks reeds het geval was bij ***Henri de Larrey*** zelf, blijkt uit ondervolgenden brief, welken wij doen afdrukken en welke geschreven is naar aanleiding van het verlangen van de Gravin van Aldenburg om zijn zoon met iets van dienst te zijn — wàt, is mij onbekend — doch waarvoor vermoedelijk adeldom of adellijke kwartieren vereischt werden.

„Madame
„Les attentions généreuses de Votre Altesse Sérène ne se „lassent point. Mon fils m'écrit avec quelle bonté Elle est entrée „dans les vues de son établissement et les soins qu'Elle se donne

„pour le seconder, jusqu'à prendre la peine d'entrer dans le détail „de sa naissance afin de prévenir ou d'éloigner tous obstacles. „Je prendrai la liberté de lui dire ce qui en est. De mon coté „la famille est d'ancienne Noblesse et suivant les documents „tirez des Archives de Normandie, lorsque le Baron de Brunbog, „mon oncle, épousa la Raronne de Uanitz, fille du Grand-„Chambellan de Borstorf à Berlin, la famille De Larrey étoit „contée entre les Nobles de la Province il y a plus de cinq „cents ans. Du coté de ma femme la famille n'est pas moins „connue. La Maison de Wylich est une des plus considérables „du Païs de Cleves, mais par la mésuliance de son bis-ayeul „la branche d'où descendoit le père de ma femme a perdu le „droit de Ridderschaff. Son grand-père étoit un Joncker qui „vivoit sur sa terre en Gentilhomme. Son père, mort depuis „35 ans, a voyagé, fait ses études à Caen et de retour en son „Païs, il a exercé avec beaucoup de réputation la charge de „ Pensionnaire de la ville de Wesel, qui étoit a lors considérable, „avant que cette ville ust perdu ses privilèges. Sa mère étoit „une Bellekhoven [1]) de bonne famille, sa femme une Van de „Wall de famille patricienne, qui a vecu de son revenu tres „honnètement jusqu'à l'age de 83 ans. Il y a 15 mois qu'elle „est morte sans reproche. Si la Pitié et la Sagesse peuvent „tenir quelque place entre les Quartiers de Noblesse, les preuves „ne manqueront pas de ce coté la. Je scais que cela ne suftiroit „pas pour entrer en Chapitre, et qu'il y a des Cours où l'on „veut des Quartiers bien prouvés. Cependant on n'a point „recherché la noblesse française avec cette exactitude. Quoiqu'il „en soit j'ai cru devoir informer Votre Altesse Sérénissime de „la vérité, affin de ne pas exposer sa recommandation mal à „propos, et pour en être apuyé sans scrupule quand Elle le „trouvera convenable, la supliant très humblement de me conti-„nuer l'honneur de protection.

„Nous etc. ... [2])

„Je fais des voeux pour la conservation de Votre Altesse et „de tout ce qui lui est cher, et suis tres respectueusement

„Madame
De Votre Altesse Sérénissimé
Le tres humble, très obeïssant et très fidelle serviteur
„Siegen ce 25 dec. 1'728. DE LARREY.

Hadden wij gehoopt uit dit schrijven iets over ***Henri's*** ouders (zijn moeder's familie wordt in het geheel niet vermeld) en naaste eigen familie te vernemen, wij worden alleen bekend met de grootouders van zijn vrouw, en van zijn zijde met een oom, den Baron ***de Brunbog***, die te Berlijn gehuwd was met eene Barones ***de Canitz.*** Hoe die verwantschap bestond, blijkt niet; waarschijnlijk is de Baron ***de Brunbog*** een broeder van ***Henri's*** moeder — daar zijn vader tweemaal gehuwd moet zijn, denkelijk dan een broeder van zijn stiefmoeder, die ook te Berlijn met dien vader, ***Isac de Larrey,*** gehuwd zal zijn.

Zou ons eerelid H. F. Macco te Berlijn wellicht willen opgeven of de trouwregisters der Gereformeerde (c.q. der Waalsche) gemeente te Berlijn van klappers zijn voorzien, en waar die registers berusten. Wellicht is daarin tusschen 1678 en 1700 iets over deze familie te vinden.

De Vorst van Nassau-Siegen overleed 2 Maart 1734, denkelijk is ***Henri de Larrey*** daarna niet meer in hofdienst van een Duitsch Vorst gebleven, doch heeft hij zijn militaire loopbaan vervolgd.

Deze luidt blijkens mededeelingen uit het Krijgsgeschiedkundig Archief: 20 Febr. 1703 benoemd tot kapitein; 4 Aug. 1727 tot majoor-titulair; 16 Sept. 1729 tot luite-

[1]) Van Bellinckhave, familie uit Cleefsland, toen te Wesel voorkomende.
[2]) Het slot handelt over den Vorst van Nassau-Siegen.

nant-kolonel-titulair; 23 Juli 1743 tot luitenant-kolonel, 10 Apr. 1747 tot kolonel-titulair en 16 Mei 1747 tot generaal-majoor van de infanterie; alles in het regiment van den Kroonprins van Pruisen, dat nadat deze Koning was geworden (31 Maart 1740) het regiment van den Prins van Holstein-Gottorp heette en dat steeds in dienst was van onze Republiek.

Zijn garnizoenen waren de barrière-steden en wel achtereenvolgens Namen (1726—29), Veurne (1729—30), Yperen (1737—42), Meenen (1743), Doornik (1744) en verder Leeuwarden in 1745 (dit laatste blijkens een schrijven van zijn hand van Aug. 1745 aan de Gravin van Aldenburg). Bij den doop van één zijner 2 dochters in 1710 heet hij echter nog Hauptmann te Wesel. *H.* de *Larrey* heeft dus nooit een regiment gecommandeerd, de vermelding in de stamreeks en elders van „kolonel commandant van een regiment in Nederl. dienst" is dus onjuist ; zijn rangen waren titulaire.

Al dien tijd bleven de vrienschappelijke betrekkingen tot het Grafelijk huis ***van** Aldenburg* bestaan.

8 October 1727 schrijft hij aan de Gravin ***van Aldenburg*** uit Cöthen, waar hij met den Vorst van Nassau-Siegen tijdelijk vertoefde : „*Ma* femme *vient* ***de perdre Mad. de** Wylich **sa** mère*[1]); ***elle en est inconsolable".***

Genoemde Gravin, die de dagelijksche gebeurtenissen in een Almanak steeds noteerde, schrijft daarin b.v.:

2 Sept. 1740. Monr. de Laray [2]) ***est arivé ici*** [3]) *avec* ***sa** fille.*

21 Sept. 1740. Je suis allé** à Aurich **acompagné des deux Mess. de Laray, femme et** fille, **et le petit. [4])

27 Maart 1741. Mons. Laray est parti [5]) pour *son* ***voiage de Paris;** il **est allé par Aurich, en** Hollande, **à Ypren.***

Mons. de Laray est** arivé **le 10** Avril **à Ypren,** parti **le 11 et comptoit d'estre le 12 à Paris. (1741).

Hieruit blijkt dus, dat hij — hij was toen luitenant-kolonel — bijna 7 maanden uit mijn garnizoen afwezig kon zijn, er slechts 1 dag vertoefde om door te reizen naar Parijs en dus het land kon bezoeken, dat zijn vader vluchtende had moeten verlaten.

Henry ***de Larrey*** had eenige zusters; uit de hierboven gedane mededeelingen aan gedrukte werken ontleend, bleek reeds, dat een dezer op 12-jarigen leeftijd weder Katholiek werd. Een andere is ***Marianne de*** Larrey, die eerst gehuwd was met ***Pierre** François **de Chalon*** en daarna te 's-Gravenhage 26 Juli 1719 met *Lancelot* ***de Murconnay,*** kapitein.

Als *weduwe* de ***Marconnay geb. de Larrey*** woont zij in 1747 blijkens een brief van 12 November van dat jaar, gericht aan de dochter van de Gravin *van* ***Aldenburg,*** nog te 's-Gravenhage in de Juffrouw Idastraat en had zij in 1734 tegen ontvangst van eene obligatie 8000 gld. geleend aan den Graaf ***van Aldenburg*** (deze laatste overleed 6 Juni 1738). Kan een onzer medeleden in den Haag meer gegevens verstrekken over deze ***Marianne de Larrey,*** die dus minstens van 1719 tot na 1747 aldaar woonde?

[1]) Maria van Wilick geb. van de Wall; zie ook zijn hiervoor afgedrukten brief.
[2]) Dus niet le Comte de Larrey.
[3]) ici = te Varel.
[4]) n.l. de zoon van zijn zoon Thomas Isac.
[5]) Van uit Varel.

Ten slotte moet tot de naaste familie van den generaal-majoor ***Henri*** Graaf de Larrey behoord hebben ***Anna de Larrey,*** die als j. d. van ***Rotterdam,*** in October 1743 te Leiden huwde (ondertrouw o.a. te Sluis 13 Oct. t. v.) met ***Jean François de Dompierre de** Jonquières*[1]), ***j.*** m. van 's-Gravenhage, capitein in het regiment van den collonel de Brauw, kort te voren te Sluis in garnizoen, doch bij hun huwelijk ***beiden wonende te** Leiden.*

Ik houd haar althans tot dezelfde familie de ***Larrey*** te behooren, omdat als ***Thomas Isaac de Larrey,*** de eenige zoon van ***Henri*** de Larrey vd., in 1740 voor zaken te 's-Gravenhage vertoeft, hij naar Varel schrijft: *j'ai été à* ***Leyde** où **j'ai une cousine. Zou*** een onzer medeleden te Leiden kunnen nagaan, welke familie de ***Larrey*** in 1740 en 1743 aldaar woonde, opdat het familieverband tusschen haar en den generaal gevonden worde?

Henri de Larrey is meer dan 80 jaar oud in Juli 1758 overleden. 30 Juli 1768 ontvangt ***Johan Willem Ernst*** commissie als kapitein van een compagnie in het het bataljon van den luitenant-generaal Prins van Holstein-Gottorp in plaats *van* ***den** overleden **generaal-majoor** en **kapitein H. de Larrey.***

Zooals wij boven reeds aanstipten, had hij bij zijn echtgenoote ***Barbara van Wylick,*** die in 1769 nog te Varel woonde, 3 kinderen:

1. ***Thomas Isac,*** volgt straks.
2. ***Wilhelmina*** (gravin) de ***Larrey,*** geboren tusschen 1704 en 1709, wordt in de brieven steeds genoemd *Mimi*, komt in 1740 met haar vader te Varel; verder mij niet bekend, doch denkelijk ongehuwd overleden.
3. ***Elisabeth** Barbara* (gravin) de ***Larrey,*** gedoopt te Wesel 3 Maart 1710, wordt steeds ***Lisette*** genoemd. In Mei 1727 treedt zij als hofjuffer in dienst bij de Gravin ***van Hachenberg*** en is dit nog in Maart 1729, *avec* ***cinquante écus de pension,*** schrijft haar vader op 4 Juli 1727 aan de Gravin ***van Aldenburg.*** Later woonde ***Lisette de Larrey*** ongehuwd met twee andere freules te Varel (n.l. met *Charlotte* ***von Ungern-Sternberg*** en de freule von *Weselow*), alwaar zij blijkens vele brieven van haar hand aan de Gravin ***van Aldenburg,*** die toen te Jever woonde, in 1763-1767 nog woonde. Zij is dus te Varel in of na 1767 ongehuwd gestorven.

Thomas** Isac* (graaf) de ***Larrey — van wien ik ook nooit vind, dat hij met dezen titel voorkomt — eenige zoon van den generaal-majoor ***Henri*** (graaf) de ***Larrey,*** is de later zoo bekende Geheime Secretaris van Prins Willem V. Wel een eigenaardige levensloop heeft deze bekwame en ijverige, doch ook eerzuchtige en ongevoelige man gehad.

Nederland's Adelsboek 1916 vermeldt over hem het volgende:

„VI. ***Thomas Isac*** des H. R. Rijksgraaf de ***Larrey,*** „ged. Wesel 8 Jan. 1703, edelman van Prins Willem „IV en de Prinses Douairière, raad en geheimsecretaris „van Prins Willem V, grootmaarschalk van het graafschap Kniphausen, gezant van de Staten-Generaal bij

[1]) In de Wnalsche Kerk te Amsterdam werd 14 Apr. 1774 begraven ***Judith de Larrey weduwe** van* Paul Philippe de Dompierre de Jonquières, die zeker ook tot deze familie heeft behoord.

„den Koning van Frankrijk, begr. Scheveningen (recht „betaald 15 Dec. 1795), tr. Varel 28 Juni 1732 ***Joacheme*** „ ***Juliane Louise von*** *Weltzien*, **dr.** van *Ulrich Friedrich* „en Louise von *Lelienburg*."

Uit het nu volgende zal echter blijken, dat dit alles deels onjuist, deels onvolledig is.

Thomas ***Isac*** trad 11 Jan. 1720, dus juist 1'7 jaar oud geworden, als ***vaandrig*** in dienst bij de compagnie van zijn vader. Negen jaar behield hij dien rang, 14 Juni 1729 werd hij opgevolgd door den vaandrig *Gaultier.* Intusschen zag hij — evenals zijn vader — tijdens zijn militair zijn, om naar andere verdiensten en het, was op de bovenomschreven wijze, dat zijn vader hem in *1726* als edelman wist te plaatsen aan het kleine hof van den Graaf *van Aldenburg* te Varel.

Dat hij ondanks die plaatsing toch nog tusschentijds zijn militairen dienst waarnam, blijkt uit, de brieven van zijn vader aan de Gravin *van Aldenburg.* **4** Juli 1727 schrijft eerstgenoemde uit Siegen aan haar : „Mon fils est à la garnison, toujours aux ordres de Votre Altesse" ; en uit een brief van 24 Feb. 1728 blijkt, dat. hij dan te Namen in garnizoen ia, dat in Maart d.a.v. de vader naar dit garnizoen vertrekken zal en dat de zoon dan weer te Varel zijn hofdienst gaat verrichten.

Achttien jaar lang bleef ***Thomas Isac de Larrey*** in dienst van het Grafelijk huis ***van Aldenburg*** (van 1726—1744). De Gravin heeft in haar nagelaten aanteekeningen daaromtrent het volgende eigenhandig genoteerd :

„L'année 1766 Monsieur de Laray est entré à notre „service à la place de Mr. Wilmofsky et, l'année 1738 „aprez la mort, de mon cher mary [1]), je le pris pour „gouverneur, seulement de diriger mon domestique et „faire les honneurs chez moi parce qu'il avoit la direc„tion des affaires de la maison [2]), mais à cause de cela „je n'en eu près que poin de service et je ne voulois „rien exiger, ne voulant pas que las principales affaires „fussent négligés. Ma fille [3]) me pria de prendre l'ad„ministration quelques année(s) et Laray de m'assister. „ Je l'acceptois avec pe(i)ne et 'le gardois jusqu'à ce que „ma fille le voulut reprendre elle-même.

„Je lui donnois 300 écus de gages et, 80 écus à sa „femme [4]), aiant esté à mon service; **l'année** . . . .[5]) il „quita notre service, entra au service du Prince d'Ost„frise qui le fit maréchal. Le Pr(ince) mourut bientost [6]); „aprèz il fut Drossard à Esens, 2 ans aprèz à celuy de „S. A. R(oyale) La Pr. D'Orange".

In zijn hoedanigheid van edelman van den Graaf van Aldenburg reisde hij in 1730 met dezen naar de hoven van Brunswijk en van Hannover en voerde hij over die reis correspondentie met de achtergebleven Gravin van Aldenburg. Na het overlijden van den Graaf, was hij het die 4 Aug. 1738 naar Kopenhagen vertrok om de versierselen van de Olifants- en van de Danebrogs Orde van den gestorvene aan den Koning van Denemarken terug te brengen.

[1]) Anton 11 Graaf van Aldenburg, Heer van Kniphausen, Varel en Doorweerth. overl. **6** Juni 1738.

[2]) N.I. het kasteel te Varel.

[3]) Charlotte Sophie Gravin van Aldenburg, in 1733 gehuwd met Willem Rijksgraaf Bentinck.

[4]) Geboren von Weltzien, dochter van den Landdrost van Kniphausen en zuster van den lateren Drost Herman von Weltzien.

[5]) Niet ingevuld, doch Januari 1744, zie later.

[6]) † 25 Mei 1744.

Uit een wederzijdsche briefwisseling tusschen de Gravin *Bentinck* en zijn persoon en uit de aanteekeningen in haar Almanak van de Gravin ***van Aldenburg*** blijken de geboorte zijner kinderen te Varel, zijne huiselijke gebeurtenissen als de komst daar van zijn vader en zijn oudste zuster in 1740, hunne nieuwe reis naar Copenhagen in Nov. 1741—Apr. 1742, enz. Een dier aanteekeningen vermeld ik hier als voorbeeld:

„7 October 1741 Mad. de Laray s'est trouvé mal; son „mal s'est terminé à la petite vérole. 24 Oct. le petit „g(ent)ilhomme Laray en est mort; l'autre fils en est „mort aussi peu de jours aprez" [1])

Ten slotte vermelden die aanteekeningen het, volgende: „le 11 Janvier 1744 Mr. et Mad. de Laray sont parti „à 8 heures du matin pour entrer au service d'Ostfrise „comme Maréchal".

Alzoo blijkt uit het bovenstaande nopens den staat van dienst van *Thomas* ***Isac de*** *Larrey* het volgende: vaandrig in Statendienst (reg. van den Kroonprins van Pruissen) 1720—1729, edelman van den Graaf van Aldenburg sedert 1726, gouverneur, maarschalk en regeeringsraad van het Vorstendom Kniphausen en Varel tot 1744, maarschalk van den Vorst van Oostfriesland, 1744; drossaard van Esens, 1745-46.

In laatstgenoemd jaar trad hij in dienst van de Prinses-weduwe van Oranje-Nassau als edelman en begon zijn carrière aan het Stadhouderlijke Hof, aan welk hof hij nog bijna 50 jaar verbonden zou blijven; hij was 44 jaar, toen hij in deze nieuwe omgeving kwam. Vermoedelijk door zijn vader, die sedert 1745 te Leeuwarden in garnizoen lag, was deze wisseling van ambt tot stand gekomen. Die vader toch zal te Leeuwarden hoofdofficier zijnde, in 1745 en later aan het zich daar bevindende Stadhouderlijk Hof vertoefd hebben, vooral ook tengevolge van de verhouding, waarin hij vroeger tot, den Vorst van Nassau-Siegen stond en zal hij zijn zoon ***Thomas Isaac*** aldus den weg geopend hebben tot, de carrière, welke hem nog te wachten stond.

(Wordt vervolgd.)

De oorsprong van het Friesche geslacht **de** With, (van Haersma de With),

door J. M. DE WITH.

Reeds verschillende malen heeft een genealogisch onderzoek plaats gehad naar den oorsprong van het, Friesche geslacht [*van Haersma*] ***de*** *With.*

Het, Stam- en Wapenboek van den Frieschen Vroegeren en Lateren Adel, door Mr. A. van Halmael en Jhr. Mr. M. de Haan Hettema 1846, vermeldt het, volgende:

„In het tweede vierendeel der 18e eeuw hebben zich twee gebroeders ***Cornelis*** en ***Jan de*** *With* van uit Kopenhagen, de hoofdstad van Denemarken, alwaar hunne ouders woonden ot gewoond hadden en hunne verdere bloedverwanten nog leefden, naar do provincie Holland begeven en zich aldaar gevestigd."

In de archieven te Kopenhagen werd ook een onder-

[1]) De Larrey zelf bevond zich toen dit geteurde, in den Haag.

zoek ingesteld door Jhr. Mr. A. Lycklama à Nyeholt voor zijn bekend werkje „De Ridderschap van Friesland" 1888, doch zonder succes.

Bij de familie was bekend, hetgeen het Stam- en Wapenboek mededeelde en bestond voorts nog de overlevering, dat het geslacht zou afstammen van *Witte de Wifh,* vice-admiraal van Holland en West-Friesland, geb. Brielle 29 Maart 1699, gesneuveld in de Sond tegen de Zweden 8 November 1658.

Van de familiepapieren, die destijds op Haersmastate te Buitenpost berustten, waren na het overlijden van Jhr. Mr. D. de Blocq van Haersma de With in 1867 vele in het ongereede geraakt, zoodat ook de familie niets anders bezat dan een résumé van af 1746.

In 1907 is nog een onderzoek te Kopenhagen ingesteld, doch ook dit leverde niets op. Alleen werd toen een *Cornelis de With* gevonden, die als kapitein ter Zee in Hollandschen dienst in 1673 in Deenschen dienst overging, later vice-admiraal werd en in tweede huwelijk huwde met *Anna Maria de Ideling.* Hij keerde evenwel in 1686 naar Holland terug. [1])

Ik heb steeds gemeend, dat eventueele onderzoekingen van uit Amsterdam moesten geschieden. Daar toch hadden de gebroeders de *With* zich gevestigd. Het zoeken in het stedelijk archief van Amsterdam bleek echter groote moeilijkheden op te leveren. In de jaren 1725—1760, in welk tijdvak *Cornelis* en *Jan de With* zich te Amsterdam hadden gevestigd, waren ter standplaats aldaar ongeveer 60 notarissen. Toch gelukte het mij (dank zij de zeer gewaardeerde hulp van den heer H. Nouwen, ambtenaar bij het gemeente-archief) het juiste spoor te ontdekken.

De belangrijkste acten, die gevonden werden, laat ik hier volgen:

I. Acte voor notaris Mr. J. W. Smit, Amsterdam 11 Maart 1760.

Daarbij compareerden: „de Heer *Mourits Kier,* mede notaris alhier en de Heer *Cornelis de With,* opsiender van 't buytenmagazijn van de Ed^e Heeren bewinthebberen der Neederlandse geoctroijeerde Oost-Indische Compagnie, ter camere deeser stadt, dewelke ter requisitie van den Ed^e Heer Jan de *With,* als commandeur van de Ed^e Oost-Indische compagnies retourvloot in den jaare 1746 in deese landen gerepatrieert, voor de opregte waarheijt hebben getuygd en verklaard, dat zij in 't leeven zeer wel hebben gekent de Heer *Cornelis Pauken* en Juffrouw Anna *Catharina Cornelissen,* egteluyden, wettige ouders van welgemelden Heer *Jan* de *With,* gewoont hebbende tot Aarhus in 't koningrijk Deenemarken en wel weeten, dat deselve respectivelijk in den jaare 1730 en 1731 beijde zijn overleden.

Geevende zij getuygen voor reedenen van weetenschap, namenlijk hij eerste getuyge wel te weeten envolkomen kennisse daarvan hebben, dat de voorn^e ouders van den requirant overleeden zijn en hij tweede getuyge te weesen een eijge en volle broeder van den Heer Requirant en dus wel weeten 't geen sij hebben verklaard."

II. Acte voor notaris M. Kier, Amsterdam 23 Juni 1778.

Daarbij compareerden: „de Heer *Pieter Mulier,* gesworen makelaar wonende op de Flueele Burgwal1 binnen deese stadt, en Juffrouw *Geertruyde Verburg,* weduwe wijle den Heer *Pieter de Winter,* wonende te Noordwijk, thans present binnen deese stadt, dewelke ten verzoeken van den WelEd. gestr. Heer *Jan de With,* oud capitijn ter Zee ter Admiraliteit van Vriesland, residerende tot Leeuwaarden voor de opregte waarheyt hebben verklaard, dat zij getuygen in 't leeven zeer wel hebben gekend den Heer *Cornelis de With* volle broeder van den Requirant en binnen dese stadt woonagtig geweest. Eerstelijk verklaard hij eerste getuyge dat hij in 't leven zeer wel heeft gekend den gen. Heer *Cornelis de With* dewelke is geweest Pakhuijsmeester of Opsiender van de Ed. Oostind. Compagnies Magasijnen binnen deese stadt en is getrouwd geweest met juffrouw *Magtilda Steenhoff* en met deselve in huwelijk verwekt gehadt een zoon, mede genaamd *Cornelis de With.* Dat de eerstgemelde *Cornelis de With* op den 11 Nov. A^o. 1761 binnen deese stadt is gestorven 'en begraven, dat hij getuyge naderhand in den jaare 1764 met gemelde iuffrouw *Magtilda Steenhoff* is getrouwd binnen deese "stadt en dat gemelde kind *Cornelis de With* heeft geleeft tot den 27 Octob^r. 1764 en toen binnen deese stadt gestorven en begraven, sonder eenige verdere of meerder kinderen te hebben nagelaten.

Verders verklaard zij tweede getuyge, dat zij mede zeer wel heeft gekent de voornd. *Cornelis de With* en zijn huijsvrouw Juffrouw *Magtilda Steenhoff* en eenige zoon *Cornelis de With* en zeer wel weet, dat deselve alle drie overleeden sijn en alhier begraaven.

Voorts verklaaren zij getuygen nogh beijde, dat zij in 't leeven zeer wel hebben gekend *Jan de With* meede volle Broeder van den Requirant geweesene Kruydleeser bij de Ed. Oostind. Compagnie alhier in 't jaar 1746 overleeden is, en getrouwd met *Geertruyd Hoorn,* die ook op den 24sten Septbr. 1766 mede alhier sonder kinderen na te laten is komen te sterven en begraaven".

III. Acte voor notaris Adr. Baars, Amsterdam 4 Maart 1738.

Daarbij compareerden: d'H^r. *Cornelis de Wit* anders genaamt *True* en Jan de *Wit* anders genaamt *True* woonende binnen dese stadt, dewelke verklaarde bij dese te authoriseren en constitueren en hij eerste comparant als gemagtigde van sijn broeder *Jan de Witt* anders genaamt *True,* volgens procuratie door hem op 't schip Hilverbeek waarmede hij voor onderstuurman na Oostindië gaat, liggende in Tessel, den 14 Februari voor den ondercoopman Adriaan de Nijs en getuygen gepasseert en uyt kragte der clausule van substitutie in deselve geinsereert te substitueeren hun broeder d'Hr. *Paul Nielsen True* woonagtigh tot Coppenhagen omme voor hun comparanten en in hunne namen te vorderen en ontfangen tot Ahuse van soodanige Heer Administrateur of sequester als gestelt is over het sterfhuijs *en* boedel van hun comparanten moeder *Anna Nielsen True* wedue *Niels Paulsen True* tot Aarhuijse overleeden alle hetgeene hun comparanten en hun gemelde nu na Oost-Indië op reijs zijnde broeder *Jan de Wit* in de nalatenschap van hun gemelde moeder competeert".

De acte is geteekend: Cornelis *de Wifh* en *Jan de With.*

l) Zie Geschiedenis van het Nederlandsche Volk door P. J. Blok deel V, bladz. 336.

Het Landsarchief voor Jutland te Viborg [1]), dat daarop was aangeschreven, antwoordde, dat in het Domkerkboek van Aarhus gevonden waren de doopacten van de zonen van *Niels Poulsen True* n.l. Niels, den 27 December 1702, *Jens*, den 11 Mei 1707 en van den 2^{en} zoon *Jens*, den 22 Maart 1715.

Voorts deelde het archief te Viborg nog mede, dat de naam *True* waarschijnlijk ontleend is aan het dorp True in Brabrand-sogn, 7 K. M. van Aarhus gelegen.

Ook richtte ik mij tot het Archief te Kopenhagen. Ik had daarmede reeds vroeger eene correspondentie gevoerd, doch steeds betreffende den naam *de With*, thans evenwel bleek, dat belangrijke gegevens aanwezig waren, waarbij behalve eene geregelde briefwisseling tusschen *Paul Nielsen True* en zijn halfbroeder *Jan de With* [2]) *o. a.* de twee volgende belangrijke verklaringen gevonden werden.

(Uit het Deensch vertaald).

A. Verklaring voor Claus *Svane*, Burgemeester Zijner Koninklijke Majesteit te Aarhus, *Kund Schytte*, Raadsheer, Griffier der Rechtbank en Assessoren, Aarhus 24 September 1778.

Waarin vermeld staat, dat aldaar voor het gerecht verscheen *Lorentz Ditlefsen*, Burgemeester van Ebeltoft, die verklaarde, dat ongeveer 2 jaar geleden te Kopenhagen was overleden *Poul Nielsen True*, wiens nagelaten weduwe bij testament in onverdeeld erfbezit gesteld, dit jaar eveneens was overleden en dat hunne nalatenschap nu onder hunne beider erfgenamen moest worden verdeeld.

Aldus was *Ditlefsen* door Ober-kapitein of Commandeur den Heer *de With* te Leeuwarden in Holland opdracht gegeven bij de rechtbank te legimiteeren en te bewijzen, dat genoemde Heer kapitein de *With* als halfbroeder van voornoemden overleden *Poul Nielsen Thrue* de eenige en rechtmatige erfgenaam is en om dit te bewijzen stelde *Ditlefsen* de rechtbank als getuigen voor: *Sören Sörensen* uit Eggoe, oud 63 jaar en *Rasmus Jacobsen* uit Vejlbey oud 70 jaar, die verklaren, dat zij hebben gekcnd zekeren *Niels Poulsen*, die woonde op Annexgaarden in Aaby hier in Jutland en tweemaal gehuwd was geweest, van de eerste vrouw had hij één zoon nagelaten met name *Poul* en van de tweede vrouw had hij drie zonen nagelaten, namelijk twee met name *Jens* en de derde *Niels*. Nadat gemelde *Niels Poulsen* voor de tweede maal was gehuwd, verhuisde hij naar Aarhus.

Ongeveer 30 jaar of iets langer geleden waren de drie zonen naar hier gereisd om hunne familie en vrienden te bezoeken en verklaarden bij een bezoek aan getuigen, dat hun broeder *Jens* in ongehuwden staat was overleden. Na hun vertrek kwam een schriftelijk bericht, dat ook hun broeder *Niels* eveneens in ongehuwden staat was overleden.

Tevens verklaarden getuigen nog, dat zij hadden hooren zeggen, dat *Poul Nielsen Thrue* te Kopenhagen, benevens zijne echtgenoote beiden kinderloos waren overleden en dat bijgevolg voornoemde *Jens* met bijnaam *de With*, Commandeur in Holland, de eenigste levende halfbroeder en naaste erfgenaam is na het overlijden van voornoemden *Poul Nielsen Thrue*.

Over deze verklaring valt nog een en ander te zeggen. De daarin genoemde *Jens Sr.* later zich noemende *Jan de With* is niet in ongehuwden staat overleden, zooals blijkt uit de bovengenoemde acte voor notaris M. Kier d.d. 23 Juni 1778. Hij was gehuwd met *Geertruy van Hoorn* (ondertrouwacte Amsterdam 4 October 1742), terwijl *Niels*, die zich later noemde *Cornelis de With*, gehuwd was met *Machtelda Steenhoff* (ondertrouwacte Amsterdam 6 Maart 1760) en een zoon naliet, die jong overleed.

B. Verklaring voor de Commissie van nalatenschapsverdeeling van de Koninklijke Hof en Stadsrechtbank van C. *Thaarup* (procureur van *Jan de With*), Kopenhagen 17 November 1778.

Waarin vermeld staat, dat de overleden *Poul Nielsen True* geen andere broeders of zusters heeft gehad, dan 3 halfbroeders, waarvan twee heetten *Jens* en de derde *Niels* en dat zij naar Holland zijn gegaan, waar de eersten in plaats van *Jens* in het Hollandsch den naam hebben gedragen van *Jan de With* en de derde in plaats van *Niels* is genoemd *Cornelius de With*, dat de eene met name *Jan de With* is gestorven zonder kinderen na te laten en dat *Cornelius de With* insgelijks is overleden en één kind van denzelfden naam heeft nagelaten. Voorts dat de ouders van deze 4 broeders reeds lang overleden zijn. Ten slotte, dat de weduwe van *Cornelius de With*, *Magtilda Steenhoff* in het jaar 1754 gehuwd is met *Pieter Mulier* en dat de zoon *Cornelius de With* in den ouderdom van 4 jaar in hetzelfde jaar is overleden, waaruit volgt, dat de Heer *Jan de With*, die kapitein is in Hollandschen dienst, de eenige in leven zijnde halfbroeder en erfgenaam is van *Poul True*. Om bovendien nog te bewijzen, dat hij de broeder van den overledene is, volgen ter inzage 3 brieven van den overleden *Poul True en* zijn thans overleden echtgenoote, waarin de laatste het overlijden van haar man vermeldt en *Poul True* steeds een broeder van den Heer kapitein *Jan de With* wordt genoemd, en ten slotte het alhier gevonden testament, krachtens hetwelk laatstgenoemde niet vóór beider dood kon erven.

Wat nu betreft den naam *de With* [1]), hieromtrent tast ik nog in het duister. Waarschijnlijk hebben de kinderen uit het 2° huwelijk van *Niels Poulsen True* den naam hunner moeder aangenomen, hoewel tot heden nog geen

---

[1]) Het Verslag van een onderzoek in Zweden, Noorwegen en Denemarken naar Archivalia belangrijk voor de geschiedenis van Nederland, door Prof. dr. G. W. Kernkamp in 1903 vermeldt, dat de tegenwoordige organisatie van het archiefwezen in Denemarken dagteekent van de wet van 30 Maart 1889. waarbij de oprichting werd bepaald van een Rijksarchief, bestaande uit één hoofdarchief met twee afdeelingen te Kopenhagen en drie provinciale archieven, gevestigd te Kopenhagen (voor Seeland, Laaland, Falster en Bornholm), te Odensee (voor Funen) en te Viborg (voor Jutland).

[2]) Deze briefwisseling is te omvangrijk om hier mede te deelen, doch de heer Redacteur van dit Maandblad, die er inzage van had, was in de gelegenheid te constateeren, dat zij de door mij medegedeelde filiatie volkomen bevestigt.

[1]) In eene genealogie van de familie *With*, herkomstig uit Romö, door Paul Bredo Grandjean 1906 staat vermeld, dat dit geslacht aanvangt met *Hans With*, † 3 Jan. 1709, wiens kleinzoon *Jesper Pedersen With* was „kaptajn det Asiatiske Kompagni". Dit geslachtbestaat nog en is woonachtig in Seeland. Andere personen van den naam *With* komen, los van bedoelde genealogie, in Denemarken voor o.a. *Jens Jensen With*, geb. in 16'77, † 1744, wonende te Kjeldby op Möen, wiens nakomelingen zich gedeeltelijk in Noorwegen vestigden.

bewijs daarvoor gevonden is. De naam de **With** komt in Denemarken niet voor, wel *With.*

In verband met de nieuwste gegevens, die mij ten dienste stonden, luiden de oudere generaties thans als volgt :

1. *Niels Poulsen* **True,** geb. omstreeks 1665, woonde op Annexgaarden in Aaby, vestigde zich omstreeks 1700 te Aarhus, † aldaar Januari 1731, tr. 1° N.N.; 2° omstreeks 1700 *Anna Catharina Nielsen* (*With*?), † Aarhus 11 Maart 1735.

Uit het 1° huwelijk:

1. *Poul* **Nielsen** *Tt ue,* geb. 1693, kinderl. † Kopenhagen 17 September 1775, tr. 1°. Kopenhagen 7 Mei 1727 *Kirsten Ibsen,* † na 1750 ; tr. 2°. Kopenhagen 1 Augustus 1759 *Anna Sophia Muncl,* geb. Ebeltoft (Jutland) September 1715, † Kopenhagen April 1778, dr. van *Sören Munclc.*

Uit het 2° huwelijk:

2. *Niels,* volgt II.

3. *Jens Nielsen True,* noemde zich later *Jan* de *With,* ged. Aarhus 11 Mei 1707, Pakhuismeester (Kruidlezer) bij de Oost-Indische Compagnie ter kamer Amsterdam, kinderl. † aldaar 17 Feb. 1746, ondertr. Amsterdam 4 October 1742 *Geertruy van Hoorn,* geb. 1708, † Amsterdam 24 September 1755.

4. *Jens,* volgt II bis.

II. *Niels Nielsen True,* noemde zich later *Cornelis* de *With,* ged. Aarhus 27 December 1702, Pakhuismeester (Kruidlezer) bij de Oost-Indische Compagnie ter kamer Amsterdam, † aldaar 11 November, begr. Oude Kerk 17 November 1751, ondortr. Amsterdam 6 Maart 1750 *Machtelda Steenhoff,* geb. Amsterdam Januari 1729, † aldaar Augustus 1762, begr. Oude Kerk, dr. van *Dirk* en *Maria Noordhoorn. Zij* hertr. *Pieter Mulier.*

Uit dit huwelijk:

Cornelis **de** *With,* geb. Amsterdam, ged. Zuiderkerk 4 Novembor 1750, † aldaar 28 October, begr. Oude Kerk 31 October 1754.

11 bis. *Jens* **Nielsen True,** noemde zich later ***Jan de With,*** geb. 18 Maart, ged. Aarhus 22 Maart 1715, commandeur der 0. 1. retourvloot, kolonel en kapitein ter zee' ter admiraliteit van Friesland, enz.

(Zie verder de stamreeks in Ned. Adelsboek 1918 en Ned. Patriciaat 19 11.)

Het geslacht de Sille,

door W. M. C. REGT.

Twintig jaar geleden deelde Jhr. H. H. Röell in den Wapenheraut (VI :185—189) van dit geslacht een fragment-genealogie mee. Z.H.W.G. had deze gegevens ontleend aan een oud handschrift, vermoedelijk uit + 1700; bestudeering van het aldaar medegedeelde leidt tot de veronderstelling dat de familie omstreeks 1700 is uitgestorven.

Niets is echter minder waar. Uit diverse familiepapieren, berustende bij den E. A Heer Mr. Joh. de Bergh, kantonrechter te Alphen aan den Rijn, is in hoofdzaak het volgende fragment opgesteld en met belangstelling zou steller dezes meerdere gegevens te gemoet zien.

Voor het wapen de *Sille* zie men : ***van Zuylen*** „Namen en Wapenen Regeering 's-Hertogenbosch", plaat XVII.

I. ***Nicasius de*** *Sille,* geb. te Mecheien 3 Aug. 1543. Zijn levensbericht vindt men bij *van* der *Aa.* Hij overleed te Amsterdam 22 Augustus 1600.

Huwt 1°. te Namen 31 Januari 1571 met ***Genoveve de*** *Romaignan* ; zij overleed te Namen 21 Juli 1572, als dochter van *Laurens* en van *Philippote* ***le Noire.***

Hun zoon volgt II.

II. *Laurens de Sille.* J. U. D. Geb. te Namen 1 Maart 1672, promoveerde te Orleans, werd Schepen van Arnhem 1611, 12, 13, 15 16, 19, 20 en 21; — Burgemeester aldaar 1614 en 1618 (zie Alg. Ned. Fam. bl. IX: 162, 163.) en later Fiscaal van de Generaliteit en van den Hoogen Krijgsraad. Zie eenige gegevens bij van der Aa, op: ***Sille*** en *Sylla.* Hij overleed te 's-Gravenhage 2 Januari 1637 en werd in de Kloosterkerk te 's-Gravenhage begraven (Alg. Ned. Fam. bl. 111, 32).

Hij huwde te Arnhem met *Walburg Everwijn,* overl. te 's-Gravenhage 4 Febr. 1635, bogr. Groote Kerk (A. N. F. XI: 110); dochter van *Gijsbert,* burgemeester van Arnhem, en van *Gerardina Puyn.*

Hieruit 5 kinderen:

1. *Jacob de* ***Sille.*** J. IJ. D., geb. te Arnhem in Maart 1609 Fiscaal van de Generaliteit. Leeft nog 1669. Ondertr. te 's-Gravenhage 29 April 1635 met ***Sophie*** *Casembroot,* in 1696 als weduwe vermeld en kinderloos te Bergen op Zoom overleden; dochter van *Reynier* en van *Magdalena de Chantraines dict Broucqsault.*
2. *Nicasius* ***de Sille,*** volgt III.
3. ***Qerardina de Sille,*** geb. te Arnhem en 15 Dec. 1643 te 's-Gravenhage gehuwd met *Leonard Casembroot,* wedr. van *Gcertruid Schouten.* Hij overleed als solliciteur, te 's-Gravenhage in Juni 1649.
4. *Reynier de Sille,* geb. te 's-Gravenhage. Was eerst hier te lande in militairen dienst, daarna overste van een regiment in Moscovië. Huwde *Geertruyd Caldenbach,* die kinderloos overleed en wier vader Burgemeester van Zutphen moet zijn geweest.
5. *Gijsbert de Sille,* gnb. te 's-Gravenhage en aldaar in 1648 als j.m. overleden. Hij zal de tooneelschrijver zijn geweest, die van der Aa vermeldt.

III. ***Nicasius de*** *Sille,* J. U. D. Geb. te Arnhem 23 Sept. 1610. Promoveerde te Orleans en werd Fiscaal in Nieuw-Nederland. Hij huwde 1°. *Cornelia Meulemans,* dochter van *Pieter* en van ***Anna*** *Marschalk,* en 2°. met *Catharina Croegers.* Uit het eerste huwelijk drie en uit het tweede huwelijk twee kinderen (volgens Wapenh. VI, 188).

1. *Walburg* ***de Sille,*** geb. te Maastricht 20 Nov. 1639, huwt 1°. te New-York *François Cregier,* en 2°. mede aldaar met *Willem Bogardus.*
2. *Anna de Sille,* geb. te Maastricht 6 Nov. 1640. Huwt in N.-Nederland 1°. met *Hendrik Kip* en 2°. met N. de *Bruynne.*
3. *Gerardina de Sille,* geb. te Amsterdam 10 Febr. 1642. In N.-Nederland gehuwd met *Johannes van Couwenhouen.*
4. *Laurens de Sille,* volgt IV.
5. ***Pieter de Sille,*** geb. te Maastricht 6 Januari 16. . Overleed in N.-Nederland als j.m. 8 Dec. 1663.

IV. ***Laurens de Sille. Geb.*** te Wiik bij „Maastricht 2 Oct. 1643. Hij werd Ontvanger van Convooien en Licenten te Waalwijk, waar hij overleed 8 April 1729, na tweemaal gehuwd te zijn geweest'.

1°. 1675 met *Antonia* ***Hillegonda van Deuverden,*** geb. te Utrecht in 1649, overleden 2 Oct. 1677, begr. te Middelharnis op het koor, dochter van Mr. Cornelis, Secr. der Staten van Utrecht, en van ***Maria van*** *Hilten.*

2°. in 1696 met ***Maria van der*** *Heyde*, overleden te Waalwijk 27 Aug. 1704, begr. aldaar op het koor.

Uit het eerste huwelijk twee, en uit het tweede huwelijk drie kinderen.

1. Cornelia de Sille, geb. te Rijswijk Z.-H. 20 Juni 1676, overl. te 's-Gravenhage 1 Januari 1717, begr. Kl. kerk 6 Jan.

   Huwt op de Groote Schans buiten 's Hertogenbosch 26 Nei 1699 ***Adriaan*** *Mollerus*, geb. te Waardenburg 26 April 1665. Agent en solliciteur-militair te 's-Gravenhage, waar hij 18 Juli 1742 overleed, begr. Kl. kerk 23 Juli, zoon van D^s^ ***Johannes*** en van ***Johanna de*** *Lobell.* (Ned. Leeuw XIX: 164, doch vooral XVII: 63.)
2. *Nicasius* ***de Sille,*** geb. 1 Oct. 1677, overl. 14 Oct. d.a.v.
3. ***Lucretia de*** *Sille*, ***geb.*** te Rotterdam 26 Aug. 1697. Zij huwde (nà 1730) met D^s^ *Gerardus Cloeck*, gedoopt te 's Hertogenbosch 2 Januari 1687. Als kandt bev. tot predt te Sprang 24 Nov. 1709, emeritus 1766, overl. te Sprang 27 Sept. 1767, weduwnaar van *Catharina* ***de Haan,*** en zoon van ***Jacobus*** en van *Anna Maria* ***Hubert.***

   Zie: „Kwartierstaten v. Rhede v. d. Kloot" en St. en Wap. I 352.
4. *Anthony* ***de Sille,*** volgt V.
6. ***Elisabeth de Sille,*** geb. te Waalwijk 1 October 1702. Kinderloos overleden. Huwt 22 Nov. 1729 met D^s^ *Henricus* de ***Jongh,*** geb. te Waalre 10 Sept. 1701. Als kandt bev. tot adjunct te Leende 20 Juli 1727, predt te Oerle, Zeelst en Wintelre 24 April 1729, Oirschot 31 Januari 1751, overleden 6 Maart 1770. Broeder van D^s^ *Johannes Cornelis*, te Son en Breugel, en zoon van D^s^ *Andreas* ***de Jongh,*** predt. laatst te Eindhoven, en van *Jacoba* ***Vliethoorn.*** Zie Ned. L. XVI: 208. -- In het Nieuw Nederl. Biogr. Wdb. II 640, schreef ik een artikeltje over hem.

V. ***Anthony de Sille.*** Geb. te Waalwijk 19 Dec. 1699. Hij is geweest „Secretaris der Grondheerlijkheid Loon", (Loon op Zand) en notaris van 24 April 1738—1759 aldaar. Overleden te Waalwijk 24 Febr. 1760, begr. op het koor in de kerk aldaar.

Huwde met *Catharina* ***van*** *Eck*, bij wie:

1. ***Maria Rosetta de Sille,*** geb. te Waalwijk 12 Sept. 1735. Gehuwd met ***Cornelis*** *Kouwens*, Secretaris van Drunen.
2. ***Rosetta*** *Catharina* ***de Sille*** geb. te Waalwijk 17 April 1737. Gehuwd met D^s^ ***Nicolaas Adriaan*** *Santvoort,* geb. te 's Hertogenbosch in Febr. 1734, predt te Alom 1 Januari 1758, te Drunen 7 April 1765. Emeritus 1806. Overleden 12 Nov. 1815.
3. ***Johanna de Sille,*** geb. te Waalwijk 3 October 1739, overl. 17 Maart 1765 op reis naar Batavia. Zij had bij haar man, ***Abraham Josias*** *Sluysken*, twee zoons, t.w. ***Hendrik en Johan Anthony S.***

4. ***Laurina de Sille,*** geb. te Waalwijk 30 Juli 1741, overl. aldaar 9 Maart 1743, begr. te Waalwijk op het koor.
5. Laurens de ***Sille,*** geb. te Waalwijk 5 Juni 1743. Is geweest Luitenant-ter-zee bij 't college ter Admiraliteit op de Maas (1775), heeft daarna, met verlof van de Admiraliteit, twee schepen van de V. O.C. gecommandeerd en is in 1782 equipagemeester te Point-de-Galle op Ceylon geworden. Gerepatriëerd, werd hij 1793 schepen van 's Hertogenbosch en overleed te Delft als oud schepen van 's H. 31 Maart 1811.

   Huwde in 1782 met ***Adriana Boers,*** overleden te Delft 8 Maart 1816, oud 67 jaar, dochter van ***Pieter,*** advocaat voor het Hof v. Holland en Baljuw der beide Katwijken en het Zandt, en van ***Cornelia*** *Donraat.*

   Zij hadden twee dochters:

   a. *Catharina* ***Cornelia de Sille,*** geb. te Point de Galle 11 Februari 1784, overl. 26 April 1786.

   0. ***Sophia*** *Wilhelmina* ***Wynanda Cornelia de Sille,*** geb. op den huize „Zegenwerp" bij St. Michielsgestel, 13 Febr. 1790 en overl. te 's Hertogenbosch in Oct. 1794.
6. *Elisabeth* ***de*** *Sille*, geb. te Waalwijk 16 October 1744, overl. aldaar 13 Juni 1747, begr. te Waalwijk op het koor.
7. ***Johannes de Sille,*** volgt VI.
8. *Nicasius* ***de Sille,*** geb. te Waalwijk 27 Febr. 1749, aldaar overleden 7 April 1764, begr. te W. op het koor.
9. *Elisabeth* ***de Sille,*** geb. te Waalwijk 6 April 1751, er overl. 17 Aug. 1752, begr. op het koor.
10. *Anthony* ***de Sille,*** geb. te Waalwijk 3 Oct. 1753. Overleden te Suratte (Voor-Indië).
11. *Henricus Eliza* ***de Sille,*** geb. te Waalwijk 3 Aug. 1755.

VI. ***Johannes de Sille.*** Geb. te Waalwijk 12 Febr. 1747. Secretaris van Helvoirt en Esch. Overl. te Helvoirt 16 April 1804.

Gehuwd in 1776 met *Johanna Kuypers*, overl. huize „Gast-en-bosch" te Helvoirt 4 Mei 1834, oud ruim 85 jaren, bij wie:

1. ***Johanna de Sille,*** geb. te Helvoirt 19 Dec. 1776; overl. te 's Hertogenbosch 29 April 1810.

   Huwt *Jan* ***de Bergh,*** Secretaris en Notaris te 's Hertogenbosch. (Ned. Leeuw, XXI: 270).
2. ***Catharina*** *Anthonia* ***de Sille,*** geb. te Helvoirt 28 April 1777.
3. ***Henriëtta Wilhelmina de Sille,*** geb. te Helvoirt 17 Aug. 1781, overl. te Vucht 18 Augustus 1860.
4. ***Maria Rosetta Cornelia de Sille,*** geb. te Helvoirt 20 Juni 1783, overl. te Delft 7 Mei 1864. Huwt ***Johan Adriaan Molwitz,*** geb. te Rio Berbice 21 Juli 1785, overl. te 's-Hertogenbosch 10 April 1824. Zij hadden twee kinderen: *Jacoba* ***Johanna*** [1]) en ***Johanna Maria.***
5. ***Laurens Adriaan de Sille,*** geb. te Helvoirt 15 Mei 1785, ongehuwd te Helvoirt overleden 16 Sept. 1866 op den huize „Gastenbosch". Notaris te Helvoirt; 1813—1855.

[1]) Zij huwde met den heer *G. M.* van *Marle* te Rotterdam. Hij associëerde zich met een neef van zijn vrouw. eenen de *Sille* (vermoedelijk VII, 3), waardoor de bekende Botterd. makelaarsfirma: „van Yarle en de Sille" ontstond. De heer de *Sille* is echter al ± 30 jaar geleden overleden, zonder nakomelingen

6. *Antonia de Sille,* geb. te Helvoirt 9 April 1788, overl. te Oisterwijk 26 Nov. 1862. Huwt te Helvoirt 31 Dec. 1820 met ***Diederik Anne de*** *Fremery*, Generaalmajoor, geb. te Gorinchem 13 Januari 1777, overleden te Oisterwijk 2 Febr. 1855, weduwnaar van ***Wilhelmina Schreuder,*** en zoon van *Nicolaas* en van ***Lucretia*** *Frederica* ***van Horbag.*** Zie zijn levensbeschrijving bij van der Aa, — de fam.: St. en Wap. I, 288.
7. ***Johannes*** *Kouwens* de Sille, volgt VII.

VII. ***Johannes*** *Kouwens* ***de Sille,*** geb. te Helvoirt 25 Mei 1790, noemt zich in 1834 ***Controleur voor de*** *Liegne-Dienst* ***in Drenthe*** en heet in zijn overlijdensbericht ***Controleur van*** *'s Rijks Belastingen*, overl. te Emmen 26 Sept. 1838. Huwt te Sas van Gent 31 Dec. 1816 met ***Sophia Catharina*** *Dobbelaere*, geb. te Watervliet 7 Jan. 1791, overl. te Rotterdam 30 Sept. 1876.

Uit dit huwelijk sproten:

1. ***Johanna Sophia Maria de Sille,*** geb. te Veere 23 Jan. 1818.
2. *Victorine Seraphine* ***de Sille,*** geb. te Veere 12 Febr. 1819.
3. *Johannes* ***de Sille,*** geb. te Sluis 11 April 1821. Hij huwde te Emmen 13 Januari 1862 *Charlotte Henriëtta Theophile Eybergen*, uit welk huwelijk 17 Aug. 1865 te Rotterdam een doode zoon werd geboren.
4. *Henriëtte Wilhelmine de Sille,* geb. te Sluis 9 Febr. 1823, overl. te Emmen 7 Oct. 1866.
5. Maria ***Johanna Adriana de*** *Sille*, geb. te Hoogeveen 27 Oct.. 1824.
6. ***Laurens Adriaan de Sille,*** geb. te Hoogeveen 8 Juni 1827, overleden aldaar 28 Dec. 1829.
7. ***Laurens Adriaan de Sille,*** geb. te Hoogeveen, 2 Oct. 1830, overleden te Leersum 3 Februari 1910. Hij huwde te Rotterdam 23 Dec. 1880 met *Christina* ***Maria*** *Hoyer*, geb. te Brielle 4 Febr. 1837, overl. te 's-Gravenhage 9 Febr. 1916, dochter van *Hubertus* ***Cornelis*** en van *Agnes Catharina Engels.*
8. *Henri Elize de Sille,* geb. te Emmen 4 Januari 1834, overleden te Rotterdam 28 Juni 1866.

KORTE MEDEDEELINGEN.

De wapens der voormalige heerlijkheden.
(XXXVIII, **128, 206.).**

In deel II van de pas verschenen Verslagen omtrent 's Rijks oude archieven (over 1920) komt Mr. S. Muller Fzn., de inmiddels afgetreden rijksarchivaris in Utrecht, nog even terug op de questie der wapens van heerlijkheden enz. Erkennende, dat de wapens harer bezitters overgebracht zijn op die instellingen zelve, en dan later soms weer „door de heeren overgenomen en in hun eigen wapens verwerkt", verklaart Mr. M. niettemin: „het toekennen van een wapen aan een heerlijkheid en aan een riddorhofstad heeft *geene* beteekenis", en zelfs spreekt hij van een „nuttelooze en tegennatuurlijke verwording", een „redeloos spol". Ter weerlegging van een en ander zouden wij slechts het in jaargang XXXVIII aangevoerde moeten herhalen; om den lezer niet te vervelen onthouden wij ons daarvan en *wijzen* er alleen op, dat de bovenbedoelde overgang der wapens van personen of instellingen op goederen en omgekeerd — een soort wisselwerking dus — een niet te weerspreken feit is, schier even oud als de heraldiek zelve; een middeleeuwsch maatschappelijk gebruik, waarvan het „nut" toch zeker niet ter beoordeeling van Mr. Muller staat! Het hier bedoelde verschijnsel wordt door hem nog steeds geheel ten onrechte als een uitvinding der latere heraldici beschouwd, terwijl het toch inderdaad met de heraldiek als *stelsel* is ontwikkeld en saamgegroeid. Verkeerdelijk spreekt Mr. M. dan ook voortdurend van de heraldiek als ***wetenschap.*** Deze toch blijft in dit verband buiten questie; niet zij kende de wapens aan personen en goederen toe, maar de heraldieke usance, zooals die sedert de 12de eeuw bestond en eerst later object van wetenschap is geworden. Met deze enkele opmerkingen meenden wij hier te kunnen volstaan.

TH. à TE. VAN DER HOOP.

Versluys.

De stamreeks ***Versluys*** in Nederland's Adalsboek begint met Pieter ***Versluys,*** gehuwd met ***Anna Voet,*** geb. te Middelburg 24 September 1627, † aldaar 6 Maart 1695, dr. van *Aegidius* en van ***Johanna Delcourt.***

De twee eenige akten, die in het Vlissingsche Archief over dit echtpaar bewaard gebleven zijn, bevestigen dit, n.l.:

Ondertrouwboeken :

14 November 1654 Mr. ***Pieter Versluys j. g.*** van Vlissingen ende ***Anna Voet j.*** d. van Middelburg, sy wonende in de Nieuwstraet.

Uittreksels S. van der Swalme, doopregisters:

Cornelis z. van ***Pieter Versluys*** en ***Anna Voet*** 19 September 1655.

De aanteekeningen van Vrouwe Lambrechtsen vermelden den naam *Versluys* in het geheel niet.

Mr. Pieter Versluys was als advocaat in zijne geboortestad gevestigd, in de in 1911 door een brand vernielde St. Jacobskerk lag de volgende grafsteen:

„Dit is de sepulture van Mr. ***Pieter Versluys*** advocaat en Doctor in de beyde rechten."

F. Nagtglas geeft in „Levensberichten van Zeeuwen Dl. IV blz. 844" bijzonderheden over Mr. Pieter Versluys en noemt als zijn vader ***Cornelis Versluys,*** gezagvoerder in dienst der O. I. Cie., die in 1669 verhuisde naar Middelburg. Ook W. van der Os vond hem blijkens zijne nagelaten losse aanteekeningen (blz. 16) 1 Juli 1669 vermeld als schipper (d. w. z. gezagvoerder), beiden noemen echter helaas geen bronnen. De eenige ***Versluys,*** die in de 16e en 17e eeuw burger van Vlissingen is geworden, is naar alle waarschijnlijkheid identiek met dezen Cornelis Versluys, n.l. poorterboek Vlissingen : ***Cornelis*** *Versluys* van Heyntjenssand 20 Januari 1.627.

In verband hiermede verdient nog eenige aandacht:

Ondertrouwboek Vlissingen :

15 September 1627 ***Cornelis*** *Christiaanssen* ***j g.*** van Heynkenssandt varende man met ***Lena Samuelsj.*** d. van Middelburg, sy wonende op de Lange Selke.

Wijst het bovenstaande er reeds op, dat een onderzoek 'in de Zuid-Bevelandsche archieven m. i. kans zou hebben nadere gegevens over de herkomst van het geslacht *Versluys* op te leveren, ik word in deze meening

nog versterkt door de mededeeling van Prof. C. L. van der Bilt in kol. 118 van dezen jaargang, dat in eene acte van 11 Aug. 1680 voor not. Adriaan Hoogkamer te Goes melding gemaakt wordt van *Anna de Wolff* wed. Mr. *Pieter Versluys*.

De opgave in Nederlaud's Adelsboek, dat Mr. *Cornelis Versluys Pieterszn.*, sub 11, pensionaris en burgemeester van Vlissingen was, is niet juist, in de regeering van Vlissingen heeft alleen gezeten Mr. *Cornelis Versluys*, raad 13 Juli 1771 en schepen van 1774 tot 1779.

C. A. VAN WOELDEREN.

Van Brand. Een nauwkeurige teekening der navolgende kwartieren van „*Christiaen van Brand*, Cheurvorstelijk Brandenburg-Cleets ende Marks Regeringsraad" is ter beschikking van afstammelingen of belangstellenden :

v. Brand	Jongheer	Eggeren	Heerde
Kerkhoven	Kerkhoven	Appeltorne	Warme100
Blaesveldt	Sersanders	Cloek z. Sp.	Mom z. Kell.
v. d. Liens	Varnewijk	Tngenhoven	Ittersum.

TE. à TH. V. D. HOOP.

Het Betuwsche geslacht Versteegh. (XL, **223).** Ten onrechte schreef ik in kolom 223, dat verschillende leden van het geslacht *Versteegh* te Tiel in de regeering zaten. Ik vond alleen *Mattheus van der Steech* in verschillende acten (tusschen 1586—92) als substituut schout en schepen van Tiel vermeld.

A. P. VAN SCHILFGAARDE.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Aylva (van), van Camstra. Het „Stamboek van den Frieschen Adel" geeft het wapen van het geslacht *van Aylva* op als gedeeld, rechts den halven adelaar. Tot wanneer is het aldus gevoerd? En is de halve adelaar behouden gebleven toen in het midden der 17de eeuw *Hessel van Aylva* tot Baron des Heiligen Roomschen Rijks werd verheven?

Hetzelfde werk beeldt het wapen der *Camstrn's* af zonder den halven adelaar. In de genealogische kwartierstaten, uitgegeven bij W. P. van Stockum & Zoon, 1887-1892, komt het wapen viermaal voor als gedeeld, mot den halven adelaar. Wat is nu juist?

's-Gr. B. v. B.

Bake-Spieringh. (XXVII, 20; XXXVII, 423). Nav. XXXI, 433 geeft nog : *Adr. Bake* werd gedoopt Hulst 26 Jan. 1688 uit *David* on *Catha. van der Slaert*; hij huwde 29 Apr. 1728 *Petrha Christinn Spiering* wed. pred. *Antonie Bomble* van Hontenisse.

B. *v.* D. v. H.

Beeckman. (XL, 1.96, **240).** In de doopregisters der gemeente Asperen, vond ik betreffende deze familie de navolgende gegevens :

Henricus Martinus Beeckman en *Helena van Doorn* lieten te Asperen de navolgende kinderen doopen:

1. *Anna Elisabeth B.*, ged. 22 Dec. 1748, getuige Mr. Martinus Beeckman, drossaart en dijkgraaf.
2. *Antonius Gijsbertus B.*, ged. *4* Febr. 1760, lidmaat, 29 Mrt. 1768, get. Anthony v. Doorn.

3. *Martinus Henricus B.*, ged. *12* Sept. 1761.
4. *Martinus Henricus B.*, ged. **8 Oct. 1762.**
5. *Martinus Henricus B.*, ged. *30* Mrt. 1766.
6. *Eva Elisabeth B.*, ged. 9 Mei 1766.
7. *Eca Elisabeth B.*, ged. **14.** Aug. 1767, get. Eva v. Maurik.
8. *Anna Elisabeth B.*, ged. 6 Nov. 1768.
9. *Anna Elisabeth B.*, ged. 15 Febr. 1761, lidm. 2 April 1775, met att. naar Utrecht 3 Mrt. 1777.
10. *Martinus Henricus B.*, ged. 31 Jan. 1765, lidmaat. 6 April 1780, met attestatie naar Rotterdam 13 April 1783.

ll. *Gijsbertus Pieter B.*, ged. *2* Aug. 1767, lidmaat 30 Mrt. 1787, met attestatie naar 's-Gravenhage 9 Febr. 1792.

12. *Henriette Helena B.*, ged. *4* Sept. 1768.
13. *Elisabeth Cornelia B.*, ged. *7* Jan. 1770.

Henricus Mnrtinus Beeckman, † Asperen 1 Mrt. 1792, wordt tot den doop van het 4e kind genoemd „secretaris", sinds dien „Drossaart". Vermoedelijk is hij dus in 1752 zijn vader opgevolgd als drossaard. Zijne vrouw *Helena van Doorn* † 25 Dec. 1792. Volgens de lijst van lidmaten van April 1786 woonden zij in de Minstraat W.zijde, evenzoo in die van Juli 1756. In die van 1786 staat ook vermeld het kind sub 10, met vermelding van attestatie naar Utrecht 1 Sept. 1788. Voorts nog een *Anthony Beeckman*, vermoedelijk no. 2.

De lidmatenlijst van 34 Nov. 1745 vermeldt Mr. *Nartinus Beeckman*, Drossaart, *Hendrik Martinus B.*, secretaris, *Bernardus Gerardus Beeckman* en *Johannes Henricus Beeckman*, allen wonende Minstraat, bezuiden het Stadhuis. Voorts in de Minstraat benoorden het Stadhuis: *Anthony van Doorn* en *Eva van Mourik*, *Gijsbert van Doorn, Helena van Doorn.*

Te Asperen werden als lidmaat aangenomen:

a. met attestatie van 's-Gravenhage: Mr. *Martinus Beeckman,* secretaris dezer stad, op 9 Oct. 1707.
b. met attestatie van Noordhoorn: *Anna Elsabeen Stulen*, op *30* Dec. 1708.

Voorts vond ik nog gedoopt van Mr. *Martinus Beeckman* en diens echtgenoote *Anna Elisabeth Stulen:*

1. *Philip Jacob B.*, ged. *2ö* Febr. 1714.
2. *Herman Martinus B.*, ged. 13 Febr. 1716, get. Anna Elis. Stulen, lidm. 2 Juli 1733.
3. *Bernardus Gerardus B.*, ged. *24* Juli 1718, get. Pieter en Hermanus Stulen, lidm. Jan. 1737.
4. *Elisabeth Gerardina B.*, ged. 4 Aug. 1720, get. Gerard Beeckman en zijn huisvrouw Elisabeth Haston, lidm. Jan. 1737.
6. *Petrus Hermnnus B.*, ged. 20 Jan. 1723, get. alsvoren.
6. *Johannes Hendricus B.*, ged. 14 Nov. 1726, get. Johan Beeckman, kapitein in het regiment van kolonel Spaan en Ida de Milly zijn huisvrouw, lidm. 19 April 1745.

De vader wordt bij den doop van het oudste kind burgemeester en secretaris genoemd, bij dien van de andere kinderen drossaard.

Van *Anthony van Doorn* en *Eva van Maurik* vond ik :

1. *Gijsbert*, ged. 25 Oct. 1722, get. Gijsb. v. Doorn, schout, en zijne huisvrouw Hilleke Segers.
2. *Pieter*, ged. 15 Oct. 1724.
3. *He 1 en a*, ged. 20 Juli 1727, get. Lysb. v. Doorn, lidmaat 14 April 1745.

Anthony van Doorn was burgemeester en 'overleed Juni 1786. Hij werd lidmaat 28 Mrt. 1717, zijne vrouw *Eva v. Maurik 7* April 17 19.

Anthony van. Doorn was een zoon van Mr. *Gijsbert van Doorn,* schout, en *Hilleke Segers* ;

Eva van Mourik was eene dochter van *Pieter Jansz. van Maurik* en *Elisabeth van Doorn* en werd ged. 30 Maart 1702.

Druten. C. W. VAN DAM.

Beeckman. (XL, 196 en **240).** Nederl. Patriciaat 1918 bl. 11 deelt in een noot mede: „De tijdsomstandigheden beletten ons de generatiën I—III te verifieeren, wij hopen in een volgenden jaargang te kunnen berichten, dat zij juist zijn." Deze bevestiging is nog uitgebleven. In verband met een en ander wordt de aandacht erop gevestigd, dat het in 1912 verschenen „Bergisches Wappenbuch biirgerlicher Familien" [1]) (van Joh^{s} Holtmanns, uitgave Wilhelin Fülle, Barmen) op bldz. 11 het wapen *Beckmann* geeft, gelijk aan dat door *Beeckman* gevoerd (golvende rechterschuinbalk, vergezeld van twee vijfbladerige rozen. Het helmteeken is de vlucht, zonder de roos. Kleuren zijn niet aangegeven).

Onder verwijzing naar Zeitschr. d. Bergischen. Geschichtsver. 11, 328 en XXVI, 85 wordt als onderschrift gegeven : „Die Familie lasst sich bis zum Anfang des 17 Jahrh. zurück verfolgen. Der älteste bekannte Ahnherr Johannes B. besass 1641 einen Hof auf Wülfing in Rittershausen. Sein Sohn Caspar trat diesen an die Familie Bredt ab und übernahm dagegen den Bredtschen Hof auf der Bockmühle, der sich noch heute in Besitz seiner Nachkommen befindet. Wappenzeichnung nach einem Siegel von Gerhsrd Beckmann, Mülheim a. Rh. 1612 "

De Heer Beeckman, burgemeester van Zandvoort, nu hoofd van het Nederlandsche geslacht (Ned. Patr. 1918, generatie XI) deelde mede, dat hij familiepapieren heeft, die met die mededeelingen correspondeeren. Van gener. II, *Gerardus Beeckman,* notaris, te Keulen, wordt medegedeeld, dat hij afgevaardigd werd naar Koning Jacobus I van Engeland. Volgens burgemeester B. was het wapen oorspronkelijk de zilveren golvende schuinbalk in blauw (sprekend wapen klaarblijkelijk), doch de rozen een wapenvermeerdering door den Engelschen Koning verleend.

Hlm. A S.M.

Bergen (van). (XL, 80). Mijne mededeelingen t.a.p. omtrent het wapen van de familie *van der Does,* waartoe behoorde *Clasina van der Does,* gehuwd met *Johannes Antonius van Bergen,* waren niet geheel juist. Het door mij beschreven wapen is dat der aanverwante familie *Schadee van der Does,* waarvan slechts het 2^{e} en 3^{e} kwartier op *van der Does* betrekking hebben. Ook de hier bedoelde familie van der Does voerde dus slechts de 9 ruiten.

Het 1^{e} en 4^{e} kwartier betreffen de familie *Schadee.* Volgens het stempel met randschrift „*J. C. Schadee Notaris te Zeyst-Utrecht*", afkomstig van den notaris van dien naam, die van 1840-1862 te Zeist resideerde, voerde deze familie echter niet een verkorten dwarsbalk, maar eerder een voetstuk van een zuil [1]) in goud, vergezeld van 3 klaverbladen.

Ginneken. STEENKAMP.

Blok (XL, 197). Het wapen van een Doopsgezind Amsterdamsch koopliedengeslacht *Block (Blok)* is te vinden in : „ Het Patriciaat van Amsterdam, vertegenwoordigd door de Genealogie van het geslacht Boelens enz. naar het handschrift van J. van Wieringen Gzn., uitgegeven door Prof. J. A. Alberdinck Thym. Hiertoe behoorde *Pieter Block* (zn. van Adriaan Pietersz. en Geertruida van Halmael), getr., als wed^{r}. van Cathalijntje Bulsink, A'dam 22 Jan. 1695 *Elisabeth Oosterlingh*, wede. van Nicolaes de Veer.

Mr. Cornelis (Java). M. R. H. CALMEYER.

Bosch. (XL, 196, 240). In kol. 196/197 vraagt de Heer N. van Oosterzee inlichtingen betreffende een viertal wapens, waaronder ook dat van eene familie *Bosch,* waartoe o.a. behoort *Anna Bosch,* de vrouw van *Jacob van der Pot,* welke Anna 2-11 1741 te Amsterdam is geboren als dochter van *Gerrit Bosch* en Johanna *Blok.*

De Heer van Maanen antwoordt hierop in kolom 240 door te verwijzen naar de kwartierstaten van van der Dussen en Smissaert, alwaar de wapens van *Anna Bosch* en haren man *Jacob van der Pot* tweemaal voorkomen en wel in de kwartierstaten van *Joost van Vollenhoven* en van *Abraham van Stoik.*

Dit is volkomen juist on dus zal de Heer van Oosterzee kunnen aannemen, dat het door hem gezochte wapen van deze Amsterdamsche familie *Bosch* is „in goud een roode leeuw, met blauwe barensteel gaande over diens schouder en vergezeld beneden van 3 blauwe blokjes", indien ten minste de wapens in de bedoelde kwartierstaten eerst na een grondig onderzoek werden vermeld en de bewijzen aanwezig zijn, dat zij door de betrokken personen ook inderdaad zijn gevoerd. Is dit wel zoo?

Bezien wij het wapen van Anna's echtgenoot *Jacob van der Pot,* zooals dit in die kwartierstaten is aangegeven. Dit wordt aldaar als volgt aangegeven : „gedeeld: 1 doorsneden: A. in goud een blauwe dwarsbalk, B. geschakeerd van zilver en rood; II in goud een van rood en zilver geschakeerd kruis".

Het is het wapen, zooals het vermeld wordt door Rietstnp in zijn Armorial Général met de bijvoeging „armes depuis 1750". Vóór dat jaar is het volgens dit werk: gevierendeeld met den dwarsbalk in 1 en IV en het geschakeerde veld in II en III. Het geschakeerde kruis, zijnde volgens Rietstap het wapen van de familie *van Broeckhuysen,* ontbrak dus nog vóór 1750. Het hoofdwapen van deze samengestelde wapens is de blauwe dwarsbalk op hot gouden veld, volgens het Arm. Gen. overeenkomende met het wapen van eene Fransche familie *Pot* in Berry.

Geheel in overeenstemming hiermede luidt ook het begin van de genealogie van der Pot op pag. 323 van de Heraldieke Bibliotheek 1876, welk artikel niet is onderteekend en dus waarschijnlijk wel zal zijn van de hand van den Redacteur van dat tijdschrift, denzelfden heer J. B. Rietstap, die het Armorial Général samenstelde.

[1]) Zie de aankondiging van dit werk door Silvaticus in dit Maandbl. XXX (1912), k. 412 e. v. RED.

[1]) De heer Steenkamp was zoo welwillend ons een afdruk van bedoeld stempel toe te zenden. Naar onae meening heeft men hier echter toch met een (eenigszins misteekenden) verkorten dwarsbalk te doen. RED.

De kop van deze genealogie klinkt als een klok. De te Rotterdam gevestigde familie *van der Pot* is volgens haar een jongere tak van het tot den hoogen adel behoord hebbende Fransche geslacht *Pot*, dat gevestigd is geweest o.a. in Limousin, Berry en Nivernais, eigenaars van vele heerlijkheden en waarvan zelfs drie leden ridders van het Gulden Vlies zijn geweest. Dit illuster geslacht voerde den blauwen dwarsbalk op gouden veld, die gebleven zou zijn in het wapen van de Nederlandsche afstammelingen.

In deze genealogie lezen wij op pag. 325, dat het zevende kind van *Cornelis Janse Pot* of *van der Pot*, nl. *Wijntje*, trouwt met *Hendrik Druif*.

Is dus het wapen van der Pot in de kwartierstaten van van der Dussen en Smissaert juist, dan moest ook *Wijntje* het gevierendeelde wapen voeren met den dwarsbalk in I en IV en het geschakeerde veld in II en III, zooals haar overgrootvader *Guillaume Pot* dat in 1600 begon aan te nemen.

Doch ziet! In de serie kwartierstaten van de HH. Wildeman en van de Blocquery vinden wij de wapens van *Hendrik Druyff*, in 1624 Schepen van Alkmaar, en diens vrouw *Wijntje Pot*, en aldaar is dat van Wijntje aangegeven als te zijn: „in goud een zwarte kookpot", dus geheel afwijkend van dat van het illustere geslacht *Pot* uit de Heraldieke Bibliotheek, zooals dit in de kwartierstaten van van der Dussen en Smissaert voorkomt. Laten wij thans uit origineele stukken aantoonen, welke lezing de juiste is.

In het Museum te Alkmaar berust eene groote collectie schepenzegels en daaronder vinden wij er één van Mr. *Hendrik Cornelisz. Druyff*, in 1629 Schepen dier stad, welk zegel vertoont „een druiventros met den steel naar boven" en een dito tros als helmteeken Hieruit blijkt dus reeds, dat het wapen van *Hendrik Druyff*, zooals de HH. Wildeman en van de Blocquery dat weergeven, juist is (kleuren blijven geheel buiten beschouwing).

Ten overvloede geven wij nog eenige verdere bewijzen van de juistheid van dit wapen door te vermelden, dat wij hetzelfde vonden in de Boedelpapieren van de Weeskamer van Alkmaar voor *Hendrik Druyff*, 6-8 1628 Schepen van Alkmaar, in de Collectie particuliere brieven aan Johan de Witt op den lakafdruk van *Henrick Druyff*, 2-6 1667 te Alkmaar, en in het Stadhuis te Enkhuizen op het zegel van *Cornelis Druyff*, 20-3 1727 Schepen van Enkhuizen.

Wekte het voorgaande bij ons reeds het vermoeden op, dat het door de HH. Wildeman en van de Blocquery voor Hendrik's vrouw *Wijntje Pot* opgegeven wapen ook wel juist zou zijn, eene andere omstandigheid kwam dit vermoeden nog aanmerkelijk versterken.

In het Rijksarchief te Haarlem nl. bevindt zich een groote antieke kist, waarin een groot aantal charters van verschillenden aard worden geborgen. Aan één dezer charters hangt het zegel van *Heyndrick Druyff*, 10-1 1631 Schep en van Alkmaar, en dit zegel vertoont het navolgende wapen: „gevierendeeld: 1 en IV een druiventros met de steel naar boven; II en IIII een kookpot".

Volgens „De Regeering van Alkmaar tot 1796" door C. W. Bruinvis zijn er 3 personen van den naam *Druyff* in de Alkmaarsche regeering geweest en wel *Cornelis Claesz. Druyff*, Schepen van 1674 tot 1692, *Hendrick Cornelisz. Druyff*, Schepen van 1618 tot 1638, en Mr. *Hendriclc Druyff*, Schenen van 1661 tot 1654. Hieruit blijkt dus, dat de schepen *Hendrik Druyff* in 1624, door de HH. Wildeman en van de Blocquery vermeld, dezelfde persoon moet zijn als de schepen *Heyndrick Druyff* van 1631, wiens zegel in het Rijksarchief te Haarlem gevonden werd.

Nu kwam het in vroegere tijden meermalen voor, dat de man het wapen van zijne vrouw met het zijne in één schild vereenigde, en waar wij nu den met *Wijntje Pot* getrouwden *Hendrik Druyff* een gevierendeeld wapen zien voeren met zijn eigen wapen in het eerste en vierde en een kookpot in het tweede en derde kwartier, daar meen ik te mogen aannemen, dat wij niet ver van de waarheid zijn, wanneer wij dien kookpot voor het wapen van zijne vrouw *Wijntje Pot* en dus ook voor dat van de familie, waartoe zij behoort, honden.

Ik geloof niet, dat er zich in het Gemeente-Archief te Rotterdam nog vele bronnen met familiewapens zullen bevindan, welke nog niet door mij zijn aangeboord. In de vele echter, welke door mij wél zijn doorgewerkt, heb ik n i m m er het bovenomschreven gedeelde wapen *van der Pot* ontmoet, doch daarentegen wel het wapen met den kookpot.

Zoo zijn in de protocollen van de Rotterdamsche notarissen J. Valeton en P. J. de Superville te vinden de lakafdrukken van 1°. *Gerrit van der Pot, 19-8 1774* koopman te Rotterdam en diens broeder *Jacob*, eveneens koopman aldaar; 2°. *Willem van der Pot*, 13-3 1777 koopman aldaar; en 3°. *Gerard van der Pot, 20-2 1800* eveneens koopman aldaar. Hunne lakafdrukken vertoonen alle hetzelfde nl.: „een kookpot op een gouden veld" met den kookpot als helmteeken.

Genoemde personen zijn in de boven aangehaalde genealogie thuis te brengen als *Gerrit van der Pot*, heer van Groeneveld, geb. 19-2 1732, de bezitter van eene groote collectie schilderijen, en diens broeder *Jacob*, geb. 20-12 1737, en getrouwd met *Anna Bosch*, zoons van *Willem van der Pot*, geb. 6-1 1704, en diens vrouw *Sara Bosch*. (Zie pag. 327 en 328).

Volgens die genealogie is *Jacob van der Gracht bijg. de Rijke*, in 1672 admiraal van Veere en getrouwd met *Margaretha Hooft*, de zoon van *Simon Rijkszoon van der Gracht* en *Cornelia Pot* of *van der Pot*, welke Cornelia de dochter zoude zijn van *Guillaume Pot*, die, ongeveer in 1600 levende en wegens het geloot naar Vlaanderen uitgeweken, de stichter van den Nederlandschen tak van het illustere Fransche ridder-geslacht *Pot zou* zijn geworden en tot vader zou hebben gehad Guy *Pot*, ridder, heer van Chassingremont en Rhodes.

Slaan wij nu het standaardwerk van Elias „de Vroedschap van Amsterdam" op, dan lezen wij aldaar in deel 1 pag. 379, dat *Rijckert Albertsz. gezegd van der Graft*, geb. te Graft (dorp in Noord-Holland) omstreeks 1480, timmerman te Amsterdam op de Windmolenzijde, bij de Gravenstraat, trouwt met *Griet Pietersdr.*, waarbij *o.a. Simon Rijckertsz.*, ob. 31-12 1058, korenkooper op de Vijgendam „in de Hulck", in 1544 kapitein en scherprechter van de Handboogschutterij, getrouwd met *Neel Willemsdr. Pot*, dochter van *Willem Fredericksz.* op den Middeldam „in de Pot", en van *Lobberich Remmetsdr.*

Uit het voorgaande blijkt ten duidelijkste, welke waarde te hechten is aan de opgegeven Fransche adellijke af-

stamming[1]). ***Willem Fredericksz.,*** voornoemd, zal er nog geen familienaam op *na* gehouden hebben, maar zich naar zijne woning ***Pot*** genoemd hebben en als wapen ook een pot hebben aangenomen. Terecht maakt Ned. Patriciaat 1920 dan ook in het artikel, gewijd aan de familie ***van der Pot,*** van de afstamming uit de Fransche ***Pot's*** geen melding.

Hetgeen over het wapen ***van der Pot*** in de kwartierstaten van van der Dussen en Smissaert is medegedeeld, wettigt mijn twijfel of het aldaar afgebeelde wapen zijner vrouw *Anna Bosch* wel juist is.

Bij onderzoek bleek mij dat het vrij zeker onjuist is en dat het wapen ***Bosch,*** dat hier in aanmerking komt, datgene is, dat in de kwartierstaten van diezelfde heeren voorkomt op den kwartierstaat van *Willem* ***Bruyn*** voor Maria *Bosch*, die 18-2 1770 trouwt met *Stephanus de Clercq,* zijnde aldaar aangegeven als „in zilver 3 roode koeken".

Mijn vermoeden is gebaseerd op de volgende omstandigheden. Ten eerste blijkt uit de doopregisters van de Remonstrantsche Gemeente te Rotterdam, dat *Stephanus de Clercq* en ***Maria Bosch*** in Februari 1'778 getuigen zijn bij den doop van ***Stephanus,*** den zoon van *Jacob van der* ***Pot*** en ***Anna Bosch,*** zoodat de waarschijnlijkheid voor de hand ligt, dat deze ***'Maria Bosch*** in familierelatie staat met Jacob's vrouw *Anna* ***Bosch.***

Ten tweede vond ik in eene groote collectie brieven in het archief van de Doopsgezinde Gemeente te Rotterdam een brief van *Gerrit Bosch,* geschreven uit Amsterdam dd. 28-3 1795, waarop een lakafdruk, vertoonende als wapen „3 bollen".

Deze brief is door Gerrit gericht aan *Willem van Ingen Messchaert* te Rotterdam, welke Willem door hem met „neef" wordt aangesproken.

Ten derde zijn in de protocollen Nos. 30 en 36 de lakafdrukken te vinden van ***Salomon Bosch,*** koopman te Amsterdam, van resp. 21-2 1797 en 10-1 1799. Ook deze lakafdrukken vertoonen het wapen met de 3 bollen.

Het neefschap van Gerrit Bosch met Willem van Ingen Messchaert bovengenoemd is aan de hand van het Algemeen Nederlandsch Familieblad 1883 No 52 (kwartierstaat van Abraham van Rijckevorsel), het Algemeen Nederlandsch Familieblad 1884 No. 130 pag. 4 en het Stam- en Wapenboek deel II folio 296 eenigszins op te lossen, en ik vermoed, dat deze ***Gerrit Bosch*** de broeder is van ***Sara Bosch,*** die met *Willem van der* ***Pot*** is getrouwd.

Ik kan hieraan nog toevoegen, dat uit mijne collectie blijkt, dat het wapen met den leeuw, beladen met den barensteel en vergezeld van de 3 blokjes, zooals dat voor *Anna* ***Bosch*** door de HH. van der Dussen en Smissaert is- aangegeven, het wapen is van *o.a. Cornelis* ***Bos*** (niet Bosch), 2-4 1777 te Rotterdam, en van ***Elisabeth Bos*** (niet Bosch), in de 18de eeuw Regentesse van het Gasthuis te Rotterdam, zooals blijkt voor den eerstgenoemde uit zijn lakafdruk in het protocol van den Notaris P. J. de Superville en voor de laatstgenoemde uit haar wapenbord, afkomstig uit dat gasthuis en thans hangende in het Museum van Oudheden te Rotterdam.

Ten slotte nog deze vraag:

Waar kan ik vinden, dat de vrouw van ***Cornelis*** *Thomasse* ***Pot*** (getrouwd te Rotterdam 18-4 1656) ***de*** *Ruiter* heet? In geen enkel register in het archief te Rotterdam vind ik haar aldus vermeld, overal lees ik niets anders dan „*Aeltje Cornelis*" zonder meer. Zij woont als weduwe op den hoek van den Schiedamschen Dijk op de Karrosteeg en wordt 18-2 1709 in de Groote Kerk in eigen graf begraven.

Rotterdam. R. T. Muschart.

Broers-van Orsoy. (XL, 197, 241). *Woutrina* ***van*** *Ommeren* wed. ***Jurriaan Broers,*** tr. 2o. A'dam 26 Jan. 1781 met ***Christiaan Seest,*** zn. v. ***Pieter*** en *Martina Wijnslagers*, geb. 1781, waaruit een zoon ***Rutger*** Johannes ***Seest,*** ged. A'dam Noorderkerk 19 Nov. 1783. Christiaan Seest huwt 2o A'dam 7 Nov. 1786 ***Geertruida Everharda Leonora Josina Alida Coenders van Helpen,*** ged. Well 20 April 1759, dr. van *Evert* en ***Anna Magdalenavan Dam.***

Druten. ***C.*** W. van Dam.

Bronkhorst (van). (XL, 197). Mr. ***Adrianus van*** *Bronckhorst*, gehuwd met ***Meinarda Johanna van*** *Cleef*, voerde: in rood een zilveren, blauw getongden, goud gekroonden leeuw. Hij was zoon van Mr *Nicolaas* en *Anna Aletta van Mansvelt,* zoon van Mr ***Adriaan*** en *Aletta Ploos van Anastel, zoon* van ***Pieter*** en ***Alida de*** *Cock van Kerkwijk.*

's-Gr. ***C.*** J. P.

Bruyn (de). (XXVII, 423, XXVIII, 62). De in k. 63 genoemde *Sander* ***de Bruyn*** is gedoopt te Dordrecht 19 Mei 1666; hij was zoon van *Otto* ***de*** *Bruyn* en van *Geertruid* ***Sanders Keyser. Zijn*** ouders huwden te Dordrecht 21 Oct. 1663; ***Otto de*** *Bruyn* was bakker te Dordrecht en bij zijn genoemd huwelijk weduwnaar van Leerdam, zijn vader heette *Herman* ***de Bruyn. Geertruid Sanders*** *Keyser* was geb. te Dordrecht en weduwe van *isaac* ***Bastiaens.***

In de trouw- en doopregisters van Leerdam, welke thans te 's-Gravenhage berusten, zijn nu wel het eerste huwelijk en de doop van *Otto Hermanszn.* ***de Bruyn*** te vinden.

d. St. W. W. v. R.

Camerlingh. Wat was *Antoni Cato Camerlingh,* wiens zoon ***Heimerick,*** geb. Wanneperveen 10 Aug. 1777, † Utrecht 3 Jan. 1847. kolonel der genie, huwde 1o met ***Maria, Helena van Citters;*** 2o met ***Adriana*** *Isabella van* ***der Bilt.***

Welk wapen voerde deze familie en welk wapen de echtgenoote van *Antoni Cato* voornoemd, *Antonia Hendrika* ***van Elsbroek?***

's-Gravenhage. C. L. van der Bilt.

Clement. Welk was het wapen van *Anthony* ***Clement,*** die in het midden der 17de eeuw predikant der Waalsche gemeente te Zierikzee was?

's-Gr. B. v. B.

Cortenbach. Geneal. en herald. gegevens gevraagd omtrent ***Jan Hendrik*** *Cortenbach,* die 22 Mei 1767 te

[1]) Zie ook hierover Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland, Nakomelingen van ***Herman de Ruyter, den*** held van Loevestein, in dit Maandbl. XXXVIII, kk. 167 e.v., alwaar ook ten opzichte van de afstamming van de Rotterdamsche familie ***van*** der ***Pot*** uit de Amsterdamsche ***Potten*** eenig voorbehoud gemaakt wordt. Red.

Delft huwt met *Jacomina Walsem*; hij woonde in 1747 te Delfshaven en 1749 te 's-Gravenhage.

Overschie. MR. N. C. VAN MASTRIGT.

Dutry-de Roock. Waar en wanneer werd geboren *Theresia Dutry*, dochter van Benjamin (zie Ned. Patr. 1920 bldz. 77); zij tr. Haaften 1 Febr. 1728 Adriaan de *Roock*, Burgemeester van Zalt-Bommel, omtrent wien nadere gegevens worden gevraagd.

Vl. *v.* D. H.

Echtelt (van)-van Tengnagell. Welke zijn de kwartieren van het echtpaar Johan *van Echtelt* en *Godefrida van Tengnagell*, wier dochter *Petere van Echtelt*, † *1652 als* wede *Otto van Malburgh*, hertrouwt met *Wolter van Bnexen* † *1659*.

B. *v.* D. v. H.

Engelenberg. Genealogische en heraldische gegevens gevraagd omtrent *Bernardus Engelenberg* (Schiedam), in 1694 commandeur op het oorlogsschip „de Dolphijn" ten dienste van de Admiraliteit van de Maas.

Overschie. MR. N. C. VAN MASTRIGT.

Feldmann. *Zacharias Feldmann*, ged. te Dordmund 3 April 1712, was predikant te Middelburg. Hij had o.a. een zoon *Zacharias Caspar*, geb. te Middelburg ..... 1743 en student in de theologie. Ondergeteekende zou gaarne weten, wanneer en in welke qualiteit Zacharias naar Middelburg kwam, wanneer hij die stad verliet of stierf, wanneer en met wie hij getrouwd was, benevens namen, doop- en sterftedata der kinderen en di0 zijner vrouw.

Zijn er in ons land nog afstammelingen?

's-Gravenhage, *G.* H. J. GIJSBERTI HODENPIJL.

Feith- van Hoeckelum (XL, 244). Rectificatie. Als woonplaats van *Lambert Feith*, gehuwd met *Margriet van Hoeckelum* wordt t. a. p. opgegeven: *Tilburg*. Dit is een drukfout, welke de aandachtige lezer reeds zal hebben verbeterd in *Elb urg*.

Gils (van). (XXXIX, 379). *Stoffel Peeter Cornelisz. van Gilse* zegelt als president-schepen van Dongen in 1621 met 2 beurtelings gekanteelde dwarsbalken. Zie A. R. A. Register N°. 4694 van Nassau's domeinraad fol. 2 en fol 9.

Bilthoven. H. J. A. VAN SON.

Greydanus- (van) Wimersma. 2 Juli 1664 huwt Dr. *Johannes Greydanus*, wonende te Franeker en aldaar overleden als professor aan de Hoogeschool 4 Juni 1668, *Yttie Pieters (van) Wimersma*.

Gaarne worden inlichtingen ingewacht omtrent de plaats van het huwelijk en *Yttie Pieters (van) Wimersma* en haar geslacht, dat reeds lang schijnt te zijn uitgestorven.

's-Gra tienhage. IDEMA GREIDANUS.

Hamer (de Witt). (XL, *246*). Het wapen de *Witt Hamer* is volgens den *origineelen wapenbrief*: doorsneden: a: in rood 2 zilveren palen; b: in rood een galoppeerend zilveren paard. Helmteeken : een uitkomend0 ongekleede man (zonder hoed) met bladerengordel om de heupen, de linkerhand op do heup en in de rechterhand een hamer. Het Armorial Général blijkt dus een onjuiste beschrijving van het wapen de *Witt Hamer* te geven.

's-Gravenhage. H. DE BRAUW.

Hardenbroek (van). (XL, 123, 160, 198). In het doopboek van Loevestein vond ik de navolgende kinderen van *Jacob van Hardenbroek* en *Catharina Syes: Agatha Jacomina*, ged. 20 Febr. 1724, *Anna Cornelia*, ged. 18 Juli 1728, *Anna Cornelia*, ged. *28* Mei 1730, *Gijsbert*, ged. 19 Aug. 1731. Voorts huwden aldaar 8 Juni 1738:

Lambert Celius, wedr van *Maria Hagen*, Majoor en *Johanna Gijsberta v. Hardenbroek*, waaruit werden gedoopt: *Govert*, 12 Juli 1739, *Govert Jan, 16* April 1741, *Catharina, 21* Juli 1743, *Jacob*, 11 Oct. 1744, *Jan, 29* Mei 1746.

Nog huwden aldaar 28 Mrt 1746: Jonckheer *Jan Louis Sint Amant* en *Cornelia Jacoba van Hardenbroek*, waaruit werd gedoopt : *Catharina, 22* Sept. 1748 [1]).

Druten C. W. VAN DAM.

Heuvel (van den)- van Leeuwen. Waar en wanneer overleden : Mr. *Pieter van den Heuvel* (zn. van Mr. Cornelis en Kornelia Smits), ged. 's-Gravenhage (Kloosterkerk) 26 Mei 1749, notaris aldaar van 1771—1805 (ontzet wegens verhuizing buiten de gemeente) en zijne echtgenoote *Anna Christina van Leeuwen* (dr. van Cornelis en Anna Catharina Havick), ged. 's-Gravenhage (Groote Kerk) 18 Febr. 17633 Welk0 kinderen zijn uit hun huwelijk' gesproten ?

Vl. v. D. H.

Heyden (von). (XL, 124). Het Haus *Bruch* is gelegen bij Hattingen aan de Ruhr. Het heette vroeger Brucke, Brock, Broich, Broicke en behoorde in de 13e eeuw aan de Heeren *von Bruch*. In de 14e eeuw is het in het bezit der Heeren *von Aldendorpe*, van waar het aan de Heeren von *Vittinghoff* kwam. Met *Katharina von Vittinghoff gen. Schell*, weduwe van den ridder *Wennemar von Ducker* en vrouw van *Wennemar* von *Heyden* kwam het Haus Bruch en een Burglehen zu Blankenstein aan de *von Heyden*'s. Van af 1464 zijn dan ook de von Heyden's zum Bruch ook „Burgmann zu Blankenstein". Tot het einde der 17e eeuw bleef Bruch in het bezit der von Heyden's en kwam bij het uitsterven van dezen tak der v. H. of misschien eenige jaren eerder in het bezit der Graven von *Bylandt zu Halt*. Daarna zijn de Graven *von Stolberg- Wernigerode* bezitters van het huis. In 1851 kwam het aan de Aktien-Gesellschaft Union te Dortmund en in 1908 aan de Firma Henschel & Sohn te Kassel.

Waar het archief van het Haus Bruch gebleven is, is mij niet bekend, misschien werd dit reeds vroeger overgebracht naar Rhade, Crudenburg of Hünxe.

Tjikoppo. H. H. K. LANGENMAYR.

Hogenberg-Sieraalta. (XL, 124, 246). Uit de aanteekenregisters van Amsterdam teekende ik aan:

Amsterdam 16.1.1665.

1. *Isaack Hogenbergh*, *v.* A., diamantslijper, o. 26, ouders dood.

[1]) Deze huwde later Mr. *Petrus Cornelis Nahuya* (zie Ned. Adelsb. 1915, p. 395, alwaar deze doopdatum niet vermeld wordt).

BED.

***Anneke** Sekers*, **v.** A., o. 30, z. **Maycke.**
Amsterdam **13.10.1685.**

IIa. ***Isaack Hogenbergh, v.*** A., juwelier, o. 29, va. Isaack.
Albarta Pranger, v. A., o. 18, va. Roelof.
Amsterdam 31.8.1691.

IIb. ***Abraham Hogenbergh, v.*** A., juwelier, va. Isaack.
Sophia ***Kuyper*, v.** A., o. 22, va. **Barent.**
Amsterdam 30.4.1711.

IIIa. ***Isaack Hogenbergh, v.*** A., koopman, o. 24, va. **Alberta** Pranger.
Elisabeth Scholten, v. A., o. 23, m. Anna Agges.
Amsterdam **19.2.1717.**

IIIb. ***Pieter Hogenbergh, v.*** A., o. 23, **m. Alberta** Pranger.
Lucia Lutsekerk, v. A., o. 19, m. Anna Ameshof.
Amsterdam **13.8.1723.**

IIIb. ***Pieter Hogenbergh, w.*** Lucia Lutsekerk.
***Wynanda Lamberta van Dulken*, v.** Utrecht, woont te Weesp.
Amsterdam 19.4.1731.

IIIc. ***Hendrik Hogenbergh, v.*** A., o. 36. m. **Alberta** Pranger.
Alida Jacoba Beeldsnijder, v. A., w. Pieter **Schuurman.**
Amsterdam 16.4.1762. Op acte van Mastebroek.

IV. ***Lsaack Hogenbergh,*** woont op 't Water.
Catrina Hulsebos, woont te Zwolle.
Uit het doopboek Amsterdam Nieuwe Kerk 20.9.1769.

V. ***Jacob Hendrik Hogenbergh,*** zn. van Isaack en Catrina Hulsebos.

Amsterdam. A. B. **VAN DER VIES.**

Hosson (de). Te Bentheim werd geboren 9 Dec. 1767 ***Bernardus Franciscus Ignatius de** Hosson*, zn. van *Hermanus Fredericus Carolus* ***Hosson*** en *Christina* ***Elisabeth Ludovica Antonetta** Holtman*. De ouders huwden te Bentheim 10 Oct. 1751. Deze familie vestigde zich te Oude-Pekela. Kan iemand mij iets mededeelen omtrent de voorouders van dezen ***B. F. I. de Hosson?***

Druten. ***C.*** W. **VAN DAM.**

Hoy (de). Wie was de vader van ***Magdalena de** Hoy*, geb. Suriname 1730, dr. van ? en Maria de Lafaille?

Vl. **V. D. H.**

Hugen-Lentinck. Ged. 'Hengelo (Geld.) 28 April 1737 ***Wilhelmus,*** fil. *Caroli Hugen* et ***Elisabeth** Lentinck.*
Waar en wanneer werd het huwelijk dezer personen gesloten ?

's-Gravenhage. **STORM DE GRAVE.**

Jong(h) (de). Herwijnen, Heusden en Zaltbommel.
Op welke. wijze moeten onderstaande fragmenten met elkaar in verband gebracht worden en kunnen ze aangevuld worden.

A. (ontleend aan **Nav.** LIV, 668 en Ned. Patr. IV (1913)):
I. **N.N** × **N.N.**
11: N:N: × N:N:
III. ***Adriaan de Jongh*** × ***Johanna** Tros.* **Zij** hertr. ***Wagardus.***
IV. a. ***Christina Maria de Jongh,*** ged. ZB.' 22 Juli 1704.
b. ***Marten Adriaan de Jongh,*** ged. ZB. 19 (29?) Mei 1707, † Maastricht 8 Oct. 1792, ×

1° ***Maria van Linden,*** ×2° *Lydia* ***Steghelith.***
Uit het eerste huwelijk 6 kk.

B. (ontleend aan gedrukten kwartierstaat *Schas* en aangevuld) :
I. ***Marten** Adriaansz* **de Jong(h)** × **N.N.**
11. ***Albert de** Jong(h)*, diaken en schepen van Heusden (N. Br.), ged. te **Herwijnen** den ?, begr. te ? den ?, huwt Hedikhuizen 1 Juni 1670 ***Johanna van der Hoeven,*** ged. Heusden 3 Oct. 1641, begr. te ? den ?, dr. van **Matheus** van der Hoeven en **Jenneke** Hubrechtsdr. de **Huer** (?).
111. *a.* ***Johanna de Jong(h),*** **ged.** Heusden 10 Oct. 1675, begr. ZB. 16 Nov. 1766, ondertr. **Aalburg** 27 Sept. **1698**, huwt aldaar Oct. 1698 ***Anthonie van** Niel*, ontvanger, schepen, burgem. van ZB., ged. Tiel lb Aug. 1661, overl. te ZB. den 2, zoon van Johan van Niel en Cornelia Udents.
b. (?) ***Martinus de Jong(h),*** ontv. te ZB.
c. (?) ***Maria de Jong(h),*** ondertr. 24 Aug. 1704 Dr. ***Adr. van Oever.***

C. (ontleend aan Civ. en **Crim.** Sign. ZB. (achter loopende tekst)).
***Adriaen** Adriaensz* **de Jong** te Herwijnen krijgt 28 Febr. 1660 procuratie voor de administratie van de goederen van Alardt Heymans.

D. (ontleend aan Reg. Leenaktenboeken **Gelre**, Nijm. 407.)
I. ***Marlen Adriaens.***
II. *a.* ***Adriaen Martens de Jong,*** door zijn vader beleend 18 Oct. **1661**, † vóór 6 Mei 1688.
b. ***Govert** Martensen* **de Jong,** beleend 18 Oct. 1661, † vóór 6 Mei 1688.
c. ***Adriaen de Jong,*** ontvanger te Bommel, als **erfgen.** van zijn broeders onder ***a*** en *b* beleend 6 Mei 1688.
[De akten zijn niet zeer duidelijk].

B. ***v.*** D. v. H.

Kerchem (van). Wat waren de kwartieren van Mr. ***Erançois** Willemsz. van Kerchem*, burgemeester van Leiden in de 2e helft der **17e** eeuw?

Djasinga. W. Pa. **VEEREN.**

Kruyff (de). (XL, 124, 199.) Twee kinderen van ***Claes Juriaensz de** Cruyff* waren in 1668 opgenomen in 't Weeshuis te Buren. Het archief van deze instelling (Inventaris N°. 48) bevat **eenige** stukken omtrent de nalatenschap van hun vader, waaruit het volgende blijkt: *Juriaan* ***de Cruyff*** was gehuwd met ***Mayken** Alartsdr.*, die een nicht was van *Antonia Hendrixdr.* ***van** Neercassell*, vrouw van ***Qijsbert Mateusz van der** Liefdell*, oud-burgemeester van Schoonhoven.
Mayke woonde in 1646 te **Tricht** in 't graafschap Buren.
Uit dit huwelijk zijn 3 zoons geboren:
a. *Claes*, † voor 1668, had o. a. een dochter *Geertruid.*
b. ***Alart,*** zie kolom 199.
c. ***Willem,*** leeft nog 1668.
Deze 3 zoons bezaten **gezamelijk** een huis in „de **Bulck**" te **Tricht** gend. het „**Vrouwenerf**".
Verder onderzoek zal dus te **Tricht** moeten plaats vinden. Doop- en trouwboeken beginnen pas in 1671

respect. 1664. De Signaten van Malsen en Tricht, beginnende in 1617, zijn op 't R. A. Arnhem.

's-Gravenhage. A. P. VAN SCHILFGAARDE.

Kruyff (de). (XL, 162). Naar aanleiding van de mededeeling van het Doc.-Bur., dat de dwarsbalk uit het wapen de *Kruyff*, voorkomende in het armorial général, zou moeten verdwijnen, merk ik op, dat ik verschillende lakafdrukken bezit, w. o. een van ***A. L. de Kruyff***, notaris te Voorthuizen 1'794, waarin ***zeer duidelijk*** een dwarsbalk voorkomt.

Ginneken. STEENKAMP.

Kwik-Krauzin. 22 Juli 1740 werd te Gorinchem gedoopt ***Elisabeth,*** dr. van ***Johan Jürge Kwik*** en *Clara* ***Krauain.*** Omtrent deze echtgenooten is aldaar verder niets te vinden. Nadere gegevens zijn hoogst welkom.

Pl. v. D. H.

Lange (de)-Brousson ; Heymeriks-Brousson. ***Arnoldus Brousson*** trouwt Drumpt Gem. Wadenoyen 2 12.1777 ***Johanna*** *Mechtelt Voyer*, waaruit o.a. :

1. *Hendrika* ***Johanna Maria Engelberta Brousson,*** geb. te (Buren?) 15.7.1779, † te ? den ?, tr. te ? den ? ***Pieter de Lange,*** geb. te ? den ?, † te ? den ?, zn. van ? van beroep ? Hunne kinderen ?
2. *Geertruida Brousson*, geb. te ? 29.3.1789, † te ? 9.1.1817, tr. te ? den ... 1810 ***Barend Heymeriks,*** geb. te ? den ?, † te ? den ? zn. van ? van beroep ? Hunne kinderen ?

B. ***v.*** D. v. H.

Leeuwen (van). Wie waren de ouders, broeders en zusters van ***Frans Adriaensz. van Leeuwen,*** burgemeester van Leiden, overl. vóór Nov. 1633, en gehuwd met ***Maria van*** *Hodenpijl*?

Djnsinga. W. Pa. VEEREN.

Lodisio. (XXXIX, ***109, 180,*** XL, 163). Amsterdam Nieuwe Kerk 20 September 1733 ged.: ***Jacob; v. Jacob*** *Lodisio*; m. ***Billetje Louwerse;*** get. ***Pieter*** *Lodisio, Steyntje Pieters.*

Amsterdam, A. B. VAN DER VIES.

Mauregnault (de). Beantwoording en aanvulling gevraagd van het navolgende:

1. Ged. te Mons: 8 "Juni 1684 *Jeanne*, fille de ***Pierre Mauregnault*** et de ***Françoise*** *Ghislain.*
   15 April 1686 ***Erançoise,*** fille des mêmes.
   13 Aug. 1688 ***Jean,*** fils des mêmes.
   27 Jan. lö91 *Marie*, fille des mêmes.
   6 Mei 1599 *Anna,* ***fille*** des mêmes.
   Wie waren ***Pierre Mauregnault*** en *Françoise Ghislain*? Waar en wanneer zijn zij geboren en wie waren hunne ouders? Wat is er naders bekend van deze kinderen ?
2. Gehuwd te Mons: 13 Aug. 1634 ***Jean*** *Mauregnault* en ***Catharine de*** *Heze.* Is Jean M. identiek met bovengenoemden Jean, geb. 13 Aug. 1588? Wie is *Catharine* ***de*** *Heze*, waar geboren en wanneer, wie waren hare ouders?
3. Ged. te Keulen 23 Jan. 1608 *Daniel*, fils d'*Abraham* ***Morgnault*** et de *Jeanne* ***de Betcourt*** (*Blecourt*?), tesmoins *Daniel* ***Repard*** et *Jacques* ***de Blecourt*** et ***Esther*** *del Hau*, femme d'*Arnoult* ***Rels (de*** *Ruels*?)
   Wie was ***Abraham Morgnault,*** waar en wanneer geb., wie waren zijne ouders? Is hij wellicht het derde kind uit het tweede huwelijk van ***Johan de*** *Mauregnault* met N. N. de *Landas*?
   Wie was *Jeanne* de ***Betcourt,*** of de ***Blecourt,*** waar en wanneer geb., wie waren hare ouders?
4. Wie was ***Rnthoinette Mauregnault,*** die op 11 Juni 1618 optrad als getuige bij den doop van *Jacques*, fils de *Waleran* ***Braconier*** et d'*Anna* ***Matelot*** sa femme, te Keulen, waar en wanneer geb., wie waren hare ouders ?
6. Gehuwd te Keulen 21 Mei 1614 ***Abraham*** *Mauregnaut* en ***Sara*** *Godin.* Is dit een tweede huwlijk van bovengenoemden Abraham? Wie is Sara *Godin*, waar en wanneer geb., wie waren hare ouders?
6. Wie is ***Anna Morenault,*** huisvrouw van *Daniel* ***Wiel*** (ook geschr. *Wille*), die samen de ouders waren van 1° *Anna* ***Wiel*** geh. met ***Johannes*** *Philips Wuers*, zoon van ***Johan*** *Philips* ***Wuers*** (huw. **Wuers-Wiel 10** Jan. 1663 te Keulen), en van 2° ***Maria*** *Wille*, geh. met ***Adam Cosnraad*** *Wieler* (*von Weiler*) zoon van ***Robert Wieler (von*** *Weiler*) en ***Catharina Engels*** (huw. *Wieler*— ***Wille 27*** April 1670 te Keulen) ?
   Waar en wanneer zijn deze ***Anna Morenault*** en haar man *Daniel* ***Wiel of Wille*** geboren?
7. ***Robert von*** *Weiler*, hofraad en resident van den Keurvorst van Brandenburg bij den Aartsbisschop van Keulen, Keurvorstelijk Brandenburgsch en Kleefsch-Marksch juistitieraad, geb. te .... den .... 1600, overl. te .... 16 Sept. 1671, geh. 1°. te .... den .... met ***Catharina Engels,*** geb. te .... den ...., dochter van .... en van ....; 2°. te .... den .... (vóór 1637) met *Catharina* ***de Mauregnault,*** geb. te . . . . den..., weduwe van ... *Duyts*, geb. te .... den ....
   Wie waren de ouders van ***Catharina de Mauregnault?***
8. *Michael* ***Heldewier,*** zoon van .... en van ...., geb. te Mons den .... 1663, koopman te Frankfort a.M. 1601, tr. te .... den .... ***Philippine de Mauregnault,*** geb. te .... den .... 1667 (3 ??), overl. te Frankfort a.M. 31 Juli 1662.
   Was *Philippine* ***de M.*** het 2e kind uit het 2e huw. van ***Johan de*** *M.* en N.N. de *Landas*?
9. Waar zijn de archieven ***Vivien,*** *Malapert* en *Heldewier*?

H armelen. BOREEL DE MAUREGNAULT.

May. (XL, ***230). John*** *May* 1 heet geboren te Chattam 3 Nov. 1694, 't geen beter uitkomt met den 80-jarigen leeftijd vermeld op zijn door Marinkelle in 1773 geteekend portret (vgl. Van Someren II, N°. 3646) dan de mededeeling in Ned. Adelsboek 1915, dat hij 24-10-1689 te Gillingham werd gedoopt. Deze doop betreft vermoedelijk een gelijknamig jong gestorven broertje. De heer van der Vies noemt als eerste echtgenoote van John May (I), ***Rebecca*** *Pensix*, Ned. Adelsboek heeft *Prinsex*, in familiepapieren luidt de naam *Pinsex.* Wat is nu het juiste? Rebecca was vermoedelijk herkomstig van Gravesend; althans ik vind in een hs. : „He ***(John)*** „married in London 1714 ***Rebecca*** *Pinsex*, and soon „after went to Lorient, where his son John was born „in 1720. From Lorient John went to Toulon, while

„from a letter written by his wife from Brest to her „mother in England, she seems to have come over to „England for a visit, and when she left to join her „husband at Toulon, the little boy John was left at „Gravesend in the charge of her mother Mrs. Pinsex. „The name of Pinsex accurs among the list of the „members of the corporation of Gravesend about 1680 „or 1690. From Toulon, John and his wife went to „Amsterdam, he having been appointed „ship-builder" „to the States General. His visits to Brest and Toulon „were for the purpose of studying ship-building.". ....

John May II (kol. 231) schijnt nog een ouderen broeder, ***Job*** [1]), te hebben gehad, want: ***John*** [2]), ***second son*** of John „the carpenter" was a merchant to Amsterdam „and with bis elder brother ***Job,*** set up a private ship-„building yard at Wittenburg, where they built a house „in 1760 [3]); it was generally occupied by Johns five „daughters [4]) with their governess and the old English „housekeeper Mrs. Gabens. Johns wife was M. Naudin". ..

Aangaande deze tot eene familie van refugiés behoorende dane wordt gezegd: „Martha was a strong „minded woman of very peculiar tastes — she never ware „hair-powder or hoops — she was fond of expeditions in „a smal1 open boat, accompanied only by an old Swiss „man-servant, when her delight was to set snares on „the canal banks for little birds, bringing home her „pockets full of dead birds; sometimes she would take „a duck or two in the sly but always paid- the owner „for them afterwards. She hated dogs and used to carry „a long stick with an iron tip to defend herself agsinst „them, and a fierce dog flying at her, she rammed „her stick down his throat and killed him on the spot. „She carried on a business, on her own private account, „with some relations at Bordeaux in French wine and „Indian silks and Chintzes and if any of the latter „were unsaleable on account of their ugliness, she made „her daughters wear them. She had a very powerful „voice and was very fond of singing but the only „person who ever remained in the room during the „performance was her brother George Naudin, who was „quite deaf. She was considered handsome but her „portrait does not appear to be of the opinion."

Van *William May* (II[bis] kol. 231) zegt het h. s.: „William, the third son of John and Rebecca Pinsex, was „born in 1726 but at what place or even in which „country is not mentioned in any family papers. He „entered the Dutch Navy when very young. While „he was stil1 a lieutenant, his ship put into Portsmouth, „where he fell in love at first sight with a girl of „fifteen, Fanny Lee. Her father, a lieutenant in the „English Navy, would not allow the engagement on „account of her youth, and lieutenant May went to the „Mediterranean. Three years after on his return to „Holland, his ship again put, into Portsmouth, he found „Fanny Lee more charming than ever, he married her „three days (?!) after his arrival at Portsmouth and the „young couple went off to Amsterdam."

[1]) Volgens hs. geb. te Lorient in 1715 en ongehuwd †. [Hij wordt ook door den heer v. cl. Vies vermeld in de noot op kol. 230. -Eed.]
[2]) Volgens hs. geb. te Lorient in 1720.
[3]) Van werf en huis moet zeker wat te vinden zijn.
[4]) Vgl. Maandblad XL, kol. 231, II, 1-5.

Deze romantische schets wordt weersproken door de data. Toen ***Fanny*** (of ***Fances***) ***Lee*** te Amsterdam 27-4-1810 werd begraven was zij blijkens Ned. Adelsboek (1916, p. 282) 81 j., en aldus geboren in 1729. Daar de ondertrouw met *William May* 6-10-1768 plaats had, telde zij dus bij haar huwelijk 29 à 30 jaar en geen 18 zooals de legende wil doen voorkomen.

Aangaande hem relateert het h.s. nog: „He was at „Lisboa in command of a line-of-battle ship at the time „of the great eerthquake 1 Nov. 1766. An English mer-„chant-ship commanded by Capt. *Cruden* was also there „and the ships were thrown together by the effects of „the earthquake. Nearly 60 years after, the son of „Captain Cruden married a grand-daughter of Captain „May." [1])

Het h.s. vermeldt o.a. over Fanny Lee: „She was „in all respects the exact opposite of Martha Naudin, „her sister-in-law. They are called by her descendants „the French Granny and the English Granny [2]). The „latter was a humdrum goody, very economical, always „at home, very quiet and very much shocked at Marthas „proceedings. They often quarreled, especially because „Fanny, though the wife of the younger son, took „precendence of Martha, her husband being captain in „ the Navy."

Als kleine aanvulling moge nog dienen, dat de op kol. 231, II, 1 genoemde ***Martha May*** den 25-6-1821 te Haarlem is overleden.

James William Seaburne May (kol. 233, IV, 1) huwde te Londen 8-8-1883 ***Harriet Ann Dyson Bourne*** (zie Maandblad I, '71) uit welk huw. 21-8-1884 te Londen een dochter werd geboren (zie Maandbl. 1181) en even-eens te Londen 9-1-1886 een zoon (zie Maandbl. IV 23).

's-Gravenhage. M. G. WILDEMAN.

Meerdink. Bestaat er een genealogie van dit geslacht? Heett iemand misschien losse aanteekeningen *Meerdink*?

Vlaardingen. M. C. SIGAL JR.

Mogge? In familiebezit bevinden zich een tweetal portretten met de volgende wapens: bij den man: van zilver met een faas van blauw ; helmteeken een vlucht van zilver; bij de vrouw : alliantiewapens verbonden door een strikje: I het mannelijk wapen als voren, 11 gevierendeeld: 1 en 4 van zilver met twee golvende fazen van zwart, 2 en 3 van rood met twee gekruiste degens van zilver, de punten omlaag, de gevestenvan goud. Op het vrouweportret staat 1616 benevens aet. 26. Aangezien het vrouwewapen een variant (de kleuren zijn scherp) op dat van een der families ***Mogge zou*** kunnen zijn, is voor het mannewapen gedacht aan het wapen ***van der Waerde***, zooals beschreven in Her. Bibl. V 197. Wie stellen deze portretten voor?

Voorburg. W. G. FEITH.

Naasthoven (van). Gevraagd de 4 kwartieren van ***Maria Jacoba van Naasthoven,*** geb. Hulst 12 Mei 1726, dochter van *Cornelis* × *Cornelia Jacoba van Mekeren,*

[1]) Vgl. Maandblad XL, kol 231.
[2]) Verkleinwoord van den reeds verkleinden vorm Grannam = grootmoedertje.

die tr. Hulst 23 Mei 1718. Zij zelve tr. Hulst 13 Mei 1748 *Cornelis Jacob Versluys.*

's-Gravenhage. STORM DE GRAVE.

Noyen. (XL, 247). Zie het wapen *Noyen* te Arnhem in Alg. Ned. Fam. blad 1889, blz. 209, linker kolom, in het artikel getiteld : Geslachten Noey, Noy en ***Noyen.***

d. st. W. W. *v.* R.

Oosterlingh (XL, 196). Kan één der wapens *Oosterlingh*, bedoeld door den Heer Croockewit, ook behoord hebben aan het Doopsgezinde Amsterdamsche geslacht van dien naam, waaruit o. a. ***Hendrik Oosterlingh,*** geb. A'dam 14 Mrt. 1651, † ald. 16.12.1703, geh. ald. 9 Aug. 1691 met ***Cornelia de Veer*** (dr. van Gijsbert en Cornelia Noordijck) en diens zuster ***Elisabeth,*** achtereenvolgens echtgenoote van *Nicolaes de Veer* en ***Pieter Block***?

Zoo ***ja,*** dan ware ik voor eene beschrijving zeer erkentelijk.

Mr. *Cornelis (Java).* M. R. H. CALMEYER.

Oadermeulen (van der). In 1778 en weer in 1791 is uitgegeven in Amsterdam: „Recherches sur le Commerce ou Idées rélatives aux intérets des différens Peuples de l'Europe". Als de anonyme schrijver daarvan wordt beschouwd ***F. van der*** *Oudermeulen.* Wie kan inlichtingen geven over dezen persoon?

Amsterdam. A. B. VAN DER VIES.

Palm. In jaargang 1910 van dit Maandblad komen iu kol. 317 eenige gegevens voor betreffende dit geslacht, aanvangende met ***Abraham Palm.*** Wie kan hiervan aanvulling geven in opgaande linie?

Vl. *v.* D. H.

Pieck. Wie kan mij inlichtingen verstrekken aangaande ***Elisabeth Pieck,*** die getrouwd is geweest met ***Jan Jelis*** *van* de *Wall.* Laatstgenoemde wordt in 1671 vermeld als haar weduwnaar, hij woonde toen te Setten.

Gaarne vernam ik geboorteplaatsen, data alsook wie de ouders van beide echtelieden zijn geweest.

Hilversum. *G.* A. A. VAN DE WALL.

Pipardus (XL, 85, 126, 165). Het antwoord van den Heer Jhr. B(eelaerts) v(an) B(lokland) was voor mij eene aangename verrassing, daar het mijne gegevens in een voornaam opzicht bevestigde, nl. te Heusden moest *Casp.* ***Pipardus*** zijn overleden na 11 Jan. 1673 (testament Jacob v. Heemskerk) en voor 8 Dec. 1673, schepenacte Heusden transport huis a/d. Oudheusdensche poort).

In de 2e alinea wordt vermeld het overlijden van zijne schoonmoeder *Heyltgen* ***Adriaensdr. v. Drie1*** wede *Leonardus van Dam.* Gaarne vernam ik waar dit gevonden is. Ik heb nl. het geheele notarieel en schepen-archief van Heusden doorgezocht naar de namen ***van Dam, v. Velsen,*** *Walraven,* ***de Fockert,*** *Leemans* en *Slingsbie* en heb daarvan dan ook een heele verzameling. Het mocht mij echter niet gelukken de begraaf- of overlijdensdata van enkele personen te vinden. Zou Jhr. B. v. B. zoo goed willen zijn deze data, indien zij aan hem bekend zijn, te willen opgeven? Het betreft de navolgende personen:

1. ***Josina van*** Dam, echtge. Dr. *Casp. Pipardus,* overl. na 13 Nov. 1671 (doopdatum jongste zoon Leonardus) en vóór 11 Jan. 1673.

2. In de acte van scheiding der nal. van wed. P. Blanckaert-van Driel, verleden voor not. Johan van Weel te R'dam 24/26 Oct. 1680, worden van de 8 kinderen uit het sub 1 gend echtpaar niet meer genoemd ***Alida Pipardus,*** ged. Drunen 24 Juni 1667 en de sub 1 gendo ***Leonardus.*** De eerstgenoemde, Alida P., komt nog voor in het testament van genoemde erflaatster verleden voor notaris V. Mustelius te R'dam, 28 Sept. 1676.

3. Een andere dochter van gemeld echtpaar ***Jenneke Pipardus,*** overl. te Heusden ongehuwd na 1 Febr. 1740, (opening test. Abraham v. Walraven) en vóór 11 April 1740 (opening van haar test. d.d. 22 Sept. 1729).

4. ***Adriaen van Dam,*** overl. na 28 Sept. 1676 (voormeld testament waarin hem nog een legaat wordt vermaakt) en vóór 20 Febr. 1677 (een onderh. schuldbekentenis zijner weduwe t/beh. wed. P. Blanckaert-van Driel, vermeld in voornoemde scheiding).

6. ***Elisabeth de Fockert,*** echtgen. van sub 4, overl. na 5 Febr. 1689 (proc. om te procedeeren tegen den pachter v/d. impost op brandewijn) en vóór 27 Oct. 1698 (transport huis door de 3 nagelaten kinderen).

6. De echtelieden ***Adriaen van Dam-de Fockert*** hadden 8 kinderen waarvan 5 overleden tusschen 1667 -1698, gend. ***Peter-,*** Sara-, ***Janetta-, Debora-, Jeanette*** van ***Dam.***

7. François van Walraven, notaris te Heusden, † in 1702/3.

8. ***Debora*** *Pipardus*, zijne vrouw, † na 6 Febr. 1723.

Welk wapen voerde deze uit Antwerpen afkomstige familie ***Pipardus,*** welke achtereenvolgens te Kampen, Drunen en Rotterdam gevestigd was?

Druten. *C.* W. VAN DAM.

Het overlijden van de weduwe van ***Leonardus van Dam*** vond ik in de kerkerekening der stad Heusden.

Zijn zoon *Adrianus van* ***Dam,*** geboortig van Rotterdam, doch wonende te Heusden, waar hij brandewijnslijter en gerechtsbode was, trouwde in December 1659, elders dan te Heusden, met ***Elisabeth*** *Fockers* of de *Focker,* wonende te Heusden. Het doopboek der Hervormde Kerk te Heusden vermeldt van hen de volgende kinderen :

1. *Leonardus*, 25 April 1660.
2. ***Peter,*** 12 Aug. 1667.
3. ***Helena,*** 19 Febr. 1669.
4. ***Sara,***
5. ***Jannetta,*** } ***20*** Jan. 1671.
6. *Debora,*
7. ***Jannetta, 27*** Sept. 1672, begr. 30 Nov. 1676.

Adrianus werd 17 Nov. 1676 te Heusden begraven in het graf zijner ouders. Zijne huisvrouw, die in 1664, komende uit Drunen, als lidmaat der Hervormde kerk werd ingeschreven, moet., indien zij te Heusden begraven werd, vóór 1696 zijn overleden; de kerkerekeningen over 1689-1696 ontbreken.

Josina van Dam, de vrouw van Ds. ***Pipardus*** is, indien zij tusschen Nov. 1671 en Jan. 1673 overleed, niet te Heusden begraven. Hare dochter juffr. ***Jenetta Pipardus*** werd daar 10 Maart 1740 begraven.

B. v. B.

Poll (van de). Bestaat er een genealogie van het geslacht ***van de Poll,*** niet behoorende tot den Nederlandschen adel ? Heeft iemand misschien losse aanteekeningen betreffende dit geslacht?

Vlaardingen. M. C. SIGAL JR.

Puffvliet (van). Hoe is -het wapen van *Arend van Puffvliet* (*Putvliet*) zoon van ***Anthonis van Puffvliet*** en. .., begraven 22 Augustus 1621 te Delft en gewoond hebbende in het huis „de Corendrager" te Delft. Hij WAS gehuwd met ***Aagje (Agatha) Onderwater,*** dochter van ***Jan Onderwater*** en ***Geertruid*** *Potter Jansdr.*, uit welk huwelijk 5 kinderen.

Leeuwarden. J. B. ONDERWATER.

Pusch. Gevraagd de 'kwartieren van *Anna* ***Sophia Frederica*** *Pusch*, ged..... 14 Oct. 1714, begr. Venlo 31 Aug. 1762, zij tr.. .... 14 Juni 1734 den lateren Luit.-Generaal *Cornelis* ***van Gheel van Spanbroek.*** Haar moeder zou ***Metsekers*** geheeten hebben.

's-Gravenhage. STORM DE GRAVE.

Schrage. Levensbijzonderheden gevraagd omtrent den persoon en de nakomelingen van Dr. *Antony Schrage*, gepromo veerd tot med. doctor 1790, schrijver van verscheidene werken op medisch en letterkundig gebied, die reeds van ± 1780 tot zijn dood ± 1820 als praktizeerend geneesheer gewerkt heeft. Hetgeen het gemeentearchief te Amsterdam omtrent hem en de zijnen bevat is bekend.

Leiden. J. E. KROON.

Smith-van Buttingha. Kan een mijner medeleden mij ook zeggen hoe de wapens waren van Mr. ***Johan*** *Gerhard* ***Smith en*** zijn echtgenoote ***Beerta Johanna van*** *Buttingha*, wier dochter *Wibbina Clara* ***Smith*** (1723—1798) den 12den April 1744 in het huwelijk trad met *Wicher Wichers*? Waar kan ik iets vinden aangaande deze geslachten ***Smith*** en ***van Buttingha?***

Rotterdam. ***N.*** VAN OOSTERZEE.

De genealogie van het hier bedoelde geslacht ***Smith*** komt voor bij Ferwerda, die ook het wapen geeft. (Zie ook Arm. Gén. in voce Smith-Hollande). Over ***Buttingha*** raadplege men dit Maandbl. XXXVII (1919), kk. 35, 80, 122.

DOC.-BUR.

Speldernieuw. (XL, 86). Uit de collectie Caland bezit ik den lakafdruk van *Susanna* ***Dina Thobyassen*** wede *Speldernieuw*, gedateerd 14 December 1761 te Middelburg, vertoonende twee geäccoleerde wapens : R. groen met een schuinkruis van goud, beladen in het hart met een zwarten vogel ***(Speldernieuw);*** L. blauw met 3 zilveren zwanen ***(Thobyassen).***

Ginneken. STEENKAMP.

Sylvanus. Te Roermond. is gedoopt 16 Febr. 1716 *Michiel* Sylvanus, zn. van ***Jacobus*** en ***Frouke*** *Willems.* Wie kan mij iets mededeelen omtrent de voorouders van dezen *Michiel* ***Sylvanus?***

Druten. ***C.*** W. VAN DAM.

Tenckinck. Gevraagd plaats en datum van geboorte van

Egbertus *Tenckinck.* Wie waren zijn ouders? Hij was chirurgijn-majoor van Prins Jan Willem Friso en tegenwoordig bij het ongeluk op den Moerdijk in 1710. Hij tr. Lingen 23 April 1687 ***Elisabeth Perixonia, j.*** d. van Lingen, won. te Leeuwarden.

's-Gravenhage. STORM DE GRAVE.

Velsen (van). Hoe is het wapen van ***Jan van Velsen,*** commissaris ordinaris van de monsteringe, van 's-Hage, die hertrouwt 20 Juni 1649 met ***Maria van der Houve*** weduwe van ***Abraham Onderwater,*** woonachtig te Delft.

Abraham Onderwater was de zoon van *Matheus* ***Onderwater*** en ***Cornelia*** *van Melisdijck.*

Leeuwarden. J. B. ONDEBWATER.

Velsen (van). (XL, 199). *Nicolaas Adrianus* ***van Velsen,*** pred. Ankeveen 1769, † 12 Februari 1798, inget. Amsterdam 16 Juli 1773 met ***Anna Mackina*** *Verschuyl*, laat na 3 dochters.

Nicolaas *van* ***Velsen,*** student Leiden 1738, is bij Borger ***niet*** als pred. vermeld.

Amsterdam. A. B. VAN DER VIES.

Vermeulen. Hoe is het wapen van *Lieven* ***Vermeden,*** zoon van ***Pieter Vermeden en. ...,*** geb. te St. Oedenrode, gehuwd 6 Juni 1590 te Amsterdam met *Aaltje* (*Alida*) *Onderwater*, dochter van ***Jan*** *Onderwater* en ***Geertruid*** *Potter Jansdr.* ***(Zij*** woonde bij haar huwelijk bij haar zuster *Aafje*, gehuwd met ***Roemer Visscher*** te Amsterdam).

Trouwregister der gereformeerde kerk te Rotterdam 20 May 1590:

Lieven Pieters Vermoelen ***j. g.*** van den Bossche, woont in de Lombaertstraat, met ***Aeltgen Jans j.*** d. van Delft, woont tot Amstelredam.

Huwelijkslegger te Delft, 19 May 1590:

Lyeven *Pietersz.* jonckgeselle, zeepzieder, wonende tot Rotterdam.

Aeltgen *Jansdr.*, jongedochter hier van Delft geboren, wonende nu ter tijd tot Amsterdam.

Lieven Vermeulen was zeepzieder in „de Voet" te Rotterdam en heeft ook gewoond te Rouaan.

Leeuwarden. J. B. ONDERWATER.

Versteegh. (XL, 223). Doordat ik vele aanteekeningen ***Verteegh,*** *Versteeg* enz. bezit, ben ik in staat de volgende aanvullingen te geven.

Kol. 225. Uit III is gedoopt Amsterdam, Nieuwe Kerk 13 Febr. 1664 ***Gerrit Versteegh,*** waarbij als getuige Giertje ***Dircx.***

Kol. 226, IV is hertrouwd, teekent Amsterdam 2 April 1696 aan als portier van de Leidsche poort met *Trijntje* ***Simon Santkray*** [Kerkboek No. 624 fol. 45vso].

Van de zuster van IV vond ik de volgende acte:

No 624 Kerkboek fol. 74vso: Amsterdam 22 April 1695 Comp. ***Wouter van von Linden*** van Am., spaanraper, oud 24 jaar, wonende Groeneburgwal, ouders dood, geas. met zijn stiefmoeder Jacomijn Mijnen, *Neeltje Versteegh* van Tricht, bij de Leidse poort, ouders dood, geas. met haar broeder Gerrit Versteegh.

Kol. 229 uit VII bis 3o werden nog geb. ***A. W. Th. Persteegh*** en ***Th. J. P. Versteegh.***

Wellicht kan de Heer van Schilfgaarde of een der

overige leden ook het voorgeslacht opgeven van ***Willem Versteegh*** gehuwd met ***Johanna Holmer***, die 29 Juni 1805 te Zutphen overleed.

Uit dit huw. is mij bekend: *Henricus Wijnandus* ***Florentius Qersteegh,*** geb. 24 Nov. 1794 te Zutphen, huwde 's Hertogenbosch 17 Dec. 1825 ***Johanna van den Akker,*** ged. 26 Febr. 1797 te Dussen, dr. van *Godefridus* en *Engelina* ***Maria*** *Halfras.*

W. L. VAN DEN AKKER.

Volker(t). Hoe is het wapen van het geslacht *Volker(t)* te Brielle, waartoe o. a. behoort ***Heiman Volkert, 1784*** Schepen dier stad. (Verg. Alg. Ned. Familieblad 1904 pag. 132).

's-Gravenhage. A.P. VAN SCHILFGAARDE.

Voogd (de). (XL, 199). Ds. ***Adrianus de Voogd*** huwde als weduwnaar van *W. J. S. Tissot van Patot* met ***Josina Margaretha Blotkamp,*** geb. Kuilenburg 30 Maart 1800, † Moordrecht 29 Maart 1878, als echtgenoote van *Willem* ***Martinus Visser*** (zie Ned. Patr. 1919 bl. 407) met wien zij 9 Aug. 1832 te Utrecht'was hertrouwd.

Uit het huwelijk ***de Voogd-Blotkamp*** werden 2 kinderen geboren, die jong stierven.

Uit het huwelijk de *Voogd-Tissot van Patot* ***zijn*** mij 2 dochters bekend, waarvan de eene ***Wilhelmina*** *Johanna* ***Simonetta de Voogd,*** geb. 5 Sept. 1818, † 31 Dec. 1879, huwde ***Josephus Johannes Schellink,*** geb. 24 Juni 1810, † Oct. 1858. Dit echtpaar woonde te Utrecht. Hieruit, behalve eenige jong gestorven kinderen: ***Josephine*** *Johanna* ***Schellink,*** geb. 9 Sept. 1844, † 30 Maart 1914, tr. 2ö Jan. 1866 Ds. *Jan* ***Hendrik Klomp,*** geb. 4 Dec. 1834, † 30 Apr. 1904, pred. te Polsbroek, later in Ned. Indië, waaruit afstammelingen.

Een oudere zuster van W. J. S. de Voogd was gehuwd met *van* ***Beest,*** uit welk huwelijk 2 zoons : ***Jacques en Louis van Beest.***

Hoorn. W. VAN MAANEN.

Voogd (de). (XL, 199). ***Adriaan de Voogd,*** zoon van ***Michiel,*** pred. 1798 Nieuwland, 1807 Heukelum, 1819 Cats, 1820 Emeritaat, † 1828.

Amsterdam. A. B. VAN DER VLIES.

Vos. Genealogische gegevens verzocht betreffende ***Jorinus Martinus Vos,*** kanunnik in het capittel van Oud-Munster te Utrecht, gehuwd met ***Johanna Bongardt,*** geb. Amsterdam 3 Nov. 1741, overl. Utrecht 27 Sept. 1832, dr. van Godfrid en Johanna de Vos.

Djasinga. ***W.*** PK. VEEREN.

Westenbergh-Olmius. Gevraagd het ontbrekende in het onderstaande:

Statius *Reinier Westenbergh*, J. U. D. en burgemeester van Lochem: geb. ? te ?, gest. 14—6—1758 te ? (zoon van ***Johan*** *Westenbergh*, J. U. D. en landschrijver des scholtampts Lochem, geb. ? te ?, gest. ? te ?, en van ??, geb. ? te ?, gest. ? te ?) trouwt 4-12-1724 te Haarlem met *Elsabé* ***Anna*** *Catrina* ***Olmius,*** geb. ? te ? gest. ? te ? (dochter van ***Gerhard Olmius,*** stadholder des scholtampts Lochem, geb. ? te ?, gest. ? te ?, en van ??, geb. ? te ?, gest. ? te 3).

Tevens gevraagd data en plaats van de huwelijken van ***Johan Westenbergh*** en ***Gerhard Olmius.***

's-Gravenhage. SCHLINGEMANN.

Wiegel-Pelgrim. Waar huwden en wie zijn de ouders van *Johan Rudolph Wiegel* en ***Maria Geertruida Pelgrim,*** wier dochtcr ***Maria Catharina Elisabeth 29*** Juli 1799 te Leerdam werd geboren ?

Vl. ***v.*** D. H.

Wiselius. (XXXVIII, 250, r. 20 v. b.). ***Samuel*** *Wiselius* is wedr. van *Arnolda* ***de*** *Kock* (beter de *Cocq*), niet de Hoclc.

B. ***v.*** D. ***v.*** H.

Wolfsen-van Campen. Gevraagd de ouders en grootouders van ***Jan*** *Wolfsen* (zooveel mogelijk met data en plaats van geb., huw. en overl.).

Hij huwde 12-7-1741 te Zwolle met ***Fenna van Campen,*** dr. van ***Frederik van Campen*** en ***Johanna*** *Out(s)hoorn* en verwierf 2 December 1737 het kleine burgerschap te Zwolle.

Volgensmededeeling van het gemeente-archief te Zwolle was hij van beroep chirurgijn en geboren te Hoorn (data onbekend). Hij is echter in de doopboeken van Hoorn, tijdvak 1708-1721, volgens mededeeling van het Rijksarchief in Noord-Holland niet te vinden.

Uit zijn huwelijk 2 dochters n.l.:

Johanna Hendrina *Wolfsen*, ged. ***14-2-1742*** te Zwolle, begr. 7-2-1783 aldaar, tr. 12-11-1769 te de Beulake ***F. L. Schlingemann.***

2°. *Antje Wolfsen*, ged. 14-1.1-1743 te Zwolle, gest. bij Dalfsen 1-3-1886; tr. 7-5-1776 te Mastenbroek met ***Salomon van Deventer.***

's-Gravenhage. SCHLINGEMANN.

Wijhe (van)-van Meeckeren? (XL, 128, 166). Het tweede wapen op de hier bedoelde grafzerk vertoont beslist *geen* ***schuinkruis,*** doch een versmald kruis, hetgeen mij doet twijfelen of men hier wel met het wapen *van Meeckeren* te doen heeft. Indien het kruis uitgeschulpt was, zou het ook ***van Middachten*** kunnen zijn. Wie brengt de oplossing?

A. R.

Onbekende wapens. A. Op een triptiek uit het begin der 17de eeuw (vermoedelijk uit Rheinland) staan de volgende alliantiewapens : de man : van goud met een boom van groen op een terras van groen ; uit den boom schieten ter weerszijden takken uit in den vorm van een klaverblad? De vrouw voert in ruitvorm : van goud met een keper van blauw. Wie stellen dit voor?

Voorburg. W. G. FEITH.

Onbekende wapens. B. Op een triptiek uit het begin der 17de eeuw (vermoedelijk uit Rheinland) staan de volgende alliantiewapens : de man : doorsneden 1. van groen met een kasteel of torengebouw van zilver, vergezeld van 2 sterren van goud, 2. van zwart met een wan? van goud; helmteeken : tusschen een vlucht (iedere vleugel beladen met een ster van goud) zweeft de wan van goud. De

vrouw voert in ruitvorm: van zwart met een kruis van zilver, beladen met een hartschild gepaald van zilver en zwart in 8 stukken. Wie stellen dit voor?

Voorburg. W. G. FEITH.

Onbekend wapen. C. Op een mansportret uit het jaar 1644 staat het wapen: **van goud** met een schaap van zilver naar links op een terras van groen; helmteeken: twee ramshorens van zilver. De afgebeelde persoon is 36 jaar oud. Wie stelt dit voor?

Voorburg. W. G. FEITN.

Onbekend wapen. D. Op een haardplaat op het kasteel Bergh van het jaar 1562 staan de wapens 1. een leeuw naar links; helmteeken: een vlucht à l'antique naar links. 2. een gekroonde leeuw in een schildzoom, beladen met penningen: helmteeken: een vlucht. Het tweede wapen is *Bergh;* aangezien het eerste wapen klaarblijkelijk toegewend is, zullen het alliantiewapens zijn. Op welke alliantie slaat dit echter? In dien tijd is geen enkele alliantie van een dochter uit het huis Bergh bekend met een persoon, die het eerste wapen voert.

Voorburg. W. G. FEITH.

Onbekend wapen. E. Op een portret vaneen ouden geestlijke uit het laatst der 16de eeuw staat op zijn zegelring het volgende wapen: van blauw met een keper van goud, vergezeld van 3 rozen (penningen ?) van zilver; het schild is gedekt door een groenen abtshoed met kwasten. Wie stelt dit voor?

Voorburg. W. G. FEPTH.

Onbekend wapen. F. Ik zag onlangs een lakafdruk van een cachet van een lid der familie van Hogendorp, dat een alliantiewapen te zien geeft; rechts *Hogendorp* **(het ge**vierendeelde wapen met gekroond hartschild), links doorsneden, *a.* gedeeld, 1. nogmaals gedeeld 1 zeven dwarsbalken, II een omgewende halve adelaar uitgaande van de deelingslijn, 2. een ankerkruis; *b.* **twee** schuingekruiste klaverbladen aan lange stelen. De twee schilden zijn gedekt door een vijfbladerige kroon; schildhouders en wapenspreuk der Hogendorp's.

Kan een onzer lezers mij ook zeggen van wie het vrouwelijk wapen is?

's-Gr. B. v. B.

Onbekend wapen. G. Welke, blijkbaar Friesche, familie voerde het volgende wapen: gedeeld 1 een halve adelaar; II doorsneden: *a.* een eikel en een klaverblad naast elkaar; *b.* twee St. Andries-kruisjes naast elkaar.

Zutphen. Mr. J. H. DE VRIES.

Onbekend wapen. (*„De Raadt"*, enz.) (XL, *87, 167).* In de bibliotheek van het Genootschap bevindt zich een gedrukte afbeelding van het t. a. p. besproken samengestelde wapen de ***Raadt.*** Dit is blijkbaar dezelfde afbeelding als de vrager bedoelt. De heer v. D. v. H. had gelijk, toen hij als zijn meening uitsprak, dat het jaartal *1750* niet juist kon zijn. Er staat duidelijk 1550. Het wapen heeft dus betrekking op de kinderen van Roelof de *Raet* (zn. van Hendrik en Machteld *van der Poorte* en van Joanna *Nayen* (dr. van Gijsbert en Jo-

anna *Schoock*) en vertoont dienovereenkomstig als kwartieren: I *de Raedt*; II *Nayen* (gecombineerd met *Mommer);* III *van der Poorte*; IV *Schoock.*

Gijsbert Nayen zal eerst de drie ossekoppen gevoerd hebben, doch na het overlijden van zijn eerste vrouw, *Joanna Mommer,* haar wapen met de hoefijzers aan het zijne hebben toegevoegd.

Doc.-BUR.

Het wapen van West-Friesland. (XL, *248).* In het wapen van West-Friesland zijn de aanziend8 leeuwen vergezeld van 6 blokken of turven; het wapen der provincie Friesland vertoont er zeven. Wanneer de wapens met een helmteeken worden gevoerd, heeft het West-Friesche wapen als zoodanig een 8-kantig wapenbord overeenkomstig het schild, voorzien van kwasten, Friesland daarentegen een uitkomenden leeuw, de wapenfiguur der hoofdstad Leeuwarden.

De Heer Croockewit schrijft verder, dat het hem on-'bekend is, dat men een wapen voor kompas kan gebruiken, dus in een wapen de hemelstreken aanduiden. Mag ik in **dit verband nog eens de aandacht vestigen op hetgeen ik in jaarg. XXXVII (1919) van** dit Maandblad op k. 77 e.v. schreef over: „West en Oost in de Heraldiek" ?

Hlm. A. S. M.

Het wapen van West-Friesland. (XL, *248).* Over de verhouding van het wapen van West-Friesland tot dat van Friesland in verband met zijn ontstaan heb ik eene gissing gewaagd in De 'Vrije Fries, dl. XVII, afl. 2, bl. 180 v. v.

Assen. S. A. WALLER ZEPER.

INHOUD 1922, N° 10.

Bestuursberichten. — Excursie naar Kampen, Vollenhove en Salland. — Een drietal leden der hofhouding van Bisschop Jan van Diest (van der Goude-van Ysselt-Vlaming), door Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland. — Mededeelingen over de Graven de Larrey, door W. Wijnaendts van Resandt. — De oorsprong van het Friesche geslacht de With (van Haersma de With), door J. M. de With. — Het geslacht de Le Sille, door W. M. C. Regt. — Korte mededeelingen: De wapens der voormalige heerlijkheden; Versluys; Van Brand; Het Betuwsche geslacht Versteegh. — Vragen en antwoorden: Aylva (van), van Camstra; Bake-Spieringh; Beeckman; Bergen (van); Blok; Bosch; Broers-van Orsoy; Bronkhorst (van); Bruyn (de); Camerlingh; Clement; Cortenbach; Dutry-de Roock; Echtelt (van)-van Tengnagell; Engelenberg; Feldmann; Feith-van Hoeckelum; Gils (van); Greydanus-(van) Wimersma; Hamer (de Witt); Hardenbroek (van); Heuvel (van den)-van Leeuwen; Heyden (von); Hogenberg-Sierraalta; Hosson (de); Hoy (de); Hngen-Lentinck; Jong(h) (de); Kerchem (van); Kruyff (de); Kwik-Krauzin; Lange (de)-Brousson, Heymeriks-Brousson; Leeuwen (van); Lodisio; Mauregnault (de); May; Meerdink; Mogge?; Naasthoven (van); Noyen; Oosterlingh; Oudermeulen (van der); Palm; Pieck; Poll (van de); Puffvliet (van); Pusch; Schrage; Smith-van Buttingha; Sipeldernieuw; Sylvanus; Tenckinok; Velsen (van); Vermeulen; Versteegh; Volker(t); Voogd (de); Vos; Westenbergh-Olmius; Wiegel-Pelgrim; Wiselius; Wolfsen-van Campen; Wijhe (van)-van Meeckeren? — Onbekende wapens; Het wapen van West-'Friesland.

DE NED. BOEK- EN STEENDRUKKERIJ, V/H H. L. SMITS.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch-heraldisch Genootschap „De Nederlandsche Leeuw."

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan de leden van het Genootschap gratis toegezonden.
Bijdragen, correspondentie betreffende de redactie en opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den redacteur Mr. TH. R. VALCK LUCASSEN, huize *„Sparrenheide", Driebergen.*
De jaarlijksche contributie voor het lidmaatschap bedraagt *f* 10.— en voor de leden te 's-Gravenhage, die de wekelijksche portefeuille ontvangen, *f* 15.—. Voor niet-leden is het Maandblad verkrijgbaar tegeneen abonnementsprijs van *f* 10.— per jaargang.

Correspondentie betreffende het Genootschap gelieve men te richten tot den secretaris Mr. E. J. THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOR, *Zijdeweg, 's-Gravenhage, en* die betreffende de Bibliotheek en de wekelijksche portefeuille, zoomede aanvragen om exemplaren van vroeger verschenen Maandbladen, tot den bibliothecaris Jhr. Mr. W. G. FEITH, *Prinses Mariannelaan 34, Voorburg.*
De Bibliotheek van het Genootschap, gevestigd *Juffrouw Idastraat* 3, *'s-Gravenhage,* is voor de leden geopend iederen Maandag van 3-5 uur en op nader met den bibliotheoaria overeen te komen uren.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 11. **XL° Jaargang.** **November 1922.**

BESTUURSBERICHTEN.

Tot lid zijn benoemd:

Dr. G. J. BOEKENOOGEN . . . . . *Leiden.*
0. DUDOK VAN HEEL . . . . . *Kampen.*
R. G. A. C. KLEYN . . . . . *'s-Gravenhage.*
Laan *Copes van Cattenburch 54.*
H. C. J. VAN LEEUWEN VAN DUIVENBODE *Doesburg.*
Koepoortstraat.
Mej. H. MIJNSSEN . . . . . ***Huis** ter Heide.*
Ericaweg 1.
H. K ITS NIEUWENKAMP . . . . . *Tjibadak* (Res. Preanger, Java).
Ondern. „Tjipetir".
Mr. A. L. HEERMA VAN VOSS . . . . *'s-Gravenhage.*

Adreswijzigingen.

M. R. baron BENTINCK TOT BIJCKHORST *Wezep* **(G).**
Huize IJsselvliet.
L. A. C. DUURING . . . . . *Maastricht.*
Groote Looierstraat 15.
Prof. Mr. R. FRUIN . . . . . ***'s-Gravenhage.***
Willem de *Zwijgerlaan* 25.
Jhr. Mr. C. DE GRAEFF . . . *Lausanne-Ouchy* (Zw.)
Hôtel Montana.
Dr. H. P. K RULL . . . . . ***Arnhem.***
Schaarsbergen, landgoed „Westerheide".
Mr. F. F. baron DE SMETH . . . . . ***'s-Gravenhage.***
Lange *Voorhout 96.*
A. A. M. STOLS . . . . . ***'s-Gravenhage.***
Pijnboomstraat 16.

Aanwinsten der Bibliotheek.

Arth. Blokhuis. Genealogie ***Blokhuis.*** 1920.
(Gesch. v. d. Schrijver).

D. H. von und **zu** Hattstein. Die Hoheit des [G. ten C at e]. Geslachtslijst **van de** familie ***Halbertsma.*** 1897. **n.i** d.h.
(Gesch. van Dr. S. J. Halbertsma te Rotterdam.)

Teutschen Reichsadels I. 1729.
(Gesch. *v. Mr. E. J. Th. à Th. v. d. Hoop).*
Deutscher Kalender 1893.
(Gesch. v. *h. eerelid Kolonel J. D. Wagner).*
Jus tus Per thes. Ehrentafel der Kriegsopfer des *Reichsdeutschen* Adels 1914-1919. Gotha.
(*Gesch.* v. ***Jhr. Mr. W. G. Feith***).

A. J. C. Kr e m er. De graven in *Haveland* en oorsprong der graven van Nassau, *Gelre, Cleve* en *Zutfen.* 1873.
E. W. Moes en K. Sluyterman. *Nederlandsche* kasteelen en hun historie I—III. 1912/'14.

Jongere takken van het geslacht van Wassenaer, vóór *1300* daaruit voortgesproten,

door Jhr. Dr. W. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

I.

Omstreeks 1380 schijnt het toenmalig hoofd van het geslacht van Wassenaer, heer Dirk van Wassenaer, burggraaf van Leiden, een kort genealogisch relaas te hebben doen opstellen, hoe do verschillende jongere takken van zijn geslacht, die den stamnaam hadden verlaten, uit den hoofdstam waren voortgesproten.

Het origineel of een afschrift van dit relaas bevond zich in de tweede helft der zestiende eeuw in handen van Floris Tserclaes († 1612), wiens grootvader van moederszijde, Mr. Floris Oem van Wijngaerden, rentmeester der Wassenaer's was geweest. Deze edelman van Zuid-Nederlandsche af komst, die baljuw van Schoonhoven is geweest, was den geschiedschrijver Bockenberg bij de samenstelling van diens Historia et genealogia Wassenarorum, welke in 1689 te Leiden het licht zag, behulpzaam door hem inzage te geven van de bescheiden betreffende de Wassenaer's, die hij van genoemden grootvader had geërfd. Hieraan is het te danken, dat de omstreeks 1380 opgestelde genealogische uiteenzetting betreffende de verschillende takken der Wassenaer's

niet geheel te loor is gegaan; immers Bockanberg achtte die van zoo groot belang, dat hij haar in extenso opnam in zijn werkje (zie blz. 136).

Sedert dien werd dit genealogisch fragment gedeeltelijk nagedrukt in Obreen's Geschiedenis van het geslacht van Wassenaer (1903), blz. 12, en in zijn geheel door Mr. S. Muller Hz in deel XXII der Bijdragen en Mededeelingen van het Hist. Gen. te Utrecht, blz. 304. Het mag dus van voldoende bekendheid worden geacht, maar niettemin wensch ik het hier nogmaals in zijn geheel weer te geven volgens den tekst van Bockenberg, wiens werkje vrij zeldzaam is, omdat ik daarnaar hij herhaling moet verwijzen bij de behandeling van het onderwerp, waarvoor ik thans uwe aandacht vraag.

De tekst luidt bij Bockenberg aldus:

„Hier voormaels was een Heere van Wassenaer, „die wan twee sonen: Des de oude bleef Heer van „ Wassenuer nae zijns heeren vaders doot. De andere „hiete *Philips* van Wassenaer; Daer af zijn gecomen „die van Duvoirde. De outste, die nae zijns heeren „vaders doot Heer bleef, die wan veel kinderen. „Eenen die Heer van Wassenaer nae hem hiet; „Eenen anderen die hiet Heer *Dirk*, daer af zijn „ghecomen die van Santorst: Den derden die hiet „*Jacob*, daer af zijn ghecomen die van Rosenburch; „ De vierde was Heer *Bartholomeus* den Domproost, „daer af zijn ghecomen die van Cranenburch; De „vijfde hiet Heer *Arent* van Wassenaer, daer af „zijn ghecomen die van Groenevelt.

„Aldus was Heer *Philips* van Wassenaer de jonger „broeder van de twee eersten, Oom van al dese „andere. Dese Heer *Philips* voorschreven, wan twee „sonen: de eerste hiot Heer *Arent* van Duvenvoirde; „De ander hiet Heer *Jan* van Duvenvoirde. Deze „Heer *Arent* van Duvenvoirde wan eenen soon „*Floris* van Duvenvoirde, ende zijne broeders; *Floris* „wan *Arende*; *Arent* wan Heer *Arent* die noch levet. „De ander broeder, Heer *Jan* van Duvenvoirde, „wan Heer *Philips* zijnen soon; Heer *Phibips* wan „Heer *Jan* van Pollanen, Heer *Jan* wan den Heer „van der Lecke; Die Heer wan zijnen soon Heer „*Jan*, die nu Heer van der Leclte is.

„Heer *Dirck* van Wassenaer, daer die van Sant„horst afgecomen zijn, wan twee sonen; De eene „hiet *Dirck* van Santhorst, die bleef doot sonder „kinderen; De andcr hiet Heer *Philips*, die wan „ *Philips* Heynricx. Heer Dirck ende zijnen soon „wan *Philips*, die noch levet [1]).

„Heer *Jacob* van Wassenaer, wan een dochter, „hiet *Vrow Jacob; was* Heer Symons wijf van „Benchem, daer wan sy aen eenen sone, hiet Heer „*Willem* de Wakanoye te Wtrecht. Sy wan *Jan* „van Rosenberch, ende Heer *Jacob* van Rosenberch; „*Jan* van Roeenberch wan Heer *Gijsbrecht* van „Rosenberch, Heer *Gijsbrecht wan* de vrouwe van „ Leydenburch".

Volgens den opsteller van dit genealogisch relaas sproten dus achtereenvolgens uit den hoofdstam — *Wassenaer* deze takken :

1) De tekst is hier corrupt. Bij de behandeling van den tak Santhorst kom ik daarop terug.

1. *Duvenvoorde*, waaruit *Polanen* en *van der Lecke* voortkwamen :
2. *Santhorst*;
3. *Rosenburch*; met voortzetting in vrouwelijke lijn;
4. *Cranenburch*; en
5. *Groenevelt.*

Wat de dateering van zijn werk betreft, schreef de heer Obreen — zie t.a.p. —, dat deze fragment genealogio „volgens den tekst van ± 1360 moet dateeren", hetgeen evenwel niet nader door hem werd gemotiveerd. Ook Mr. S. Muller Hz. liet het bij een apodictisch: „kennelijk omstreeks het midden der 14e eeuw opgesteld". Deze beide uitspraken zijn, naar het mij voorkomt, voor verbetering vatbaar. In de eerste plaats zij opgemerkt, dat de onbekende opsteller schreef, dat heer Arend van Duvenvoorde „noch levet"; dat heer Jan „nu Heer van der Lecke is;" en dat Philips van Santhorst „noch levet". Bovendien schijnt het vermoeden gewettigd, dat de vrouwe van Leyenburg, heer Gijsberts dochter van Rosenburg, eveneens in leven was, toen deze genealogische uiteenzetting werd opgesteld. Aan de hand van deze gegevens meen ik, dat dit niet kan hebben plaats gehad vóór 3 November 1378 — toen de vader van heer Jan, die „nu Heer van der Lecke is", overleed — en niet na lö Juni 1386, aangezien heer Arend van Duvenvoorde vóór dien datum moet zijn gestorven. Zoolang geene nadere gegevens voor de dateering worden gevonden, kunnen wij **dus gevoegelijk** aannemen, dat deze fragment genealogie is geschreven omstreeks 1380.

Over de waarde, welke aan deze schriftuur is toe te kennen, luidt het oordeel zeer uiteenloopend. Bockenberg sloeg die, zooals gezegd, zeer hoog aan en zoo deden ook de meeste genealogen na hem. Mr. S. Muller Hz. daarentegen, meende te kunnen bewijzen, dat een der daarin vermelde feiten onjuist is en achtte op dien grond de geloofwaardigheid van den overigen inhoud **vrij** problematiek. In zijn verder betoog kwam hij zelfs tot de slotsom, (zie t.a.p. blz. 308), dat de volgorde der takken in het manuscript opzettelijk is vervalscht. Zoowul de vermeende onjuistheid als de opzettelijke vervalsching betreffen den tak Santhorst en bij de behandeling daarvan zal ik die nader bespreken. Hier moge ik volstaan met de mededeeling, dat ik de zienswijze van Mr S. Muller Hz. ten opzichte van die punten gaenszins kan deelen.

Dat de tak Duvenvoorde de eerste is, die uit den hoofdstam-Wassenaer is voortgekomen, is nimmer weêrsproken. Ook ik sluit mij bij die opvatting aan en zal hier **dus** in de eerste plaats een en ander aangaande de Duvenvoorde's in het midden brengen.

Duvenvoorde.

Philips, de stamvader van dezen tak, wordt, het eerst vermeld in 1216 met zijnen ouderen broeder *Dirk van Wassenaer* [2]). Ik zal hem hier thans niet in den breede behandelen, doch wel moet ik een oogenblik stilstaan bij den brief, dien hij en zijne vrouw in 1226 van gezegden broeder en diens vrouw ontvingen [3]). Het feit,

2) Zie v. d. Bergh, Oorkbk. 1 n° 247.

3) Ibidem n° 301. Een Hollandsche vertaling dezer oorkonde komt voor in het oudste leenregister van Wassenaer, op don huize Twickel, gemerkt A. A. op fol. 59vso.

dat in dezen brief, die de opvolging in leenbezit betreft, van beider vrouwen sprake is, acht ik van bijzondere beteekenis. Betrof dit leenbezit goed, dat ***Philips van*** zijnen ouderen broeder hield als vaderlijk erfdeel, dan zou het niet wel verklaarbaar zijn, dat met ***Dirk*** diens vrouw *Bertha* (Berthel) de erfopvolging in dit leen bepaalde. De oorkonde zegt, dat het leen wordt gehouden van hem én van zijn0 vrouw, hetgeen mij doet onderstellen, dat eigenlijk niet ***Dirk*** van *Wassenaer* de leenheer, maar diens vrouw *Bertha* de leenvrouw was. Aangezien voorts ***Philips*** en zijne vrouw ***F.*** [4]) gezamenlijk het leen hielden, ben ik geneigd aan te nemen, dat laatstgenoemde haren man het leen heeft aangebracht. Dit mag op het eerste gezicht vrij ingewikkeld schijnen, doch in werkelijkheid behoeft het zulks niet te zijn. Nemen wij b.v. aan, dat zeker X geene zonen heeft nagelaten, maar twee of meer dochters, van wie de oudste met Dirk van Wassenaer en de tweede met diens jongeren broeder Philips trouwde, dan zou het zeer begrijpelijk zijn, dat het jongere echtpaar hun erfdeel in de goederen van X in leen hield van het oudere. Ik zou thans te ver afdwalen, indien ik naging, welke die goederen kunnen zijn geweest, die X heeft nagelaten, en wie die X kan zijn geweest, maar ik meen toch op deze eigenaardige oorkonde reeds nu de aandacht te moeten vestigen.

Aan ***Philips van Wassenaer,*** den stamvader der Duvenvoorde's, kende de ongenoemde genealoog uit de tweede helft der 14de eeuw twee zonen toe, ***heer Arent*** en ***heer Jan van Duvenvoorde.*** Inderdaad blijken in het midden der 13de eeuw twee broeders ***Arnold*** en ***Jan van Duvenvoorde*** te hebben geleefd. Van hen wordt het eerst melding gemaakt in 1248 [5]) en de oudste hunner, die Duvenvoorde beërfde, komt voorts als ridder voor in 1268, 1264 en 1268 [6]). Omtrent diens jongeren broeder ***Jan*** zijn wij minder goed ingelicht. Wij weten alleen, dat ook hij den ridderslag moet hebben ontvangen, want zijn oudste zoon ***Philips*** werd aangeduid als ***Philips h e ere n Janszoon van Duvenvoorde.***

Uit genoemden ***heer Arnold*** (*Arent*) ***van Duvenvoorde*** sproot de staak Duvenvoorde, di0 nog voortbloeit onder den naam ***van Wassenaer,*** en uit zijnen jongeren broeder, ***heer Jan van Duvenvoorde***, de staak *Polanen—van der Lecke*, terwijl hij ook de vader was van ***Dirk van den Wale***, dien ik in ons Maandblad reeds behandelde (zie kol. 135).

De oudste zoon van ***heer Arnold van Duvenvoorde, Floris*** geheeten, erfde Duvenvoorde. Hij werd in de kracht zijner jaren met zijnen jongeren broeder ***Wouter van Duvenvoorde*** doodgeslagen te Veer0 in de eerste dagen van Mei 1301 [7]). Behalve ***Wouter*** moet ***Floris volgens*** het genealogisch relaas van omstreeks 1380 ten minste nog eenen broeder hebben gehad, immers daarin is sprake van zijne broeders.

In het door Mr. S. Muller Hz. uitgegeven leenregister van Graaf Floris V komt op blz. 184 eene opsomming voor der leenen van ***Floris van Duvenvoorde.*** Wij lezen aldaar:

„Florens van Duvenvoorde XIIII ℔ ghelts ut
„der beede van Vorscoten, VI ℔ uter bede in den
„Ketel, haren Jans woninghe van Duvenvorde, end0
„dat lant dar si op staet, VIII morghen in Haets-
„camp."

Hierbij stelde Mr. Muller deze noot: „Her Jan van Duvenvorde was de jongere broeder van Florens's vader heer Arnout, en de stamvader der Polanens. De hier bedoelde woning was echter niet Polanen, want daarmede' werd zijn zoon Philips eerst in 1295 door den graaf beleend (Oork II 922)."

De vraag rijst dus nu, welke woning hier dan wel kan zijn bedoeld. Naar het mij voorkomt is de interpunctie weinig gelukkig en doen wij beter te lezen: „haren Jans woninghe van Duvenvorde end0 dat lant dar si op staet, VIII morghen, in Haetscamp". De woning zou dan in Haetscamp hebben gestaan en blijkens een anderen post in hetzelfde leenregister (zie blz. 192) was Ha(e)tscamp in Wateringen gelegen. Dat aldaar inderdaad een huis van zekeren ***heer Jan van Duvenvoorde*** heeft gestaan, leert ons eene oorkonde van 1316, opgenomen onder n° 169 in de Fremery's Cartularium der abdij Mariënweerd. Daarin toch is sprake van vier morgen land gelegen ***apud Wateringhe, secus*** *domum domini Johannis* ***de Duvenvorde.*** Mijn verder onderzoek naar dit huis bracht nog meer aan het licht en deed tevens nieuwe vragen, nu op genealogisch gebied, rijzen. Ik vond namelijk, dat in 1316 ***heer Jan van Duvenvoorde,*** ridder, en diens neef *Reinier van* ***Heemstede,*** knape, optraden als erfgenamen van ***jonkvrouwe Elsebien, heer Jans zuster,*** [8]) en als zoodanig verkochten aan den Commandeur van St. Jan te Haarlem o. a. elf morgen land *oestwaert van onsen* (*t. w.* ***heer Jans) huse in den ambochte van der*** *Wateringhe.* Genoemde ***jonkvrouw*** *Elsbien* trof ik als in leven aan in 1311 [9]). Zij werd toen genoemd ***jonkvrouw Elsbien van Duvenvoorde,*** zoodat zij ongetwijfeld een0 zuster van vaderszijde van ***heer Jan van Duvenvoorde*** is geweest.

Wie was echter deze *heer* ***Jan van Duvenvoorde?*** Hij toch kan bezwaarlijk dezelfde zijn als de in 1248 vermelde broeder van ***Arnold van Duvenvoorde.***

Inderdaad hebben wij twee heeren Jan van Duvenvoorde wel te onderscheiden, van wie de oudste de stamvader der Polanen's werd en de tweede niet, zooals Mr. Muller opgeeft, een jongere zoon van dezen is geweest, maar van heer Arnold van Duvenvoorde [10]). Dit blijkt namelijk uit eene oorkonde van 13 November 1306, waarbij heer Arnold's kleinzoon, eveneens *Arnold* ***van Duvenvoorde*** geheeten, zijn e n o o m ***heer Jan van Duvenvoorde*** zekere woning in den Dijkpolder verleende [11]). Behalve deze woning moet heer Jan van zijnen neef Arnold ook in leen hebben gehouden het bovengenoemde, niet ver laarvandaan onder Wateringen gelegen huis van heer Jan van Duvenvoorde.

[4]) Haar voornaam komt niet voluit voor; mogelijk heette zij ***Florentia.***

[5]) v. d. Bergh, Oorkondenboek 1, n° 478.

[6]) Ibidem II, n°s 43, 119 en 168. Van den Bergh verwijst bij de n°s 43 en 168 naar het Charterboek van v. Mieris en deze t.a. p. naar Bockenberg. Het is daarom van belang hier op te merken, dat deze oorkonden zijn ingeschreven in het oudste leenregister vau Wassenaer, op den huize Twickel, gemerkt AA, op fol 33vso en Hollandsche vertalingen daarvan op fol. 59vso.

[7]) Zie v. Mieris' Charterboek 11, blz. 84 en 511.

[8]) Zie Bijlagen V, VI en VII.

[9]) Zie Bijlage IV.

[10]) Hij was dus een broeder van Floris en Wouter, en de onbekende genealoog van omstreeks 1380 had alzoo gelijk te spreken van Floris en diens broeders.

[11]) Zie Bijlage III.

Nader bleek mij, dat dit huis *Duvenstein* moet hebben geheeten — niet te verwarren met het latere, onder Voorburg gelegen Duivenstein, hetwelk eveneens aan de Duvenvoorde's zijnen naam ontleend9 [12]). Duvenstein onder Wateringen vond ik het eerst met dien naam aangeduid in 1332 [13]). Wie daar toen woonde, weet ik niet. *Heer Jnn van Duvenvoorde* overleed een achttal jaren vroeger en schijnt geen kinderen, althans geen wettigen zoon te hebben nagelaten. Mij is namelijk gebleken, dat hij tusschen 1 Januari 1324 [14]), toen de Graaf te zijnen behoeve den aankoop ten vrij eigen van een huis te Voorschoten, hetwelk Hugo van Lisse tot dusverre van den Graaf in leen had gehouden, bevestigde, en 28 September 1324 moet zijn overleden, aangezien de Graaf op laatstgenoemden datum beschikte over acht morgen land te Voorschoten op den Donk, hem aangekomen van *heer Jan van Duvenoooorde* [15]). Uit dit laatste valt m.i. af te leiden, dat *heer Jan van Duvenvoorde* kinderloos is overleden Duvenstein zal toen aan diens leenheer *Arnold van Duvenuoorde* zijn vervallen. Eene bloote gissing behoeft dit niet te blijven, immers ik vond Duvenstein later nog vermeld, o.a. ten jare 1363 als verbeurd eigendom van *Arnold*'s zoon *heer Arnold (Aernt) van Duvenvoorde*; het huis zelf zal toen echter niet meer in wezen zijn geweest, want de acte maakt daarvan geene melding [16]).

Na deze lange uitweiding moet ik terugkeeren tot *Floris van Duvenvoorde,* die in 1301 werd vermoord. Bij Obreen staat t.a.p. blz. '78: Hij huwde in ieder geval twee malen; ten eerste met N. N. van den Woude; ten tweeden male met N. N. van Arkel.

Dat *Floris* twee malen getrouwd is geweest, volgt uit den brief door den heer Obreen medegedeeld op blz. '79 en dien ik duidelijkheidshalve hierachter doe volgen [17]). De namen zijner beide vrouwen worden daarin echter niet gevonden. Intusschen blijkt uit de hierboven reeds ter sprake gekomen oorkonde van 13 November 1306 [18]), dat *Floris*' tweede vrouw, die bij hem moeder werd van *Arnold van Duvenvoorde,* destijds nog in leven was, en dat *heer Jacob van den Woude zijn* oom was. *Floris* zal dus in t weed e huwelijk met *heer Jacob van den Woude's* zuster zijn getrouwd. Aangaande zijne eerste vrouw worden wij ingelicht door de Egmondsche kroniek, waarin wij lezen [19]):

> Eodem anno (h. e. 1326) *Mabilia* [20]) in Reyns burg Abbatissa moritur, cujus sede nobilis Domina *Machtildis* nomine collocatur. Hujus pater de *Duvenvoerde* nomen habuit, matrem vero *Florentius* frater Domini de *Brederode* procreavit.

Deze vrouw *Machteld van Duvenvoorde* is van elders bekend (vgl. Obreen), zoodat het geen twijfel lijdt, wie haar vader is en daardoor komt dus vast te staan, dat

[12]) Vgl. v. Leeuwen, Bat. Ill. blz. 1260, en Bijdr. en Meded. van Die Haghe, 1903, blz. 271.
[13]) Zie Bijlage IX.
[14]) Zie v. Mieris' Charterboek 11, blz. 301, waar deze oorkonde op 1 Januari 1323 is gesteld.
[15]) A. R. A.: Hollandsche leenkamer n° 2, fol. 34vso.
[16]) Zie Bijlage X. Vgl. ook A. R. A.: Delftsche Statenkloosters, St. Agatha inv. n°s 120 en 130.
[17]) Zie Bijlage II.
[18]) Zie Bijlage 111.
[19]) Zie Matthaeus' Analecta, 2de druk, 11 blz. 644.
[20]) t.w. *van Wassenaer.*

Floris van Durenvoorde in eerste huwelijk getrouwd is geweest met eene dochter van *(heer) Floris van Brederode.*

De verdere nakomelingen der beide staken van den tak Duvenvoorde kan ik hier, waar het geldt de vaststelling der eerste generatiën, laten rusten. Ik mag evenwel van dezen tak der Wassenaer's geen afscheid nemen zonder de zegels door de oudste leden daarvan gevoerd, te hebben besproken.

Het oudste zegel, waarvan ik eene geloofwaardige afbeelding vond — het origineel is thans niet meer voorhanden —, is van *Philips van Duvenoooorde,* den gelijknamigen kleinzoon van den stamvader van dezen tak. Bedoeld zegel heeft gehangen aan een stuk van 6 April 1297, hetwelk door Buchell werd gecopieerd [21]) en waarvan ik ook een afschrift met zegelafbeelding vond in het archief op den huize Twickel. Blijkens de af teekening door Buchell -- ik hoop deze en de na te noemen zegels te doen reproduceeren in ons Maandblad, wanneer ik ook de andere takken der Wassenaers' zal hebben behandeld — voerde *Philips van Duvenvoorde* destijds geen wapenschild in zijn zegel, maar eene figuurlijke voorstelling in een cirkel; t.w. eene omgewende duif. Nog vóór hij den ridderslag ontving, liet hij een nieuwen zegelstempel snijden, waarvan een afdruk uit het jaar 1303 bewaard is gebleven [22]). Dit zegel vertoont een wapenschild met de drie bekende wassende manen. Daar in zijn wapen geenerlei brisure voorkomt, zal hij destijds reeds de later zijnen staak eigen drie wassende manen van sabel in zilver hebben gevoerd.

Philips' jongere broeder *Dirk van den Wabe* voerde, zooals ik vroeger heb medegedeeld (zie kol. 139) de drie wassende manen gebroken met een barensteel.

Van den oudsten staak is mij een zeer scherp zegel in handen gekomen van *heer Arnold (Aernt) van Duvenvoorde* uit den jare 1377 [23]). Dit zegel vertoont een wapenschild met drie wassende manen, gedekt met eenen pothelm dragende als helmteeken twee molenwieken, en gehouden door twee arenden; dit laatste mogelijk als toespeling op den voornaam van den heer van Duvenvoorde. Van zijne rechtstreeksche voorvaderen heb ik tot dusverre geen zegels kunnen vinden. Wel vond ik eene afteekening van het zegel van zijnen oudoom, den in 1324 overleden *heer Jan van Duvenvoorde*, en wel uit het jaar 1318 [24]). Blijkens die afteekening voerde deze een gansch ander wapen, nl. gedwarsbálkt van zes stukken en daaroverheen een schuinbalk, hetgeen hoogst merkwaardig mag heeten en ons herinnert aan hèt oorspronkelijk door den hoofdstam-Wassenaer gevoerde wapen; zie kol. 176 e.v. en de bijbehoorende zegelplaat [25]). Vermoedelijk zal door de Duvenvoorde's in het midden der dertiende eeuw een soortgelijk wapen zijn gevoerd. Hunne nazaten hebben dit wapen verlaten en in goud drie wassende manen van sabel gevoerd, welk wapen in nog lateren tijd plaats heeft moeten maken voor het

[21]) R. A. Utrecht: Handschrift S 832, fol. 21. Buchel schreef daarbij: ex orig.
[22]) A. R. A.: charter Grafelijkheid 4 November 1303; zie v. Mieris' Charterboek II, blz. 35.
[23]) A.R. A.: Delftsche Statenkloosters. St. Agatha inv. n° 47. reg. n° 10.
[24]) De oorkonde, waaraan dit zegel heeft gehangen, volgt hierachter als Bijlage VIII.
[25]) Ter vergelijking kan ik aanbevelen de zegels na te gaan der uit Amstel gesproten geslachten.

thans gevoerde, zijnde gevierendeeld: 1 in keel drie wassende manen van zilver (wapen van den hoofdstam-Wassenaer sedert het begin der 14de eeuw, zie kol. 181 en de daarbij gegeven zegelplaat); II in azuur een gouden dwarsbalk (wapen der burggraven van Leiden vóór 1339), welk' gevierendeeld wapen het eerst is gevoerd door Philips van Wassenaer, nadat hij in 1340 het burggraafschap van Leiden had bekomen (zie de zegelplaat in het Aprilnummer). Van dezen *Philips* stammen de Duvenvoorde's echter niet af.

Gelijktijdig met het gevierendeelde wapen van den hoofdotam der Wassenaer's namen de Duvenvoorde's ook den naam *van Wassenaer* aan [26]). Wat dit laatste betreft, zegt Nederland's Adelsboek 1918, dat ***Johan wan Duvenvoorde,*** die van 1677 tot 1645 leefde, den naam van *Wassenaer* heeft aangenomen „n a het uitsterven van den oudsten tak". Mr. S. Muller Hz. preciseerde dit door te zeggen (zie t. a. p. blz 312 en vgl. blz. 326):

„De Groenevelden stierven in 1616 in den man-
„stam uit, en, daar zij de laatst overgeblevenen
„waren van alle takken, die van den heer Dirc
„van Wassenaer van 1205/43 afstamden, waardoor
„de Duvenvoirden de oudste tak werden, namen
„dezen daarna den naam van Wassenaer aan".

Deze bewering zou steun vinden in hetgeen de heer Obreen op blz. 75 van zijn bekend werk mededeelt,

n.l. dat de tak *Groenevelt in* 1616 in den manstam is uitgestorven in den persoon van *Arent van Groenevelt*, heer van Neufville, die den 28sten Augustus van dat jaar op 73-jarigen leeftijd te Dordrecht overleed. Rij onderzoek is mij evenwel gebleken, dat de tak Groenevelt reeds in de vijftiende eeuw, dus nog vóór den hoofdstam, in de mannelijke lijn is uitgestorven en dat de latere *Groenevelt*'s afstammen van *Beerte van Groenevelt,* die vóór 1440 huwde met *Jacob Tymansz.*, — ik kom hierop terug bij de behandeling van den tak Groenevelt. Indien inderdaad de Duvenvoorde's uit deferentie voor deze pseudo-Groenevelt's hadden gewacht tot hun uitsterven in 1616, vóór zij den naam en het wapen van Wassenaer aannamen, zou dit wel zeer merkwaardig zijn geweest. Het is echter bewijsbaar niet juist, dat de Duvenvoorde's zich eerst na 28 Augustus 1616 ***van Wassenaer*** zijn gaan noemen, want reeds eenige jaren vóór het uitsterven der pseudo-Groenevelt's komen Duvenvoorde's met den naam van *Wassenaer* voor. Zoo gaf Albrecht van Schagen 3 Mei 1603 eene quitantie aan „Jonckheer ***Jan van Wasenaer,*** heer van Duvenvoorde, mijnnen broeder", en Albrecht's vrouw teekende zich 13 April 1607 „***Theodora van Wassenaer van Duuvoorde" 27).*** Ik acht het dan ook van belang hiernaar een verder onderzoek in te stellen, waarbij ook op den Warmondschen tak der Duvenvoorde's zal zijn te letten.

BIJLAGE 1.

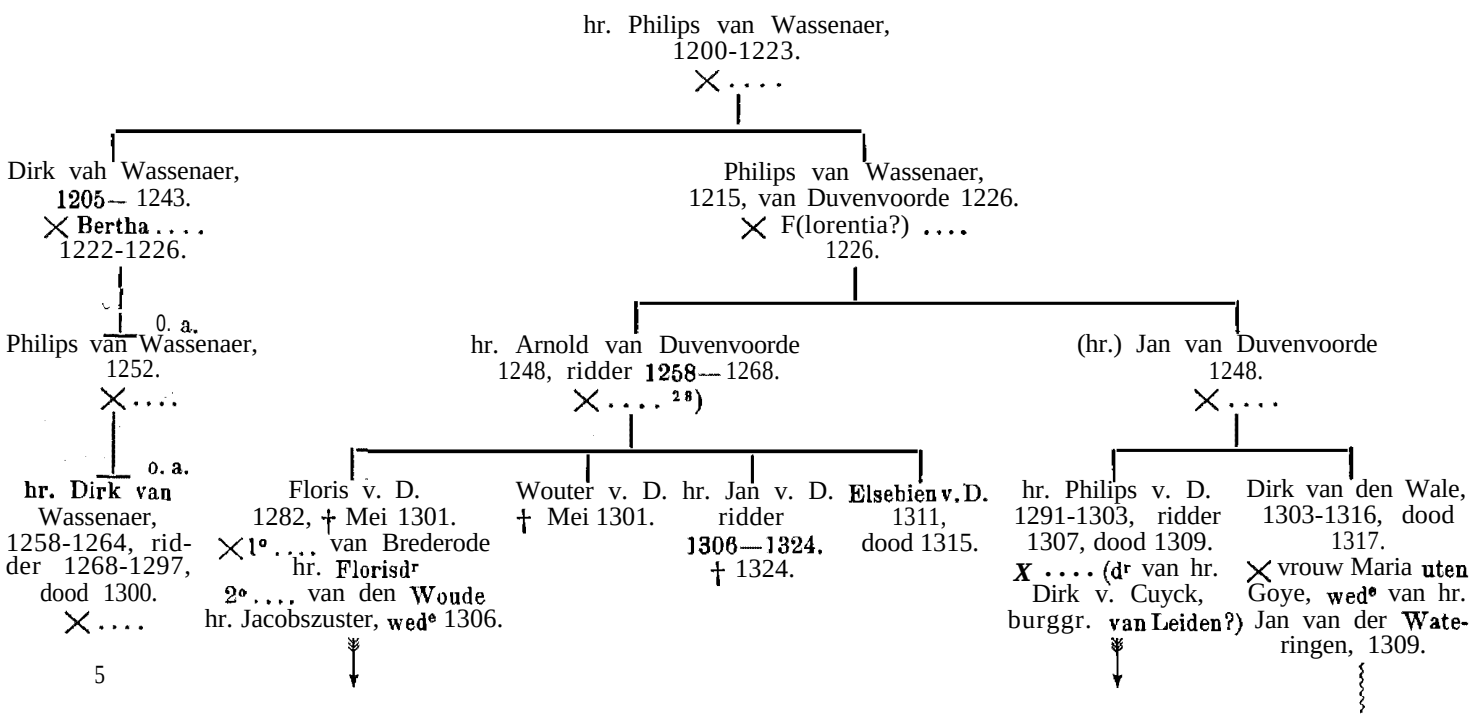

BIJLAGE IT.

13 Maart 1304.

Wi Willem oudste zone des graven van Henegouwen, van Hollant enz. maken cont ende kenlic allen denghenen, die dese lettere sien sullen of horen lesen, dat wi hebben verlient ende beliedenet ***Arnoud van Duvenvoerde*** ende sin en zuster en med samenderbant, die siins vaders kinders siin ende

[26]) Als eenig aandenken aan het gedurende welhaast drie eeuwen door hunne voorouders met eere gevoerde wapen hebben zij het gevierendeelde wapenschild der Wassenaer's. behalve met den door den hoofdstam vroeger gevoerden helm, gesierd met den van ouds door de Duvenvoorde's gevoerden helm, die dus niets met het tweede en derde kwartier van het wapen heeft te maken.

[27]) Genoemde *Jan van Duvenvoorde* duidde 20 December 1603 zijne zuster van Schagen ***nog aan*** als „Jonffrou ***Theodora van Duvenvoerde***" en teekende toen zelf nog J. Duvenvoorde; den 28sten Januari 1620 teekende hij: *J.* van ***Wassenaer ende Duvenvoirde.***

De stukken, waaraan het hier medegedeelde is ontleend, bevinden zich in het archief van het huis Duivenvoorde (inv. no. 50).

[28]) Mogelijk is hij meer dan eenmaal getrouwd.

siere moeder, alsulc goet, alse siin vader *Florens* ende sine vorders helden van onsen here onsen vader ende van onsen vorders, alse om swaer verlies, dat Arnout ende sine zusteren voerscreven hebben gheleden in ons heren dienst ons vaders. In dusghedanigher manieren: waer dat sake, dat die voersprokeri Aernout storve sonder wittachtighe boerte, dat voerghenoemde goed te comene up sine oudste zustere, die siins vaders kint is ende siere moeder, alse voerscreven is, ende voert te comene van dier oudste zuster op dier ander oudster ende niet te versterven alse langhe dier Susteren enich levede, die siins vaders kint ende siere moeder waere. Ende voert waer dat sake, dat van desen voerscrevenen zusteren ghene wittachtige boert eri quame, dat voerspr oken goed te comene up sier e z u s t e r, d i e siins vaders kint is e n d e niet s i e r e moeder. Enz. enz. Ghegheven int jaer ons Heren dertienhondert jare ende drie des anders daghes na sante Gregoriis daghe.

te Water, Verbond der Edelen IV, blz. 169.
H. G. A. Obreen, Het geslacht van Wassenaer, blz. 79.

Bijlage III.

13 November 1306.

Ic ***Arnout*** van ***Duvenvorde*** doe kont al denghenen, die dese letteren sien sellen jof horen, dat ic bi rade m i r e moed e r ende anders mire vreende ghegheven hebbe haren ***Janne van Duvenvorde,*** min en oe m e, die woninghe in den dijc, die hout tuischen vijftien morghen jof sestien, te houden van mi te liene in alsulken rechte als ic se houde van ***Deric van Wassenare,*** Omdat ic wil, dat dese dinc vast ende stade si ende ic oec selve ne ghienen zeghel ne hebbe, so heb ic ghebeden ***haren Jacob van den Woude,*** m in en o e m, ende ***haren Philip van Zanthurst,*** mi nen n e v e, dat si desen brief biseghelt hebben. In den jaren (sic) ons Heren dertienhondert ende sesse des Sonnendaghes na sente Martijnsdaghe in den winter.

Twickel : Huisarchief van Wassenaer, orig.

Bijlage IV.

18 Januari 1311 [29]).

Wy scoute ende scepene in der Haghe doen cont, dat *joncvrouwe* ***Elsebien van Duvenvoerde*** met Andriese van Wike haers mombaers hant, die wy haer wiseden met vondnesse ende met den rechte, want si suoer, dat si doer diere tijt haren rechten mombaer nit werven en mochte, voer ons opgaf al dat erve, dat si legghende hadde int ambochte van der Haghe toêt enen vrien eyghen in rechter aelmessen den heren van sente Janshuse. In orconde desen brieve bezeghelt met onsen mienen seghele. G hegheven in den jaer ons Heren dusent driehondert ende elve des Manendaghes na sente Ponciaensdaghe.

R. A. Haarlem: Cartularium van St. Jan, n° 81.

Bijlage V.

13 Juni 1315.

Wy ***Jan van Duvenvorde, ridder,*** ende ***Reynier van Heemstede,*** *cnape,* oerconden allen luden ende maken cont met desen letteren, dat wy vercoft hebben ende upghegheven toet enen vryen eyghen elf morghen lands, die ons anghecomen sijn van on ser sust er *Joncfrouwe Elzebiene* doot, legghende osstwaert van on s en h u s e in den a m b a c h t e van der Wateringhe, dien Commelduere ende dien broeders tote sente Janshuis te Harlem, die morghen omme twalef pont, ist mier ist min, also verre als die roede beloept, sonder alle arghelist. Des is huns up goeder rekeninghe betaelt haren Janne ende Reyniere van Heemstede tuintich pont in sulcdanighe vorwaerde, dat waer dat sake, dat die Biscop van Zuden dien coep niet houden en woude, die tuintich pont souden wy behouden metten lande in sulcdanighen rechte als wy te voren waren, ende die coop ware quite. Endeghinphe die coop voert soude man ons Janne ende Reyniere voerseit dat ander ghelt bitalen hovelinghe te Voerscotermarket nu naestcomende ende wi souden hem dat land upgheven ende waren alse recht is, jaer ende dauh, ende wy scoudich sien te doene sonder alle ferpelinghe. In orconde desen letteren ghezeghelt met onsen zeghelen. Ghegheven int jaer ons Heren dusent driehondert vijftiene des anders daghes na sente Odulphusdaghe.

R. A. Haarlem: Oartularium van St. Jan, no. 73.

[29]) Of 17 Januari 1312 (Reg. Hann.).

Bijlage VI.

8 Augustus 1315.

Wy scepene uut der Haghe maken cont ende kenlic allen denghenen, die desen brief zullen zien of horen lesen, dat voer ons quamen int gherecht ***har Jan van Duvenvoerde*** ende *Reinier* ***van Heemstede,*** v ij n n ev e, ende gaven up te vrien eighen al dat erve, dat si legghende hadden in haerscamp [30]), dat gheheten es Smaelweere, also groet ende al so cleine alst hore was ende hem anquam van ***Joncvrouwe Elzebene, haren Jans s u*** v ter, haren Jacop den bisscop van Zuden sinen vrien wille mede te doene alse met sinen vrien eighen, ende lovedent hem te vrien ende te waren alse recht es ende si scoudich sijn te doen sonder alle scalcacht. In orconde desen brieve bezeghelt met onsen ghemienen zeghel. Ghegheven in den jare ons Heren dusen driehondert ende vijftiene des Vridaghes voer sente Louwerysdaphe.

R. A. Haarlem: Cartularium van St. Jan, n° 71.

Bijlage VII.

8 Augustus 1315.

Wy Jan van ***Duvenvoerde, ridder,*** ende ***Reynier van Heemstede*** orconden allen luden, dat wy ghegheven hebben voer den ecoute ende voer den buren binnen den amboch ter Wateringhe ende voer den rechter ende voer den scepene put der Haghe al dat erve, also grot ende also cleyne alst ons anquam van *joncvrouwen* ***Elzebiene,*** on ser s u s t er, dat gheleghen es binnen der Wateringher ambocht ende Haghe-ambacht, ho soet [31]) gheheten es, haren Jacop den bisscop van Zuden te vrien eighen, sinen vrien wille mede te doene alse met, sinen vrien eyghen, sonder alle scalch(ei)t, arch(ei)t; ende belovent hem te vryen ende te waren jaer ende dach als wy scoudich sijn te doene. In orconde desen brieve bezeghelt met onsen zeghelen. Ghegheve in den jare ons Heren dertienhondert ende vijftiene des Vridaghes voer sente Louwerensdaghe.

R. A. Haarlem: Cartularium van St. Jan, n°. 72.

Bijlage VIII.

22 December 1318.

Alle dieghene die desen brief zellen zien of horen lesen, makic cont ***Dirric van Zuutwike,*** ridder, dat ic ghegheven hebben te rechter morghenghifte ver ***Heylewi*** min en w iv e alsulc erve als hyrna ghescreven staet: In den eersten in Groten Kameren derdalf morghen lands, die mynne sijn ende daer mine kind ere twederdeel of hebben; vord in Cliene Kameren achtiendalf honde lants die mine sijn ende daer mine kindere, twederdeel of hebben : vord in Stoppelcampe twee morgen lands; die mine sijn, ende daer mine kinderen twederdeel of hebbenr vord in Oudendike ene morghen lants, die mine is, ende daet mine kindere twederdeel of hebben. Ende omdat ic wille dat dit stade ende vaste blive, so heb ic desen brief bezeghelt met minen zeghele, ende om merre sekerhede hyrof te hebbene, so heb ic phebeden edelen luden ende wisen die hyrover gheweest hebben ***heren Kerstende van Raephorst, heren Jan van Duvenvorde*** r i d d e r s ende ***Jan van Rosenberghe*** k nap e te bezegelen mede desen brief met haren zegelen. Ende wi Kerstande van Raephorst, Jan van Duvenvorde, riddre ende Jan van Rosenberghe, cnape, om bede heren Dirrics van Zuutwike vorseid ende wand wi over dese dinghe waren ende anderen vele goeder lude daer dese morghenghifte aldus ghegheven was, so heb wi desen brief mede bezegelt met onse zegelen. Ghegheven

[30]) Lees: Haetscamp.
[31]) D.i.: hoe ze ook,

int jaer ons Heren MCCC ende achtiene den Vryedage vor Kersdaghe.

R. A. Utrecht: H. S. nº. 315, fol. 95.

BIJLAGE IX.

4 Januari 1332[32]).

Wi Deric van den Rine ende Volkeric die Brouwer, scepene in t sGravensande oerconden ende kennen, dat voer onsquam Ysebrand Naghel, Willaem Ysebrands zone, ende Gheret Beine ende verlieden, dat si vercoften hebben alle drie met samender hand haren Janne van Pollanen, ridder, ses morghen lands, die geleghen ziin oestwaerd van *Duvensteyne* int ambochte van der Wateringhe; ende verlieden al betaelt, den lesten penning metten eersten. In oerconde desen brieve besegheld met onsen zeghele. Ghegheven des Satersdaghes voer Dertienendaghe int jaer ons Heren MCCC twee ende dertich.

A. R. A.: or. Nass. Domeinarch., fol. 1211 nº. XLVI.

BIJLAGE X.

17 Mei 1353.

Hertoghe Willem maken cond etc., dat wi bevolen hebben onsen gherechte van Delf, onsen bailiu van Delflant ende van Scielant heren Gheraerde van Egmonde ende onsen rentemeyster van Noirtholland Gheraerde Heynen sone te pachtene heren *Gheraerde van Marxhem*, onsen trouwen ridder, VII ½ morphen lants, die gheheten sijn **Duwensteyne** ende gheleghen zijn in Wateringherambocht, ende VII ½ morghen lants legghende in den ambocht van den Haghe, die *heren* **Airnts wan** *Duvenvoirde* plaghen te wesen ende hi tieghens ons verboirt heeft, wilc land scepene ende raet van Delf heren Gheraerde van Egmonde ende Gheryt Heynen sone voirscreven ghepacht hebben ***heren Gheraerde van*** *Marxhem* toten rechten eyghen, die morghen om XXII pont Holl., voir alsulke scout, als wi him sculdich waren, die hi voirt vercoft heeft onseu lieven trouwen ridder *heren Gheraerde den* **Witten** *van Coudenhove*, dair mi heren Gheraerde den Witten roirscreven ende sinen nacomeden in beloven te houden voir ons ende voir onse nacomelinghen tot eweliken daghen, of den houder des briefs. In oirkonde etc. Ghegheven in Middelhurch feria sexta post Pentecost. Anno LIII.

A. R. h.: Hollandsche leenkamer nº. 23, fol. 35^{vso}.

Mededeelingen over de Graven de **Larrey**, door W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

(Vervolg van XL, 262.) [1])

Toen ***Thomas Isac de Larrey*** aan het Stadhouderlijk Hof als edelman kwam, was het de derde maal, dat hij zijne diensten aan onze Republiek aanbood.

De eerste keer, dat zulks geschiedde, was toen hij van 1720 tot 1729, zooals wij hiervoor mededeelden, vaandrig in Statendienst was in onze barrière-steden.

Over de tweede maal heb ik nog geen mededeelingen in het vorige gedeelte van mijn opstel gedaan, ik ben thans nog in de gelegenheid daarover een en ander bekend te maken.

In dat eerste gedeelte heb ik n.l. alleen met een enkel woord twee maal doen uitkomen (zie k. 260, 2º alinea, en k. 262, noot 1)), dat ***de*** *Larrey* zich in 1740 en 1741 in den Haag bevond. Hij vertoefde daar — evenals reeds in 1739 — ter regeling van familiezaken van Graaf ***Willem*** *Bentinck*. Deze, die sedert 1733 de schoonzoon was geworden van de meergenoemde Graaf en Gravin van ***Aldenburg, was*** tengevolge van die omstandigheid in nauwe relatie gekomen met den hofmaarschalk en meest vertrouwde persoon van zijn schoonouders. Na het in 1738 gevolgd overlijden van den Graaf van ***Aldenburg*** was ***de Larrey*** in dezelfde functies overgegaan bij diens opvolgster, n.l. 's Graven eenige dochter, toen Vrouwe van Varel, Kniphausen en Doorweerth, en echtgenoote van ***Willem Bentinck.***

Welk vertrouwen hij genoot bij deze zijn nieuwe meesteres blijkt wel uit een brief van haar d.d. Biickeburg 11 Sept. 1739, welke aldus aanvangt:

La *confiance sans bornes que j'ai* en ***la probité de Mr. de Larrey et au zèle*** *qu'il* a ***toujours eu pour moi et les*** miens, ***m'a déterminée à lui donner une commission, dont le repos du reste de ma vie*** *dépend* ***et dont*** sa ***prudence et ses soins me promettent un heureux*** *succès.*

Het was tijdens dit verblijf in den Haag, dat hij ook voor zijn eigen toekomst zorg droeg en — uitteraard door Graaf ***Willem Bentinck,*** die o.a. voorzitter was van de Ridderschap van Holland — in aanraking kwam met Regeeringsleden van onze Republiek. Het resultaat dezer bemoeiingen blijkt uit de ***Egerton*** *Manuscripts* [1]) berustende in de Handschriften-Verzameling in het Britsch Museum te Londen. In deze collectie brieven en mémoires bevindt zich het grootste gedeelte van de particuliere correspondentie van *Willem Bentinck* en daardoor een menigte brieven van de ***Larrey*** aan hem. Daaruit nu blijkt, dat hij einde 1741 tot begin 1742 te Copenhagen vertoeft (zie ook k. 262, r. 6 en 7 v.b.) als afgezant van onze Staten-Generaal met een opdracht ter regeling van moeilijkheden tusschen onze Republiek en Denemarken, welke gerezen waren over de vischvangst langs de kusten van IJsland. Dit was dus de *Larrey*'s eerste diplomatieke zending en de door mij bovenbedoelde tweede keer, dat hij ons land diensten bewees.

Heb ik het eerste gedeelte van mijn opstel geëindigd met de mededeeling, dat hij in 1746 in dienst kwam bij de Princes-weduwe van Oranje-Nassau, dit is niet geheel juist, zooals uit dezelfde *„Egerton Manuscripts"* blijkt.

Eerstens zal de aandachtige lezer in k. 261 aan het slot der voorlaatste alinea gezien hebben, dat de Gravin ***van Aldenburg*** noteert, dat ***de Larrey,*** als Drossaard van Esens overging in dienst van S. *A. R(oyale)* ***La Pr. d'Orange. Nu was*** de toenmalige Princes-weduwe [2]) geen ***Aliesse*** *Royale.* Deze titel kwam alleen toe aan de echtgenoote van Prins Willem Karel Hendrik Friso (later Willem IV), die een Engelsche Princes [3]) was, zoodat het duidelijk is, dat ***de Larrey*** edelman bij deze Princes en niet bij haar schoonmoeder, de Princesweduwe, is geworden.

---

[32]) Of 2 Januari 1333 (Reg. Hann.).

[1]) In den Franschen brief van Henri de Larrey, d.d. Siegen 25 dec. 1728, staat in k. 258, r. 22 v. b. abusievelijk ***la Pitié,*** de aandachtige lezer zal begrepen hebben, dat in het origineel ***la Piété*** staat.

[1]) ***Eliaabeth Adriana Bentinck*** (1703—1765), volle zuster van den hierboven genoemden Graaf ***Willem Bentinck,*** huwde in 1720 met ***Henry Egerton,*** Bisschop van Hereford († 1746), **vandaar** de benaming Egerton Manuscripts en vandaar ook dat deze collectie o. m. ook de brieven van dezen **Willem** *Bentinck* bevat. Mej. W. van Huffel te Londen was zoo vriendelijk mii daaruit mededeelinnen te verstrekken over de brieven van ***T. I. de Larrey.***

[2]) ***Maria*** Louise ***van Hessen—Cassel,*** weduwe van Prins Jan Willem Friso, overleden Leeuwarden 9 April 1765.

[3]) ***Anna*** Kroonprinses van ***Groot-Brittanje,*** 1709-1759.

Tweedens blijkt uit deze ***Egerton Manuscripts***, dat de Larrey niet in 1746 aan het Stadhouderlijk Hof kwam, doch later, hoewel hij reeds sedert Maart 1743 bezig was met pogingen om bij dit Hof eene betrekking te bekomen. Nog in Dec. 1747 en begin 1748 zijn de brieven van Larrey aan Graaf *Bentinck* gedateerd uit ***Esens.*** Eerst in Mei 1748 moet hij bij de Princes van Oranje in dienst zijn gekomen, zoodat men het jaartal 1746 in kolom 262 gelieve te veranderen in 1748.

Wie nu van af laatstgenoemd jaar meer over de ***Larrey*** weten wil, dien staan twee uitgebreide en belangrijke bronnen ter beschikking. Ik bedoel de verschillende deelen van de IVe en Ve Serie der ***Archives de la Maison*** *d'Orange-Nassau*, bewerkt door wijlen Prof. Bussemaker en Prof. Dr. F. J. L. Kraemer, benevens de 6 deelen van de ***Gedenkschriften van*** *Gijsbert* ***Jan van Hardenbroek,*** uitgegeven door het Historisch Genootschap te Utrecht en onder andere ook gedeeltelijk bewerkt door Prof. Kraemer.

Daar het niet in mijne bedoeling ligt eene biographie van Thomas ***Isac de Larrey*** te geven, moet ik mij beperken tot mededeeling ***uit bovengenoemde bronnen*** van datgene, wat daaruit ten aanzien van *Larrey*'s staat van dienst blijkt. [1])

Begin December 1748 — na den vrede van Aken — werd de ***Larrey*** in afwachting van de benoeming van een ambassadeur aan het Fransche Hof, door de Staten-Generaal als gezant der Republiek voorloopig naar Parijs gezonden om haar aldaar te representeeren, tevens om in samenwerking met den Amsterdammer ***D. van*** *Marcelis* te Parijs een handelstraktaat af te sluiten. Als ***ministre de*** la ***République à Paris*** vindt men ***Larrey*** tot Maart 1760 nog vermeld; daar zijn zending weinig succes had en samenwerking met *Marcelis* uitbleef, verzocht hij herhaaldelijk zijn terugroeping en werd hij tenslotte vervangen door een vasten ambassadeur.

In Maart 1761 benoemde de Stadhouder eene ***„commission pour les affaires étrangères",*** bestaande uit W. Bentinck van Rhoon, van Wassenaer van Katwijck, Steyn, Fagel en de ***Larrey.*** Sedert Juli d.a.v. had daarin ook zitting de Hertog Louis van Brunswijk.

Nadat de Stadhouder Willem IV in Oct. 1751 overleden was, benoemde de Princes-Gouvernante Anna hem in 1766 tot lid en griffier van haar Secreten Raad.

Na den val van Mr. ***Johan de Back,*** die sedert Juni 1747 de geheim secretaris van den Stadhouder was geweest, werd ***T. I. de Larrey*** op 16 Sept.' 1758 geheim secretaris bij de Princes voornoemd, en bleef hij zulks na haar overlijden († 1759) bij haar zoon den Stadhouder Willem V.

Ondanks alle intriges somwijlen tegen hem gevoerd, bleef hij deze bijzondere post van vertrouwen tot 1796 — jaar waarin hij overleed — bekleeden, zijn volledige titels waren toen : ***geheimraad, geheimsecretaris*** en *requestmeester van Z. D. H. den Prins-Erfstadhouder.*

Voor zijn leven over al die jaren verwijs ik naar beide hooger genoemde bronnen, talloos zijn de stukken, brieven, besluiten enz., welke hij al die jaren voor den Stadhouder contrasigneerde; het onderschrift: ***Ter ordonnantie van Zijn Hoogheid*** en daaronder ***T. I. de Larrey,*** zal menigeen bij zijn studies wel zijn tegengekomen.

In 1762 schrijft G. J. van Hardenbroek o. a. over hem: „dat hij door Rhoon [1]) eerst was geplaatst in Dene„marken [2]), naderhant in Vrankrijk [3]), naderhant bij de „Princes, dat hij nog van Hollandt een pensioen van „f 6000 's jaers trok, dat boven dat nog f 1500 hadde „gehadt, maer die nu cesseerden, dat men hem na koste „rekenen van f 18000 's jaers inkomen te hebben, etc. „(zie deel I Gedenkschriften).

Het trekt de aandacht, dat de samenstellers zoowel der ***Gedenkschriften*** als der ***Archives*** in hun toelichtende noten en in de naamregisters de ***Larrey*** en zijn kinderen betitelen als ***Baron;*** waarop zulks berust is mij onbekend, in ieder geval hadden zijn vader en hij en ook zijn kinderen recht op den titel van ***Graaf.*** Hoewel zij zich daarop niet lieten voorstaan en dien titel ook niet bezigden, blijkt uit de ***Gedenkschriften,*** dat dit feit toen toch wol bekend was, althans van Hardenbroek schrijft in 1762 o·a.: *„dat* ***hij, Larrey, diploma van graef*** *hadde* ***„van de croon"*** (zie deel 1, blz. 246 Gedenkschriften).

Ten slotte zij het mij vergund de aandacht te vestigen op een fout, voorkomende op blz. 61 van de ***Archives,*** serie IV, Supplement, waar aan het slot van den brief van 5 Maart 1746 sprake is van den ***Lieutenant*** *colonel* ***Larrey à Paris*** en in een noot vermeld wordt, dat dit de latere geheimsecretaris ***I. I. de Larrey*** is. Uit al het vorenstaande blijkt nu wel, dat zulks een vergissing is, deze luitenant-kolonel de ***Larrey*** was de in 1759 overleden vader van den secretaris, n.l. de hiervoor besproken generaal-majoor ***Henri de Larrey.***

Thomas Isac de Larrey overleed hoogbejaard, ruim 10 maanden nadat zijn Vorstelijke meesters wegens de revolutie de wijk naar Engeland hadden moeten nemen, te 's Gravenhage in December 1796.

De inschrijving in het Impostregister van begraven aldaar luidt: 16 Dec. 1796 Thomas Isaak de Larrey, 1ste kl. verval van krachten, begr. op het Kerkhof genoemd Ter Navolging, oud 94 jaar.

Het Stadhouderlijk Huis verloor met hem een oud en vertrouwd dienaar, iemand die eens van zich zelf had geschreven (1740) : ***j'ai de l'ambition pour me pousser dans le*** monde, mais ***elle n'est pas démésurée*** puisque je me ***contanterois sans peine*** d'une ***fortune médiocre,*** en die door zijn moeder indertijd (1736) werd geschetst als : ***quatre ou cincq années cl' épreuves ont établi son caractère cl' être un des*** *maris* ***du monde le plus tendre et le plus raisonable. Il est bon*** *père*, ***excellent*** *fils*, ***tendre frère, généreux ami, bon maitre et*** *vray* ***père de ses sujets.***

Zijn echtgenoote, met wie hij te Vare1 28 Juni 1732 gehuwd was, heette ***Joacheme Juliane Louise von*** *Weltzien* en was eerst hofjuffer geweest bij de meergenoemde Gravin ***van Aldenburg.*** Wanneer deze echtgenoote overleed, blijkt

[1]) Het Koninklijk Huisarchief bevat over hem, blijkens mededeeling van Prof. Kramer, ***niets*** meer dan in bovengenoemde Uitgaven omtrent T. 1. de Larrey voorkomt. Z. H. Gel. schreef mij, dat de samenstellers dier werken toenmaals zelfs te vergeefs beproefd hebben om vast te stellen, wie de Larrey eigenlijk was en hoe en wanneer hij in dienst van het Stadhouderlijk Huis was gekomen.

[1]) Dit is de meer genoemde Graaf Willem Bentinck, die Heer van Rhoon was; juist in genoemd jaar 1762 ontstond er een groote verkoeling tusschen hem en de Larrey, evenals hij omstreeks 1743 het vertrouwen verloren had van Bentinck's echtgenoote geb. Gravin van Aldenburg.

[2]) Bedoeld is de bovenvermelde zending naar het Deensohe Hof in 1741/42.

[3]) Dit is zijn zending naar het Fransche Hof in 1748/50.

niet uit het Begraafregister van 's Gravenhage, zij leefde daar echter nog in April 1782.

Uit hun huwelijk waren behalve eenige jong gestorven kinderen [1]) één dochter en drie zoons gesproten, allen geboren te Varel, en die hierna volgen.

1. *Wilhelmina* ***Maria*** (gravin) ***de Larrey*** (aldus genaamd naar de Gravin ***van Aldenburg*** geb. *van Hessen-Homburg),* geboren te Varel in Maart 1733, was eerst als hofdame in dienst bij de Decanes van Quedlinburg te Brunswijk, nog in 1765, doch werd daarna hofdame bij de Princes van Oranje te den Haag en overleed daar ongehuwd in Januari 1794 (begraven op het kerkhof Ter Navolging te Scheveningen, recht betaald 27 Jan. 1794).

2. ***Anton*** (graaf) de ***Larrey*** (aldus genaamd naar den Graaf *van Aldenburg*), geboren te Varel 26 Februari 1734, trad in dienst van het Deensche Hof en was meermalen buitengewoon gezant. Zijn waardigheden blijken uit de acte van zijn overlijden te Dillenburg d.d. 27 Februari 1777, welke aldus luidt:

1777. ***Der Hochwohlgeb.*** *Herr Anton* ***von Larrey, Königl. Dänischer Kammerherr,*** *Ritter* ***des Dannenbrogsorden, Qesandter an dem Königl. französischen*** *auch* ***an dem K. Spanischen Hof, starb*** *plötzlich* ***am 27 Febr. wurde*** auf ***hiesigem Todtehof am 1*** *März* ***begraben;*** *war* ***alt bei einem Tage 43 Jahr.***

Hij was ongehuwd.

3. ***Carel Henri*** (graaf) de *Larrey*, geboren te Varel 3 Sept. 1742 [2]), trad in militairen dienst van de Vereenigde Nederlanden en werd achtereenvolgens [3]) kapitein in het 3e Regiment Oranje Nassau 8 Aug. 1768 (rang rekent in te gaan 2 Jan. 1768); majoor bij id. 23 Juli 1771; luitenant-kolonel bij id. 8 Feb. 1774; collonel in het reg. van den Erfprins van Oranje-Nassau 30 Juli 1779, tevens majoor-effectief daarbij 14 Dec. 1784. Aangesteld tot generaal-majoor (bij de Duitsche Infanterie Utrecht) (garnizoen Amsterdam) 10 Jan. 1794.

Tevens was hij reeds voor 1783 kamerheer van den Prins-Stadhouder. Na de revolutie volgde hij dezen naar Engeland. Bij het herstel van het Vorstenhuis werd hij 14 Jan. 1814 benoemd tot luitenant-generaal (bij den Generalen Staf der Armée). Voorts was hij toen opperhofmeester van de Princes-douairière van Oranje-Nassau en laatstelijk opperschenker van Z.M. Koning Willem 1.

Als zoodanig overleed hij bijna 79 jaar oud op het kasteel te Laeken bij Brussel den 17 Juni 1831.

Hij was ongehuwd en heeft bij het herstel van het Vorstenhuis en invoering van een constitutioneelen adel geen verzoek gedaan om met een titel daarin te worden opgenomen, zooals in 1823 ten aanzien van zijn neven geschiedde.

4. ***Carel Edzard*** (graaf) de ***Larrey,*** geboren te Varel 19 November 1743 [4]). Hij werd geplaatst aan het Stadhouderlijk Hof als edelman; spoedig kreeg hij eene betrekking in de Nassausche landen toebehoorende aan den Stadhouder, met standplaats Dillenburg. Daar werd hij in 1770 Vorstelijk Oranje-Nassausch ***Justiz Rat*** en sedert 1776 Vorstelijk Oranje-Nassausch ***Oberforstmeister.*** Omstreeks 1782 viel hij om een nog niet opgehelderde reden in ongenade bij het Stadhouderlijk Hof, hetzij omdat hij correspondentie van den Prins naar Engeland had overgebriefd, hetzij omdat hij zich ongepast had gedragen tegenover de Princes van Oranje [1]), in ieder geval mocht hij nadien niet meer aan het Hof komen en verbleef hij verder hoofdzakelijk in Zwitserland, meestal te Moudon.

Nederland's Adeleboek 1916 vermeldt van hem nog abusievelijk [2]) „generaal-majoor der inf. reg. Oranje Nassau (1794)"; deze mededeeling is onjuist en heeft betrekking op zijn hiervoor behandelden broeder C. ***H. de Larrey***; ***Carel Edzard*** is daarentegen nooit in militairen dienst geweest.

Ook is de mededeeling in genoemd boekje niet juist [2]), dat hij in Jan. 1806 te Dillenburg overleed. Eerstens komt zijn naam niet voor onder de overledenen in de kerkboeken van Dillenburg en tweedens komt hij nog op 4 Oct. 1809 voor in een Haagsche transportacte, als een huis, erf, tuin met koetshuis en stal, van achteren uitkomende door de poort achter de Groote Kerk en toebehoord hebbende aan zijn vader, wordt verkocht.

Te 's Gravenhage zijn op 26 Dec. 1768 (N.A. geeft onjuist [2]) getrouwd 1 Jan. 1766) ondertrouwd: ***Carel Edzard de Larrey*** en ***Frederica Wilhelmina de*** *Schwerin.* Ik heb helaas niet kunnen vaststellen wie hare ouders waren. In het groote werk over het geslacht von ***Schwerin*** komt dit huwelijk niet voor en de eenige persoon van dien naam, die in dien tijd in dienst der Republiek was, heette *Wilhelm Carl* ***Aemil von Schwerin.*** Blijkens mededeelingen uit Duitschland, welke geen bron noemen, was dit echter ***niet*** haar vader; haar ouders zouden volgens die mededeeling geweest zijn: *Friedrich* ***Julius*** *von Schwerin* en ***Elisabeth*** *Wilhelmina* ***von*** *Wulffen* Daar ook bij de doopen van de *Larrey's* kinderen te Dillenburg geen ***Schwerin's*** als doopgetuigen verschijnen, ware het wel wenschelijk, dat een onzer Duitscho medeleden eens kon opgeven wie zij was en waar en wanneer zij was geboren en overleden.

Uit hun huwelijk sproten de volgende kinderen:

1. *Carl* ***August*** graaf (1823) de ***Larrey,*** geboren te Dillenburg 24 Juli 1770, aldaar gedoopt 31 Juli d.a.v., doopgetuige de vader zelf. Hij werd 14 Juli 1787 benoemd tot luitenant bij de admiraliteit van Amsterdam, was in 1794 luitenant ter zee 1e kl. en diende het laatst als officier aan boord van de Medea te Curaçao. Is daarna niet meer in zeedienst geweest en is te Curaçao blijven wonen, waar hij 13 Augustus 1832 aan de gevolgen van een val met een rijtuig, 62 jaar oud, overleed. In de annonce van zijn overlijden heet

---

1) Zie het medegedeelde k. 262, 2e alinea hiervoor, n.l. Guillaume Henri de Larrey, geb. Varel 9 Oct. 1739, † Oot. 1741 en Ferdinand de Larrey, geb. Varel 24 Juli 1741, † Nov. 1741.

2) De Gravin van Aldenburg schrijft dien dag in haar Almanak: *Made* ***Laray est acouché d'un fils.***

3) Volgens opgaven uit het Krijgsgeschiedkundig Archief van den Gen. Staf, welke ik eenigseins verkort weder geef. Hij komt — daar hij al spoedig aan het Stadhouderlijk Hof kwam — ook eenige malen voor in de deelen van de Gedenkschriften van Gijsbert Jan van Hardenbroek.

4) De Gravin van Aldenburg teekent dien dag in haar Almanak aan: *Made* ***Larey e(s)t acouché d'un fils, je l'ay tenu*** au ***bastême pour le*** *Prince d'Ostfrise.*

Vandaar dus de naam *Edzard*; in dl. 3 en 4 van de Gedenkschriften van Gijsbert Jan van Hardenbroek en in het Naamregister, hebben de samenstellers abusievelijk vermeld, dat bij Carel Edward heette.

1) Zie Gedenkschriften van van Hardenbroek, dl. III.

2) Het artikel de ***Larrey*** in jg. 1915 van Nederland's Adelsboek is van mijn hand, indien ik dus onjuistheden of onvolledigheden thans daarin aanwijs, dan treft die oritiek mij eelf en natuurlijk niet mijn mede-redacteuren.

hij : kapitein-titulair-ter-zee, vendumeester en raad van politie te Curaçao. Hij was kinderloos gehuwd (doch *niet* te Curaçao en vóór 1816) met *Pieternella Elisabeth Coerman*, dochter van Mr. *Huibert en Florentia Maria Ribbius.* Aangezien van deze echtgenoote niets verder bekend is, worden beleefd aanvullingen hierop verzocht.

2. *Johann Wilhelm Ludwig* (ook voorkomende als *Jean Guillaume*) graaf (1823) *de Larrey,* geboren te Dillenburg 6 Mei 1772 en gedoopt aldaar 17 Mei d.a.v., doopgetuige was *Johann Wilhelm Winter,* Nassausche geheime justitieraad aldaar. Hij werd eerst page van den Stadhouder ; sedert Juli 1788 vaandrig supernumerair in het reg. Oranje-Nassau; 28 Aug. 1788 vaandrig-effectief bij de Hollandsche Gardes; 20 Febr. 1792 tweede luit?. effectief met den rang van kapitein daarbij en 16 Mei 1796 met demissie. 24 Juni 1814 majoor met den rang van luit. kolonel bij het 16e Bat. inf. en op denzelfden datum eervol ontslagen. [1])

Hij had deelgenomen aan de veldtochten in Brabant en Vlaanderen in 1794 en werd nog 9 April 1816 benoemd tot kapitein van de Schutterij van den Haag.

Voorts was hij 12 Dec. 1814 benoemd tot Kamerheer-honorair, was in 1816 en 1816 Eerste Kamerheer bij het huis van de Vorstin-Douairiére van Oranje-Nassau, was later (reeds in 1829) Kamerheer van Koning Willem I en het laatst Kamerheer-honorair van Koning Willem II. Een groot gedeelte van zijn leven woonde hij te Rolle (Canton de Vaud) bij Genève, in welke laatste plaats hij 12 Maart 1848 in den ouderdom van 76 jaar als laatste van zijn geslacht overleed.

Hij was gehuwd met *Maria de Martines de St. Georges*, denkelijk in Zwitserland, doch niet te Rolle, wier overlijden nà 1848 te Genève ook niet te vinden is (zij overleefde haren echtgenoot), zoodat ook nadere gegevens over haar zeer welkom zullen zijn.

Uit hun huwelijk waren 3 kinderen gesproten (2 dochters en 1 zoon), vóór de ouders resp. in 1845, 1829 en 1842 overleden, allen ongehuwd, voor welke ik ongewijzigd kan verwijzen naar Ned. Adelsboek 1916, blz. 74.

3. *Louise Sophia* (gravin) de *Larrey,* geboren te Dillenburg 14 Sept. 1773, aldaar gedoopt 20 Sept. d.a.v., doopgetuigen waren *Johann Ludwig von Weltzien, Fürstl. Oranje-Nassauischer* Cammer *Rath* en diens echtgenoote *Sophia Margaretha. Zij* overleed denkelijk jong.

4. *Wilhelm Friedrich* (ook voorkomende als *Guillaume Frédéric)* graaf (1823) *de Larrey*, geboren te Dillenburg en daar gedoopt 28 December 1776, doopgetuigen waren Willem V Prins van Oranje Vorst van Nassau, Erfstadhouder enz. en diens gemalin Friederica geb. Kon. Princes van Pruissen.

Hij zou majoor in Pruissischen dienst zijn geweest en leefde nog in 1824, doch blijkens mededeeling uit Berlijn waren er geen gegevens over hem te vinden in het archief over de Pruissische officieren in de Geh. Kriegs Kanzlei. Zou dit nog eens aldaar geverifieerd kunnen worden door den heer Macco te Berlijn?

Hij huwde eveneens in Zwitserland en vóór 1809 met *Louise Elisabeth du Val de la Potrie,* doch ook over

[1]) Opgaven van het Krijgsgeschiedkundig Archief van den Gen. staf.

deze echtgenoote is mij geen enkel gegeven bekend.

Uit dit huwelijk sproot: *Charles Quillaume Henri Adolph* graaf de *Larrey* [1]), geboren te Lausanne 22 Aug. 1809, kadet page bij de artillerie en genieschool te Delft 19 Dec. 1823; 2e luitenant bij het reg. huzaren no. 6 op 2ö Oct. 1827, eervol ontslagen op 18 Juni 1829, ongehuwd overleden, vermoedelijk te Delft, 12 Sept. 1830. [2]).

5. *Henrich Albert* (graaf) *de Larrey,* geboren te Dillenburg 20 Juli 1777, aldaar gedoopt 29 Juli d.a.v., doopgetuige was mevrouw von *Dankelman,* hofdame bij de Princes van Oranje. Hij werd [2]) 16 Aug. 1793 vaandrig in de comp. van zijn oom *Carel Hendrik de Larrey* in het reg. van den Erfprins (toenmaals in garnizoen te Amsterdam) ; 25 Maart 1794 vaandrig bij de Hollandsche gardes te voet. Verder niet meer vermeld.

Terwijl er dus nog veel over deze adellijke familie is aan te vullen, beëindig ik deze Mededeelingen door er de aandacht op te vestigen, dat de Transvaalsche (niet-adellijke) familie *de Larey,* waartoe behoord heeft de bekende Boeren-generaal *J. H. de Larey* († 1914), haar naam met één *r* schrijft en dat deze afstamt van een zekeren *Pieter* de *Larey,* geboren te Utrecht en 10 Feb. 1799 gehuwd met Hester Nel. [3])

N. B. De in k. 260 vermelde oudste dochter *(Wilhelmina)* van *Henri de Larrey* moet kort na 1740 zijn overleden, tenminste zulks is op te maken uit een door haar vader omstreeks dien tijd geschreven karakterschets zijner tweede dochter *(Lisette),* waarin voorkomt: *„et faisant le portrait de l'une je rappelle le précieux souvenir de l'autre à qui elle ressemblera fort à plusieurs égards."*

w. w. v. R.

Het geslacht Hurgronje te Vlissingen,

door C. A. VAN WOELDEREN.

Verschillende gegevens over de oudste generaties van de stamreeks *Hurgronje* in Nederland's Adelsboek schijnen ontleend te zijn aan eene handschriftgenealogie; zij zijn althans nu niet meer in het Vlissingsche oud-archief terug te vinden. Deze handschriftgenealogie blijkt dan zeer betrouwbaar, want alle akten *Hurgronje,* die ik uit ons archief mocht putten, sluiten zich geheel aan bij de in Nederland's Adelsboek gepubliceerde stamreeks.

Eene volledige opgave van die oudste generaties van het geslacht *Hurgronje* te Vlissingen is niet meer samen te stellen, daar de *Hurgronje*'s aldaar tot de Waalsche gemeente behoorden en het archief der Fransche kerk bij het bombardement van 1809 geheel verbrand is.

Hoewel Vlissingen door zijne zeer gunstige ligging in onze gouden eeuw bijna het land der onbegrensde mogelijkheden zou kunnen worden genoemd, valt toch de carrière van *Isaac Hurgronje* sub 11 van de genoemde stamreeks op ; het merkwaardige bij het ge-

[1]) Niet vermeld in Ned. Adelsboek 1915, blz. 73.
[2]) Opgaven Krijgsgeschiedkundig Archief.
[3]) Zie: Geslachtregister der Oude Kaapsche Familiën. Chr. Coetzee de Villiers. Kaapstad, deel III.

slacht ***Hurgronje*** is daarbij vooral, dat niet alleen ***Isaac en*** zijne zes zoons bekwaam en verdienstelijk waren, maar dat ook later tot op den huidigen dag dit geslacht zoovele hoogstbekwame mannen heeft voortgebracht.

Bij het rangschikken mijner Vlissingsche gegevens, die betrekking hebben op de vier eerste generaties, zal ik de stamreeks van Nederland's Adelsboek volgen.

1. Jan (Jean) Hurgronje, (volgens N. A.) geb. April 1620 te St. Venant, trouwt 1e. (sic) Vlissingen (ondertr. 15 Oct.) 2 Nov. 1644 Maria *Mercier*, geb. Dessarné bij Dixmuiden, † 19 Juli 1669 (zie N. A.), daarna 2e. ***Margarita*** *Fournier* en 3e. Vlissingen (ondertr. 20 Aug.) 13 Sept. 1667 *Appollonia* ***Kratbors,*** geb. te Dordrecht [1]), zij begraven te Vlissingen 14 Oct. 1671, hij 15 Dec. 1673. [2])

De oudste akte vond ik in het poorterboek, dat vermeldt, dat ***Jean*** *Hurgrognie*, schoenmaker van St. Venant in Artois, 21 Maart 1645 poorter van Vlissingen werd. Den naam „*le Huurgroigne*", dien N. A. hem toekent, treft men dus niet in het Vlissingsche archief aan.

Behalve een zoon ***Isaac,*** die volgt sub II, waren waarschijnlijk zijne kinderen *Jacob* ***Hurgronje,*** die volgens de begrafenisregisters een kind op 2 Juli 1679 en zijne vrouw op 11 Mei 1683 te Vlissingen liet begraven en ***Maria*** *Hurgronje*, begraven te Vlissingen 13 Augustus 1677. Vast staat voorts, dat hij nog een zoon ***Jan Hurgronje*** had, van wien F. Nagtglas in „Levensberichten van Zeeuwen" dl. II blz. 432 mededeelt, dat hij in 1704 gezagvoerder was op den kaapvaarder „Het Huis van Nassau", waarvan. zijn broeder ***Isaac Hurgronje*** waarschijnlijk reeder was. Dit wordt bevestigd door zijne ondertrouwakte, waarin de getuige ***Steven Hurgronje*** (vgl. sub II, 2) als neef genoemd wordt en waaruit blijkt, dat hij 8 Juni 1709 te Vlissingen ondertrouwde met ***Maria*** *Witboom*, geb. te Vlissingen [3]); kinderen uit dit huwelijk werden te Vlissingen begraven in Sept. 1710 en in Juni 1712.

11. Isaac Hurgronje (zie ook Nieuw Nederlandsch Biographisch Woordenboek Dl. III, blz. 623), volgens N. A. geb. 4 Febr. 1652 te Vlissingen (stamt dus uit het eerste huwelijk van zijn vader). † 's-Gravenhage 10 Sept. 1706, tr. Vlissingen (volgens N. A.) 9 Jan. 1680 ***Josina Phoenix:*** (elders *Phenix*), (volgens N. A.) geb. 22 1663, † Vlissingen 6 Aug. 1711, dr. van ***Steven,*** schepen en raad van Vlissingen, kassier van de Bank van Leening en van *Machelina* de ***Hase*** [4]).

[1]) Uittreksels trouwboeken Vrouwe Lambreohtsen :
Ondertr. 20 Aug. 1667 (13 Sept. d.a.v. tr.).
Joan Hurgronje wed. van ***Margarita Fournier en Appollonia Kratbors*** j.d. van Dord, ondertr. in de Walohe kerk alhier.

[2]) Begrafenisregisters.
14 Oot. 1671 de vrouw van Jan Hurgronje.
15 Dec. 1673 Jan ***Jyronje.***

[3]) Ondertrouwboeken.
8 Jan. 1709. Capitein Jan ***Hurgronje*** j.m. en ***Maria Witboom*** j.d. beide van Vlissingen, sij woont in de Koornstraat. Vrouwe Lambrechtsen voegt in de uittreksels daaraan toe: Getr. te Oost Soeburg, Z. W. dhr. ***Steven Hurgronje*** neef, H. W. ***Suzan Elias*** moeder.

[4]) ***Steven Phenix***, die fortuin verwierf, zal wellicht aandeel in de zaken van zijn schoonzoon hebben gehad, hij werd kort na dezen resp. 5 Oct. 1690 Raad en in 1694 Schepen van Vlissingen, hij bleef schepen tot 1701 en werd te Vlissingen in Jan. 1703 begraven. Volgens de uittreksels uit de doopboeken van Simon van der Swalme werd uit zijn huwelijk met ***Machelina*** de ***Hase 20*** Febr. 1659 te Vlissingen eene dochter ***Aletta*** gedoopt,

Isaac Hurgronje trad op jeugdigen leeftijd in dienst ten huize van den Heer Lampsins op den Nieuwendijk, later werd hij klerk bij de firma Lampsins. Hij werkte eenige jaren in Nederlands& Oost-Indië en dreef daarna eigen zaken te Vlissingen. Hij werd reeder en Nagtglas t a.p. acht het waarschijnlijk, dat hem toebehoorden de kaapvaarders „De vorst van Friesland" en „Het huis van Nassau" en dat de Heer van Nassau-Odijck aandeel had in zijne zaken — laatstgenoemde had althans, zooals men het in dien tijd uitdrukte „considerabel intrest in de Commissievaart of vrije neringhe", — ook blijkt, dat o. a. de zoon ***Steven*** (volgt sub 2) van ***Isaac Hurgronje*** relaties met hem had [5]).

Isaac *Hurgronje* werd benoemd tot vendumeester ter admiraliteit, 3 Mei 1696 tot Bewindhebber der O.I. C. Hij werd 16 April 1690 raad van Vlissingen, in 1694 schepen en in 1701 burgemeester.

De uittreksels der Raadsnotulen vermelden verder nog : 9 Juli 1697 ***Isaak Hurgronje*** loco Gasper le Lion Overdeken van het Chirurghynsgilde.

19 Febr. 1707 De Wed. van dhr Burgemeester ***Isaac Hurgronje*** om onthef van seekere pretensen bij de reekencaamer ten laste van haar mans boedel.

23 Aug. 1710 DHr. ***Isak Hurgronje*** rapport over vindinge wat den Lande verschuldigt.

Ook noemen deze raadsnotulen een ernstig conflict tusschen ***Isaac*** *Hurgronje* en Johan Gijselingh (baljuw van Vlissingen van 20 Dec. 1686 tot aan zijn dood in 1707). Uitvoerige gegevens vinden wij hierover in de verzameling pamfletten, tractaten enz., berustende in de Provinciale Bibliotheek te Middelburg (gecatalogiseerd door J. Broekema). Het is een lugubere bron, men vindt er veel laster, ingegeven door nijd en afgunst; toch treft men er soms waardevol genealogisch materiaal aan — zoo ook hier:

De Baljuw Gijselingh ging zoover, dat hij burgemeester ***Hurgronje 13*** Mei 1704 liet dagvaarden, omdat deze — blijkbaar ter goeder trouw en reeds 4 jaar geleden — als voorzitter van de Kamer van Assurantie te Vlissingen de redactie van een door dit college gewezen vonnis door een klerk ten zijnen huize had laten corrigeeren.

Een tweetal zakelijk en goed gestelde brochures, uitgegeven door *Isaac Hurgronje* en gedrukt te 's-Gravenhage bij „Gerrit Rammazeijn, boekdrukker in de Houtstraat bij 't Plein in 't Schermstraatje!' in 1704 en 1706 resp. 25 en 22 blz. fol., zetten de feiten duidelijk uiteen.

Het eerste geschrift „ Advies van veele voorname Regtsgeleerden 't geene ***Isaac Hurgronje*** Burgemeester der Stadt Vlissingen en Bewinthebber der Oostindische Compagnie ter Kamer Zaeland genoodsaekt is geweest te ligten omme al de Weereld te overtuygen, dat de enorme Proceduyre door Johan Gyseling, Baljuw tot Vlissingen op den 13 Mey 1704 tegens gemelten Burgemeester *Hurgronje* ontgonnen, syn notoire excessen en mishandelingen" bevat na de omschrijving der „casus positie" de adviezen der Haagsche advocaten d.d. 23 en 26 Mei 1704, n.l. van Johan van Sorgen, Zeger ten Holten, Isaac Snevens, Zeger Tierens, Everhard de Hertogh,

[5]) Willem Adriaan van Nassau La Lecq, Heer van Odyck, vertegenwoordiger van den Eerste Edele in Zeeland, woonde op huize Barbesteyn te Heinkensrand, dat later eigendom was van Mr. ***Isaac Hurgronje Phoenix*** (zie hieronder sub 7) vgl. Zeelandia Illustrata III. 11, blz. 101.

Samuel van Schagen, A. van Edenburg, Roelm Pittenius, Pieter van Schaap, Pieter de Bye, Johan *van* Almonde, Gerard Eversdyk, Simon van Limborg, Willem van Erpeoum, Matthaeus de Hertoghe, Pieter Emonds, Florus Pieter Pittenius en C. Clotterbook.

Van de Amsterdamsche advocaten van 31 Mei 1704 nl. van Joan van Hertoghvelt, L. Verryn, Floris Vlamingh, A. van den Ende en J. de la Bassecour.

Van de Utrechtsche advocaten van 1 Juni 1704 nl. van Cornelis van Eck, Johan van Schagen, Albert de Greve, J. van Cleef en Isaacq Moll. Verschillende bijlagen zijn hieraan toegevoegd; alle adviezen luidden onverdeeld gunstig voor den Heer *Hurgronje*.

Het tweede geschrift „Sedig Debath hetwelk *Isaac Hurgronje* Burgemeester en Bewinthebber van de Oost-Indische Compagnie tot Vlissingen vermeynt te moeten in 't licht geven tot overtuygende wederlegginge *van* seker Libel onder den name van Inventaris van Stukken en Hescheyden onlangs door Johan Gyselingh Balliuw der voorsz Stad met den Druk gemeen gemaakt en tot bewys, dat het selve is een openbaar Lasterschrift, waar over vervolgens met recht Proces in cas van Atroce Injurien is ontgonnen" is eveneens gedocumenteerd met tal van bijlagen. Als zijnde genealogisch voor ons van belang, citeer ik hieruit het volgende:

....."dat hij in de Negotie is opgevoed en altoos, gelijk den onderschreven nu al over de dertig jaren lang, selfs Coopmanschap heeft gedaan, waar toe den onderschreven ook wel wild bekennen in sijn jonkheijt te hebben gewoond aan het huys van den Heer Lampsins aldoen een van de voornaamste Coopluyden tot Vlissingen .....

.....en dat sijn Vader, van onder het Pausdom sijnde weg gegaan om de ware Gereformeerde Gods dienst in deze Nederlanden vrij te mogen oeffenen. ..... hem een onbevlekte naam heeft naargelaten en op het ingebeelde verwijt dat des ondergeschreven vader niet meer als een Schoenmaker soude sijn geweest, sal den ondergeschreven maar alleen seggen sonder eenige hatelijke comparatie tusschen wedersijts Vaders, die lang overleden sijn te willen maken, dat ware des voorn. Gyselinghs Vader op sijn overlijden een Schoenmaker geweest hij Gyseling, het ligt, soo den ondergeschreven hem wel kent, nog tot het meester Schoenmakerschap niet soude hebben gebragt".

Uit het huwelijk van *Isaac Hurgronje* met *Josinn Phoenix* vond ik uit Vlissingsche akten behalve een zoon *Jacob* (sub 9 volgt 111) nog 11 kinderen, waarvan er 3 op jeugdigen leeftijd overleden, hetgeen de mededeeling van Nagtglas t.a.p. bevestigt, dat hij negen kinderen naliet ; n.l.:

1. 't kind van *Isacq Hurgronje,* begraven te Vlissingen 12 Nov. 1680.

2. *Mr. Steven Hurgronje* (zie ook A. J. v. d. Aa. Biografisch Woordenboek Dl. VIIL blz. 1474 en Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek Dl. 111 blz. 623), volgens Nagtglas t.a.p. geb. Vlissingen 23 Jan. 1682 † Middelburg 13 Febr. 1733, raad, schepen en thesaurier van Middelburg, sedert 1715 Bewindvoerder der O.I.C., lid der Staten-Generaal, ondertr. 4 Oct., tr. 23 Oct. 1726 Middelburg *Susanna Agneta van Dishoeck,* geb. te Bengalen, wed. van Abraham Duvelaer, heer van Duinbeek, burgemeester van Middelburg; hieruit geen kinderen; te Vlissingen bezat hij het ouderlijk huis aan de Yzeren Brug, thans het pand Bellamypark naast het Militair Tehuis.

Nagtglas deelt mede, bij de la Rue, een tijdgenoot van *Steven Hurgronje*, gelezen te hebben [6]), dat deze hem vertelde, op zestienjarigen leeftijd als student te Leiden van den Heer van Nassau-Odyck de winstgevende betrekking van Commissaris der monstering te hebben ontvangen; de la Rue roemt hem als een bijzonder kundig Latinist. [7])

De uittreksels der Raadsbesluiten vermelden over hem: 3 Dec. 1707 Dhr. *Steeven Hurgronje* aangesteld bij Raad van den Coonink tot Bailluw van Vlissingen, bij de Staaten afgewezen.

De „Extracten uit de Notulen van Wet en Raad der Stad Vlissingen van de jaere 1648 tot 1751" door Lambrechtsen verklaren dit nader:

3 Dec. 1707 Rapp. van Staatsvg., dat Mr. *Steven Hurgronje* de Raetspensionnaris had bekend gemaakt dat Hij door den Domein-Raet tot provisioneel Bailliuw was aengestelt doch bij de Heeren van Vlissingen om zijn eed te doen was gerefuteert, gevende verders copie van zijn kommissie over en had nae eenige dagen wederom aen de Heere Raetpensionnaris bekent gemaekt, dat hij reeds den eed als Bailliuw bij den Raed en Rekenkamer van zijne Overl. Maj. gl. ged. had afgelecht — is goet gevonden Hem om zijn onbehoorlijken handel door kommiss. te laten reprimendeeren, welk sentiment en Resol. de Heer Raedpensionnaris hem heeft voorgehouden. 10 Dec. 1707 is Mr. Johan Gyselingh tot baljuw benoemd.

Wellicht deed deze ervaring hem naar Middelburg vertrekken.

Mr. Steven Hyraronie woonde in 1728 als lid der Staten-Generaal het congres te Soissons bij, men vindt in de raadsbesluiten :

13 Dec. 1727 *Dhr. Steven. Hurgronje* tot plenipotentiaris op het congres benoemd, versogt 6 Dec.

24 April 1728 *Dhr. Mr. Steven Hurgronje* tot Extra-ord. ambassadeur op het aanstaande congres benoemd.

3. *Mr. Johan Hurgronje* [7]), geb. Vlissingen vermoedelijk ongeveer 1683, raadsheer in het Hof van Vlaanderen te Middelburg, ondertr. 19 Maart 171.3 Middelburg *Jacoba Maria Sandra* ged. Middelburg. [8])

Ik trof hem aan in de Lidmaatboeken der Nederlandsch-Hervormde Kerk, die teruggaan tot 1593, nl. aangenomen met attestatie van 's-Gravenhage Dh. Nr.

---

[6]) Tevergeefs heb ik „Staatkundig en heldhaftig" en „Geletterd Zeeland" (bij M. en H. Cellenfels, boekverkoopers Middelburg 2e druk 1741) door Mr. Pieter de la Rue, Rekenmeester in de Graaflijkheids Rekenkamer van Zeeland wegens de stad Middelburg, nagezien ter contrôle van deze mededeeling van Nagtglas.

[7]) Zie het Album Studiosorum Leiden:
5 Oct. 1699 *Stephanus Hurgronje* Flissinga-Zelandus 20 J.
19 Sept. 1702 *Johannes Hurgronge* Zelandus 20 J.
12 Sept. 1713 *Jacobus Hurgronge* Flissinga-Zeelandus 20 J.
19 Sept. 1741 *Isaacus Hurgrogne* Medioburgicus 20 J.
(Men ziet hoe weinig nauwkeurig de leeftijdsopgave is).
In het Album Studiosorum Utrecht vindt men nog:
1722 *Willem Hurgronje* Flissinga-Zelandus.
1759 *Adriaan Isaac Hurgronje* Flissinga Zeelandus.
1760 *Steven Mathys Hurgronje* Flissinga-Zelandus.

[8]) Ondertrouwboeken: 19 Maart 1713 dhr. *Mr. Johan d'Hurgronje* i.m. Raadsheer in 't Hof van Vlaanderen binnen Midb., geboortig alhier en juf. *Jacoba* Maria Sandra j. d. van Midb. ondertr. aldaar.

Johan Hurgrogne bij de IJzeren brugh **31** Maart 1711.

4. *Geleyn* ***Hurgronje*** *Isaacz* geb. Vlissingen, waarschijnlijk ongeveer 1685, † Vlissingen 22 Oct. 1727, raad van Vlissingen 21 Maart 1711, schepen 1711-1718, burgemeester in 1721—'22, '25 en '26.

In de uittreksels der raadsbesluiten vindt men:

8 Jan. 1712 d'Hr. *Geleyn* ***Hurgronje*** loco P. van Hecke Bewindhebber van de West-Indische Cie. tot Vlissingen.

19 Oct. 1715 de Heer *Geleyn* ***Hurgronje*** Overdeeken van 't Apothequers en Chirurggynsgilde.

26 Febr. 1724 Dhr. ***Burgem.*** *Geleyn Hurgronje* Directeur van de Assurancie Comp. Loco Dhr. de Vos.

20 April 1726 Dhr. *Geleyn Hurgronje* naar Holland gedeputeerd, afscheid 25 Mei, rap. 10 Aug.

De Extracten van Lambrechtsen uit de Notulen van Wet en Raad vermelden nog:

19 Dec. 1722. Concept Instructie, waarop dhr. ***Burgemeester*** *Gelein* ***Hurgronje*** met de overige Hrn. Gedeput. van iedere stat zouden gaen naar Holland teneinde de tegenswoordige Regeeringsform vast te stellen, geapprobeert hier in bestaende, dat alle de Regenten behoordden eed te doen deze Reg. form. te zullen mainteneeren nooit een Stadhouder te verkiezen, geen Premier Noble voor deze Provincie aan te stellen en ten einde dit alles op een vasten grond geschiedde de steden Vlissingen en Veere te ontheffen van alle vasallage of leenroerigheit met presentatie (so iemant daertoe dacht gerechtigt te zijn) van een sortabel aequivalent in gelde, arbitrio boni viri.

5. ***Maria*** *Hurgronje*, geb. Vlissingen 7 Maart 1687, tr. (ondertr. 20 April) 9 Mei 1715 Heinkenszand Mr. ***Jacob Winckelman,*** geb. Middelburg. Uit dit huwelijk werd 18 ***April 1719 te*** Vlissingen gedoopt *Jacoba* ***Aletta Winckelman.*** [9])

6. 't Kind van *Isaacq* ***Hurgronje*** begraven te Vlissingen 3 Sept. 1688.

7. ***Phoenix Hurgronje*** *Isaacqz*, volgens Nagtglas t.a p. geb. Vlissingen in 1691, †1752, opperboekhouder der Oost-Indische Compagnie te Middelburg, tr aldaar ***Anna Maria Ampsincp.***

De oudste zoon uit dit huwelijk [10]) keerde weder tijdelijk naar Vlissingen terug, nl. ***Mr. Isaac Hurgronje*** geb. 17 Jan. 1724 te Middelburg, † 31 Aug. 1776 te Heinkenszand, Ambachtsheer van 's Heer Arendskerke, Heinkenszand, Overzande enz. ; hij werd 22 April 1745 raad en was van 1750—1759 schepen van Vlissingen, in 1758 Rekenmeester van de West-Indië Cie ter Kamer Zeeland, 2 April 1761 Rekenmeester van de Provinciale Rekenkamer van Zeeland, 4 Mei 1767 Lid der Gecommitteerde Raden van Zeeland. Hij tr. (ondertr. 7 Jan.) 25 Jan. 1752 te Vlissingen ***Johanna vnn Dishoeck,*** geb. 8 Jan. 1734 te Vlissingen, dr. van ***Mr. Anthony Pieter,*** heer van Domburg enz enz. en van *Wilhelmina* ***Adriana*** *Nobeling Wolfsdr.*, de kinderen uit dit huwelijk overleden jong; te Vlissingen werd 11 December 1755 gedoopt ***Phoenix Hurgronje*** † aldaar Dec. 1766 [11]). ***Mr.*** *Isaac* Hurgronje woonde later op het slot Barbesteyn te Heinkenszand, waar hij met zijne echtgenoote in de kerk onder een grafmonument begraven is (Vgl. Zeelandia Illustrata dl. II, blz. 101).

De uittreksels der raadsbesluiten vermelden nog :

5 Aug. 1713. Veniam aetatis aan *Phenix Hurgronje.*

23 April 1745 dhr. ***Mr. Isaac*** *Phenixzoon* ***Hurgronje*** tot raad loco dhr. P. C. van de Putte.

6 Jan. 1748 ***Dhr. Isaac Hurgronje*** loco dhr. Cornelis van Citters wijkmeester van het Groenewout.

8. 't Kind van ***Isuac*** *Hurgronne* begraven te Vlissingen 26 Mei 1693.

9. ***Jacob,*** volgt III.

10. ***Cornelia*** *Machelina* ***Hurgronje,*** geb. Vlissingen 28 Oct. 1695, tr. ***Abraham Boudaen, heer van Schellagh*** [12]).

11. ***Sara*** *Catharina Hurgronje*, geb. Vlissingen 11 Jan. 1697 [12]).

In de raadsbesluiten vindt men:

16 Juli 1740. Mej. S. C. ***Hurgronje*** gepermitteerd twee voet op 's Heeren straet uit te springen om een schouw en stoep te maken.

12. ***Mr. Willem Hurgronje*** [7])[12]), geb. Vlissingen 1 Augustus 1698, † aldaar 5 Jan. 1763, in 1723 ontvanger van den 200^en^ penning en waterclercq over de Westwatering te Vlissingen, daarna Raadsheer „in den Edelen Hove van Vlaanderen" te Middelburg, later raad van Vlissingen 18 Juni 1740, 4 Mei 1741 thesaurier, schepen 1742-1766, burgemeester in 1769, '60 en '62.

De uittreksels der raadsbesluiten vermelden :

18 Juni 1740 ***Dhr.*** *Willem* ***Hurgronje*** tot Raadsman loco dhr. van Hogendorp aangesteld.

4 Mei 1741 *Willem* Hurgronje tot thesaurier en overdeken van het kuijpersgilde.

16 Sept. 1747. Dhr. *Willem* ***Hurgronje*** en Nic. Lambrechtsen versogt het noodige stroo als anders voor het garnizoen te versorgen.

III. Mr. Jacob Hurgronje Isaacz. [7]), geb. Vlissingen 22 September (ged. 26 Sept.) 1694, ambachtsheer van Koudekerke, † Vlissingen 12 April 1769, raad van Vlis-

---

Q) Uittreksel trouwboeken Vrouwe Lambrechtsen: Ondertr. 20 April 1715, 9 Mei getr. dhr. Mr. ***Jacobus Winckelman j.*** m. v Middelburg; en juf. ***Maria Hurgronje j.*** d. ***van*** Vlissingen Z. W. dhr. *Steven* ***Hurgronje*** goede kennis H. W. Mevr. Maria Elisabeth Sterthenius goede kennis, ***zijn*** getr. te Heinkenszand, de bruyd woont bij d'ijsere brug.

Doopboeken: 18 April 1719 ***Jaeoba Aletta*** d. van Dhr. ***Jacob Wimkelman*** en Maria ***Hurgronje***, get. Abraham Boudaan, Heer van Schellag; en Juff. Aletta Phoenix.

10) Uit dit huwelijk werden o.a. nog geboren:

Anna ***Hurgronje*** geb. Middelburg 4 Sept. 1726, † aldaar 21 Oct. 1791, tr. Middelburg 18 Nov. 1749 Mr. ***Alexander Johan Hieronymus Huyssen, ridder, heer van Kattendijke en Wytvliet***, ged. Middelburg 15 Sept. 1717, † aldaar 9 Oot. 1762, schepen, raad en burgemeester van Middelburg, z. van Willem Frederik en Jeannette Cornelia de Muincq. (Zie stamreeks Huysaen van Kattendijke N. A.); en ***Reinbrandina Cornelia Hurgronje***, geb. Middelburg 1 Oct. 1729, † aldaar 2 November 1778. tr. 1 October 1751 ***Mr.*** *Cornelis* van ***den Helm Boddaert***, kies heer, schepen, raad en burgemeester van Middelburg, geb. aldaar 25 Jan. 1727, † aldaar 15 Nov. 1800 ,z. van Mr. Pieter en Maria Constatia Rndaeus. (Zie stamreeks Boddaert N. A.).

Merkwaardig is het, dat de voornamen ***Phoenix*** en ***Reinbrandina*** zoo ***lang*** in het geslacht Boddaert en aanverwante families bewaard gebleven zijn,

11) Uittreksels trouwboeken Vrouwe Lambrechtsen: Ondertr. 7 Jan. 1752, 25 Jan. getr. ***Mr. Isaak Hurgronje j.*** m. van Midb. en jongvr. ***Johanna van Dishoeck j.*** d. van Vlissingen beide hier wonende op d'Houtkaay. Z. W. dhr. ***Phoenix Hurgronje*** Vader H. W. Mr. Anthoni Pieter van Dishoeck Hr. van Oudhuyzen Vader.

Id. Doopboeken: 11 Dec. 1755 ***Phoenix*** f. de ***Mr.*** Isaac ***Hurgronje*** et ***Johanna van Dishoeck*** T. Mr. Anthony Pieter de Dishoeck v. Outhuyze et ***Dame Anne Huyssen de Kattmdyke née Hurgronje.***

12) Vgl. „Register van gedoopte personen op verschillende plaatsen, waarvan de bewijzen berustende ***zijn*** in het archief van den burgerlijken stand der gemeente Vlissingen."

Vrouwe Lambrechtsen geeft op als doopdatum bij ***Cornelia Machelina Hurgronje 28*** Febr. 1695 en noemt als doopgetuigen dhr. Alexander de Muncq en Mevr. Margaretha Veth wed. dhr. Jan Lamsen; en als doopdatum van ***Willem Hurgronje 8*** Augustus 1698.

singen 5 April 1721, schepen in 1723 en 1724, burgemeester in 1735, '37, '38, '40, '41, '44, en '46, gecommitteerde **raad** ter admiraliteit van Zeeland van 5 Febr. 1728 tot 30 Oct. 1734, daarna wederom vanaf' 2 Juli 1746 ; Bewindhebber der Oost-Indische Cie (en der West-Indische Cie. ?) ; tr. Vlissingen (ondertr. 29 April) 12 Mei 1734 ***Erkenraad Xnouck,*** geb. Dordrecht 17 Juni 1709, † Vlissingen 6 Jan. 1770, d. van Adriaan Mathijs en van Cornelia (?) Maria Zuidland [13]). Nagtglas t.a.p. deelt mede, dat *Erkenraad* ***Snouck*** de aanzienlijke hofstede Baarzande bij Breskens aanbracht, oorspronkelijk afkomstig van den bekenden Vlissingschen Burgemeester van Hecke en die door de familie Zuidland aan haar vader Adriaan Mathijs Snouck was gekomen.

In de uittreksels der raadsbesluiten vindt men:

26 Maart 1717 Veniam aetatis aan ***Jacob Hurgronje.***

6 April 1721 ***Mr. Jacob Hurgronje*** raad.

3 Jan. 1729. De Heer ***Mr. 1. Nurgronje*** bewindhebber (der West-Indische Compagnie ?).

28 Aug. 1728 Dhr. ***Mr. I. Hurgronje*** overdeken van het zilversmid en schildersgilde.

5 Febr. 1729. Dhr. ***Jacob Hurgronje*** aangesteld tot gecomm. Raad.

30 Oct. 1734 Dhr. ***1. Hurgronje*** tot bewindhebber der Oost-Ind. Comp. en desisteert van 't ampt van Gecomm. Raad en Raad ter Admir. in Zeeland.

21 Mei 1735 Dhr. ***I. Aurgronje.*** De heerlijkheid van Coudekerke te doen stellen op den naam van de burgem.

28 April 1736. ***Burg. Hurgronje*** afscheid als burgemeester vermits naar Holland vertrekt.

14 Dec. 1737. Dhr. *I.* ***Hurgronje*** tot kerkmeester inplaats van dhr. 1. Winckelman.

2 Juli 1746. Dhr. ***Jacob Hurgronje oud*** Burgemeester en Bewindhebber der Oost-Indische Compagnie tot Gecom. Raad wegens dese stad in plaats van den Heer van Peere van Souburg en commissie voor denzelve.

De extracten van Lambrechtsen uit de notulen van Wet en Raad vermelden:

21 Jan. 1736. Dhr. Burgemeester ***Hurgronje*** lecht over 't origineel Privilegie van Vrouw Maria van Bourgonjen ten Jaere 1477 aan deze stat verleent en door de Wed. van den Heere Mr. Kaspar Adriaen Perduin aan den stat vereert, welk Privilegie gedeponeerd is in de kas van Policie en zijn Dhr. ***Hurgronje*** en Oud Burgemeester Winckelman gecommitteert om gen. vrouw weduwe voor Haere gratieuse overgift te bedanken.

Ten slotte vond ik nog:

Boek van de graven in de Middel- en Franse kerken 1738, Graf nr. 47:

Erfgenamen van d' Heer Burgemeester ***Isaac Hurgronje*** na verhoogen der graven en effen leggen van de platte grond onder intrekking van de oude grafbrief een nieuwe op 1 Oct. 1738.

Boek van de graven in de Oostkerk: Op den 1 Oct. 1738 heeft d' Hr Burgemeester ***Jacob Hurgronje*** als erfgenaam (de wijl sig niemant anders opdeed) dit graf op sijn naam doen setten in den tijt de publieque bekentmakinge reeds ten eijnde sijnde. 25 Juli 1767 graf brief aan Mevrouw ***Erkenraad Snouck*** wed. d' Heer Raadsheer ***Jacob Hurgronje.***

Uit dit huwelijk:

1. ***Josina Cornetia Hurgronje,*** ged. [14]) Vlissingen 8 April 1735 (getuigen : *Mr.* ***Phenix Hurgronje*** en vr. *Cornelia* ***M. Hurgronje*** Huisvr. van D. G. Abr. Boudaan, heer van Schellagh).

2. ***Mr.*** *Adriaan* ***Isaac Hurgronje*** *Jacobsz.*[7]), ged. [14]) Vlissingen 6 Juni 1739 (get. ***Willem Hurgronje*** en Pietern. Jacoba van Hecke), 30 Juni 1769 raad van Vlissingen „ter vervanging van zijn vader", pensionnaris 18 April 1761, verzoekt ***en*** verkrijgt ontslag 7 Juni 1766, Secretaris van de Provinciale Rekenkamer 1776; tr. Middelburg (ondertr. 13 Aug. 1760) [15]) ***Magdalena vnn*** *Citters* geb. Middelburg.

3. ***Steven Mathijs,*** volgt IV.

4. ***Phenix*** *Willem* ***Hurgronje,*** ged. [14]) Vlissingen 29 Mei 1743 (getuigen : ***Phenix Hurgronje,*** Margaretha Anna Ampsing).

IV. Mr. Steven Matthys Snouck Hurgronje[7]), geb. Vlissingen 5 Oct., ged. [14]) 18 Oct. 1741 (getuigen Abraham Boudaen en ***Sara. Calharina Hurgronje),*** neemt bij acte voor schepenen van Vlissingen van 11 December 1.762 den naam ***Snouck*** aan, raad van Vlissingen 1762, verzoekt en verkrijgt ontslag 8 Mei 1770, Directeur der Societeit van Essequebo, daarna griffier der grafelijksheidmunt van Zeeland, Bewindhebber der O.I. Compagnie, tr. Middelburg 11 Aug. 1766 ***Anna Catharina Elias,*** geb. ***4*** Juli 1746, † Middelburg 3 Sept. 1796, d. van Steven en van Anna Margaretha Velters. Uit dit huwelijk werd te Vlissingen gedoopt [14]) 4 Jan. 1769 ***Erkenraad Anna Snouck Hurgronje*** (getuigen Steven Elias en vr. *Erkenraad Snouck wed. Hurgronje).*

Daarna zijn ***Mr. Steven Matthys Snouck*** Hurgronje en zijne nakomelingen blijvend uit Vlissingen naar Middelburg en elders vertrokken.

Moge dit artikel er toe bijdragen, dat spoedig eene volledige genealogie van het geslacht ***Hurgronje*** zal verschijnen.

De stamreeks en een uitgestorven tak van het geslacht de Veer,

door M. R. H. CALMEYER.

Het navolgende is een uittreksel uit de door mij samengestelde genealogie van het onderhavige geslacht, waarvan een mns. in de boekerij van het Genootschap berust.

De stamvader van het geslacht en de na te noemen uitgestorven tak voerden, blijkens een kwartierstaat van Arend van der Meersch, door een onbekende omstreeks 1720 vervaardigd en in het bezit van den heer W. van Maanen te Hoorn, het w a p en door Rietstap beschreven onder „*de* ***Veer-Amsterdam".*** Alle nakomelingen van Pieter de Veer (1666-1714, zie onder) voeren evenwel het wapen bij Rietstap beschreven onder „*de Veer*—

[13]) Uittreksels trouwboeken Vrouwe Lambrechtsen: Ondertr. 29 April 1734, getr. 12 Mei dhr. ***Jacobns Hurgronje j. m.*** van Vlissingen en juffr. ***Erkenraad Snoek j.*** d. ***van*** Dord, zij won. in de Walstraat. Z.W. dhr. *Phoeniv* Hurgronje Broeder H. W. juffr. Suzanna Maria Zuydtland, moeye, getr. in de Walsohe Kerk.

[14]) Zie uittreksels doopboeken Vrouwe Lambrechtsen en "Register der Gedoopten' bij de Nederlandsche Gereformeerde Gemeente van primo Sept. 1709 tot Aug. 1769", op last van kerkvoogden na den brand van 1809 gereconstrueerd uit de nog bewaarde doopbriefjes.

[15]) Ondertrouwboeken 13 Aug. 1760 ***Mr. Adriaan Isaac Hurgronje*** j. m. van Vlissingen en *jongvr.* ***Magdalena van Citters j.*** d. van Midb. en aldaar wonende ondertr. te Midb. Test. A. W. de Beveren.

Maastricht", waarbij in de beschrijving van het helmteeken instede van: un oiseau tenant une plume dans son bec" gelezen dient te worden „een duif in haar snavel een olijftakje houdende". Het oudst bekende cachet met dit wapen dateert bljkens den stijl van vóór 1740.

1. *Gijsbert (Ghyselbrecht of Gysbrecht) Jansz.* ***de Veer,*** geb. Schiedam [1]) 14 Mei 1556 [2]), gest. Danzig 17 Mei 1615, geh., waarschijnlijk Amsterdam 1580, met ***Debora Claesdr. Harnasveger*** [3]). Vestigde zich te Danzig en wordt in H. G. Mannhardt „Die Danziger Mennonitengemeinde 1569-19 19", Danzig 1919, genoemd als een der eerste leden van de Hollandsche Doopsgezinde gemeente aldaar. Omstreeks 1600 keerde hij naar Amsterdam terug, werd hier 5 Oct. 1601 poorter [1]), wordt in meerdere protocollen als graanhandelaar vermeld (o. a. not. F. Bruyningh 1607) en vestigde zich tusschen 1612 en '15 voor goed te Danzig [4]).

Uit dit huwelijk 5 zonen en 1 dochter, w. o.:

1°. ***Nicolaes*** (volgt onder: „*Oudere* ***tak te Amsterdam",*** II a).

2°. ***Abraham*** (volgt onder: „*Jongere* ***tak te Amsterdam",*** 11 b).

3°. Gijsbert.

Geb. Amsterdam 7 Nov. 1600, Doopsgezind gedoopt aldaar, vestigde zich te Danzig, gest. ald. 16 Febr. 1646, geh. 1° Danzig 2 Febr. 16'15 met *Anna* ***van*** *Buygen*; 2° id.7 Mei 1728 met ***Maria*** van *Dyck Philipsdr.*, geb. Danzig 31 Juli 1606, gest. ald. 30 Aug. 1676.

Uit het tweede huwelijk een ***tak te Danzig,*** die aldaar en elders in Duitschland nog heden bloeit. [5]) Een loot hiervan verplaatste zich in 1788 naar Zuid-Rusland (Oekraïne) en behoorde nog in 1914 tot de meest verbreide geslachten onder de Doopsgezinde kolonisten aldaar. (Zie o. a. „De Mennoniten in de Oekraine", „N. R. Ct." 14-9-20, Ochtendblad A 1).

Oudere tak te Amsterdam (uitgestorven).

11 a. ***Nicolaes de Veer.***

Geb. waarschijnlijk Amsterdam Maart 1583 [6]), gest. ald. 8 Sept. 1646, geh. 1° Amsterdam 23 Aug. 1603 [6]) met ***Margaretha Loten*** (dr. van Dirck Nicolaesz. [7]) en N. N. van Assenborgh), gest. Amsterdam 5 Nov. 1611; 2° (int. Extra Ord. Int. Reg.) 3 Maart 1612 met Anna ***Kotermans*** (Costermans of Koetermans) Jacobsdr., geb. Dordrecht. Zij testeerden not. F. Bruyning 8 Dec. 1612.

Koopman en Oostzeevaarder, leeraar in de Doopsgezinde gemeente te Amsterdam. In 1608 kocht hij aldaar een huis „de Son" (Reg. van Quitsch.), doch woonde, althans 1612, in een door hem zelf gebouwd huis op de Oude Schans aan de Waal, alwaar het wapen van Danzig uithing. [8]) Bovendien kocht hij 27 Rug. 1619 (not. F. Bruyningh) de hofstede „Rustenburgh" aan den Amstel in de Wormer gelegen. 10 Juni 1623 stierf zijn schoonvader uit het eerste huwelijk en liet hem, evenals aan zijne overige zes kinderen, een ton goud na. 1626 wordt hij te Frederikstad in Holstein [9]) vermeld (not. Carels 11 Jan. 1626 en not. Meerhout 4 Juli d. o. v., vanwaar hij 1628 weder teruggekeerd was. 1639 teekende hij voor 150 balen in op een 6000 balen groote partij peper. [10]) In 1646 werd hij krank op zijn bovenvermelde hofstede en vandaar naar zijn huis gebracht, waar hij stierf.

Uit het 1° huwelijk:

1°. ***Sara.***

Geh. met ***Arend van der Meersch.*** Zie nader over dit echtpaar „Nederland's Patriciaat" 1911, artikel „van der Meersch". Hieraan kan worden toegevoegd, dat de huwlijksche voorwaarden gemaakt werden voor not. Warnaertz 15 Jan 1624. Zij testeerden bij denzelfde 3 Sept. 1626 en nogmaals 13 Dec. 1660 bij not. Volkaertz.

2°. ***Abraham*** (zie 111 a).

3°. *Suzanna.*

Geb. omstreeks 1609, althans vóór 1662, waarschijnlijk ongehuwd gestorven.

Uit het 2° huwelijk:

4°. *Gijsbert* (zie 111 b).

III a. ***Abraham de Veer.***

Geb. 1607, gest. tusschen 1662 en '65, geh. Danzig vóór 1646 met *Catharina Jacobsdr.* ***van*** *Gehema.* Koopman, in 1661 te Amsterdam. Erfde, evenals zijne zuster Sara en zijn broeder Gijsbert voornoemd, in 1662 ± f 3600 van zijn behuwd-neef Edward Man, bewindhebber der W. 1. C., weduwnaar van Abigaël Loten.

Uit dit huwelijk :[12])

1°. ***Johanna.***

Geb. Danzig 1646, gest. Haarlem 1727 en begraven 23 Oct. in de Groote Kerk ald. Geh. Danzig met ***Jacques de Vos,*** geb. Haarlem 1607, gest. ald. 1691 en begr. in de Brouwerskapel van de Groote Kerk 25 Aug. De weduwe testeerde bij not. Backer te Amsterdam 31 Aug. 1693 en 22 Nov. 1694.

2°. ***Abraham*** (?)[13])

---

[1]) **Volgens de inschrijving in het Poorterboek van Amsterdam, luidende : „Gysbert Jansz. de Veer van Schiedam is op huyden den 5en Octobris 1601 poorter geworden hebbende zijn eedt gedaen ende poortergelt betaelt". In het gemeentearchief van Schiedam werd de naam de Veer in dezen tijd niet gevonden.**

[2]) **Volgens eene aanteekening in het archief der Doopsgezinde gemeente te Danzig, mij medegedeeld door den Predikant dier gemeente H. G. Mannhardt. In diens bovengenoemd werk staan als geboorteplaats en datum: Amsterdam 14 Mei 1536, het onjuiste jaartal is door een drukfout ontstaan, de opgave Amsterdam berustte op een vermoeden van den schrijver.**

[3]) **Zij wordt in de huwelijksacte van haar dochter Anneke (Puyboeck van Amsterdam 16 Maart 1612) Debora Klaes genoemd. Het testament van haar zoon Nicolaes voor not. Bruyning noemt evenwel als diens oom Frans Clasen Harnasveger, in verscheidene acten van not. Meerhout in 1631 als graankoopman te Amsterdam vermeld.**

[4]) **In 1612 is hij te Amsterdam getuige bij het huwelijk zijner meergenoemde dochter, in 1615 sterft hij te Danzig.**

[5]) **Volgens de inlichtingen mij welwillend verstrekt door den Heer H. G. Mannhardt bovengenoemd De volledige genealogie dezer tak is in het door mij aan het Genootschap geschonken mns. te vinden.**

[6]) **Volgens „De Wapenheraut" 1909, 297, „Bijdragen tot de genealogie Loten", door Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins. De huwelijksinschrijving was evenwel in de registers van Amsterdam, noch ook in die te Leiden, te vinden.**

[7]) **Zie hem in de gen. Loten voornoemd.**

[8]) **Zie het testament van 8 Dec. 1612.**

[9]) **In 1623 door uitgeweken Remonstranten gesticht. Zie „Friedrichstadt a. d. Eider" door F. Pont, Ernst Klinger, Friedrichstadt 1913.**

[10]) **Zie de Mns. genealogie der afstammelingen van Claes de Veer en Margaretha Loten, in het bezit van het Centraal bureau voor gen. en her. te 's Hage.**

[11]) **Zie de gen. Loten voornoemd.**

[12]) **Volgens de mns. gen. in noot 10 genoemd, aangevuld uit het begraafboek te Haarlem, het stadsarchief te Danzig en het Doopsgezind archief aldaar.**

[13]) **Deze Abraham wordt in de juist genoemde mns. gen. vermeld, doch aldaar wat betreft het over hem medegedeelde verward met Abraham Abrahamsz. de Veer (1634—1691), zoon van den in den tekst**

3°. ***Sara.***

Huwde te Danzig met *Isaac Momber*, gest. ald. 12 April 1688. Zij worden ald. tezamen vermeld 1662.

4°. ***Elizabeth.***

Gest. als bruid van ***Jan van Nes.***

5°. *Margaretha.*

Huwde te Danzig ***Isaac Rutgers.***

6°. ***Magdalena.***

Huwde *Jan de Ruysscher*, met wien zij 1665 te Danzig vermeld wordt.

111 b. *Gijsbert de Veer.*

Geb. Frederikstad (Holstein) 1627, gest. Amsterdam 30 Juli 1681, geh. Amsterdam 20 Juli 1651 (int. Puyboek) met Cornelia *Noordijck* (dr. van Pieter en Elizabeth Verschuer(en)), geb. Amsterdam 1631, gest. ald. 26 Mei 1679. Graanhandelaar, wonende op de Keizersgracht te Amsterdam, van welke stad hij 13 Oct. 1651 poorter werd („Behuwde Poorterboek"). Hij liet volgens zijn testament van 21 Sept. 1680 bij not. C. Hogheboom f 92.000 na, welke som 12 Dec. 1692 volgens de boedelscheiding voor not. Loosdreght gelijkelijk tusschen zijne 3 kinderen verdeeld werd.

Uit dit huwelijk:

1°. ***Nicolaas.*** (Zie IV).

2°. *Pieter.*

Hij werd 1691 mondig verklaard (not. Loosdreght 26 Jan. 1692), ongeh. gest. 28 Juni 1720. Koopman te Amsterdam, in Nov. 1716 wonende te Heemstede (not. Angelkot, Amsterdam).

3°. ***Cornelia.***

Geb. Amsterdam, gest. ald. 9 Nov. 1727 en begr. in de Noorderkerk, geh. 1° Amsterdam 9 Aug. 1691 met *Hendrik Oosterlingh*, geb. ald. 14 Maart 1651; 2° Amsterdam 16 Dec. 1703 met *Pieter Noordijck* (zn. van Pieter en Martina Oillearts), weduwnaar van Hester Terwen, leeraar der Doopsgezinden te Utrecht en Amsterdam, „aldaar haar vergadering houdende bij de tooren en in het lam". 8 Jan. 1728 werd bij not. Tzeeuwen de inventaris harer nagelaten goederen opgemaakt ; deze bestonden, behalve uit een huis en erf op de Reguliersgracht, uit meubilair, goud- en zilverwerk, effecten en koopmansgoederen („diversche catoenen lijnwaten, ambrosynen, Oost Indische gedrukte chitzen, neteldoeken") ter gezamenlijke waarde van ongeveer f 30.000.

4°. *Anna.*

Ongehuwd gest. Amsterdam 1683. Haar nalatenschap werd 26 Jan. 1692 (not. Loosdreght) tusschen de 3 overgebleven kinderen verdeeld.

IV. *Nicolaes* ***de Veer.***

Geb. Amsterdam 1652, gest. ald. 30 Juli 1690, geh. Amsterdam 3 Jan. 1677, na int. Puyreg. 11 Dec. d.a.v., met *Elizabeth Oosterlingh*, geb. Amsterdam 30 Aug. 1652, gest. ald. 25 Maart 1717. Zij testeerde als weduwe 23 Mei 1691 bij not. D. van der Groe en volgens dit testament overtrof haar actief het passief met f 129.000.

Zij hertrouwdeAmsterdam Jan. 1695 met Pieter Block (zn. van Adriaan Pietersz. en Goertruida van Halmael), weduwnaar van Cathalijntje Bulsink.

als IIb. vermelden Abr. Gysbertss. de Veer. Waar ik eerstgenoemden Abr. Abrahamsz. de Veer nergens elders vond, vermoed ik, dat hij hier ten onrechte voorkomt.

Nicolaes was graanhandelaar, aanvankelijk in compagnie met zijn vader, en woonde eveneens op de Keizersgracht te Amsterdam.

Uit dit huwelijk:

1°. ***Lodewijk*** (Zie V).

2°. ***Cornelia.***

Geb. Amsterdam 31 Mei 1681, gest. ald. 3 Oct. 1738, geh. 1° Amsterdam 23 Jan. 1701 met ***Jan van Halmael*** (zn. van David en Maria von Mough), geb. 1677, gest. 1706; 2° Amsterdam 2 Nov. 1707, na ondertrouw 7 Oct. d. a. v., met *Jacob van Lennep*, weduwnaar van Suzanna Rutgers (zn. van Jacob en Inginia of Engeltje Sydervelt; deze Jacob was in eerste echt gehuwd geweest met Anna van der Meersch, dochter van Arend en Sara de Veer, voornoemd), geb. Amsterdam 31 Oct. 1667, gest. ald. 30 Dec. 1741.

V. *Lodewijk de Veer.*

Geb. Amsterdam 4 Maart 1679, gest. ald. 6 Mei 1708, geh. (int.) Amsterdam 3 Juni 1703 ***Hester van Halmael*** (dr. van David en Rinsje Aarssen), die 14 April 1709 hertrouwde met George van Lennep. Koopman te Amsterdam.

Uit dit huwelijk:

1°. *Elizabeth.*

Geb. Amsterdam, begr. Noorderkerk ald. 15 Dec. 1767, geh. 1° Walenkerk Amsterdam 17 April 1736 met *Jacob van Eeghen (zn.* van Christiaan en Suzanna Block), geb. Amsterdam 13 Mei 1702, gest. ald. 27 Dec. 1755; 2° (int.) Amsterdam 25 Nov. 1763 Dr. *Jacobus Bysterius*, weduwnaar van Hillegonda Petronella van den Ende, geb. Delft, begr. Walenkerk Amsterdam 6 Mei 1717. Geneesheer te Amsterdam. Elizabeth stond na haar vaders dood onder voogdij van haar behuwdoom Jacob van Lennep en erfde volgens het test. van 8 Aug. 1719 voor not. D. van der Groe van haar tante f 50.000.

2°. *Cornelia.*

Zij huwde April 1738 ***Arend Bosch,*** stond evenals hare zuster onder voogdij van Jacob van Lennep en erfde eveneens f 50.000 van diens vrouw.

Jongere tak te Amsterdam.

II b. *Abraham de Veer.*

Huwde met *Catharina Pasch.*[14]) Graanhandelaar te Amsterdam, in 1634 te Danzig. Volgens een procuratie van 28 Juli 1632 voor not. Warnaertz vertrok hij in dat jaar blijkbaar naar het buitenland, althans benoemde hij „Nicolaes Gijsbrechts de Veer sijnen broeder" tot gemachtigde.

Uit dit huwelijk 6 zoons en 3 of 4 dochters, w. o.:

III. Pieter de ***Veer.***

Geb. Amsterdam 1631, gest. ald. 20 Nov. 1699, geh. 1° Amsterdam 1 Febr. 1652 (int. puyreg.) met ***Maria Vlamincx*** (Vlaminghs) Isaacsdr., geb. Amsterdam 1626; 2° id. 5 Maart 1665 (int. Kerk. Huw. Int. Reg.) met ***Hester***

[14]) Volgens een staatje, op welks rand vermeld staat: „mij gezonden bij missive Ao 1717" en opgemaakt door een kleinzoon van Arend van der Meersch voornoemd, thans in het bezit ***van*** den Heer W. van Maanen te Hoorn. Te Amsterdam nooh te Danzig was dit huwelijk te vinden. Dit staatje vermeldt een aantal leden der familie de Veer, benevens van aanverwante geslachten, zonder opgave van jaartallen en data en bleek steeds juist, doch onvolledig.

vnn *Doreslaer* Joannesdr. [15]), geb. Enkhuizen 1645. Zij hertrouwde 1689 Willem van Rijn. Pieter was koopman te Amsterdam, waar hij 17 Dec. 1659 makelaar werd en woonde aldaar op de Brouwersgracht.

Uit het 1e huwelijk 3 dochters, uit het 2e huwelijk 3 zoons, w. o.:

IV. *Pieter de Veer.*

Geb. Amsterdam 1666, gest. ald. 24 Febr. 1714, geh. Amsterdam 14 Juni 1693 (ten stadhuize), na int. 30 Mei d.a.v., met *Hendrina van den Brande(n)* (dr. van kapitein Joost Jilliaz. en Antonia Willems. de Niet), geb. Rotterdam 1670, gest. na 1733. Zij testeerden voor not. D. Moors 22 Jan. 1696. Na den dood zijner schoonmoeder gaf Pieter voor not. P. van der Meulen 28 Aug. 1699 ten behoeve van zijn schoonvader eene approbatie af, betreffende het testament zijner schoonouders van 21 Nov. 1685 voor not. A. Reus, waarbij hij betuigde zijne legitieme portie reeds vroeger ontvangen te hebben. Hij was juwelier, woonende eerst in de Warmoesstraat, later op de Heerengracht bij de Binnen Amstel. (Zie over den verkoop van een ring met grooten diamant aan den Keurvorst van Brandenburg, not. Slijck 5 Mei 1697 en over den verkoop van een diamanten roosring voor f 5000,— not. D. Moors 11 Febr. 1698).

Uit dit huwelijk 8 kinderen, [16]) waarvan bekend 3 zoons en 1 dochter (zie deze laatste: „Ned. Leeuw" XXXIX, 28), w. o.:

1°. *Justus.*

Geb. Amsterdam 1696, begr. ald. N. Z. Kapel graf N°. 127 28 Juli 1762, geh. Nieuwe Kerk Amsterdam 2 April 1720, na int. 14 Maart d.a.v. met *Catharina Bruynvis,* geb. Amsterdam 1697, begr. in het graf voornoemd 21 Juli 1763. Uit dit huwlijk 2 zoons en 5 dochters w. o. *Justus,* ged. Nieuwe kerk Amsterdam 8 Dec. 1734, waaruit de *oudste der beide nog in Nederland en Koloniën bloeiende takken* van het onderhavige geslacht spruit. Deze tweede Justus wordt met zijne nakomelingen (hoewel zeer onvolledig) vermeld in het artikel de Veer van Vorsterman van Oyen's „Stam- en Wapenboek", doch aldaar ten onrechte genoemd als broeder van zijn na te noemen neef Johannes de Veer.

2°. *Abraham.* (Zie V).

V. *Abraham de Veer.*

Geb. Amsterdam 1703, gest. ald. 12 Maart 1796 en begr. in de N. Z. Kapel. graf No. 28 16 Maart d. o. v., geh. Oude Kerk Amsterdam 5 Mei 1733, na int. Kerk. Reg. lö April d. a. v., met *Geertruyd Leeser* (dochter van Pieter en Geertruy van Schooten), geb. Amsterdam 1711, gest. ald. omstreeks 1785. Zij testeerden voor not. A. Tzeeuwen 27 Mei 1733. Hij was evenals zijn vader juwelier en woonde eveneens op de Heerengracht te Amsterdam. Volgens de boedelscheiding voor not. J. Klinkhamer 15 Oct. 1801 bedroeg het te verdeelen saldo zijner nalatenschap f 68.683,—.

Uit dit huwlijk: [17])

[15]) Het eersre huwelijk van een de Veer met eene niet-Doopsgezinde. Zij was vernoedelijk een zuster van den Gereformeerden Predikant Johannes van Doreslaer, vermeld „De Ned. Leeuw" XXXIX, 236.

[16]) Volgens het begraafboek der Weeskamer van de Nieuwe Kerk te Amsterdam.

[17]) In het hierna volgende geef ik iets meer dan de stamreeks, waarbij ik mij onthouden heb te vermelden, wat reeds elders is medegedeeld.

1°. *Johannes.*

Ged. A. Z. Kapel Amsterdam 19 Maart 1738, gest. Curaçao 26 Dec. 1796, Directeur (Gouverneur) van Curaçao met den rang van Kolonel. Uit hem spruit de *jongste of z.g. West-Indische tak* van het behandelde geslacht. Hij wordt met zijne nakomelingen (niet geheel volledig) vermeld in het art. de *Veer* in het bovengenoemde „Stam- en Wapenboek". Zooals uit het bovenstaande blijkt wordt zijn voorgeslacht aldaar onjuist opgegeven.

2°. *Jacobus.*

Gest. op den thuisreis van de Kust van Guinea naar Nederland 1794, geh., vermoedelijk St. Croix (W. I.), met *Maria* baronesse de *Breton.* [18]) Bij resolutie van den Kamer van X van 16 Mei 1787 werd hij benoemd tot commies ter negotie ter kuste van Guinea, doch bekleedde deze functie vermoedelijk niet, want was in 1788 en 1789 te Amsterdam. 12 Aug. 1789 werd hij door Prins Willem V aangesteld tot Directeur-Generaal ter kuste van Guinea en bleef dit tot 1794. In 1792 legde hij te St. George d'Elmina het lusthuis Bekenstein aan.

Uit zijn huwelijk 2 dochters.

3°. *Abraham.*

Ged. N. Z. Kapel Amsterdam 22 Feb. 1743, ongeh. gest. Amsterdam 22 Dec. 1804. Medefirmant van zijn vader.

4°. *Pieter.*

Geb. Amsterdam 17 Aug. 1744, ald. Remonstrant ged. 20 Aug. d. o. v., gest. 18 Sept. 1814, geh. Velsen 22 April 1781, na int. Kerkreg. Amsterdam 5 April d. a. v., met *Hermina van der Keere(n),* (dr. v. Arend en Maria Stegman), weduwe van Adolph Scharff, geb. Amsterdam, gest. Westerhout 1 Jan 1792. Beiden zijn begraven in het fam. graf in de Ned. Herv. Kerk te Beverwijk, welk graf wordt gedekt door 3 zerken, dragende hunne wapens en het opschrift „Westerhout 1792". (Zie eene beschrijving „Ned. Leeuw" 1901, 176). Pieter was, reeds in 1776, kapitein ter zee in 's lands dienst en werd door zijn huwelijk eigenaar van het fraaie buitengoed „Westerhout", groot 43 Morgen, 628 Roeden, gelegen onder Wijk aan Duin; van de hofstede „Velser Eynde", gelegen onder het rechtsgebied van Velsen en Wijk aan Duin; van een stuk weiland genaamd „'s Gravenkamp" in de Wijkerbroek, groot 2 Morgen, 89 Roeden; van de helft van een stuk land genaamd „de Lange Crost", onder Wijk aan Duin, van een duin onder Wijk aan Duin; van een duin onder Wijk aan Zee en 339 Roeden land onder Heemskerk, welke goederen door Hermina van der Keere 20 April 1781 voor 48.000 gld. van Suzanna Elisabeth Hasselaer, wede van Mr. Gerard Nic. Hasselaer gekocht waren [19]). Het buiten werd na Pieter's dood verkocht aan den Heer Lucas Boreel, grootvader van den huidigen bezitter. [20])

[18]) Volgens een asnteekeuing van onbekende herkomst in het bezit van den Heer Jhr Mr. F. K. van Lennep te Vorden.

[19]) Zie de geschiedenis van het buiten „Westerhout" vóór dezen koop in Elias „De vroedschap van Amsterdam"; Deze koop is te vinden in het "Transporten en Hypothekenboek van Wijk aan Zee en Duin", deel 1763-1781.

[20]) Het oude, omstreeks 1625 gebouwde huis werd toen afgebroken en vervangen door een nieuw, dichter bij Beverwijk gelegen, dat in 1897 op zijn beurt voor het tegenwoordige moest plaats maken. De gracht rond het oorspronkelijke huis is bewaard gebleven, een afbeelding ervan is te vinden in „Het Zegepralend Kennemerland".

Uit dit huwelijk 3 zoons en 4 dochters, waarmede deze tak uitstierf.

5°. *Frederik Pieter.*

Geb. Amsterdam 1748, kinderloos gest. vóór 1781, geh. (int.. Kerk. reg.) Amsterdam 19 Maart 1778 met *Margaretha Debora Guillot* (dr. van N. N. en Catharina Ruskes), geb. Amsterdam 1764. Volgens eene mededeeling van een der zonen van zijn broeder Pieter voornoemd afkomstig, vestigde Fred. Pieter zich op Ceylon.

6°. *Geertruyd.*

Geb. Amsterdam 2 Jan. 1760, gast. vóór 1799, geh. (int. Kerkreg.) Amsterdam 6 Nov. 1767 met *George Severijn*. Zie dit echtpaar verder in het art. „Severijn" door H. Severijn in „De Wapenheraut" 1914.

7°. **Hendrina** *Anfonia.*

Geh. (int. Kerkreg.) Amsterdam 15 April 1764 met *Cornelis Bisdom*. Zie dit echtpaar verder in het art. „Bisdom" in het „Stam- en Wapenboek" t. a. p. 1, 57.

Morgengaven te Tiel,

medegedeeld door J. P. DE MAN.

In de Schepensignaten van Tiel en Zandwijk vindt men tusschen acten van transport, renteverkoop, rechterlijke acten enz. nu en dan „morgengaven" voor schepenen verleend.

De signaten van beide plaatsen tusschen de jaren 1430 en pl. m. 1600 doorwerkende noteerde ik daaruit de hieronder volgende morgengaven. In het oudste signaat van Tiel van 1431—'33 vond ik er geen, tusschen 1433 en 1450 ontbreken de signaten, in de signaten van 1450 tot 1600 komen er enkele voor. Latere signaten leverden meer gegevens.

Voor wat betreft Tiel is de opgave van 1460 tot pl. m. 1670 vrij wel volledig, voor Zandwijk van 1529 tot pl. m. 1670 evenzoo, over de jaren 1670 tot pl. m. 1600 noteerde ik indertijd alleen die morgengaven, welke mij destijds interesseerden, terwijl mij tot nu de gelegenheid ontbrak deze signaten opnieuw aan een volledig onderzoek te onderwerpen.

Voor zoover mij de familienamen der echtgenooten uit andere acten bekend zijn geef ik die namen tusschen haakjes.

Van de personen in onderstaande lijst voorkomende en die tevens behoord hebben tot Tielsche regeeringsgeslachten zijn mij als regel meerdere bijzonderheden bekend. Aan belangstellenden wil ik gaarne nadere inlichtingen omtrent hen verstrekken.

Signaat.	Folio.	Datum.	Betrokken personen.	Bedrag der morgengave.
Tiel 1450/'53	55	20-10-1453	*Otto Tengnagel* en *Hille* (die Roever)	100 gouden clinckaerts.
Tiel 1454/'56	17	28-10-1454	*Theodericus Quint* en *Aleyde*	16 Rijdersgld.
	28	17— 2-1455	*Wilhelmus Hase* filius *Johannes Smyt en Gertrude* dochter van *Henric Rutgersz* (van Nyell)	100 Arnhemsche gld.
Tiel 1457/'69	49	22— 4—1458	*Willem die Hase* en *Belia*	100 clinckaerts.
	126	10— 3-1460	*Johannes die Hase* en *Oele*	100 clinckaerts.
	135	13— 6-1460	*Kersten die Beist* en *Aleyde*	25 Rijdersgld.
	4 18vers	15— 3-1468	*Johannes van Drueten* en *Hille*	200 Rijdersgld.
Tiel 1469/'81	27	9— 7-1469	*Symon Punt* en *Kathryne* (van Dorsten Segersd')	50 Rijdersgld.
	166	15— 6-1472	*Lambert van Heessell* en *Trude* (dochter van Merten van Loet)	100 alde scilden.
Tiel 1481/'90	42	16— 4-1482	*Dirc Neringh* en *Wijnen* (die Man, dochter van Jan Jansz. die Man en Rembolda)	300 Rijdersgld.
	55"	19— 8-1482	*Gerrit van den Sfeenhuys Gerrifsz.* en N. N. (Elisabeth van Ingenulant)	100 alde scilden.
	95	23— 8-1483	*Henric van Tuyll* en *Gobberch* (die Jong)	35 Rijdersgld.
	106	15— 1-1484	*Willem van de Kerckhoff* en *Gertrude*	40 Vlaamsche gld.
	107	19— 1-1484	*Jan Zuermont* en *Johanna*	100 alde scilden.
	107"	28— 1-1484	*Evert Janss* en *Elysabeth*	50 Rijdersgld.
	129	25— 6-1484	*Jan Kraen* en *Bate*	50 Rijdersgld.
	144"	28— 6—1485	*Vdo Wolboker* en N. *N.*	100 alde scilden.
	147"	30— 8-1485	*Herman Schull* en *Lijna* (Kathelina ook als Katheryna)	15 alde scilden.
	149"	5-10-1485	*Gerit Tinghnagell* en *Maria*	31 Rijdersgld.
Tiel 1502/'16	2v	17— 1-1502	*Pouwels Jansz* (van Resandt) en *Griet*	200 Philippusgld.
	39v	20-12-1505	*Jan van Schorrenberch* en *Maria*	100 gld.
	56"	1- 3-1507	*Clairbolt „die brouwer"* (die Hase) en *Oyda*	50 Philippusgld.
	65v	1— 2-1509	*fan Spruyt* en *Lijske* (d' van Jan Wemmersz)	200 gld.
	66	5— 3—1509	*Henric Holl* en *Lijntge*	32 gld.
	76	13— 6—1510	*Adam van Tiel* en *jouffrouw Ysentruyf van Tuyll*	300 Philippusgld.
	99	15— 2-1514	*Henrick Vaeck* en *Kathryne* (van Straelen)	100 Philippusgld.
	116	9— 6-1515	*Dirc van Eck* en *Maria*	400 Philippusgld.
	117v	21— 7-1515	*Willem Spaen* en *Posteluna* (die Man, dochter van Rutger die Man en Geertruid van Merevenne)	400 Philippusgld.

Signsat.	Folio.	Datum.	Betrokken personen.	Bedrag der morgengave.
Tiel 1516/'27	8	19— 9—1516	*Peter Kremer* en *Rembolt*	40 Rijdersgld.
	13	8— 5—1517	*Yuybert Gysbertsz* en *Mctken*	100 Philippusgld.
	13'	27— 5—1517	*Cornelis Wolff* en N. N. (Sophia Deys)	200 Philippusgld.
	14	24— 5—1517	*Dirc Neringh* en *Cornelia Rutgersd'*	300 Philippusgld.
	14"	15— *6-1617*	*Evert Schull* en *Cunera* (van Ewick)	100 Philippusgld.
	22	31— 1—1518	*Rutger Lamp* en *Jutgen*	50 Philippusgld.
	32	16— 8—1518	*Dirc van Straelen en Hillyken* (die Man, dochter van Brant en Nenna van den Berch)	200 gld.
	36	± 1'2-5-1518 (juiste datum niet genoemd),	*Willem die Haze* en *Metge* (Neringh, dochter van Dirc en Wynen die Man en zuster van Dirc gehuwd met Cornelia Rutgersd')	?
	40	4— 2—1519	*Henric* van *den Berge* en *Geryt*	300 Philippusgld.
	47	3—10—1519	*Henric Vogel1* en *Hillyken* (die Man, zuster van Hillyke gehuwd met van Straelen)	300 Philippusgld.
	63	3— 2—1520	*Ott die Swart* en *Met*	100 Hornsche gld.
	77	13— 1—1522	*Bels* (Balthasar) *Luycasz* en *Baet Pouwels*	?
	83v	27— 5-1522	*fan van Leeuwen* en *Soefe* (van Heessell)	200 Philippusgld.
	90	12— 1-1523	*Hcnrick Wolboker* en *Anna*	200 Philippusgld.
	102	10— 1—1524	*Herman van Ewyck* en *Hennike* (dochter van Maes Gerritsz en Mechteld)	100 gouden Philippusgld.
Tiel 1527/'40	14v	25— 6—1528	*Goert van Hoemen Janss* en *Anthonys*	100 Philippusgld.
	40	7— 1—1530	*Henrick van Poelwijck* en *Bertolde*	100 gouden cronen.
	55	6—10—1530	*Gijsbert Spruyt* en *Maria Stempels*	200 Philippusgld.
	117	17— 9—1532	*Goessen Hermansz* en *Agnete Gerritsd'*	100 gld. Brabantsch.
	155"	11— 2-1534	*Steven van den Steenhuys* en *Heeske* (Hadewich die Roever, dochter van Peter)	200 gouden cronen.
	166	15— 5-1534	*Jhr. Walraven van Arckel* en *Katrijn natuurlijke dochter van hertog Karel van Gelre*	1000 goudguldens.
	231	17— 5—1536	*Henrick Willemsz* en *Neelke Sanderss*	?
	233"	18— 5—1536	*Gerit Vriesch* en *Hermken Jan van Nyell's dochter*	?
	id.	30— 5—1536	*Bartholomeus van den Kerckhoff* en *Anna 's Mans* (die Man, dochter van Jan die Man Aelbertsz en Johanna)	300 Philippusgld.
	236	12— 6-1534	*Jan Gerritsz* en *Anna Johannesd*	?
	256	8— 2—1537	*fan van Zandwick* en *Elisabeth Stoir*	300 Philippusgld.
Tiel 1527/'40	276	23—10—1537	*Kracht van Camphuysen* en *jouffrouw Elisabeth van Bueren*	2000 keurvorstengld.
	290	± 14—2—1538 (juiste datum niet vermeld).	*Henric van Doirnick* en *Hillegond* (van den Berch)	1000 Brabantsche gld.
	301"	14— 5—1538	*Cornelis Wolff Cornelisz* en *Truyke van Leeuwen*	400 Philippusgld.
	332	20— 1—1539	*Jan Jansz* (die Vries) en *Jenneke Swerfemennonghsdochter* (die Man)	100 Philippusgld.
	347v	16— 4—1539	*Jan die Roever* en *Christina*	400 kronen.
	358	28— 8—1539	*Wolter van Ermelen* en *Katharina Lambertsd'* (Wolff)	400 Philippusgld.
	367v	10—11—1539	*Jan die Man* (Henricsz.) en *Hillegond Spruyt* (dochter van Gijsbert Spruyt en Agnes)	200 Philippusgld.
Zandwijk 1529/'42	14	23— 8—1530	*Roloff Wonder Janss* en N. N. (Margriet Hubertsdr van den Gheyn)	100 Philippusgld.
	24	1530	*Joris Loeyensz.* en *Geertruide*	20 gld.
	86	24—11—1534	*Jan Zegertsz* en *Dirkske Henrick van den Kerckhoff's dochter*	100 Philippusgld.
Tiel 1543/'48	2	5— 1—1543	*Coen van Heteren de jonge* en *Gryetge*	?
	16v	11— 4—1543	*Merten Wilhemsz* en *Heyll van Eck* (dochter van Dirc van Eck en Maria)	300 gld.
	33'	7— 8-1543	*Peter die Man* (zoon van Jan die Man „mitten schram", natuurlijke zoon van den burgemeester Rutger die Man) en *Wyllemke, natuurlijke dochter Wylhems van den Bock*	100 Rijdersgld.
	48"	17— 9—1543	*Bartholomeus van Eck* (zoon van Dirc en Maria) en *jouffrouw Maria van Mekeren*	(niet genoteerd).
	56	1544	*Willem Jansz* en *Lijsken*	100 gld.
	73	24— 4—1544	*Thonis die Roever Jansz* en *Aelken van Heess*	100 joachimsdaalders.
	75	1— 5—1544	*Jan van den Veen* en *Lijske*	100 Rijdersgld.
	103	6—10—1544	*Jan Henricksz* en Gerefaes *Lamp*	100 Rijdersgld.

Signeat.	Folio.	Datum.	Betrokken personen.	Bedrag der morgengave.
	120'	14-12-1544	*Henrick van Merten* en *Neelken Quant*	25 gld.
	125	15— 1-1545	*Thonis Reyersz* en *Fije* (de **With**)	50 Rijdersgld.
Tiel 1543/'48	129	16— 2-1545	*Goessen van den Berch* en *Bertgen van Dam*	100 gouden cronen.
	id.	18— 2-1545	*Derick Korstenss Dericksz.* en *Lijs Wytten* (Elisabeth de With)	100 joachimsdaelders.
	172"	14— 1-1546	*Ott die Swart Janss* en *Aelheit fransd'*	(niet genoteerd).
	193	28— 5-1546	*Gerrit van den Steenhuys* en *jouffrouw Elisabeth van Ermelen*	600 joachimsdaelders.
	194"	17— 1-1546	*Adriaen van de Zandt* en *N.N.* (dochter van Willem van Woerichem)	50 gld.
	209"	13— 9-1546	*Seger Thonisz* en *Johanna Arnt die Haesd'*	100 joachimsdaelders.
	217	13-11-1546	*Derick Vaeck* en *Henriske van Eck* (zuster van Bartholomeus zie boven)	400 goudguldens.
	218	22—11—1546	*Johan van Wely* en *Bart Dericksd*	100 gld. Brabantsch.
	224'	5— 1-1547	*Peter Janss* en *Anna Bouwenss*	50 Rijdersgld.
	237	8— 3-1547	*Johan van Heessell Jansz (ex* matre Clara) en *Elysabeth Ricksd' van der Stcech (ex* matre Hadewich die Man)	100 joachymsdaelders.
	263	20— 7-1547	*Sent Gerritsz* en *Anna*	50 Carolusgld.
	265"	4— 8-1547	*Henrick Jacobss* en *Elysabeth Henricksd*	50 Carolusgld.
	276	24—11—1547	*Ott van Lent* en *Merry van Gent*	100 joachymsdaelders.
	272"	2-10-1547	*Thijs Petersz* en *Anthonia dochter van Gijsbert van Teeffelen* (zuster van den Tielschen pastoor Petrus Tephlenius)	100 Carolusgld.
	286v	9— 1-1548	*Rick Vossen* en *Joest Rutger Lampendochter*	40 gouden Rijdersgld.
Zandwijk 1543/'48	13"	19-12-1543	*Willem van Scharenborch* en *Margriet Woltersd'*	60 Rijdersgld.
	30v	10— 8-1544	*Jan die Moller* en *Lijsken Udendr*	100 Rijdersgld.
	id.	12— 7-1544	*Thonys van Kattenborch* en *Geryken Wilhelmsd'*	100 goudguldens.
	98	12— 2—1548	*Roloff Wonder* en *Trijn van Langefelt*	100 gouden Rijdersgld.
Tiel 1548/'49	13	6— 5-1548	*Henric van Riemsdyck* en *Maria Holl*	300 joachymsdaelders.
	14	1548	*Aelbert Aelbertsz* en *Lijske Jansdr*	100 Carolusgld.
	30	22—11—1548	*Derck die Haes* (zoon van Willem en Meth Neringh) en *Anna dochter van Gijsbert Scoick*	500 Keysersgld.
Tiel 1548/'49	31	4— 2-1549	*Jan Cru11* en *Mary van Heessell*	50 Carolusgld.
Tiel 1549/'54	31	24— 1—1550	*Gerrit van den Poel1 Woltersz* en *Thoniske Verstegen*	60 Philippusgld.
	49'	16— 6-1550	*Gerefaes van den Poel1* en *Yken fransdr*	50 Philippusgld.
	id.	18— 6—1550	*Guert van Nyell* en *Goesken Joachymsdr*	(niet genoteerd).
	65	7—12—1550	*Guert Dirksz* en *Stijntgen van Venen*	**100** Carolusgld.
	70	6— 1-1551	*Merten Kostenss* en *Gertge Krijnen* (van Nyell)	100 Carolusgld.
	70"	8— 1-1551	*Gerit Henricksz* en *Mechteld Lambertsd'*	100 daelders.
	id.	14— 1-1551	*Herman fransz.* en *Merryken Dircksd'*	200 Carolusgld.
	83v	6— 5-1551	*This Jansz* en *Johanna Hoeren* (dochter van Gerrit die Hoer)	50 Carolusgld.
	id.	13— 5-1551	*Arnt Janss* (van de Puth) en *Rem Uwensdr*	200 joachymsdaelders.
	104	29-11-1551	*Ernst van Tiel1* en *Heesken Pauwelsdr* (van Resandt)	600 Carolusgld.
	109v	18— 3-1552	*Dirck Corneliss* en *Metgen Dircsd*	100 Carolusgld.
	id.	18— 1-1552	*Jan Bossus Arntsz* en *Anna Schull*	(niet genoteerd).
	114	29— 2-1552	*Peter Wilhemsz* en *Aleyt van Aelst*	200 joachymsdaelders.
	118	21— 4-1552	*Luyken Belss* en *Catharina Alartsd*	50 Carolusgld.
	id.	22— 4-1552	*Wijnant Schull* en *Mechteld Jansdr* (die Roever)	(niet genoteerd).
	159"	9— 8—1553	*Joest Tynagell* en *Anna van Leeuwen* (dochter van Jan en Soete van Heesfell)	400 gouden Philippusgld.
	165v	14— 10-1553	*Guert van Beest* en *Aelken 's Mans* (dochter van Henrick die Man en zuster van Jan gehuwd met Hillegond Spruyt)	400 joachymsdaelders.
	168	14-11- 553	*Jacop Wilhemsz* en *Aleyt van de Puth*	50 joachymsdaelders.
	185	26- 6—1554	*Johann Verwoirt* en *Wilemke fransd*	200 gouden cronen.
	207	29—12—1554	*Henrick van Gent* en *Stijneke Lampen*	50 joachymsdaelders.
Zandwijk 1549/'59	36	4— 2-1551	*Nay Nayentsz* en *Margaretha*	100 Rijdersgld.
	67'	29- 1—1553	*Claes Lottumss* en *Guertgen 's Jongen*	100 joachymsdaelders.

Signaat.	Folio.	Datum.	Betrokken personen.	Bedrag der morgengave.
	72	30— 8-1553	*Johan Roloffsz.* en *Elisabeth Peter die Roever „rademaekers" dochter*	50 Carolusgld.
	112	28- 6-1555	*Adriaen Cornelisz (van Ee)* en *Stijn Balthusd'* (dochter van Balthus Claesz.)	100 Carolusgld.
	122	24-11-1555	*Henrick Janss van Est* en *Erken Jacop Cornelisz dochter*	100 Rijdersgld.
	167	5— 2—1557	*Willem die Roever Petersz* en *Lijsken Gerritsd*	50 Rijdersgld.
	202	15— 2—1558	*Henrick Petersz* en *Annen Geryt Schullendochter*	50 Keysersgld.
	206	6— 2-1558	*Rick Jaspertsz* en *Neet Jordenss*	200 gld. Hollands.
	225v	21—12—1558	*This Janss* en *Anna*	50 daelders.
	234	3— 4—1559	*Cornelis Krull* en *Jut Hendrick van Mertendochter*	100 gld. Hollands.
	237	27— 4— 1559	*Rutger Schull* en *Neelken's Hoeren* (dochter van Gerrit die Hoer)	200 gld. Hollands.
Tiel 1555/'63	5v	20— 2—1555	*Willem Bronys* „smyt" en *Barth*	100 silveren joachymsdaelders.
	7v	6— 3-1555	*Peter Schut* en *Griet Tyngnagells* „bastaard"	50 Rijdersgld.
	10	4— 3—1555	*Adriaen Mertensz* en *Trijn Jansd*	50 Rijdersgld.
	26	14— 8 1555	*Koen Guertsz* en *Elisabeth Dircksd*	100 Rijdersgld.
	id.	14— 8—1555	*Herman Derricksz* en *Henriske Thonisd*	100 gld.
	32	15—10—1555	*. . van Waemel* en *Geertruy Jansdr*	100 Carolusgld.
	69	2 ö - 9—1556	*Willem van Gent* en *Rex van Lynden*	200 gouden cronen.
	111v	4— 2—1558	*Lieven Wynantsz* (van Resandt) en *Jennyken Maessd'*	300 gouden cronen.
	115	23— 5—1558	*Cornelis van Teeffelen* en *Anna Hermansd'*	100 gouden cronen.
	127	12-1558	*Goessen die Moller Jansz* en *Mechteld Petersd'*	50 joachymsdaelders.
	142	25— 7-1559	*Jan Petersz* en *Agnes Roloff Jansz.dr*	50 daelderc.
	151	2— 1—1560	*Jan Wilhemsz* en N. N.	40 gld.
	151v	24— 1—1560	*Willem die Roever Jansz* en *Elysabeth Henricksd*	200 silveren joachyrnsdaelders.
	170	3— 2—1561	*Jan van Nyell* en *Henriske van Batenburch*	300 joachymsdaelders.
	174	21— 4-1561	*Jan Geritsz* en *Aelken van den Poel1*	100 daelders.
	177"	31— 7—1561	*Johan van Leeuwen* en *Aetheit Bossus*	400 daelders.
	181	17—10—1561	*Henrick Wilhemsz* en *Aelken van Gruyningen*	100 gouden cronen.
	198"	1— 3-1562	*Goessen Joestenss* en *Jen Jacopsdr*	50 daelders.
	id.	2— 3-1562	*Henrick van den Steenhuys* en *jouffrouw Heess* (Hadewich) *van Bueren*	400 goudguldens.
Zandwijk 1560/'63	3'	12— 5—1560	*Jan Mertensz* en *Anna Willem van Gemertsd'*	100 daelders.
	11"	5— 8-1560	*Rutger Jordenss* en *Henryskc Wiltemsd'*	100 daelders.
	46v	2— 4-1562	*Peter Geritsr* en *Margriet Guertsd'*	100 gld. Hollands.
Tiel 1563/'70	23	10— 1-1564	*Herman Schull* en *Neesken* (Agnes) *van de Geyn*	400 daelders.
	80	29— 6-1566	*Gerrit die Roever Jansz* en *Christina van Veenen*	200 daelders.
	97"	15—12—1566	*Gysbert Clairboltss* en *Derisken Roloffsd'*	100 daelders.
	107	24— 2—1567	*Cornelis Moer* en *Catrijn Herbertsdr* (Blanck)	200 daelders.
	107'	10— 3-1567	*Henrick Lambertsz* en *Merri Cornelisdr* (d' van Cornelis Guertsz en Margaretha)	500 gld. Hollands.
Zandwijk 1563/'67	4'	4— 3-1563	*Jan Cornelisz (z"* van Cornelis Guertsz en Margaretha) en *Stijn Roevers*	(niet genoteerd).
	35"	5— 6—1564	*Rutger Schull* en (Elysabeth) *die Wyth*	200 Coninxdaelders.
	51	7—11—1565	*Arnt Henricksz.* en *Lysken van Hemert Jansd*	(niet genoteerd).
	95	11-11-1565	*Bernt Jordenss* en *Anna Geritsd*	50 Karolusgld.
Tiel 1570/'83	40"	21— 4-1571	*Willem Versteech Rutgersz* en *Anthonia*	200 daelders.
	89	2— 3—1575	*Cryn Dericksz* en *Anna Geritsd'*	(niet genoteerd).
	89v	14— 3—1575	*Kosten Geritsz* en *Neelken van Hagensteyn Jansdr*	600 Philippusgld.
	125	25— 2—1576	*Willem van Dam* en *. . . Alartsd' Lamp*	(niet genoteerd).
	193	27— 5-1579	*Gerrit Petersz* en *Geryken van Beest Jacop Henrickszdr*	600 Carolusgld.
	id.	id.	*(Anthonis) Tyngnagell* en *Yken Petersd'*	600 Carolusgld.
Zandwijk 1568/'85	110"	6— 9—1574	*Rutger die Man (z"* van Jan en Hillegond Spruyt) en *Heilken Witten* (de With)	600 gld. Hollands.
	114"	13— 2--1575	*Jan Schull* en *Maria Versteech*	600 Carolusgld.
	117	24— 1--1575	*Willem van Cattenburch* en *Anna van Nyell*	100 daelders.

Signaat.	Folio.	Datum.	Betrokken personen.	Bedrag der morgengave.
	118v	7— 3-1576	*Willem Joesten* en *Maryke Bauwenss*	?
	135"	2— 1-1576	*Willem Joesten* en *Jenneke Bosman*	100 Carolusgld.
	id.	2— 2—1576	*Ott Wilhemsz. van Hemert* en *Grietgen Ewicksz*	100 daelders.
Zandwijk 1568/'85	233	6— 1—1581	*Rick van de Puth* en *Truyken Egbertsd*	400 gld.
	337	24— 3-1585	*Hendrick die With de jonge* en *Luytgen van Nyell Gerritsd*	(niet genoteerd).
Zandwijk 1568/1611	85	20— 8-1600	*Anthonis van Wely* en *Geertruyt Gerritsd'*	(niet genoteerd).
Tiel 1599/1615	21	25— 2-1600	*Gerrit Thoniss* en *Heeske Joesten*	300 gld.

BOEKAANKONDIGING.

„Nederland's Patriciaat" 1921/22,

door Mr. F. E. Posthumus Meyjes.

-Aan meer bevoegden laat ik, gelijk vanzelf spreekt, gaarne de détail-critiek over betreffende de nauwkeurigheid *en* gegrondheid der in dezen gecombineerden jaargang opgenomen genealogieën en hare bijzonderheden.

Over den gewijzigden inhoud van het boekje zou ik echter gaarne iets willen in 't midden brengen.

Ik kan niet zeggen dat hij erop is vooruitgegaan. Werden ons in vorige jaargangen een groot aantal (in 1920 nog 76) „états présents" aangeboden, met enkele volledige genealogieën ertusschen, thans is de zaak omgekeerd, en krijgen wij, in een boekje dat voor twee jaargangen dienst doet maar in omvang gelijk is aan iederen vroegeren jaargang, 20 volledige genealogieën en 4 „états présents" met stamreeks. Zeker is het publiceeren van die genealogieën, als zij goed verzorgd en op authentieke gegevens gegrond zijn, van zeer groote waarde. Maar de vele „états présents" met de stamreeksen hadden toch bijzondere voordeelen: de voorhanden stof was veel grooter en zij vergemakkelijkten ten zeerste het zoeken van personen uit de jongere generatiëo en waren daardoor een welkom middel voor het opmaken hunner kwartierstaten en naaste relaties ; voor de oudere generaties kon men, althans waar het meer bekende families betrof, dan wel elders terecht.

De redacteur motiveert deze m. i. niet gelukkige verandering door een beroep op de hooge drukkosten, die, bij het kosteloos opnemen van de „états présents", de uitgaaf niet langer rendabel maakten doch verlies opleverden. Dit is zeker een groot bezwaar, en niemand zou wenschen dat om die reden de uitgaaf gestaakt werd. Maar waarom kan de redacteur, die de genealogieën thans door de families laat betalen, in het vervolg ook de „états présents" niet te haren laste brengen? Aangezien de drukkosten daarvan natuurlijk veel geringer zijn dan die van de aomplete geslachtsregisters, en omdat hij dan veel meer families bereikt, zou de uitgaaf, bij den verhoogden prijs van het boekje, even loonend kunnen zijn of althans even weinig verlies opleveren als voorheen.

Wel blijft in beide gevallen het bezwaar bestaan dat men zich voortaan een plaats in „Nederland's Patriciaat" zal kunnen *koopen*, — hetgeen vroeger uitgesloten was —, maar wat het zwaarste is moet het zwaarste wegen, en ook in vorige jaargangen liep er menige kosteloos geplaatste „état présent" onderdoor, bij welks opschrift men niet kon nalaten te glimlachen als men bedacht dat het artikel was opgenomen in een boekje gewijd aan het Nederlandsche *patriciaat*.

Dit brengt mij op nog iets anders. De titel van het werkje is verkeerd. Oorspronkelijk misschien bestemd om de genealogie bekend te maken van werkelijk patricische geslachten (zoodanige die van ouder tot ouder in de stads- en landsregeering gezeten hebben zonder tot den adel te behooren), — is het boekje meer en meer geworden een gelegenheid voor allerlei families die op den naam van „patricisch" geen aanspraak kunnen maken, om aan hun ijdelheid te voldoen en „zich gedrukt te zien". Geenszins beweer ik dat de genealogieën of „états présents" van laatstbedoelde families onbelangrijk zouden zijn: integendeel zou men er steeds meer van willen kennen, omdat zij zeer dikwijls door de aanhuwelijkingen als anderszins, en veelal ook op zichzelve, licht kunnen werpen op allerlei wetenswaardige verwantschappen en historische toestanden. Maar in een boekje dat het Nederlandsche *patriciaat* behandelt, behooren zij niet thuis.

Waarom wordt de titel niet veranderd, en daarmede de deur opengezet voor allerlei families wier geschiedenis, gelijk ik zeide, vaak van niet minder belang is voor den genealoog dan die der eigenlijk gezegd patricische? Als de redacteur het bijv. wilde noemen : „Nederlandsche burgerlijke familiën", of (voor de ijdelen welluidender :) „ Nederlandsche niet-adellijke familiën", zou hij aan den inhoud getrouw blijven en tevens aan nog veel andere geslachten die nu — terecht — huiverig zijn om zich onder valsche vlag te scharen, plaats kunnen verleenen.

Ten slotte nog een enkele opmerking, die de bewerking van dezen jaargang mij in de pen geeft. De ordonnantie van de meeste der gegeven genealogieën, naar het alphabetisch stelsel, met de verwijzingen naar de generatiën in letters, lijkt mij een groote vooruitgang. Voor de deskundigen moge die met romeinsche cijfers eenvoudig en gemakkelijk zijn, voor den leek is, vooral bij een volledige genealogie, het eerste systeem, overzichtelijker en rationeeler, terwijl het voor de ingewijden geen enkel bezwaar, en zelfs voor dezen, naar het mij voorkomt, veel vóór heeft. Jammer is het echter dat in dezen jaargang -- en de redacteur geeft daarvoor geen afdoende verklaring — de genealogieën-zelf niet alphabetisch gerangschikt zijn, en zelfs in de inhoudsopgave niet vermeld wordt, op welke bladzijde zij

te vinden zijn.[1]) Dit veroorzaakt een noodeloos, en bij niet uiterst geduldig zoeken soms zelfs vruchteloos, bladeren in het boekje. Dit is intusschen een fout die in het vervolg zeer gemakkelijk kan hersteld worden.

Hopen wij dat het handige boekje, maar dan in de oude bewerking en onder een juisteren en ruimeren titel, nog jaren lang verschijnen zal, ... en dan ieder jaar in een afzonderlijk deeltje, zooals we het sinds 1910 gewoon waren, in het lichtblauwe kleed dat het van 1916 tot 1918 en nu weer in 1921/22 voor een leelijk ultramarijn matrozenpak verruild heeft.

De geachte inzender heeft in bovenstaande regelen ongetwijfeld de gedachten vertolkt van velen, die de verschijning van „Nederland's Patriciaat" steeds met groote belangstelling plegen te gemoet te zien en die het zeer zouden betreuren, wanneer eene zoo nuttige uitgave aan belangrijkheid mocht inboeten.'

Zonder het vele goede dat Ned. Patr. 1921/22 ons biedt over het hoofd te zien, onderschrijven ook wij de meening van Mr. Posthumus Meyjes dat de nieuwe inrichting van dit werkje geen vooruitgang beteekent. Wij deelen zijne meening niet, waar hij aan het „alphabetische systeem" de voorkeur geeft hoven het zoogen. „generatie-systeem". Naar onze meening is het eerste niet overzichtelijker dan het tweede, aangezien het zonder merkbaren overgang personen, behoorende tot vaak ver verwijderde takken en verschillende generatiën, achter elkander vermeldt. Overigens worden met eene zonderlinge inconsequentie beide systemen door elkaar gebruikt, een gebrek aan uniformiteit,, dat ons ook ten opzichte van de wapenafbeeldingen opviel. Het maakt toch een zonderlingen indruk, dat bij een deel der complete genealogieën (als de ***Beaufort, Pont, Krull, Abbing*** enz.) iedere heraldische illustratie ontbreekt, zelfs het wapenschildje in zwartdruk, waarmede in vorige jaargangen alle „états-présents" werden versierd.

De nieuwe jaargang onderscheidt zich van zijne voorgangers ook door de vermelding van de namen der personen, die de genealogieën hebben bewerkt of ingezonden. Waar die vermelding ontbreekt, moet dus worden aangenomen, dat de artikelen van de Redactie van Ned. Patr. zelve afkomstig zijn. In dit verband wekt het bevreemding, dat bij de volledige genealogie ***Gevers*** verzuimd is te vermelden, dat deze — zij het ook hier en daar verbeterd en aangevuld — ontleend is aan de in jaargang 1921 van dit Maandblad verschenen bijdrage van ons medelid A. J. Bicker Caarten: ***Het Rotterdamsche regeeringsgeslacht Gevers.*** Wij nemen aan, dat deze omissie per abuis heeft plaats gehad.

Wat den naam „Nederland's Patriciaat" aangaat, wij zijn het met den geachten inzender eens, dat deze onjuist is, zelfs wanneer men — evenals wij — aan het begrip „patriciaat" een ruimere beteekenis geeft dan hij. Toch meenen wij, dat eene verandering van titel niet zou zijn aan te bevelen, nu Ned. Patr. onder dezen naam burgerrecht heeft verkregen, een naam, die bovendien het voordeel heeft kort te zijn.

REDACTIE.

[1]) Dit geschiedt slechts in het „naamregister" achterin. Red.

KORTE MEDEDEELTNGEN.

Nederlandsch-Indische titels.

In het begin van dit jaar vestigde mijn mederedacteur van Nederland's Adelsboek W. Wijnaendts van Reeandt mijne aandacht op het feit, dat hij als op 4 Mei 1920 overleden had aangetroffen : ***Jhr. J. W. Hoeufft van Oyen*** in Rengat, de afdeeling der residentie Riouw, die gelegen is op Sumatra. Waar ik de genealogie der familie *Hoeufft* sinds vele jaren in mijn deel ter behandeling neem voor Ned. Adelsboek en de tak van dit geslacht, die den toenaam ***van Oyen*** voerde, reeds meer dan een eeuw is uitgestorven (Breda 16 Maart 1819) met den 24 jarigen, ongehuwden *Leonard* ***Jan Philip Hoeufft van Ogen,*** wendde ik mij op 22 Jan" jl. tot den resident van Riouw met verzoek om nadere inlichtingen, die mij met de grootste welwillendheid werden verleend.

Uit het door den Resident ingestelde onderzoek bleek dan, dat men hier te doen moest hebben met zekeren ***Kuit*** of ***Kruit,*** waarschijnlijk een gedeserteerden koloniaal, die vóór zijn vertrek naar Indië te Hoorn woonachtig was en aldaar klerk zou zijn geweest bij de politie. In Indië schijnt hij in aanraking te zijn gekomen met de justitie en daarna een anderen naam te hebben aangenomen. Na eenigen tijd in de cultures op Java gewerkt te hebben, ging hij naar Deli, alwaar hij o a. op de onderneming Soengei Parit werkzaam was ouder den naam: ***J. W. W. van Hoeufft van Ooyen tot Meerkerk.*** Voor zoover bekend was hij ongehuwd.

Naar aanleiding van deze inlichtingen wendde ik mij tot den B. Stand te Hoorn en mocht van daar vernemen, dat de pseudo Jhr. H. v. 0. in werkelijkheid was: ***Antonie Willem Kruyt,*** geb. Macassar 22 Maart 1882 en als adj. inspecteur van politie werkzaam te Hoorn van Januari 1905—Dec. 1906, toen hij naar Batavia vertrok.

Wordt het niet hoog tijd, dat men van hoogerhand eens maatregelen gaat treffen tegen dergelijk, ver van zeldzaam naamsmisbruik in onze Oost 2

W. J. J. C. BIJLEVELD.

Van Doorn.

(XL, 24, '78 en 119.)

De ondertrouwboeken der Ned. Herv. kerk te Vlissingen vermelden :

6 April 1697 *Daniel* ***vnn Doorn*** j.m. en Susanna Eliassen, wed. van Daniel Witboom, beyde van Vlissingen, sij woont op de Nieuwe Haven.

De schepen *Daniel van* ***Doorn*** *Geleynsz.* (vgl. k. 26) was dus de stiefvader van den gezagvoerder ***Jan Hurgronje*** (vgl. k. 317).

Waar verschillende Vlaamsche geslachten naar Vlissingen zijn geëmigreerd, vestig ik nog de aandacht op de volgende akte:

Getr. te Sluijs 16 Jan 1642 ***Pieter van Doorn*** wedr. van St. Aman met Maeyke Simoens j.d. van Godtsvelde. (Zie nanteekeningen uit de trouwregisters te Sluis door J. A. Dorrenboom, Alg. Ned. Fam. III blz. 302).

C. A. VAN WOELDEREN.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Admiraal. Bestaat er een genealogie over de afstammelingen van den admiraal ***Cornelis Dirksen (Admiraal),***

burgemeester van Monnikendam, door wien de Graaf van Bossu in den bekenden slag op de Zuiderzee verslagen en gevangen genomen werd?

Wanneer ik mij niet vergis, zou de familie *Teding van Berkhout* van dezen **Cornelis** *Dirkszn* afstammen, doch in Ned. Adelsboek kon ik hiervan niets gewaar worden.

Inderdaad was ± 1700 *Klaasje Teding van Berkhout* te Monnikendam gehuwd met *Nikolaas* ***Admiraal,*** doch de betrekking tusscben hen en *Cornelis Dirkszn* voornoemd, is mij niet bekend.

Kan een der leden mij hierover nadere inlichtingen verstrekken? Welk wapen voerde de familie *Admiraal*? Ook te Edam komen in de 17de eeuw leden eener familie Admiraal voor. Staan deze met het Monnikendamsche geslacht in eenig verband ?

Amsterdam. D. F. **PONT.**

Aylva (van), van Camstra. (XL, 273). De wapens met den zoogen. Frieschen adelaar komen door alle tijden heen afwisselend met en zonder deze uitbreiding voor, vooral in Friesland, Groningen en Oost-Friesland. Oudtijds was het een persoonlijke aanduiding van zekere rechten — welke dan ook [1]) — zooals ook de toevoeging van een kwartier of schilddeel met 3 klaverblaadjes duidde op geërfdheid (o.a. een voorwaarde voor rechtspraak), zoodat verwanten en nakomelingen soms gelijktijdig het wapen voeren zonder deze toevoeging. Later werd de eerste toevoeging populair en verfraaide iedere Fries, mede uit provinciaal chauvinisme, zijn huismerk met den halven adelaar. Opmerkelijk is, dat de voornaamste geslachten in de drie gewesten weinig voorkomen met deze toevoeging. Dat men ook later deze louter als verfraaiing en niet zoozeer als wapenuitbreiding heeft opgevat, blijkt uit het veelvuldig weglaten van den adelaar, telkens als aesthetische overwegingen of eischen van symmetrie in het spel zijn. Op de vraag betreffende een wapenwijziging der ***van*** *Aylva*'s kan het antwoord dus luiden, dat het wapen eerst, vaststaat sedert de registreering, die waarschijnlijk in 1822 zal hebben plaats gevonden. Het wapen der ***van Camstra's*** zal de officieele registreering uit den aard der zaak missen.

Voorburg. W. G. FEITH.

Blok. (XL, 197, 276). De heer Calmeyer verwijst in kolom 276 voor het wapen van eene Doopsgezinde Amsterdamsche koopliedenfamilie *Block* ***(Blok)*** naar „het Patriciaat van Amsterdam etc." uitgegeven door Prof. J. A. Alberdingk Thym, en zegt, dat tot die familie o.a. behoort ***Pieter*** *Block*, zoon van ***Adriaen Pietersz.*** en *Geertruida* ***van*** *Halmael*, en getrouwd eerst met ***Cathalijntje Bulsink,*** daarna met ***Elisabeth*** *Oosterlingh.*

In genoemd werk treft men inderdaad op fol. 4 het wapen aan van ***Pieter*** *Jacobsz. Block*, wiens vrouw ***Lysbeth de Vlamingh van*** *Outshoorn* eene dochter is van den in 1525 regeerenden Amsterdamschen schepen **Cornelis *de Vlamingh van Outshoorn,*** zijnde: gevierendeeld: 1 en 4 in zwart een blok op drie pooten (een hakblok dus, kleur wordt niet vermeld) ; 2 en 3 in goud een roode roos.

Volgens den heer Calmeyer is dit dus ook het wapen van ***Adriaan Pietersz.*** *Block*, den man van *Geertruida* ***van*** *Halmael.*

In Navorscher 1880 pag. 330 en volgende echter geeft de reeds lang overleden en destijds als een zeer grondig onderzoeker bekend staande kapitein G. Backer van Leuven eenige mededeelingen omtrent een Amsterdamsch geslacht *Block*, geparenteerd o.a. aan de familie van Lennep en waartoe volgens hem ook behoort ***Adriaan Pietersx.*** *Block*, geb. 1601, getrouwd in Juni 1622 met *Geertruyd* ***van*** *Halmael Isaacdr.*, hetzelfde echtpaar dus als hierboven door den heer Calmeyer aangehaald.

Nu zegt de heer Backer van Leuven echter op p. 332, dat de door hem behandelde familie Block als wapen voerde „in goud 3 liggende roode blokjes" (zijnde *Block*) en daarop een hartschild met het wapen van de familie ***de Leeuw*** zijnde „golvend doorsneden A. in blauw een op de snijlijn rustende zilveren zwaan zonder pooten, B. in zilver 2 golvende blauwe dwarsbalken."

In Navorscher 1881 pag. 250 en 251 haalt L. R. de mededeelingen aan, die Alberdingk Thym in zijne portretten van J. v. d. Vondel geeft omtrent eene familie *Block*, die blijkbaar volkomen dezelfde is als de door den heer Backer van Leuven behandelde. Alberdingk Thym zegt daarin, dat deze Block's Mennonieten waren, afkomstig uit Vlaanderen en van daar via Emmerik naar Amsterdam overgekomen. Bij hem is er echter evenmin als bij den heer Backer van Leuven sprake van ***Pieter Jacobsz.*** *Block*, getrouwd met ***Lijsbeth de Vlamingh van Outshoom.***

In verband nu met het bovenstaande zijn 2 gevallen mogelijk. Of de door Backer van Leuven behandelde familie *Block* (en dus ook de door den heer Calmeyer aangehaalde ***Adriaan*** *Block*) heeft niets te maken met den door Alb. Thym genoemden ***Pieter*** *Jacobsz. Block*, òf indien dit wel het geval is, zoo is een der wapenopgaven onjuist.

Er blijft ook een derde geval mogelijk n.l. dat ***Pieter*** *Block*, door den heer Calmeyer genoemd, de man van' ***Cathalijntje Bulsink,*** geen zoon is van ***Adriaan*** en *Geertruida* ***van*** *Halmael.*

Wie weet (behoorlijk gedocumenteerd) hoe het moet zijn ?

Rotterdam. R. T. MUSCHART.

Borssele (van), Wie waren de ouders en voorouders van Jonkvrouw Anna van ***Borssele,*** die in 1573 huwde met ***Jan van der Hooghe,*** teerhandelaar, President Burgemeester van Middelburg, geb. 1553?

Rotterdam. W. F. HARTMAN.

Camerlingh. (XL, ***280).*** Voor de eerste vraag van den geachten inzender verwijzen wij naar Heraldische Bibliotheek 1882 pag. 217 noot c), alwaar vermeld wordt, dat ***Joh. Camerlingh,*** proponent te Steenwijkerwold in 1723 en getrouwd met ***Maria Teltink,*** de grootvader is van ***Antonius Cato Camerlingh,*** predikant te Westerborg en Wanneperveen, ob. 21/10 1780, oud 65 jaar, getrouwd met *Antonia* ***Henrica van Elsbroek.***

Omtrent zijn wapen hebben wij geen zekerheid, doch wij vermoeden, dat dit het volgende wapen ***Camerlingh*** (Camerlinck) zal zijn, n.l. „in rood een zilveren kruik of vaas met rechts en links een oor. vergezeld boven en beneden van 3 zilveren lelies". Helmteeken: dito

[1]) Zie Dr Jakobus Reimers, Das Adlerwappen bei den Friesen, 1914 en Dr H. Pieker, die in zijne recensie in de Upstalboomsblätter VI bl. 33 de geuite theorieën bestrijdt. (Welwillende mededeeling van den heer F. Ritter te Emden).

vaas getopt met een zilveren lelie. Gewoonlijk zijn de lelies naast elkaar gerangschikt, doch zij komen ook wel boven 1-2, beneden 2-1 gerangschikt voor, en ook zijn zij wel 3-2-1 gerangschikt, allerlei varianten dus.

Ons vermoeden is gegrond op de omstandigheid, dat de personen, die wij met dit wapen vonden, allen in het Zuidelijk en Zuidwestelijk deel van Drenthe, dus dicht bij het Wanneperveensche, gevestigd waren, zoo o.a. ***Hendrik*** *Wilhelm Camerlingh*, Schout van Rolde, ob. 28/11 1793; ***Roeloff Camerlingh,*** 27/1 1676 Schout van Coevorden ; ***H. W. Cumerlingh, 1767*** Schout van Ruinen; ***A. Camerlingh,*** 1757 Predikant te Coevorden; *W.* ***Camerlingh,*** 7/11702 Schout van Echtens-Hoogeveen ; *G.* ***Camerlingh,*** 1/3 ***1696*** Schout van Sleen.

Van de 4 ons bekende wapens *van Elsbroek* kunnen wij niet vaststellen of één hiervan het verlangde is.

Doc.-Bur.

Dull. Kan iemand mij inlichtingen verschaffen omtrent een genealogie : *Dull.* Mij zijn bekend de opgaven omtrent het geslacht Dull, voorkomende in het Algem. Nederl. Familie Blad, 1893 bl. 168, 169.

Gaarne zou ik echter weten de aansluiting tusschen deze familie en ***Jacob*** *Dull*, die voorkomt in onderstaande acte : „Den 27 Feb. 1721 heeft ***Jacob*** *Dull*, in den naam van de wede (n.l. Anna van Breda) vertoont het testament van den overledene (n.l. ***Jan Nessingh,*** van Amsterdam), gepasst. voor de not^{s} Lourens van Gangel en getuigen, op den 8 Nov. 1718, waarbij de weescamer is gesecludeert".

Bestaat er verwantschap tusschen de families *Nessingh* en *Dull*?

Huis ter Heide. H. Mijnssen.

Engelenberg. (XL, 281). Ofschoon wij het wapen van den bevraagden ***Bernnrdus Engelenberg*** nog niet zijn tegengekomen, maken wij den geachten vrager er op attent, dat in de voormalige doopvont-kapel in de Westerkerk te Enkhuizen eenige groote wapenborden hangen en zich. daaronder ook bevindt dat van *Barend Engelenberch,* luitenant, ob. te Enkhuizen 2/11657, begravenin de Westerkerk aldaar in graf N° 360.

Zijn wapen vertoont „in goud een engel, aanziend gesteld, gekleed van zilver, gelaat, armen en beenen (tot de knieën) van natuurlijke kleur, de vleugels zilver en schuin omhoog gestrekt, de armen licht gebogen zijwaarts gestrekt, staande op een grond van natuurlijke kleur waarop zich links van den engel een berg van natuurlijke kleur verheft, waaruit ter halver hoogte een waterstroom van natuurlijke kleur komt, beneden den engel door den grond naar rechts afstroomende en waarin beneden den engel 3 zilveren eenden (2-1 gerangschikt) zwemmen". Helmteeken : dito engel uitkomend.

Mogelijk, dat de grafboeken te Enkhuizen meer licht ontsteken.

Doc.-Bur.

Engelenberg. (XL, 281). *Bernardus* ***Engeienberg*** naar wien gevraagd wordt, is mij onbekend. Wel ben ik in het bezit van aanteekeningen omtrent het geslacht van *Barent* ***Engelbergh*** (of ***Engelenberg),*** die als kapitein-luitenant, weduwnaar van Toenisken Hechts, wonende te Geertruidenberg, in Aug. 1652 in het huwelijk trad met ***Alida Lamberton,*** van Geertruidenberg.

's-Gr. B. v. B.

Exter (van). Kan iemand mij ook inlichtingen geven omtrent de voorouders van ***Jan van Exter,*** st. 1622, begr Alkmaar, alsook zijn huwelijk, geboorte enz.?

Alle opgaven omtrent de familie ***van Exter*** (speciaal vóór 1700) zullen mij aangenaam zijn; leden van deze familie woonden begin 17de eeuw in Alkmaar en Hoorn.

Baarn. A. J. Bicker Caarten.

Goelet. Gaarne vernam ik het wapen van de familie *Goelet* (Goule(d) r), alsook inlichtingen omtrent de voorouders vóór 1650 van ***Filips Jansen*** *Goelet*, eerst wonend te Amsterdam later te Buiksloot.

Hij bezat een huis te Amsterdam op de Cingel, genaamd, „de Witte Swaen", ± 1661.

Baarn. A. J. Bicker Caarten.

Hosson (de). (XL, **283).** Wurzbach, Niederlandisches Künstler-Lexikon, 1, 727 vermeldt:

Hosson n. *F. C.* de ***Hosson,*** Portrait- und Historienmaler, geb. 1717 zu Bentheim, † 1799, ***Sohn und*** *Schüler* ***des*** *französischen Malers C.* ***de Hosson, Hofmalers des*** *Grafen von* ***Bentheim.*** Er malte in Groningen Plafonds, Tapeten, Portraits und Historienbilder. Sein Sohn war ebenfalls Maler.

v. Eynden II. 145; — Immerzeel II, 56; — Nagler VI. 318.

Qr. H. P. C.

Hoy (de). (XL, **283).** Ofschoon wij de vraag van den geachten inzender niet kunnen oplossen, is het wellicht voor hem van belang, dat er in West-Indië personen waren van den naam de *Hoy*, die volkomen hetzelfde wapen voerden als het te Schiedam gevestigde geslacht van dien naam, waartoe o.a. behoort *Cornelis* ***de Boy,*** Raad van Schiedam, ob. 1724.

Dit wapen nl. is „in goud 2 toegewende zwarte vleugels", welk wapen (kleuren buiten beschouwing gelaten) evenzoo gevoerd wordt door *Geertruida* ***de Hoy,*** de vrouw van Mr ***Johannes Jacobus*** *Wohlfahrt,* 1^{e} secretaris van Suriname, die als haar weduwnaar 19-3 1792 te Paramaribo woont (zie testamenten van Suriname).

In de doopboeken van de Hervormde Gemeente te Schiedam vonden wij meerdere personen van den naam de *Hoy* (*Hooy*). Wellicht is in het archief aldaar de oplossing te vinden.

Doc.-Bur.

Jongh (de). (XL, ***284).*** Van *Aelbert* ***de Jongh*** werden te Heusden begraven : 20 Dec. 1671 't kraamkind, Aug. 1673 het onderjarig kind, Sept. 1674 het kraamkind, en 30 Oct. 1680 het kind.

's-Gr. B. v. B.

Keuchenius. Beantwoording wordt verzocht van onderstaande vragen ten behoeve van eene te publiceeren genealogie ***Keuchenius.***

1. Ds. ***Clemens Keuchenius,*** pred. Vucht, huwde te.. .., den ... 1732 ***Johanna Christina Hooft. Zij*** geb./ged. te.. .. den.. ..† te.. .. den.. ..

2. Ds. Paulus ***Keuchenius,*** pred. Hilvarenbeek 1733, tr. te.... 13 Mei of Aug. 1736 ***Emilia Eusebia Neomagus.*** Zij geb./ged. te.. . den.. .. 1717.
3. Dr. ***Wilhelmus*** *Matheus* ***Keuchenius,*** burgemr. van Schiedam 17. .,† .... 1812, tr. 1° Schiedam (vóór 1773) den.... *Theodora* ***Francina Schermer;*** geb. ..? † Schiedam.. .. (vóór 1791) ouders?. ..., tr 2° Schiedam (nà 1782) ***Adriana van*** *Warmond*, geb. te.. .. den?, † te.. .. den.. .., dochter van?
4. Ds. ***David Benedictus,*** tr. te.. . . den. ... *Paulina* ***Emilia Keuchenius.***
6. Ds. *Samuel* ***Keuchenius,*** tr. te. .. den ***6*** Juli 1768 ***Zara Jacoba van Twist.***
6. ***Maria Keuchenius,*** tr. circa 1765 ***Johannes van der Burgh,*** secr. van Hilvarenbeek. Geneal. data omtrent dit echtpaar gevraagd. Zij † 's Bosch 2 Aug. 1822.
7. Dr. Clemens ***Jacobus Keuchenius,*** †.... den. ... tr. ***Adriana Alida Ruysch*** (geb. 1744) †.... den.. ..
8. ***Margareta Keuchenius*** (geb. 1746), tr. te .... den. ... ***Abraham Hendrik Jannette,*** geb. te. ... den ...., secr. v. Vught, † Vught 23 Feb. 1796, ouders?. . . .
9. Ds. ***Petrus Keuchenius,*** tr. te. ... den .... 1786 ***Cornelia Angelica*** *van* ***Nieuwenhoven.***
10. *Gijsbertha* ***Jacobina Keuchenius,*** geb. 1769, tr. te.. .. den. . . . N. N. van ***den Heuvel,*** (geb.? †?, ambt ?, ouders 3)
1. ***Frans Bredero*** *Azn.* geb. te ? den ? † Schiedam 20.6.1804, tr. te .... (ondsrtr. 6.6.1796) ***Lucretia Wilhelmina Keuchenius. Zij*** † te.. .. den.. .. (nà 1804)
12. Maria ***Christina Keuchenius,*** (geb. 1792) tr. te. ... den .... ***J.... Tromp.*** (Hij geb. ?, ambt? †? ouders 2).
13. ***Johanna Jacoba Keuchenius*** (geb. 1776), tr. te.. .. den.. .. *C.... A.... Geisweit v. d.* ***Netten,*** geb. te.. .. den. ... 1770, 1t. kol. cav., † ***1847,*** ouders ....? *'s-Gr.*

v. E.

Korthals. (XL, 124, 161, 198). Nadat wij in kolom 161 enkele gegevens omtrent eene familie *Korthals* mededeelden, vonden wij nog in protocollen van de Dordrechtsche notarissen Bax, van Well, van Gelsdorp en Schultz van Haegen het navolgende betreffende personen van dien naam: ***Jacob Korthals,*** 28/1 ***1780*** Med. doctor te Dordrecht, tevens boekhouder van het ferrieschip „de Jonge Arnoldus". Hij wordt 14/6 1788 aldaar vermeld als weduwnaar van ***Elisabeth*** *Hania*, en op dien datum huwelijksvoorwaarden sluitende met ***Adriana Willemina*** *Kouwens*; ***Hendrik Korthals,*** 7/11 1793 te Dordrecht, klerk van notaris Anthony Bax aldaar; ***Willem Korthals,*** overleden broeder van halven bedde van *Mayke van Kooten*, ongehuwde juffer, die 14/9 1766 te Dordrecht woont; *Hendrik Korthals*, 22/3 ***1753*** wonende te Dordrecht; ***Hendrik Korthals,*** testeert te Dordrecht 4/1 1749, spreekt van zijn laatst overleden huisvrouw ***Maria van*** *Wolden* en van zijn 2 vóórkinderen; *Isaac* ***Korthals,*** wiens weduwe ***Maria Lugten*** 8/2 ***1776*** te Dordrecht woont, en wiens broeder de bovengenoemde Med. doct. Jacob Korthals is; ***Hendrik Korthals,*** 4/12 ***1774*** Havenmeester van Dordrecht, vader van ***Jacob Korthals,*** Stads Med. doctor aldaar, en ***Jan Korthals,*** mr. zeilmaker, die aldaar op de Riviervischmarkt woont.

Doc.-Bur.

Kruyff (de). (XL, 162, 285). In kolom 162 spreekt het Doc. Bur. het vermoeden uit, dat de dwarsbalk in het wapen de *Kruyff*, zooals dit door het Armorial Général wordt omschreven, niet thuis hoort, en dit wapen dus eigenlijk doorsneden zoude moeten zijn.

Het toont met aanhaling van in archieven gevonden wapenafdrukken aan, waarop zijn vermoeden gegrond is.

De heer Steenkamp meent tegen deze nitspraak te moeten opkomen en doet zulks in kolom 28ö door de mededeeling, dat hij een lakafdruk bezit van den notaris ***A. L. de*** *Kruyff* van het jaar 1794, waarin zeer duidelijk een dwarsbalk voorkomt.

Het zij ook mij vergund, mijn gedachte hieromtrent weer te geven. Deze is aldus:

Het Doc. Bur. beweert niet, dat er geen wapens de Kruyff voorkomen, die evenals het in het Armorial Général omschrevene den dwarsbalk vertoonen, integendeel, indien men het artikel goed leest, verneemt men al dadelijk, dat het Doc. Bur. het wapen met den dwarsbalk gevonden heeft op den brief van ***Joost de Kruyff,*** in 1772 schepen van Buren. Doch het Doc. Bur. beweert wel, dat het naar aanleiding van de verder gevonden wapens de Kruyff tot de conclusie komt, dat het meer dan waarschijnlijk is, dat de dwarsbalk in het wapen niet thuis hoort.

Met deze conclusie kan ik mij ten volle vereenigen. Uit het feit, dat in de eerste heeft van de 17e eeuw een wapen de *Cruyff* voorkomt met alleen 3 zwaarden zonder meer, blijkt dat dit dus het oorspronkelijke wapen is.

Voegt men hier een ander wapen aan toe als benedenhelft, dan ontstaat aldus een doorsneden wapen en geen wapen met een dwarsbalk.

De opmerking van het Doc. Bur., dat een te sterk geprononceerde afscheidingslijn wellicht het vermoeden gewekt heeft, dat er een dwarsbalk in het wapen voorkwam, is volkomen gemotiveerd. Het is mij tenminste bij het beschouwen van die bekende zeer kleine lakafdrukken uit de eerste helft van de 17e eeuw meermalen gebeurd, dat ik in twijfel stond, of de afscheidingen, die het veld verdeelden, niets anders dan afscheidingslijnen voorstelden, of dat wij te doen hadden met een smalle paal, dwarsbalk of kruis. Ik wil hier een typiscti voorbeeld van derg. verwarringen laten volgen. De lakafdrukken van Dr. ***Arnold Henrich Bom*** en ***Arnold Bom,*** beiden 21/11 1729 te Zutphen, vertoonen zeer duidelijk het volgende wapen: „doorsneden: ***a.*** 2 schuingekruiste pijlen met de punt omlaag, ß. een paal; evenzoo de lakafdruk van ***Arnold Bom,*** 23/11 1730 kapitein te Zutphen en het uithangende zegel van *Arnoldt* Bom, 14/7 1730 geërfde in Veluwe te Zutphen.

Wij hebben hier dus wapenstempels van verschillende data, die alle een doorsneden veld vertoonen. Dat wij hier met de combinatie van 2 volkomen zelfstandige wapens te doen hebben (als hoedanig door mij bijna alle doorsneden wapens beschouwd worden) blijkt duidelijk uit den lakafdruk van ***Arnold Bom,*** 1/6 ***1723*** kapitein te Zutphen, getrouwd met ***Sandrina Tinnegieter,*** welke lakafdruk vertoont het volgende wapen: „gevierendeeld: 1 en 4: 2 schuingekruiste pijlen met de punten omlaag, 2 en 3: een paal. De 2 afzonderlijke wapens n.l. de 2 pijlen en de paal worden dus zoowel als doorsneden en als gevierendeeld gecombineerd.

Doch wat zien wij nu? De lakafdruk van Mr. Arnold Hendrik ***Bom,*** 29/4 1741 burgemeester en rigter van Qroenlo, eenigen erfgenaam van den kapitein *Arnold* ***Bom*** en ***Sandrina Tinnegieter(s),*** vertoont zoowel op dien datum als op een acte van 30/9 1761 het navolgende wapen: „een dwarsbalk vergezeld boven van 2 schuingekruiste pijlen met de punten omlaag, beneden van een paal". Er is geen twijfel aan, de dwarsbalkis zeer duidelijk te zien. Trouwens in geheel andere bronnen vond ik volmaakt hetzelfde wapen, dus ook met den zeer duidelijken dwarsbalk, op de lakafdrukken van *W.* (verm.) *Bom,* 19/12 1760 te Aalten en Mr. *Arn. Hendr.* ***Bom,*** 4/9 1759 Stadhouder van Bredevoort.

Volkomen hetzelfde wat met het wapen ***Bom*** geschied is, heeft dus vermoedelijk met het wapen de *Kruyff* plaats gehad. De te sterk aangegeven afscheidingslijn zal gaandeweg een dwarsbalk geworden zijn.

Met de opmerking van het Doc. Bur. kan ik mij derhalve volkomen vereenigen.

Rotterdam. R. T. MUSCHART.

Lodisio. (XXXIX ***109,180,*** XL, 163,285). Ingeteekend: Amsterdam 30.4.1723.

Jacob Lodisio, v. Amsterdam, o. 24, m. Marretje Welbouw, en

Hilletje Laurens, v. Amsterdam, o. 20, m. Styntje Pieters.

Amsterdam. A. B. VAN DER VIES.

Mauregnault (de). (XL, 285). Verscheidene familiepapieren van het geslacht *Malapert* werden beschreven in Ned. Leeuw 111, 72. Doc.-BUR.

May. (XL, 230, 286). ***James William Seaburne*** *May*, genoemd op kol. 233 en 288, is te Londen overleden 12.10.1922.

's-Gr. M. G. W.

Poll (van de). (XL, 291). Het is minder juist te spreken van „het" geslacht *van* de *Poll*, niet behoorende tot den Nederlandschen Adel. Er waren — en zijn misschien nog — verschillende geslachten van dien naam. Wil de vrager een antwoord verwachten, dan zal eerst nader dienen aangeduid welk van die geslachten hij bedoelt.

's-Gr. B. v. B.

Reenen (van). Men verzocht ons om inlichtingen aangaande het voorgeslacht van ***Jacobus van*** *Reenen*, die zich in 1721 aan de Kaap vestigde en wiens zoon ***Jacob*** in dienst trad bij de Britsche O.I. Compagnie en generaal werd. Velen zijner nakomelingen dienden het Britsche Rijk als officier bij leger en vloot. Een van de dochters van laatstgenoemde, *Joanna* ***van*** *Reenen* (*Vanrenen*), huwde in 1800 met den Hollandschen gouverneur van Chandenargorr Generaal ***Baumgardt.***

Het wapen dezer familie is: in rood een zilveren leeuw ; over alles heen een roode (Y) dwarsbalk, beladen met een zilveren ster (0).

Rietberg. Welke zijn de kleuren van het wapen *Rietberg,* hetwelk voorstelt: een klimmenden leeuw, vergezeld in den rechter-benedenhoek van het schild van twee gekruiste haken, zijnde het wapen van de familie ***Rietberg,*** te Kampen, wier stamvader is ***Jan*** *Hermen Rietbergen*, ... ***1614*** te Kampen gehuwd met *Woltera* ***Beeldsnijder,***

dr. van ***Gerrit*** *Janszn* en *Wijna* of *Wijnolda* ***Steenbergen? Huis ter Heide.*** H. MIJNSSEN.

Roock (de)-Dutry. (XL, 281). ***Adriaan*** *deRoock*, Schepen en Raad van Zaltbommel 1731-1747, Burgemeester 1738, 43, 48, 49, Raad ter Admt van Westfriesland en het Noorderkwartier (1732), zoon van ***Peter de Rooclc*** en ***Anna*** *Schoock*, geb. Zaltbommel 18 Oct. 1700, ged. 28 Oct. d.a.v., overl.? tr. Haaften 1 Febr. 1728 ***Theresia*** *Dutry*, dr. van Cornelis *Dutry*, koopman te Amsterdam en ***Anna Maria*** *Wesar*, geb. te ?1 Sept. 1703, ged. te ? den ?, overl. te ? den ?.

(Uit een in bewerking zijnde genie de Ro o c k.)

B. ***v.*** D. v. H.

Schlingemann. In het „Osnabrücker Urkundenbuch", dl. 11, III en IV wordt meerdere malen (het eerst op 2 Aug. 1260) melding gemaakt van „das Erbe *Schlinge*" of „*Schlingmann*" in Herbergen.

Tot op heden draagt bedoeld erf nog steeds den naam ***Schlingmann.*** De bewoners heeten echter sinds 1706 niet meer zoo.

In een oorkonde van het Andreas Stift in Lübbecke van 1377 staat vermeld dat een ***Johannes Xlinghmann*** daar eigendommen had.

Gevraagd: Wie kan mij omtrent „das Erbe *Schlingmann*" en omtrent ***Johannes Slinghmann*** nadere mededeelingen doen ?

's-Gravenhage. A. L. SCHLINGEMANN.

Sille (de). (XL, ***267).*** Naar aanleiding van de mededeeling van den heer W. M. C. Regt, dat hij meerdere gegevens met belangstelling tegemoet zoude zien, verwijzen wij naar de Boedelpapieren van de Haagsche Weeskamer in het gemeente-archief aldaar, die in de portefeuilles 2855/2873 en 4973/5007 zijn bijeengebracht. Hij zal hierin gegevens omtrent dit geslacht de *Sille* vinden. Doc.-BUR.

Sille (de). (XL, 269). *Cornelia* ***de*** *Sille*, ***jonge*** dochter van Waalwijk, werd aldaar in Dec. 1694 in ondertrouw opgenomen met ***François*** *van Hanenburg*, jongman van Heusden en gedoopt aldaar 18 Febr. 1674, zoon van den Heusdenschen burgemeester *Walraad van* ***Hanenburg*** en ***Jacomina van der Voort.*** Hij verkreeg in 1696 kerkelijke attestatie uit Heusden naar 's-Hertogenbosch, waar hij omstreeks 1698 overleed. Zij is vermoedelijk dezelfde die in 1699 huwde met *Adriaan Mollerus.*

's-Gr. B. v. B.

Soesdijk van Cloon. Op een 18de eeuwsche bokaal zijn aangebracht drie wapens. Het grootste is *Soesdijk van Cloon*, de kleinere die van *Elin* (van blauw met een korenschoof van goud op een terras van groen, vergezeld van twee sterren) en *Matthes*. Slaat deze dusdanige combinatie op een bestuur, zoo ja op welk?

Voorburg. W. G. FEITH.

Stellingwerf (van). Wie waren de ouders en grootouders van ***Theresia van*** *Stellingwerf,* die ± 1790 *Leonhard* graaf *Coronini* trouwde?

'Voorburg. W. G. FEITH.

Tenckinck. (XL, 291). Volgens Vorsterman van Oyen, Stam- en Wapenboek III bl. 200 zou *Egbertus Tenckinck* „waarschijnlijk" te Borken geboren zijn. Doc.-BUR.

Voyer-van Hulst. ***Theodorus** Voyer, **zoon van Isaac** Voyer **en** Elisabeth Dor(re)mans, **geb.** te* Zwolle 11, ged. 13 'Nov. 1708, overl. te ? 20 Nov. 1776, tr. te ? den ? 1749 *Maria Engelberta **van Rulst,*** geb. te ? 17 Febr. 1712, ged. te ? den ? overl. te ? 5 April 1776, dr. van ? en van ?

Beleefd om aanvulling gevraagd.

B. ***v.*** D. v. H.

Weldam. Welke zijn de kleuren van het wapen (een korkvaandel) dezer familie, die o.m. in de 14de eeuw woonde op het kasteel van dien naam in Twente.

Voorburg. W. ***G.*** FEITR.

Onbekende grafzerk. In de kerk te Vollenhoveligt een grafzerk, fraai bewerkt, echter met uitgehakte wapens, uitgehakten naam, die nog de volgende tekst bevat: „Int jaer ons Heren 1540 den 17 dach der maent van December is in den Heren gerust die Erenveste ***Borchart van*** .... den God genedich sij."

Op wien heeft deze betrekking. Geopperd werd een ***Westerholt.***

B. ***v.*** D. v. H.

Onbekende wapens A. Op een Nederlandsch portret te Kopenhagen, voorstellende een 24-jarige dame in 1600, staan de alliantie-wapens 1 gedeeld *a.* van goud met een halven adelaar van zwart, ***b.*** van rood met een horizontaal takje, waaraan een verticale loot met 7 rozen van zilver (1 aan het eind, 3 aan weerszijden), 11 van blauw met een horizontaal takje, waaraan 3 (2, 1) rozen van rood met knoppen van goud. Het helmteeken op den gemeenschappelijken helm is een roos van zilver.

Voorburg. W. G. FEITH.

Onbekend wapen B. Op een wijnroemer, vermoedelijk uit de 18e eeuw, in het bezit van een mijner familieleden, komt naast het wapen der familie *Halbertsma* een wapen voor: gedeeld 1 de gewone halve Friesche adelaar, 11 doorsneden *a* 2 gekruiste veeren pennen, *b* drie klaverblaadjes. Kan iemand mij opgeven, welke familie dit wapen voert of voerde en met name of dit het wapen is van ***Rinia** Stinstra* (Joost), in de 2e helft der 17e eeuw burgemeester van Dokkum ?

Rotterdam. ***S. N. B.*** HALBERTSMA.

Onbekend wapen C. Op een antiek zilveren lepel is gegraveerd het volgende alliantiewapen: rechts de ***Jongh*** (Rotterdam), links : gevierendeeld 1 in blauw drie vossekoppen, 2 en 1. 11. in goud drie halve leeuwen, 2 en 1. III in goud drie wassenaars, 2 en 1, en IV in blauw drie rozen, 2 en 1.

In het hart van het schild een wassenaar.

Kan iemand opgeven van wie dit vrouwelijke wapen is?

's-Gr. J. C. A. W.

Onbekend wapen. (XL, 295, C). Behoudens het helmteeken en den omgewenden stand komt dit wapen overeen met datgene, dat van Rijckhuijsen in deel 1 folio 113 vo (gem. archief te Leiden) opgeeft voor *Cathalijntje Jansdr. Maton,* getrouwd met ***Arien** Cornelisz. van Outshoorn, **1634*** te Leiderdorp. Dit wapen is „in goud een zilveren lam staande op groenen grond".

Op de kast van het „heelkonstig gilde" te Leiden in het Museum aldaar (cat. No. 1054) komt ditzelfde wapen voor als toebehoorende aan ***Theodorus** Maton,*

1679 assessor van dat gilde. Zijn helmtoeken echter is het lam (schaap). Van Rijckhuijsen vermeldt in deel I folio 120 nog een ***Rombout Romboutsz., 1634*** te Leiden met als wapen : „van zilver een schaap van natuurlijke kleur staande op groenen grond".

DOC.-BUR.

Onbekend wapen. (XL, 295, F). Het vrouwelijk wapen is *Broncken. — Gijsbert Steenbergensis* graaf ***van Bogendorp van** Hofwegen* 1729-1785 tr. (ondertr. den Haag 8.7.1752) ***Jacoba** Soetje Broncken **1730-1788.*** [1])

*'s-**Gr.*** M. G. W.

Portretten in het Rijnlandshuis te Leiden. In de kamer van den Dijkgraaf hangen de portretten van een echtpaar, elk voorzien van twee wapens.

1. *Mansportret* aet. 49 a°. 1630. A. *Vaderswapen*: gevierendeeld 1 en 4 van go. met een zw. leeuw, 2 en 4 ***van*** zi. met 3 (2, 1) ro. meerbladen. B. *Moederswapen* gevierendeeld: 1. de Friesche adelaar (zw. op go.), 2. van bl. met een zi. ster (6), 3. van bl. met 3 (2, 1) zi. lelies, 4. van ro. met een go. wassenaar (wassende maan). Geen helmteeken.

11. ***Vrouwsporfret*** aet. 45. a°. 1630. A. ***Vaderswapen:*** van go. met een stuk dat lijkt op een blauw suikerbrood, waaromheen twee roode kronen (misschien een tiara) en gebroken met een bl. ster. B. *Moederswapen*: gevierendeeld : 1. van bl. (zi.?) met een ro. leeuw, 2, 3 van go. met 3 bl. (?) eikels, 4 van bl. (zi. 2) met een zw. leeuw. Hartschild gedeeld ***a.*** de Friesche adelaar, *b.*? — Helmteeken het suikerbrood (tiara) enz.

Wie stellen deze portretten voor?

B. ***v.*** D. v. H.

Rouwwapens. In „Het aloude geslacht Vogels" door A. M. C. M. Vogels vindt men op blz. 7 als wapen vermeid : „van azuur, waarop drie merletten van goud 2-1. Helmteeken : een gouden merlette. Dekkleeden: azuur en goud" en als ***rouwwapen:*** „van zilver, waarop drie merletten van sabel 2-1. Helmteeken : een zwarte merlette. Dekkleeden : zilver on sabel".

Gevraagd wordt of het gebruik van z g. „rouwwapens" in de heraldiek bekend is en het tweede wapen werkelijk als zoodanig aangemerkt kan worden, zoo ja, zijn hier nog meer voorbeelden van bekend?

's-Gravenhage. J. J. VÜRTHEIM.

---

[1]) Wij ontvingen gelijkluidende antwoorden van de H.H. R. T. Muschart te Rotterdam en J. C. A. Weerts te 's-Gravenhage. Red.

INHOUD 1922, N° 11.

Bestuursberichten. — Jongere takken van het geslacht van Wassenaer, vóór 1300 daaruit voortgesproten, door Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland. — Mededeelingen over de Graven de Larrey, door W. Wijnaendts van Resandt (Slot). — Het geslacht Hurgronje te Vlissingen, door C. A. van Woelderen. — De stamreeks en een uitgetorven tak van het geslacht de Veer, door M. R. H. Calmeyer. — Morgengaven te Tiel, medegedeeld door J. P. de Man. — Boekaankondiging: „Nederland's Patriciaat" 1921/22, door Mr. F. E. Posthumus Meyjes. — Korte mededeelingen: Nederlandsch-Indische titels; Van Doorn. — Vragen en antwoorden: Admiraal; Aylva (van), van Camstra; Blok; Borssele (van); Camerlingh; Dull; Engelenberg; Exter van); Goelet ; Hosson (de); Jongh (de); Keuchenius; Korthals; Kruyff de); Lodisio; Mauregnault (de): May; Poll (van de); Reenen (van); Rietberg; Roook (de)-Dutry; Schlingemann; Sille (de); Soesdijk van Sloon; Stellingwerf (van); Tenokinck; Voyer-van Hulst; Weldam. — Onbekende grafzerk; Onbekende wapens; Portretten in het Rijnlandshuis te Leiden; Rouwwapens.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch - heraldisch Genootschap : „De Nederlandsche Leeuw,"

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan de leden van het Genootschap gratis toegezonden.
Bijdragen, correspondentie betreffende de redactie en opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den redacteur Mr. Ta. B. VALCK LUCASSEN, *huize „Sparrenheide"*, Driebergen.
De jaarlijksche contributie voor het lidmaatschap bedraagt *f* 10.— en voor de leden te 's-Gravenhage, die de wekelijksche portefeuille ontvangen, *f* 15.—. Voor niet-leden is het Maandblad verkrijgbaar tegen een abonnementsprijs van *f* 10.— per jaargang.

Correspondentie betreffende het Genootschap gelieve men te richten tot den secretaris Mr. E. J. THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP, *Zijdeweg, 's-Gravenhage, en* die betreffende de Bibliotheek en de wekelijksche portefeuille, zoomede aanvragen om exemplaren van vroeger verschenen Maandbladen, tot den bibliothecaris Jhr. Mr. W.G. FEITH, *Prinses Mariannelaan* 34, *Voorburg.*
De Bibliotheek van het Genootschap, gevestigd *Juffrouw Idastraat* 3, *'s-Gravenhage,* is voor de leden geopend iederen Maandag van 3-5 uur en op nader met den bibliothecaris overeen te komen uren.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N". 12. **XLe Jaargang.** December 1922.

BESTUURSBERICHTEN.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

De eerstvolgende maandelijksohe bijeenkomst zal worden gehouden op Maandag 8 Januari 19 ***23*** in Café-Rest. „de Kroon", Spui 10, 's-Gravenhage, ten 4½ ure.

Bij deze gelegenheid zal de Heer R. T. Muschart heraldisch teekenwerk exposeeren van het lid den gep. Luit.-Kol. L. J. Kuyck.

Tot lid zijn benoemd:

A. P. C. VAN DEN BROEK D'OBRENAN . . . *'s-Gravenhage. Bezuidenhout 62.*
J. A. HEYSE . . . . . *Middelburg.*
Bankier *Molenwater.*
Dr. J. HOOGKAMER . . . . . *Vlissingen.*
Arts.
Mr. M. MOENS . . . . . *Alkmaar.*
Bankier *Kennemerpark 29.*
J. C. VAN NIFTRIK . . . . . *Vlissingen.*
Wethouder *Wijnbergsche Kade.*
Mej. C. RAUE. . . . . ***Geldrop*** (*N. B.*) *Stationsstraat 11.*
Mr. H. J. SJOLLEMA . . . . . *Rotterdam. Wijnhaven 64.*
J. WARNER . . . . . *Rotterdam.*
Comm. Stud.
M. WOLF . . . . . ***Zeist.***
Med. Doct^s. *Driebergsche weg 24.*
„ Villa *Aurich.*"

Adreswijzigingen.

Mr. A. LE COSQTJINO DE BUSSY . . . *Utrecht. Mauritsstr. 113.*
S. FONTEIN . . . . . ***'s-Gravenhage.*** *Corn. Speelmanstr. 35.*
P. L. TKIERENS . . . . . ***Utrecht.*** *Willem Barendzstr. 91.*

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van het Lid den Heer G. M. Kam te Nijmegen.

Aanwinsten der Bibliotheek.

A. J. C. Kremer. De graven van *Hameland* en oorsprong der graven van ***Nassau,*** *Gelre, Cleve* en *Zutfen.* 1873 (Rectificatie).

J. A. Brakman. Geschiedenis van de familie ***Brakman***. 1922 ***(Geschenk van den Schrijver).***

Lunebergh Musshard. Denckmahl der uhralten, berühmten, hochadelichen Geschlechter im Hertzogthnm *Bremen* und *Verden.* 1708, reprod. 1905.
(Gesch. v. ***h. lid A. P. van Schilfgaarde).***

Geneal. Taschenbuch der Ritter- und Adelsgeschlechter, Jg. 1877—1879. ***(Gesch. v. h. lid*** *W. J. J. C. Bijleveld*).

G. van Es en H. L. Driessen. Inventaris der doop-, trouw-, begraaf- en successieregisters, berustende in het rijksarchiefdepot in *Noord-Holland.* 1922.
(*Gesch. v. d. Min.* v. 0. ***K. en*** *W.*).

Mr. A. S. de Blécourt. Bijlagen van de genealogie der familie de *Blécourt.* 1916.

A. Fahne von Roland. Die Dynasten, Freiherren und Grafen *von Bocholtz* ***enz.*** II, 1860.

Dr. Otto Frhr. von Dungern. Der Herrenstand im Mittelalter. 1908.

Le bar. de Reiffenberg. Histoire de l'ordre de la *Toison d'Or* enz. 1830 met atlas.

Dr. Jakobus Reimers. Das Adlerwappen beiden *Friesen* 1914.

Abr. Kemp. Leven der doorluchtige heeren *van Arkel* en de jaarbeschrijving der stad ***Gorinchem*** enz. 1656.

[D. Huinkc. s.] Gedenkboek van *Hengelo* ***(0.)*** 1913.

LOUIS Moreri. Le grand dictionaire historique ou le mêlange curieux de l'histoire sacrée et profane I—VIII 1740

Paul Ganz. Geschichte der heraldischen Kunst in der *Schweiz* im XII und XIII Jahrhundert. 1899.

Em. Gevaert. Héraldique des provinces *belges.* 1918.

F. V. Goethals. Miroir des notabilités nobiliaires de *Belgique,* des *Pays-Bas* et du *Nord de la France* I—II. 1862.

[J. van den Leen e.] Le théatre de la noblesse du ***Brabant*** représentant les érections de terres, seigneuries et noms de personnes et des familles titrées enz. 1705.

Graf- en Gedenkschriften der provincie ***Oost-Vlaenderen*** I—III, 1860/70.

Verzameling dor graf- en gedenkschriften van de provincie *Antwerpen*, 1-VIII, 1856/1903.

Jongere takken van het geslacht **van Wassenaer,** vóór 1300 **daaruit voortgesproten,**

door Jhr. Dr. W. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

II.

Santhorst.

Volgens den onbekenden genealoog uit de tweede helft der 14de eeuw, wiens uiteenzetting betreffende de verschillende takken der Wassenaer's ik in mijn vorig opstel weêrgaf naar Bockenberg's uitgave, is na den tak-Duvenvoorde de tak-Santhorst uit den hoofdstam-Wassenaer voortgekomen.

Mr. S. Muller Hzn., de uitgever van het leenregister van Graaf Floris V (zie Bijdr. en Meded. van het Hist. Gen. te Utr., dl. XXII) was echter eene andere meening toegedaan en ik acht het gewenscht daarvan te dezer plaatse in den breede melding te maken, aangezien zijn betoog niet alleen voor de genealogie der Wassenaer's van belang is, maar ook de aandacht verdient met het oog op alle andere genealogische onderzoekingen betreffende den tijd van Graaf Floris V en de dateering van ongedagteekende stukken uit de tweede helft der dertiende eeuw.

Op blz. 307 van genoemde Bijdragen schreef Mr. Muller :

„De zoons van heer Dirc (sc. van Wassenaer „1205—1243) worden in het manuscript, voor zoover „wij kunnen nagaan, volledig opgegeven, maar met „een fout in de volgorde. Deze luidt aldaar: de heer „van Wassenaer (Philips), Dirc van Santhorst, Jacob „van Rosenberch, Bartholomeus de Domproost en „Arent van Groenevelt, maar die is als ik mij niet „bedrieg in strijd met de stukken, welke de tweede „plaats aan Arnout van Groenevelt en de vijfde „aan Dirc van Santhorst toekennen. Ik meen dit te „mogen afleiden uit de volgorde, waarin de broedors „als ridder voorkomen : eerst in 1264 [1]) (Oork. 1 ,564) de oudste Philips, die in of voor 1258 overleed, „daarna in 1261 Arnoldus (II 82), in hetzelfde of „of het volgende jaar overleden (II 91), toen Jacob „in 1264 (II 119), die in 1272 ten Vriezen sneuvelde „(Necr. Egm.), en eerst na die allen Dirc van Sant„horst, in 1264 en 1276 (Nal. 58) nog cnape, maar „in 1280 (II 386) ridder. Wanneer men nu bedenkt, „dat het manuscript van de vier jongere takken „der Wassenaers alleen de spoedig in den manstam „uitgestorven Rosenbergen en den jongsten zijtak „der Santhorsten volledig opgeeft, doch de Groene„velden en Cranenburgen onvermeld laat, ja den „oudsten tak der Santhorsten zelfs uitdrukkelijk „escamoteert door de onware bijvoeging bij Dirc „heren Dircss., „die bleef doot sonder kinderen",

[1]) Dit is eene drukfout voor: 1252.

„dan komt d. m. de bedoeling helder aan het licht „om de jongere Santhorsten te maken tot den oudsten „zijtak na de Wassenaers, en is het vermoeden ge„wettigd, dat met die bedoeling ook de volgorde „der takken in het manuscript — in dit opzicht „de bron van alle latere genealogen zonder onder„scheid — opzettelijk is vervalscht. En nog helderder „wordt dit door het feit, dat Bockenberg zelfs een „acte van 1224 weet te vermelden, waarbij Dirc door „zijn vader Dirc van Wassenaer met Santhorst zou „zijn beleend, terwijl wij weten dat die niet anders „dan verdicht kan zijn, daar Santhorst tot 1276 eigen „goed is geweest (Oork. Nal. 58) en toen aan den "graaf, niet aan de Wassenaers, is opgedragen."

Volgens Mr. Muller zou de volgorde der uit den hoofdstam voortgekomen takken dus zijn af te leiden uit de volgorde, waarin de vijf broeders in verloop van jaren den ridderslag hebben ontvangen. Uit den aard der zaak zullen jongere zonen doorgaans later tot ridder zijn geslagen dan hunne oudere broeders, maar dat dit regel zoude zijn geweest en daaraan zoo streng de hand zoude zijn gehouden, dat de volgorde in leeftijd daaruit kan worden opgemaakt, is mij nimmer gebleken en komt mij op zijn minst twijfelachtig voor.

Intusschen heeft Mr. Muller hetzelfde onderwerp op eene andere plaats nog eens behandeld en ook daarvan moet ik hier voor het juist begrip volledige aanhaling doen. Mr. Muller dan schreef op blz. 108 van hetzelfde werk :

„Ik meen opgemerkt te hebben, dat in den tijd „van graaf Florens bij het overlijden van een ridder, „die het hoofd was van zijn geslacht, het niet zijn „oudste zoon was, die hem in de ridderlijke waar„digheid opvolgde, maar het oudste in leven zijnde „lid van het geslacht, gewoonlijk de oudste broeder „van den overledene. Een sprekend voorbeeld daarvan „leveren de Wassenaers. Het hoofd van dat geslacht, „Philips, was in 1252 ridder (O. I 564), en overleed „in of voor 1258 (II 43). Daarop wordt niet zijn „zoon Dirc, die hem als heer van Wassenaer op„volgde, ridder, want nog in 1264 geeft deze zich„zelf dien titel niet, wel in 1268 (11 119, 168), maar „zijn broeder Arnolt, in 1261 als ridder vermeld „(II 82), en evenzoo na diens dood in 1262 (1191) „de volgende broeder Jacob, in 1264 ridder genoemd „(II 119), en, nadat deze in 1272 „ten Vriezen" ge„sneuveld was (Necrol. Egmund.), ten slotte de vierde „broeder Didderic van Santhorst, die in 1264 nog „cnape was, maar van 1280 (II 386) af tot 1297 „herhaaldelijk als ridder voorkomt. Evenzoo blijkt „uit het regest betreffende Florens van Duvenvorde „op fol. 46vso van het register, dat na den dood zijns „vaders heer Arnolt van Duvenvorde (Oork. 11168) „diens broeder Jan van Duvenvorde (11 478) [1]), de „stamvader der Polanens, ridder werd, terwijl Florens „zelf, hoewel het hoofd van het geslacht na zijns „vaders dood, het nooit tot de ridderlijke waardig„heid gebracht heeft en nog knaap was, toen hij „in 1301 te Veere werd vermoord (v. M. II 511). „Wel kwam het vaak voor, dat behalve het oudste „lid van een geslacht tegelijk ook nog een jonger

[1]) Lees: 1 478.

„lid ridder was, zooals Simon van Teilingen naast „zijnen ouderen broeder Dirc, zooals Dirc van Brede„rode naast zijn ouderen broeder Willem, zooals „Dirc heren Philips sone van Wassenaar naast zijn „oudere ooms, enz.; maar de regel was naar ik ver„moed deze, dat van de voornaamste geslachten in elk „geval het oudste lid telkens ridder werd gemaakt."

Wij zien derhalve, dat Mr. Muller op blz. 108 de regel, die hij ten opzichte van de volgorde, waarin de ridderslag aan leden van een zelfde geslacht ten tijde van Graaf Floris V werd verleend, meent te hebben opgemerkt, aannemelijk tracht te maken met een beroep op hetgeen zich volgens hem bij het geslacht van Wassenaer heeft voorgedaan. ***Didderic van Santhorst*** (knape 1264, ridder 1280-- 1297) noemt hij hier „d e v i e r d'e b r o e d er" van ***Philip van Wnssenaer*** (ridder 1252, dood 1258), en het is duidelijk dat, zoo de stamvader de Santhorsten heer Philips' oudste broeder is geweest, zooals de onbekende genealoog van omstreeks 1380 beweert, Mr. Muller's betoog alle grond ontzinkt. Opmerkelijk is nu, dat Mr. Muller op blz. 307 — zie de eerste aanhaling — de zaak juist andersom heeft beschouwd. Daar toch beticht hij den onbekenden genealoog van omstreeks 1380 van onwaarheid — zelfs van opzettelijke onwaarheid -, omdat „de stukken" volgens hem uitwijzen, dat ***Dirk van Santhorst*** niet de tweede zoon van *Dirk* van *Wassenaer* ***is*** geweest, maar de vijf de, en met die „stukken" bedoeld hii dan de volgorde. waarin de broeders in verschillende oorkonden als ridder voorkomen. Naar het mij voorkomt, behoeft het geen betoog, dat een dergelijke bewijsvoering van nul en geener waarde is. Onbewezen is alzoo de door Mr. Muller gestelde regel ten aanzien van de volgorde, waarin tijdens de regeering van Graaf Floris V de ridderslag aan leden van eenzelfde geslacht werd verleend, en evenzeer dient de onwaarheid van den meergenoemden, onbekenden genealoog ten opzichte van de volgorde der uit den hoofdstam-Wassenaer gesproten jongere takken, nader in het licht te worden gesteld, wil ook die betichting niet als volkomen ongegrond ter zijde worden gesteld.

Ten bewijze dat de door Bockenberg gepubliceerde genealogie opzettelijk in strijd met de waarheid is opgemaakt [1]), wijst Mr. Muller — zooals boven is aangehaald — op eene door Bockenberg vermelde acte van 1224, waarbij, zegt Mr. Muller, „Dirc door zijn vader „Dirc van Wassenaer met Santhorst zou zijn beleend, „terwijl wij weten dat die niet anders dan verdicht kan „zijn, daar Santhorst tot 1276 eigen goed is geweest „(Oork. Nal. 68) en toen aan den graaf, niet aan de „ Wassenaers, is opgedragen".

Is nu die oorkonde van 1224 inderdaad verdicht?

In Obreen's Geschiedenis van het geslacht van Wassenaer lezen wij op blz. 13: „Dirk van Wassenaer kreeg „in 1224 van zijnen vader Santhorst in erfleen", en daarop wordt op blz. 61 aldus teruggekomen: „Op bladzijde 13 „van dit werk is vermeld, dat Dirk 1 van Wassenaer „in 1224 aan zijn zoon, die op één na de oudste was,

[1]) Mij is hier de gedachtengang van Mr. Muller niet recht duidelijk. Immers niet in de door Boekenberg aaneehaalde fragment-genealogie (vgl. kol. 299) maar in diens eigen tekst wordt melding gemaakt van de oorkonde van 1224. Zoo die verdioht zoude zijn, kon daarvan toch zeker geen verwijt aan den onbekenden genealoog van omstreeks 1330 worden gemaakt.

„de goederen, die hij van den zoon van Roger de For„nival gekocht had, in leen gaf, met leenroerigheid aan „den graaf van Holland. De brief vindt men in van „Mieris' Charterboek 1, pag. 193. Het blijkt, dat op deze „goederen later ***een*** huis gebouwd werd en er den naam „Santhorst aan gegeven werd, welken naam de heeren „aannamen". In Obreen's werk wordt voor de oorkonde van 1224 dus verwezen naar v. Mieris' Charterboek. T.a.p. blijkt, dat v. Mieris dit charter ontleende aan een deel uit de Hollandsche leenkamer [1]), hetgeen niet bijzonder voor verdichting pleit. Nader bevond ik echter, dat dit stuk ook is opgenomen in van den Bergh's Oorkondenboek (zie 1 nº. 290), waar het is gesteld op 18 Januari 1225 en volgens het onderschrift is afgedrukt naar het origineel in het Rijksarchief. Ook dit heb ik vervolgens mij ter hand doen stellen en ik kan niet anders getuigen, dan dat er niet de minste reden is om aan de echtheid van het origineel te twijfelen.

Een andere vraag is evenwel, of de inhoud van het origineel — gemakshalve volgt hierachter als Bijlage II nogmaals de tekst dezer oorkonde — wel juist is weergegeven door Bockenberg. Inderdaad blijkt Bockenberg, en latere genealogen zijn hem hierin maar al te grif gevolgd, te hebben gedwaald. Zijne dwaling is, zooals ik dadelijk hoop aan te toonen, zeer begrijpelijk, maar maakt toch, dat er nu ook voor Mr. S. Muller Hz. verzachtende omstandigheden zijn te pleiten.

Wat toch is het geval? ***Dirk van Wassenaer*** erkent in deze oorkonde het land, hetwelk hij heeft verkregen van den zoon van Mr. Rogier van Fornival, in leen te hebben ontvangen van Graaf Floris met dien verstande, dat zijn tweed e zoon daarvoor hulde zal bewijzen en mocht hij maar éénen zoon nalaten, dan zal deze dit land bekomen. Is het nu wonder, dat zij, wien bekend was, dat deze ***Dirk van Wassenaer*** verschillende zonen heeft nagelaten, van wie volgens eene fragmentgenealogie van omstreeks 1380 *Dirk van* ***Santhorst*** d e t wee d e is geweest, het in deze oorkonde vermelde land hebben vereenzelvigd met den grond, waarop het huis Santhorst is verrezen? Immers neen, want lang niet een ieder is zoo critisch eerst nog eens verder te onderzoeken, of dit werkelijk het geval kan zijn geweest. Mr. Muller meende uit de opdracht van Santhorst aan den Graaf in 1276 te moeten concludeeren, dat de beweerde beleening met Santhorst uit den jare 1224 verdicht moest zijn. Beide oorkonden verdragen zich echter zeer goed met elkander, wanneer men niet in het land, vermeld in 1224, het latere Santhorst wil zien.

In dit verband moet ik er voorts op wijzen, dat de heer Obreen op blz. 62 van zijn bovenaangehaald werk schreef: „In 1286 beleend Dirk 11 van Wassenaer zijn ***oom*** Dideric van Zandhorst met Santhorst (Leenregister van Wassenaer)". Ook deze oorkonde zou Mr. Muller om dezelfde reden als die van 1224 voor verdicht moeten houden, aangezien eene beleening met Santhorst door den heer van Wassenaer in 1286 onaannemelijk is na die door den Graaf van Holland in 1276. De inhoud der oorkonde van 1285, die ik in het leenregister van Wassenaer mocht terugvinden (zie Bijlage 111), leert evenwel dat ook hier eene vergissing in het spel is,

[1]) Bij onderzoek bleek mij dit inderdaad waar te zijn.

want dat **heer** Dirk **van** Santhorst daarbij volstrekt niet wordt beleend met Santhorst.

Intusschen is evengenoemde oorkonde van 1286 om eene andere reden van het hoogste belang, en wel omdat **heer Dirk van** *Wassenaer* daarin **heer Dirk van** *Santhorst* **z ij n** en oom noemt. Welke -ook de volgorde der vier broeders van **heer** *Philips van Wassenaer*, geweest moge zijn, door deze oorkonde staat vast, dat **heer Dirk van Santhorst** een hunner moet zijn geweest, en daardoor de afstamming van den tak Santhorst uit den hoofdstam Wassenaer.

Over het goed, waaraan **heer Dirk van** *Santhorst* zijnen toenaam ontleende, zal ik hier verder zwijgen, aangezien ik de stamgoederen der Wassenaer's in een afzonderlijk hoofdstuk wensch te behandelen.

Ook over zijn nakomelingen kan ik hier niet in den breede uitweiden. Slechts op enkelen hunner moet ik de aandacht vestigen en wel in de eerste plaats aan de hand van de oude .fragment-genealogie. Deze verhaalt (vgl. kol. 299), dat **heer Dirk van Santhorst** twee zonen had: „De eene hiet *Dirck* van Santhorst, die „bleef doot sonder kinderen; De andere hiet Heer „*Philips*", etc. Over de toevoeging bij **Dirk:** „die bleef doot sonder kinderen", was Mr. Muller, zooals ik boven aanhaalde, allerminst te spreken. Hij schreef, dat door deze onware bijvoeging de oudste tak der Santhorsten uitdrukkelijk is geëscamoteerd. Dit klinkt kras en ik moet Mr. Muller verder het woord laten om zijne beschuldiging waar te maken, hetgeen hij heeft getracht op blz. 305 van zijne meergenoemden uitgave, waar staat :

„Dirc heren Diros s. van Santhorst, „bleef doot „sonder kinderen", zeide het manuscript. Dit is „niet zoo: wij kennen uit authentieke bescheiden „althans twee kinderen van hem Cateline Dircs dr. „van Santhorst, gehuwd met Andries Rotiers s. „poorter van Leyden, vermeld in 1322 en 1323 „(Reg. Hann. 104, 113), en Arnout Dircs s. van „Santhorst, vermeld in 1323, 32 en 33 (Reg. Hann. ,118, v. M. II 611, 644). Dit kan niet in twijfel „worden getrokken, want er kan één generatie „vroeger onmogelijk een andere Dirc van Santhorst „hebben bestaan dan de Dirc heren Dircs s., die „volgens het manusoript kinderloos zou zijn over- „leden, en die (v. M. 1.1.) bij den moord te Veere „omkwam. Hoewel al de in het manuscript ver- „melde personen van elders bekend zijn, en ook „de filiatie, welke het opgeeft, geen enkele fout „bevat, zoo bewijst toch die onjuiste mededeeling „bij Dirc van Santhorst, dat het geen onvoorwaarde- „lijk vertrouwen verdient, en wij zullen aanstonds „zien, dat er vermoedelijk nog ten minste één fout „in schuilt." [1])

Wat hebben wij nu te denken aangaande de hier door Mr. Muller ten tooneele gevoerde kinderen van **Dirk van Santhorst** († 1301), die in de oude fragment-genealogie niet voorkomen ?

Onder verwijzing naar de Regesta Hannonensia (blz. 104 en 113) zegt Mr. Muller, dat **Dirk van Santhorst** in de eerste plaats eene dochter **Cateline** heeft gehad,

[1]) De laatste hier bedoelde fout is die behandeld op blz. 307 en betreft de volgorde der zonen van Dirk van *Wassenaer*, 1205-1243. Zie hierboven.

vermeld in 1322 en 1323, en gehuwd met **Andries** *Rottierss.*, poorter van Leiden.

Bij onderzoek bleek mij, dat in n°. 18 van de Hollandsche leenkamer op fol. 46 en 47 twee oorkonden voorkomen [1]), waarin inderdaad melding wordt gemaakt van *Kateline* **Dierix dochter van Santhorst,** gehuwd met **Andries** *Rottier*, poorter van Leiden. Deze oorkonden leeren ons verder, dat **Andries** *Rottier* veel moeite heeft gedaan om het erfdeel zijner vrouw, haar aangekomen van hare moeder **Badeloghe** en van den oom van hare moeder **Wouter** *Haddelieren* **sone,** bestaande uit onroerend goed op het eiland Walcheren, machtig te worden en zich ten slotte dienaangaande met den Graaf heeft verstaan. Wij krijgen hier een vrij poveren indruk van het echtpaar *Rottier* en het wil mij voorkomen, dat *Catharina* veeleer eene onwettige dan eene wettige dochter van **Dirk van Santhorst** is geweest, verwekt bij eene Zeeuwsche schoone, van wie en van wier familie zij als bastaard erven kon, hetgeen zij naar het toenmalig recht van haren natuurlijken vader niet vermocht.

Voor **Arnout Dircs s. van Santhorst,** vermeld in 1323, 1332 en 1333, verwijst Mr. Muller naar Reg. Hann. blz. 118 en v. Mieris 11 blz. 511 en 644. Ter eerstgenoemder plaatse wordt eene acte van 27 Augustus 1323 aangehaald, waarbij de Graaf **Arnout** *Dirkz. van Santhorst* beleende met 6 morgen aan het einde der Rodenburgerlaan te Zoeterwoude. Deze acte heb ik nageslagen en bevonden, dat **Arnoud Dierix sone van** *Santhurst* door **den** Graaf uit gunst, wegens dienst door zijne ouders aan 's Graven ouders bewezen, dit land in rechtleen had verkregen, welke gunst nu werd uitgebreid met de bepaling dat dit leen, zoo **Arnoud** geen zoon naliet, zou vererven op zijne oudste dochter. Ware deze *Arnoud* inderdaad, zooals Mr. Muller wil, destijds het hoofd van zijn geslacht geweest, dan is dit een weinig passende fooi geweest en moet het daarenboven opvallen, dat hij 22 jaren na zijns vaders dood nog steeds als **Dirk 's zoon** van **Snnthorst** werd aangeduid. Evenals *Catharina* mij voorkwam veeleer eene on wet t i ge dan eene wettige dochter van **Dirk van Santhorst** te zijn geweest, geloof ik, dat ook in dezen **Arnoud** een basta ar d moet worden gezien. Ik word daarin niet weinig versterkt, wanneer ik naga de beide andere door Mr. Muller opgegeven bewijsplaatsen van 's mans bestaan.

Op de eerste daarvan blijkt, dat **Arnoud Dierics** *sone* — hier ontbreekt dus zelfs de toenaam van **Santhorst** — een gedeelte zal moeten ontvangen van het zoengeld wegens den dood van **Dirk van Santhorst** te Veere in 1301. Deze oorkonde dagteekent van meer dan dertig jaren na den moord en daarin wordt nog heel eenvoudigjes gesproken van **Arnoud Dierics sone,** niettegenstaande hij het hoofd van het geslacht van Santhorst zou zijn geweest. Daarenboven wordt hij het laatst genoemd, hetgeen evenzeer te denken geeft.

Verder blijkt uit eene acte van 1333, dat de dochter van wijlen Boudijn van Swieten in den kost is geweest **tot Airnd Dirx s. huyze van Zanthorst.** Ook deze aanhaling bewijst m. i. niets voor de stelling, dat **Arnoud**

[1]) De eerste van deze oorkonden ia niet, zooals in de Reg. Hann. is aangegeven, van 8 April 1822, maar van 24 Maart 1323.

een wettige zoon van *Dirk* van *Santhorst* zoude zijn geweest.

Tegen die stelling is trouwens meer aan te voeren, en dat heeft Mr. Muller zelf reeds gevoeld. Hij schreef n.l. op blz. 314 : „De tweede zoon [sc. van heer Dirk van Santhorst], heer Philips, erfde van zijn vader het „huis Santhorst en het ambacht Soterwoude 1306 — „misschien een bewijs, dat zijn vader in 1301 bij den „dood van zijn broeder Dirc nog in leven was — zoende „in 1309" etc. Mr. Muller gaf zich dus rekenschap, dat het vreemd was, waar hij eenerzijds *Dirk van Santhorst († 1301)* wettige kinderen toeschreef, dat anderzijds niet dézen Santhorst erfden, maar *Dirk's* broed er *heer Philips van Santhorst*. Om dit goed te praten was hij geneigd aan te nemen, dat *Dirk's* vader, *heer Dirk van Santhorst*, in 1301 nog in leven is geweest. M.i. behoeven wij hierbij niet langer stil te staan, wanneer wij de door Mr. Muller ten tooneele gevoerde kinderen van *Dirk van Santhorst* maar voor bastaarden houden, hetgeen zij, naar het mij voorkomt, waren. Wij kunnen dan tevens geene onwaarheid zien in de mededeeling van den onbekenden genealoog van omstreeks 1380, dat *Dirk van Sanihorst* dood bleef zonder (d.w.z. zonder wettige) kinderen.

Genoemde genealoog zegt verder, volgens Bockenberg's tekst (zie kol. 299), dat *Dirk's* broeder *heer Philips van Santhorst* „wan *Philips* Heynricxz. Heer Dirck ende zijnen soon wan *Philips*, die noch levet". Deze tekst is — ik merkte dit reeds op — ongetwijfeld corrupt. Mr. Muller was daarvan ook overtuigd en gaf op blz. 306 als de ware lezing aan : „Philips Heynric heer Dirck ende Sijmon. Sijnen soon wan Philips, die noch levet". Ook deze lezing, die trouwens nog verre van duidelijk is, kan mij niet voldoen. Naar het mij voorkomt, zal de oorspronkelijke tekst zijn geweest: Heer *Philips van Santhorst wan Philips, Heynric, heer Dirck ende Simon.* Simon *wan Philips, die noch levet.* Dat *heer Philips van banthorst* inderdaad deze vier zonen heeft gehad — en daarenboven nog eene dochter *Clementia* — is te zien uit eenen brief van 26 December 1316, afgedrukt op blz. 1'79 van het tweede deel van v. Mieris' Charterboek, waarin deze kinderen worden genoemd : *Philips, Heynric, Dieric, Symon* ende *Clemense.* Voorts blijkt o.a. uit de hierachter als Bijlage IV volgende oorkonde van 12 Mei 1364, dat *Symon van Santhorst* de vader is geweest van *Philips van Santhorst*, die volgens de onbekende genealoog van omstreeks 1380 toenmaals nog in leven was, hetgeen ook van elders bekend is. Voor zoover ik kan zien, verdient diens werk dus, in weerwil van hetgeen Mr. S. Muller Hz. daarvan heeft gezegd, alle geloof.

BIJLAGE I.

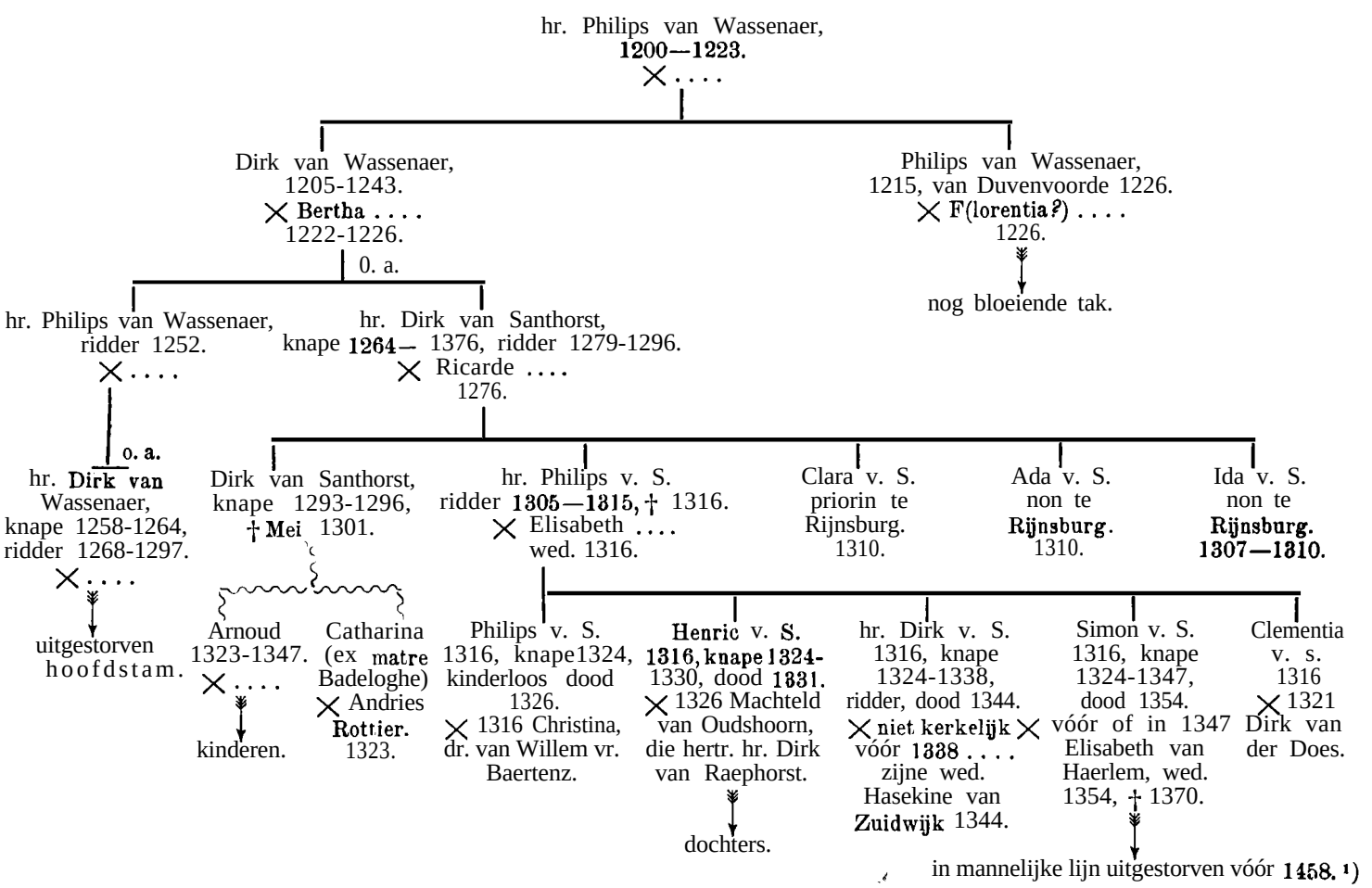

[1]) De laatste was Dirk van Santhorst, wiens zoon Joost vóór hem overleed.

Hetzelfde kan ik tot mijn leedwezen niet getuigen van de genealogie-Santhorst, uitgegeven door den heer Obreen in diens bekende werk. In menig opzicht verdient die verbetering en aanvulling, maar waar ik mij hier tot de hoofdzaken moet bepalen, zal ik daar niet verder op ingaan. Alleen moet ik tot besluit nog even melding maken van de oudste door mij gevonden zegels dezer Santhorsten [1]).

Van den stamvader ***heer Dirk van Santhorst*** is mij tot dusverre geen zegel ter hand gekomen, doch wel van zijnen zoon ***Dirk,*** die in 1301 te Veere werd vermoord. Diens zegel [2]) vertoont een jager met een valk op de hand en zeer merkwaardig is, dat zoowel op des jagers kleeding als op den achtergrond de bekende wassende manen zijn aangebracht. Het omschrift luidt: ***S. Theoderici de Santhurst.*** Van *Dirk*'s broeder ***heer Philips van Santhorst*** zijn mij zegels van 1310 en 1316 [3]) bekend. Zij vertoonen een wapenschild met drie wassende manen, zonder eenige brisure, en het randschrift: ***S. Filippi de Santhorst Militis.***

Herinnerde het wapen van ***heer Jan van Duvenvoorde*** nog aan het oorspronkelijk door den hoofdstam-Wassenaer gevoerde wapen (zie kol. 304), het oudst bekende wapen der Santhorsten vertoont dus reeds de drie wassende manen, en dat deze manen op het zegel van ***Dirk van Santhorst*** (1293) als emblemen voorkomen, verdient m. i. in het bijzonder de aandacht.

BIJLAGE II.

18 Januari 1225.

Ego ***Th. de Wassenere,*** notum fieri volo omnibus presentes litteras visuris, quod terram, quam acquisivi a filio magistri Rogeri de Fornival, dominus meus Florentius comes Hollandiae michi donavit in feodum, ita tamen, quod filins meus, qui excepto uno senior est, ipsi comiti inde faciet homagium, et si nisi solum habuero, ipse eandem terram obtinebit. Datum anno gratie M̊ CC̊ XX̊IIII feria V post octavatn Epiphanie.

A. R. A.: orig. Grafelijkheid.
v. den Bergh, Oorkb. 1 nº. 290.

BIJLAGE III.

1 December 1285.

Wi *Dirc here van* ***Wassenair, ridder,*** maken cond allen denghenen, die desen brief sullen sien of horen lesen, dat wi *onsen lieven oem heren Dirc* ***van Zandhorst,*** gheven den tiende van Stompwijc groet ende cleyn, mitten Vlotghers van der Horn van ons te houden te leen ende van onse nacomelinghen, hem ende sine nacomelinghen, binnen aftersusterkinde niet versterven en mach aen onse nacomelinghen. In oirconde van desen brieve bezeghelt mit onsen zeghele. Ghegheven int jair ons Heren duysent twiehondert vijf ende tachtich, des Donredaghes na Katrinendach.

Twickel: leenregister van Wassenaer AA, fol. 60vso.

BIJLAGE IV.

12 Mei 1354.

IC Dirc van Wassennair, hurchgrave van Leyden, make cont ende kenlyc allen luyden, dat ic om beden ***Philips*** wan *Zandhorst,* mijns neven, want hi van minen ouders ghecomen is, ghegheven heb ende gheve ***Joncvrou*** *Lijsbetten, Symons we* duwe

[1]) De reproducties daarvan hoop ik later te geven (zie kolom304).
[2]) A. R A.: charter Grafelijkheid 7 Mei 1293.
[3]) A.R.A.: charters abdij Rijnsburg 12 November 1310 en 27 October 1315.

van *Zandhorst,* siere moe der, die woninghe in der Haghe, die ***heren Philips Enghebrechs*** *soens* plach te wesen, ha er s oems, alsoe groet alse heer Philips voirs. plach te hebben, doe hire leest in woende, mit den cameren ende hofsteden dire toe behoeren; welke woninghe, cameren ende hofsteden voirseyd ic Lijsbetten voirseyd verliend heb ende verlye mit Philips, haren soen, zamenderhand ende si van mi ontfaen hebben in deser manieren, dat Lijsbet, Philips moeder voirseyd, die brucweer alleen sal hebben alsoe langhe alsi levet ende na hoere doet te comen op Philips, haren soen, ende waert dat sake, dat Philips ghebrake voir sire moeder sonder wittachtighe boort, so soudet comen op *Heinric,* sinen broeder. Ende dit voirseyde leen en sal niet versterven an mi alsoe verre alser een aftersusterkint leeft, dat van haere beyder lijf ghecomen is in wittachtigher boirte ende alle dinc sonder arghelist. In orconde desen brief bezeghelt mit minen zeghel. Ghegheven int jaer ons Heren dusent driehondert vier ende vijftich op sinte Pancraesdach.

Twickel: leenregister van Wassenaer B, fol. 17.

Nieuwe genealogische aanteekeningen omtrent Goesche geslachten in de gouden eeuw,

door Prof. C. L. VAN DEK. BILT.

In de nos. 1/2, 3 en 4 van jaargang 1962 van ons maandblad werden eenige aanteekeningen gepubliceerd omtrent Goesche geslachten in de gouden eeuw, welke aan het mijne na verwant waren.

Nadere onderzoekingen verstrekten mij nog eenige aanvullende gegevens ; het is wellicht niet van belang ontbloot deze als nog te publiceeren.

Ik rangschikte deze geslachts-gewijze in dezelfde volgorde als vroeger en vang derhalve weder aan met het geslacht *Noordhoeve*:

1. Geslacht Noorthoeve (XL, kol. 16).

Dit schijnt in het begin der 17do eeuw ook aan het bekende regeeringsgeslacht *Eversdijk* geparenteerd te zijn geweest. Ik vond nl. nog in het oudste Goesche trouwboek :

Getr. 13 Juny 1607:
Cornelis ***Fransen*** *Eversdijk,* j.g. van Goes.
Tanneken Adriaens Manee, j.d. van Goes.

Jacob Jansen Braignot, swager van bruydegom en *Daniel Noorthove,* cousin concenteeren in het huwelijk.

Adriaen *Manee,* vader van bruydt en de burgemeester ***Verstraeten,*** grootvader consenteeren.

Adriaen *Manee* was 1696-1696 stadsrentmeester 1698 -99, ouderman te Goes, zijn zoon *Cornelis Adriaensz. Manee,* meermalen schepen vanaf 1612.

Cornelis ***Fransen*** *Eversdijk* 'was er schepen 1616, '17, '20, '21, '24, '26 enz , maar veel meer bekend als de z.g. „rekenmeester van Zeeland". Hij was geb. 1686 en overleed als gedeputeerde ten rekenkamer te Middelburg in 1666, en was door zijn studiën en geschriften een zeer bekend man (zie over hem o.a. Nagtglas en Piccardt).

11. Geslacht Mori s.

22 October 1681 bekent ***Jacobmijntje van der Bilt,*** weduwe van *Sr.* ***Jacob*** *Moris* schuldig te zijn aan den heer ***Jacob*** *Nollens* een somma van 100 £ Vlaamsch en geeft daarvoor hypotheek op haar huis: staande in de Magdalena strate (zelfde deel 11).

111. Geslacht Feit h (kol. 19).

1°. Een verbetering. — Op blz. 20 van dit maandblad 1e regel van boven staat Get. Constant en Johanna Feits sijn huisvrouw. Het is mij nader gebleken, dat dit moet zijn: Cornelis Constant, enz.

2°. Eenige aanvullingen:

a). Getr. te Goes 20 Mei 1607 *Aalbrecht Feyt*, j.g. van der Goes.

Maeyken Frutiers, j.d. van der Goes.

Cornelis Fransen, oom van bruidegom consenteert.

Catelijne ***Frutiers,*** moeder van bruyt consenteert.

Albert Feith, commies van de vivres en ammunitiën in Zuid-Beveland 1627—1640 (bron vergeten op te teekenen). Hij is in 1640 boekdrukker te Goes, 19 April 1640 overleden, begraven met een wapen in de kerk (deze laatste drie bijzonderheden dank ik aan Jhr. mr. W. G. Feith).

b). Ondertr. 10 Aug. Getr. 2 Oct. 1613: ***Philips Veyt, j.g.*** van Rupelmonde.

Catelijne ***Jans.*** van Brugge, wed^we ***Morinus Jacobsen.***

In de beschrijving der geslachtswapens en rouwborden, hangende vóór 1798 in de kerken van Zeeland door P. J. Rethaan Macaré trof ik een wapen „Vijts" aan (3 zwarte leliën op een gouden veld), dat wellicht dat van Albert Feith is geweest. Ten slotte nog eene mededeeling, die ook aan Jhr. mr. W. G. Feith is ontleend, nl. dat „Albertus Petri Feyt Goesanus" zich te Leiden in de letteren liet inschrijven op 13 Februari 1602, oud 20 jaar. Hij moet dus 1682 te Goes geboren zijn.

Zijn weduwe leefde nog in 1676.

Merkwaardig is het, dat, hoewel *Albrecht* ***Feyt*** gezegd wordt geboortig te zijn van Goes, wat ook volgens het Album Studiosorum van Leiden juist moet zijn geweest. (Hij is daar als student ingeschreven 13 Februari 1602), ***Philips Peyt*** (*Feyth*, zie weder blz. 19, Ned. Leeuw XI) een Vlaming blijkt te zijn. Ook de familie ***Fruytier*** blijkt als zoovele families te Goes van Vlaamschen oorsprong geweest te zijn. Immers 8 Februari 1603 trouwt te Goes ***Arnout Frutier,*** j.g. van Doornick.

Madeleentje Frans van der Straete, j.d. van der Goes.

Louis Erutier, vader van bruydegom en Catelijne moeder consenteeren in het huwelik. ***Neeltjen van*** *Dijcke*, moeder van bruydt en ***Jacob Fransen,*** oom consenteeren in het huwelijk.

Compareerde 29 April 1709 voor schepenen to Goes ***Laurens Feyt,*** die bekende wel en deugdelijk schuldig te sijn aan de hr. ***Mattheus Oyee,*** eene som van 25 ponden Vlaamsch (Deel V. Register van alle contracten, verluyden transporten, enz. gepasseerd voor schepenen te Goes).

IV. Geslachten Mispelblom en de Wolff.

In de eerste plaats zij hier de aandacht gevestigd op het feit, dat ***Hendrik*** *Mispelblom*, volgens Vorsteman van Oyen en Ned. Patriciaat 1919, getrouwd met ***Mayken*** *Pouls Jacobsdr.* (begr. Goes 24 Juli 1614), later hertrouwd moet zijn met een zekere ***Leyntje*** *Jacobs.*

Dit volgt o.a. en daarom verbaas ik mij er over dat dit nimmer gepubliceerd schijnt, uit de huwelijks-aanteekening van zijn zoon Jan en zijn dochter Jacomijnken (zie hierna).

Uit trouwboek Goes :

Getuigen 27 Mey 1698: bij het huwelijk van ***Pieter*** *Danielsen* : met *Lijsbeth* ***Jans:***

Jan de Wolff en ***Janneke,*** sijn huysvrouw, vader 'en moeder bruid consenteeren.

Ondertr. 19 Maart 1605, getr. 17 April 1605:

Jan de *Wolf*, w^r van Lokeren.

Margriet« de Brouwer, van Steken, w^we ***Lieven de*** *Corte.*

Getr. 7 Dec. 1608. ***Jan Joossen (de*** *Wolff* ?), ***j.*** d. van Steken, in 't landt van Waes,

Mayken Thomas (*Staes*), j.d. van Laureys in Vlaanderen.

De bruigom was zijns selfs-*Catalijne Staes*, moeder van bruydt consenteert.

Getr. 23 Aug. 1617.

Joos de Wolf, weduwnaar van Lokeren.

Helena *Pieters.*

Getr. 5 Mei 1624.

Pieier *Joossen* ***(de*** *Wolff*), ***j.*** g. van der Goes.

Jacquemijntje ***Hendriks*** (*Mispelblom*), ***j.*** d. van Goes.

Joos ***de Wolf,*** vader van den bruidegom consenteert en *Leyntjen Jacobs*, moeder van de bruyt consenteert.

(dit is *Jacomijntje* ***Mispelblom,*** geb. ***22*** Juli 1602 te Goes en bij Vorsterman v. Oyen opgegeveu als getr. hebbende ***Pieter de*** *Wolff.*

Getr. ***22*** Octr. 1617, ***Jan Hendricksen Mispelbloeme, j. g.*** van Goes.

Esther de *Moor*, j.d. van Nieuwerkerke.

Leuntjen Jacobs, moeder van den bruydegom consenteert. *Janneken Cassiers*, moeder bruid consenteert.

Janneken Cassiers, trouwt te Goes 20 Aug. 1617 als wed^we *Lieven* ***de Moor,*** met ***Paulus Michielsen van Schagen.***

Deze laatste huwelijksmededeelingen mogen strekken ter aanvulliug der genealogie van het geslacht ***Mispelblom*** *Beyer*, aangezien hieruit o.a. blijkt, wie de ouders waren van ***Hester de Moor.***

Pieter Joostz. ***de*** *Wolff* komt voor in eene acte van 7 Januari 1637.

In de doopboeken te Goes:

19 Juni 1631. Het kind van ***Pieter*** *Joosz* ***de Wolf, ge***naamd *Joos*, ***get.*** *Joos* ***Janss de Wolf*** en ***Neeltie Hendrix Mispelbloeme.***

16 July 1634. ***Hendrik z.*** van ***Pieter*** *Joos* ***de Wolff.***

23 Jan. 1639. 't Kind van *Matthijs Joos* ***de Wolf,*** gen^d. ***Cornelis.*** Get. ***Cornelis Gorts, Mayken Joos de*** *Wolf*, ***Helena*** *Pieters.*

21 Dec. 1640. Kind van *Matthijs Joos* ***de Wolff,*** genaemt Grietje. Getuygen. *Hubrecht Cornelisz.* ***Gort*** en *Jacquemijntje* ***Hendrix Mispelbloeme.***

2 Maart 1644. Kind van *Matthijs Joos* ***de Wolff,*** gen^d. ***Tanneken,*** get. ***Cornelis Gorts, Pieter Christiaans Linderss en Janneke*** Cornelis.

20 Mei 1672. *Thomas*, 't kind van ***Thomas de Wolff*** en ***Catharina Smallegange.***

Get. ***Mattheus*** *Smallegange* en ***Elisabeth*** *Schouts.*

Thomas de Wolff Senior, was chirurgijn (zie onder „*Lurkus*") en vermoedelijk een zoon van Jan *Joossen* ***de*** *Wolff* en ***Mayken Thomas*** (zie hiervoor).

Thomas de *Wolff* Junior, huwde volgens eene handschrift-genealogie Eversdijk met ***Huybertina*** *Gorsse.*

Hij had 2 oudere broers nl.

a. ***Jan de*** *Wolff*, vendumeester te Goes, gehuwd met ***Elisabeth Keetlaer,*** waaruit een „*Thomas de Wolff* en een ***Jacobus de*** *Wolff*, en

b. ***Pieter de*** *Wolff*, huwt ***Anna Wils,*** waaruit ***Catharina, Pieter*** en ***Thomas,*** en eene zuster ***Catharina,*** die huwde ***Jan Snoep.***

In deel IV van de registers van alle contracten, verluyden, transporten enz., gepasseerd voor schepenen der stad Goes vond ik nog:

19 July **1659.** ***Jacobmijnken*** *Mispelblom*, wed^we^ wijlen ***Pieter*** *Joos* ***de Wolff,*** geassiteerd met ***Johannes van Leene,*** bekent schuldig te wesen aan den h^r^ *Cornelis Oyee.* — enz.

11 Dec. 1662. ***Jacobmijnken Mispelblom,*** wed^we^ wijlen Pieter *Jooss* ***de*** *Wolff*, geassisteert met Lenardus van Stapele, bekent schuldig te wesen aan ***Pieter Jorisse*** . . . .

30 Mei 1665. *Jocobmijnken* ***Mispelblom,*** wed^we^ wijlen ***Pieter*** *Jooss* ***de*** *Wolff*, schippers geassisteert met ***L. van*** *Stapelc*, bekent schuldig te wesen aan **d'hr mr.** ***Nicolaas*** *Eversdijk* . . . . enz.

16 Nov. 1666. Matthijs *Joostz.* ***de*** *Wolff*, schipper, bekent, schuldig te wesen aan *Jacobmijnken* ***van*** *Strijen*, wed^we^ wijlen *Pieter* ***de*** *Mey*, backer, ...

Mijn vermoeden **nu, dat** *Leentje Pieters,* gehuwd met ***Zijwert*** *Jansz.* ***van der Bilt*** te Vlissingen 31 Jan. 1643, (***Zijwert*** *Jansz.* j.m. van Delfsyl, Leintje *Pieters*, j.d. ***van*** *Vlissingen*) eene „de Wolff" zou zijn, berust op het volgende :

1), dat ***Leintje*** *Pieters*, ook wel Helena *Pieters* genoemd werd, (in eene acte, waarin eene lijfrente voor haar zoon Zijwert besproken wordt van 2 Juli 1676 wordt gesproken van ***Zywert Zywertse,*** oud 11 jaar, zoon van ***Zywert Jansse van der Bilt*** en **Helena** *Pieters*, ***en*** één harer kleindochters, gehuwd met ***Marinus*** *Lurkus*, heette ook ***Helena),*** en dan eene dochter kan geweest zijn van ***Pieter Joost de*** *Wolff* en *Jacobmijnke* ***Mispelblom,*** en benoemd naar de 2de echtgenoote van *Joos* ***de*** *Wolff*, ***Helena*** *Pieters* of van ***Hendrik Mispelblom,*** *Leentje Jacobs.*

Aannemende, dat zulks het geval ware, zou te verklaren zijn

1°. dat de dochter van ***Zywert Jansse van der Bilt*** en *Leentje Pieters*, ***Jacobmijnken*** heette en

2°. de connectie met ***Pieter van der Varent*** (zie hiervoor), getaouwd met de weduwe van ***Samuel Mispelblom.***

Pieter van der *Varent* toch zou dan een behuwdoom van mijn stamvader geweest zijn

3°. de verwantschap van ***Zijwert*** *Jansz.* ***van der Bilt*** met, de familie *van* de Telde (zie hiervoor), welke familie blijkens de vroeger gepubliceerde weeskamer acte van 9 Febri 1630, vermoedelijk ook aan de familie *Mispelblom* ***was*** geparenteerd.

Dat *Leentje Pieters* niet te Goes, maar te Vlissingen geboren was, behoeft daarbij geen verwondering te baren, aangezien haar vader schipper was en hij en zijn broer als schippers of reeders zeker veel connectie met eene plaats als Vlissingen zullen gehad hebben.

Zywert Janss van der Bilt, die blijkens nadere onderzoekingen bij zijn huwelijk te Vlissingen woonde en te Goes een levendigen graanhandel dreef (hij was aldaar deken van het koopmansgilde in 1661, 1666, 1667 en 1672), woonde toen nog te Vlissingen en zijn echtgenoote eveneens (zij wonende op de Beurse).

Pieter *Joos* ***de Wolff*** komt in de trouw en doopboeken voor van 1631-1637, en het is wel opvallend, dat terwijl hij in 1624 trouwde, zijn eerste kind eerst in 1631 te Goes gedoopt werd.

V. Geslacht van der Straten.

Bij de bespreking van dit, geslacht wees ik er op,

hoe de mededeeling in „Nagtglas", dat de zoon van ***Matthijs van der Straten,*** volgens hem overleden in 1661, zou zijn geweest, ***Matthijs wan der Straten,*** gehuwd met *Margareta Pieters*, beslist onjuist moest zijn.

Dit werd mij bevestigd uit eene genealogie, die zich bevindt onder de mede door Nagtglas genoemde triptiek en die ik door de vriendelijkheid van Jhr. Mr. A. J. Rethaan Macaré, één der rechtstreeksche afstammelingen van voornoemden Matthijs van der Straten, die deze triptiek nog bezit, gelegenheid had over te nemen. Deze triptiek, die nog keurig geconserveerd is en van het jaar 1661 dagteekent, geeft, dan de volgende stamreeks :

1. *Matthijs* **van** der ***Straten,*** † 30 April 1552.
2. ***Willem van der*** *Straten,* ***gehuwd*** met. . . . ***van Beringen.***
3. ***Pieter*** *Willems* ***van der*** Straten, gehuwd met Catharina ***Bardeloos.***
4. *Matthijs* **van der Straten, gehuwd** met ***Margaretha*** *Oostdijk.*
5. ***Hieronymus van*** der ***Straten, gehuwd*** met ***Johanna Drywegen.***
6. ***Johanna van der Straten, gehuwd*** met ***Jacob Lampsins.***
7. ***Jacoba Josina Lampsins, gehuwd*** met Mr. ***Pieter Joseph*** van *Campen.*
8. *Johanna* ***Jacoba*** van ***Campen, gehuwd*** met ***Mr. Pieter van Hoorn*** (Deze behoorde *niet* tot het bekende Zeeuwsche regeeringsgeslacht).
9. ***Jacoba*** *Johanna van Hoorn,* gehuwd met ***Mr. Pieter*** *Johan* Macaré, overgrootvader van ***Jhr. Mr.*** *A. J. Rethaan Macaré,* voornoemd.

Hieruit zou dus volgen, dat ***Matthijs van der Straten,*** gehuwd met ***Margaretha Oostdijck, niet*** de zoon van een ouderen Hieronymus van der Straten zou geweest zijn en voorts de in het trouwboek genoemde ***Margaretha*** *Pieters* eene „*Oostdijk*" ***zou*** geweest zijn en dus zoowel ***Matthijs Pietersz.*** van der Straten, als ***Matthijs*** *Cornelisz.* van der Straten (zie Ned. Leeuw 1922 kol. 112) met eene Margaretha Oostdijck zouden zijn getrouwd.

Dit schijnt inderdaad het geval geweest te zijn. De nauwe verwantschap van ***Zywert van der*** *Bilt*'s vrouw ***Margarita van der Straten*** met de echtgenoote van dr. ***Johan van der Lugt*** [1]) heeft mij wel is waar een oogenblik doen twijfelen, maar deze schijnt daaraan toegeschreven te moeten worden, dat ***Zywert van der Bilt's*** schoonmoeder, ***ook*** eene ***van der Straten*** was ***en*** wel, zooals vroeger vermeld, eene ***Catharina*** van der Straten [1]), die hoogstwaarschijnlijk eene zuster van den burgemeester ***Hieronymus van der*** *Straten* ***was*** en naar haar grootmoeder ***Catharina*** *Bardeloos* heette.

Van Mr. ***Johan van der*** *Lugt,* die (zie „Ned. Leeuw" van dit jaar, kol. 114) met den rentmeester ***Zywert van der Bilt*** de voogdijschap over de kinderen van ***Jacoba van der Straten*** aanvaardden en die een zoon was van dr. ***Johan*** voornoemd, vond ik nog, dat hij herhaaldelijk schepen van Goes was tusschen 1710 en 1719.

Het, rentmeesterschap van den notaris ***Zijwert van der Bilt*** hield verband met het feit, dat deze in 1702 benoemd was tot ontvanger van het extra-ordinair hoofdgeld en van 1703-1716 ontvanger van het, nieuw verbeterd familiegeld over Goes, het eiland Zuid-Beveland, Wolphaartsdijk en St. Joosland was.

---

[1]) Bij de vermelding van haar huwelijk is helaas vergeten het jaartal op te geven. Dit was 1650, 5 November was daarenboven de datum van den ondertrouw. Het huwelijk werd 29 Nov. voltrokken.

In verband daarmede vond ik nog:

„Sr. *Henricus Hoogkamer en* juffr. *Catharina van der Straten* stellen zich borg voor zoodanigen ontvang van het hoofdgeld over de stad Goes, als door de Staten op de hr. *Zywert van der Bilt* is geconfereert. 23 Nov. 1703 (Deel IV Registers van alle contracten, transporten enz. voor schepenen te Goes).

Ten slotte vond ik nog in eene handschrift-genealogie Eversdijk, berustende bij Jhr. Mr. Rethaan Macaré voornoemd, dat *Cornelia van der Straten,* dochter van den *burgemeester Hieronymus* en *Johanna Drywegen,* huwde met *Johannes Ghyselin* (Guiseling), Baljuw van Vlissingen (volgens Smallegange, sinds 1686). Deze dochter wordt in kol. 114 van dezen jaargang genoemd in één acte met haar zusters Margrieta (mevr. van der Lugt) en Johanna (mevr. Lampsins).

Eindelijk vond ik nog de volgende doopdata van dit geslacht.

Cornelis, 10 Dec. 1617.

David, 18 Oct. 1619.

Danckaert, 11 Oct. 1628, kind van François get. Danckaert Danckaerts.

David, 30 April 1625.

Cornelis, 12 Maart 1627.

Magdalena, 4 Sept. 1641.

Margarita, 13 Oct. 1645.

Matthijs, 25 Jan. 1647, kind van hr. burgemeester Hieronymus van der Straten. Als getuige o. a. juffr. Margrieta Oostdijck.

Matthijs, 15 Oct. 1648, kind van den heer burgemeester Hieronymus van der Straten en Johanna Drywegen.

Cornelia, 23 Jan. 1650.

François, 16 Maart 1650.

Magrieta, 10 Sept. 1651.

Johanna, 27 Sept. 1653.

Matthias, 21 Oct. 1654, 't kind van den Heer Dijkgraaf Hyeronimus van der Straten en Johanna Drywegen.

VI. Geslachten Sommerzee, Lurkus.

Uit de handschrift-genealogie „Eversdijk" hiervoor genoemd en welke omstreeks het midden der 18de eeuw werd opgemaakt is mij gebleken, dat *Maria Sommerzee,* die huwde met *Willem Vogel, Heer van Steenvliet,* niet eene dochter was van *dr. Andries Sommerzee* (diens dochter *Maria* schijnt ongetrouwd gebleven te zijn), maar van den schepen *Nicolaas Sommerzee* en diens huisvrouw *Adriana Westerwijck.*

Zij had *twee* zusters, *Cornelia* (vroeger genoemd) en *Adriana,* en drie broers.

a. Andries, van wien ik niets meer vond.

b. Adolf, die huwde met *Josina van Hamersveld,* weduwe *Lurkus* (zie over dit geslacht kol. 118 van dezen jaargang). Deze moet de *dijkgraaf* geweest zijn. Immers de heerlijkheid Steenvliet werd op dezen verheven, na den dood van de wedwe *Vogel* en wel op „haar broer" en 16 Aug. 1777 verheven op diens neef *Marinus Willem Canisius.*

c. een jongeren *Adolf.*

VII. Geslacht **Oyee.**

Jacob Oyee was schepen te Goes o. a. *1665,* 1669. (Zelfde deel V).

V. Cornelis Oyee, was stadhouder van het eiland Zuid-Beveland 24 Maart 1683 (zelfde deel II).

De oudste generaties van het geslacht Temminck,

door L. CALKOEN.

Over de familie *Temminck* die reeds in de 13e eeuw in Westfalen voorkomt is geen publicatie van eenig belang te vinden. Daarom volgt hier een overzicht der oudste generaties te Deventer zooals dit bewezen wordt door de hierna afgedrukte acten, aangevuld met eenige andere gegevens uit de Renunciatiën (overdachten) en Constitutiën (volmachten) te Deventer.

1. *Thonis Temminck,* linnenwever van Vreden, wordt in 1540 poorter van Deventer. Hij overleed vóór 27 April 1556 en was gehuwd met *Qertken.. ..* dochter van *Gerbrich ....,* die haren man overleefde. Zij verkochten 21 April 1662 hun huis in de Walstraat. Hun zoon was:

11. *Peter Temminck,* wijnkooper, te Deventer, overleden tusschen 1683 en 1660, gehuwd met *Fenne ....* Uit dit huwelijk zijn een zoon en twee dochters bekend. Dat *Engelbert* en *Anna* broeder en zuster waren wordt bewezen door de acte van 23 Augustus 1600; hierin wordt verwezen naar een magenscheid van 16 Maart 1570, waaruit deze bloedverwantschap blijkt. De bij name nog onbekende vrouw van *Johan Becker* is ook eene zuster geweest, want 30 October 1600 verkoopen de kinderen van wijlen Mr. Engelbert Temminck als eigenaren van de helft en *Peter* en *Jacob Becker* als eigenaren van de wederhelft een huis in de Kleine Overstraat. Dit huis zal dan afkomstig zijn van Peter Thonisz Temminck en het is dan toebedeeld of door gedeeltelijken koop van broeders en zusters overgegaan aan *Engelbert* en zijne zuster (mevrouw Becker). Niet onwaarschijnlijk zal dit blijken uit het magenscheid van 16 Maart 1670 (welke acte nog niet gevonden is) en de volmacht van 18 Juni 1696 (welke acte echter niet ingeschreven staat in het register [Constitutiën Boeck] waarin zij behoorde te staan).

1. Mr. *Engelbert Temminck,* die volgt 111.

2. *Anna Temminck,* overleden vóór 23 Augustus 1800 als weduwe van *Hendrick Eerenstein.*

3. .... gehuwd met *Johan Becker*; beiden overleden vóór 7 December 1696. Hunne beide zoons *Peter* en *Jacob* staan 7 Dec. 1696 en 7 Mei 1698 onder voogdij van Peter Temminck; beiden waren 30 October 1600 reeds gehuwd en verkochten toen hun wederhelft in het huis in de Kleine Overstraat.

III. Mr. *Engelbert Temminck,* advocaat en almoezenier der huisarmen te Deventer, overleden tusschen 9 September en 4 November 1681, woonde aan den Brink in een huis dat 10 Januari 1603 door aankoop van ieders deel zijner zoons en dochters overging aan zijn zoon Jacob. Hij bezat voorts een huis in de Kleine Overstraat, dat 7 December 1696 door zijne kinderen verkocht werd en de helft in een ander huis in diezelfde straat, welke helft 30 October 1600 door zijne kinderen verkocht werd. Met zijne vrouw verkocht hij 6 September 1677 eene rente op een huis in de Walstraat; op 8 April 1680 kochten zij eene jaarrente en op 9 September 1681 (dus kort vóór zijn dood) kochten zij een graf in de Groote kerk. Hij huwde te Deventer in de Maria kerk vóór Paschen 1668 met *Christina Adriaans* die vóór 20 Augustus 1603 overleden is. Uit

hun huwelijk werden minstens vijf kinderen geboren, waarvan het broeders- en zusterschap wordt bewezen door de acten van 7 December 1596 en 30 October 1600. De vier jongere kinderen staan 17 Februari 1588, 14 September 1692 en 7 December 1596 nog onder voogdij van Willem Koster en Thomas van der Capellen.

De juiste volgorde dezer kinderen is nog niet bekend.

1. *Peter Temminck* is *17* Februari 1588 reeds meerderjarig ; woonde 7 Februari 1591 te Zwolle, alwaar hij 29 December 1590 ondertrouwde met *Lubberken Alberts*, weduwe van Gerrit ten Bergen. Hij was 7 December 1596 en 7 Mei 1598 voogd over Peter en Jacob Becker, kinderen zijner tante.
2. *Jacob Temminck* is *7* December 1596 nog minderjarig; hij koopt 10 Januari 1603 van zijne broeders en zusters hun aandeel in het ouderlijk huis op den Brink en was toen reeds gehuwd met *Catharina Egskens.*
3. *Fenneken Temminck,* aldus genoemd 10 Januari 1603 en alsdan gedoopt naar haar grootmoeder van vaderszijde (in de acte van 30 Oct. 1600 staat zij m. i. abusievelijk als Emmeken). Zij huwde vóór 30 October 1600 met *Joost Vinck*, richter te Griethuisen.
4. *Adriaan Temminck* is 7 December 1596 nog minderjarig en woonde 13 October 1601 reeds te Kleef, alwaar hij toen volmacht gaf aan zijn zwager *Johan Willemsen* in zake de overdracht van het ouderlijk huis op den Brink. Hij was vóór 30 October 1600 gehuwd met *Barentgen Greven* (de Graeff).
6. *Aeltgen Temminck* huwde 1° met *Aernt de Greve* (de Graeff) die 7 December 1696 nog in leven was. Zij hertrouwde vóór 30 October 1600 met *Johan Willemsen.* Hij krijgt 13 October 1601 van zijn schoonbroeder Adriaan Temminck te Kleef volmacht in zake de overdracht van het ouderlijk huis op den Brink en is 10 Januari 1603 te Deventer aanwezig bij die overdracht aan zijn schoonbroeder Jacob Tomminck.

Bewijsstukken.

1. *Constitutiën Boeck. (Volmachten). 17 Februari 1588.*
   Wylhelm Koster und Thomas van der Capelle als momboren aver die unmundighe khinderen van zal. Mr. *Engelbertt Temminck* und *Peter Temminck* enz. geven machtiging aan Dirck Bolen om gelden te ontvangen die men aan het erfhuis van zal. Mr. Engelbertt voirsz schuldich is enz.
2. *Constitutiën Boeck. 11 Juni 1589.*
   Wylhelm Koster momber etc. geeft machtiging in den geest als hierboven aan Wessel Redecher.
3. *Constitutiën Boeck. 7 Februari 1591.*
   Wilhelm Koster als momber etc. zich sterk makende voor Thomas van der Capellen constitueert *Peter Temminck*, tegenwoordich binnen Zwol wonende, om schulden aan het boedelhuis in te vorderen.
4. *Constitutiën Boeck. 14 September 1592.*
   Peter Temminck voor zich zelf en Wilhelm Koster en Thomas van der Capellen als momberen der onmondige kinderen van zal. Mr. *Engelbert Temminck* constit. sampt ende besonder omme van harentwegen und in haren naeme in te forderen etc.
5. *Constitutiën Boeck. 7 Maart 1597.*
   Aerent Thoenissen constituit Herman Kerckerinck um in synen naeme ende van sinentwege sich diesen

avont up der Sternen voor den Heeren straet Schepen toe erfhoegen, alwaere einige heusere ende renthe heem toe behoerende, ter instantien van die kyndere van wylandt Mr. *Engelbert Temminck* voor zeckere schulden so Johan van den Hardenberch Schultis toe Olst toe betalen schuldich is vercoefft werden sullen sijnent halven Protest toe doen, in optima forma, des rechtens ende wes gemelter volmachtich verhaelter gestalt sijnenthalven doen werdt, hefft hij belaevet, stede vast ende van goeden werden, oeck hoem kost ende schadeloes toe halden.

6. *Constitutiën Boeck. 30 October 1598.*
   Peter Temminck constituit Mr. Arnoldum Fabricium onser Stadt procuratorn van Saecken, Reyner van Averenck ende Hans van Campen sampt ende besonder omme van synent wegen ende in sijnen naem met vrundtschap offte met recht tho verwalten ende tho vertreden etc.
7. *Renuncia tiën. 19 Augustus 1594.*
   In deze acte is sprake van zal. Mr. Engebert Temmincks hues aen den Brynck.
8. *Renunciatiën. 15 Mei 1596.*
   Peter Temminck als momber van zal. Johann Beckers naegelaetene unmund. kinderen Peter & Jacob Becker.
9. *Renunciatiën. 7 December 1596.*
   (Compareeren voor schepenen) *Peter Temminck* voor hem selver ende als volmachtich van Willem Coster ende Thomas van der Capellen, momberen van *Jacob* ende *Adriaen Temminck,* syne gebroderen, noch dieselve Peter Temminck volmechtich van *Aernt de Greve,* ende *Joost Vinck* Richter toe Griethusen syne swageren allet vermogen eener volmacht gepassiert voor Burgermeisteren Schepenen ende Rhadt der stadt Deventer, inholdende under anderen die clausule van 't mogen verkopen alsolcken recht ende gerechtigheit als sie hebben aen enige huyseren und erffnisse bynnen Deventer gelegen in data 1695 den 18 dach Juny und mitten stadt segel gesegelt ons darvan vertoont ende voorgelesen.
   Voorts Derck Olbeke ende Peter Temminck vorsz. als momberen van Peter ende Jacob Beoker verkofft Gertruidt Volckert haar alinge erve und huys gelegen bynnen Deventer in die Kleyne Averstrate tusschen Erven ende huyseren Macharius Pinninck ter einre ende D. Auletius toebehorende ter andere syden, vertegen enz.
10. *Renunciatiën. 7 Mei 1598.*
    Derrick Oelbeck en *Peter Temminck* mombers over de kinderen van zal. Johan Becker, Peter en Jacob.
11. *Renunciatiën. 23 Augustus 1600.*
    Uit deze acte blijkt dat juuffer Johanna Eerensteins de dochter was van zal. *Anna Temminck* weduwe wijlen *Hendrik Eerenstein.* Deze Anna was de zuster van wijlen Mr. *Engelbert Temminck.* Verder wordt verwezen naar een Maichgenscheidt dd: 16 Maart 1670 waaruit dit o.a. blijkt.
12. *Renunciatiën. 26 Augustus 1600.*
    In deze acte komt voor het „Temminckshuys" aan den Brinck.
13. *Renunciatiën. 30 October 1600.*
    (Compareerden voor) Scherff Docter & Danckell, Schepenen, *Peter Temminck* voor hem selver ende sich

mede sterck maekende voor *Lubberken Alberts* sijne eheliche huysfr. voorts *Jacob Temminck* ende Trynken syn huysfr. mit hem als oeren man ende momber, noch *Joest Vincke*, Richter tho Griethuysen als man ende momber *Emmeken* (dit moet zijn: Fenneken) *Temmincks* sijner ehelichenhuysfr. voir weloke hij sich oick sterck mneket. Ende die voorsz *Peter* ende *Jacob Temminck*, gebruederen, in naemen ende van wegen *Adriaen Temminck* ende *Barentchen Greuen* sijn huysfr., voort *Jan Wilmsen* ende *Aeltgen Temmincks* sijn huysfr. voor welcke haere respective broeder, suster ende swager sie de rato cavieren ende tot allen tijden gelaven in tho staen, dieselve voorsz te samen als eygenaren voor die gerechte helffte, Noch *Peter Temminck* voorz. als volmachtich van Peter Becker ende Chrystina Snakken sijner ehelichen huysfr. krafft eyner vertoonden ende uns voorgelesener gnoichsamen volmacht onder 't segell deser stadt Deventer in data 1695 den 18 Juny gepassiert. Ende Tryneken die huysfr. van Jacob Becker mit Andrea .... haerem hiertoe gekarenen ende thogegelatenen Momber, in absentie haeres mans voorsz voor welcken sie ende Derck Oelbeck als syn gewesener Momber glyckfals de rato cavieren, ende gelaven inthestaen als eygenaren voor die ander helffte verkoftten, cedieren, transportieren ende dragen op erfflick Mr. Wessel Redecher en Aeltgen sijner ehelichen huysfr. ende haren erven, haer huys soe als 't selve mit sijne olde ende nije thobehoer, recht ende gerechticheyt gelegen is binnen Deventer in die Kleine Overstraete tusschen erven ende huysere die drie Roemers ter eyner ende die erffgenaemen zal. Mr. Jan Kock thobehoerende ter ander sijden, vertegen myt Juffer Sophia van Oldeniel twie gg. noch mengelen wyns ende drie vuyr isers denjenigen so dartoe berechtiget sijnnen jaerlixer renthen. Ende anders elcker malck. in den voorsz dagen sijnes rechten. Sonder argelist. Actum coram Danckel etc.

14. *Renunciatiën. 10 Januari 1603.*

(Compareerden voor) Weseke, Vos, schepen : *Peter Temminck* voer hem selver, *Joost Vinck*, Richter tho Griethusen, oick voer hem selver und mede als man und momber sijner huysfr. *Fenneken Temmings* daervoer hie gecaveret, voertsz *Johan Wyllemsen* oick voer hem selver und mede cavierende voer sijn huysfrouwe *Aeltgen Temmings* und noch dieselve *Johan Wijllems* als volmechtig van *Adriaen Temminck* vermöge der volmacht darvan gepassirt voer Rodolph Katt und Carl Foegelsanck Schepen der stadt Cleve in dato den 13 October A° 1601, uns darvan vertoent und voergelesen, verkoftt *Jacob Temminck* haren broder und respective swager und Truitgen sijn huysfrouwe und haren erffgenaemen alsodane recht und gerechticheit als een jeder van sie verkoperen hefft aen haer zaliger olderen erve und huys ende samende doen gaende weer gelegen bynnen Deventer aen den Brinck tusschen erven und huyseren Herman van Bloys ter einre und het Golden Hoefft *Wyllem Adryaensen* toebehorende ter andere sijden vertegen uth het Heyliger Geist vier gg. 1 blanck, St. Anthonisgilde op den Berch 5½ gg. Gertruidt ter Clocken viertich golden gl. und anders elckermalck in den vorsz

syner rechten. Sonder argelist. Act. cor. Vos schepen, op ten 10en January A° 1603.

16 *Renunciatiën. 20 Augustus 1603.*

Jacob Temminck ende *Catharina Egskens* syne echte huysfr. verkoopen ⅓ in drie huizen en erven gelegen buiten der Sandtpoerten. Zij bedancken gueder betalinge. Koopers waren Willem Henricxen en Emma Gulikers zijne huisvrouw.

De oplossing van een iconographisch raadseltje,

door Mr. A. Staring.

Mevrouw de Joncheere—Teding van Berkhout te Velp bezit een geschilderd portret uit de tweede helft der 18de eeuw, dat afkomstig is van de familie van haren vader, wijlen Jhr. W. Ph. Teding van Berkhout, en volgens de familieoverlevering een overigens niet nader aangeduiden heer van Vollenhoven voorstelt, een traditie, die door haar onvolledigheid en doordat zij op het eerste gezicht zoo weinig waarschijnlijk is, vertrouwen verdient. De schilderij toont ons een in stemmig zwart gekleed, bejaard en deftig koopman ten voeten uit, staande in een rijk gemeubeld vertrek bij een tafel met papieren etc., terwijl men door een open raam schepen op een reede ziet liggen. Het stuk heette niet gesigneerd te zijn en was beurtelings toegeschreven aan de Engelsche en aan de Fransche school, van welke beide het inderdaad eenige eigenschappen bezit, maar waarvan het in andere opzichten weer sterk afwijkt, en die afwijkingen waren juist typische eigenschappen van de toenmalige Nederlandsche kunst. Een bevredigenden kunstenaarsnaam kon ik niet bedenken en het interesseerde mij zeer wie de onbekende, verdienstelijke schilder kon wezen; ik hoopte aanwijzingen te vinden in den persoon van den afgebeelde. Zoo kwam ik tot een onderzoek naar wien het portret voorstelde.

Weliswaar had men dit portret reeds tevoren een naam gegeven ; eenmaalis het afgebeeld in de „Genealogie Van Vollenhoven" (niet in den handel; losse afdruk van het cliché in den Atlas van het Gem. Archief te Rotterdam) als het portret van Cornelis van Vollenhoven (Rotterdam 1753—1835), o.a. burgemeester van Rotterdam; als portret van dien zelfden heer, die ook voorzitter der Kamer van Koophandel is geweest, berust bij dit College een photo van het onderhavige portret. Deze naamgeving echter was onaannemelijk; een in 1753 geboren persoon kon onmogelijk als een man van rijpen leeftijd staan afgebeeld op een portret, dat blijkens het costuum, zelfs in aanmerking nemende een eenipszins ouderwetsche kleederdracht, moeilijk later dan ± 1770 te dateeren is. Immers, weliswaar komt reeds een neervallend smal hemdboordje boven de das uit, maar de jas heeft nog geen omgeslagen halskraag, de mouwomslagen zijn nog zeer breed en het vest reikt nog tot bijna aan de knieën. Langs welken weg van vererving zou bovendien een portret van een eerst in 1836 overleden Rotterdammer in het bezit zijn gekomen van het voorgeslacht van den Haarlemschen Jhr. W. Ph. Teding van Berkhout (1851-1903), den vorigen eigenaar van het portret?

Verschillende zaken wezen eerder op een Amsterdammer dan op een Rotterdammer. De voorgestelde was, gezien de geheel zwarte dracht, het ontbreken van hemdsmouwlubben en alle verdere versiering tegelijk met een

opvallende weelde in de meubileering, wel waarschijnlijk een dier vrij talrijke Amsterdamsche mennisten, bekend om hun rijkdom, hun zedigheid van gedraging en eenvoud van kleeding naast groote weelde in al het overige. De ruime reede, door het venster zichtbaar, deed eerder aan het IJ dan aan de Maas denken. Ten slotte: onder de voorouders van een tak eener aanzienlijke Haarlemsche familie zoekt men eerder Amsterdamsche kooplieden, dan Rotterdamsche.

Mijn eerste gedachte was, geleid door den eersten doop, dien het portret ontvangen had en daarom toch een nauwere relatie met de Rotterdamsche Van Vollenhoven's onderstellend, aan Johan Messchert van Vollenhoven, geboren te Rotterdam in 1748 en overleden te Amsterdam in 1814, directeur van den Oosterschen Handel en Reederij te Amsterdam, gehuwd met Elisabeth v. d. Poorten, dochter van den Representant van Willem IV van Oranje bij de O.-I. Compagnie, een aanzienlijk koopm-an met goede relaties dus, die de stichter was van een Amsterdamschen tak. Ook deze was echter te jong van jaren om niet veel later dan 1770 aldus te worden afgebeeld, en tot zijn nageslacht, waarbij toch waarschijnlijkerwijs zijn portret zou zijn terecht gekomen, behoorde Jhr. W. Ph. Teding van Berkhout niet

Afstappendo van de idee, dat in ieder geval een aanzienlijk en meer bekend lid der familie moest voorgesteld zijn, vond ik een beter passenden persoon: Jan van Vollenhoven, overleden in 1784, lid van den oudsten nu uitgestorven Amsterdamschen tak. Vorsterman van Oyen's „Stam- en Wapenboek" vermeldt van hem geen beroep of ambt, hij behoorde blijkens zijn familierelaties tot een deftigen kring, in Amsterdam mag men aannemen dat zoo iemand dan koopman is; evenmin is een geboortedatum vermeld, in 1728 is hun echter een dochter geboren, hij zelf zal dus niet later dan 1708 geboren zijn en is dus in 1770 een goede zestiger; de namen der aan dien tak der v. Vollenhoven's aangehuwde geslachten wijzen inderdaad op Doopsgezinde confessie.

Uiterlijk is er dus niets dat zich tegen dezen naam verzet. Kon een portret van dezen heer langs gewonen weg van overerving bij de familie Teding van Berkhout terecht komen? Jan v. V. had een eenigen zoon Jan, in 1783 kinderloos overleden, en een eenige dochter Katharina, in 1762 gehuwd met Willem Kops. Toen Jan Sr. in 1784 overleed, was zijn zoon hem dus reeds voorgegaan en Mevrouw Kops de eenige, aan wie het portret toekwam.

Het adelsboek leert ons dat de grootvader van Jhr. W. Ph. T. v. B., Jhr. Mr. J. P. T. v. B., was gehuwd in eerste huwelijk met Anna Johanna Kops. Mevrouw Kops—van Vollenhoven nu was de grootmoeder van Mevrouw Teding van Berkhout-Kops! Het was dus wel zeer waarschijnlijk dat de juiste keus uit de vele Van Vollenhoven's was gemaakt. Zekerheidshalve moesten echter nog controlemiddelen worden bedacht.

Het portret, dat ik oorspronkelijk slechts kende achter een ruit,, die iedere bestudeering onmogelijk maakte, was intusschen weer daarvan verlost. Het z.g. ongesigneerde portret bleek nu op de vensterbank voluit gesigneerd te zijn door den schilder Hendrik Pothoven (1725—1795), van wien ik nog nimmer een zoo gracieus portret had gezien met zoo sterken lichtslag en van zoo goed samenstemmende kleuren. De naam van den schilder wees op

Amsterdam of den Haag, welke laatste plaats verviel door het evidente beroep van het model: dat van koopman. Er viel echter nog meer te lezen dan de naam van den schilder. Onze koopman houdt in de hand een open brief, gericht aan "de Heer Jan van V. (verder onleesbaar), Amsterdam". Nòg meer viel er te lezen. Op tafel ligt een opengeslagen boekje, een „Lijst .... Straat Davids Vaarders". Dergelijke „Lijst(en) van de Hollandse en Hamburger Straat Davids Vaarders" verschenen in dien tijd geregeld, zooals de Archivaris van Amsterdam zoo vriendelijk was mij mede te deelen. Vanaf 1741 wordt in die boekjes Jan van Vollenhoven vermeld als reeder van "de Jonge Jan" (genoemd naar zijn zoon Jan?), van "Europa" of van „de Jonge Dirk".

Op een fauteuil ligt verder, gedeeltelijk door de armleuning onzichtbaar, een gedrukte aankondiging, waarop de volgende woordfragmenten en woorden leesbaar zijn: „.... schip", „.... dam", „Floris Bontekoning". Floris Bontekoning nu was een der voornaamste makelaars in hout te Amsterdam, aangesteld in 1728 en overleden in 1770, naar mij wederom de heer Breen mededeelde. Juist lijkt mij diens verklaring, dat het blad papier een aankondiging zoude behelzen eener veiling door Bontekoning van een partij hout, aangevoerd door Jan v. Vollenhoven in een schip, welks naam eindigt op „dam". Intusschen geeft Bontekoning's sterfdatum, 27 Januari 1770, een termijn voor het ontstaan van het portret.

Op verschillende wijzen wordt dus mijn oplossing bevestigd.

Het leek mij niet onnuttig den gang van zaken te vermelden; zoovele portretten hangen nameloos in een donkeren hoek of worden opgeruimd, terwijl de identiteit van den voorgestelde nog heel goed vast te stellen is. Uitstel van een onderzoek of een oppervlakkige voorloopig bevredigende naamgeving laat gegevens verloren gaan, die bij een later werkelijk zorgvuldig onderzoek kostbaar en misschien onmisbaar zouden zijn. Zonder bijzondere deskundigheid, slechts door logisch overwegen en nauwkeurig waarnemen, kan iedereen, ook een niet-familielid, die dus niet over intieme familiegegevens (brieven, aanteekeningen, boedelbeschrijvingen, herinneringen) beschikt, vaak tot een alleszins bevredigende conclusie komen ; uit den aard der zaak is die taak voor familieleden, die wèl zulke intieme gegevens kunnen opsporen, lichter en ook meer aangewezen.

Moge bovenstaand geval van een nog nooit bedachte en toch, ten slotte, eenvoudige oplossing een aansporing zijn voor vele bezitters van anonyme familieportretten en tevens nog eens duidelijk aantoonen, dat niet ieder portret van een deftig uitziend heer per se een der bekendste leden van zijn geslacht behoeft voor te stellen.

De stamvader van het geslacht van Doorn,

door Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland.

In den jaargang 1919 van Nederland's Adelsboek, den laatsten, waarin het geslacht van Doorn (Utrecht) is opgenomen, wordt voor het historisch gedeelte en de stamreeks verwezen naar jaargang 1913. Deze laatste jaargang vermeldt betreffende deze in 1880 geadelde familie, dat de geregelde stamreeks aanvangt met *Gijsbert*, wiens

kleinzoon *Aerdt van Doorn* te Asperen gedoopt werd 11 Mei 1681. Uit de opgenomen stamreeks blijkt dan verder, dat van dien grootvader Gijsbert niots bekend is en dat de feitelijke stamvader is zekere *Willem Gijsberts*, omstreeks 1680 gehuwd met *Hilleke Zegers*, wier zoon, de in 1681 gedoopte *Aerdt*, den naam *van Doorn* aannam en drossaard van Asperen werd.

Raadpleging van de in 1745 bij Mattheus Visch te Utrecht gedrukte „Beschreiving van de Stad en Baronnie Asperen" door Mr. Martinus Beekman, wettigt aanstonds twijfel aan de juistheid dezer opgave. Immers, uit hetgeen daar op blz. 382 wordt medegedeeld blijkt, dat *Gijsbert van Doorn*, die 18 Maart 1701 tot schout van Asperen werd aangesteld, na zijn overlijden op 1 Mei 1727 den 1sten Juli d.a.v. werd opgevolgd door zijn tweeden zoon *Jan van Doorn*, die dat ambt slechts eenige weken bekleedde, op 16 Augustus 1727 overleed en op zijne beurt, den 20sten September, werd opgevolgd door Gijsbert's oudsten zoon *Aart van Doorn*.

Aannemende, dat deze laatste wel dezelfde zal zijn als de in Nederland's Adelsboek genoemde gelijknamige drossaard, die in 1761 te Asperen overleed, zou diens vader dus niet een overigens onbekende Willem Gijsberts zijn geweest, maar de schout Gijsbert van Doorn.

Dit wordt bevestigd door de inschrijving van den doop op 11 Mei 1681, waarbij *Gijsbert van Doorn* en *Hilleken Zegers als* de ouders van Aert worden vermeld.

Wanneer die ouders gehuwd zijn, kon ik niet nagaan. Het Asperensche trouwregister begint eerst een vijftiental jaren later. Maar het huwelijk is in elk geval vóór 1680 gesloten, want reeds op 25 Juni 1679 werd *Willem*, een zoon uit dat huwelijk, te Asperen gedoopt. Andere kinderen waren: *Lijsbeth*, gedoopt 12 Maart 1684, *Lijsbeth*, ged. *7* Maart 1686, *Jan*, ged. 29 Aug. 1688, *Anthoni*, *ged. 14* Jan. 1691, *Aeltje*, ged. 14 Febr. 1692, *Anthoni*, ged. *24* April 1695, en *Aeltje*, ged. 25 Mei 1698. Van deze kinderen trad Aert, zooals in Nederland's Adelsboek wordt vermeld, op 16 Febr. 1706 te Asperen in het huwelijk met *Elisabeth van Maurik*, dochter van *Jan van Maurik* en *Cornelia van Schaick*. Zijn broeder Anthoni trouwde te Asperen 24 Maart 1720 met *Eua van Maurik*, dochter van *Pieter van Maurik* en *Elisabeth van Maurik*[1]). Aeltje trouwde 10 Jan. 1717 met *Dirk Boellaard*, zoon van *Pieter Boellaard* en *Neeltje van Maurik*.

Het Asperensche doopregister verder nagaande vond ik, dat op 8 Jan. 1663 gedoopt werd *Gijsbert*, *zoon* van *Willem van Doorn* en *Lijsbeth Gijsberts*; getuigen waren *Seger Aertss* en *Jan Gijsberts*. Dezelfde ouders lieten 11 Jan. 1664 een dochter doopen, *Ariaentje;* getuigen : *Anna Gijsberts* en *Jan Gijsberts*.

De lijst van lidmaten, die Ds. Sibrandus Loenius, toen hij in 1654 zijne intrede had gedaan als predikant te Asperen, zich haastte op te maken, vermeldt *Willem van Doorne de raedemaecker*. Dat deze geen andere was dan Gijsbert's vader lijdt geen twijfel. Op 17 Nov. 1661 werd, blijkens het doopboek, gedoopt een kind van *Lijsbeth de raeymaeckers vrouw* en genaamd *Wilhem*; als getuige daarbij wordt genoemd de hierboven vermelde *Jan Gijsberts*, die ook nog als getuige voorkomt op 12 Maart 1684 bij den doop van Lijsbeth van Doorn. De in 1661 geboren Wilhem is zeer waarschijnlijk dezelfde als *Willem van Doorn*, die op 14 Jan. 1691 getuige was bij den doop van Anthoni van Doorn.

Wij krijgen dus de volgende stamreeks:

1. *Willem van Doorn*, rademaker te Asperen, tr. *Lijsbeth Gijsberts*

II. *Cijsbert van Doorn*, ged. Asperen 8 Jan. 1663, schout der stad en baronie van Asperen, † 1 Mei 1727, tr. *Hilleken Zegers*.

III. *Aert van Doorn*, ged. 11 Mei 1681, enz. als in Nederland's Adelsboek.

Het wapen wordt in Nederland's Adelsboek beschreven als bestaande uit. twee deelen: een geschaakt kruis *(van Doorn)* en een wiel *(Heusden)*. Wanneer dit wapen voor het eerst aldus voorkomt, is mij onbekend; het werd al gevoerd in de achttiende eeuw. Maar eenige verklaring schijnt in elk geval wenschelijk, hoe de familie er toe mag zijn gekomen het wapen van Heusden in haar wapen op te nemen. Er blijkt nergens van eenig verbanci met die stad, veel minder nog met het reeds voor eeuwen uitgestorven geslacht der heeren van Heusden. En toch moet er zoodanig verband, het zij dan werkelijk of vermeend, zijn geweest; het bloote feit dat een schildvoet een rood wiel in goud vertoont zou toch nooit aanleiding mogen wezen om de beschrijving van dat schilddeel te doen volgen door de aanwijzing: (Heusden). Ware niet. uitdrukkelijk die aanwijzing gegeven, dan zou men geneigd zijn het wiel in het wapen te beschouwen als eene mogelijke zinspeling op het beroep van rademaker, door den oudst bekenden stamvader uitgeoefend.

1) In de bijdrage van ons ijverig medelid den heer C. W. van Dam te Druten over het geslacht Beeckman (XL. 275) wordt Eva een dochter genoemd van *Pieter Jansz. vun Maurik en 'Elisabeth van Doorn.* Dit is eene misstelling. Hare ouders waren *Pieter van* Maurik (ged. 24 Jan. 1675, zoon van-Jan *Pietersz. v. M. en Cornelia Gerrits van Schaick)* en *Elisabeth van Maurik* (ged. 26 Maart 1679, dochter van *Cornelis Pietersz. v. M.* en *Eva Heykoop).*

Deze Jan Pietersz. v. M. en Cornelis Pietersz. v. M. onderscheidenlijk gedoopt te Asperen 4 Aug. 1647 en 11 Oct. 1634, waren zoons van *Pieter Jansz. van* Maurik en *Lijsken Dircks.* Hunne zuster *Neeltje van Maurik,* gedoopt 13 Jan. 1661, was gehuwd met *Pieter Evertsz. Boellaard.* Volgens de stamreeks Boellaard in Nederland's Patriciaat 1917 zou de moeder van deze Neeltje *Johanna van Doorn* zijn geweest. Is dit juist, dan zou Pieter van Maurik tweemaal gehuwd zijn geweest. Het doopboek vermeldt in 1664 alleen Neeltje's vader, niet de moeder.

Hoe sterk deze Asperensche notabelen onder elkander vermaagschapt waren blijkt in verband met het vorenstaande nog verder uit het feit, dat Jan *van Maurik* (ged. 30 Oct 1689), zoon van Cornelis v. M. en Eva Heykoop, gehuwd was met *Cornelia Boellaard* (ged. 18 Dec. 1704), doohter van Pieter B. *en* Neeltje van Maurik voornoemd.

Welk wapen voerde deze familie van Maurik?

Eenige sterfdata van meest Utrechtschen adel (1517—1557),

medegedeeld door J. D. Wagner.

In een Nederl. bijbel van ± 1430, thans te Londen in het British Museum Add. 38.122, zouden zich familieaanteekeningen bevinden. Op mijn verzoek heeft Dr. C. Hofstede de Groot, in een verloren uurtje, den hoofdinhoud dier aanteekeningen overgenomen. Zij worden hieronder gepubliceerd.

9 Dec. 1637 ob. *Wolter van Aemstel van Mynen*, landcommenduer, begraven te Utrecht.

1617 Woensd. na St Odolf ob. *Oedel v. Zulen v. Nyvelt* Henrick Valkenaers huisvr. Te Renen begraven.

19 Dec. 1526 ob. juffr. *Hyllegont van Nyvelt* Gerit van Zulen van Nyvelts huisvr., begr. Woudenberg.

14 Maart 1527 ob. heer *Steven* v. *Zulen v. Nyvelt* landcommenduer te Utrecht begraven.
1527 ob. *Johan v. Zulen v. Nyvelt.* St Walburg te Arnhem begraven.
1526 St Lucie. Joffer *Johanna v. Zulen v. Nyvelt,* kloosterjuffer te Heedber in Kleef en daar begraven.
1527 ob. juffr. *Elysabet van Zulen v. Nyvelt* Antonis van Amstel van Myndens huisvr. Te Loenen begr.
1528 den dag voor 0. L. V. hemelvaart ob. *Johanna Velckeners Jansdr,* kloosterjuffer te Rienen.
1617 in de Mei ob. joffr. *Marie* van *Herdenbroeck* Zweer van Brakels huisvr., begr. te Wageningen.
1617 ob. joff. *Oedelt van Amstel van Mynen* Erst v. Ysendoerns huisvr. begr. te Sterkenburg.
1629 omtrent St. Maerten ob. *Franciscus v. Aernhem,* kanunik te Zutphen.
1529 omtrent St Maerten ob. *Gerrit v. Aernhem,* begr. te Arnhem St Agniet klooster.
1530 St Margrieten dach ob. *Bernt* .... van *Doke.*
1631 St Christine ob *Heinrick Valckenaer.*
1632 omtrent S. Maarten ob. *Gysbert van* Herdenbroeck.
1532 omtrent S. Andries ob. *Johan van Aernem.*
1632 omtrent S ...lys ob. *Luyfgaert van Boetselaer....* tot Rijnsburg.
1.632 omtrent S. Thomas ap. ob. juff. *Dyrck van Duvenvoerd* Jac. van Zulen van Nyvelts huisvr.
lb33 Sept. 6 ob. juf. *Anna van Aernhem,* Jans [1]) v. Middachtens huisvr.
1533 S. Matheusob. *Anna Valckeners,* kloosterjuf. te Vrouwencloester.
1534 omtrent S. Bartholomeus ob. *Jan van Caep* (?) ende laet mede voor Munster.
1634 Aug. 31 ob. *Jacob van Nyvelt* in den storm van de stad van Munster.
1639 op S. Johan en Paulsdach ob. zuster *Henrick Valckenaer* .... int cloester tot Renen.
1639 omtrent S. Victor ob. joff .... *van Aemstel van Mynden,* kloosterjuffer tot Beedber.
1639 op Kersavont ob. *Ot van Boetselaer,* ridder-broeder der D. Orde en commandeur te Schoten.
1532 de dag voor S. Thomas ob. *Gerit van Zulen van Nyvelt.*
1540 April 2 ob. joff. *Aelbert van Aernhem....* St Agnieten te Arnhem.
1639 omtrent S. Viotor ob. joff. ... *van Aemstel van Mynden* tot Beedber.
1640 S. Jansavond midsommer ob. *Goert van Voerd Henricksz.*
1541 op den .... dach ob. joffer *Barbara van Zohne....* Berchs weduwe.
1641 een dag na 0. L. V. Lichtmis ob. juff. *Beatrix van Zulen van Nyvelt,* kloosterjuffer tot Audwyck.
1641 Juni 1 ob. joff. *Elysabet van Voern* by de gen. Gods abdisse ten Dael.
1641 omtrent Midvasten ob. joffer *Janna van Nyenroyde* Jacob van Mynens huysvr.
1642 omtrent Lichtmis ob. joffer *Anna van Middachten* Tonis van Middachten dochter.
1543 op beloken Paaschavont ob. juf. *Alit van Bemmel,* Thonis [2]) van Aernhems huisvr.

[1]) Moet zijn *Tonis.*
[2]) Moet zijn Jan.

1643 S. Bonifaesavont ob. juf. *Hadewich van Herdenbroek,* kloosterjuffer in het Annewyck (2).
1643 S. Mauricius ob. juf. *Elisabet van Herdenbroek,* kloosterjuffer ten Dael.
1543 S. Caecilien ob. *Steven Valckener* commandeur tot Renen, ridder broeder der D. Orde.
1643 omtrent S. Laurens ob. *Palick van Camphusen.*
1643 omtrent .... Mei ob. *Steven van Zulen van Nyvelt Jacobsz.*
1644 ob.... *van den Boetzelaer,* in Artoys begraven.
1545 S. Jansdag midsomer ob. *Uda van Zulen van Nyvelt* Jan van Rossoms huisvr.
1545 8. Margareten avont ob. *Jacob* van *Zulen van Nyvelt,* oudsten zoon van Gerrit.
1643 Oct. 23 ob. juf. ... [1]) *Valckenaers* Jan van Renesse van Moermonts huisvr.
15.. S. Jans onthoofding avont ob. juff. *Anna van Catz* .... huisvr., tot Vrouwenolooster begraven.
1557 Heil. Kruisdag ob. joffer *Elborch Valckenaers,* Palik van Camphusens huisvr.
1551 ob. jof. *Gerit van Zulen van Nyvelt,* kloosterjuffer tot Wittevrouwen.

Ketel van Hackfort,

door W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

In nr 8/9 van den loopenden jaargang van dit Maandblad deed de heer Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland eenige belangrijke mededeelingen over het in hoofde dezes genoemd geslacht. Hij vertelt daarin o. a. van een oud kwartierbord der familie de Vos van Steenwijk, waarop een alliantie *Zoelen-Hackfort,* ten rechte *Zoelen-Ketel* voorkomt en knoopt daaraan de mededeeling vast, dat indien *Ketel* en *Hackfort* identiek zijn geweest, beiden als wapen in zilver een blauwen dwarsbalk gevoerd zullen moeten hebben..

Men krijgt bij deze mededeeling den indruk, dat de geachte schrijver geen aandacht heeft geschonken aan de inzending van den heer Jhr. Mr. A. Martens van Sevenhoven in k. 105 van jg. 1918 van dit Maandblad, waar een zegel met wapen van *Bernt Ketel van Hackvorde (1473)* wordt beschreven, noch aan eene inzending van mijn hand in k. 172 van jg. 1903 van dit Maandblad, waar het rouwbord van *Barend Ketel tot Hackfort* (1719) wordt beschreven (zie ook noot 1 aldaar), uit welke mededeelingen m. i. reeds vast stond, dat dit geslacht een schild met een dwarsbalk tot wapen voerde.[2]) De op het door mij gepubliceerde rouwbord vermelde kwartieren van den overledene, waaronder *Hollandt* en *van Leeuwen* voorkomen, maken het zeker, dat genoemde *Berend Ketel* afstamt van de jonkers *Ketel* te Wijk bij Duurstede, bij wie verbintenissen met beide genoemde families voorkomen.

Van die Wijksche *Ketel*'s is immers het volgende bekend uit de trouwboeken aldaar en uit eene manuscript-genealogie van het geslacht *van Hollandt:*

Barent Ketel, maarsohalk van der Eem, trouwt *Catharina van Hollandt,* dochter van *Jerephaes van Hollandt,*

[1]) Zij heet *Oede.*
[2]) Doch omtrent de kleuren van schild en dwarsbalk van het wapen der *Ketel van Hackfort's* vindt men t. a. p. òf onjuiste òf geen getevens, eoodat ons het vaststellen door Jhr. B. van B. van de volledige identiteit der wapens *Ketel en Hackfort* geenszins overbodig voorkwam, Red.

schout van Wijk bij Duurstede, waaruit o. a. *a. Gerrit Ketel,* tr. 1°. Wijk bij Duurstede 1613 met *Babara van Leeuwen en* 2°. mede aldaar in Febr. 1636 *Elisabeth ean Rumelaer; b. Anna Ketel,* tr. Wijk bij Duurstede April 1911 *Jerephaes van Hollandt Dirkszn.,* die in 1619 hertrouwt met *Anna van Oldenbarneveld.*

Het was mij tot dusver onbekend van waar deze Wijksche *Ketel*'s afkomstig waren, totdat ik onlangs eene acte vond, welke de waarschijnlijkheid aangaf, dat zij behooren tot het Achterhoeksche-Hackfortsche geslacht, dat omstreeks 1600 aangehuwd was aan het mede in die streek gevestigde geslacht *Cloeck.*

Immers blijkens een volmacht, gepasseerd voor de schepenen van Wijk bij Duurstede op 27 Febr. 1605, gevon de bovengenoemde *Anna Ketel en* haar *broeder Gerrit Ketel,* geassisteerd met hun oom *Dirk van Hollandt,* volmacht aan jr. *Hendrik Cloek*, wonende te Bronchorst op den huize Spaensweerd, om renten en pachten te vorderen, welke jr. *Gijsbert van Twickel* aan hen ten achteren is.

Genoemde jr. *Hendrik Cloeck* was volgens do aanteekeningen van Rhemen gehuwd met *Catharina Ketel,* dochter van *Gerrit Ketel* [1]) en van *Cornelia van* Soelen, en zal dus wel naverwant zijn geweest asn de Wijksche volmachtgevers.

Dat hun vader *Barent Ketel* inderdaad met Eemland bemoeienis had (daar de geneologie *van Hollandt* hem „maarschalk van der Eem" noemt), wordt bevestigd door een andere volmacht op 2 Maart 1608 te Wijk bij Duurstede gepasseerd door dezelfde *Anna Ketel* en haar broeder jr. *Gerrit Ketel,* waarbij zij jr. *Jacob van Zuylen van Natewisch* en juffr. *Dorolhea Ketel,* diens huisvrouw, machtigen om het één derde of laatste deel te ontvangen van de kooppenningen van een huis en boomgaard te *Eembrugge* door Hendrik Jacobs, wonende aldaar, van hen aangekocht. Of de hier voorkomende *Dorothea Ketel* hun zuster is, is mij onbekend, wel blijkt uit de op het rouwbord van 1719 van den overleden *Barend Ketel van Hackfort* vermelde kwartieren, daf deze van hoogergenoemden *Barend* en diens zoon *Gerrit* moet afstammen.

In 1635, 1663, 1664 komt een jr. *Roelof* of *Rudolf Ketel* voor als richter van Wijk bij Duurstede, terwijl een eeuw vroeger een *Berent Ketel* voorkomt als scholtis van *Rhenen.*

8 Febr. 1551 komt te Rhenen voor *Elisabeth* weduwevan *Beernt Ketel,* zoodat dit achterhoeksche geslacht van daar naar Rhenen, Amersfoort en Wijk bij Duurstede blijkt te zijn vertrokken.

Te Zutphen komen op 9 Dec. 1700 in het Resolutieboek dier stad voor: *Dorothea Ketel van Hackfort* en haar *broeder Bernt Ketel1* in *Oost-Indië*, met welken laatste dus bedoeld is de *Berent hete1 van Hackfort,* wiens rouwbord ik in 1903 publiceerde.

Zeer zou ik het op prijsstellen, indien gegevens *Ketel(van Hackfort),* welke wellicht in het bezit zijn van de lezers van dit Maandblad, werden gepubliceerd, opdat meer over deze blijkbaar uitgebreide familie bekend worde. Alsdan zou tevens een tak ter sprake kunnen komen, waarin de voornamen *Anthonis en Seyno* voorkomen en waarover ik enkele gegevens bezit.

---

1) Het is mij onbekend of deze Gerrit Ketel, gehuwd met Cornelia van Soelen, een broeder is van Johanna Ketel, gehuwd met Dirk van Soelen, riohter te Steenderen, wier ouders waren Johan Ketel en Hille van Kervenheim.

Eenige aanteekeningen uit de twee oudste kerkregisters van Valburg,

door W. J. J. C. BIJLEVELD.

Bij den predikant der Ned. *Herv.* Gem. berusten de twee bovengenoemde deelen; deel I bevat : het trouwboek van 1676-1746, lidmatenregister 1706-1740, doopboek 1676-1747 en kerkeraadsacten van 1693-1709 en 1730-1744; deel II: trouwboek van 1746-1771, doopboek van 1746-1771, lidmatenregister 1746-1771 en kerkeraadsacten van 1747-1907. Aan dit laatste feit zal wel te wijten zijn, dat deze twee deelen nooit ter bestemder plaatse kwamen. Aan de welwillendheid van Ds. F. Schrale te Valburg dank ik de inzage daarvan.

1e register.

6 Nov. 1706 getrouwd op Meldert de Heer *François van der Lijnden* en Juffrou *Agneta Herwaerde.*

28 Jan. 1718 getrouwd Ds. *Cornelis van Beem,* pred. te Batenburg en *Catharina Bronstaet, j.* d. van Putten.

9 Juni 1726 getrouwd *Bernard Steven van Beem, j.* m. te Valburg en *Anna Megtelt van Scherpezeel, j.* d. van Amsterdam.

Gedoopt

11 Aug. 1678 *Hendrik Wolter* z. *v.* Willem *van Bent* en Lysbeth Rijkke. Get. Dirk Wolter van Linden en Wolter van Nieuwening.

28 Nov. 1678 *Sibilla Francein* dr. v. Adolf *van Balveren* en Henrica van Haaften.

22 Feb. 1680 *Johanna Willemijn* dr. van Adolf van *Balveren* en Maria van Haaften.

16 Apr. 1682 *Janneke* dr. v. Gysbert Hendriksen *van* Beem en Stijntje Hermans.

8 Juli 1683 *Wimken* dr. van Rutger *van Beem* en Anthonette van Grootenhof.

27 April 1684 *Hendrik z. v.* Gysbert Hendriksen van *Beem* en Styneke Hermens.

23 Nov. 1684 *Geurtje* dr. van Rutger *van Beem* en Anthonette van Grootenhof; get. Jakemijntje van Beem.

22 Mei 1686 *Cornelis* zn. van dezelfden; get. Jacob van Randwijck ambtman van Maas en Waal, François van der Linden, Fenneke Kiphorst vr. van Ds. Tim. Langendam te Valburg.

6 Mei 1691 *Herman* zn. van dezelfden. De vader is schout. Get. Mijn Heer Fagel, Mijn Heer Cuiper, Juffr. ter Stal.

30 Juli 1693 *François* zn. van dezelfden. Get. François Verbolt gecommitt. ter generaliteit en burgemeester te Nijmegen.

8 Dec. 1696 *Jan Arnolt zn.* van dezelfden. Get. de WelEdelgeb. Heer Jan van Welderen, dijkgraef van Nederbetuwe en de WelEd. Heer Arnolt van der Steen, beide gedep. van 't Quartier van Nijmegen.

20 Oct. 1694 *Emilia* dr. van Ds. Gerhard *Fock* en Catharina Omelingh. (Zij tr. Valburg 26 Sept. 1723 Johan van de Wardt uit Homoet.)

19 Jan. 1696 *Frans* zn. van Ds. Gerhard *Fock en* Catarina Omeling.

17 Apr. 1698 *Beatrix Dorothea,* dr. van dezelfden. Get. de Welgeb. Vrouwe van Driesberg en de Mussen-

bergh etc. (Beatrix van Brienen vrouwe van den Musschenberg douair. Jan Gysbert van Neukirchen Nyvenheim.)

20 Maart 1697 ***Peter*** zn. van dezelfden.

13 Juni 1698 ***Bernard Steven*** zn. van den schout Rutger van ***Beem*** en Antonetta van Grotenhoff. Get. HoogWelGeb. Heer Steven van Welderen, colonel in Statendienst.

9 Jan. 1701 *Wilhelma Catharyn* dr. van Ds. Gerhard *Fock* en Catarina Omelingh. Get. Mevrouwe Fredeborn geb. van der Lynden.

30 Maart 1703 ***Elisabeth*** dr. van dezelfden. Get. Juffr. Elisabeth van Mege genaemt Fock.

16 Juli 1736 ***Johanna Berndina*** dr. van Bernard Steven ***van Beem*** en Anna Megtelt van Scherpenseel.

2e register.

17 Juni 1761 aanget. en 8 Juli getrouwd de HoogWelGeb. Heer *Carel Wilhelm* ***van*** *Lichtenberg*, capitain in het regt van S. H. den markgraaf van Baden-Durlach en de HoogWelgeb. Freulen ***Beatrix Geneveve*** *Josyn van Nieukerk* genaemt ***Nyvenheim.***

1 Dec. 1762 aanget. en 19 Dec. getrouwd *Cornelis* ***van Meurs,*** schout van Bemmel, Lent, Angeren, Doornenburg en Ressen j. m. v. Arnhem wonende te Lent en Juffr. ***Johanna Berendina van Beem*** te Valburg.

Gedoopt

8 Feb. 1760 *Wolter* ***Joost*** zn. van den H. W. geb. Heer ***van Nieoenheim*** en Sophia Dorothea van Grombkouw.

12 Sept. 1761 Willem zn. van dezelfden.

10 Dec. 1762 ***Aeibrecht*** zn. van dezelfden.

16 April 1754 Seine *Carolin* dr. van dezelfden.

14 Maart 1756 *Elberdijn* dr. van dezelfden.

23 Mei 1763 ***Johannes Anthonius*** *Rudolphus*, zn. van den Heere Capitain (F.) ***von Jannatsch*** en Maria Huygens.

16 Sept. 1764 ***Paulus*** zn. v. dezelfden, de vader is cap. i. h. regt v. d. colonel Smit.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Het ontstaan van den naam Treussart van Rappard.

Alexandre *Leonard Treussart* ***de*** *Kersegat*, luit. der inf., gedet. b. h. Fransche ministerie van oorlog, is 29 Jan. 1839 te Nice overleden. Hij was zoon van ***Charles Louis T. de K.*** „maréchal de Camp de Genie et commandeur de la Légion d'honneur", overleden te Pau 6 Aug. 1834, en ***Adriana Josina Sophia*** *Agnes* des H. R. R. Barones van ***Plettenberg.*** Bij olographisch testament, bewaard in het protocol van notaris Godot te Parijs, sinds 16 Febr. 1839, had hij zijn vollen neef van moederszijde ***A. C. L. W.*** ridder ***van Rappard*** tot erfgenaam gesteld onder de volgende bepaling:

„Jes mets pour condition de la donation de ma fortune à mon cousin ***Alexander van*** *Rappard* qu'il ajoutera mon nom ***Treussart*** au sien, qu'il les portera et signera tous deux, après s'être mis en règle à cet égard avec la chancellerie de Hollande. Je laisse à mon cousin les épaulettes, les croix, l'écharpe et les divers brevets et titres de mon père, je lui prie de les conserver comme un souvenir de ma famille, qu'ils lui servent à marcher sur les traces de mon cher père."

BIJLEVELD.

Sweder en Sywert van Wijnbergen.

Met een paar uittreksels wordt het door den Heer Beelaerts van Blokland in ons Maandblad 1919 kol. 54—57 beweerde nader bevestigd.

De abdis van Elten beleent 1403 April 18 Aelt van Harderwyc met goed in het kerspel van Putten. Hier over de leenmannen van den Hertog van Gelre: *Sweder* ***van*** *Wynbergen* en *Sybert van* ***Wynbergen*** zijn zoon (Eist en Royaards, N. archief voor kerkgeschiedenis 111864).

Willem h. van den Berge en van Biland beleent tot den Berge op 3, 4 of 5 Oct. 1417 met een leen gelegen in het land van den Berge: ***Sywart van*** *Wymborch.* Den ailde teende to Wymborch met toebehooren, die Tygelmaet, die visscherye to Wymborch geheiten Wymborger Wyel tot enen onversterfliken vyf marken leen.

Erftyns up Sunte Mertens dach te Berge
(Anno 1421 coll.)

Jan Bernt soen van sinen gude to Wymborch. 10 alde gl.
Sywart van Wymborch te Harderwyc van sine gude to Wymberch ..... 1 alde gl.
Herman Kalen wif te Embryc van een deel des gudes to Bocholte to Wymborch placht vryguet te wesen ..... 30 alde gl.

(Leenboek van Bergh in het Arch. Bergh).

J. D. WAGNER.

Bosch uit Weede.

In ons Maandblad 1908 kol. 61-63 kan men o.m. lezen dat een *Gerit* ***Bosch*** gehuwd met eene *Machteld*, zoon was van *Willem* ***Bosch*** (van Weede) en kleinzoon van *Everard* ***van*** *Weede.* Gerit liet na eene dochter *Heyltje*, die gehuwd was met ***Floris Jansz. Nipoort.*** In de bekende lijst van overluidingen in een der Navorschers wordt zij abusievelijk ***Vosch*** genaamd, blijkens deze inschrijving: 1623 Nov. 5 in ob. et fun. ***Heylwichiae*** filiae *Gerardi Vosch*, uxoris ***Florentii de Nypoort.***

Op een gegoten zilveren penning (in het Kon. M. en Penn. Kabinet) op twee huwelijken van vijftig jaar in de familie van der Nypoort komt ook voor het wapen van *Heyltje* ***Bosch,*** zijnde bezaaid met leliën en in het hart een jachthoorn.

Nu zag ik een dezer dagen in de collectie Goudstikker een mannen-portret door Adriaen van de Velde (1635/6—1672) en daarop een wapen: een zi. veld bezaaid met 10. leliën en in het hart een zwa. jachthoorn. Kennelijk is dus het portret dat van een man uit het geslacht ***Bosch.***

Weede voert in zi. roode leliën en ***Bosch*** hetzelfde wapen met als breuk de zwa. jachthoorn. Een en ander dus eene versterking van het vermoeden dat ***Bosch*** uit *Weede* ***zou*** gesproten zijn.

J. D. WAGNER.

De Lannoy.

(XXXIX, ***371,*** XL, 166.)

In het apothekersgildeboek te Vlissingen vond ik de volgende aanteekoning:

Rekeninge en Bewijs die mits desen is doende Ja-

cobus Haeyert bij aflijvigheijt van Jacobus Maertins in zijn leven Deken van het anothecarisnilde binnen dezer stede soo van den ontfangh en uitgaef beginnende met den jaere 1704 tot het sluijten dezer.

1708 April Ontvangen van de Hr. *Borgemeester de Lannoy* voor *sijn zoon Heyndrick* op mijn winckel L 1.2.—.

C. *A.* VAN WOELDEREN.

VRAGEN EN ANTWOORDEN. [1])

Admiraal (XL, 342). Omtrent de vraag naar het wapen van de hier bedoelde familie *Admiraal* kunnen wij het volgende mededeelen.

In het West-Fricsch Museum te Hoorn ligt in kamer N° 1 een album met diverse teekeningen, één dezer teekeningen vertoont het navolgonde wapen: „gedeeld: 1: een anker; 2: een leeuw. Helmtoeken: een opvliegende zwaan." Hierbij staat opgeteekend, dat dit het wapen is van *Cornelis Jansen Dirksz.*, in 1673 burgemeester van Monnikendam, tevens admiraal van de vloot, die Bossu versloeg, en dat dit wapen te zien is op 's mans zegelring, die in het stadhuis te Monnikendam moet berusten.

Wij hadden geen gelegenheid, de juistheid van deze laatste mededeeling te onderzeeken, doch dit is door den geachten vrager gemakkelijk te doen.

De bekende oudheidkundige wijlen J. ter Gouw vertoont ons dit wapen eveneens in zijn collectie keurig geteekende wapens, die in de Universiteit+Bibliotheek te Amsterdam berust, en geeft zelfs de kleuren aan, nl. het anker rood met blauwen stok op zilver veld, en de leeuw rood op zilver.

Het Armorial Général vermeldt het wapen van een Hoornsche familie *Dirks gen^d Admiraal*, en beschrijft dit aldus: „gevierendeeld, 1 en 4: in goud een roode leeuw; 2 en 3 in blauw 2 schuingekruiste zwarte ankers. Ht: een zilveren vlucht."

Verder vermeldt het Armorial Général een wapen zijnde „gedeeld: 1: in blauw een gouden anker schuinlinks geplaatst.; 2: in rood een gouden leeuw. Helmteeken: een zilveren zwaan met opgeheven vlucht en gouden kroon om den hals."

Dit laatste wapen is ook te vinden in de wapenboeken van Mr W. van der Lely voor Mr. *Simon Admiraal*, president van den Hoogen Raad van Holland en Hoofdingeland van den Beemster, overleden 2/3 1724, met dit kleine verschil, dat hij het veld van de rechterhelft zilver en den leeuw zilver teekent. Volgens Navorscher 1873 pag. 409 voert deze *Simon Admiraal* het anker zilver, doch overigens volkomen als door het Arm. Général hiervoor omschreven.

Wij zien dat dit wapen geheel overeenkomt (kleuren buiten beschouwing gelaten) met het wapen op den zegelring van den Monnikendamschen burgemeester, en wil het ons dus voorkomen, dat Mr. *Simon Admiraal* boveng. een afstammeling van hem is.

Ten slotte vermelden wij nog een wapen *Admiraal* met een anker zonder meer, gevoerd door *D. Admiraal*, 11/6 1696 secretaris van de Hoofdingelanden van de Buyckerslooter, Broecker en Helmer Meeren te Monnikendam (lakafdruk Miss. a/d Rekenk. der Dom. in Holland).

Zonder wapen vonden wij:

Lydia Dirks gen^d Admiraal, de vrouw van *Pieter van Suchtelen*, burgemeester van Monnikendam, waarbij Mr. *Dirk van Suchtelen*, in 1659 burgemeester van Hoorn (Navorscher 1892 pag. 122); Mr. *Dirck Admirael*, 24/11 1658 oud-secretaris van Monnikendam, benoemd tot secretaris van Catwoud (Miss. a/d Rekenk. der Dom. in Holland); Mr. *Symon Admirael*, in 1672 advocaat te Monnikendam (brieven aan Mr. Hugo Adriaen van Bleiswijk i/h archief te Enkhuizen).

Wij verwijzen vrager nog naar Navorscher 1876 pag. 127 en volgende, waar hij eenige gegevens omtrent personen van den naam *Admiraal* kan vinden.

DOC.-BUR.

Admiraal. (XL, 342). Op een kwartierstaat van *Meynard Merens* (1736-1802) komt een wapen *Admiraal* voor, zijnde in zwart een niet nader te identifieeren zilveren vischje. Het is het wapen van de vrouw van *Hans Sweers*, muntmeester van West-Friesland, die door Abraham Ferwerda in de door hem gegeven genealogie van het geslacht Sweerts de Landas genoemd wordt N. *L'Amiraal.*

's-Gravenhage. A. MERENS.

Beaumont (van). *Andries François v. Beaumont*, zn. van. ... en. ..., god. Breda.. .., geh. 's-Grav. Kloosterkerk 13 Nov. 1702 met *Elisabeth Sylhoff*, ged. 's-Grav. 18 Nov. 1674, begr. id. 10 Sept. 1751, dr. van *Johannes S.* en *Anna v. Outshoorn. Zij* hertrouwt 22 April 1726 *Diedrik Schuller* (ook geschreven *Chekelaer*) van Koerland. Wie kan mij nader omtrent deze personen en hunne nakomelingen inlichten?

Druten. C. W. VAN DAM.

Blesman. *Jacoba Blesman* huwde te. ... 7 Maart 1760 Ds. *Johannes Hofstede. Zij* geb./ged. te.. .. den.. ..† (begr.) te.. .. den.. .., dr. van.. .. en van.. ..

's-Gr. v. E.

Bok (de). *Beatrix Johanna Jacoba de Bok* tr. te. ... den. ... c^a. 1783 Ds. *J. J. Hofstede.* Hare ouders?

's-Gr. v. E.

Bonnet-Versteeg. Kan iemand in de kerkeboeken van Vreeswijk voor mij nazien, of daar geboorte, huwelijk en overlijden te vinden zijn van *Marcus Bonnet* en *Maria Versteeg*, uit welk huwelijk 26-3-1723 te Vreeswijk een dochter werd geboren?

's-Gr. W.

Bottichius. Mr. *Jan Rudolph Bottichius*, schout van Anloo 1761, tr. Franeker 26 Dec. 1769 *Elis. Maria Hofstede*, ged. Franeker 28Feb. 1726. Nadere datavraagt:

's-Gr. v. E.

Brugman-Cannegieter. *Isaac Brugman*, geb. Amsterdam (wanneer?), overl. Amsterdam (wanneer?), huwt Amsterdam?-5-1721 met *Magteld Withoofd*, geb. en overl. Amsterdam (wanneer?), Hieruit:

Magteld Brugman, geb. Amsterdam ?—?—1726, overl.

[1]) Een gedeelte der vragen en antwoorden moest tot een volgend nummer blijven liggen. RED.

Amsterdam (wanneer?), huwt Amsterdam?--8-174E) *Hendrik Cannegieter*, geb. Amsterdam?-?-1 722 (zoon van Jan Cannegieter, geb. Burgsteinfurt, overl. Amsterdam (wanneer?), huwt Amsterdam 2-5-1719 Brechtje Gangelhof, geb. en óverl. Amsterdam (wanneer?).

Hieruit: ***Anna Cannegieter,*** geboren Amsterdam ?—?—1753, huwt Amsterdam ?-11-1772 ***Gerrit Jacobus de Ruyter.***

Wil één van onze Amsterdamsche leden de vraagteekens voor mij invullen ?

's-Gr. W.

Chatvelt (XXXI, 378, XXXII, 27) Mr. ***Jacobus Chatvelt,*** zoon van *François* ***Chatvelt*** en *Isabella* ***Maria*** *Leunis*, werd 22 Febr. 1636 te Heusden gedoopt. Hij kwam na zijne studiën te hebben voltooid naar zijne geboortestad terug, waar hij 6 Dec. 1660 tot lidmaat der Hervormde Kerk werd aangenomen. In Mei 1672, toen hij als advocaat in den Haag was gevertigd, trouwde hij met ***Elisabeth van den Brouck,*** gedoopt te Heusden 3 Sept. 1647, dochter van den burgemeester Mr. *François* ***van den Brouck*** Johansz. ex Anna van Gellicum en ***Elisabeth de Graeff*** Adriaensdr. ex Elisabeth Buys van Woeringen.

Ziin vader *François* ***Chatvelt was*** afkomstig uit den Brie1 en werd op 4 Sept. 1633, toen hij luitenant was in de compagnie van kapitein La Roche, tot lidmaat te Heusden aangenomen. Hij lag op de schans van Empel, taen hij 8 Mei 1636 te Heusden in het huwelijk trad met ***Isabella*** Maria *Leunis* ***van*** *Barthem* (Bathen, Berthem of Bartram), geboortig van Heusdeu, waar ik in 1627 haren vader *Jacques* ***L. v. B.*** als edelman van het geschut vermeld vind. [1]) Hun huwelijksgeluk heeft niet lang geduurd. Op 26 Oct. 1688 gaf François, als weduwnaar, toenmaals in garnizoen te Grave, aan zijne schoonmoeder *Maria* ***Fagher*** (Faghet of Faghes ?), die te Heusden woonde, eene kwijting voor 1600 gulden. In 1649 kwam hij, nog altijd als luitenant, te Heusden terug, waar hij op attestatie van IJzendijke weder als lidmaat werd ingeschreven evenals zijne tweede vrouw ***Ida Gevers,*** weduwe van den kapitein ***Willem Brogh.*** François schijnt later ook kapitein te zijn geworden; althans in 1681 wordt zijn zoon Mr. Jacob Chatvelt te 's-Gravenhage vermeld als mede-erfgenaam van Ida Gevers, gehuwd geweest met kapitein Chatvelt.

's-Gr. B. v. B.

Clement. (XL, 280). Het wapen van ***Anthony Clement (zoon*** van ***Nicolaas*** en ***Catharina la*** *Chreutelle* of ***Croutel) was*** in rood drie gouden klaverblaadjes met een schildhoofd van zilver beladen met drie zwarte merletten. Daar ik betrekkelijk weinig van dien ***Anthony Clement*** weet, zou de heer B. v. B. te 's-Gr. mij genoegen doen zijn aanteekeningen te willen opgeven.

Poortugaal. A. VAN DER POEST CLEMENT.

Hilgers. ***Jan Hilgers,*** geb. den .... te ...., † Batavia 14 Juni 1746, geh. m. ***Anna Maria de*** *Maillé*, had als kinderen o.m. 1) *Maurits Theodorus*, tr. ***Theodora Rotgers*** waaruit o.m. ***Mauritia Theodora,*** geh. m. Lt. Col. de *Salis*; 2) *Gilliana*, tr. 1° Mr. ***Jan Jacob Slicher*** en 2° *Nicolaas* ***Hartingh.*** Gevraagd worden inlichtingen omtrent de afstamming van **Jan *Hilgers.***

Amsterdam. SWELLENGREBEL.

Hoy (de). (XL, 283). ***David*** *Leonard* ***de Hoy***, eigenaar o.a. van de plantage „Geertruidenberg" aan de Commewijne in Suriname, had, voor zoover mij bekend is, drie dochters :

1. ***Magdalena Johanna,*** geh. met ***Bartholomeus*** *Muilman*, Schepen en Raad der stad Amsterdam;
2. ***Catharina Maria,*** geh. met ***Laurentius*** *Wetzler*;
3. ***Maria*** *Susanna*, geb. Suriname 1747, overl. Haarlem 5 Febr. 1816, geh. Amsterdam 21 April 1776 met *Alexandre* ***Philippe de la*** *Rochette*, Waalsch predikant te Haarlem.

Indien bovengenoemde ***Magdalena Johanna*** de door den geachten inzender bedoelde is, weten we thans de namen harer beide ouders; mij was tot nu toe de naam der moeder onbekend. [1])

Doesburg. ***v.*** LEEUWEN v. DUYVENBODE.

Hurgronje. (XL, 321). Volgens de genealogie Amsinck in „Hamburgische Wappen und Genealogien" werd ***Phoenix*** *Hurgronje* ***26*** April 1691 geboren; hij overleed 9 December 1763 en huwde in 1723 ***Maria Anna Amsinck,*** geb. Suriname 12 Maart 1700, overleden Middelburg 6 October 1747, dochter van ***Paul Amsinck*** en ***Anna*** *Verboom.*

Rotterdam. W. F. HARTMAN.

Jordaens. In een vestbrief d.d. Breda 17.8.1653 wordt als door weesmeesteren gestelde momber genoemd : „*Augustyn Jordaens*, ***do*** schilder". Is aangaande hem en zijn werk iets naders bekend? In Allg. Künstler-Lexikon van Muller-Singer komt hij niet voor. Het zou de vader kunnen zijn van ***Hans Jordaens*** (± 1539—± ***1623).***

's-Gr. M. G. W.

Keuchenius (XL, 346). De navolgende opgaven betreffende personen van dit geslacht mocht ik vroeger van het provinciaal archief in Noord-Brabant ontvangen.

Ds. ***Paulus Keuchenius,*** vermoedelijk zoon van *Wilhelmus* en *Margaretha* ***Peregrinus, 23*** Aug. 1733 door zijn zoon 1. Peregrinus bevestigd tot predikant te Hilvarenbeek, Diessen en Riel, tr. 13 Mei 1736 te Lagemierde *Aemilia* ***Eusebia*** *Neomagus*, geb. te Vessem, dochter van *Zamuel* en ***Maria Stelt.***

Maria *Keuchenius*, geb. Hilvarenbeek 16 Maart 1742, ged. aldaar 18 Maart, getr. aldaar 6 Oct 1766 met *Johannes* ***van der Burght,*** geb. te Oirschot, secretaris der dingbank van Hilvarenbeek, Diessen, Riel en Westelbeers van 1768 tot zijn dood 1797, begr. te Hilvarenbeek 27 Januari 1797.

Dr. ***Clemens Jacobus Keuchenius,*** † voor 1779.

Margareta ***Keuchenius, ged.*** Den Bosch 23 Aug. 1746, getr. Hilvarenbeek 1 Juni 1773 met ***Abraham Hendrik*** *Jannette,* geb. te Brakel, secretaris van Vucht en Cromvoirt van 1773 tot zijn dood in 1794. Zijn weduwe bewoonde in 1796 de welbekende huizinge Zionsburg in Vucht.

Ds. ***Petrus Keuchenius*** huwt 19 Juli 1785 te Bleiswijk

---

[1]) Wellicht was hij dezelfde als kapitein *Leunis*, edelman van de stukken, die met zijne huisvrouw *Maeyken Homburch* lidmaat te Heusden was en aldaar op 1 Nov. 1632 overleed.

[1]) Uit Elias, de Vroedsch. v. A'dam, II, 925, blijkt dat voornoemde *David* Leonard ***de*** *Hoy* inderdaad de gezochte is. Zijn vrouw heet aldiar echter Maria ***de*** la *Jaille* (niet de *Lafaille*). RED.

Cornelia Angelicn** van **Xietcwenhocen, geb. te Dirksland. *Gijsberta Jacomina Keuchenius* huwt 30 Juni 1799 te Hilvarenbeek met ***Johannes van den Heuvel,*** geb. te Genderen, wonende te Hilvareubeek.

Deventer. H. KRONENBERG.

Keuchenius. (XL, 346). Ds. ***Clemens Keuchenius.*** Zie: Ned. Leeuw XXXVII, 219.

Emilia Eusebia** Neomagus*, echtgenoote van Ds. ***Paulus Keuchenius, was de dochter van Ds. ***Samuel Neomagus,*** die van 1708 tot 1734 predikant was te Vessem en Hoogeloon; zij zal dus wel in 1717 te Vessem gedoopt zijn. Het huwelijk van haar vader met ***Maria Stelt*** had in 1713 plaats.

Amsterdam. A. B. VAN DER VIES.

Kolk (van der). Mr. ***Jacobus van der Kolk,*** secr. van Wommels 17 . .-17. ., tr. Franeker 17 Sept. 1747 ***Cath. Elis. Hofstede.*** Geneal. ***gegevens*** betreffende dit echtpaar vraagt :

's-Gr. ***v.*** E.

Lier (van), Nr. ***Johannes van Lier was*** gehuwd met ***Rolina Hofstede*** (ged. Groningen 10 Dec. 1730). Bijzonderheden hem betreffend gevraagd.

's-Gr. v. E.

Loncke. ***Anna** Cornelia **Loncke,*** † Voorburg 31 Aug. 1841, tr. Mr. *C.* TI'. ***Ellents Hofstede.*** Zij geb. te .... den. ... ouders?

's-Gr. v. E.

Poll (van de). (XL, 291, 349). Naar aanleiding van de in kolom 349 gemaakte opmerking, wordt door mij naar gegevens gezocht van bovengenoemd geslacht, waartoe behooren o.a. ***Pelgrim van de Poll (1747-1826)*** × *Heiltje IJzerman* (1753-1796) ; hij werd gedoopt te Opheusden, zij te Leerdam.

Vlaardingen. ***N. C.*** SIGAL Jr.

Rhee (van). Kan iemand mij mededeelen hoe het wapen was van ***Samuel van Rhee,*** die ± 1690 Majoor Commandant van de Schans Knodsenburg was? Stamde hij af uit een Betuwsch geslacht?

Ede. KUYCK.

Riemsdijk (van). *Joh. van Riemsdijk*, $\frac{\text{geb.}}{\text{ged.}}$ te.. .. den ...., schout. vau Havelte en Vledder 1778-95, † te. ... 21 Juni 1835, tr. te .... den24 April 1787 *M.* C. ***Hofstede, zij*** † te.. .. den. ...

's-Gr. ***v.*** E.

Rietberg. ***Johannes Rietberg,*** geb. te .... c^a^. 1680, tr. *Elis.* ***Marie Hofstede*** (geb. 1.11.1680). Gevraagd aant. betr. dit echtpaar.

's- Gr. v. E.

Schenkenberg. *Joan Daniel(sz.?) Schenkenberg*, geb. (te ?) 2 Dec. 1 670, † 4 Sept. 1758, tr. Rotterdam 20 April 1702 *Anna* ***Maria** Pietersdr. **de** Mey.* Kan iemand mij over de afstamming van J. D. Sch. inlichting geven ?

Amsterdam. SWELLENGREBEL.

Smaasen. *J .... **Johanna Smaasen*** tr. Dordt 21 Mei 1823 ***H.J. Hofstede. Zij*** werd geb. te .... den .... ouders ?

's-Gr. v. E.

Sonnesteyn. ***Johannes** Sonnesteyn* wordt te 's-Gravenhage 9 Dec. 1720 naar het „Dolhuys" gebracht. Was gehuwd met *Jacoba* ***Sythoff,*** dr. van Lambert en Agatha Buys, ged. 's-Gr. Luth. Kerk 25 Mei 1684, † aldaar op het Spui 1 Dec. 1747.

Kan iemand mij nader omtrent hem en zijne nakomelingen inlichten?

Druten.. ***C.*** W. VAN DAM.

Steelant (van), (XXXIX, 181). Volgens Alg. Ned. Familieblad 1900 p. 260 (zie ook 1893 p. 255) is *Willem* ***van Steelant,*** natuurlijke zoon van ***Willem v. St.,*** Heer in den Oudenhoorn († 1665), bij juffr. ***Isabella** Bomer* of ***Boymer*** (dr. van Frederik, gouverneur van Galatz en Magdalena *Duycker* ***Peylinck),*** te ***Leiden*** geboren, en in 1663 ruim 26 *jaar* oud. Hij werd 8 Dec. 1663 door de Staten van Holland en Westfriesland gewettigd.

's-Gravenhage. A. P. VAN SCHILPGAARDE.

Sythoff. Kan iemand mij iets melden omtrent ***Lamberdina Christina Sythoff,*** dr. van ***Lambertus** S.*, Luit. der Artillerie en *Adrienne* ***Jucoba le** Maître*, en hare nakomelingen? Zij is geb. 's-Grav. 24 Sept. 1811.

Druten. ***C.*** W. VAN DAM.

Tabingh. *Lambertus* ***Tabingh*** tr. te. ...17 Mei 1772 ***Maria** Johanna **Hofstede.*** Hij † te. ... 10 Oct. ***1810.*** Ambten? Hij werd geb. te.. .. 16 Sept. 1736. Zijn ouders ....

's-Gr. v. E.

Tatum. (XXXVII, 197, ***'244).*** Een in mijn bezit zijnde afdruk van het cachet van het echtpaar *Hoogvliet—Tatum* vertoont als vrouwelijk wapen inderdaad een gevierendeeld schild: 1 en 4, in goud een gekuifde vogel (niet op hooge pooten, noch met één daarvan opgetrokken); 2 en 3 in zwart een hoefijzer met de kalkoenen omhoog; in een hartschild een harp.

's-Gr. B. v. B.

Torck-van Lommen. ***Johanna** Hendrika Torck* (of *Turck*), geb. (Kath.) Amsterdam?—?—1 698 als dochter van *Antony Torck* (of *Turck*) en *Catharina Poelmans* (waren deze ouders ook te Amsterdam geboren, gehuwd en overleden ?, zoo ja, wanneer?), huwt (Kath.) te Amsterdam?-1-1725 *Cornelis van* ***Lommen.*** Hieruit *Christina* ***Cornelia van Lommen,*** geb. Amsterdam ?-?-1728.

Voor aanvulling houd ik mij aanbevolen.

's Gr. W.

Veer (de). Hoe is het wapen van ***Johan de Veer,*** Secretaris der Generaliteits Financiën, die gehuwd was met *Anna* ***Maria** Graswinckel*? Hun dochter ***Maria*** (geb. 28 Jan. 1681, gest. Hoorn 29 Jan. 1759) huwt met ***Meynard** Merens*, Commies van de Generaliteits Financiën. Waar is zij geboren en waar werd dit huwelijk gesloten?

's-Gravenhage. A. MERENS.

Vermeulen-van Oudhuizen. ***Gerrit** Vermeulen* huwt (Kath.) 3° Amsterdam?—5—1675 ***Helena van Oudhuizen.*** Waren zij ook te Amsterdam geboren en overleden? Zo0 ja, wanneer?

Uit dit huwelijk ***Gerarda** Vermeulen*, geb. Amsterdam? - ? - ?

Wil iemand dit voor mij nazien?

's-Gr. W.

Voyer-van Huist. (XL, 361). *Theodorus* Voyer zal wel te Buren zijn overleden. Tenminste wordt' in een obligatie voor de „geregtsbanke'' van Deyl van 6 Aug. 1776, waarin *Arnoldus van Lith* zijn goederen, leenroerig aan 't Huis Heukelum, ten behoeve van *„T. Voyer,* med. doctor en Borgemeester der Stadt Buuren en vrouwe *Maria Engelberta van Hulst* Egtelieden" met f 3000.— bezwaart, dit als zijn woonplaats vermeld, d.i. 3½ maand voor *zijn* overlijden.

Hun erfgenamen *J. Melsert*, als man van *Anna Elisabeth Voyer*, en *A. Brousson,* als man van *J. M. Voyer,* verzoeken d° Buren 19 Aug. 1782 deze hypotheek te royeeren.

De origineele acte is in mijn bezit en ter beschikking van een afstammeling.

Twee kinderen van Dr. *Voyer* zijn te Buren begraven, het eene 28. ... 17.. (datum niet ingevuld) en het andere 31 Mei 1754. Het grafboek eindigt 1763, zoodat Dr. *Voyer* en zijn vrouw er niet in voorkomen.

Het wapen *Voyer* is: In blauw een verlaagde keper van ?, beladen met drie schelpen (of St. Andrieskruisen?), en vergezeld van drie korenaren (2—1), met den stengel naar boven. Helmt. 3 korenaren. (Zegels van 18 Aug. 1749 en 21 April 1763).

's-Gravenhage. A. P. VAN SCHILFGAARDE.

Werff (van der). In de Navorscher van 1866, jaargang 16, blz. 150 wordt eene genealogie *van der Werff* genoemd, afgesloten 21-4-1813. Deze genealogie is van den Leidschen burgemeester *Pieter Adr. van der Werff.* Kan iemand mij inlichten. waar zich thans deze genealogie bevindt ?

Vlaardingen. M. C. SIGAL JR.

Onbekende grafzerk (XL, **361).** Inderdaad moet dit de zerk zijn van *Borchart van Westerholt*, die vanaf 1627 drost en rentmeester van het land van Vollenhove was en in 1541 (commissie van 1640 Februari 6, stilo Brabantiae) door zijn zoon *Herman* in die functies werd opgevolgd. Zijn sterfdag was 17 December 1540, hetgeen blijkt uit een post, voorkomende in de rekening van drost en rentmeester van het land van Vollenhove van 1640 October 1-1611 October 1 (R. A. Overijssel), luidende, voorzoover leesbaar, als volgt: „Noch ys den selven drosten *Burchardt van Westerholt* bij onser gent.l. ffrowen geordineert 's iaers te ontfangen hondert der selven gulden twe hoe. ... ? ende dat van prima Octobris tot den XVII^en ... .? sijns sterffdages de tijt van LXXVIII daeghen" enz. (78 dagen nà 1 October is 17 December).

Ten overvloede zij nog vermeld, dat in een „Register van de graven en kelders in de Groote Nicolaas kerk te Vollenhove, aangelegt 1791, door den koster Johannes George Brede" (G. A. Vollenhove) voorkomt: „Op 't Hooge Choor enz. N°. 2: *Westerhold."*

Zwolle. D. P. M. GRASWINCEEL.

Onbekende wapens. A. Op een koperen bloempot staan 2 paar wapens:

1. a. *man:* in goud een ankerkruis van?

b. vrouw: in rood een keper van zilver, vergezeld van 3 klaverbaden (2-1). Een schildhoofd van zilver met twee liggende wassenaars naast elkander.

Boven de wapens samen één helm, gekroond, met helmt : een liggende wassenaar.

II. *a. man* : in goud drie rechtopstaande rechts gewende bijlen (2-1).

0. *vrouw*: gevierendeeld : 1 en 4 : in blauw een liggende posthoorn, mondstuk naar rechts; 2 en 3 : in goud een omgekeerde keper, met tusschen de beenen 3 kogels of bollen (1-2). Boven de wapens samen één helm, gekroond, met helmt: een liggende posthoorn.

's-Gravenhage. A. P. VAN SCHILFGAARDE.

Onbekend wapen. B. Door den Z. E. Heer B. Vermeer, reotor te Druten, wordt het volgende familiewapen gevoerd: Gevierendeeld: 1 in zilver 2 zwarte driehoeken, haaks op elkander geplaatst; 11 in goud 1 halve zwarte griffioen, de kop omgewend; III in blauw 1 zilveren wagenrad; IV in goud 1 groen meerplompblad. Over alles heen een hartschild: in zilver *een* ooievaar (of reiger?) van zilver, met opengeklepte vleugels.

Kan iemand mij zeggen op welke geslachten de onderdeelen van het wapen betrekking hebben? Kwartier IV is het wapen der familie *Vermeer,* welke oorspronkelijk 3 gestyleerde meerplompbladeren voerde.

Druten. *C.* W. VAN DAM.

Onbekend wapen. (XL, 361, C). Het vrouwelijke wapen is dat van de familie *Gordon,* zijnde „gevierendeeld: 1 in blauw 3 gouden zwijns- (geen vossen-) koppen; 2 in goud 3 roode leeuwenkoppen (geen halve leeuwen) ; 3 in goud 3 roode wassenaars; 4 in blauw 3 zilveren rozen. Op het kruispunt der afscheidingslijnen een zilveren wassenaar.

Men kan dit wapen vinden in de kwartierstaten van van Rhede van der Kloot & Bär, hetgeen wij o.a. bevestigd vonden op lakafdrukken van *Fredric Wilhelm Gordon*, 1 1/2 1794 schepen van Wageningen en *J. Cordon,* 26/7 *1765* aldaar, vermoedelijk procureur. De laatste voert als helmteeken: een uitkomend wildzwijn.

DOC.-BUR.

Portretten in het Rijnlandshuis te Leiden. (XL, 332). De op de portretten voorkomende wapens zijn in de volgorde, zooals zij in de vraag voorkomen:

1° van *Donia* (man); 2° *van Goslinga* (vrouw); 3° *Engelsteed* (man); 4° *van Harinxma* (vrouw).

DOG.-BUR.

INHOUD 1922, N°. 12.

Bestuursberichten. — Jongere takken van het geslacht van Wassenaer, vóór 1300 daaruit voortgesproten, II, door Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland. — Nieuwe genealogische aanteekeningen omtrent Goesche geslachten in de gouden eeuw, door Prof. C. L. van der Bilt. — De oudste generaties van het geslacht Temminck, door L. Calkoen. — De oplossing van een monografisch raadseltje, door Mr. A. Staring. — De stamvader van het geslacht van Doorn, door Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland. — Eenige sterfdata van meest Utrechtsohen adel (1517—1557), medegedeeld door J. D. Wagner. — Ketel van Hackfort, door W. Wijnaendts van Resandt. — Eenige aanteekeningen uit de twee oudste kerkregisters van Valburg, door W. J. C. Bijleveld. — Korte mededeelingen: Het ontstaan van den naam Treussart van Rappard; Sweder en Sywert van Wijnbergen; Bosch uit Weede; De Lannoy. — Vragen en Antwoorden: Admiraal; Beaumont (van); Blesman; Bok (de); Bonnet-Versteeg; Bottichius ; Brugman-Cannegieter; Chatvelt; Clement; Hilgers; Hoy (de); Hurgronje; Jordaens; Keuchenius; Kolk (van der); Lier (van); Loncke; Poll (van de); Rhee (van); Riemsdijk (van); Rietberg; Sohenkenberg; Smaasen; Sonnesteyn; Steelant (van); Sythoff; Tabingh; Tatum; Torck-van Lommen; Veer (de); Vermeulen-van Oudhuizen; Voyer-van Hulst; Werff (van der). — Onbekende grafzerk; Onbekende wapens; Portretten in het Rijnlandshuis te Leiden.

LEXICOGRAPHISCH NAAMREGISTER.

Jaargang 1922.

A.

Aelman 44, 103.
Aelst (van) 225, 335.
Aerssen (van) 72, 328.
Aetsack 207, 215.
Abbing 341.
Abeleven 12.
Aberson (van der Hardt) 227.
Abresch 91.
Abresch (Guichart) 91.
Ackeren (van) 214.
Ackinga 106.
Admirael 81, 342, 343, 385, 386.
Adriani 158.
Aeylkuma 108.
Affelen (van) 184.
Agges 246.
Aimery 82.
Akerboom 226.
Akerlaken (van) 218.
Akker (van den) 293.
Aldenburg (van) 257, 260—262, 310, 312.
Aldendorpe (von) 282.
Aldenrahd 146.
Alderkerk 27-30.
Alewijn 231.
Alkemade (van) 47, 51.
Allaerde 48.
Allemant Duriage 55.
Almonde (van) 319.
Alphen (van) 63, 226.
Amelunxen (van) 90.
Amersveldt (van) 119.
Ameshoff 245, 283.
Amesaga (van) 34.
Amsinck 321, 324, 388.
Amstel (van) 5, 104, 181, 384.
Amstel van Mynden (van) 378, 379.
Amstel (Ploos van) 86.
Anceaux 14.
Angelkot 327.
Anson 232.
Anstry 241.
Appeltorne 273.
Arkel (van) 303, 333, 354.
Aernhem (van) 78, 190, 191, 379.
Arondeus 27.
Arts 199.
As (van) 128.
Aschat 78.
Asperen (van) 86, 190, 191.
Assenborgh (van) 326.
Assendelft (van) 130-144, 185-187, 196.
Assinck S.
Asten (van) 83.
Auletius 372.
Aylva (van) 273, 343.
Avcrcamp 212, 214.
Averenck (van) 372.

B.

Baan (van der) 15.
Baermoeder 56.
Baars 264.
Baexen (van) 281.
Badon (Chalvet) 52.
Badt (de) 120.
Baillie (Stirling) 232.
Back (de) 311.
Bake 273.
Backer 19, 202, 232, 233, 326.
Backx 168.
Balen (van) 34.
Balveren 168, 382.
Banchem (van) 299.
Bar (de) 231.
Bardeloos 368.
Bardoulat (de) 90.
Barner 206.
Bassecour (de la) 319.
Bataille 163.
Batenburg (van) 239, 337.
Batenburg (van Imbyze van) 194.
Batenstijn Heinsius 160.
Batot 156.
Baumgardt 349.
Bautershem (van) 33, 96.
Bauve d'Arifat (de la) 90.
Bavelaar 157, 197.
Bax 71, 168, 347.
Bayet 51, 55.
Beaufort (de) 341.
Beaumont 51, 55, 386.
Beek (van) 196, 197.
Beeckman 196, 240, 273-275.
Beekmans 72.
Beeldsnijder 33, 34, 246, 283, 349.
Beem (van) 383.
Beenhacker 116.
Beercvelt 193.
Beernaert 110.
Beernink 25.
Beest (van) 293, 335, 337.
Beihaert 16.
Beinhem (van) 20.
Beist (die) 331.
Bekesteijn (van) 73.
Becker 72, 370—373.
Beckering 20. 22.
Bellinckhave '188, 258.
Bells 335.
Bemelmans 53.
Bemmel (van) 379.
Bende (van den) 71.
Benedictus 347.
Bennehroek (van) 44-50.
Bennet 227.
Benthem (van) 99-101.
Bentheim Steinfurt (van) 238.
Bentinck 34. 71. 73, 79, 215. 216, 261, '262,' 309—312.
Berch (van den) 333 .335.
Berchem (van) '37, 70,' 73, 82.
Berendregt (van) 70.
Bergen (van) 33, 79, 188, 275, 371.
Bergh (de) 270.
Bergh (van den) 90, 226.
Berghe (van den) 15, 16, 109, 253, 254.
Berghemans 105.
Beringhen 59, 368.
Berck (van) 35.
Berckel (van) 240.
Berkhout (Teding van) 121, 343, 374, 375.
Berckman (van) 210.
Berlage 128.
Bernier 211—213.
Berrier 60.
Berthout 36.
Betcourt (de) 285, 286.
Bets 81.
Beusichem (van) 226.
Beveren (de) 233.
Beverwyck 80, 120, 121.
Bex 120.
Beyma thoe Kingma 160.
Beyer (de) 90.
Beyeren (van) 95, 96, 157
Bierman 210.
Bicsing 121.
Bilt (van der) 15-33, 57-64, 109—119, 245, 280, 364, 367—369.
Binema 91.
Binckhorst 80.
Bisdom 331.
Bisschop 35, 111, 248.
Bitter 214.
Blaes 24.
Blaesveldt 273.
Blanche (de) 75, 120.
Blanche de Quaru (de) 74, 75.
Blancheteste 74, 75, 120.
Blank 157, 197, 337.
Blanckaert 165, 290.
Blanken 146, 236.
Blécourt (de) 286, 354.
Bleiswijk (van) 386.
Blesman 386.
Bloemendael (van) 212.
Blok 196, 197, 276, 280, 327, 328, 343, 344.
Blokhuis 297.
Blockhuysen 225.
Blondel 109, 119.
Blootenburg (van) 163.
Blotkamp 293.
Bloys (van) 373.
Bocholtz (von) 354.
Boddaert 183, 321.
Boddaart (van den Helm) 321.
Bodé II.
Boellaard 377.
Boer (de) 144, 145.
Boerbergh 63.
Boers 164, 270.
Boeser 66-70.
Boetselaer (van) 70, 71, 379, 380.
Bogardus 268.
Boissevain 150.
Bok (de) 386.
Bock (van den) 333.
Bolbergen (van) 60.
Bolen 371.
Bollard 125.
Bollé 226.
Bols 246.
Bolton 233.
Bom 348, 349.
Bomble 273.
Bommel 83.
Bon (du) 183.
Bongardt 293.
Bongard (van den) SI, 156.
Bonnechose (de) 126.
Bonnet 386.
Rondt (de) 121, 122, 196.
Bontekoning 376.
Boogert (Dingeman in den) 61.
Boom 151.
Boone 17, 116.
Boot (de) 16, 81, 83, 121.
Booy 151.
Borchgrave (de) 209, 210.

Boreel 330.
Borgerinck 88, 122.
Borckeloo (van) 225, 226.
Borm 109, 111.
Bornelaer 64.
Borredamme 61.
Borsselaar 60, 112.
Borselen (van) 33, 72, 95, 96, 344.
Bosch 196, 197, 240, 276-279, 328, 384.
Bosdijk 110.
Bosen (van) 91.
Bosman 339.
Bosmans 29.
Bossus 335, 337.
Bottichius '386.
Bouchaut (van) 36.
Bouchiljon 23, 57.
Boudaen 322 ,324.
Bourne (Dyson) 233, 288.
Bouquet 58, 59.
Bouwens 86, 111, 160.
Bowen 232
Boymer 390.
Braamhorst 128.
Braems 74,
Braconier 286.
Braignot 364.
Brakel (van) '94, 379.
Brakel (Wolff van) 219.
Brakman 354.
Bramel (van) 206.
Brand (van) 273.
Brande (van den) 329.
Brander 232, 233.
Brandes 159.
Brandts Buys 229.
Brasker 81.
Brauw (de) 119.
Breda (van-) 210, 211.
Bredahl 81.
Brede 391.
Bredero 347.
Brederode (van) 3, 6, 50, 139, 141, 142, 303—305.
Bree (van) 79.
Brest 35.
Breton (de) 330.
Breving 144.
Brienen (van) 383.
Brimeu (van) 188.
Brinck 150, 152.
Broeke (van den) 21.
Brpeckhuysen (van) 276.
Broers 157, 197, 240, 241, 280.
Broes 237.
Broest 236.
Brogh 387.
Brockhouse 242.
Brokum 235.
Brqnckhorst. (van) 73, 95, 197, 237-239, 280.
Bronsfeld (van) 123.
Bronstaet 382.
Brouck (van den) 387.
Broucqsault 268.
Brousson 285, 391.
Brouwer 12, 72, 229.
Brouwer (de) 366.
Bruch (von) 282.
Brugge (van der) 200.
Brugman 386.
Bruinleve 9.
Bruistens 158, 159.
Brunbog (de) 258.
Bruycker 110.
Bruyn (de) 148, 279, 280.
Bruyningh 325, 326.
Bruynne (de) 268.
Bruynvis 329.
Buchli 122.
Buggen (van) 325.
Buisson (de) 19.
Bukkingham 191, 192, 194.
Bulsink 276, 327, 343, 344.
Bueren (van) 34, 81, 96, 157, 333, 337.
Burgh (van der) 347.
Burgt (van der) 182, 183, 185, 388.
Burmania 90.
Busgers (Coops) 91.
Busti 231.
Buteux 86.
Butler 35, 81, 122, 241, 243, 244.
Buttingha (van) 291.
Buurlo (van) 215, 216, 218.
Buevinck 31.
Buys 161. 390.
Buys (Brandts) 229.
Buys van Woeringen 387.
Bye (de) 319.
Beijers van Beenen 147, 148.
Bylandt (van) 71, 93, 282.
Bijle 16.
Bijlert (van) 7-15.
Bysterius (van) 328.
Byvanck 159.

C.

Caeff 144.
Caen 155, 156, 183, 195, 196.
Caep (van) 379.
Caerman 23, 24, 65.
Cadogan 71, 73.
Caland 15.
Caldenbach 268.
Calengys (van) 37.
Callenfels 320.
Calloo 115.
Calmette (de la) 73.
Cambron (van) 72.
Camerlingh 280, 344.
Campen (van) 294, 368, 372.
Camphuysen (van) 333, 380.
Camstra 273, 343.
Canisius 117, 369.
Canitz (de) 258.
Cannegieter 387.
Capellen (van den) 213, 216, 371.
Carbasius 80.
Carnap 65.
Cassiers 366.
Cate (ten) 231.
Caterall 242.
Cattenburch (van) 337.
Catz (van) 380.
Cauwelier 58.
Cayman 226.
Cerdon 72.
Chalon de Marconnay (de) 259.
Chalvet Badon 52, 55.
Chantraines (de) 268.
Chatvelt (van) 387.
Chauldron 19.
Chekelaer 386.
Chevallier 227.
Chevilliac de la Rénie 52, 55
Chilton 233.
Chreutelle (de la) 387.
Citters (van) 183, 280, 322, 324.
Claipoole 71
Claus 124.
Cleeff (van) 35, 197, 319.
Clement 36, 81, 82, 280, 387.
Clen 38.
Clercq 119, 279.
Cleve 354.
Cleveringa (Munniks) 91.
Cloeck 269, 273, 381.
Cloet 155.
Clocken (ter) 373.
Cloon (van) 350.
Cloribus 83, 121.
Clotterbook 319.
Clijver 156.
Cnabbenhouwer 11.
Cocq (de) 36, 280, 294.
Coenders van Helpen 280
Coerman 315.
Coevorden (van) 107.
Collot d'Escury 233.
Colyear 200.
Comte (le) 227.
Constant 365.
Coo (de) 19, 114.
Coolwagen (van) 83.
Copmoyer 183, 184.
Corbier (de) 90.
Coree (de) 72.
Coronini 350.
Corsten 18.
Cort 64.
Corte (de) 22, 366.
Cortenbach 280.
Cortenhouff 148.
Costers 91.
Costerus 83.
Coudenhove (den Witten van) 309.
Coudevoerde (van) 134.
Couper 71.
Court (de) 114.
Court (del) 193, 194, 272.
Couwenhoven (van) 268.
Covelens (van) 224.
Cox 198.
Coymans 151, 168.
Craecken (van) 74.
Craeye 15,' 60—63, 66.
Cralingen (van) 4.
Cramer 60, 237.
Crane 19, 111.
Cranenburch (van) 299, 355.
Craon (de) 92.
Crauwelaar 57.
Cregier 268.
Cremer 30.
Criellaert 122.
Croeff 25.
Croegers 268.
Cromare 64.
Crombrugge 150.
Cromhout 81.
Croy (van) 92, 94-97.
Cruden 231, 232, 288.
Cruger 149.
Crull 335.
Crijnen 229.
Cuipers 32, 209.
Culre 97.
Cuyck (van) 6, 3638, 98-104, 141, 161, 306.
Cuyck van Mierop (van) 71, 72.
Cuynder (van) 215.
Cuyper 246, 382.

D.

Dalken (van) 245.
Dalsen (van) 36.
Dam (van) 79, 85, 165, 280, 289, 290, 335, 337.
Damen 66—70.
Danckell 372, 373.
Dankelman (von) 315.
Darthuysen (van) 93, 227.
Dassen 91.
Dechavaux 52.
Dekker 83.
Delcourt 193, 194, 272.
Delprat 231.
Delzeene 126.
Denderly 63.
Desfenestraulx 187.
Deuverden (van) 269.
Deventer (van) 294.
Dever 46.
Deyll 13.
Deijm 35.
Deys 334.
Dibbetius 193.
Dignus 113.
Dickson 233.
Dinant 151.
Dingmans 35.
Dirks 385, 386.
Dishoeck (van) 24, 155, 319, 322.
Dispontijn 27-30.
Ditlefsen 265.
Dobbelaere 271.
Does (van der) 50, 79, 80, 275, 362.
Doetichem (van) 217.
Doke (van) 379.
Dole (van der) 252, 253.
Domhagen (van) 240.
Domna 226.
Dompierre de Jonquières (cie) 260.
Dompselaer (van) 212.
Donia (van) 392.
Donker Curtius 167.
Donraet 270.
Doorn (van) 24-26, 78, 196, 273, 275, 342, 376—378.
Doorn (de Balbian van) 91.
Doirnick (van) 333.
Doorninck 90, 119.
Doortoge (van der) 3, 103.
Doreslaer (vau) 329.
Dormagen (van) 240.

Dormans 351.
Dorp (van) 71, 72, 140, 141, 143.
Dorsten (van) 331.
Dorth (van) 19.
Doublet 71, 73.
Doudart 51-56.
Doys 235.
Dozy 192.
Driel (van) 85, 165, 168, 289, 290.
Drollenvaux 192.
Dronsberg 152.
Drueten (van) 331.
Druif 277, 278.
Drywegen 65, 114, 368, 369.
Dubbels van Hemert 157, 198.
Duchaine 84.
Dücker 161, 282.
Duivenvoorde (van) 131, 136-141, 196, 299-309, 356, 362, 363, 379.
Dulken (van) 283.
Dull 345.
Dueren (van) 53.
Duriage (Allemand) 55.
Durleu 91.
Dussen (van der) 99—101.
Dutry 281, 350.
Duvelaer 319.
Duvenborch 103.
Duyck 99—101.
Duymaer 159.
Duyts 286.
Dijck (van) 38, 325.
Dijcke (van) 365.
Dijkema 91.
Dyson Bourne 233, 288.

E.

Ecclesia (d') 19.
Echtelt (van) 281.
Eck (van) 269, 319, 331, 333, 335.
Edenburg (van) 319.
Ee (van) 337.
Eeghen (van) 328.
Eekelen (van) 82, 86, 157, 158.
Eenhoorn 236.
Eerenstein 370, 372.
Egberts 144.
Egerton 310.
Eggeren 273.
Eggincks 9, 10.
Egmond (van) 5, 98, 103, 309.
Egskens 371, 374.
Eickman 147.
Einss (van) 117.
Elias 125, 317, 324.
Elsbroek (van) 66-70, 280, 344.
Elsen (den) 157.
Elsevier 87
Elst (van) '164.
Elten (van) 82.
Emden (van) 64.
Emecke 52, 53.
Emilius 194.
Emonds 319.
Ende (van den) 70, 319, 328.
Enden (van) 149.
Engelberd 91.
Engelen (van) 151.
Engelenberg 281, 345.
Engels 271, 286.
Engelsteed 392.
Enckevort (von) 90.
Envie (d') 156.
Eppinge 122, 123.
Erinchem (van) 225.
Ermelen (van) 333, 335.
Ernst 260.
Erpecum (van) 319.
Es (van den) 85.
Eskens 198, 199.
Est (van) 337.
Estvelt (van) 211.
Etten (van) 37, 123.
Euler 82.
Evekink 228.
Ever (die) 46.
Eversdyck 16, 35, 115—118, 319, 364, 367.
Everwyn 268.
Ewsum (van) 108, 109.
Ewyck (van) 333.
Exter (van) 346.
Eybergen 271.
Eijcken (van der) 59, 60.
Eykens 124.
Eylers 30, 31.
Eyll (van) 188.
Eysinga 90.

F.

Faassen de Heer 227.
Fabri 37.
Fabritius 30, 372.
Fagel 250. 311, 382.
Fagher 387.
Faille (de la) 283.
Farrant 234.
Farrington 242.
Farrow 242.
Farwijk (ten) 30.
Fayenhoven (van) 161.
Febure (le) 62, 63.
Fegely 170.
Feith 18, 20, 38, 110, 118, 244, 250, 281, 365.
Feldmann 281.
Feltz (van der) 144-146.
Fenema 122.
Fermin 123.
Feugens (van) 71.
Fisenne (von) 101, 250.
Flaisse 10.
Flaman 147.
Flines (de) 250.
Flodorf (van) 217.
Fock 383.
Fockema 107.
Fockert (de) 289, 290.
Foegelsanck 373.
Fontein 39.
Fornival (de) 358, 363.
Fcurnier 317.
Franchimont 163.
Fredeborn 383.
Freckleton 233.
Fremantle 233.
Fremery 124, 271.
Frésin (de) 82.
Frimmensdoppt van Putzelt (van) 71.
Fruytier 19.

G.

Gaeff 250.
Gael 250.
Gabens 287.
Galen (van) 229.
Garneren (van) 244, 245.
Gandolfs 119.
Gangel (van) 345.
Gangelhof 387.
Garret 232.
Gaunt 241.
Gavarelle (de) 123, 158.
Gaveren (van) 96.
Gavre (de) 83.
Geelen 250.
Geens 245.
Gehema (van) 326.
Geisweit van der Netten 347.
Gellicum (van) 186, 387.
Gelre (van) 333, 354.
Gelsdorp (van) 347.
Gemert (van) 337.
Genders 53.
Gent (van) 79, 335, 337, 382.
Gentman 149.
Geselschap 164.
Gevers 387.
Gevers Leuven 167.
Gey 158, 159.
Geyn (van) 333, 337.
Ghislain 285.
Ghoor (van) 95-98.
Giese 80.
Gilbee 232.
Gils (van) 37, 281.
Glabbeeck (van) 80.
Glymes (van) 188.
Godding 53.
Godin 210, 286.
Godot 383.
Goelet 346.
Goester 146.
Goltzius 20, 118.
Gordon 392.
Goris 74, 75, 125.
Gorts 366.
Goslinga (van) 392.
Goude (van der) 253-255.
Gourio (de) 90.
Goutum (van) 246.
Gouwer (de) 42, 43, 47, 103.
Govers 110.
Goy 254.
Goye (uten) 136, 142, 306.
Goyer (de) 212.
Graeff (de) 61. 81. 371, 387.
Graeff (van de;) 161.
Graafland 91.
Gracht (van der) 278.
Graft (van der) 278.
Grand 51, 55.
Grappe (la) 117.
Graswinckel 390.
Grauwers 219.
Grebber (de) 48.
Greé (de la) 51-56.
Grenu 59.
Greve (de) 319, 372.
Grevelingen (van) 60.
Greven 211, 225, 226, 371, 373.
Greydanus 281.
Griffith 71.
Grison (de) 57.
Groe (van den) 327, 328.
Groeneveld (van) 91, 104, 139, 142, 299, 300, 305, 306, 355.
Groesbeek (van) 95-98.
Grol 31.
Grombkouw (van) 383.
Grommee 157.
Grootenhof (van) 382, 383.
Grootenhuis (ten) 216, 218.
Groothausen 53.
Grouwers 168.
Gruiwaert 19, 59, 60.
Grijns 14.
Grysson 58.
Guépin 183.
Guicherit 53.
Guillot 331.
Guiseling 369.
Gulikers 374.
Gumster 87.
Gymnich 36.
Gysberti Hodenpijl 196.
Gijselingh 318—320.

H.

Haeck 213, 214.
Haeften (van) 186, 362.
Ha(a)len (van) 25, 149.
Haemstede 73.
Haan (de) 269.
Haene (de) 72.
Haep (van der) 190, 191.
Haerlem (van) 134, 139, 142, 362.
Haerst (van) 209, 210, 215, 218.
Haes (de) 219, 222, 335.
Haestrecht 186.
Haeyert 385.
Hachenberg (van) 260.
Hacke (van) 64.
Hackfort 83, 188-191, 217, 235, 236.
Hagedoorn 88, 122.
Hagens 157.
Hagensteyn (van) 337.
Hal 70.
Hall (van) 246.
Halbertsma 297, 351.
Halfras 293.
Halmael (van) 276, 328, 343, 344.
Hambeuck 79, 80.
Hamer 245.
Hamer (de Witt) 245, 281, 282.
Hamerster 91, 245.
Hamersveld (van) 369.
Hanenburg (van) 350.
Hania 347.
Hanten 122.
Happert 62, 65, 66, 110.
Hardenbergh (van) 34, 372.

Hardenbroek (van) 123, 160 198, 282, 379, 380.
Harderwyc (van) 384.
Hardt Aberson (van der) 227
Haren (van) 227, 249.
Harings 79.
Harinxma (van) 392.
Harmans 147.
Harmens 39.
Hart (van der) 234.
Harteveld (van) 159.
Hartingh 30. 388.
Hartsinck 109, 110.
Hase (de) 116, 317, 331, 333
Hasselaer 330.
Haston 274.
Hau (del) 286.
Haverling 192.
Havick 282.
Havinga 159.
Hazeu 192.
Hcbhcrechts 22, 23.
Hechts 34.5.
Heckc (van) 321.
Heeckeren (van) 74.
Heemskerck (van) 74, 82, 289.
Heemstede (van) 46, 50.
Heeneman 123.
Heenvliet (van) 43, 98.
Heep 13.
Heer (Faassen de) 227.
Heerde 273.
Heess (van) 333.
Heesell (van) 331: 333, 335.
Heiden (von) 161.
Heim (van der) 25.
Hein 245.
Heinsius (Batenstijn) 160.
Heisen 30.
Heker (van) 190, 191.
Heldewier 286.
Hélie 52, 55.
Helm Boddaart (van den) 321.
Helmont (van) 187.
Helsevier 193.
Hemert (van) 159, 337, 339.
Hengel (van den) 149.
Herdingh 40.
Herenhave (ten) 214, 215.
Hertogh (de) 318, 319.
Hertoghveldt (van) 319.
Hertsbeke (van) 59.
Herwaerde 382.
Herwaerden (van) 210.
Herwijnen (van) 158, 159.
Hesse (van) 70.
Hessen-Cassel (van) 310.
Hessen-Homburg (van) 257, 313.
Hesten (van) 164.
Heteren (van) 333.
Heuff 223.
Heuke 198.
Heusden (van) 378.
Heussen (van) 74.
Heuvel (van den) 282, 349, 389.
Heyde (van der) 269.
Heyden (von) 124, 161, 282.
Heyerman 10.
Heykoop 377.
Heylman (van) 73.
Heijman 28.
Heymans 284.
Heymeriks 285.
Heyningen (van) 124, 161.
Heynsberch (van) 161.
Heywood 234.
Heze (de) 285.
Hiebendaal 163.
Hildegartsberch 254.
Hilgcrs 387, 388.
Hilt (van der) 14.
Hilten (van) 269.
Hobius 111.
Hobson 242.
Hock (de) 294.
Hodenpyl (van) 285.
Hoeckelum (van) 244, 281.
Hoeflake 229.
Hoeuft 75, 342.
Hoemen (van) 333.
Hoepeling 17.
Hoer (die) 284, 335, 337.
Hoeve (van der) 34.
Hoevell (van) 91.
Hoevell Nyenhuis (van) 144.
Hoeven (van der) 144, 284.
Hoff (van den) 191, 192.
Hofmeister 83.
Hofstede 386, 389, 390.
Hogheboom, 327.
Hogenberg 124, 282, 283.
Hogendorp (van) 295, 322, 352.
Hogendijk 200.
Holl 331, 335.
Hollandt (van) 380, 381.
Hollebeek 193.
Holler (ten) 80.
Holmer 293.
Holst 30-32.
Holt (van) 163.
Holthe (van) 244.
Holten (ten) 318.
Holtman 283.
Homburch 387.
Homma 83.
Homoet 30, 31.
Hompesch (van) 145.
Hondela 10.
Honoré 127.
Honskoop 72.
Honsteijn (van) 73, 74.
Honthorst (van) 74.
Hooch (van der) 210.
Hoochcruys 161.
Hoochstraten (van) 191.
Hooft 81, 156, 277, 346.
Hooft van Zandwijk 38.
Hooge (van der) 243, 344.
Hoogenberg 245—247.
Hoogenhoed 216.
Hoogesteger 115.
Hoogewegen 18, 116, 117.
Hoogh 58, 59, 74.
Hoogkamer 15, 17, 24, 62, 64 -66, 109-112, 118, 369.
Hoogvliet 390.
Hoorn (van) 125, 183, 198, 264, 266, 267, 368.
Hoorn (Eindhoven van) 91.
Hoornbeeck 147.
Hoornweg 12.
Hooywagen 23.
Hope 249.
Hoppoi 191.
Horbag (van) 271.
Horion (van) 95, 97.
Hornes (van) 97.
Hornman 37.
Horsten (van) 196, 197.
Hosson (de) 85, 283, 346.
Houdijk 200.
Housel 84.
Houve (ter) 145.
Hoven (van) 9, 123.
Hoy (de) 283, 346, 388.
Hoyer 271.
Hoynck van Papendrecht 165.
Hubert 269.
Hudig 185.
Huedt (van) 211-213.
Hu gen 283.
Huizinga 91.
Hulsebos 246, 283.
Hulsen (van den) 70.
Hulst (van der) 127, 351, 391.
Humbert 231.
Huntly 242.
Hurgronje 24, 183, 316324,, 342, 388.
Hurgronje (Snouck) 34.
Hurmans 72.
Huskes (van Speyk) 91.
Huybert (de) 71.
Huyck 198.
Huyghens 83, 168, 383.
Huysman 236, 237.
Huyssen 16, 322.
Hijmans 29.
Hijmberch 37.

I.

Ideling (de) 263.
Imbyze van Batenburg (van) 194, 239.
Immink 91.
Ingenhoven 273.
Ingels 60.
Ingen Messchaert (van) 279.
Ingenulant (van) 331
Iraherne 232.
Isenburg 237, 238.
Ittersum 273.

J.

Jaille (de la) 388.
Jannatsch (von) 383.
Jannette 388.
Jappé Yl.
Jaussaud (de) 83.
Jillisse 146.
Jonge (de) 16, 74, 195.
Jongerels 182, 185.
Jongerheld 182.
Jongh (de) 230, 269, 283, 284, 346 351.
Jongheer 273.
Jordaens 388.

K.

Kaan 196.
Kalen 384.
Kamcrlingh 126.
Kannegieter 230.
Kanters 122.
Katt 373.
Kattenborch (van) 335.
Keere(n) (van der) 330.
Keetman 86.
Kell (van) 205.
Kelle 110.
Kettbrens 149.
Keppel (van) 90, 189.
Kerchem (van) 284.
Kerckerinck 371.
Kerckhoff (van de) 331, 333.
Kerkhoven 273.
Kerkhoff 226.
Kervenheim (van) 381.
Ketel 81, 211, 235, 236, 380, 381.
Ketel van Hackfort 235, 236.
Ketelaer 19, 36, 114, 366.
Ketweg 150.
Keuchenius 346, 347, 388, 389.
Keyser 280.
Keyser (den) 48.
Kier 263.
Kinsky (van) 39.
Kipp 120, 268.
Kiphorst 382.
Kips 125.
Kirkby 242.
Kirkland 241.
Klerck (de) 191.
Klinkhamer 329.
Klomp 293.
Klooster (ten) 13.
Kluppel 167.
Knechts 86.
Kneuse 61.
Knibbe 194.
Knijffs 148.
Kock 373.
Koetermans 326.
Koets 91.
Kolk (van der) 389.
Koninck (de) 23.
Kooten (van) 347.
Kops 375.
Korthals 124, 161, 162, 198, 347.
Koster 124, 371, 372.
Kouwens 269, 347.
Kraen 331.
Krauzin 285.
Krayenhoff 83.
Kremer 333.
Kretschmar (van) 79.
Kreynck 213, 214, 218.
Kribbe 208-210.
Krieken (van) 163.
Krimpen (van) 29.
Kroef 183.
Krul1 337, 341.
Kruyff (de) 124, 162, 163, 247, 284, 285, 349.
Kruyt 342.
Kuffeler (van) 156.
Kuinre 107.
Kup 234.
Kupius 160.
Kusers 50.
Kuyck 88.
Kuylenborch (van) 150.

Kuyper 283.
Kuipers 270.
Kwik 285.

L.

Laen (van der) 73.
Laer (van) 106.
Lafaille (de) 283.
Lagordt 157.
Lamberton 346.
Lambrechtsen 183, 322, 323.
Lammens 76, 77.
Lamp 333, 335, 337.
Lampsins 76, 120, 318, 319, 368, 369.
Lamsen 322.
Landas (de) 286.
Lange (de) 285.
Langefelt 335.
Langendam 382.
Lanckerts 155.
Lannoy (de) 74, 156, 384, 385.
Lardenoy (de) 74.
Larrey (de) 255-262, 309—316.
Lawick (van) 90.
Lecke (van der) 299—301.
Lce 231, 241, 287, 288.
Leemans 233, 289.
Leen 122.
Leene (van) 116, 367.
Leeser 329.
Leeuw (de) 344.
Leeuw (van der) 38.
Leeuwen (van) 35. 282, 285, 333, 335, 337, 380, 381.
Leiden (van) 160.
Leclienburg (von) 261.
Lenneo (van) 328. 335.
Lentinck '283.'
Lentz 14.
Leoninus 121.
Lerse (de) 24.
Lesable 110.
Lesier 116.
Letier 192.
Leuve 198.
Levendale 119.
Lever 242.
Leverkink 31.
Leij (van der) 27-30.
Leyden (van) 3, 5, 48, 99, 101, 103, 104.
Leydenburch 299.
Leyendecker 208, 209, 212, 214—216, 218.
Leys 60.
Leyssius 57.
Leyssius (van Rheineck) 15.
Lichte (de) 244.
Lichtenberg (van) 383.
Lidth de Jeude (van) 219—223, 229.
Liefdelt (van der) 284.
Liens (v. d.) 273.
Lier (van) 389.
Liere (uten) 141.
Lillo (van) 71.
Limborg (van) 319.
Linden (van) 284, 382.
Linden (van der) 229.
Linden (Swalmius van der) 91.
Linden (von) 292.
Linderss 366.
Lintzenich (von) 75, 120.
Lion (le) 318.
Lipsee 114.
Lisse (van) 74, 303.
Lith 391.
Lith (van) 219—223.
Lobell (de) 269.
Lohhrcgs 151.
Lodisio 163, 199, 285, 349.
Loenius 63, 66.
Loens 81, 82.
Loet (van) 331.
Loeyen 224.
Logeman 91.
Loménie de Brienne 56.
Lommen (van) 390.
Lommessen (van) 161.
Lonckc 61, 155, 389.
Loodesteyn 149.
Loon (van) 123.
Locsdreght 327.
Looyen 12.
Lopes Suasso 34.
Lopsse 17, 23, 60, 63.
Lorzbach 38, 83.
Loten 325, 326.
Louwerse 285.
Loy (de) 8.
Lucassen 38.
Lugt (van der) 114, 368, 369.
Lugten 347.
Luisada (de) 227.
Lurkus 15, 16, 109, 118, 119, 366, 367, 369.
Lutsekerck 245, 283.
Luxemburg 39.
Luycks 111
Lynden (van) 71, 337, 382, 383.

M.

Maas 146, 168.
Maes (van der) 74.
Macaré 26, 368.
Mackay 238.
Maillé (de) 387.
Maitre (le) 390.
Maka 20.
Malapert 286, 349.
Malburgh (van) 281.
Male (van) 92.
Malefijt 231.
Mallinckrodt (von) 41.
Malsen (van) 228.
Man (de) 326, 331, 333, 335, 337.
Mandere (van der) 183.
Manee 115, 364.
Manhardt 325.
Manroo 119.
Mansvelt (van) 280.
Marcelis (van) 311.
Marcella (van) 110, 111.
Marchant 128, 227.
Marck (van der) 38, 39.
Marcken (van) 124.
Marckt (van der) 109, 114.
Mariënburg 37, 39.
Marle (van) 270.
Marrow 234.
Marschalk 268.
Martines de St. Georges (de) 315.
Marwitz (von der) 85.
Marxhem (van) 309.
Mascheck 91.
Maseveen 154.
Massey 242.
Mast 58.
Masure 58, 64.
Matelot 286.
Matenesse (van) 253, 254.
Maton 351.
Matter (de) 192.
Matthes 350.
Maure (van) 160.
Mauregnault (de) 83, 285, 286, 349.
Mnurik (van) 274, 275, 377.
Mauritz 25.
May 230-234, 286—288.
May (Scaburne) 349.
Meadows 232.
Mechgelen 59.
Meeckeren (van) 128, 165, 333.
Meer (van der) 124, 164.
Meerdink 288.
Meerhout 325, 326.
Meersch (van der) 324, 326, 32s.
Mees 91.
Meeteren (van) 228.
Mege (van) 383.
Mekeren (van) 288.
Melisdijck (van) 292.
Mellink 12.
Melsert (van) 391.
Menkema 226.
Menso 160.
Mercier 317.
Merel (van der) 36.
Merens 80, 197, 386, 390.
Mercstein (van) 44, 49, 50.
Merevenne 331.
Merken (van) 83, 84, 125.
Merten (van) 335, 337.
Messchaert (van Ingen) 279.
Metsekers 291.
Metting(h) 39.
Meulemans 268.
Meulen (van der) 329.
Meurs (van) 63, 66, 87, 109, 229, 383.
Mey (de) 367, 389.
Meyer 123.
Meverinck 213.
Michielsen 184.
Middachten (van) 190, 191, 294, 379.
Mignot de Bussy 90.
Milly (de) 274.
Miln 39, 84.
Mispelblom 20—22, 58, 63, 119, 365-367.
Mitchel 84.
Moelnaers (des) 7.
Moens 153—156, 195.
Moer 337.
Moerkerken 78.
Mogge 288.
Moliaert 168.
Moll 237, 319.
Mollema 39, 125.
Moller (die) 335, 337.
Mollerus 269, 350.
Mols (van der) 37.
Molwitz 270.
Mom 240.
Mom zu Kell 273.
Momber 327.
Mommer 167, 168, 296.
Montfoort (van) 92—98.
Moor (de) 57, 155, 366.
Moorrecs 84, 163, 164.
Moors 154, 329.
Moringh 159.
Moris 15, 20, 364.
Morrai 147.
Mossel 144, 145.
Motzfeld 71.
Mough (von) 328.
Mourik (van) 274.
Muelen (van der) 15.
Muilman 338.
Muincq (de) 321, 322.
Mulert 211.
Mulet 151.
Mulier 263, 266, 267.
Muller 8, 15.
Munnik '(de) 145.
Munninck 160.
Munniks (Venhuizen) 91.
Munter 73.
Musquetier 146—153, 191—195.
Mustelius 290.
Muys 137, 140-142.
Muys (van der) 136.
Mye (van der) 51.
Myle (van der) 70—72.

N.

Naeldwyck (van) 51, 74, 202.
Naamen van Eemnes (van) 91.
Naasthoven (van) 288.
Naghel 309.
Nahuys 282.
Nason 71.
Nassau (van) 36, 42, 94, 185-187, 237, 354.
Nassau-Beilstein (van) 238.
Nassau-Dillenburg (van) 95.
Nassau-La Lecq (van) 318.
Nassau-Siegen (van) 257.
Naudin 231, 287.
Nayen 167, 296.
Neercassell (van) 284.
Nende (van den) 70.
Neomagus 347, 388, 389.
Neringh 331, 333, 335.
Nes (van) 327.
Nesse (uter) 140, 143.
Nessingh 345.
Neukirchen Nyvenheim (Van) 383.
Neveu (le) 63.
Niclas 161.
Niel (van) 284.
Nienhuis Ruys 229.
Niet (de) 329.
Nieudorp 122.
Nieuwenhof 14.
Nieuwenhoven (van) 347, 389.

Nieuwenhuysen (van) 28.
Nieuwening (van) 382.
Nieuwland 10.
Niewold 91.
Nilant 40, 84.
Nispen (van) 183.
Nissepat 65, 1 11.
Nobelaer 82.
Nobeling 322.
Noels 126.
Noire (le) 268.
Nollens 109, 110, 364.
Nolst 109.
Noman 53.
Noordyck 327.
Noorthoeve 15-18, 20, 63, 116, 364.
Noot (van der) 15. 17., 186.
Normandie (de) 198.
Noteboom 13.
Nouhuys (van) 164.
Noyen 167, 227, 247, 289.
Nuyssenburch (van) 72.
Nyell (van) 331, 333, 337, 339.
Nyenrode (van) 93, 95, 96, 379.
Nypoort (van der) 35, 148, 199, 247, 384.
Nijs 90.

0.

Obbes 198.
Ochsfeldt (van) 212
Ockerse 35, 241, 243, 244.
Oegstgeest (van) 2-7, 45, 104.
Oem van Wijngaerden 298.
Oever (van) 284.
Oevers 111.
Offerhaus 91.
Oillearts 327.
Oirlmans 187.
Olbeke 372.
Oldenbarneveld (van) 381.
Oldeniel (van) 373.
Olis 34.
Olmius 293.
Omelingh 382.
Ommeren (van) 197, 241, 280.
Onderwater 291, 292.
Oort (van) 230.
Oortman 150.
Oostdijck 16, 65, 110—114, 368, 369.
Oostee (van) 24, 56.
Oosterland (Langerak) 159.
Oosterlingh 122, 196, 276, 289, 327, 343.
Orsoy (van) 156, 157, 197,241.
Ossewaarde (van) 17, 60, 65; 113, 116, 117.
Ouden (den) 65.
Oudermeulen (van der) 289.
Oudhoff 163.
Oudhuizen (van) 390.
Oudraad 12.
Out 125.
Outhuysius 191.
Outshoorn 125, 294, 351, 386.
Over-Salm (van) 95.
Overhoff 85.
Overwater 158.
Ovink 163, 164.
Oxfeldt (van) 211.
Oyee 16, 19, 112, 118, 119, 342, 365, 367, 369.

P.

Palairet 39, 84.
Pallant (van) 70.
Palm 289.
Paludanus 18, 113.
Panhuys (van) 233.
Pant (van der) 84.
Pape 71, 73.
Parent 155, 195.
Parker 167, 242.
Pars 125, 164.
Pasch 328.
Passer 60.
Pauw 148.
Peere (van) 323.
Pelgrim 294.
Pels 37.
Pensix 230
Peperkamp 91..
Perduyn 157, 323.
Peregrinus 388.
Perizonius 8, 292.
Persijn (van) 73, 104.
Pestel 165.
Pet 81.
Petite 23.
Pevalli 160.
Peylinck 390.
Pferdmenges 85.
Phitzinger 85.
Phoenix 317, 318, 321.
Pieck 87, 289.
Piekevan 199.
Pik 240.
Pilletier 183.
Pinninck 372.
Pinsex 286, 287.
Pipardus 85, 125, 165, 289.
Piper 13.
Pit 197.
Pittenius 319.
Pittius 160.
Plas (van der) 113.
Plettenberg (van) 383.
Ploech 188-191.
Ploos van Amstel 86, 280.
Plotho (von) 40, 85.
Pluckooy 62, 66, 109, 110.
Poell (van den) 335, 337.
Poelmans 390.
Poelwyck (van) 333.
Poest (van der) 56.
Poll (van de) 291, 349, 389.
Polanen (van) 38, 95, 96, 126, 131, 137—143, 299-301. 309.
Pompe van Meerdervoort 123.
Pont 80, 81. 83. 86, 341.
Pool (dé) 160.
Poolsum (van) 146153, 191 -195, 199.
Poorte (van der) 168, 296, 375.
Postel (ten) 31.
Pot 276—280.
Pot (van der) 197, 232, 240, 276-280.
Pothoven 375.
Potter 291, 292.
Pous 243.
Pradellus (van) 62.
Praël (du) 90.
Praetorius 37.
Praets 123.
Pranger 245, 283.
Presinckhaeff (van) 215.
Pruynen 37.
Puffvliet (van) 291.
Punt 331.
Pusch 291.
Puth 158.
Puth (van de) 335.
Putman 226.
Putte (van der) 125, 141, 142, 182, 322.
Putten (van der) 74.
Puwelle 52, 53.
Puijn 268.
Pijlo 61.

Q.

Quant 335.
Quint 331.

R.

Raeck 157, 197.
Raephorst (van) 70, 105, 308, 362.
Raesfelt (van) 83, 86.
Raet (de) 23, 87, 167, 168, 296.
Rabenhorst (van) 40.
Racquet 156.
Radaeus 321.
Rademaker 230.
Rammazeijn 318.
Randwyck (van) 40, 85, 382.
Rappard (van) 383.
Ratel 16—19, 63, 114, 118.
Raveschot (van) 83, 85.
Rayner 233.
Reay 238.
Rechteren Limpurg (van) 145.
Reck (van de) 71.
Recxstoot 155.
Recxstoot Caen 156.
Redecher 371, 373.
Reede (van) 96, 98, 217, 218.
Reede van der Aa (van) 98,
Reede van Oudtshoorn 98.
Reenen (van) 349.
Rengers 105, 107, 108, 151.
Renseng 236.
Renterghem (van) 23.
Repard 286.
Respie (de) 192, 193.
Resandt (van) 331, 337.
Retemeyer 150.
Reus 329.
Reuver (de) 163.
Reynesteyn (van) 184.
Rcyntjes 81.
Rhee (van) 389.
Rhemen (van) 74, 75,
Ribbius 315.
Riemsdijk (van) 335, 389.
Rietberg 349, 389.
Rietvelt 28, 228.
Rigmaden 242.
Rinneghem (van) 144.
Ripperda 107, 108.
Rispie (de) 194.
Rivière (van de) 111.
Robbé 120.
Rochefort 91.
Rochette (de la) 388.
Rochussen 24, 181—185.
Rocque (de la) 184.
Rode (de) 14.
Rodere (de) 74.
Rodwell 232.
Roefroij 29.
Roelants 83.
Roever (de) 124, 163, 199, 220, 221, 335, 337.
Rogge (van der) 57.
Roldanus 246.
Romaignau 268.
Ronde (de) 167.
Roock (de) 281, 350.
Roodenhurg 151.
Rookmaker 229.
Rootbeen 154.
Roorda van de Voorts 210.
Rosenburch (van) 299, 300, 308, 355.
Roseveldt (van) 40, 155.
Rossum (van) 227, 228, 380.
Rotemule 143.
Rotgers 387.
Rotterdam 34.
Rottier 359-361,
Rouse 37, 39, 84, 226.
Rover (de) 95, 97, 188.
Rovers 159.
Rue (de la) 18, 20,1 17, 286, 320.
Ruelo (van) 83.
Ruiter 74.
Rump 10.
Ruskes 331.
Rutgers 2, 327, 328.
Ruychroc van den Werve 51.
Ruyghaver 15, 19—21, 57, 58.
Ruysch 347.
Ruys (Nienhuis) 229.
Ruysscher 327.
Ruyter (de) 279, 280, 387.
Ruyven (van) 159.
Ry (du) 165.
Ryet (van der) 73.
Rijkaard 111.
Rijcke (de) 15, 56, 57, 382.
Rijkwijn 163, 164.
Ryman 206.
Rijn (van) 254, 309, 329.
Rijnberk (van) 228, 22Y.
Rijnegom (van) 45.
Rijnen (van) 29.
Rijnshaggen (van) 59.
Rijt (van der) 187.

S.

Sable (de la) 111.
Saint-Amant (de) 282.
Saint-Arragon 62.
Salis (de) 388.
Salm (van der) 74.

Sandbergen (van) 214.
Sandelan 73, 74.
Sander (van) 60, 86.
Sanders 227.
Sandfort 241.
Sandick (van) 86.
Sandra 62, 320.
Sanen (van) 81.
Sannes 91.
Santen (van) 71, 72.
Santhorst (van) 139, 142, 299, 300. 307. 355—364.
Santkray 292.
Santvoort 269.
Sasse 240.
Sceven 42, 44, 47, 48, 98, 103.
Schaap 66-70, 319.
Schaesberg (von) 90.
Schade 20, 59.
Schadee 15, 58, 59, 275.
Schagen (van) 113, 319.
Schaick (van) 377.
Schalck 57.
Scharenborch (van) 335.
Scharff 330.
Scharley 126.
Scheene 165.
Schellebeek 38.
Schellink 293.
Scheltema 227.
Schenck van Toutenburg 202.
Schenkenberg 389.
Scherenberg (van) 126.
Scherff 372.
Schermer 347.
Scherpenseel (van) 382, 383.
Schimmelpenninck 237.
Schiphorst 128.
Schleicher 83.
Schlingemann 294.
Schnidgens 120.
Schoick 168.
Scholten 246, 283.
Scholtz 91.
Schonenbergh 75, 120.
Schoock 87, 167, 296, 335, 350
Schoolwyck 208.
Schooten (van) 329.
Schorer 183.
Schorrenberch (van) 331.
Schotanus 224.
Schotte 24, 35, 242-344.
Schouten 194, 268.
Schouts 366.
Schrage 291.
Schreuder 27 1.
Schubart (von) 126.
Schull 206. 207, 331, 333, 335, 337.
Schuller 386.
Schultinck 33.
Schultinga 106.
Schultz van Haegcn 347.
Schut 337.
Schutte 88.
Schuttens 120.
Schuurman 121, 283.
Schwarzenberg (thoe) 91.
Schwerin (von) 314.
Schytte 265.
Seaburne May 349.
Sebouts 21.
Sechvelt 61.
Seest 280.
Segers 274, 275.
Selwerd 107.
Serclaes (t') 298.
Serlé 86, 126.
Sersanders 273.
Seutre (le), 12.5.
Severijn 331.
Seyes 160.
Seylmakers 155.
Sibuet (de) 52, 55.
Siepkamp 91.
Sierraalta 124, 245, 247, 282.
Sigal 8 4 .
Sille (de) 267—271, 350.
Sittert 40.
Skanderbeg 153.
Slaert (van der) 273.
Slicher 388.
Slinghmann 350.
Slingsbie 289.
Sloet 71.
Sloot (van der) 145.
Sloot (van der Feltz van der) 146.
Sluysken 269.
Slijck 329.
Smaasen 389.
Smallegange 15, 18, 22, 65, 118, 366.
Smit 150, 226, 263, 281, 383.
Smits 79, 159, 282.
Snakken 373.
Snevens 318.
Snikkerieme 130, 135, 137—140.
Snoeck 240.
Snoep 17, 366.
Snouck 323, 324.
Snouck Hurgronje 34.
Soesdyk 350.
Soetebier 62, 63.
Sohier 86. 126.
Sohier de' Vermandois 86.
Sombaart 240.
Sommerzee 15, 112, 115—118, 369.
Sonnesteyn 390.
Sonsbeecke 213.
Sorbier 53.
Sorgen (van) 318.
Soudaen 252, 253.
Soutelande (van) 70.
South 242.
Spaen 331.
Spanbroek (van) 291.
Spant (van der) 79.
Spel 123.
Speldernieuw 80, 86, 291.
Spiering 165, 273.
Sprakel 145.
Spruyt 90, 331, 335, 337.
Staal (van der) 74.
Staes 366.
Stal (ter) 382.
Stalpaert 74.
Stam 25.
Stapele (van) 367.
Staveley 232.
Steck 208.
Steegh (van der) 223, 224, 273, 335.
Steeland (van) 117, 390.
Steen (van der) 382.
Steenbergen 34, 350.
Steene (van de) 66.
Steengracht 183.
Steenhoff 264, 266, 267.
Steenhuys (van den) 331, 333 335. 337.
Steenhuysen (van) 72.
Steenis (van) 154, 228.
Steghelith 284.
Stegman 330.
Steinmetz 91.
Stekelenburg 14.
Stellingwerf (van) 350.
Stelt 388, 389.
Stempels 333.
Sterck 233.
Sterthenius 321.
Steyn 311.
Steyn van Hensbroek (van) 53.
Steynbergen (van) 78.
Stirling Baillie 232.
Stockum (van) 87.
Stoday 242.
Stoir 333.
Stokes 232.
Stokke 183—185.
Stolberg-Wernigerode (von) 282.
Stolk (van) 240, 276.
Stone 242, 244.
Stoop 63.
Storm 28.
Straelen (van) 331, 333.
Straten (van der) 15—19, 112 —118, 364, 367—369.
Stratenus 114.
Streype 58.
Stringe (van der) 35, 36, 122, 243.
Stromers 81.
Strubbe 212.
Strijen (van) 58, 59, 367.
Stuerman 206, 208.
Stulen 274.
Stijn (van der) 29.
Suasso (Lopes) 34.
Suavius 147.
Suchtelen (van) 386.
Suermondt 122, 331.
Superville (de) 279.
Suquet 210.
Suydlo (van) 8.
Suysse 120.
Svane 265.
Swaefken 217, 218.
Swalme (van der) 182.
Swart (de) 157, 333, 335.
Sweers 386.
Sweersen 212, 213.
Sweerts de Landas 86.
Sweherijn 149.
Swinderen (van) 91, 191, 213.
Swinderen (de Rheden van) 91
Sydervelt 328.
Sijes 123, 198, 282.
Sijlmans 66-70.
Sylvanus 291.
Sijthoff 386, 390.

T.

Taapken 91.
Taerlinck 183.
Tabingh 390.
Tack 66-70, 157.
Tant 183.
Tats 60.
Tatum 390.
Tecklenburg 237, 238.
Teeffelen (van) 221, 335, 337.
Teengs 86.
Teeuwen 2 18.
Tekelenburg 109.
Tellegen 247.
Teltink 344.
Temminck 370—374.
Tenckinck 291, 350.
Tengnagell (van) 281, 331, 335, 337.
Tersteeg 227.
Terwen 327.
Tets (van) 199.
Teylingen (van) 3, 34, 74, 104, 136. 357.
Teynagel 168, 221.
Thaarup 266.
Thielenus 155, 195.
Thornton 242.
Tiareck (van) 161.
Tiel (van) 331, 335.
Tierens 318.
Tilanus 237.
Till (van) 203—218.
Tinnegieter 348, 349.
Tischbein 84, 86.
Tiserandel 73.
Tissot van Patot 199, 293.
Tobias 86.
Tonning 81.
Toor (van) 86.
Torck 85, 390.
Treussnrt 383.
Triest (van) 199, 247.
Trom Trigland 81. 193.
Tromp 347.
Tros 283.
True 264—266.
Tschifly 66.
Tserclaes 298.
Turfkloot 27.
Turck 62.
Tuyll (van) 7.3, 331.
Twenhuizen (van) 209. 211, 212.
Twent 71.
Twickel 381.
Twist (van) 347.

U.

Udemans 86.
Udents 284.
Ukena 107.
Ungern Sternberg (von) 260.
Upwich (van der) 246.
U tengoye 253.
Utenhove (van) 235.
Uwens 10.

V.

Vaeck 331, 335.
Vaerden (van dei) 57.

Vahrenkroeg 164.
Vaissière 53.
Val de la Potrie (du) 315.
Valade de Truffin (de la) 90.
Valck 235,
Valckenaer 379, 380.
Vannier (le) 90.
Varnewijk 273.
Varent (van de) 20—23, 56, 57, 65, 118, 119, 367.
Vasseur (le) 71—73.
Vassy (de) 22.
Veen 246, 248.
Veen (van der) 333.
Veenen (van) 335, 337.
Veer (de) 215. 276. 289. 324—334,' 390.
Vegelin van Claerbergen 170.
Vehr 216, 218.
Velde (van de) 15, 22, 23, 65,, 114. 367.
Velde' (van der) 57, 194.
Velick 205, 206.
Velsen (van) 148—151, 166,, 199, 289, 292.
Velters 324.
Ven (van der) 12.
Verbolt 382.
Verbrugge 20, 115.
Verburch 191, 192, 264.
Vergens 194.
Verheul 11, 116, 208.
Verheyck 192.
Verhoef 145.
Verlee 230.
Verley 198.
Vermaat 14.
Vermart 109.
Vermeer 392.
Vermeerten 226.
Vermeulen 127, 191—194, 292, 390.
Vernatti 72.
Verryn 319.
Verschuer (en) 327.
Verschuyl 292.
Verselewel 56.
Versluys 24, 118, 273, 289.
Versteeg 151, 223—230, 273, 292, 293, 335, 386.
Verstraeten 364.
Verwey 154.
Verwoirt 335.
Veth 36, 243, 322.
Viervant 236, 237.
Vignon (du) 80.
Villers 71.
Vilsteren (van) 215.
Vinck 371-373.
Viri (de) 63.
Virneburg (von) 42.
Visscher 1 16, 157, 158, 234, 292, 293.
Visser (de) 60, 80.
Vittinghoff (von) 161, 282.
Vivien 286.
Vlaanderen (van) 92.
Vlaminc 252-255.
Vlamingh 319, 328.
Vlamingh van Outshoorn (de) 72, 343, 344.
Vlieger (de) 90.
Vliet (van) 149.
Vliethoorn 269.
Vloten (van) 90.
Voerd (van) 379.
Voern (van) 105, 379.
Voerst (van) 213.
Voes 68.
Voeth 212, 272.
Voetsius 148.
Vogel 117, 33.3, 369
Vogelesang 15.
Vogels 352.
Volckers 111.
Volkert 293, 372.
Vollenhoven (van) 240, 276, 374-376.
Volmer 155.
Vonck 244.
Voogd (de) 199, 293.
Vool 62.
Vooren (van der) 146.
Voorst (van) 247.
Voort (van der) 350.
Vorden (van) 188.
Vos 66-70, 127, 152, 160, 218, 293, 321, 326, 335, 373.
Voss (van) 160.
Voyer 285, 351, 391.
Vrang (de) 74.
Vrede (van de) 113.
Wreedenberg 13.
Vrient (de) 64.
Vries (die) 333.
Vriesch 333.
Vriesendorp 201.
Vrind (de) 157.
Vroe (Bijl de) 90.
Vrolikhart 18, 199.
Vrugt 231.
Vrijdach 213.
Vunter 91.
Vijts 365.
Vijver (de) 80.

W.

Kaal (de) 57, 119.
Naemet (van) 337.
Naerde (uten) 3—7, 45, 47, 50, 104, 288.
Wairde (van den) 50.
Kagardus 283.
Wagewijn 86.
Kakanoye (de) 299.
Wal (de) 91.
Wall (van de) 87, 127, 235, 248, 256, 258, 259, 289.
Walaeus 81, 82.
Walchren (van) 204,
Wale (van den) 48, 130-144, 196, 301, 304, 306.
Wallenburg (van) 19, 114, 118.
Walraven (van) 165, 289, 290.
Walsem 281.
Wardt (van de) 382.
Warendorp (van) 8.
Warmeloe 273.
Warmenhoven 146.
Warmont (van) 63, 347.
Warnaertz 328.
Wassenaer (van) 4, 70—72, 98—106, 176-181, 298-309, 311, 355-364.
Wassenhove (van) 73.
Water (ten) 106.
Water (van de) 212.
Water (Over 't) 121.
Wateringen (van der) 101, 102, 105, 136, 141, 306.
Weber 145.
Weber van der Feltz 146.
Weede (van) 384.
Weiler (von) 286.
Weissenberg 161.
Well (van) 347.
Wel (van der) 14.
Welbouw 349
Weldam 351.
Welderen (van) 382, 383.
Welevelde (van) 216.
Welsink 167.
Weltzien (von) 261, 312, 315.
Wely (van) 335, 339.
Wendel (de) 184.
Wenix 73.
Wentholt 212, 214.
Werff (van der) 391.
Werve (van den) 73, 74, 82, 144.
Wesar 350.
Weseke 373.
Wesele (van) 78.
Weselow (von) 260.
Wessem (van) 75.
Westenberg 9, 10, 293.
Westerholt (van) 126, 351, 391.
Westerwyck 17, 19, 117, 369.
Westhoek 119.
Westrenen (van) 38, 228.
Wetzler 388.
Wevelinckhoven (van) 77.
Weye 20.
Wichers 291.
Wiegel 294.
Wiel 286.
Wiel (van der) 53.
Wieland 58.
Wilde (die) 51.
Wilhelmy 91.
Williams 232.
Wilmofsky 261.
Wilms 226.
Wils 114, 148, 366.
Wimersma 281.
Wind (de) 65.
Winkel (ten) 30.
Winckelman 321, 323.
Winning (von) 90.
Winshem 74.
Winssen (van) 168.
Wint (de) 115, 116.
Winter 91, 167, 168, 264, 315.
Winter (van) 84.
Wiselius 294.
Wissekerke (van) 24.
Witboom 317, 342.
Witfort 71.
With (de) 262-267, 335.
Withoofd 386.
Witsius 150.
Witt (de) 71.
Witt Hamer (de) 245, 281, 282.
Witte (de) 17, 183.
Witten 207, 213, 215, 218.
Witten van Coudenhove (den) 309.
Witthem (van) 93.
Wobma 226.
Woerdenbach 84, 163, 164.
Woerichem (van) 335.
Wohlfahrt 346.
Wolboker 331, 333.
Wolden (van) 347.
Woldenburg 235.
Woldring 91.
Wolff (de) 21, 118, 119, 163, 210, 219, 235, 240, 273, 333, 366, 367.
Wolfsen 294.
Woltering 145.
Woude (van den) 303, 305, 307.
Wuers 286.
Wulffen (von) 314.
Wunder 127, 128, 200, 333, 335.
Wurmbzer von Vendenheim, 74.
Wuyster 11.
Wyck (van) 146—153, 191—195, 228, 229.
Wijhe (van) 128, 165, 294.
Wijk (van) 197.
Wylich (de) 256, 258—260.
Wylick (van) 226.
Wijnbergen (van) 77, 78, 214, 230, 240, 384.
Wijngaarden (van) 79.
Wijnslagers 280.
Wijs (de) 151.
Wyth (die) 337.
Wijtvliet (van) 111.

Y.

Yorke 241.
Ysembaer 198.
Ysendoorn (van) 379.
Yseren (van) 207.
Ysselsteyn (van) 51, 71, 253.
Ysselt (van) 252-255.
Yzendoorn (van) 200.
Ijzerman 389.

Z.

landt (van de) 335.
Zandvoet 111.
Zandwick (van) 308, 333.
Zas van den Bossche 72.
Zaünsliefer 236.
Zeeszin 187.
leewijse 58.
Zelle 215.
Zeller (van) 124.
Zevender (van der) 253.
Zevenhoven (van) 236.
Zoelen (van) 235,236, 380,381.
Zohne (van) 379.
Zoute 109.
Zuidland 323.
Zuidwijk (van) 362.
Zutfen 354.
Zutterman 126.
Zuylen (van) 204.
Zuylen van der Haer (van) 38.
Zuylen van Natewisch (van) 381.
Zuylen van Nyevelt (van) 378-380.
Zwieten (van) 51.
Lijlstra 40, 128.

Deze ledenlijst behoort bij No. 1/2, XLe jaargang (1922), van het Maandblad van het Genealogisch-Heraldisch Genootschap „De Nederlandsche Leeuw".

Het Genealogisch-Heraldisch Genootschap „DE NEDERLANDSCHE LEEUW",

gevestigd te 's-Gravenhage,

OPGERICHT 1883.

Bestuur:

	Jaar van benoeming.	aftreding.
Jhr. Mr. F. BEELAERTS VAN BLOKLAND, *Voorzitter*	1921	1923
Mr. E. J. THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP, *Secretaris*	1918	1922
Jhr. H. P. WITSEN ELIAS, *Penningmeester*	1920	1922
Mr. Th. R. VALCK LUCASSEN, *Redacteur van het Maandblad*	1913	1923
Jhr. Mr. H. J. L. Th. VAN RHEINECK LEYSSIUS, *Archivaris*	1913	1923
Jhr. Mr. W. G. FEITH, *Bibliothecaris*	1919	1923

De bibliotheek is gevestigd Juffrouw ldastraat 3, 's-Gravenhage.

Amanuensis: B. J. VAN TILBURG; *Schrijfster:* Mej. W. C. H. VAN HULST; *Congierge:* Wed. W. J. RIJSWIJK.

NAAMLIJST DER LEDEN.

(Toestand van Januari 1922)

Het Genootschap telt 8 eereleden, 11 correspondeerende leden, 458 gewone leden en staat met 61 wetenschappelijke instellingen zoowel hier te lande als in het buitenland in betrekking.

Eereleden:

(Het jaartal achter de namen geeft het jaar van benoeming aan. L = gewoon lid; C = correspondeerend lid; E = eerelid.)

P. A. Graaf DU CHASTEL DE LA HOWARDERIE-NEUVIREUIL (C. 1884; E. 1890).	Neuvireuil (Pas de Calais).
Jhr. Mr. Th. H. F. VAN RIEMSDIJK (E. 1891)	's-Gravenhage, Oranjestraat 8.
A. J. SERVAAS VAN ROGOYEN (E. 1895)	's-Gravenhage, Conradkade 61.
Th. Graaf DE RENESSE (L. 1884; C. 1893; E. 1898)	Bilsen (België), Kasteel Schoonebeeck.
H. F. MACCO (E. 1906)	Steglitz-Berlijn, Humboldtstrasse 2.
Jhr. Mr. F. BEELAERTS VAN BLOKLAND (L. 1899; E. 1909)	's-Gravenhage, Bazarstraat le.
J. D. WAGNER (L. 1883; E. 1910)	's-Gravenhage, Kazernestraat 60.
Jhr. C. H. C. A. VAN SYPESTEYN (L. 1907; E. 1917)	Sypesteyn, Nieuw-Loosdrecht.

Correspondeerende Leden:

GUSTAV SEYLER (C. 1889)	Berlijn (W. 30), Nollendorfstrasse 10.
E. DOEPLER (C. 1891)	Berlijn (W. 15), Uhlandstrasse 163.
A. DE SEYN-VERHOUGSTRAETE (C. 1891)	Aalst (België), Klapstraat 10.
Dr. W. VAN WERVEKE (C. 1891)	Luxemburg.
A. F. VAN BEURDEN (C. 1896)	Amersfoort, Arnhemschestraat *26bis*.
W. WIJNAENDTS VAN RESANDT (L. 1901; C. 1908)	De Steeg, „Nieuw Resande".
Mr. P. C. BLOYS VAN TRESLONG PRINS (L. 1900; C. 1910)	Weltevreden, Parapattan 42.
W. J. F. JUTEN (C. 1910)	Bergen-op-Zoom.
Jhr. Mr. W. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND (L. 1905; C. 1917).	's-Gravenhage, Wassenaarschekade 10.
R. T. MUSCHART (L. 1912; C. 1921)	Rotterdam, Henegouwerlaan *37a*.
C. GRAHAM BOTHA (C. 1921)	Kaapstad (Zuid-Afrika).

Gewone Leden:

Jaar van benoeming.

1921 Acquoy, Mr. J., Keizerstraat 22, Deventer.
1913 Akker. W. L. van den. Amsteldijk 45, Amsterdam.
1909 Alderwerelt, C. F. de 'Roo van, Noorder Stationsweg 1, Bloemendaal.
1910 Anthonisz, R. G., The Pleasance, Havelock Town, Colombo (Ceylon).
1905 Arntzenius, W. N., Louise de Colignystraat 27, 's-Gravenhage.
1916 Aumerie, F. L. G. d', Prins Willemstraat 19, 's-Gravenhage.
1916 Aumerie, 0. G. d', Prins Willemstraat 19, 's-Gravenhage.
1883 Baert de Waarde, Mr. W. C., Château de Burier, La Tour de Peilz, Canton de Vaud, Zwitserland.
1917 Barmen 't Loo, Dr. J. H. J. van, Nassauplein 12, 's-Gravenhage.
1905 Bastert, J. J., Koninginnegracht 18, 's-Gravenhage.
1912 Beelaerts van Blokland, Jhr. J., Oosterbeek.
1910 Beest, C. W. E. van Voorst van, Maarsen.
1911 Beets, Ch., Buitenzorg (N. 0. 1.).
1911 Benteyn, J. M., Amaliastraat 2, 's-Gravenhage.
1908 Bentinck, G. J. G. C. Graaf van Aldenburg, Kasteel Amerongen, Amerongen.
1911 Bentinck, M. R. Baron, Huize Teylingerhorst, Wassenaar.
1918 Bentinck van Schoonheeten, Mr. R. F. C. H. Baron, Purmerend.
1895 Bère, Ph. F. L. C. Lach de, Sweelinckstraat 155, 's-Gravenhage.
1913 Beresteyn, Jhr. Mr. Dr. E. A. van, van Stolkweg 31, 's-Gravenhage.
1917 Beresteyn, Jhr. H. van, Oegstgeesterlaan 8, Leiden.
1920 Beresteyn, Jhr. M. H. van, Boulevard 14, Weltevreden (Java).
1918 Beretta, Ch. F. A., Makassar (N. 0. I.).
1912 Bervoets, B. J., Jordensstraat 70, Haarlem.
1917 Bichon van Ysselmonde, Mr. C. J. A., Frankenslag 150, 's-Gravenhage.
1919 Bicker Caarten. A. 1., „Nimmerdor", Baarn.
1921 Bicker Caarten, Dr. H. A., Giethoorn.
1920 Bie, Dr. J. P. de, Daendelsstraat 48, 's-Gravenhage.
1917 Bierens de Haan, Dr. J. A., 7 Chemm Venel Champel, Genève.
1912 Bilt, Prof. C. L. van der, Nassaulaan 11a, 's-Gravenhage.
1908 Binkhorst van Oudcarspel, P., Engelbert v. Nassauplein 165, Breda.
1919 Bisdom. M. C.. Adr. Pauwstraat 33. 's-Gravenhage.
1911 Blom, Mr. J., Tiel.
1914 Blijenburgh, A. H. W. van, Koninginnegracht 45, 's-Gravenhage.
1910 Blijenburah. C. 1. M. van. Leeuwarden.
1919 Boecop, J. M. Baron van, 'Brummen.
1917 Boetzelaer, R. W. Baron van, Huize Eykenstein, Maartensdijk.
1921 Bogaarde de Terbrugge, Baron de, Lange Voorhout 84, 's-Gravenhage.
1919 Bögel, C. E. W. Nering, Ommen.
1919 Boissevain. B. H,. Villa Buen Retiro. Hilversum.
1919 Boissevain, W., Keizersgracht 321, Amsterdam.
1921 Bönninghausen tot Herinckhave, Jhr. Mr. L. E. E. A. M. von, Rijnkade, Arnhem.
1898 Boogaart, B., Pieter Saenredamstraat 12, Utrecht.
1919 Boonacker, A. A., Heeresingel 28, Groningen.
1918 Brauw, Jhr. H. de, v. Boetzelaerlaan 86, 's-Gravenhage.
1900 Bredius. C. L. A.. Huize Zaanen. Schoten.
1920 Broeders, H., le Helmerstraat 327, Amsterdam.
1919 Bruyn, G. W. de, Joh. v. Oldenbarneveltlaan 54, 's-Gravenhage.
1919 Biilow, D. C. von, Rio de Janeiro.
1912 Burgh, P. J. W. J. van der, Huize den Bongerd, Renkum.
1921 Bussy, Mr. A. le Cosquino de, Plompetorengracht 15, Utrecht
1887 Buys Ballot, Mr. C. S., Zwarteweg 16a, 's-Gravenhage.
1920 Bybau, Mr. J. H., Willem II Singel, Roermond.
1916 Bijlert. 1. L. van. Rotterd. rijweg 74. Delft.
1899 Bijleveld, W. J. 'J. C., Oegstgeesterlaan 4, Leiden.
1900 Calkoen, L., Kennemerplein 5, Haarlem.
1911 Callenfels, P. J. von Stein, le van den Boschstraat 29, 's-Gravenhage.
1919 Calmeyer, M. R. H., Generaal Staallaan 46, Mr. Cornelis (Java)

Jaar van benoeming.

1905 Capellen, R. H. 0. Baron van der, Laan Copes van Cattenburch 15, 's-Gravenhage.
1918 Carp, Mr. J. H., van Blankenburgstraat 73, 's-Gravenhage.
1919 Carsten, Mr. Dr. L., Jozef Israëlslaan 50, 's-Gravenhage.
1912 Cats, Mr. H. Manger, Breda.
1918 Cazaux van Staphorst, C. N., Borneostraat 29, 's-Gravenhage.
1907 Clement, A. van der Poest, Poortugaal.
1915 Clerq, Mr. Dr. J. F. van der Lek de, Nassauplein 27, 's-Gravenhage.
1920 Cochius, G. L., Riouwstraat 182, 's-Gravenhage.
1913 Colenbrander, F. C., Huize Reuversweerd, Brummen.
1921 Collot d'Escury, H. M. Baron, Daendelsstraat 31, 's-Gravenhage.
1918 Coster van Voorhout, A. W., Stadhouderslaan 4, Utrecht.
1916 Court van Krimnen. Mr. A. A. del, Arn' em.
1921 Cremers, H., Eusebius, Buitensingel 9, Arnhem.
1900 Creutz, Mr. J. C. Baron, Apeldoorn.
1915 Creutz, Mr. S. Baron, Eusebius Buitensingel 53, Arnhem.
1914 Crommelin van Berkenrode, H. van Wickevoort, Huize Berkenrode, Heemstede.
1916 Croockewit W. A.zn., W, Amersfoort.
1917 Croockewit. W. H.. Witte de Withstraat 24, Rotterdam.
1922 Dam, C. W'. van, Druten.
1908 Dam. H. H. van. Oude Binnenweg 129. Rotterdam.
1910 Dam, Mr. L. R. van, Amersfoort:
1917 Dam van Hekendorp, D. W. van, Meentweg 55, Bussum.
1918 Daniëls. Mr. H.. Bezuidenhout 95, 's-Gravenhage.
1918 Dedem, 'A. C. A. Baron van, Aerdenhout bij Haarlem
1921 Dellen, Dr. R. van. Ulrum (Gr.).
1911 Doffegnies, J. J., Jan van Nassaustraat 80, 's-Gravenhage.
1917 Doffegnies, J. W., Bankaplein 1, 's-Gravenhage.
1913 Dolleman, Maurits, Parkweg 34, Amsterdam.
1912 Dólleman, A. E. Thierry de Bye, Huize de Ruit, Aerdenhout.
1922 Domis, A. 1.. P. C. Hooftlaan 3, Amersfoort.
1913 Donker Curtius, Mr. W. B. A., javastraat 18, 's-Gravenhage.
1921 Dorth tot Medler, Z. Th. 1. Baron van, Duiven (Geld.).
1911 Dozy, Dr. G. J., Krullelaan 19, Zeist.
1913 Driessen, R. H., Maarsen.
1910 Dusseldorp, C. J. van, Westerkade 25, Rotterdam.
1912 Duuring, L. A. C., Boreelstraat 29, 's-Gravenhage.
1913 Duys, Matthias, „Flevorama", Naarden.
1921 Dijckmeester, Mr. Dr. W., Heerengracht 252, Amsterdam.
1920 Eck, Mr. Th. G. van, Nassau Zuylensteinstraat 10, 's-Gravenhage.
1921 Eekhout, Jhr. B., Utrechtschestraatweg 152, Amersfoort.
1919 Eelde, J. C. M. van, Laan v. Meerdervoort 25, 's-Gravenhage.
1915 Egidius, Dr. Th. F., Servaas Bolwerk 10, Utrecht.
1905 Elias, Jhr. H. P. Witsen, Koningin Emmakade 199, 's-Gravenhage.
1919 Endtz, Mr. J. Th., Tempellaan 4, Soesterberg.
1909 Engelen van Pijlsweert, Jhr. W., Nassau-Dillenburgstraat 26, 's-Gravenhage.
1909 Epen, D. G. van, 2e. L. de Colignystraat 152, 's-tiravenhage.
1919 Erpecum, Mr. K. J. van, v. Aerssenstraat 3, 's-Gravenhage.
1912 Eschauzier, P., Tobias Asserlaan 6, 's-Gravenhage.
1918 Eskens, Mr. Jos. M. F., van Hovestraat 57, 's-Gravenhage.
1906 Everdingen, H. W. van, Lijsterbesstraat 138, 's-Gravenhage.
1919 Everdingen, Th. J. G. van, v. Aerssenstraat 248, 's-Gravenhage.
1911 Eyma, P. J., Berg en Vaart, Ankeveen.
1913 Fabius, A. N., Willemsparkweg 125, Amsterdam.
1917 Fabius, H. A. C., Utrechtscheweg 80, Amersfoort.
1903 Falck, Jhr. E. K. ti., Koningin Mariestraat 12, 's-Gravenhage.
1919 Feith, Jhr. Mr. W. G., Prinses Mariannelaan 34, Voorburg.
1913 Fenema, C. H. van, Weverstraat 178, Oosterbeek.
1921 Fontein, Mej. H., Noorderhaven 104, Harlingen.
1915 Fontein, S., Koningsplein 8, 's-Gravenhage.
1919 Frieswijk, W. A., Rembrandtlaan 20, Bilthoven.

Jaar van benoeming.

1895 Frieswijk, J. H. van Lexau, Doesburg.
1913 Fruin. Prof. Mr. R., Willem de Zwijgerlaan 66. 's-Gravenhage.
1920 Gaymans, A. A. A., v. Blankenburgstraat 44, 's-Gravenhage.
1919 Gelder, J. H. de Vree van, „Casa del Borgo", Maurik.
1884 Geloes, R. J. M. M. A. Graaf de, Kasteel Eysden, Eysden.
1909 Gemert, N. G. van, Assen.
1912 Gerlinns, P. E. G., Nassau-Ouwerkerkstraat 6. 's-Gravenhage.,
1920 Geusau, Jhr. G. A. A. Alting von, Nicolaïstraat 17, 's-Gravenhage.
1916 Gildemeester, F. F. H. van Gheel, Pieter Bothstraat 14, 's-Gravenhage.
1922 Goes, Jhr. Mr. H. van der, „'t Huis te Schengen", Berg en Dal bij Nijmegen.
1911 Gonggrijp, G. F. E., Sawahloento (Res. Sumatra's W. K.).
1917 Graeff, Jhr. Mr. C. de, Koningskade 2, 's-Gravenhage.
1887 Graafland, Mr. J. Hooft, Kromme Nieuwe Gracht 68, Utrecht.
1908 Graswinckel, Ihr. A. F. K., Wilhelminastraat 41, Breda.
1920 Graswinckel, jhr. Mr. D. P. M., Zwolle.
1920 Greidanus, M. R. Idema, Jul. v. Stolbergplein 17, 's-Gravenhage.
1909 Greven, Jhr. C. J., Celebesstraat 45, 's-Gravenhage.
1907 Groot, J. de, Laan Trivelli 15, Weltevreden (Java).
1917 Groot, Dr. C. Hofstede de, Heerengracht 5, 's-Gravenhage.
1897 Grijseels, B. H., v. Breestraat 50, Amsterdam.
1895 Gijn, Mr. S. van, Nieuwe Haven 39, Dordrecht.
1906 Gijsberti Hodenpijl, G. H. J., van Aerssenstraat 33, 's-Gravenhage.
1883 Haas, W. de, IJmuiden.
1911. Habbema, H. T., Distelweg 190, Amsterdam.
1910 Haeften, Mr. G. A. van, Javastraat la. 's-Gravenhage.
1920 Haersolte, Mr. J. F. Baron van, van Nahuysplein, Zwolle.
1914 Haersolte van den Doorn, C. W. A. Baron van, Velperweg 61, Arnhem.
1917 Halbertsma, Mr. S. N. B., Wallenburgerweg 57, Rotterdam.
1914 Hanegraaff, A., Zwartelaan 19, Voorburg.
1914 Hanegraaff, B. C. D., Westersingel 39, Rotterdam.
1910 Harte van Tecklenburg, Mr. J. J. J., Koningskade 17. 's-Gravenhage.
1917 Hartman Jr., W. F., Schiedamschesingel 81, Rotterdam.
1917 Hartong, E. L., Mathenesserlaan 217, Rotterdam.
1921 Hasselt, Mr. N. van, Vivienstraat 86, 's-Gravenhage.
1912 Hasselt, L. T. van, Ter Neuzen.
1914 Havelaar, Mr. J., Westersingel 102, Rotterdam.
1922 Heeckeren van Wassenaer, Dr. R. F. Baron van, Kasteel Twickel, Delden.
1918 Heemskerk, Mr. C. J., Carel van Bylandtlaan 15, 's-Gravenhage.,
1912 Heerdt tot Eversberg, W. Graaf van, Westerpark 32, Heemstede.
1917 Heeres, Prof. Mr. J. E., Benoordenhoutscheweg 6, 's-Gravenhage.
1910 Helsdingen, L. J. van Beuningen van, Barentszstraat 36, 's-Gravenhage.
1889 Helsdingen, Dr. R. van Beuningen van, Bukit Timah Road 135, Singapore.
1911 Hemert, J. G. von, Keizersgracht 757, Amsterdam.
1910 Heuvell, J. H. van Linden van den. Vlaardingen.
1920 Heyman, Mr. H. J. F., Maaskade 104, Rotterdam.
1912 Heyst, G. van Buuren van, Huize Paddenburg, Vlaardingen.
1917 Hoboken, Mr. J. van, van Vollenhovenstraat 7, Rotterdam.
1895 Hoefer, F. A., Hattem.
1902 Hoeufft, Jhr. J. A., Velperweg 85, Arnhem.
1910 Hoeven, Mr. A. van der, Gedempte Bierhaven 8, Rotterdam.
1904 Hoffman J. J.zn., W. J., Beaconstreet 1047, Brookline (Mass. U.S.A.).
1017 Hogerlinden, J. G. A. van, Nieuwstraat 47, Arnhem.
1918 Holland, N. M. C., Lange Voorhout 94, 's-Gravenhage.
1920 Holsteyn, Mr. J. G., Heerenveen.
1910 Honert, D. J. van den, Keizersgracht 127, Amsterdam.
1884 Honig, G. J., Koopmanshuis D. Mol, Zaandijk.
1919 Hooff, A. H. Drijfhout van, Bezuidenhout 215, 's-Gravenhage.
1920 Hooft, H. A., Madurastraat 1, 's-Gravenhage.
1914 Hooft, Jhr. hl. J., Huize Morren, Elburg.
1919 Hoogenhuyze, G. F. van, Steenstraat 12, Leiden.
1916 Hoogeweegen, H. J. A., Schiedamsche Singel 80, Rotterdam.
1883 Hoogstraten, J. S. F. van, Huize Hoogstede, Arnhem.
1917 Hoop, A. N. J. Thomassen à Thuessink van der, Schiphol, Haarlemmermeer.
1916 Hoop, Mr. E. J. Thomassen à Thuessink van der, Delistraat 35, 's-Gravenhage.

Jaar van benoeming.

1921 Hoop, S. M. S. Thomassen à Thuessink van der, „Duinzicht", Vogelenzang.
1917 Hooo van Slochteren, Mr. E. 1. Thomassen à Thuessink van der, „Welgelegen", Sappeníeer.
1907 Hoynck van Papendrecht, A., Mathenesserlaan 226, Rotterdam.
1921 Hoynck van Papendrecht, J., 2e v/d. Boschstraat 28, 's-Gravenhage.
1907 Inden, H. J., Noordstraat 152, Bodegraven.
1918 Ingen, Jhr. G. J. van, 2e v/d. Boschstraat 12, 's-Gravenhage.
1911 Isselmuden, H. J. L. Baron van, Batavia.
1919 Iterson, W. van, Rhenen.
1913 Ittersum, J. H. A. Baron van, Halte Barat, S. S. O./L. (Java).
1912 Ittersum, Mr. W. A. Baron van, Nassau-Odyckstraat 35, 's-Gravenhage.
1921 Jong van Rodenburgh, C. A. de, Willem de Zwijgerlaan 86, 's-Gravenhage.
1921 Jong, A. P. Schram de, Voorschoten.
1919 Jongh, H. C. de, Ammerzoden.
1911 Jordaan, J. D., Van Hasseltlaan 222, Apeldoorn.
1912 Just de la Paisières, Jhr. G. A. A., Beukplein 7, 's-Gravenhage.
1921 Kalff, Aug., Keizersgracht 395, Amsterdam.
1913 Kam, G. M., Nijmegen.
1911 Kanter, A. C. de, Rijnstraat 28, 's-Gravenhage.
1909 Kasteele, Mr. J. van de, Javastraat 22, 's-Gravenhage.
1913 Keppel, J. R. Baron van, „Driehuizen", Apeldoorn.
1913 Kerkwijk, A. 0. van, Nassaulaan 22, 's-Gravenhage.
1921 Keyman, J. C., Emmastraat 21, Alkmaar.
1916 Kielstra, E. J. M., Huydecoperweg 23, Zeist.
1921 Kinschot, Jhr. A. G. F. van, Breestraat 11, Leiden.
1910 Kinschot, Jhr. Mr. A. R. van, Mauritskade 57, 's-Gravenhage.
1909 Kist, J. G., van Galenstraat 17, 's-Gravenhage.
1910 Köffler, Carl, Obrechtstraat 454, 's-Gravenhage.
1911 Kolkman van Gouderak, W., Dordrecht.
1883 Koopmans, W. L., de la Reystraat 5, Arnhem.
1917 Kops, Dr. C. J. de Bruyn, Ant. Duyckstraat 95, 's-Gravenhage.
1915 Kronenberg, Mr. H., Graaf van Buerenstraat 9, Deventer.
1917 Kroon, Dr. J. E., Stationsweg 25, Leiden.
1919 Kruimel, Joan H. A., „Eikenhuize", Baarn.
1921 Krull, Dr. H. P., Hoofdstraat 19, Velp.
1914 Kruyff, J. G. M. de, Huize Panhuis, Venlo.
1910 Kuffeler, F. C. van der Meer van, Louise Henriettestraat 15, 's-Gravenhage.
1918 Kuhn, Mr. L. H. C., Oosteinde 15, Amsterdam.
1913 Kun, Mr. J. H. C. M. van der, Deventerweg 113. Zutphen.
1918 Kuntze, Th. H. L. C., D. P. M. Boulevard 34, Tjepoe -(Java).
1918 Kuyk, L. C. van, Villa „Thelma", Bilthoven.
1902 Kymmell, J. A. R., Assen.
1887 Kymmell van Mensinge, Mr. J. Wilmsonn, Nieuwe Gracht 79, Utrecht.
1905 Labrijn, P. C., Stationsweg 4, Goes.
1912 Lamsvelt, H., Willemsplein 5, Arnhem.
1919 Langenmayr, H. H. K., Tjikoppo (afd. Buitenzorg, Java).
1912 Ledeboer, G. M., c/o. Messrs Russell Cooke & Co., Old Square Lincoln's Inn 11, Londen.
1911 Leemans, W. F., Koninginnegracht 70, 's-Gravenhage.
1919 Leendertz, Paul, „Hoogwijck" Groesbeekscheweg, Nijmegen.
1918 Leeuwen, J. van, J. W. Frisostraat 22, Utrecht.
1914 Lels, Corns. J., Eendrachtsweg 70, Rotterdam.
1904 Lennep, Jhr. Mr. F. K. van, „Het Enzerinck", Vorden.
1899 Leyssius, Jhr. Mr. H. J. L. Th. van Rheineck, Vivienstraat 10, 's-Gravenhage.
1918 Lohman, Jhr. J. P. de Savornin, Celebesstraat 80, 's-Gravenhage.
1915 Loke. H. W. A. S., Pieter Bothstraat 10. 's-Gravenhage.
1909 Loon, Jhr. L. A. van, Huize La Forêt, Doorn.
1909 Loren van Themaat, Mr. H. B. Ver, Batavia (N. 0. I.).
1913 Loudon, W. F., Carel van Bylandtlaan 8, 's-Gravenhage.
1912 Lucassen, J., Spruitenboschstraat 12, Heemstede.
1913 Lucassen, P. L., Raadhuisstraat 29, Amsterdam.
1913 Lucassen, F. T. Valck, Huize Sonnevanck, Brummen.
1906 Lucassen, Mr. Th. R. Valck, Huize Sparrenheide, Driebergen.
1907 Luyken, Dr. A. G. H., Huize Landfort, Gendringen.
1914 Lynden, C. A. A. W. Baron van, Huize Beukenhorst, Wassenaar.
1917 Maanen, W. van, Doelenkade 37, Hoorn.
1914 Maas Geesteranus, Mr. H. G. J., Vossiusstraat 7, Amsterdam.
1920 Man, H. C. de, Hinthamerstraat 78, 's-Hertogenbosch,
1913 Man, J. P. de, Stationsweg 105, Harderwijk.
1920 Marel, A. van der, Roelof-Arendsveen (Z.-H.).

Jaar van benoeming.

1903 Martens van Sevenhoven, Jhr. Mr. A. H., Eusebius Buitensingel 26, Arnhem.
1918 Mastrigt, Mr. N. C. van, Boompjes 10a, Rotterdam.
1920 Maurегnault, Jhr. J. A. Boreel de, Emmalaan 7, Utrecht.
1906 Mazel, Jhr. *hl.*, Doornstraat 132, 's-Gravenhage.
1916 Mees, G. H.zn., J., van Imhoffplein 2, 's-Gravenhage.
1905 Mees, Mr. W. C., Schiekade 65, Rotterdam.
1921 Mees, B. Dorhout, Zuidersingel 17a, Groningen.
1912 Meeverden, L. N. van, Groothertoginnelaan 1 11, 's-Gravenhage.
1921 Merens, A., Heerengracht 104, Amsterdam.
1912 Merens A.zn., J. A., Keizersgracht 174, Amsterdam.
1898 Meyjes, Mr. F. E. Posthumus, Keizersgracht 144, Amsterdam.
1922 Michell, F. N. M., Sappemeer.
1904 Miedema, Mr. A. S., Raamsingel 8, Haarlem.
1913 Mijnssen, Mr. J. G. Verspeyck, van Boetzelaerlaan 139, 's-Gravenhage.
1913 Mohr, G. H,. Utrechtsche Wee: 36, Hilversum.
1921 Molière, J. Granpré, Vierverlaten (bij Groningen).
1917 Monchy, J. Th. de, Westersingel 95, Rotterdam.
1919 Montenberg, D. G., Groesbeek.
1921 Muelen, W. van der, „Parkwijck", Bilthoven.
1910 Mulert, H. F. C. Baron van Omphal, „de Belder", Hengelo (0.).
1907 Mulier, G. Haitsma, Maliebaan 129, Utrecht.
1919 Muysken, A. W. J., Atjehstraat 114, 's-Gravenhage.
1893 Naerssen, Jhr. W. F. R. van, Gorinchem.
1915 Nerée tot Babberich, Mr. R. J. K. M. de, „Malborgh", Buggenum bij Roermond.
1921 Neufville, Mr. D. M. van Gelder de, Godelindeweg 12, Hilversum.
1920 Nieuwkuyk, J. F. van, v. Lawick v. Pabststraat 49, Arnhem.
1918 Ninaber, W. C., Barbarossastraat 74, Nijmegen.
1917 Nispen tot Sevenaer, Jhr. E. 0. van, van Gogenlaan, Bilthoven.
1917 Noë, Louis, Besoeki (Java).
1917 Nolen, Mr. J., Valeriusstraat 78, Amsterdam.
1918 Nijgh, Mr. W. J. C. A., van Loostraat 110, 's-Gravenhage.
1901 Nijhoff, W., Lange Voorhout 9, 's-Gravenhage.
1917 Obreen, Dan., Avenue Concordia 76, Rotterdam.
1909 Obreen, Mr. H. C., Johan de Wittlaan 8, 's-Gravenhage.
1899 Oldeneel tot Oldenzeel, Mr. A. K. J. G. Baron van, Oosterhout.
1916 Onderwater, J. B., Leeuwarden.
1920 Onderwater, H. F. de Court, Dubbeldam bij Dordrecht.
1921 Onnes, W., „de Pol", Haren (Gr.).
1913 Onnes van Nijenrode, M., Kasteel Nijenrode, Breukelen.
1883 Oordt van Bunschoten, J. A. M. van, Zutfensche Straatweg, Velp (G.).
1921 Oosterzee, Mr. M. H. van, Sarphatistraat le, Amsterdam.
1914 Oosterzee, N. van, Wijnstraat 58, Rotterdam.
1912 Oosting, A. A., Gebouw Nederland, Beursstraat 11-13, Amsterdam.
1919 Ophuysen, J. H. W. van, Prinsevinkenpark 5, 's-Gravenhage.'
1917 Oppen, Mr. L. B. J. van, St. Pieterskade 23, Maastricht.
1918 Ouwenaller, E. R. van, Spieghellaan 4, Hilversum.
1910 Pallandt van Keppel en Rosendael, F. J. W. Baron van, Kasteel Rosendael, Rozendaal (G.).
1912 Pallandt van Walfort, J. A. Baron van, Lange Voorhout 48, 's-Gravenhage.
1918 Palthe, A. A. W. van Wulfften, „Sprengenberg", Haarle (0.).
1919 Palthe, Dr. P. M. van Wulfften, Baarnschewee 60. den Dolder.
1917 Panhuys, Jhr. J. E. van, Bloemendaalsche Straatweg 78, Overveen.
1917 Peski, Mr. V. van, Leuvehaven W. Z. 107, Rotterdam.
1913 Plass-van Reede, Mevr. C., Stockholm.
1921 Poelman, Dr. H. A., Rijksarchief, Leeuwarden.
1884 Polvliet, C. J., Anna van Saxenstraat 27, 's-Gravenhage.
1922 Pont, Mr. D. F., van Eeghenstraat 163, Amsterdam.
1911 Pot, A. van der, Hoofdweg 55, Amsterdam.
1917 Quarles van Ufford, Jhr. 0. J., Bachmanstraat 10a, 's-Gravenhage.
1915 Quay, G. W. E. de, Bossche Weg 180, Tilburg.
1917 Ravestevn, L. 1. C. J. van, Nieuwe Haven 137, Rotterdam.
1909 Reenen-Völter, Mevr. van; Bergen (N.-H.).
1901 Reepmaker, J., Westersingel 37, Rotterdam.
1896 Regt, W. M. C., Alphen a/d Rijn.
1917 Rengers, W. L. van Welderen Baron, Huize „Oolde", Laren (G.).
1921 Reuchlin, Jhr. P. A., Drumpt bij Tiel.
1916 Reyers, Mr. H. H., Batavia.
1906 Roelants, H. W. M., Joelaan 8, Hilversum.
1899 Röell, Jhr. H. H., „Het Clooster", Eefde (gem. Gorssel).

Jaar van benoeming.

1911 Röell, Jhr. J. H., Kasteelplein 13, Breda.
1911 Romondt, Mr. A. A. F. W. van, Heemraadsingel 255, Rotterdam.
1906 Romondt, Ph. F. W. van, Berberisstraat 95, 's-Gravenhage.
1910 Romswinckel, A. F. J., Delistraat 1. 's-Gravenhage.
1913 Rosenthal, Mr. Dr. L. H. N. Bosch Ridder van, Brummen (G.).
1920 Rossem, F. van, Parkstraat 5, Rotterdam.
1908 Royaards van Scherpenzeel, Mr. A., Huize Scherpenzeel, Scherpenzeel.
1911 Royen. Mr. J. H. van, Legatie der Nederlanden. Rome.
1905 Rupp, 'N. J., Roggestraat 24, Arnhem.
1908 Rutgers van Rozenburg, Jhr. D., Jansbuitensingel 19, Arnhem.
1910 Rutgers van Rozenburg, Jhr. Mr. L. M., Maliebaan 41, Utrecht.
1912 Ruys, Joh., Zomerluststraat, Heemstede.
1919 Rijcken, C. C. Pels, Ede.
1920 Rijckevorsel, W. F. H. van, Laan van Meerdervoort 464, 's-Gravenhage.
1919 Rijssel, E. C. van, Beukelsdijk 166, Rotterdam.
1917 Sandberg, Jhr. G., Oudegracht 184 bis, Utrecht.
1905 Sandick, Mr. H. W. van. Koningslaan '75. Utrecht.
1919 Santhagens, Mr. E. R.' van Eibergen, 'Markt 158, Wijk bij Duurstede.
1911 Sasse, Mr. J. C. von Briel, Lange Hoorn 165, Schiedam.
1903 Sasse van Ysselt, Jhr. Mr. A. F. 0. van, 's-Hertogenbosch.
1901 Schadee, J. Ph., Villa Daem, Luikschestraat 5, 's-Gravenhage.
1895 Scharp, H. J., P. C. Hooftstraat 145, Amsterdam.
1908 Schas, L. D. J., Juliana van Stolbergplein 6, 's-Gravenhage.
1901 Scheltus, P. A., Nassaulaan 2b, 's-Gravenhage.
1914 Schepper, G. A. Yssel de, „ter Spille", Dennenweg, Velp.
1917 Schepper, P. H. J. Yssel de, Velperbuitensingel 19, Arnhem.
1911 Scherpenberg, A. L. van, Berkenrodestraat 26, Heemstede.
1918 Scheurleer, C. W. Lunsingh, Prinsevinkenpark 16, 's-Gravenhage.
1920 Schilfgaarde, A. P. van, Balistraat 78, 's-Gravenhage.
1918 Schimmelpenninck van der Oye, W. A. A. J. Baron, Kasteel Duivenvoorde, Voorschoten.
1921 Schlingemann, A. L., Frankenslag 181, 's-Gravenhage,
1919 Schoenmaeckers, H. M. J. E. A., „Withuishof", Maastricht.
1920 Schoon, J., Zuiderlaan 4, Baarn.
1919 Schoonenbeek, H. P., Riouwstraat 5, 's-Gravenhage.
1917 Schooren, G. V. van der, Burgemeesterplein 2, Arnhem.
1918 Schoor, G. C. W. C. van der, Noordeinde 6a, 's-Gravenhage.
1907 Schumann, Mr. Dr. W. M. G., Kebon Sirih 14, Weltevreden (Java).
1916 Sels, Mr. T. A. M. A. van Löben, Rijperweg 3, Bloemendaal.
1914 Shurtleff, Edward D., Jackson and Hackley Block, Marengo (Ill., U. S. A.).
1919 Sigal Jr., M. C., Schiedamscheweg 119, Vlaardingen.
1915 Simon, 1. L., „Berkenbosch", Oostkaoelle.
1921 Sitter, E. K. J. de, Vischmarkt 39a, Groningen.
1918 Six, Jhr. Mr. V. A., Louisse de Colignystraat 57, 's-Gravenhage.
1920 Sloet tot Everloo, Dr. F. W. B. Baron, Langestraat 9/15, Hilversum.
1917 Slotemaker, Dr. A. W., Nassauplein 6, 's-Gravenhage.
1911 Smeth, Mr. F. F. Baron de, Constantinopel.
1909 Smeth van Deurne, Th. Baron de, Lange Voorhout 42, 's-Gravenhage.
1912 Smit, J. W. A. Haagen, Nobelstraat 8, Utrecht.
1915 Smith. A. van Hoey, Vredehofweg 48, Rotterdam.
1915 Smits, Jhr. J. Th. M., 's-Hertogenbosch.
1919 Snoeck, Jhr. W. A. E., Bilderdijkstraat 52, 's-Gravenhage.
1913 Son, H. J. 4. van, Prins Hendriklaan 14, Bilthoven.
1906 Sonsbeeck, R. J. van, Harddraverstraat 13b, Rotterdam.
1917 Speyart van Woerden, Mr. E. L. M. H. Baron, Nieuwe Prinsenkade 6, Breda.
1917 Staring, Mr. A., Nieuwe Schoolstraat 95, 's-Gravenhage.
1918 Steeden. 1. W. C. van, Weltevreden (Java).
1913 Steen&, H. A. van, Keizer Karelplein 6, Nijmegen.
1907 Steenkamp, J. C. P. W. A., Baronielaan 35, Ginneken.
1919 Sterck, Dr. J. F. M., Linnaeuslaan 10, Haarlem.
1919 Stockum, H., C. J. C. van, Heilige-Bergweg 31, Amersfoort.
1920 Stolk, L. H., Hoog 21, Dordrecht.
1921 Stols, A. A. M., Keizersgracht 505, Amsterdam.
1917 Stork, W., „Tiggelwerk", Hengelo (0.).
1907 Storm de Grave, A. P. M. A., Prins Mauritslaan 44, 's-Gravenhage.
1899 Storm van 's-Gravesande, 'Jhr. L., Louise de Colignyplein 10, 's-Gravenhage.

Jaar van benoeming.

1918 Strijen, Mr. Dr. C.' E. van, Breestraat 153, Leiden.
1905 Suermondt, S. B. Tabingh, Huize Nederhagen, Velp (G.).
1917 Suringar, W. I. P., Zoeterwoudschesingel 14, Leiden.
1919 Swaving, A. J., Nassauplein 5, 's-Gravenhage.
1917 Swaving, J. C., Hotel Overbeek, Velp (G.).
1917 Sweerts de Landas Wyborgh, A. A. Baron, Westerstraat 29, Rotterdam.
1920 Swellengrebel, H. A. M., Oudenbosch (N.-B.).
1918 Swieten, E. L. van, Ned.-Ind. Handelsbank, Soerabaya.
1910 Tets, Jhr. A. S. E. van. Nieuwe Schoolstraat 8. 's-Gravenhage.
1904 Thierens, P. L., Johan' van Vlietstraat 83, Haarlem.
1919 Tieleman, Mr. C. C., Gorinchem.
1914 Tonckens, Mr. W. Lunsingh, Koninginnegracht 91, 's-Gravenhage.
1914 Tonckens, W. Lunsingh, Beilerstraat, Assen.
1918 Tricht, H. W. van, Leyenscheweg, 12, Bilthoven.
1920 Trip, Jhr. H., Nassau Zuylensteinstraat 6, 's-Gravenhage.
1913 Trip, Jhr. Mr. H. R. A. Laman, Doorwerth (G.).
1888 Troostembergh, Max Baron de, Huize Cleerbeek, Winghe-St. Georges (België).
1895 Twist, L. F. Duymaer van, Kanaalstraat 11, 's-Gravenh'age.
1886 Uhlenbeck, Prof. Dr. C. C., Rijnsburgerweg 24, Leiden.
1883 Umbgrove, Mr. W. J. L., Zutfen.
1910 Valk van Brigdamme, F. E. ván der, Villa Buitenzorg, Soestdijk
1917 Veen, Dr. J. S. van, Kastanjelaan, Arnhem.
1911 Veeren, W. Ph., Djasinga Estates, Tendjo (Java).
1913 Verhellouw, H. J., ul. Podwale 7/III, Lemberg (Klein Polen)
1905 Verschuer, Mr. B. F. Baron van, Jansbuitensingel 27, Arnhem.
1918 Verspyck, Jhr. ti. M., van Hovestraat 68a, 's-Gravenhage.
1921 Verster, J. F., „Roodewalt", Nunspeet.
1912 Vethacke, J. C., Rotterdamscherijweg 252e, Overschie.
1911 Vies, A. B. van der, Vossiusstraat 2, Amsterdam.
1918 Vink, Mr. A. K., Haarlemmerstraat 212a, Leiden.
1921 Vinkhuvzen van Maarssen. Dr. W.. Anna van Saxenstraat 30, 's-Gravenhage.
1917 Vogel, J. F. de, Buitenrustweg 3, 's-Gravenhage.
1920 Voorst tot Voorst, Mr. G. R. Baron van, Zwolle.
1905 Vos, F. H. de, Galle (Ceylon).
1919 Vos, P. D. de, Havenplein, Zierikzee.
1909 Vos, H. C. M. E. van Soetermeer, Alb. Perklaan 11, Hilversum
1916 Vos van Steenwijk, Mr. Dr. J. A. Baron de, Dalfsen.
1918 Vos van -Steenwijk, Mr. W. L. Baron de, Lange Voorhout 12, 's-Gravenhage.

Jaar van benoeming.

1920 Vries, Dr. A. G. C. de, Singel 146, Amsterdam.
1919 Vries. Dr. H. de, Rue St. Pierre 19, Fribourg (Zw.).
1910 Vries, J. G. A. N. de, Rijnstraat 34, 's-Gravenhage.
1913 Vries, Mr. J. H. de, Zutfen.
1905 Vriesendorp, J., Heerengracht 423, Amsterdam..
1919 Vürtheim Gzn., J. J., van Boetzelaerlaan 165, 's-Gravenhage.
1901 Walchren, P. M. van, Renkum.
1883 Waller, F. G., Vondelstraat 73, Amsterdam.
1901 Waller, Mr. H.. Biltstraat 186, Utrecht.
1919 Walsem, Mr. J. J. van, Eendrachtsweg 56a, Rotterdam.
1911 Weerts van St.-Philipsland, J. C. A., van Hovestraat 54, 's-Gravenhage.
1920 Weise, O. F., Huize Wildzang,, Wassenaar.
1921 Wendelaar, G., Lindelaan 10, Bussum.
1912 Wendelaar, Mr. W. C., Alkmaar.
1914 Wessem, Jos. van, Sittard.
1919 Wessem, P. J. J. van, Damrak 74, Amsterdam.
1912 Westerwoudt, Mr. W. J. M., Kweekduinweg 4, Overveen.
1913 Wichers, Jhr. Mr. J. Lunsingh, Oude Delft 159, Delft.
1917 Wiersum, Dr. E., Rotterdam.
1893 Wildeman, M. G., Weteringkade 87, 's-Gravenhage.
1914 Willebois, Jhr. P. J. O. van der Does de, Kanaal, 's-Hertogenbosch.
1906 Willinck, J., Hotel Oude Graef, Kalverstraat, Amsterdam.,
1909 Wiltens. H. M. Andrée, Nieuwe Schoolstraat 87, 's-Gravenhage.
1917 With, J. M. de, Zeist.
1901 Wittert van Hoogland, Jhr. Mr. E. B. F. F., Bankastraat 123, 's-Gravenhage.
1903 Woelderen, C. A. van, Villa „Louise", Boulevard Evertsen, Vlissingen.
1909 Wttewaall, Mr. F. W. R., Lochem.
1912 Wijck, Jhr. Mr. H. A. M. van Asch van, „Nieuweweg", Doorn.
1911 Wijck, Jhr. Mr. Dr. L. H. K. C. van Asch van, Cronjéstraat 1, Arnhem.
1912 Wijck, Jhr. T. M. van Asch van, Wilhelminalaan 12, Rijswijk (Z.-H.).
1907 Wijk, Mr.. N. P. C. van, Heemraadsingel 307, Rotterdam.
1907 Wijnaendts, H., Rijnsburgerweg 12, Leiden.
1919 Wijnaendts van Resandt, J. M. A., Zuidlaren.
1903 IJsselsteyn, Mr. J. L. N. van, Oirschot.
1920 IJzerman, Dr. J. W., Leidsche Straatweg 3, Wassenaar.
1921 Zeper, Dr. S. A. Waller, Vaart 34, Assen.

Binnen- en Buitenlandsche Wetenschappelijke Instellingen

waarmede het Genootschap door ruil van het Maandblad of anderszins in verbinding staat.

Nederland.

Koninklijke Bibliotheek, 's-Gravenhage.
Bibliotheek der Technische Hoogeschool, Delft.
Bibliotheek der Universiteit van Amsterdam, Amsterdam.
New-York Public Library, New-York.
Rijksarchief, Algemeen, 's-Gravenhage.
Rijksarchief in Gelderland. Arnhem.
Rijksarchief in Overijssel,' Zwolle.
Gemeente-archief, Alkmaar.
Gemeente-archief, Delft.
Gemeente-archief, Haarlem.
Gemeente-archief, Vlissingen.
Hooge Raad van Adel, 's-Gravenhage.
Krijgsgeschiedkundig Archief van den Generalen Staf, 's-Gravenhage.
Genootschap Amstelodamum, Amsterdam.
Nederlandsch Oudheidkundige Bond, 's-Gravenhage.
Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde, Leiden.
Provinciaal Genootschap voor Kunsten en Wetenschappen in Noordbrabant, 's-Hertogenbosch.
Friesch tienootschap voor Geschied-, Oudheid- en Taalkunde, Leeuwarden.
Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, Middelburg.
Provinciaal Genootschap voor Geschiedkundige Wetenschaapen, Taal en Kunst „Limburg", Roermond.
Geschied- en Oudheidkundig Genootschap in het Hertogdom Limburg, Maastricht.
„Oud-Holland", 's-Gravenhage.
Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Munt- en Penningkunde, Amsterdam.
Vereeniging „Die Haghe", 's-Gravenhage.
„Bijdragen voor Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde", 's-Gravenhage.
„Taxandria", Willemstad.
„Bijdragen tot de geschiedenis van het bisdom Haarlem"', Haarlem.
„De Maasgouw", Maastricht.

België.

Société royale d'archéologie de Bruxelles. Brussel.
Commission royale d'histoire, Brussel.
Academie royale d'archéologie de Belgique. Antwerpen.
„Antwerpsch Archievenblad", Antwerpen.
Oudheidkundige Kring van de stad en het voormalig land van Aalst, Aalst.

„Mechlinia", Mechelen.
Institut archéologique liégeois, Luik.
Cercle archéologique, littéraire et artistique de Malines, Mechelen.
Société d'archéologie de Namur, Namen.
Société historique et archéolcgique, Doornik.
Oudheidkundige Kring van het „Land van Waas", St. Nicolaas.

Luxemburg.

Section historique de I'lnstitut Grand-Ducal de Luxembourg, Luxemburg.

Duitschland.

Verein „Der Deutsche Herold", Berlijn.
Aachener Geschichtsverein, Aken.
Verein für Hamburgische Geschichte, Hamburg.
Historische Verein für Niedersachsen, Hannover.
Zentralstelle für Deutsche Personen und Familiengeschichte, Leipzig.
Westdeutsche Gesellschaft für Familienkunde, Keulen.
Diisseldorfer Geschichtsverein, Düsseldorf.
Verein für Geschichte und Altertumskunde Westfalens, Munster.
Gesellschaft für bildende Kunst und vaterländische Altertümer, Emden.
Gesellschaft für Schleswig-Holsteinische Geschichte, Kiel.
Verein für Rostocks Altertümer, Rostock.
Verein für Mecklenbürgische Geschichte und Altertumskunde, Schwerin i. M.
Harz-Verein für Geschichte und Altertumskunde, Wernigerode.
Geschichtsverein für das Herzogtum Braunschweig, Wolfenbüttel.
Verein für Nassauische Altertumskunde und Cieschichtsforschung, Wiesbaden.
Zentralstelle für Niedersachsische Familiengeschichte, Hamburg.

Oostenrijk.

Heraldische Gesellschaft „Adler", Weenen.

Engeland.

Huguenot Society, Londen.

Frankrijk.

Société Généalogique et Héraldique de France, Lyon.

Griekenland

Société d'Histoire et d'Ethnographie de Grèce (Section de Généalogie et d'Héraldique), Athene.

Zwitserland.

Société Suisse d'Héraldique, Fribourg.

Noord-Amerika.

Genealogical Society of Utah, Salt Lake City.